

သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ (၇၅)နှစ်ပြည့် မွေးနေ့မင်္ဂလာကို ရုတ်ပြုပူဇော်သောအားဖြင့် ထုတ်ဝေအပ်သော

သံဃာ့အသံ

THE VOICE OF SAMGHA

နှစ်ပတ်လည်ကျောင်းသားမဂ္ဂဇင်း

SĪTĀGU STUDENT UNION

YANGON CAMPUS

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၊ သုတေသနနှင့် ကျမ်းပြုဌာနမှ
စီစဉ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မြန်မာနှစ် - ၁၃၇၃

ဗုဒ္ဓနှစ် - ၂၅၅၅

ခရစ်နှစ် - ၂၀၁၂

ဥပေျာဇဉ်

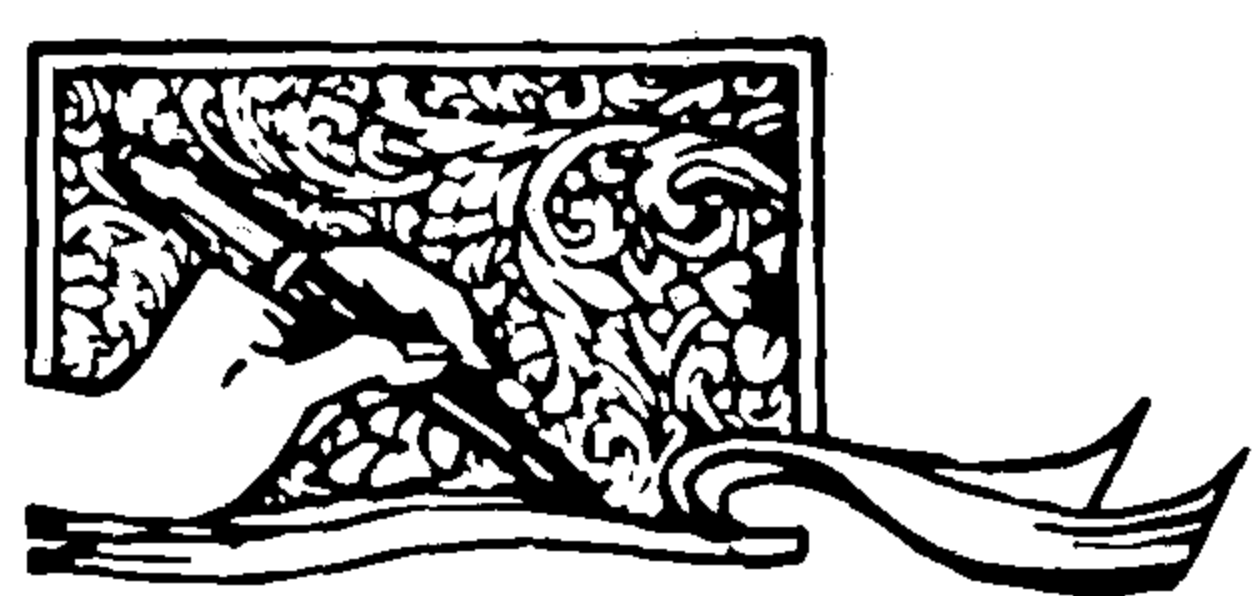
သီတဂူဆရာတော်ကြီးသည် ၁၉၇၈ ခု ပြည့်နှစ် မှစ၍ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့ကြီးကို စတင်တည်ထောင်လာခဲ့ရာ ဆရာတော်ကြီး ဦးဆောင်ခဲ့သော ထိုအဖွဲ့အစည်းကြီးသည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှာ ခန့်ကိုင်းတောင်တော် ရေပေးဝေရေးလုပ်ငန်းမှသည် ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်း၊ ပညာရေးလုပ်ငန်းစသည့် လုပ်ငန်းပေါင်းများစွာအထိ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အောင်အောင်မြင်မြင် အကောင်အထည်ဖော် အရှိန်အဟုန်နဲ့ ဆောင်ရွက်ဆဲဖြစ်ပါသည်။ ယခုဆိုဆရာတော်ကြီး၏လုပ်ငန်းများသည် ပြည်တွင်းမှာသာမက ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ပါ ပျံ့နှံ့ပျက်ရံ့ပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများစွာတို့တွင် ပညာရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သော သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်သည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်။ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် (ခန့်ကိုင်း) သည် ၁၉၉၆-ခုနှစ်မှ စတင်ပွင့်လှစ်ခဲ့ရာ သက်တမ်းအားဖြင့် ၁၆-နှစ်ထဲ သို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်လာပြီဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ တက္ကသိုလ်လက်အောက်တွင် တက္ကသိုလ်နှစ်ခု (မန္တလေး၊ ရန်ကုန်) ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်သုံးခု (သဲကုန်း၊ မိုးကုတ်၊ ဘိုကလေး) နှင့် သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရ၊ တက္ကဆက်ပြည်နယ်၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတို့ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါပြီ။ ယခု သီတဂူအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဝိပဿနာ အကယ်ဒမီ(ခန့်ကိုင်း) လုပ်ငန်းသည်လည်း အကောင်အထည်ဖော် စတင်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၏ ရည်ရွယ်ချက်များစွာတို့အနက် အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ခန့်မှန်သော ထေရဝါဒမြတ်ဗုဒ္ဓများနေရာအနှံ့အပြားရှိ လူသားတို့၏ နှလုံးအိမ်ဝယ် ကိန်းအောင်းစေဖို့ဖြစ်ပါသည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက်အားလျော်စွာ ဆရာတော်သည် တပည့်များကို မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ မြတ်ဗုဒ္ဓကိုဟောပြော၊ သင်ကြားပို့ချရုံတင်မဟုတ်ပဲ စာပေရေးသားပြန့်ချိခြင်းဖြင့်လည်း ပါဝင်ကြပို့တိုက်တွန်းတော်မူပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ ကျေးဇူးတရားတို့ကား များစွာ ရှိပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် “မမ သီသာဗာဓံ မမ ဥဒရာဗာဓန္တိ ကိဉ္စိ ရောဂံ အနုပဒိသိတွာ” ဟူသော ရှေးရှေး သာသနာ့အာဇာနည် ဆရာတော်ကြီးတို့၏ ခံယူချက်ကို အခဉ်သုံး၍ ခန္ဓာကိုယ်၏ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုကို ငဲ့ကွက်တော်မမူဘဲ၊ “သမဏကိစ္ဆတော အညကိစ္ဆာနိ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ ပိဋိကတွာ” ဟူသော ထိုအာဇာနည်ထေရ်အရှင်ကြီးတို့၏ စကားကို နှလုံးမူပျက် နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်ကျော်တိုင် မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်ရာ ကိစ္ဆအဝဝတို့ကို လျစ်လျူကာ သာသနာတော်အရေးနှင့် တိုင်းသားပြည်သူအရေးတို့ကို မျှော်ကြိုး၍ နေ့မအား၊ ညမနား ခွမ်းခွမ်းတမံ လုံ့လကြိုးကုတ် အားထုတ်တောမူသော ဆရာတော်၏ကျေးဇူးဂုဏ်တို့ကို ကုန်ခဉ်အောင် ဆပ်ဖို့ဆိုသည်မှာ တပည့်တို့အတွက် အင်မတန်(အင်မတန်မှ) ခက်ခဲပါသည်။ သို့ပါသော်လည်း မိမိတို့ ခွမ်းဆောင်နိုင်သည့်ဘက်မှ ကလောင်ကိုင်ခွံ၍ ကျေးဇူးဆပ်ခြင်းဖြင့် တဘက်တလမ်းမှ ပါရမီပြည့်ဘက်အဖြစ် ကျေးဇူးဆပ်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ခန့်ကိုင်း၊ မန္တလေး၊ ရန်ကုန်ဟူသော သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် သုံးခုအနက် သီတဂူကမ္ဘာ့

ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)သည် သက်တမ်းအားဖြင့် ၅-နှစ်သာရှိပြီး အရွယ်အားဖြင့်နုနယ်သော ဘောဘီအရွယ်မျှသာ ရှိပါသေးသည်။ သို့သော် ၎င်းဘောဘီကလေးသည် အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာနဲ့ နေ့စဉ်ရက်ဆက်မပြတ် မနားမနေ မောင်းနှင်အား(Driving Power)ကောင်းကောင်းနဲ့ မောင်းနှင်လာသောကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဘာသာန္တရ စာပေအရပ်ရပ်တို့ကို ဒီပလိုမာသင်တန်းမှစ၍ ဖွင့်လှာခဲ့ရာ ယခုဆို ဘီအေသင်တန်းပထမနှစ်တိုင်ရောက်နေပြီ။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ခပ်မှန်သော မြတ်ဓမ္မကို ခိတ်ပါဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်များ လေ့လာသင်ယူနိုင်ရန်အတွက်လည်း Fundamental Buddhism သင်တန်းတွေကိုလည်း ဖွင့်လှစ်သင်ကြား ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ယခုဆို သင်တန်းသားသင်တန်းသူ၊ ရဟန်း ရှင်လူ ၃၀၀-ကျော် တို့၏ ပညာရေးခင်တာ တစ်ခုအဖြစ် ငြီးငြိမ်းခွင့်ခွင့် ဖွင့်လှာသည်အထိ အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာဖြင့် ဆက်လက် မောင်းနှင်လျက်ရှိပါသည်။

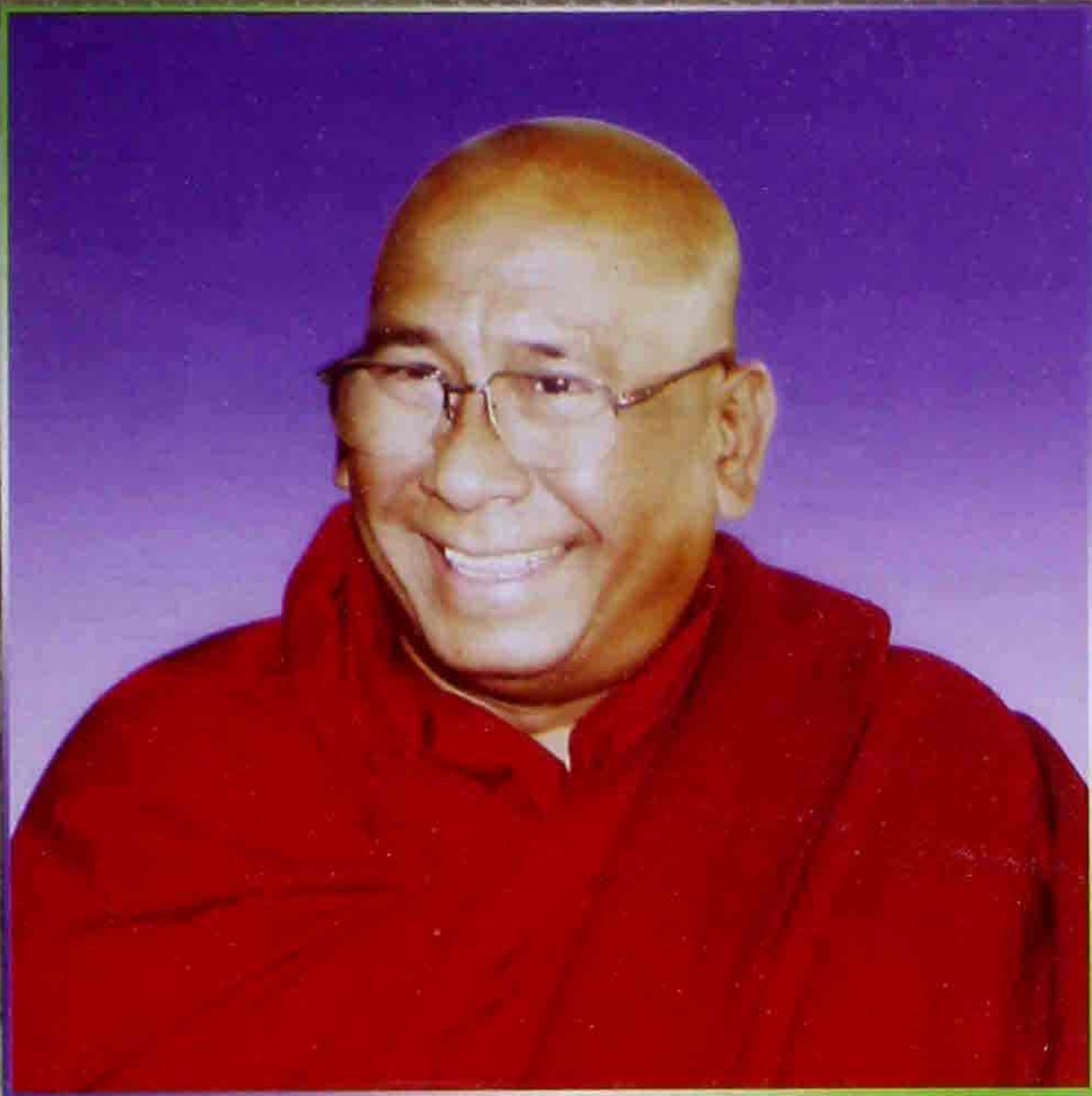
ယခု သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်) နှစ်ပတ်လည် မဂ္ဂဇင်းစာစောင်သည်လည်း အဆိုပါ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းလှာခဲ့ရာ ၂၀၁၀ မှစတင်၍ ယခုဆို ဒုတိယ အကြိမ်မြောက်အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။ ဤမဂ္ဂဇင်း၌ ပါဝင်ရေးသားကြသူ ကလောင်ရှင်အများစုမှာ စာပေပညာရှင်များ မဟုတ်ကြပါ။ သူတို့၏အသိ၊ သူတို့၏ဗဟုသုတတို့ကို သူတို့ဘဝ အတွေ့အကြုံနှင့် သိသရွေ့၊ တတ်သရွေ့ ရေးသားတင်ပြထားခြင်းဖြင့် ဆရာတော်ကြီးကို ခွမ်းနိုင်သည့်နေရာကနေ ကျေးဇူးဆပ်နေခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းစာစောင်၌ အကယ်၍ ချွတ်ချော်တိမ်းပါးမှုတစ်ခုတစ်ရာတွေ ပါက အပြစ်မမြင် ခွင့်လွှတ်ခြင်းများစွာဖြင့် စာရှုသူများအနေနဲ့ ပြည့်စွက်၊ သည်းခံပတ်ရှုကြပြီး "မန္တေပိတံသို၊ ငြိုးဖျည်လို၍၊ ငါ့ကိုကော်ရော်၊ မကြည်သော်လည်း၊ ရှင်တော်ဟောတူ၊ လေးမြတ်မူ၍၊ အယူပြတ်ပြတ်၊ နာတွေတတ်က၊ ကျိုးကြီးရလိမ့်" ဟူသော စာဆိုကျော်ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရမထေရ်တော်၏ ဘူရိဒတ္တဇာတ်တော်ဟောလင်္ကာကို လက်ကိုင်ပြု၍ သူတို့ရေးသား တင်ပြထားတဲ့အထဲက တစ်ခုတစ်ခုမှတ်သားနာယူဖွယ်တွေ မည်ဆိုမျှင် စာရှုသူအတွက် ဘဝတန်ဖိုးမပြတ်နိုင်သော တစ်ခုတစ်ရာ အကျိုးကျေးဇူး ရရှိလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

၁၃၇၃-ခု တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၅-ရက်။
၂၀၁၁- အောက်တိုဘာ ၃၁-ရက်။
စာတည်းအဖွဲ့၊
သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာ အရှင်ဉာဏိဿရ
သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်များ၏ အဓိပတိဆရာတော်

ဒေါက်တာ အရှင်သုန္ဒရ
တုပ်ချုပ်ရေးမှူးဆရာတော်

ဒေါက်တာ အရှင်ပညာသိဟာဓဏံရ
ပညာရေးမှူးဆရာတော်

သီတာဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာမိတ်(ရန်ကုန်)

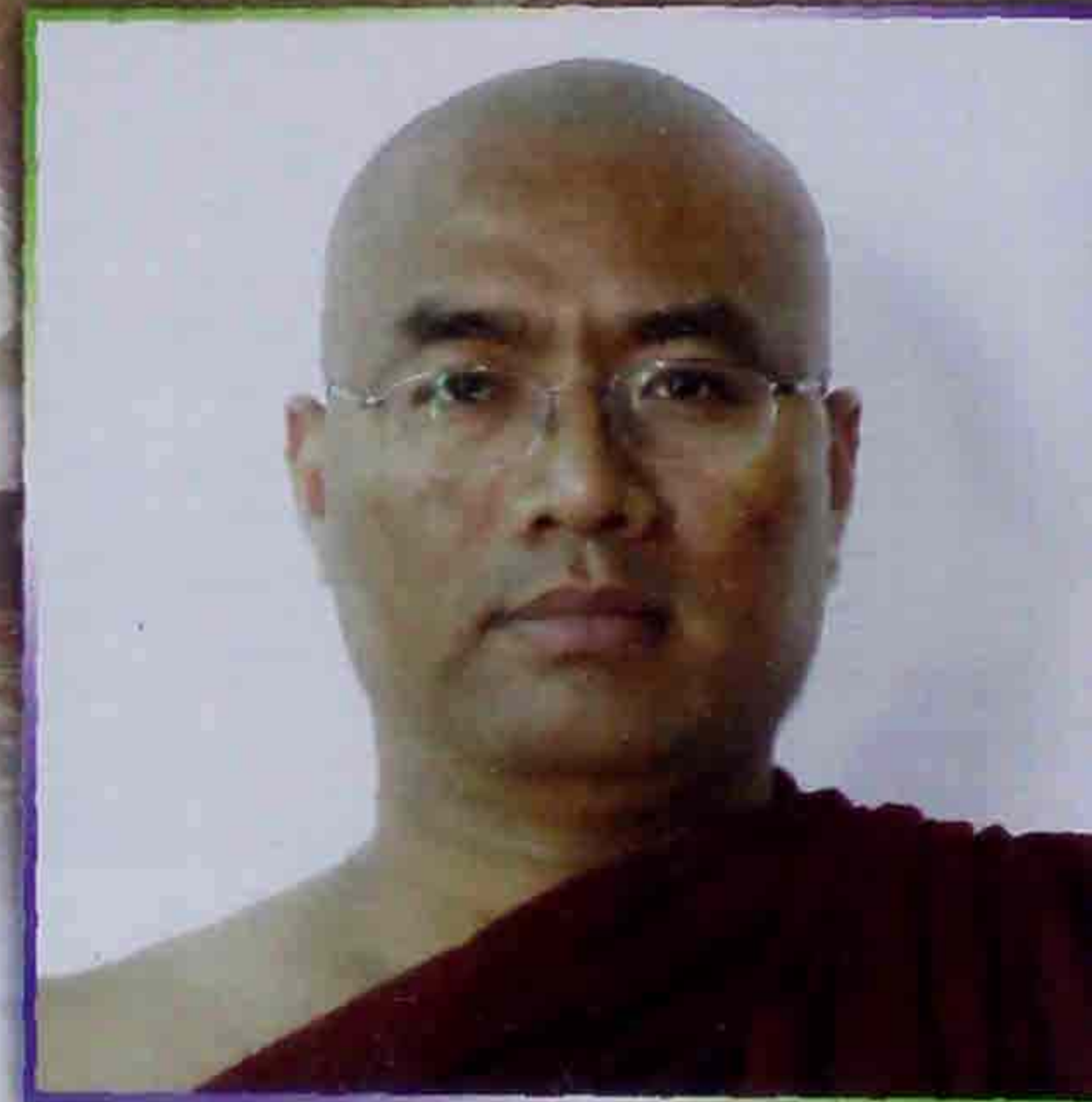
ဒေါက်တာ အရှင်ဣန္ဒြေ
စာချဆရာတော်

ဒေါက်တာ အရှင်ဝဠောဘာသ
စာချဆရာတော်

အရှင်ဓမ္မိက
စာချဆရာတော်

အရှင်သုဓိတ္တ
စာချဆရာတော်

အရှင်ခေမာသာရ
စာချဆရာတော်

သီတဂူဓမ္မာဗျူဟာသိင်္ဃဝါဒီ(ရန်ကုန်)

(၂၀၁၁ - ၂၀၁၂) ပညာသင်နှစ်၊ Final စာမေးပွဲ ဖြေဆိုခွင့်ရရှိကြသော

B.A.(1st year) ကျောင်းသားများ

U DACARIYA

U PANNAJOTA

U ACARA

U ACIKKHANA

U CANDAVARA

U GHOSITA

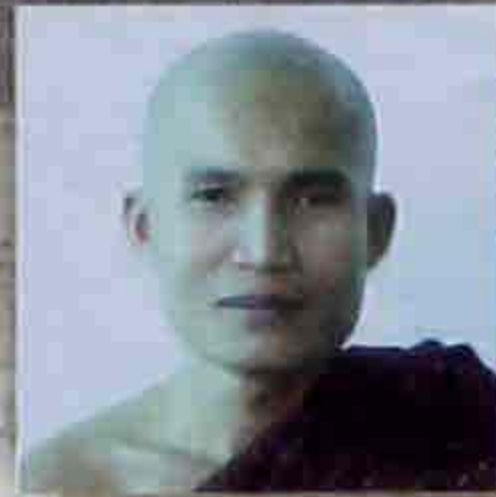
U INDAKA

U INDAVUDA

U JANAKA

U JAVANATIK-KHA

U JOTIPALA

U JOTISSARA

U KAVISARA

U KELASA

U KHEMASIRI
(47)

U KHEMASIRI

U KULANANDA

U KUMARA

U ANDALACA-

U NANABALA
(48)

U NANABALA

U NANAVAMSA

U NANDASARA

U NANDIYA

U PANDAVA

U PANDICCA

U PANINDA

U PANNAVAMSA

U SILACARA

U UTTAMA

U VICITTA (19)

U VICITTA

U VICIKKHANA

U VIMALA

U VINAYA

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်)

(၂၀၁၁ - ၂၀၁၂) ပညာသင်နှစ်၊ Final စာမေးပွဲ ဖြေဆိုခွင့်ရရှိကြသော

Advanced Diploma ကျောင်းသားများ

U CANDASIRI

U ESIKA

U ESIKAJOTI

U INDACARA

U JANAKA

U JAVANATIKKHA

U KUMARA (95)

U KUMARA (96)

U KUMARA

U MANITA

U PANNACARA

U SAJJANA

U SUDATTA

U SUMANA

U TEJINDA

U VIMALA

U VIMALA (77)

သီတာဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဝာဂ္ဂသိင်္ဂါ(ရန်ကုန်)

(၂၀၁၁ - ၂၀၁၂) ဝဉ္စာသင်နှစ်၊ Final စာမေးပွဲ ခြေဆို့ခွင့်ရရှိကြသော

Intermediate Diploma ကျောင်းသားများ

NANDAVAMSA

U DHAMMAVUDHA

U INDACAKKA

U INDAVUDHA

U KAVIDHAJA

U LABASACA

U MANDALA (147)

U MANDALA (257)

U MANDALA

U NANISSARA

U NARADA

U NAYAKA

U NEMINDA

U PANDITA

U PAVARA

U SILANANDA

U SOMA

U SUCITTA

U SUJATA

U SUMAMGALA

U SUNANDA

U SUVANNA (289)

U SUVANNA

U VASAVA

U VEPULLA

U VICARA

U VICITTA (152)

U VICITTA

U VISUTA

သီတာဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်)

(၂၀၁၁ - ၂၀၁၂) ပညာသင်နှစ်၊ Final စာမေးပွဲ ဖြေဆိုခွင့်ရရှိကြသော

Elementary Diploma ကျောင်းသားများ

U ACARA

U AGGACARA

U AGGADHAMMA

U ALOKA

U AMKURA

U ARIYAVAMSA

U CANDOBHASA

U DHAMMAPIYA

U INDACAKKA

U INDACARA

U INDAPALA

U INDYIYA

U JATILA

U JAVANA

U JOTIKA

U KELASA

U KHEMANANDA

U KUMARA

U KUSALA

U MANDHALA

U MANITA

U MUNINDA

U NANDISARA

U NANDIYA

U NANINDA

အဓိပတိမှတ်တမ်းကဏ္ဍ

ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဆွေးနွေးပွဲနှင့် ဆုတောင်းပွဲ	သီတဂူဆရာတော်	၁-၉
လုံးဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏အစည်းအဝေးပွဲကြီး	သီတဂူဆရာတော်	၁၀-၁၇

ကဗျာကဏ္ဍ

ကွက်	သာယာဦး	၁၉
ရမျက်ရည်	မိုးစွေသူ	၂၀
သာသနာ တို့ရဲ့ဆရာ	မောင်မော် (ရန်ကင်း)	၂၁
အားမာန်	မေနှင်းဖြူ	၂၂
ကွန်နာ	မခင်ဝင့်ဝင့်ထွန်း	၂၃
သီးဖွယ်	အရှင်နာယက	၂၄

ဆောင်းပါးကဏ္ဍ

ဘာကို ခွါကြပါ	ဦးခင်အောင်	၂၆-၂၈
ကံမိုးပေါက်ကလေးများမှသည်	မေအေးဦး	၂၉-၃၁
ကုက္ကရာအမွေပေးသော အဖေ	သုခဝတီ	၃၂-၃၄
မှသည် ပရဆီသို့	လင်ရောင်ရှင်	၃၅-၃၇
၏ရည်မှန်းချက်	လူအေး	၃၈-၄၂
ဘွဲ့တစ်ရပ် သီလမြတ်	မောင်သီလ	၄၃-၄၅
ကံရာပါသော ခေါင်းလောင်းလေးတစ်ခုအကြောင်း	သုခ	၄၆-၄၈
ပေါ်မှာ လမ်းပျောက်နေသူ	ပညာစက္က	၄၉-၅၂
ယာစေမှု လုံ့ပြုစို့	အောင်ခန့်စံ	၅၃-၅၆
ဘာသာရဟန်းတော်များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး	အရှင်ကုလာနန္ဒ	၅၇-၆၂
ောင်သပြေမြို့ဟောင်းမှ အရှင်အရဟံဗောဓိ ပင်းဗောဓိရွှေညောင်တော်	ဣန္ဒာဆွေ	၆၃-၇၂
တော်လူကောင်း၊ လူကောင်းလူတော်	နတ်မိုး	၇၃-၇၆
ဆရာ	ဖိုးလပြည့်	၇၇-၈၀
ပိဋကတ်ရှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်	ချစ်ဖွယ်	၈၁-၈၃
နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး	အရှင်ဉာဏိန္ဒ	၈၄-၈၆
သနာနှင့် ဆရာ ဒါယကာ	လှလှချော	၈၇-၉၀
ကပေများကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း	အရှင်ပညာသိရီ	၉၁-၉၆
န်းဘဝ ဒုလ္လဘ သို့သော် ဒုလ္လဘရဟန်းတို့မှာ	ပြုံးပြုံးကြည်	၉၇-၁၀၀
အလှ၊ ဘဝအလှ	မေဇော်	၁၀၁-၁၀၃
တူတွန်းလျှင် ရွှေနိုင်ပါသည်	နေရဇ္ဇရာ	၁၀၄-၁၀၈

ကျမမှတ်မိနေသော တရားဟော ဓမ္မကထိကဆရာတော်အကြောင်း
သင်္ခါရကြားက ရှင်သန်သူများ

ပန်းစပယ် ၁၀၉-၁၁၁
အရှင်ဓမ္မာသာရ ၁၁၂-၁၁၅

အဘိဓမ္မာဇာတကဏ္ဍ

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းကို အကျဉ်းချုပ်ရေးသားပူဇော်ခြင်း
လူသားနှင့် ဥပါဒါန်
အဘိဓမ္မသင်ယူသင့်ကြောင်းနှင့် သင်ယူရခြင်း
စွမ်းအင်ငါးခု အားမာန်ပြု
အဘိဓမ္မာအကြောင်း သိကောင်းစရာ
ပညာသာသနာ
ခေတ်ပညာကို ဓမ္မအမြင်ဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ်ခြင်း

(အုန်းကျော်သစ်) ၁၁၇-၁၂၀
တေဇသစ်လွင် ၁၂၁-၁၂၄
တင်တင်ဝင်း ၁၂၅-၁၂၈
အရှင်ပညောတာသ ၁၂၉-၁၃၂
ဦးအုန်းကျော် ၁၃၃-၁၃၅
ဒေါ်ခင်ထွေး ၁၃၆-၁၃၉
ဒေါ်ဝင်းမင်းသစ် ၁၄၀-၁၄၆

ဝတ္ထုကဏ္ဍ

အမှောင်ကိုခွင်း၍ ဉာဏ်အလင်းဆီသို့
ရွာဦးကျောင်းက ဆုံးမသံ
သစ်တစ်ပင်ကောင်းသော်
ဥရုဝေလမှာလောင်တဲ့မီး
အမေ့မျက်ရည်

ခင်မြင့်မူ ၁၄၈-၁၅၁
ကပ္ပိယဦးကျော် ၁၅၂-၁၅၅
အဂ္ဂဉာဏ ၁၅၆-၁၅၉
ဆောင်းဝေ ၁၆၀-၁၆၂
အရှင်ဣန္ဒာစရိယ ၁၆၃-၁၆၆

အင်္ဂလိပ်စာကဏ္ဍ

Common Ground to live in together
Universal spirit for peace and harmony
Buddhism and its relevance
to the present world situation
A way to a happier life (Buddhist Meditaion)
Two points needed in Myanmar education
A Common platform for interfaith dialogue
among all different religions
The System in Buddhism

Dr. Ashin Nanissara 168-170
Dr. Ashin Nanissara 171-172

Ashin Neminda 173-174
Dr. MyaThidarSwayTin 175-179
Ashin Jatila 180-182

Ashin Thuriya 183-188
Ashin Pannasihalankara 189-193

အင်္ဂလိပ်စာတည်း- ဒေါက်တာပညာသီဟာလင်္ကာရ
ဦးသုစိတ္တ
ဖြန့်ဖြူးစာတည်း- ဒေါက်တာ ပညောတာသ
ဦးဓမ္မိက
စာစီစာရိတ် - ဦးဓမ္မာသာရ

ကြီးကြပ်စီမံ - သီတဂူဆရာတော်
စီစဉ် - ဒေါက်တာ သုန္ဒရ
ဒီဇိုင်းနှင့် ဗွမ်းမံပြင်ဆင်
ဦးတေဇနိယာလင်္ကာရ

သီတာဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

သံဃာ့အသံ - The Voice of Sangha

နှစ်ပတ်လည်ကျောင်းသားမဂ္ဂဇင်း

အဓိပတိမှတ်တမ်းကဏ္ဍ

သိတဂူဓမ္မာဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

(၂၀၁၁ - ၂၀၁၂) ပညာသင်နှစ်၊ Final စာမေးပွဲ ဖြေဆိုခွင့်ရရှိကြသော

Elementary Diploma ကျောင်းသားများ

U NEMINDACARA

U OSADHA

U PANATIKKHA

U PANDICCA

U PANNALOKA

U PUNNANANDA

U RAVATA

U SETTHILA

U SOBHITA

U THERINDA

U UTTARA

U VICITTA

MA ESUKHACARI

MA ESUTAVATI

MA KANGANAVATI

MA KHEMASIMGI

MA SIMGI

SITAGU INTERNATIONAL BUDDHIST ACADEMY

FUNDAMENTAL BUDDHISM (FIRST BATCH)

With humility of pride or glory, with utmost humility, we resolve

SITAGU INTERNATIONAL BUDDHIST ACADEMY

FUNDAMENTAL BUDDHISM (SECOND BATCH)

ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်

ဆွေးနွေးပွဲနှင့် ဆုတောင်းပွဲ

သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာ အရှင်ဉာဏိဿရ

အောက်တိုဘာလ ၂၇-၂၈၊ ၂၀၁၁
အစီစီမံ၊ အီတလီနိုင်ငံ

ကမ္ဘာပေါ်ရှိလူသားတို့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြကုန်သော ဘာသာတရားတို့သည် အပြင်အပ အသွင်အပြင် (သို့မဟုတ်) အပေါ်ယံအနေအထားအမျိုးမျိုး မတူခြားနား ကွဲပြား ကြသော်လည်း အတွင်းကျကျ အနှစ်သာရ(Inner Core)မှာမူ များစွာတူညီနေကြပေပြီ။

ဥပမာ- သီလ(Precept)၊ မေတ္တာ(Universal Love)၊ ကရုဏာ(Compassion)၊ ပညာ (Wisdom) ဤဆိုခဲ့သည့် အဓိကကျသော အချက်အလက်တို့မှာ ဘာသာတရား အားလုံးတို့၏ Commom Platform-သဖွယ်ဖြစ်သော (Ethical System)များ ဖြစ်ကြ သည်။ သူနည်းသူဟန်ဖြင့် ကျင့်သုံးကြပုံများ ကွာခြားနိုင်ဖွယ်ရှိသော်လည်း အားလုံးတို့၏ ဦးတည်ချက်မှာ သန္နိ(သျှန္နိ) ငြိမ်းချမ်းရေး၊ အကမ္မိ-မတုန်လှုပ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) တည်ငြိမ် ခြင်း(Stability)၊ လွတ်မြောက်ခြင်း ဝိမုတ္တိ(Freedom)ဟူသည့် ဘုံရည်ရွယ်ချက်များ၌ သူနည်းသူဟန်ဖြင့် တူညီနေကြသည်က များပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာသာတရားတိုင်း၌ ခွင့်လွှတ်ခြင်း(Forgiveness)၊ သည်းခံခြင်း(Tolerance)၊ အနတ္တ(Self-Lessness)ကိုယ် ကျိုးမဖက်ခြင်း၊ သူတပါးတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့မှာလည်း ငြိမ်းချမ်းရေး အတွက် ဘုံကျင့်စဉ် Common Ethic များဖြစ်သည်-ဟု သဘောရပေသည်။

အီတလီနိုင်ငံ ရောမမြို့ထဲက ဘာတီကန်မြို့တော်တွင် ဗဟိုဌာနချုပ်ထားရှိသော (သို့မဟုတ်) ရုံးစိုက်ထားသော ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တို့၏ အကြီးဆုံးအကြီးအကဲ ပုပ် ရဟန်းမင်းကြီးက အထောက်အပံ့(Sponsor)ပေးသဖြင့် ကမ္ဘာ့ဘာသာပေါင်းစုံ အစည်း အဝေးပွဲကြီး တစ်ခုကို ရောမမြို့တော်မှ သုံးနာရီခန့် ရထားစီးသွားရသော ရောမ၏ အ နောက်မြောက်ယွန်းယွန်းမှာရှိသည့် အစီစီ(Asisi) တောင်ပေါ်မြို့ကလေးတစ်ခု၌ ကျင်းပခဲ့

သည်။ ရိုမန်ကက်သလစ် ဘာသာဝင်တို့၏ ခေါင်းဆောင် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးက အသွားအပြန် လေယာဉ်စားရိတ်များ၊ ဟိုတယ်တည်းခိုခန်းခများ၊ ပြည်တွင်းခရီးစဉ် သွားလာမှုများအားလုံးကို တာဝန်ယူ၍ နိုင်ငံပေါင်း(၁၀၀)ကျော်မှ ဘာသာတရားအားလုံးတို့၏ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ပေါင်း (၂၀၀)ကျော်ကို ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ ရောမမြို့လေဆိပ်၌ ရိုမန်ကက်သလစ် ဘုန်းတော်ကြီးများ၊ သီလရှင်များက ယုယုယယ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကြိုဆိုကြပါသည်။

ဖိုက်စတားဟိုတယ်၌ နေရာထိုင်ခင်းပေးပါသည်။ အလွန်အရေးကြီးပုဂ္ဂိုလ်များကို သီးခြားကားငယ်ကလေးများဖြင့် ကြိုဆိုသယ်ဆောင်ကြပြီး အ

ခြားပုဂ္ဂိုလ်များကို အဆင့်မြင့် ဘတ်စ်ကားများ စီစဉ်၍ အကူအညီအစောင့်အရှောက် လမ်းညွှန်ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ခရီးဦးကြိုဆိုပြုကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ သီတဂူဆရာတော်၊ ရိုမန်ကက်သလစ်ဘုန်းတော်ကြီး ဦးတင်ဝင်း၊ သီတဂူအတွင်းရေးမှူး(၃) ဦးဝင်းအောင်တို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ နေရာတကာ အင်္ဂလိပ် စကားပြော၍မရသော အီတလီ၌ ရောမရောက်မြန်မာသံရုံးက သံအမတ်ကြီးနှင့် သံတမန်ဝန်ထမ်းများက ကြိုဆိုခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ လိုက်လံပြသခြင်းတို့ဖြင့် သီတဂူ Buddhist Missionar များကို များစွာအကူအညီ အစောင့် အရှောက်ပေးခဲ့လေရာ အခက်အခဲ အဖုအထစ်မရှိ ချောမောပြေပြစ်၍ အလွန်ဝမ်းသာ ကျေးဇူးတင်ကြရပေသည်။

ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးက အစည်းအဝေးတက်ရောက်ကြသော ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တို့အား လိုက်လံနှုတ်ခွန်းဆက်သစဉ်

သီတဂူဆရာတော်ကြီးနှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးတို့ ရင်းရင်းနှီးနှီး တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်စဉ်

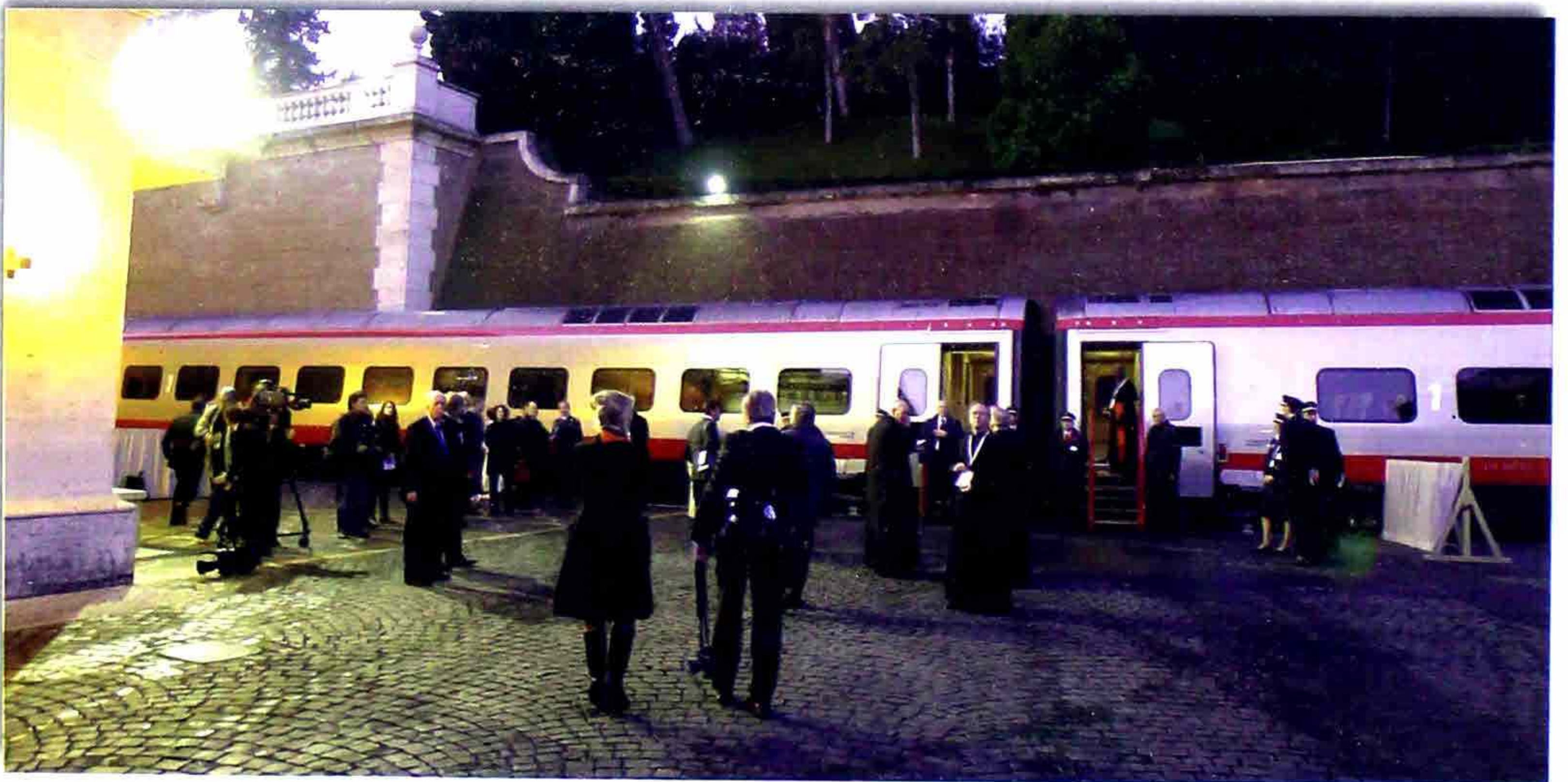
၂၇-ရက်နေ့ နံနက်စာကို ဟိုတယ်မှာ စောစောစားကြပြီး ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး၏ ဗဟိုဌာနဖြစ်သော ဘာတီကန်မြို့တော် စိန့်ပီတာကျောင်းတော်ကြီးသို့ သွားကြရသည်။ စိန့်ပီတာကျောင်းတော်ကြီး၏အနီး၌ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး၏ ရထားဆိုက်ရောက်ပြီးဖြစ်သည်။ အတွဲပေါင်း(၇)တွဲ ပါသော ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး၏တွဲတို့ကို နံပါတ်အစဉ်အတိုင်း ထိုးထားသည်။ သီတဂူအဖွဲ့ စီးလာသော ဘတ်စ်ကားမှာ နံပါတ်-၃ ဖြစ်၍ ရထားရောက်တော့လည်း တွဲနံပါတ်သုံးမှာပင် နေရာယူကြရပါသည်။ ရထားမှာ ထမင်းဆိုင်တွဲ၊ ကော်ဖီဆိုင်တွဲပါသဖြင့် အလွန်အဆင်ပြေပါသည်။ ရိုးရိုးပေါက် အမြီးမှ ခေါင်း၊ ခေါင်းမှ အမြီးသို့ သွားလာနိုင်ပါသည်။ တွဲပေါ်ရောက် ကြည့်လိုက်တော့ Sypress, Greek,

Turkis, Azarbaijan, အီရန်၊ အီရတ် အစရှိသော Middle-East-က ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ဥဇဘက်ကစ္စတန်၊ တာဂျစ်ကစ္စတန်၊ ကာဇစ္စတန်၊ အာဖဂန်နစ္စတန်-စတဲ့ CenTral Asia-နိုင်ငံများမှ မရင်းနှီးဘူးသည့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ထို့အပြင် တောင်အာဖရိကနှင့်တောင်အမေရိကတိုက်မှ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များကို တွေ့ရပေသည်။ ဘာတီကန်မှ ရထားထွက်သွားသည့်အခါ ရထားတွဲများကို တိုးလျှိုပေါက်လျှောက်လှမ်း ကြည့်မိခဲ့ရာ အရောင်အသွေး မျိုးစုံနှင့်အဆင်အပြင်အသွင်အပြင် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံတို့နှင့် ဘာသာရေးမျိုးစုံတို့၏ ပန်းမျိုးစုံ ပွင့်သည့်ပန်းဥယျာဉ်တစ်ခုရှေ့လျားနေသကဲ့သို့ တွေးထင်မိလေသည်။

လမ်းဘေးတလျှောက်ဝဲယာတွင် လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ အပြည့်အဝ ချထားသည်ကို အစီစီ မြို့ရောက်သည်အထိ တွေ့ရသည်။ ရထားလမ်းနှင့် မော်တော်ကားလမ်း ဘေးချင်းယှဉ်လျက် သွားသော နေရာတိုင်း၌လည်း အီတလီပုလိပ်တို့၏လုံခြုံရေးယဉ်များ ဝဲယာနှစ်ဖက် ညှပ်၍ လိုက်ပါလာကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကောင်းကင်ယံက ဟယ်လီကော်ပတာ ရဟတ်ယာဉ် လုံခြုံရေးလည်း တစ်လျှောက်လုံး လိုက်ပါလာလေသည်။ လမ်းဘေးဝဲယာတို့၌ ခရီးတစ်လျှောက်လုံး ပန်းခိုင်များ၊ အလံငယ်ကလေးများကို ဝှေ့ရမ်းနှုတ်ဆက်ကြသည့် လူအုပ်ကြီးမှာ မိဘဆွေမျိုးတွေ၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှံမတွေ ခရီးအဝေးမှ ရွာသို့ ပြန်လာကြရာတွင် ရွာအဝင်မှ ဆွေမျိုးဉာဏ်ကတော့ ကြိုဆိုနေကြသလို ပင်ဖြစ်သည်။ မိမိကိုယ်တိုင်နှင့်နှစ်ခုံတွဲမှာ ဘေးတိုက်ယှဉ်၍ ထိုင်လာသူကား နယူးယောက်မြို့မှ ဘစ်ရှော့(Bishop)တပါး ဖြစ်သည်။ မျက်နှာချင်းဆိုင်ခုံမှ နှစ်ယောက်တွဲမှာ ကင်ညာနှင့် ကွန်ဂို

တို့က အစွဲလမ်းဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဘာတီကန်မှ (၇)နာရီ ထွက်သော ရထားသည် အစီစီသို့ (၁၀)နာရီမှာ ရောက်သည်။ အစီစီက မြို့ဝင်မြို့ထွက် ကြိုဆိုနေသည့် လူအုပ်ကြီးမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကွဲကွာနေသော ဆွေမျိုးများနှင့် ပြန်လည်ဆုံတွေ့သည့်အလား အားပါးတရ ကြည်နူးမှုကို ခံစားရသည်။

အစီစီမြို့ စိန့်ဖရန်စစ်ဘုရားကျောင်းကြီး၏ အဝင်ဝမှ ပုတ်ရဟန်းမင်းကြီးက စောင့်ကြိုနေသည်။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် အားလုံးတို့ကို ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။ ကျောင်းတော်ကြီး ဘုရားဝတ်ပြုခန်းမဆောင်၌ အားလုံး စုဝေးကြသည်။ ထိုကျောင်းတိုက်ကြီး၏ အကြီးအကဲ ရိုမန်ကက်သလစ် ဘုန်းတော်ကြီးက နှုတ်ခွန်းဆက်စကား မြွက်ကြားသည်။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်(၁၅)ယောက်ခန့်က ငြိမ်းချမ်းရေးစကား၊ သည်းခံခွင့်လွှတ်ခြင်း မေတ္တာစကား မိန့်ကြားကြ

ရောမမှ အစီစီသို့ ရထားဖြင့် သွားရောက်ကြသည်

အစီစဉ်အရံ၌ ကြိုဆိုနေကြသော လူပရိသတ်

သည်။ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးက ထိုနံနက် အခမ်းအနား၏ အပိတ်နှုတ်ဆက်မိန့်ခွန်း မိန့်ကြားသည်။ ထို အစီစဉ်၊ စိန့်ဖရန်ဆစ်ကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းမဆောင်ကြီး၌ နေ့လည်စာဖြင့် ဧည့်ခံကျွေးမွေးကြသည်။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် အားလုံးတို့ အတူတကွ နေ့လည်စာ သုံးဆောင်ကြသည်။

နေ့လည်စာ စားပြီးလျှင်(၁၂)နာရီမှ (၁)နာရီထိ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီတို့အား တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီ နေ့ဘို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းငယ်လေးနှင့် တူ သည့် သီးခြားအခန်းငယ်ကလေးများ ပေးသည်။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် အသီးအသီး တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီ သူနည်းသူဟန်ဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဆုမွန်ကောင်းများ တောင်းကြရန်ဖြစ်သည်။

သီတဂူဆရာတော်ကိုယ်တိုင်ကတော့ ရတနသုတ်ကို ကိုးခေါက်ရွတ်၍ ပရိတ်နှင့် ဆုတောင်း ပေါင်းလိုက်သည်။ ခေတ္တမျှ မှိန်း၍ ငြိမ်နေနေတုန်း တံခါင်းခေါက်သံကြား၍ ကြည့်

လိုက်ရာ နေ့(၁)နာရီ(၁၅)ရှိပေသည်။ ခပ်သုတ်သုတ် ပြေးဆင်း နံပါတ်(၃)ကားပေါ် တက်ပြီး ကားတန်းကြီးထွက်ခဲ့ရာ စိန့်ဖရန်ဆစ်ဘုန်းတော်ကြီးရုပ်အလောင်းသိမ်းဆည်းထားရာ အစီစဉ်မြို့အနောက်တောင်ကုန်းပေါ်သို့ တက်ကြရသည်။ စစ်ကိုင်းတောင်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင် တူတော့သည်။ ကျောင်းကြီး၏အပေါက်ဝရင်ပြင်ပေါ်မှာဆောက်ထားသော စင်မြင့်ပေါ်၌ ငြိမ်းချမ်းရေးဆုတောင်းပွဲတစ်ခု ပြုကြသည်။ တယောက်တယောက်လျှင် စက္ကန့် (၃၀-၄၀)ခန့်စီ ငြိမ်းချမ်းရေးစကား ပြောဆိုကြသည်။ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးက အခမ်းအနားသိမ်းစကားကို မွှတ်ကြားသည်။ အပြစ်ရှိသူလူသားတို့အပြစ်ကင်း၍ သန့်ရှင်းခြင်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းအထိမ်းအမှတ် ရည်ရွယ်သည်-ဟု ယူဆသည်။ ခိုဖြူအကောင်(၁၀၀)ခန့် ကောင်းကင်သို့ လွှတ်တင်ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် စိန့်ဖရန်ဆစ်အရိုးဓာတ်များ သိမ်းဆည်းထားရာ ကျောင်းတောင်ကြီး အတွင်းသို့ ဝင်ကြသည်။ ပြန်ထွက်လာတော့ တောင်ထိပ်ရင်ပြင်မှနေ၍ ရှေ့နောက်ဝဲယာ ကြည့်မိရာ စစ်ကိုင်းတောင် ဆွမ်းဦးပုညရှင်စေတီရင်ပြင်တော်ကနေ၍ အရှေ့အနောက်ကြည့်လို့ မြင်ရသည့်

မြင်ကွင်း၏ အရသာမျိုးနီးနီးကို ခံစားရချေသည်။

တောင်ကုန်းပေါ်ကအဆင်း ပဲယာတောင် တန်းတစ်လျှောက်ဈေးဆိုင်တန်းများမှာ မန္တလေး တောင်တန်း အတက်၊ ဝဗျိုက်ထီးမိုးတောင်တန်း အတက်က ဈေးဆိုင်တန်းများနှင့် ခပ်ဆင်ဆင် တူ သည်ကို သတိပြုမိသည်။ အမှတ်သုံး ကားပေါ် တက်၊ ကားပေါ်ကဆင်း၊ ပုတ်ရတနန်းမင်းကြီး၏ ရထားပေါ် တက်တော့လည်း အမှတ်(၃)တွဲမှာပဲ ဖြစ်လေသည်။ အပြန်မှာ ယဉ်တွဲထိုင်လာသူက ကေ့ တရုတ်နိုင်ငံက ရှောင်လင်ကျောင်းတိုက်က သိုင်းကစားတတ်သည့် တရုတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်း တော်ကြီးတစ်ပါးပင်ဖြစ်သည်။ အစီစီသို့ အသွား တုန်းက ရထားပေါ်မှာ ကွန်ဂိုဘုန်းတောင်ကြီးနှင့် ကွန်ဂိုဘာသာရေး အကြောင်းတို့ကို ဆွေးနွေးမိကြ

သည်။ အစီစီမှ ရောမသို့ ပြန်သောအခါမှာတော့ တရုတ်ရှောင်လင်ဘုန်းကြီးမေးသမျှ မြန်မာ့ဘာ သာရေး အကြောင်းတွေကို ပြောခဲ့ရလေသည်။

တွေးတောမိသည်မှာတရုတ်ပြည်က ယန်စီ မြစ်သည်လည်း ပင်လယ်သို့ ဝင်၏။ မြန်မာ ဧရာ ဝတီလည်း ပင်လယ်မှာပင် အဆုံးသတ်သည်။ အိန္ဒိယ ဂင်္ဂါလည်း ပင်လယ်ရောက်တော့ ပန်းဝင် သည် မဟုတ်လော၊ အီဂျစ်က နိုင်းမြစ်၊ ဥရောပ ရိုင်းမြစ်၊ မြောက်အမေရိကက မစ်စစ္စပီမြစ်၊ တောင်အမေရိကက အမေရုံတို့သည်လည်း ပင် လယ်သို့သာ ဝင်ကြလေကုန်၏။ အမည်တို့ကို ကုန်းပေါ်မှာ ထားခဲ့ကြရလေသည်။ ပင်လယ်ထဲသို့ ရောက် အမည်ပျောက်၍ ပေါင်းကြလေကုန်၏။

သီတဂူဆရာတော်ကြီးနှင့် ဆွတ်ဇာလန်လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အမှတ်တရ

ရောမရောက် သီတဂူဆရာတော်ကြီး၊ အတွင်းရေးမှူး၊ ဦးဝင်းအောင်နှင့် ဟသာတင်ဝင်း

Peace, Harmony, Co-Existence-
ဟူသည် အမည်တမျိုးမျိုးရှိသော မြစ်တို့ ပင်လယ်
သို့ ဝင်ကြကုန်သည်နှင့် တူ၏။ အောက်တိုဘာလ
၂၇-ရက်နေ့ည (၈)နာရီခန့် ဘာတီကန်နန်းတော်
သို့ ပြန်ရောက်၏။ မိုးတဖွဲဖွဲ ကျရောက်နေသည်။
မိုးရေမှုန်တို့အောက်က ရွှေရောင်တောက်ပနေ
သောစိန့်ပီတာကျောင်းတော်ကြီး၏ အမိုးလုံးလုံးကို
မီးမောင်းများ အားကောင်းစွာ ထိုးထားသဖြင့် ရှု
မဝနိုင်အောင် ကြည်နူးရသည်။ မိုးဖွဲများ သဲလာ
သဖြင့် ရောမမြို့တော်၏ လမ်းတို့မှာ ငွေရောင်
တောက်နေသည်။ ခပ်ဖြေးဖြေး မောင်းခွဲရသည့်
အတွက်ည(၁၁)နာရီလောက်မှ ဟိုတယ်ပြန်ရောက်
ကြသည်။ ဟိုတယ်ပြန်ရောက်တော့ တီဗီ-
တယ်လီဗေးရှင်းမှ သတင်းများကို ဖွင့်ကြည့်သည်။

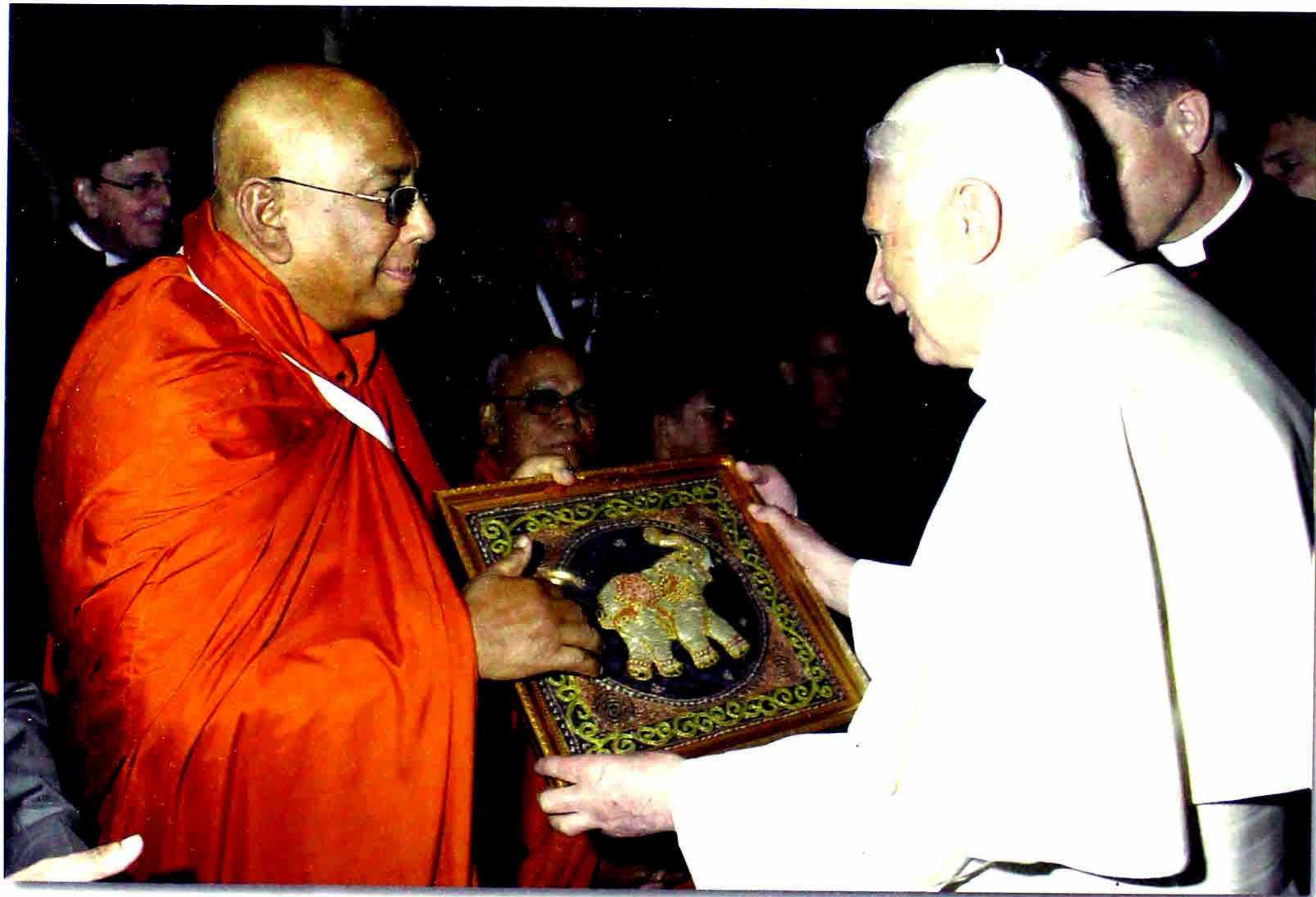
ဘာသာပေါင်းစုံအစည်းအဝေးမှ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆု
တောင်းပွဲကို နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်လွှင့်တာ ကြည့်
လိုက်ရသည်။ (၂၈)ရက် နံနက်ခင်းတွင် နံနက်စာ
စောစောစား၍ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး၏ ရုံးချုပ်သို့
သွားကြသည်။ အရေးကြီးသော နေရာတိုင်း၌ ဝါ-
စိမ်း-နီ-အကွက်အဆင်းတို့ဖြင့် ချုပ်ထားသည့် ယူ
နီဖောင်းကို ဆင်မြန်းထားသော ဆွစ်ဇာလန်လူမျိုး
လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အရေးကြီးသော နေရာ
တိုင်း၌ စောင့်ကြပ်နေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။
အချို့က ဓာတ်ပုံတွဲရိုက်ကြသည်။ ပုပ်ရဟန်းမင်း
ကြီး၏ ရုံးချုပ် ခန်းမဆောင်ကြီးတစ်ခု၌ VIP သတ်
မှတ်ထားသည့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် (၂၅၀)
ခန့်ကို ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးကိုယ်တိုင် တစ်ယောက်
ချင်း တစ်ယောက်ချင်း အသီးသီး တွေ့ဆုံ၍ လက်

ဆွဲနှုတ်ဆက်ကာ နှုတ်ဆက်စကားပြောကြားသည်။ ဤနေရာမှာ ဘာသာရေးခေါင်ဆောင်တို့က လက်ဆောင်ပစ္စည်းအသီးသီး ပေးကမ်းကြသည်။

အရေးကြီးပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အရေးမကြီးပုဂ္ဂိုလ်ကို လည်ပင်း၌ ချိတ်ဆွဲရသည့် မှတ်ပုံတင် ကဒ်ပြား၌ အရောင်ဖြင့် ခွဲထားသည်။ အနီရောင်မှတ်ပုံတင် ကဒ်ကို VIP အား ပေး၍ အပြာရောင်ကို ရိုးရိုး တက်ရောက်သူအား ပေးထားသည်။ ထို့နောက် ထိုခွဲထားချက်အတိုင်း ခန်းမဆောင်ကြီးတစ်ခု၌ အနီ-အပြာ အမှတ်အသားများဖြင့် အီတလီ အရသာမျိုးစုံ ပါဝင်သည့် နေ့လည်စာ စားပွဲဖြင့် တည်ခင်းဧည့်ခံလေသည်။ နေ့လည်စာစားပွဲ ပြီးသောအခါ ဘာတီကန်ကို ကြည့်ကြသည်။ စိန့်ပီတာ

ကျောင်းတော်ကြီးကို ကြည့်ရှုလေလာကြသည်။ မြန်မာ Missionနှင့် ထိုင်း Missionကို ထိုင်းလူမျိုး ဘစ်ရှော့အဆင့်ရှိ ရိုမန်ကက်သလစ် ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး Andrew-က လိုက်လံရှင်းလင်းပြသဟောပြောသည်။ ဘာတီကန်ရုံးအဖွဲ့က စီမံထားသော ဓါတ်ပုံဆရာ၏ ရိုက်ကွက်စီဒီ ဓါတ်ပြားများကို ဘာတီကန်မြို့တော်အတွင်း စိန့်ပီတာ ကျောင်းပေါက်ဝက ဓါတ်ပုံဆိုင်တစ်ခုမှာ အကြောင်းသိသောအဖွဲ့ဝင် ကိုယ်စားလှယ်တော်တို့က တိုးလျှိုး၍ ကူးယူခဲ့ကြသည်။

၂၈-ရက်ညနေခင်းနှင့်ညဦးယာမ် ရောမ၏ အလှအပကို အနည်းငယ်မျှ ကြည့်ရှုခဲ့ကြပြီး ဟိုတယ်ပြန်၍ ပစ္စည်းသိမ်းကြရသည်။ ၂၉-ရက်

သီတဂူဆရာတော်ကြီးမှ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးအား လက်ဆောင်ပစ္စည်း ပေးအပ်စဉ်

နံနက်ခင်း ဟိုတယ်မှ ထွက်၍ ရောမလေဆိပ်သို့ သွားကြရသည်။ မြန်မာသံရုံးက ကပ်သော မြန်မာ ထမင်းဟင်းအရသာကို မြန်ယုက်စွာ စားကြပြီး အီတလီလေကြောင်းဖြင့် ရောမမြို့မှ မီလန်မြို့သို့ ခရီး ဆက်ကြရသည်။ ထိုင်းလေယာဉ်ပျံသည် ရောမတစ်လှည့် မီလန်တစ်လှည့် အဆင်းအတက် ပြုလုပ် သည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အပြန်တွင် ရောမရက်နှင့်မကြုံဘဲ မီလန်ရက်နှင့် ကြုံနေခြင်းဖြစ်သည်။ မီလန်မြို့ ရောက်တော့ ထိုင်းလေယာဉ်ပျံကောင်တာသို့ ဝင်၍ ချက်ကင်လုပ်ပါသည်။ လေယာဉ်ပျံ အင်ဂျင်စက်ထဲ ငှက်တွေ ဝင်သွား၍ လေယာဉ်ပျံ မတက်နိုင်တော့ပါ-ဟု ထိုင်းလေယာဉ်ဝန်ထမ်းများက ဆိုကြသည်။ မိမိစုထားသည့် ထိုင်းလေယာဉ်ပျံ ပြန်သန်းထားသည့် မိုင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းခန့်တို့ ကိန်းအောင်းနေသော ပလက်တီနမ်ကန်ကို ပြလိုက်တော့ မီလန်မြို့လေဆိပ်က ထိုင်းလေကြောင်း အမှုထမ်းတို့သည် ချက်ချင်း ခရီးဆက်နိုင်အောင် စီမံပေးကြသည်။

အီတလီနိုင်ငံ မီလန်မြို့မှ ဂျာမဏီလေယာဉ်ပျံ တင်ပေးလိုက်သည်။ မီလန်မြို့မှ ဂျာမဏီနိုင်ငံ ဖရန်ဖတ်မြို့သို့ ဂျာမန်လေကြောင်းဖြင့် ည(၈)နာရီမှာ ရောက်ကြသည်။ ဖရန်ဖတ်လေကြောင်းရှိ ထိုင်း လေကြောင်း ဝန်ထမ်းတို့က လေဆိပ်ထဲမှာ စီးသော ဘတ္တရီဖြင့်မောင်းသော ကားကလေးဖြင့် ထိုင်းလေ ယာဉ်ပျံ ဆိုက်ထားသည့် ဂိတ်အရောက် ပို့ပေးကြသည်။ အကောက်ခွန်နှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး၊ လုံခြုံ ရေးတို့ကို အစစ်အဆေး ခံယူခြင်း၊ ဖြတ်သန်းခြင်းတို့၌ ဘတ္တရီကားကလေးကို မောင်းသော ဂျာမန်လူ မျိုးယာဉ်မောင်းအမျိုးသမီးကြီးက ဆောင်ရွက်ပေးသဖြင့် ကားပေါ်က မဆင်းလိုက်ရဘဲ အဆင့်ဆင့် ဖြတ် သန်း၍ လေယာဉ်ပျံတံခါးပေါက်သို့ ရောက်သွားသည်။ နောက်ဆုံးခရီးသည်သုံးယောက် သီတဂူဆရာ တော်၊ အတွင်းရေးမှူးသုံး ဦးဝင်းအောင်နှင့် ဖာသာ တင်ဝင်းတို့ သက်ပြင်း-ဟင်း-ကနဲကျ လေယာဉ် ထိုင်ခုံပေါ်ထိုင်ချလိုက်ကြသည်။ အချင်းချင်းကြည့်၍ ပြုံးနေကြသည်။

ကမ္ဘာ့အဝှမ်း ငြိမ်းချမ်းပါစေ။

သတ္တလောကတစ်ခုလုံး ကြိမ်မီးအုံသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းမှ လွတ်မြောက်ပါကြပါစေ။

သီတဂူစန်းလပမာ ချမ်းမြသာယာ ရှိကြပါစေ-ဟု အားလုံးဆုတောင်းကြပါသည်။

ထိုင်း၊ အီတလီ၊ ဂျာမဏီတို့ကိုဖြတ်သန်းခဲ့ရသော ပုတ်ရဟန်းမင်း ကြီး စီမံသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးခရီးမှ အောက်တိုဘာလ(၃၀)ရက်နေ့မှာတော့ မြစ်ကြီးနား၊ပူတာအို-စက္ခုဒါနခရီးကို ဆက်ကြရလေသည်။

ရပ်နေသော ရေသည် ညစ်၏။ မပြတ်စီးသောရေသည် သန့်ရှင်း၏။

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏

အစည်းအဝေးပွဲကြီး

သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာ အရှင်ဉာဏိဿရ

နိုဝင်ဘာလ ၂၉၊ ၂၀၁၁
အသောကဟိုတယ်၊ နယူးဒေလီမြို့၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ

ဤအစည်းအဝေးပွဲကြီးကို ၂၀၁၁-ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၇-၂၈-၂၉-ရက်နေ့များတွင် သုံးရက်တိုင်တိုင် ကျင်းပ၍ (၃၀)ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဆုကောင်းခြင်း၊ အစည်းအဝေးအောင်မြင်ခြင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အားလုံးတို့၏ စုစည်းညီညွတ်မှုအထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဗောဓိပင်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ တိဗက်ရဟန်း မင်းကြီး ဒလိုင်လားမား၏ ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ပြုစကားပြောကြားခြင်းဖြင့် အခမ်းအနားပြီးဆုံးခဲ့သည်။

နိုင်ငံပေါင်း (၄၇)နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်တော်များနှင့် လေ့လာသူပေါင်း (၅၀၀)ခန့် တက်ရောက်ကြ သည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အစည်းအဝေးပွဲကို နယူးဒေလီမြို့တွင် အခြေစိုက်သော မဟာယာန၊ ဝဇီရာယာန၊ ထေရဝါဒတို့ ပူးပေါင်းပါဝင်သည့် အသောကမစ်ရှင် အသောကသာသာနပြု အဖွဲ့က တာဝန်ယူ၍ စည်းရုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်တော်များ၏ အသွားအပြန်ခရီးစရိတ်နှင့် (၅)ရက်စာ ဟိုတယ်ခများကို အသောကမစ်ရှင်အဖွဲ့က လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အထူးဧည့်သည်တော်များကိုမူ အိန္ဒိယအဲယားလိုင်းဖြင့် ဗုဒ္ဓဂယာနှင့် ဗာရာဏသီ သံဝေဇနိယဒေသ နှစ်ခုသို့ ညှိပ်ဘုရားဖူးပို့ပေးခဲ့ပါသည်။ ဤဗုဒ္ဓဘာသာအစည်းအဝေးကြီး၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ထေရ ဝါဒ၊ မဟာယာန၊ ဝဇီရာယာနဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်း အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံပါဝင်သည့် ကျယ်ပြန့်ခိုင်မာသော အဖွဲ့အစည်းကြီးတစ်ခု ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန် ရည်ရွယ်သည်။

ထိုဗုဒ္ဓဘာသာအစည်းအရုံးကြီးကို [InTernational Buddhist Confederation {IBC}] ဟု ခေါ်ဆိုသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းအချင်းချင်း အသင်းအဖွဲ့အချင်းချင်း မကြာ မကြာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေး၍ အသိဉာဏ်များ ဖလှယ်ကြရန် ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှုများကို တည်ဆောက်ကြရန် ဗုဒ္ဓသာသနာထိန်းသိမ်းရေး၊ ပြန့်ပွားရေး၊ တိုးတက် ရေးနှင့် ကာကွယ်စောက်ရှောက်ရေးတို့ကို ဗုဒ္ဓဘာ

သာဝင်အားလုံး အတူလက်တွဲဆောင်ရွက်ကြရန် ရည်ရွယ်သည်။

ထို့ပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာအမွေ အနှစ်များ၊ အထူးသဖြင့် လုမ္ဗိနီ၊ ဗုဒ္ဓဂယာ၊ မိဂဒါဝုန်၊ သာဝတ္ထိ၊ ကုသိနာရုံ၊ ဆန်ချီ၊ အဂ္ဂနိကာ အစရှိသော ဒေသများကို ဝိုင်းဝန်းထိမ်းသိမ်းစောက်ရှောက်ကြ ရန် ရည်ရွယ်သည်။ လူငယ်များအတွက် အခြေခံ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုကျောင်းများနှင့် စကော်လာ ပညာ ရှင်များအတွက် ကောလိပ် တက္ကသိုလ်များကို ရည် ရွယ်သည်။ အတိုချုပ်မှာ United Buddhist Or- ganization တစ်ခု ဖွဲ့စည်း၍ Common Plat- form တစ်ခု တည်ဆောက်ကြကာ လက်တွဲလမ်း လျှောက်ကြရန် ဗုဒ္ဓသာသနာကြို ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ကြရာ၌ တစ်ခုတည်းသော အသံ (United Voice)ဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ကြရန် ရည် ရွယ်သည်။ သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် Global Bud- dhist Congregation က InTernationl Bu- ddhist Confederation-ကို ဖွဲ့စည်းသည်။ ဤ အဖွဲ့အစည်းကြီး၏ အောက်၌ ဆပ်ကော်မတီများစွာ ဖြစ်လာမည်။

လိုရင်းအချက်မှာ Buddhist Confed- eration က Collaboration of Buddhist Affair လုပ်ရမှာဖြစ်သည်။ ဂင်္ဂါ၊ ယမုနာနှင့် အိန္ဒု မြစ်နှင့် အမည်မျှသာ ကွဲပြားကြခြင်းဖြစ်သည်။ ရေ ဆိုသည်မှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ဂင်္ဂါ၊ ယမုနာ၊ အိန္ဒုတို့သည် သူတို့၏ အမည်နာမများကို ကုန်း ပေါ်မှာ အားလုံးထားခဲ့ကြပြီး ကောင်းကင်ပြာ အောက်က ဆားငန်ရေမှာ ပေါင်းသွားကြသည်။ ပင် လယ် သမုဒ္ဒရာ၌ Confedrate နှင့် Col- laborate လုပ်လိုက်ကြသည့်အတွက် တစ်ရောင် တည်း တစ်သွေးတည်း အရသာ တစ်ခုတည်း ဖြစ်

ကြလေကုန်၏။ ဤဗုဒ္ဓဘာသာအစည်းအဝေးကြီး ကို နိုဝင်ဘာလ(၂၇)ရက်၊ နံနက်(၉)နာရီမှာ အ သောကဟိုတယ် အစည်းအဝေးခန်းမ ဆောင်ကြီး၌ ကျင်းပပါသည်။

ထေရဝါဒပါဠိဖြင့် ပရိတ်ရွတ်ခြင်း သက္ကဋ္ဌ ကို အခြေခံသော တိဗက်သံဖြင့် ပရိတ်ရွတ်ခြင်းတို့ ဖြင့် ဖွင့်လှစ်သည်။ စည်းရုံးရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ lov zan က နှုတ်ခွန်းဆက်စကား မိန့်ကြားသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသမ္မတ၊ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ယဉ်ကျေးမှုဝန် ကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်တို့ တက်ရောက်ကြ မည်ဖြစ်သော်လည်း တိဗက်သံဃာတော်တို့ ခေါင်း ဆောင်စီမံသော အစည်းအဝေးကြီး၌ တိဗက်ရဟန်း မင်းကြီး ဒလိုင်းလားမား တက်ရောက်သည်ကို တရုတ်နိုင်ငံအစိုးရက ကန့်ကွက်သည် ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် အိန္ဒိယအစိုးရ၏အဖွဲ့အစည်းများမှ မည် သူမျှ တက်ရောက်လာခြင်း မရှိတော့ပေ။ နံနက် ခင်းဖွင့်ပွဲ၌ တိဗက်၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်၊ သီရိလင်္ကာ၊ လာအို ၊ ကမ္ဘောဒီးယား မြန်မာကြိုယ်စားလှယ်တို့ အသီးသီး စကားပြောကြသည်။ အထူးသဖြင့် မြန် မာနိုင်ငံ ရွှေကျင်နိကာယသံဃာရာဇာ သာသနာပိုင် ဝါဆိုဆရာတော်ဘုရားကြီး မြန်မာလို ပြောကြား သည့်မိန့်ခွန်းကို သီတဂူဆရာတော်က အင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့် ပြန်လည်ပြောကြားခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဘူတန်၊ မွန်ဂိုးလီးယား၊ မလေး ရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ထိုင်ဝမ်၊ ပန်ဂျပ် အာဖရိကနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုယ်စားလှယ်များကလည်း အသီးသီး မိန့်ခွန်းပြောကြသည်။ လားမားကြီး lov zan က ကျေးဇူးတင်စကားပြော၍ ဖွင့်ပွဲအစီအစဉ် ပြီးဆုံး သည်။

ညနေ(၆)နာရီ၌ စကားပြောပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တို့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းကြ

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာအစည်းအဝေးကြီး၏ မြင်ကွင်း

သည်။ ညပိုင်းတွင် ယဉ်ကျေးမှုအကများဖြင့် ဧည့်ခံ၍ ညစာစားပွဲ ကျင်းပသည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မဟာယာနသံဃာတော်တို့ ညစာ စားသုံးကြသည်။ (၂၈)နေ့၌ အစည်းဝေးကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ Lalit Hotel ၌ အခန်းလေးခန်းခွဲ၍ ကျင်းပသည်။ အခန်းတစ်ခုမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ဖြန့်ချိခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သည်။ ဤအခန်း၌ စကားပြောသူ (၇)ယောက်ရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စားလှယ် သီတဂူဆရာတော်က စာတမ်းတစ်ခု မှတ်တမ်းတင်ပြောကြားခဲ့သည်။ အခန်းကဏ္ဍ(၂)၌ ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့် စိတ်ဓာတ် ကြံ့ခိုင်ကျန်းမာရေးအကြောင်း ဆွေးနွေးကြသည်။ တတိယအခန်းကဏ္ဍ၌ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ဘဝတန်ဖိုးအကြောင်း ဆွေးနွေး

ကြသည်။ စတုတ္ထအခန်းကဏ္ဍ၌ ပြောင်းလဲနေသော ကမ္ဘာ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အနေအထား အသက်မွေးလုပ်ငန်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်းအကြောင်းတို့ကို ဆွေးနွေးကြသည်။ အထူးကဏ္ဍတစ်ရပ်အနေဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝကမ္ဘာအကြောင်းကို Park Hotel တွင် ကျင်းပသည်။

(၂၉)ရက်နေ့ နံနက်တွင် Lalit Hotel ၌ ပင် အသိပညာများစာစောင်းခြင်း၊ Collective wisdom, Engaged Buddhism, လူမှုရေး ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်း ဆွေးနွေးကြသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံး၌ ဖြစ်ပေါ်နေသောပဋိပက္ခများနှင့် အကြမ်းဖက်ခြင်း ဆူပူသောင်းကြမ်းခြင်းတို့ကို ဗုဒ္ဓဝါဒ ရှုဒေါင့်မှ တုန့်ပြန်ခြင်းနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ၌ အမျိုးသမီးတို့၏ အခန်းကဏ္ဍအကြောင်းကို ဆွေးနွေးကြ

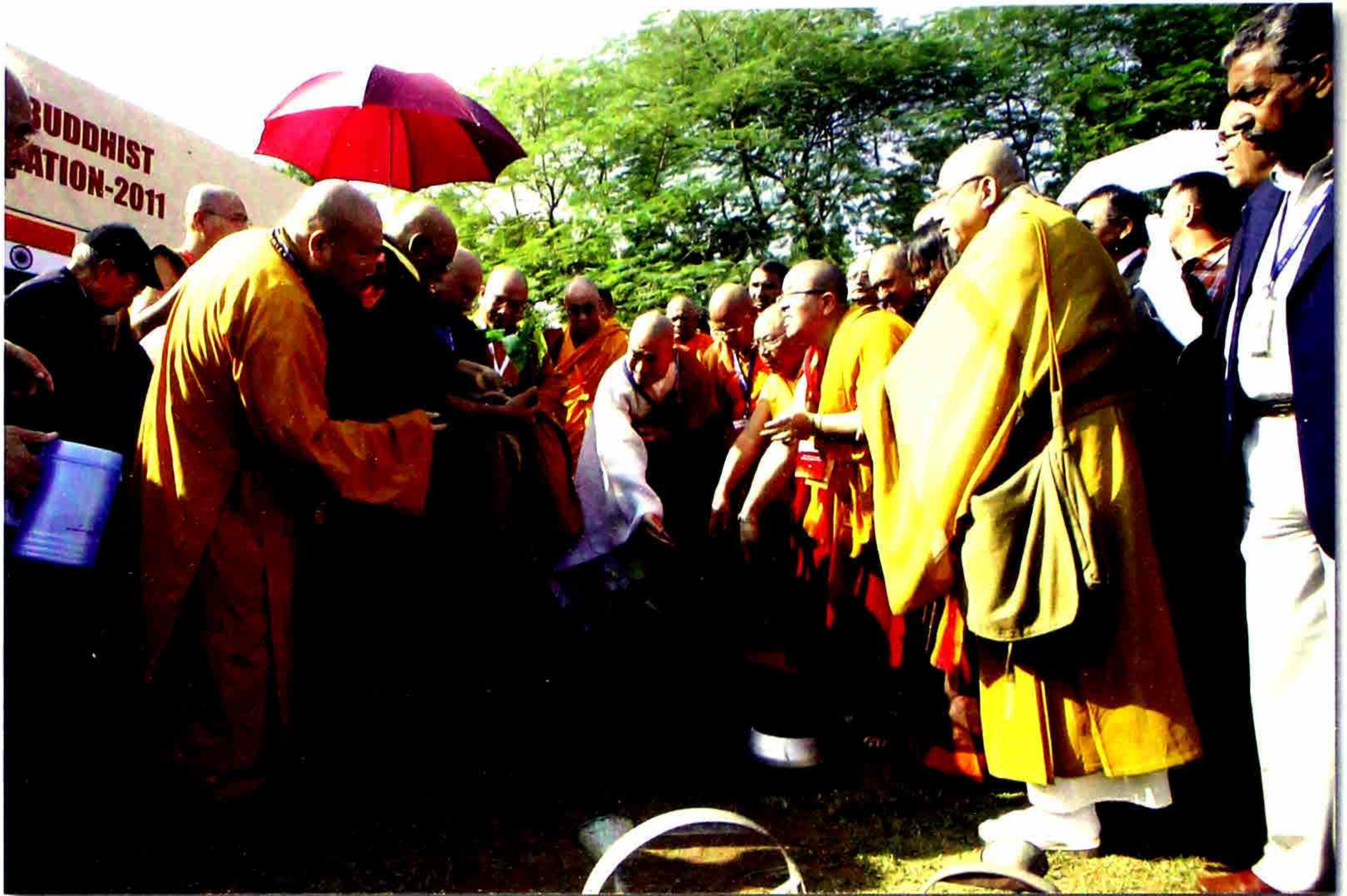
သီတဂူဆရာတော်ကြီး မိန့်ခွန်းပြောကြားနေစဉ်

သည်။

ညနေပိုင်း (၆)နာရီခွဲ၌ အထူးအစည်းအဝေး အဖြစ် မိမိဆိုင်ရာ ညီညွတ် ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့ ဖွဲ့ စည်းပုံရည်ရွယ်ချက်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များအကြောင်း ကို ဆွေးနွေးကြသည်။ Park Hoel ၌ သိပ္ပံပညာ နည်းပညာတို့၌ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အမြင်ဟူသော အကြောင်းအရာကြို ဆွေးနွေးကြသည်။ (၃၀)ရက် နေ့ နံနက်ခင်း၌ လာအိုသံဃာရာဇာ မြန်မာရွှေကျင် နိကာယသံဃာရာဇာ၊ တိဗက်သံဃာရာဇာ (ဒလိုင်း လားမား)တို့ ခေါင်းဆောင်သော ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ အရောင်စုံ အသွင်အပြင်မျိုးစုံသော သံဃာတော်

အားလုံးတို့နှင့် ခရစ်ယာန်၊ အစ္စလာမ်၊ ဟိန္ဒူ အခြားဘာသာဝင်များစုပေါင်း၍ မဟာတ္ထမဂ္ဂဇီဝိမာန် ၌ ငြိမ်းချမ်းရေးဆုတောင်းပွဲ ကျင်းပကြသည်။ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဂိုဏ်းပေါင်းစုံတို့ စုပေါင်း၍ မြန်မာ၊ လားအို၊ တိဗက် သံဃာရာဇာ သုံးပါးတို့က ဗောဓိပင်သုံးပင်ကို နေရှေးအထိမ်းအမှတ် ဥယျာဉ်၌ စိုက်ပျိုးကြသည်။

လာအိုက မဟာဗောဓိ၊ တိဗက်(ဒလိုင်းလား မား) သီဟိုဠ်ဗောဓိ၊ မြန်မာက အာနန္ဒာဗောဓိကို စိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည်။ (၃၀)ရက်နေ့ ညနေပိုင်း၌ International Buddhist Confederation ဖွဲ့ စည်းပုံရည်ရွယ်ချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ၊ လုပ်ငန်း ကော်မတီများကို အပြီးသတ်သုံးသတ် ဆုံးဖြတ်ကြ သည်။ ညပိုင်း၌ အသောကမစ်ရှင် ကျောင်းတိုက် အတွင်း ဂျပန်ဘုန်းတော်ကြီးများ စီမံထုတ်လုပ် သည့် သဒ္ဓမ္မပုဏ္ဏရိကကျမ်းလာသော ဘုရား လောင်းဆယ်ပါးတို့အကြောင်း ဇာတ်လမ်းခင်း၍ စတိတ်ရှိုးပြသည်။ အမေရိကန်လာသည့် ဂျပန်နွယ် ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့တစ်ခုက ဓမ္မတေးသီချင်းတို့ကို Rock and Roll ဖြင့် သီဆိုတီးမှုတ်ဖျော်ဖြေသွား သည်။ ရောင်စုံမီးတို့ဖြင့် ရှုမငြီးဖွယ်ထိုးထားသော ဗောဓိသတ္တဇာတ်လမ်းများကို ကြည့်၍ Rock and Roll ဓမ္မတေးများကို နားထောင်လျက် လူပုဂ္ဂိုလ် များနှင့် မဟာယာနဘုန်းတော်ကြီးတို့ညစာစားပွဲမှာ အထူးမြန်ရှက်ဖွယ်ကောင်းလိမ့်ဟုထင်မြင်မိသည်။ သီတဂူသာသနာပြု ကပ္ပိယကာရကအဖွဲ့ဝင်တို့ ကု လားလို ဒိုစာခေါ်သည့် တိုရှည်မုန့်များကို တိုးစား သည့် လူတန်းကြီးမှာ အတော်ရှည်ပါသည်။ နယူး ဒေလီ၏ ဆောင်းဦးသည်လည်း အတော်ချမ်းအေး ပါသည်။ မြူတွေ ဆိုင်းလာသဖြင့် ဆလိုက်မီးရောင် တို့ မှန်မှိုင်းလာသည့်အခါ ဗောဓိသတ္တများလည်း အိပ်တန်းဝင်သွားကြသည့်အလား စင်မြင့်ပေါ်က

နေရှေးအထိမ်းအမှတ်ဥယျာဉ်၌ ထေရဝါဒ,မဟာယာနသံဃာတော်များ စုပေါင်း၍ ဖောဓိပင် စိုက်ပျိုးကြစဉ်

ပျောက်သွားကြသည်။ Rock and Roll ဓမ္မအသံက နယူးဒေလီ၏ ကြိတ်ကြိတ်တိုးမောင်းနှင့်နေသော မော်တော်ကားအသံတို့ကို လွှမ်းမိုးသွားသည်။ ရရာကား တောင်း၍ အသောကမစ်ရှင် ဖောဓိသတ္တစတိတ်ရှိုးမှ ပြန်ခဲ့ရာ ည(၁၀)နာရီခွဲမှာ Lalit Hotel သို့ပြန်ရောက်သည်။ ရေနွေးပူပူချိုး၍ အိပ်ယာဝင်ခဲ့သည်။ အိပ်ယာထရောက်တော့ မြင်ရောင်နေသည်မှာ အင်္ကျီမပါတဲ့ ဘုရားလောင်း ဆယ်ယောက်တို့တောထွက်ခန်းဘယ်လောက်များ ချမ်းလိုက်မလဲဟု တွေးမိသည်။ ကြားယောင်နေမိသည်မှာလည်း ဘုရားလောင်းစတိတ်ရှိုးက Rock and Roll ဓမ္မတေးသံဖြစ်သည်။ Hold Sam-sara, Hold Samsara, Hold Samsara. “အို သံသရာကြီး ရပ်ပါတော့၊ အို သံသရာကြီး ရပ်ပါ

တော့၊ အို သံသရာကြီး ရပ်ပါတော့” ဖြစ်သည်။

နိုဝင်ဘာ(၃၀)ရက် နံနက်ခင်း အခမ်းအနား သိမ်းပွဲ၌ တိဗက်ပရိတ်ဖြင့် အခမ်းအနားဖွင့်သည်။ Orgnization ကော်မတီက စတင်စကားပြောသည်။ ဗိယက်နမ် ဘုန်းတော်ကြီး သစ်ကွမ်ဘက (IBC) ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် အခြေခံသဘောတရားဖွဲ့စည်းပုံ ရည်ရွယ်ချက်တို့ကို ကြေညာသည်။

ကိုရီယား၊ ဂျပန်၊ တိဗက်၊ သီဟိုဠ်၊ ဂျာမနီ၊ အင်္ဂလန် ကိုယ်စားလှယ်များ မိန့်ခွန်းပြောသည်။ အထူးသဖြင့် ဂျာမန် ကိုယ်စားလှယ်က ဘိက္ခုနီသာသနာ ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ဖို့ ဦးစားပေးပြောသွားသည်။ သူပြုစုထားသည့် ဘိက္ခုနီသာသနာ အကြောင်း စာအုပ်ငယ်လေး၌ နိဒါန်းရေးပေးရန်

ဒလိုင်းလားမားအား တောင်းပန်သွားသည်။ စာအုပ်လက်ဆောင်များ အပြန်အလှန် ပေးကြသည်။ အထူးကိုယ်စာလှယ်များကို တိဗက်ရဟန်းမင်းကြီးက ကိုယ်တိုင် လက်ဆောင်ပေးသည်။ တိဗက်ရဟန်းမင်းကြီး ဒလိုင်းလားမားက နိဂုံးချုပ် အနှစ်ချုပ်စကား ပြောကြားသည်။ သူ၏အနှစ်ချုပ်စကားကို ထပ်မံ၍ အနှစ်ချုပ်ရလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်သည် ရှေးခေတ်က အာရှ၏ ကိုးကွယ်ရာတရား Asian Religion ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်၌ ကမ္ဘာ့ဘာသာတရား World Religion ဖြစ်နေပြီ။ သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်၏အနှစ်သာရများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖို့ တိုးပွားအောင်လုပ်ဖို့ ပြန့်ပွားအောင်လုပ်ဖို့ တိုက်တွန်းလေသည်။ ထို့အပြင်

ဗုဒ္ဓတရားတော်များ၏ မူရင်းအခြေခံမှာ ပါဠိဘာသာ ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားသည်။ ပါဠိဗုဒ္ဓဝင်ကို ဖေါင်ဒေးရှင်းချ၍ သက္ကတဗုဒ္ဓဝင်ကို အပေါ်က အိမ်သဖွယ် တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ တန္တရဗုဒ္ဓဝင်ကား အိမ်၏ အချွန်အတက်များသာ ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသွားသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းတွေအားလုံး အပေါ်ယံ အကာပိုင်းမှာ မတူညီနိုင်ကြသော်လည်း အတွင်း အနှစ်သာရပိုင်းမှာ တူညီနိုင်ပါသည်။ ဘာသာတရားတို့၏ အနှစ်သာရသည် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာပင် ဖြစ်သည်။ သီလကောင်းမှ သမာဓိရမည်၊ သမာဓိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာသည် သစ္စာကို ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်မည်။ ပညာဝင်မှ ကိလေသာ ထွက်

တိဗက်သံဃရာဇာက ရွှေကျင်သံဃရာဇာ ဝါဆိုဆရာတော်ကြီးအား တွေ့ဆုံပူးမြော်နှုတ်ဆက်စဉ်

သီတဂူဆရာတော်ကြီးနှင့် တိပက်သံဃရာဇာတို့ ရင်းရင်းနှီးနှီး တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ကြစဉ်

သည်။ ကိလေသာချုပ်ခြင်းကို နိရောဓဟု ခေါ်သည်။ အဲဒါကြောင့် မဟာယာနတွေ ဟိနယာနတွေ ဘိက္ခုတွေ ဘိက္ခုနီတွေ ဒီနာမည်တွေက အပိုတွေပဲ Inner core အတွင်းပိုင်းအနှစ်သာရက သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာပါပဲ Inner core ရှိမှ Inner peace ကို ရတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဘာအစ်ဇင်း ဘယ်ယာနကို ကျင့်ကျင့် အသွင်အပြင်တွေ အမည်နာမတွေ အရေးမကြီးပါဘူး အတွင်းပိုင်းအနှစ်သာရကို ကျင့်၍ အတွင်းပိုင်းငြိမ်းချမ်းရအောင် လုပ်ကြပါဟု မိန့်ကြား၍ နိဂုံးချုပ်ပါသည်။ ဒလိုင်းလားမားကို ကြည့်ရတာ ဂါရဝ နိဝါတရှိသည့် ရိုးသားသော ရဟန်းသူတော်စင်တစ်ပါး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။ လာအို မြန်မာသံဃာရာဇာနှစ်ပါးကို ဖူးမျှော်ချင်သည်ဟု သတင်းလာပို့သည့်အခါ ဖူးချင်လျှင် ကြွလာခဲ့ပါ လက်ခံတွေ့ဆုံပါမည်ဟု ပြန်

လည်သတင်းပို့လိုက်တော့ (၂၉)ရက်နေ့ နေ့လည်ခင်း (၃)နာရီမှာ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်တော်အဖွဲ့ တည်းခိုရာ Lalit Hotel သို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။ ဟိုတယ် အထွေထွေ မန်နေဂျာက ဟိုတယ်(၁၄)ထပ် ရွှေကျင်သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီး တည်းခိုနေသော အခန်းဘေးက ဧည့်ခန်းကို ပြင်ဆင်ပေးပါသည်။

လုံခြုံရေးအစောင့်များနှင့် ညနေ(၃)နာရီတွင် ရောက်ရှိလာပါသည်။ လာအို သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီးကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက် လက်အုပ်ချီ ဒူးကို အကြိမ်ကြိမ် ဦးတိုက်၍ ရှိခိုးနှုတ်ဆက်သည်။ ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ဝါဆိုဆရာတော်ကြီးကိုလည်း လက်အုပ်ချီ၍ နဖူးခိုက် ဦးတိုက်လျက် အကြိမ်ကြိမ် ရှိခိုးလေသည်။ ပြီးတော့

စကားပြောကြသည်။ သီတဂူဆရာတော်ကို စတင်၍ မေးသည်မှာ အခု အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ၊ အသက် ဘယ်လောက် တုန်းက ရဟန်းဝတ်သလဲ၊ မေးပြီးတော့ သူ့အသက်(၂၀)က ရဟန်းဝတ်တာ အခု (၈၅)နှစ် ရှိပြီ၊ (၆၅)ဝါ ရပြီဟု ဆိုပါသည်။ ဝါဆိုဆရာတော်ကြီး၏ သက်တော်ကို မေးသည်၊ (၉၆) နှစ် ရှိပြီဟု ပြောသည့်အခါ ဦးတိုက်၍တိုက်၍ နဖူးခိုက်လျက် အကြိမ်ကြိမ် ရှိခိုးပြန်ပါသည်။

ထို့နောက် ဝိနည်းအကြောင်း ပြောကြသည်။ ထေရဝါဒမှာ (၂၂၇)သွယ် ရှိသည်၊ တိဗက်မှာ (၂၅၃)ရှိသည်ဟု ပြောပါသည်။ များများနည်းနည်း ဘုရားပေးတဲ့ စည်းကမ်းတွေပဲ အကုန်လိုက်နာလျှင် ကောင်းသည်ဟု ဆိုပါသည်။ သုတ္တန်တွေကတော့ အများကြီးပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ကျင့်ရမှာကတော့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပါ အဘိဓမ္မာဆိုတာ သစ္စာတရားပဲဟု ဆွေးနွေးကြသည်။ သစ္စာသိရင် နိရောဓပဲပေါ့ဟု ဆိုသည်။ ဗုဒ္ဓ သာသနာမှာ မူရင်းအကျဆုံး ဆိုတာကို သဘောတူလက်ခံသည်။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင် အာလုံးတို့၏ အနှစ်သာရဆိုသည်ကိုလည်း သဘောတူလက်ခံသည်။ သစ္စာတရားသည် ငြိမ်းချမ်းရေး တရားပင် ဖြစ်သည်၊ အားပါးတရပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောကြသည်။ ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ဆရာတော်ကြီးနှင့် တိဗက်သာသနာပိုင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဆွေးနွေးခန်းကို သီတဂူဆရာတော်ကြီးနှင့် ဒေါက်တာမျိုးမြင့်တို့က ဘာသာပြန်ပေးကြသည်။ “ကာလေန ဓမ္မသာကမ္ဘာ” အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ ဓမ္မသာကမ္ဘာနိဂုံး၌ ဝါဆိုဆရာတော် ကြီးက “စိတ်ဓာတ်ကြုံကြုံခိုင်ခိုင်ထား၊ လောကဓမ်ရှစ်ပါး မှန်တိုင်းတိုက်ခိုက်ရာ၌ မတုန်လှုပ်စေနဲ့”ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

တိဗက်သံဃာ မြန်မာသံဃာ မေတ္တာကြိုး ခိုင်ခိုင်ချည်ထားရမည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ နဖူးတိုက် ဦးခိုက်၍ ပြန်ခါနီးတွင် မြန်မာတို့ ဝိနည်းစည်းကမ်း ကောင်းကြောင်း၊ ပိဋကတ်စာပေ တတ်ကျွမ်းကြောင်း ကြားသိရသဖြင့် အလွန်လေးစားချစ်ခင်ပါသည်။ မြန်မာသံဃာများကိုလည်း နောက်ထပ် ဖူးတွေ့ချင်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့အလွန်ကျော်ကြားသည့် ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးကိုလည်း လာရောက်ဖူးမျှော်ချင်ပါသည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ထိုအခါ ရွှေကျင်သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီး၏ မိန့်ကြားချက်ကို ဘာသာပြန်၍ ပြောလိုက်သည်။ ဖိတ်ကြားလို့ဖြစ်သည့်အခါ ဖိတ်ကြားပါမည်၊ လာရောက်ဖူးမျှော်ဖို့ သင့်လျော်သည့်အခါ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကို ဖူးမျှော်လဲ့ပါ။ “ဟေ့ ဟေ့ ဖိတ်ဖို့ မမေ့ပါနဲ့”ဟု ပြုံးပြုံးပျော်ပျော် ပြော၍ ဟိုတယ်မှ ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားပါသည်။

သီတဂူစန်းလပမာ ချမ်းမြသာယာ ရှိကြပါစေ။

သူတော်ကောင်းတရား ကမ္ဘာ့နေရာတိုင်းမှာ ထွန်းတောက်ပါစေ။

သီတဂူဆရာတော်

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

သံဃာ့အသံ - The Voice of Sangha

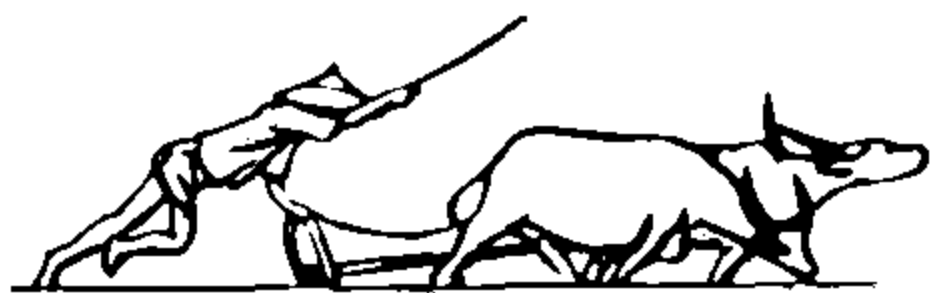
နှစ်ပတ်လည်ကျောင်းသားမဂ္ဂဇင်း

ကဗျာကဏ္ဍ

ကံပြုကံ

လူမိုက်အပြစ် ဆိုးညစ်ယုတ်မာ
 ဥစ္စာစီးပွား ကြီးထွားချမ်းသာ
 ကြမ္မာဆိုးကျိုး တစ်မျိုးမျိုးမှ
 အကျိုးမပက် ကောင်းကျိုးစွက်
 ကောင်းလျက် သုခစံ။
 ဆိုးကျိုးကံပျက် လူမိုက်အတွက်
 အကြောင်းဆက်ပြုသမျှကံ။
 လူမိုက်အပြစ် ခေတ္တကာလ
 ကောင်းကျိုးရလည်း
 အမြဲချမ်းသာမမှတ်ရာဘူး။
 ဆိုးကျိုးကံမျိုး ကံဆိုးကြမ္မာဆိုး
 ထံလာရောက်လစ် ဆိုးပြစ်မိုက်ဒဏ်
 မထိုက်တန် ကြမ္မာမလွဲသာတည်း။ ။

လူလိမ္မာမျိုး ကောင်းကျိုးလွဲရှောင်
 ဆင်းရဲဒုက္ခ လုပ်သမျှမဲ့ပြောင်
 ခွဲဆောင်ကံအကျိုး တစ်မျိုးမျိုးမှ
 အကျိုးမပက် ဆိုးကျိုးစွက်
 ဆိုးလျက် ဒုက္ခနံ့။
 ကောင်းကျိုးကံပျက် လူလိမ္မာအတွက်
 အကြောင်းဆက်ပြုသမျှကံ။
 လူများထိုထို ကုသိုလ်ပြုကြ
 ဆိုးကျိုးရလည်း ဆင်းရဲအမြဲ
 မမှတ်ရာဘူး။
 ကောင်းကျိုးကံမျိုး အနည်းငယ်တိုးကာ
 လွဲသမျှကြမ္မာ ပြန်လာလည်ပြန်
 ကောင်းကျိုးစံသည်
 လောကအမှန်တရားတည်း။

သာယာဦး (B.D.E)

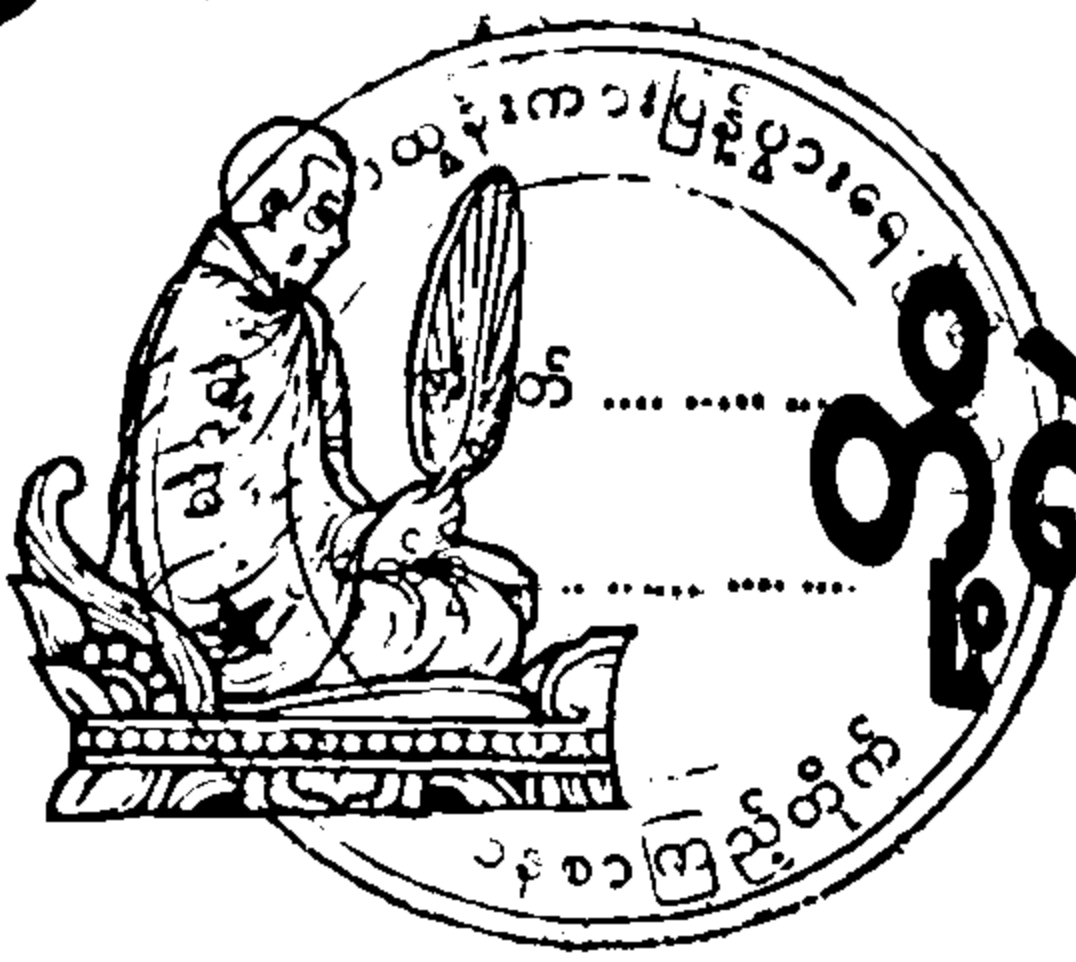
သင်္ခါရမျက်ရည်စက်

နံနက်ခင်းတွေဟာ ဖိတ်မခေါ်ဘဲ
ရင်ဘတ်ထဲ ခိုးဝင်
ငိုကြွေးခြင်းတွေဟာ ဘာမှန်းမသိ။ ။ ။
အန္တအမှိုက်ကောင်မှာ
မှတ်ပုံတင် ပါသတဲ့လား။ ။ ။
အပျိုဖော်ဝင်စ အပြုံးတွေနဲ့ မာယာတွေလိမ်းချယ်
ဂုဏ်ငယ်တယ်ဆိုတာ သဲသောင်ပြင်က ရေလှိုင်းများ။ ။

မနက်ဖြန်ဆိုတာ ဒီနေ့ရဲ့မွေးဖွားရာ
ကလေးတစ်ယောက်သာဖြစ်ခဲ့
အနာဂါတ်ရဲ့ မွန်းတည့်ချိန်
အလည်လွန်ခဲ့ပြီလေ။ ။ ။

“မထူးဇာတ်” ဆိုတဲ့စကားတစ်ခွန်း
နယ်ကျွံခြင်းတွေရဲ့ ဟိုတစ်ဘက်မှာ
မျက်ရည်မဲ့ကောင်းကင်
အမှောင် အလင်းဟာ ဘာမှန်းမသိ
မသိ... မသိ... ဟူသော ငိုမျက်ရည်များ။ ။ ။

တို့ရဲ့ သာသနာ တို့ရဲ့ ဆရာ

မောင်မော်(ရန်ကင်း)

ဣန္ဒြေစိတ်၊ ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်စွာ၊ သွားရပ်ထိုင်လဲ၊ အမြဲငြိမ်တာ၊
မျက်လွှာကိုချ၊ ဝပ်ကျငြိမ်ကာ၊ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ သာသနာ၊ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ ထေရ်ဆရာ။

ကာယကံပြု၊ နှုတ်မှုဆိုရာ၊ မနောကမ္မ၊ စိတ်က ကြံရာ၊
သုံးပါးခံတွင်း၊ သန့်ရှင်းနေတာ၊ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ သာသနာ၊ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ ထေရ်ဆရာ။

ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပါ၊ သန့်ရှင်းနေတာ၊ စိတ်တွင်းမှာ လွဲ၊ ပိတ်ပိတ်ကြည်သာ၊
သုဒ္ဓိဓမ္မပြည့်ပစုံတာ၊ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ သာသနာ၊ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ ထေရ်ဆရာ။

လာဘ်တွေကိုရ၊ တက်ကြွနေတာ၊ မရပြန်လျှင်၊ ကျဆင်းစိတ်မှာ၊
ဝမ်းသာဝမ်းနည်း၊ ဒွန်တွဲနေတာ၊ လောကထဲ ဆုံမြဲ ဓမ္မတာ။
ရပြန်လို့လည်း ဝမ်းထဲမသာ၊ မရပြန်လည်း ဝမ်း မနည်းပါ၊
တက်ကျအရှင်၊ စိတ်ရင်းတူတာ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ သာသနာ၊ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ ထေရ်ဆရာ။

ခြံရံစည်လှ တက်ကြွနေတာ၊ အခြံရံကင်း ကျ ဆင်းစိတ်မှာ၊
ဝမ်းသာဝမ်းနည်း တွန်တွဲနေတာ၊ လောကထဲ ဆုံမြဲ ဓမ္မတာ။
စည်ကားလို့လည်း ဝမ်းထဲမသာ၊ အထီးကျန်လည်း ဝမ်းမနည်းပါ၊
တက်ကျအရှင်၊ စိတ်ရင်းတူတာ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ သာသနာ၊ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ ထေရ်ဆရာ။

ဝုဏ်ပြုချီးမွမ်း ရွှင်လန်းသာယာ၊ ကဲ့ရဲ့သံကြား စိတ်အားငယ်ကာ
ဝမ်းသာဝမ်းနည်း တွန်တွဲနေတာ လောကထဲ ဆုံမြဲ ဓမ္မတာ။
ချီးမွမ်းလို့လည်း ဝမ်းထဲမသာ၊ ကဲ့ရဲ့ပြန်လည်း ဝမ်းမနည်းပါ၊
တက်ကျအရှင်၊ စိတ်ရင်းတူတာ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ သာသနာ၊ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ ထေရ်ဆရာ။

ချမ်းသာခံစား ဒွန်အားတက်လာ၊ ဆင်းရဲပြန်ငြား စိတ်အားငယ်ကာ
ချမ်းသာဆင်းရဲ ဒွန်တွဲနေတာ လောကထဲ ဆုံမြဲဓမ္မတာ။
ချမ်းသာလို့လည်း ဝမ်းထဲမသာ၊ ဆင်းရဲပြန်လည်း ဝမ်းမနည်းပါ၊
တက်ကျအရှင်၊ စိတ်ရင်းတူတာ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ သာသနာ၊ အဲဒါကွဲ့၊ တို့ရဲ့ ထေရ်ဆရာ။

နလုံးစိတ်ဝမ်း ငြိမ်းချမ်းကြည်သာ၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ထား သုံးပါးဖြူစွာ လောကဓံလှိုင်း
တိုက်တိုင်းငြိမ်တာ တာဒိသာ ငါတို့ သာသနာ။ တာဒိသာ ငါတို့ထေရ်ဆရာ။
ဘုံဓလေ့မို့ ကြုံတွေ့စရာ၊ လောကဓံလှိုင်း မုန်တိုင်း ဆင်လာ
မတုန်မလှုပ် ကျောက်ရုပ်ပမာ တာဒိသာ ငါတို့သာသနာ၊ တာဒိသာ ငါတို့ထေရ်ဆရာ...။

ဘဝအားမာန်

ကိုယ်လျှောက်သောလမ်း ဆူးခတ်လွှမ်းလည်း
ဆူးငြောင့်ခလုတ် အရှုပ်ထုပ်ကို
ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်း ဇွဲနှင့်ရင်းကာ
အားမာန်တင်းလျှက် ရှေ့ကိုဆက်ပြီး
သာသနာတာဝန် ထမ်းဆောင်ရင်းနဲ့
ဝေဒနာများလည်း ဒုက္ခလောကဓံ
ဆင်းရဲဒဏ်ကို ရင်ကော့ခံရင်း
ဗုဒ္ဓသာသနာ စန်းလပမာ
ချမ်းမြသာဖို့ အားကျိုးမာန်တက်
ခရီးဆက်ပြီး ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
ရွှေနှုတ်တော်မှ ဟောဖော်ညွှန်ကြား
ဆိုမိန့်ထားသည့် ပရိသတ်နှင့်
ပရိသတ်သာသနာ ဤနှစ်ဖြာကို
နိုင်ရာဝန်ထမ်း ကိုယ်စီထမ်း၍
အနာဂတ်သာသနာ တည်တံ့ကြာဖို့
ဒို့တွေအားလုံး ကြိုးစားဖို့ ။

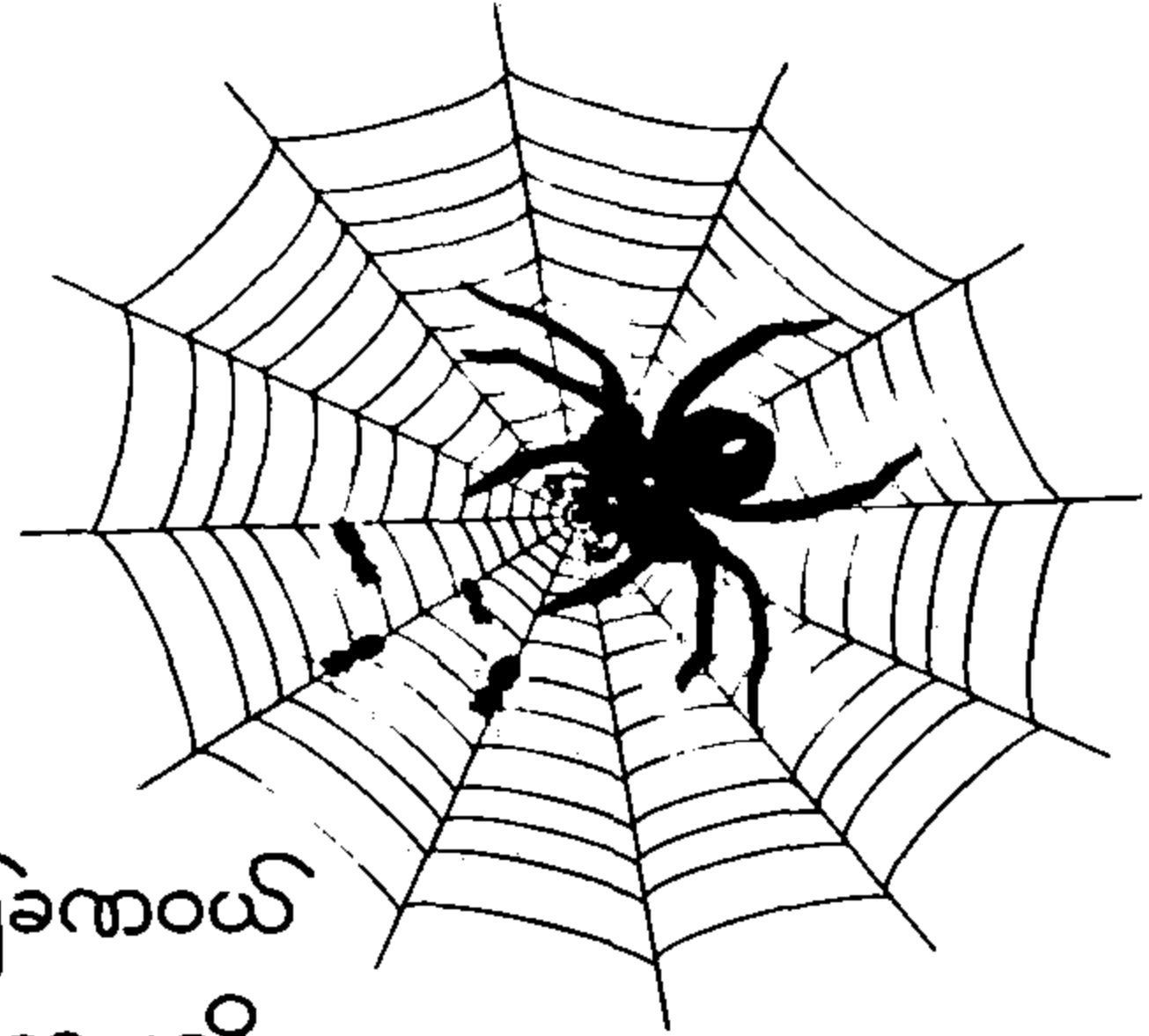
မေနှင်းဖြူ

ပဉ္စကုဒ္ဒါ

- ☞ အပြင်လေဝါယော၊ ကိုယ်ကိုတိုးထိ
- ☞ အေးသဘောသိ၊ ဖောက်ပြန်မှုရပ် (ရူပကုဒ္ဒါ)
- ☞ ထိုအသိအဓိပ္ပာယ်၊ သိမှုစိတ် (ဝိညာဏကုဒ္ဒါ)
- ☞ သိမှုအေးဟု၊ ခံစားမှုဝေဒနာ (ဝေဒနာကုဒ္ဒါ)
- ☞ ထိုဟာအေးဟု၊ မှတ်သိမှု သညာ(သညာကုဒ္ဒါ)
- ☞ အေးသဘောဆက်ကြည့်၊ တိုက်တွန်းဘိသင်္ခါရ (သင်္ခါရကုဒ္ဒါ)
- ☞ အေးသဘောရုပ်၊ ငါမဟုတ် သူမဟုတ်၊ သဏ္ဌန် ရေမြှုပ်ပမာ။
- ☞ အေးသိမှုစိတ်၊ ငါမရှိ၊ သူမရှိ၊ လိမ်ညာမျက်လှည့် ပမာ။
- ☞ အေးမှုခံစား၊ ငါမပါ၊ သူမပါ၊ တခဏတာ ရေပွက်ပမာ။
- ☞ အေးဟုမှတ်သိ၊ ငါမရှိ၊ သူမရှိ၊ တံလျှပ်အမှတ်မှား ပုံပမာ။
- ☞ အေးသဘော ဆက်ကာကြည့်၊ ငါမရှိ၊ သူမရှိ၊ မမြဲမခိုင် ငှက်ပျောတုံးပမာ။
- ☞ ခန္ဓာငါးခု အရူခန္ဓာ၊ ရှုကြည့်မှတ်စဉ်၊ လက္ခဏာတင် ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာစင်။

သနားဖွယ်

လူရွာလောက	ဤခဏဝယ်
အနိစ္စဘယ်မှာ	ဒုက္ခာ မသိ
မရှိ အနတ္တာ	လက္ခဏာသုံးပါး
ချောင်ထိုးထား၍	ငါ့သား ငါ့သမီး
ငါ့နီး ငါ့ညွှာ	ငါ့ဟာ ဂုဏ်သိရ
ငါ့အရှင်နှင့်	ငါ့အိမ် ငါ့ယာ
ငါသာ ငါတတ်	ငါ့လူတတ်ဟု
ရမ္မက်သောသော	ငါတကောတို့
အတောမသတ်	သေဆုံးလတ်သော်
ဖြစ်ပြီပြီတ္တာ	ငါ့ရွာနှင့်
တိရိစ္ဆာ သူရဲကောင်း	လေးဘုံပါယ်တွင်
ကျင်လည်ကျက်စား	နေထိုင်များလျှက်
မနားမထပ်	ချားရဟတ်သွင်
အောက်ထက်စွန့်ဆန်	ဝဋ်နီခံ၍
ရေငံပင်လယ်	တဝံလည်ကာ
နေရှာမည်	
အို ..ဒီလူရယ်	
သနားဖွယ်။ ။	

အရှင်နာယက (ရ.န.ခ)

သီတာဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

သံဃာ့အသံ - The Voice of Sangha

နှစ်ပတ်လည်ကျောင်းသားမဂ္ဂဇင်း

ဆောင်းပါးကဏ္ဍ

လောဘကို ခွဲကြပါ

“လောဘ”စိတ်တို့ဖြင့် ရှာဖွေလုပ်ကိုင်ရင်း တစ်နေ့တာပင်ပန်းမှုတို့ ပြေပျောက်ဖို့ တစ်ညတာ အနားယူအိပ်စက်နေစဉ် “ဆွမ်းချက်ရန်” နှိုးဆော်နေသော ဆွမ်းလောင်းအသင်းမှ အသံ ချဲ့စက်အသံကြောင့် ကျွန်ုပ် အိပ်ယာမှ နိုးခဲ့သည်။ ထိုအသံမျိုးကို ဝါတွင်းကာလများတွင် ဆွမ်းလောင်းအသင်းတို့မှ နှစ်စဉ်ကြားရသော အသံ ဖြစ်ပါသည်။ မင်္ဂလာရှိသော နှိုးဆော်သံကြောင့် လောဘစိတ်တို့ ခဏငုတ်နေလေ၏။ ထိုကဲ့သို့ ဆွမ်းလောင်းအသင်းတွေ ဝါတွင်းကာလတွင်မဟုတ်ဘဲ တစ်နှစ်ပတ်လုံး အမြဲရှိနေလျှင် သာသနာတော်(၃)ရပ်လုံးအတွက် ကိုယ်ရော စိတ်ပါ သင်ကြားပို့ချ ကျင့်ကြံပွားများ အားထုတ်နေကြသော ကျောင်းတိုက်အသီးသီးတို့တွင် သီတင်းသုံးနေကြသော သံဃာတော်အရှင်သူမြတ်တို့ ဆွမ်းအတွက် ပင်ပန်းမှု သက်သာနေလိမ့်မည်ဟု တွေးနေမိသည်။

တစ်နှစ်လုံးမပြတ်အောင် ပြုလုပ်နိုင်ဖို့ ဆိုသည်မှာလဲ သိပ်တော့ မလွယ်လှပေ။ စေတနာရှင်တို့၏ သဒ္ဓါတရားထက်သန်ဖို့က လိုပေသည်။ ဆွမ်းလောင်းအသင်း ရေရှည်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အရေးကြီးတဲ့ အချက်(၂)ချက် လိုမည် ထင်ပါသည်။ (၁)ဝတ္ထုငွေ (၂)ဝေ ယျာဝစ္စဆောင်ရွက်သူ(ဦးဆောင်စီမံမည့်သူနှင့် ချက်ပြုတ်မည့်သူ)တို့ မဖြစ်မနေ လိုအပ်ပေသည်။ တစ်ဦးတည်းအလှူရှင် အမြဲမရှိ၍ ရပ်ကွက်ထဲ လှည့်လည်လျက် ဆွမ်းလောင်းအသင်းအတွက် အချိန်ပေးပြီး အလှူခံနေကြသော လူကြီး၊ လူရွယ်၊ လူငယ်များကိုလည်း တွေ့ရပေသည်။ ဘာသာ၊ သာသနာအတွက် ဆောင်ရွက်နေကြသော ထိုလူကြီးလူငယ်တို့ကို လေးစားမိပါသည်။ အလှူ တစ်ခု ထမြောက်အောင်မြင်ဖို့ အထက်ပါအချက်(၂)ချက် အမှန်လိုပေမည်။ ဝတ္ထုငွေလှူဒါန်းသူတို့ စေတနာ သဒ္ဓါ ဉာဏ်အား ထက်သန်သည်နှင့်အမျှ “ဒါန”ကုသိုလ်တွေ ရကြမည်ဖြစ်သလို၊ ဝေယျာဝစ္စပြုလုပ်သူတို့ကလည်း မိမိ၏ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတို့ကို ကောင်းသောအရာဝယ်ပြုမှုနေကြသောကြောင့် “သီလ”ကုသိုလ်တွေရကြမည်မှာ မလွဲပေ။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမများဖြစ်သော သာသနာတော်ကြီး အခွန်ရှည်တည်တန့်အောင် နည်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လာခဲ့သော အရှင်မဟာကဿပ အမှူးရှိသော သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်များမှ စ၍ သာသနာတော်နှစ် (၂၅၅၅) နှစ်တိုင်အောင် ထေရ်စဉ်အဆက်ဆက် စွမ်းစွမ်းတမံ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေကြသော ဆရာတော်ကြီးများနှင့် သံဃာတော်အရှင်သူမြတ်အပေါင်းတို့ကို ပစ္စည်း(၄)ပါး ပြည့်စုံအောင် လှူဒါန်းထောက်ပံ့နေမည် ဆိုပါက ဆရာနှင့်ဒကာ ညီညွတ်စွာဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသမျှ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာတော်ကြီးသည် နှစ်(၅၀၀၀) မက ထွန်းလင်းတောက်ပလျက်တိုးတက် စည်ပင်နေဦးမည်မှာ မလွဲပေ။

ဝတ္ထုရှင် အလှူရှင်တို့ကလည်း ကောင်းကျိုးအမျိုးမျိုး ရည်ရွယ်၍ မိမိတို့တတ်စွမ်းသမျှ လှူဒါန်းနိုင်ကြပါစေရန်၎င်း၊ ဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်သူတို့ကလည်း ကိုယ်စိတ်နှလုံးဖြူစင်စွာနဲ့ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေရန်၎င်း ဆန္ဒပြုမိပါသည်။ “စေတနာကောင်း” မှန်မည်ဆိုလျှင် “ကံ” ကောင်းကြပါလိမ့်မည်။ ‘ဘယ်ဘက်က တစ်ဆုပ်ကျဲ၍ ညာဘက်က တစ်လှည်း ဝင်ပါစေ’ဟု ဆုတောင်းစရာပင် လိုမည်မထင်ပါ။

ထိုဆုတောင်းခြင်းကိုလည်း သဘောမကျဖြစ်မိသည်။ လှူဒါန်းခြင်းသည် မိမိထံရှိသော ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ကို ဆုပ်မထားဘဲ ဖြန့်ဝေသော အလောဘနှင့် အတူဖြစ်သော ကုသိုလ် “စေတနာကောင်း” ဖြစ်ပါသည်။ တစ်လှည်း ဝင်ပါစေဟု “ဆုပ်” ထားလိုသော (နည်းနည်းပေးပြီး များများလိုချင်သော) “လောဘ” နှင့် ယှဉ်၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် “စေတနာဆိုး” ဖြစ်၍ သဘောမကျခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ “လောဘ” သည် တပ်မက်ငြိတွယ်သော သဘောရှိကြောင်း မြတ်ဗုဒ္ဓဟောကြားတော်မူ၏။ သတ္တဝါတွေ အစမထင် အဆုံး

မထင်သော သံသရာစက် လည်ပတ်ခြင်းသည်လည်း ဒီ“လောဘ”ပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ‘လောဘ’ကို ပင်လယ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍၎င်း၊ ပင်လယ်ရေသောက်သူနှင့်၎င်း ဆရာတော်ကြီးများ ဥပမာဆောင်၍ ဟောတော်မူကြ၏။ ပင်လယ်ကြီးသည် မိမိထံသို့ စီးဝင်သမျှရေတို့ကို လက်ခံသည်၊ ပြည့်ပြီ တော်ပြီဟူ၍ မရှိ၊ ထိုရေကို သောက်သုံးမိသူတို့သည်လည်း ဝပြီဟူ၍ မရှိ၊ ထပ်ကာထပ်ကာ သောက်ချင်မြဲပင်။

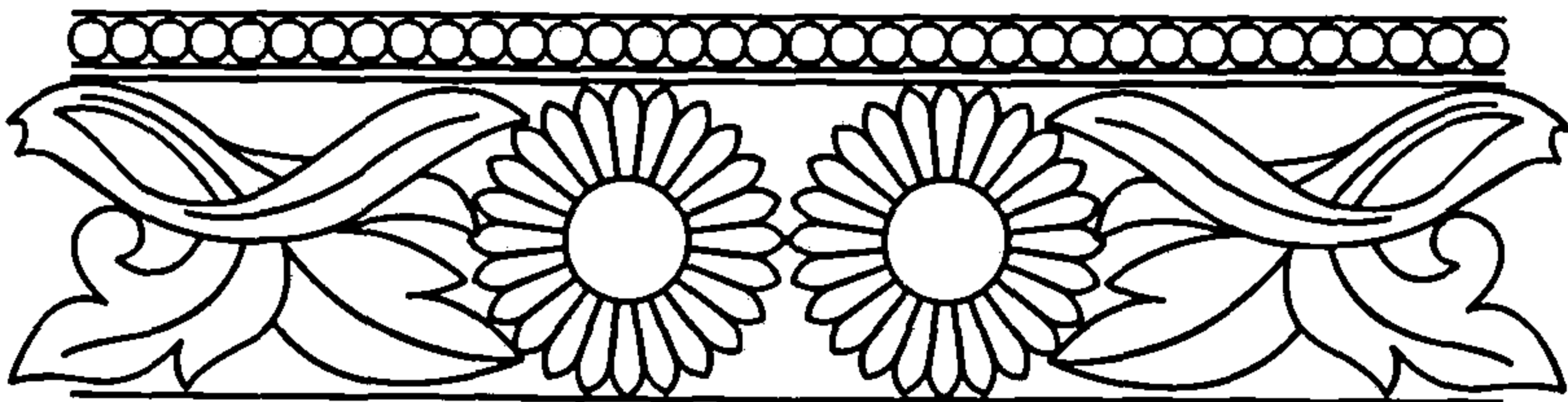
ယနေ့ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးတွင် ဥစ္စာပစ္စည်းတွေ ပြည့်စုံ၍ စီးပွားမရှာဘဲနေသူ အတော်ရှားပေလိမ့်မည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမတို့ကို ယုံကြည်လက်ခံသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အထဲတွင်သာ ရှိနိုင်ပေမည်။ သို့သော်လည်း အလွန်ဉာဏ်ကြီးသူတို့သာ ဖြစ်လိမ့်မည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓအဆုံးအမကို လက်မခံနားမလည်သူတို့တွင် ပို၍မရှိနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးတို့တွင် စစ်မက်ဖြစ်ပွားခြင်း၊ အကြမ်းဖက်မှုအမျိုးမျိုး ဖြစ်ခြင်းတို့သည် “လောဘ” ကြောင့် ဖြစ်နေကြသည်ဟု ဆိုလျှင်ငြင်းပယ်ဖို့အတော်ခက်ပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့ လောကမှာ “ပေး” လိုသူတွေ များများ “ယူ” လိုသူတွေ နည်းနည်းသာဆိုလျှင် အတော်ငြိမ်းချမ်းသော ကမ္ဘာကြီးဖြစ်မှာဘဲဟု တွေးနေမိသည်။ အခုတော့ လိုချင်တာတွေ အဆုံးမသတ်ဘဲ ဖြစ်နေကြတော့ ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့်ဝေး၍ဝေး၍သာ ရှိကြတော့သည်။

သီတဂူဆရာတော်ကြီး ရေးသားထားသော “ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံသဘောတရားများ” စာအုပ်(စာ.၂၆၀ မှ ၂၇၁ အထိ)တွင် အုန်းသီး(၂)လုံးနဲ့ မျောက်တစ်အုပ်ကို မုဆိုးဖမ်းတဲ့ ပုံပြင်လေးဟာ ယနေ့ ကျွန်ုပ်တို့လောကကြီးထဲက ဖြစ်နေပုံနှင့် တကယ်ပင် တူလှပေသည်။ ရစရာ အုန်းသီးက (၂)လုံးတည်း၊ ယူလို

သူများက တစ်အုပ်၊ မမျှတဘဲ ရှိရာ တစ်ကောင် နှင့် တစ်ကောင် အုန်းသီးရဖို့အတွက် အရေးလုကြ တိုက်ခိုက်ကြရင်း နောက်ဆုံး အင်အားကြီးတဲ့အကောင် က အနိုင်ယူပြီး အုန်းသီး(၂)လုံး သိမ်းပိုက်ထားလိုက် သည်။ အင်အားနည်းတဲ့မျောက်တွေခမျာ လိုချင်ပေ မဲ့ အရှုံးပေးလိုက်ရတော့မကျေနပ်ကြ။ အုန်းသီးတွေ အကုန်သိမ်းပိုက်ပြီး ဖြန့်ဝေမပေးသော မျောက်ကို “တွန့်တိုခြင်း” သဘောရှိတဲ့ “ဣဿာ” နှင့် နှိုင်း၍၎င်း၊ ဘာမှမရလိုက်လို့ မကျေနပ်ဖြစ်နေကြတဲ့ မျောက် တွေကို မနာလိုတဲ့ “မစ္ဆရိယ” နှင့် နှိုင်း၍၎င်း ဥပမာ ပြထားသည်မှာ အတော် မှတ်သားစရာကောင်းလှ ပေသည်။

ထိုနည်းတူပင် ကျွန်ုပ်တို့ကမ္ဘာတွင်လည်း ရစရာနည်းနည်းလေးကို ဝိုင်းအုံ၍ လုကြ တိုက်ခိုက် နေ-
ကြသည်မှာ အဆုံးသတ်၍ မရနိုင်အောင်ပင် “လောဘ” မီးတို့ တောက်လောင်နေကြသည်။ ခြံ၊ ထဲက စောင့်ဖမ်းနေတဲ့မုဆိုးကို မမြင်တဲ့ မျောက်တွေ လို ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း ဆိုတဲ့ မုဆိုးနဲ့တူတဲ့ “ဓမ္မ” သဘောတွေကို မမြင်နိုင် ကြပေ။ တစ်နေ့တွင် “သေ” ရမည်ကို သိနေကြသော် လည်း ကိုယ်နှင့် မဆိုင်သလို ထင်နေကြသည်။ မေ့ လျော့နေကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မသွားဘဲ ရောက်၍ ရောက်၍ နေသည်မှာ ထို“သေခြင်း”ပင် ဖြစ်သည်။ “သေခြင်း” သဘောကြို လွန်မြောက်နိုင်သည်မှာလည်း မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမတို့သာ ရှိသည်။ နက်နဲ၍ ခက်ခဲသော်လည်း မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမတို့ကို နား လည်အောင်နည်းမျိုးစုံဖြင့် ရဟန်း လူပုဂ္ဂိုလ်တို့ သင်ကြားပို့ချနေသော “ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံသဘော တရား” သင်တန်းများသို့ အချိန်ကို တန်ဖိုးရှိရှိ အသုံး ချ၍ တက်ရောက်ပြီး ဘဝကြီးငယ်ကို ဖွဲ့စပ်တတ် သော “လောဘ” ကို မြင်အောင် ကြည့်-
တတ်တဲ့ “ဉာဏ်” အသိတို့ကို သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီး တစ် ဖက်ကမ်းသို့ရောက်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ကြ ပါစေရန် နှိုးဆော်အပ်ပါသည်။

ဦးခင်အောင်

မိုးခက်မိုးပေါက်ကလေးများမှသည်...

မေအေးဦး

၁၉-ဇွန်လ-၂၀၁၁ (တနင်္ဂနွေနေ့)

ဒီကနေ့ ရန်ကုန်သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ဖွင့်ပွဲနဲ့အလှူတော် ရေစက်ချအခန်းအနားကို ရောက်ပါတယ်။ ကျမတို့ ၂၀၀၀အဖွဲ့ရဲ့လစဉ်ပုံမှန်လှူနေကျ အလှူတွေထဲမှာ သီတဂူအလှူတော်က နံပါတ်(၁)ထိပ်ဆုံးကပေါ့။ ၂၀၀၆ အောက်တိုဘာလက စပြီး လစဉ်လှူခဲ့တာ အခုဆိုရင် (၅၇) ကြိမ်မြောက်ခဲ့ပါပြီ။

သီတဂူလုပ်ငန်းကြီး(၃)ရပ်ဖြစ်တဲ့ သီတဂူရေအလှူတော်၊ သီတဂူဆေးရုံနဲ့ သီတဂူ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် တွေအတွက် လစဉ် တစ်လှည့်စီလှူခဲ့တာပါ။ အဲဒီ သီတဂူအလှူတော်တွေကို စပြီး လှူ ဖြစ်ခဲ့တာကတော့ အဓိကအကြောင်းအရင်းခံက ကျမရဲ့သားကြီး လင်းထက်ဦး(ခ) စာကလေးကြောင့်ပါ။ ကျမ သားကြီး လင်းထက်ဦးက ဓမ္မဒူတဆရာတော်ဦးဆေကိန္ဒဆီမှာ လူငယ်ယဉ်ကျေးလိမ္မာသင် တန်း(မှော်ဘီ)တက်ပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ဝါခေါင်လမှာ ဆရာတော်နဲ့အတူ စစ်ကိုင်းသောတာပန်ဆီအလှူကို လိုက်သွားပါတယ်။ အဲဒီက ပြန်လာတော့ သားကြီးက. .

“မေမေရေ. . သားတို့ စစ်ကိုင်းက သီတဂူဆရာတော်ကြီးရဲ့ကျောင်းမှာ တစ်ည တည်းကြတယ်။ ဆရာတော်ကြီးဆီက ဩဝါဒခံကြပြီး ဆရာတော်ကြီးက စာအုပ် တစ်အုပ်စီ ပေးလိုက်တယ်. . မေမေ”။

ကျမ ကြည့်လိုက်တော့ အဲဒါ သီတဂူလုပ်ငန်းကြီးသုံးရပ်ဖြစ်တဲ့ သီတဂူရေအလှူ စီမံကိန်း၊ သီတဂူဆေးရုံနဲ့ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တွေ တည်ဆောက်ခဲ့ပုံ၊ ကုန်ကျစရိတ်နဲ့ လစဉ်ကုန်ကျငွေတွေကို ရှင်းပြထားတာပါ။ ကျမလေ အဲဒီစာအုပ်ကို ဖတ်ပြီးတော့ တကယ်

ကိုပဲ လစဉ်သိန်းဂဏန်း လှူနိုင်ချင်တဲ့စိတ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခါချဉ်ကောင် မာန်ကြီး ပါသော်လည်း ခါးကမသန်သမို့ စာအုပ်ကလေး တစ်ကိုင် ကိုင်နဲ့ “မေမေ လှူချင်လိုက်တာ သားရယ်” လို့ တဖွဖွ ပြောရင်း တစ်နှစ်ကူးသွားပါတယ်။

ကျမက မေ့မေ့ပျောက်ပျောက်ဖြစ်သွားပေမဲ့ ဒင်းက၊ စာကလေးက (ကျမသားကြီးက) မနေပါဘူး။ ဟော (၂၀၀၆) ခုနှစ် ဝါခေါင်လမှာ ဓမ္မဒူတဆရာတော် ဦးဆေကိန္ဒနဲ့ စစ်ကိုင်းသောတာပန်ဆီအလှူကို လိုက် သွားပြန်ပါရော။ ပြန်လာတော့ သီတဂူလုပ်ငန်းကြီး သုံးရပ်စာအုပ်က ပါလာပြန်ပါရော ပြီးတော့ ကျမကို ပေးပြန်ပါရောရှင်။ ကျမကလဲ ဖတ်ပြီးတော့ တစ်ခါ လှူချင်တဲ့စိတ်တွေ တဖွားဖွား ပေါ်လာပြန်ပါရော။ ဒါနဲ့ အဲဒီအချိန်မှာတော့ ကျမက လှူနိုင်မယ့်နည်းလမ်းကို စဉ်းစားတဲ့အခါမှာ ကျမ တစ်ယောက်ထဲတော့ များများ လည်း မလှူနိုင်ဘူး။ လစဉ်လဲ မလှူနိုင်ဘူး။ ဒီတော့ လစဉ်လည်း လှူနိုင်အောင် မပင်မပန်းလည်း လှူနိုင်အောင် လို့ လူအများစုပြီး လှူကြရင်တော့ လှူနိုင်ကောင်းရဲ့လို့ တွေးမိပြီး မိတ်ဆွေများကို စပြီး ဆွေးနွေးကြည့်တော့ မေးမိတဲ့ သူတွေအားလုံးက လိုလိုလားလား လက်ခံကြ တာမို့ တစ်လကို တစ်ယောက် (၂၀၀၀) ကျပ်နှုန်းနဲ့ လစဉ် လှူကြဖို့ အဆင်ပြေသွားပါတယ်။ ပထမဆုံး သီတဂူ ရေအလှူတော်မှာ အလှူရှင်(၃၇)ယောက်ရှိပြီး ကျပ်ငွေ ၇၀၀၀၀(ခုနှစ်သောင်း)လှူနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ သီတဂူရေအလှူတော် တရားပွဲမှာ သွားလှူတော့. .

“အလှူရှင်နာမည်ပြောပါ. .” လို့ မေးလိုက်တဲ့ အချိန်မှာ ကျမ ရုတ်တရက် ဘာဖြေရမှန်း မသိ ဖြစ်သွား ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဒီအလှူငွေတွေက တစ်ဦးတစ်ယောက်ထဲက လှူထားတာမှ မဟုတ်တာလေ။ ဘယ်သူ့နာမည်ကို ပြောရမှာလဲ။ ကျမလဲ ၂၀၀၀- ကျပ်စီ စုလှူတာပါလို့ ပြောချင်တာ။ ဒါပေမဲ့ ကျမ နောက်မှာ

လည်း အလှူရှင်တွေက ရှိသေးတာမို့ ကျမကြောင့် ကြာ သွားမှာလဲ စိုးတာမို့ ရုတ်တရက် “နှစ်ထောင်အဖွဲ့ကပါ ဘုရား” လို့ ဖြေလိုက်မိပါတယ်။

အဲဒီအရင်က ကျမတို့ တစ်ချို့အလှူတွေ စုပြီးလုပ်နေကြပေမဲ့ အဖွဲ့အမည်ရယ်လို့ အတည်တကျ ပေးမထားခဲ့ပါဘူး။

အလှူဖြတ်ပိုင်းကို scan ဖတ်ပြီး email နဲ့ ပို့ပေးတော့ အလှူရှင်တွေက. . “အမယ် နှစ်ထောင် အဖွဲ့ ဆိုပါလား” ‘အစ်မ’ ဒီ နာမည်ကောင်းတယ်။ ကျနော်တို့နဲ့ ကွတ်တိပဲ” ဆိုတာကတစ်ကြောင်း၊ ကျမတို့ကလဲ (၂၀၀၀)စီ စုလှူကြတာမို့ ကိုက်ညီတာ ကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ ရွှေတိဂုံဘုရားက (၂)ပြား တန် ဆောင်းကို အားကျတာကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ နောက်ပိုင်း မှာ အလှူကိစ္စနဲ့ ပရဟိတအလုပ်တွေမှာ ဒီနာမည်ကိုပဲ သုံးဖြစ်သွားတာပါ။

ဒါကြောင့် သီတဂူရေအလှူသည် ကျမတို့ ၂၀၀၀-အဖွဲ့ရဲ့ အမည်တွင်ရာ ပဓာနအလှူဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ဖွင့်ပွဲနဲ့ အလှူ ရေစက်ချ အခမ်းအနားမှာ ရန်ကုန်သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓ တက္ကသိုလ် သုံးထပ်ကျောင်းဆောင် အလှူရှင်တွေသာ မကဘဲ၊ သီတဂူလုပ်ငန်းတွေမှာ အလှူ ထည့်ဝင်ကြတဲ့ အလှူရှင်တွေ၊ အဖွဲ့အစည်းတွေ အားလုံးကို ဆရာတော် ကြီးက ဂုဏ်ပြုလွှာတွေ ပေးတာပါ။

ဒီရန်ကုန် သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် သုံးထပ် ကျောင်းဆောင်မှာ ကျမတို့ ၂၀၀၀-အဖွဲ့ရဲ့ အလှူ ကျပ် သိန်း(၄၀) ပါ ပါတယ်။ ကျမတို့ ၂၀၀၀-အဖွဲ့က လစဉ် သီတဂူလုပ်ငန်းတွေမှာ လှူခဲ့တာဟာ အခုဆိုရင် (၅၇) ကြိမ်မြောက်ခဲ့ပြီး ၁၀၄၆၇၀၀၀ ကျပ် (ကျပ်သိန်းပေါင်း ၁၀၄-သိန်း) ကျော်ခဲ့ပါပြီ။ နာဂစ်ဒုက္ခသည်များကို လှူဒါန်းခဲ့စဉ်ကလဲ ဘိုကလေးမြို့နယ်၊ ကွမ်းသီးချောင်းရွာ၊

သီတဂူ ကျောင်းက တစ်ဆင့်လှူခဲ့တာ။ (၁၇-၅-၂၀၀၈)မှာ ၂၈၃၀၀၀၀-ကျပ် (ကျပ် သိန်းပေါင်း (၂၈)သိန်းနဲ့ ၂၀၁၀ နွေရာသီ ရေရှားပါးမှုမှာ ရေအလှူတော် ၃၆၅၀၀၀ ကျပ်(သုံးသိန်းခြောက်သောင်း ငါးထောင်) သီတဂူအဖွဲ့က တဆင့် လှူဒါန်းခဲ့ပါသေးတယ်။

ဒါကြောင့် ကျမတို့ ၂၀၀၀ -အဖွဲ့အနေနဲ့ သီတဂူ ရေအလှူတော် ကောင်းမှုတွေမှာ ပါဝင်ခဲ့တာ စုစုပေါင်း (၁၃၅)သိန်း ကျော်ခဲ့ပါပြီ။

အခုဆိုရင် သီတဂူအလှူတော်ကို လစဉ် နှစ် သိန်းခွဲခန့် လှူနိုင်ပြီး အလှူရှင် (၁၂၀)ဦးခန့် ရှိပါတယ်။ လစဉ် (၂၀၀၀)ကျပ်စီပဲ ထည့်ရတာမို့ မပင်မပန်း လှူနိုင် ကြပါတယ်။

မိုးစက် မိုးပေါက်ကလေးများမှသည် သမုဒ္ဒရာ ကြီး ပြည့်လျှံရသကဲ့သို့ ကျမတို့ရဲ့ လစဉ် (၂၀၀၀)ကျပ် အလှူငွေမှ သိန်းရာချီသည်အထိလှူဒါန်း နိုင်ခဲ့ပြီး ဖြစ် ပါကြောင်း ၂၀၀၀-အဖွဲ့မှ သီတဂူအလှူရှင်များကို သတင်းကောင်းပါးရင်း မိမိတို့ရဲ့ ဒါနအစုစု ကို သာဓု. . သာဓု. . သာဓု ခေါ်ဆိုနိုင်ကြပါစေကြောင်း မျှဝေ လိုက်ရပါတယ်ရှင်။

၂၀၀၀-အဖွဲ့ဝင် အလှူရှင်များ၊ မိသားစုများ နှင့်တကွ၊ အနန္တစကြာစဉ္ဇာရှိ မြင်အပ်၊ မမြင်အပ် နတ်၊ လူ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့ အားလုံးကို ထိုကုသိုလ် အစုစုတို့အတွက်. .

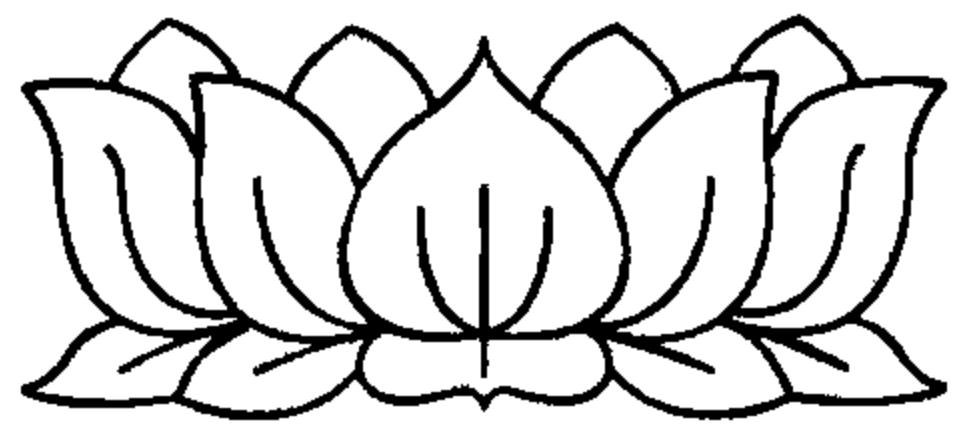
အမျှ. . အမျှ. . အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန် လော့ ။

သာဓု. . သာဓု. . သာဓု. . ။

ရင်မှ မေတ္တာများစွာဖြင့်

မေအေးဦး(၂၀၀၀ အဖွဲ့)

2000 GROUP

လောကုတ္တရာအမွေပေးသော အမေ

ကျောင်းတော်က စာသင်ဆရာများ၏ - “ကျောင်းသားများနှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ထုတ်ဝေမည်ဖြစ်၍ စွမ်းနိုင်သူကျောင်းသား/သူများအားလုံးစာမူများ ပေးပို့ကြပါရန်” ဟူသော မိန့်ကြားချက်စကားကို ကြားသိလိုက်ရချိန်တွင် ကျောင်းသူတစ်ဦးဖြစ်သူ ကျွန်မသည် ဝမ်းသာ ဝမ်းနည်းဒွန်တွဲ၍ ခံစားလိုက်မိပါတော့သည်။ ကျွန်မ၏ဝမ်းသာမှုမှာ ထိုထုတ်ဝေမည့် မဂ္ဂဇင်း တွင် ကျွန်မ သိလိုတာလေးများ မေးခွင့်/ပြောခွင့်ရလိုက်ရ၍ ဝမ်းသာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မ၏ ဝမ်းနည်းရခြင်းမှာ စာရေးခြင်း စာဖတ်ခြင်းနဲ့ အလှမ်းကွာဝေးလွန်းခဲ့သည်မှာ နှစ် ပရိစ္ဆေဒ ကြာညောင်းခဲ့၍ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ကျွန်မ ဘယ်လိုစရေးရမည်ဆိုတာကို အတိ အကျ ဝေခွဲမရ၍ ဖြစ်ပါသည်။

လောကတွင် အမွေဟူသည် ထိုက်သူစံရသော ဆုလာဒ်တစ်ခုဟု သတ်မှတ်ချင်ပါ သည်။ မထိုက်သောသူများမှာ အမွေဆိုတာ ဝေလာဝေးပင် ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ အကြမ်းဖျင်း အားဖြင့် အမွေဟူသည် နှစ်မျိုးနှစ်စား ရှိပါသည်။ လောကီအမွေနှင့် လောကုတ္တရာအမွေတို့ပင် ဖြစ်သည်။

လောကီအမွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယနေ့ခေတ်အရဆိုလျှင် အမျိုးမျိုး အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ် နိုင်သည်။ စီးပွားရေးအမွေ၊ ပညာရေးအမွေ၊ အားကစားအမွေ၊ ကုန်သွယ်မှုအမွေ၊ လူမှုရေး အမွေစသဖြင့် အမျိုးမျိုး ခေါင်းစဉ်တပ်လို့ ရနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဒီလောကီအမွေ အားလုံးတို့သည် မိဘဘိုးဘွား မျိုးရိုးစဉ်ဆက်ဖြင့် ဘောင်ခတ်လျှင်လည်း ရနိုင်ပေမည်။ ကျွန်မ ငယ်စဉ် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူဘဝကို တရေးရေး တွေးမြင်လာမိပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်မ တက်ခဲ့ရ သော တက္ကသိုလ်၌ လောကကို သဘာဝရှုထောင့်မျိုးစုံမှ အလှဆင်ထားသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ ရပါသည်။ မိန်းမသားထဲက မိန်းမသားတစ်ဦးဖြစ်သူ ကျွန်မသည် အလှအပဆိုလျှင် ကြိုက် တတ် ချစ်တတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ဖြင့် ‘ငယ်ရာမှ ကြီး၊ ကြီးရာမှ ရင့်၊ ရင့်ရာမှ ရော်၊ ရော် ရာမှ ကြွေ’ သစ်ပင်ကြီးငယ်အသွယ်သွယ်တို့၏ သူ့အကြိုက်သူ့အလိုက် တက္ကသိုလ်ကြီးကို မြင်ရသူ ရှုမငြီးရလေအောင်၊ တစ်နည်းဆိုရသော် မြင်ရသူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို အေးချမ်း

သွားစေအောင် ဂန့်ဂေါ၊ ပိတောက်၊ စွယ်တော်၊ ရွက်လှ၊ ပုန်းညက်၊ စကားဝါ အစဖြစ်သော ပန်းမျိုး နှံတို့က ရှုမြင်ကြသူ လူအားလုံးတို့၏စိတ်ကို သိမ်း ကြိုးဆွဲယူထားခဲ့ပေသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်မသည် 'နနယ်ပျိုမြစ် လှပခြင်းကား အိုမင်းနောက်ဆုံး ရှိချေ သည်တကား' ဟူသော သံဝေဂတရားကို မည်သို့မျှ ကျွန်မနှလုံးသား၌ ထင်ဟပ်မလာခဲ့ပေ။ 'အော် လော ကီတက္ကသိုလ်သည်ကား ရန်သူမျိုးငါးပါး မကင်း သွတ်နိုင်သည့် တစ်နည်းဆိုရသော် မွေးခြင်း၊ သေ ခြင်းသံသရာစက်မှ မလွတ်ကင်းသောအမွေများကိုသာ ပေးစွမ်းနိုင်ပါလေတကား' ဟု။

လောကုတ္တရာအမွေအကြောင်း ပြောရလျှင် ယခု ကျွန်မ တက်ရောက်ပညာသင်ယူနေသော သီတဂူတက္ကသိုလ်အကြောင်းက စ၍ ပြောရမည်ဖြစ် သည်။ လွန်ခဲ့သော (၆)နှစ်ခန့်က ဤတက္ကသိုလ် ကြီး တည်ဆောက်မည်ဟု ကျေးဇူးတော်ရှင် သီတဂူ ဆရာတော်က မိန့်မှာလိုက်သည်နှင့် ကျွန်မသည် လည်း ခင်ပွန်းသည်နှင့်တိုင်ပင်၍ 'တို့ဇနီးမောင်နှံ ဘုရားရှင်လက်ထက်က နကုလမာတာ၊ နကုလပိ တာတို့ကဲ့သို့ ဖြစ်စေရအောင် တက္ကသိုလ်ကြီး တည် ဆောက်ရာ၌ တို့စွမ်းနိုင်သလောက် လှူကြမည်'ဟု ကျွန်မတို့ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦး စိတ်တူကိုယ်တူ ဆုံး ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့နှင့် အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ ကြည်ဖြူကြသည့် အလှူရှင်အပေါင်းတို့၏ စုပေါင်းမှု အားဖြင့် ရန်ကုန်မြို့၊ ဒဂုံမြို့သစ်မြောက်ပိုင်း၊ ဘေ လီတံတားအဆင်းတွင် သီတဂူတက္ကသိုလ်ကြီး မြန် မာအလယ်မှာ ထည်ထည်ဝါဝါကြီး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ ပေသည်။

ကျွန်မသည် ဒီတက္ကသိုလ်ကို ရောက်တိုင်း ရောက်တိုင်း မိမိကိုယ်ကို မိမိဥယျာဉ်မှူးတစ်ဦးကဲ့သို့ ခံစားပီတိဖြစ်မိရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

ကျွန်မတို့ ဦးစွာစိုက်ပျိုးခဲ့သော ဤခန့်ငြားထည်ဝါ လှသည့် အဆောက်အဦးကြီးကို မြင်တိုင်း ဝမ်းသာ ပီတိဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားများ တစ်ဖွားဖွား ဖြစ်ခဲ့ရ သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ 'အော် ဘယ်လိုဥယျာဉ် မှူးကများ ကိုယ့်လက်နဲ့ပျိုးခဲ့သော ပန်းပင်တို့ လှပ ဝေဆာဖူးပွင့် နေတာကို ကြည့်ပြီး ဝမ်းမသာနိုင်ဘဲ ရှိလိမ့်မည်နည်း'။

အခုတစ်ဖန် ကျွန်မသည် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူကြီးတစ်ဦးအဖြစ် ဘဝ၌ အခိုက်အတန့် ပြန်လည်ရပ်တည်နေရချေပြီ။ ယခင် လောကီအမွေ မျိုးပေးခဲ့သည့် လောကီတက္ကသိုလ်နှင့် ယခု ကျွန် မ ရောက်နေသော တက္ကသိုလ်သည်ကား အဆင့် အတန်းချင်း ကွာချင်တိုင်းကွာလှပေသည်။ သံသရာ လည်ကျရဦးမည့် ကျွန်မတို့အဖို့ ဤတက္ကသိုလ်က ဘဝသေနည်း၊ ဘဝနေနည်း၊ ဘဝလွတ်မြောက်နည်း မျိုးစုံအောင် သင်ကြားပေးနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မ ဆိုလိုချင်သည်မှာ ဤတက္ကသိုလ်သည် ဘဝလမ်းကြောင်း ဖြောင့်တန်းပေးသော 'ဘဝတက္က သိုလ်'ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ "အဘိဓမ္မာ မတတ်ရင် နိဗ္ဗာန် မရနိုင်ဘူး"ဟူသော အဆုံးအမဩဝါဒကို ကြားနားပြီးသည့်နောက် ကျွန်မသည် အဘိဓမ္မာတရား ကို အသေးစိတ် လေ့လာချင်စိတ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။ လူ့ဘဝကို ဘက်ပေါင်းစုံက ဒုက္ခကို အရောင်ဆိုးပေး နေသည့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့ကို ကျွန်မ နှလုံးသားက အပြီးတိုင်ထုတ်ပစ်ချင်သည်။ ဒါ ကြောင့် လူ့ဘဝကို မာယာမျိုးစုံနဲ့ စိတ်ကြိုက် ချယ် လှယ်လှည့်စားနေတဲ့ ဒီတရားဆိုးများကို ဖယ်ရှားဖို့ ဆိုလျှင် အဘိဓမ္မာမပါရင် လုံးဝမဖြစ်နိုင် ဟု ကျွန်မ ယုံကြည်နေမိတော့သည်။

ကျွန်မပြောလိုသည်မှာ လောကုတ္တရာအမွေ ဟူသည် လောကကြီးထဲမှ လွတ်မြောက်သောအမွေ၊

တစ်နည်း လောကကြီးကို လွန်မြောက်စေသော အမွေပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့ ဂေါတမဘုရားမှာ သားတော်လေးတစ်ပါး ထွန်းကားခဲ့ဘူးသည် မဟုတ်ပါလား၊ ထိုရင်နှစ်သည်းချာ သားလှလေးကို အဖေ-လုပ်သူက “လောကီအမွေသာ ငါ့သားကို ပေးမယ်ဆိုရင် သူ့ကို ချစ်ရာမရောက် နှစ်ရာရောက်ပေလိမ့်မည်။ ဒီလောကီအမွေဆိုတာ သံသရာစက် မပြတ်လည်စေဖို့အတွက် မီးစာတစ်ခုသဖွယ် ဖြစ်ပေမည်။ ဒါကြောင့် ငါချစ်သော သားလေးကို လောကုတ္တရာအမွေပေးပါမှ ငါ့သားကို နှစ်ရာမရောက် ချစ်ရာရောက်မည်” ဟူသော သတိကပ်သောအသိစိတ်ဖြင့် သားတော်လေးကို လောကုတ္တရာအမွေသာ ရွေးချယ်ပေးခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။

ဒါကြောင့် ကျွန်မသည်လောကီလူဘုံမှာ ဆုံလည်နွားသကဲ့သို့ လည်ပတ်နေရတဲ့ ဒီသံသရာစက် ကို ရပ်တန့်ပစ်ချင်နေမိသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် ကျွန်မပိုင်ဆိုင်သည့် စည်းစိမ်ဥစ္စာ တိုက်တာအိမ်ယာ အားလုံး ပေး၍ ဒီဒုက္ခတွေ ငြိမ်းမည်ဆိုလျှင် ကျွန်မ နောက်မရွံ့တန်း ပေးမိမည်မှာ အမှန်ပင်။ ‘တရားရှာ ကိုယ်မှာ တွေ့’ဆိုသည့်စကားပုံအတိုင်း အဘိဓမ္မာ၏ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ နာမ်ရပ်တရားများကို အသေးစိတ် လေ့လာ၍ ရသော နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်အဆင့်သို့ ရောက်အောင် အဘိဓမ္မာကို ကြိုးစား၍ သင်ယူရင်း ဤတက္ကသိုလ်ကို တည်ထောင်ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သော သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့ကြီး၏ ပဓာနဦးဆောင် အဓိပတိ ဆရာတော်အား လောကုတ္တရာအမွေပေးသော ဖခင်အလား ယုံကြည်အားကိုးမြတ်နိုးသဒ္ဓါ စိတ်မှာ ဖြာလျက် ရှိခိုးဦးချကန်တော့ရင်း ဤဆောင်းပါးဖြင့် ပူဇော်လိုက်ရပါသတည်း။

ဘဝသံသရာအဆက်ဆက် ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း ဖခင်၏အဆုံးအမကို သဲတစ်ဆုပ်စာလောက် ရနိုင်ရပါလိမ့်ဘုရား။

ချစ်သမီး သုခဝတီ

အတ္ထုပ္ပသဉ် ပရဆိသို့

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၏ အဓိပတိဆရာတော်ကြီးအားလည်းကောင်း အခြားသောနေရာဌာန ကိစ္စအဝဝတို့၌ အမှုဆောင်ဆရာတော်အသီးသီးနှင့် သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ကြားနေရ သော သင်းတန်းသားများအားလည်းကောင်း ဤယခုရေးလတ္တံသော အကြောင်းအရာတို့ဖြင့် ဂါရဝပြုပါ၏

ကျွန်ုပ်သည် မြို့ပြရဲ့စာသင်တိုက်ကြီးများသို့ မရောက်ခင် ကိုရင်ငယ်လေးဘဝတွင် ဆရာဘုန်းကြီး မကြာခဏ ဖွင့်နေတတ်တဲ့ “နောက်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ” တရားတော်ကို ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ဖြင့် နာယူခဲ့ရင်း ယခု သီတဂူဆရာတော်ကြီးအား “သပိတ်အိုင်သဲကုန်းဆရာတော်”ဟု အခွေကာဘာမှာ ပါသည့်အတိုင်း မှတ်သားခဲ့ဖူးသည်။ နောက်တစ်ကြိမ်တွင်တော့ အင်းစိန်ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ကြီးတွင်နေခိုက် ဆရာ တော်ကြီးရဲ့ဩဝါဒကို မျက်မှောက်၌ ပထမဆုံးအကြိမ် နာယူခဲ့ဖူးသည်။ ဒီတစ်ကြိမ်မှာတော့ အရင်လို ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ဖြင့် နာယူခြင်းမဟုတ်နိုင်၊ သိတတ်သည့်အရွယ်ရောက်နေခြင်းကြောင့် ဉာဏသမ္ပယုတ်တော့ ဖြစ် ကောင်းဖြစ်နိုင်သည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ထိုအချိန်က(၂)နာရီကျော်ကျော် မိန့်ခဲ့သောဆရာတော်ဩဝါဒများကို အကုန် အမှတ်ရဖို့ဆိုတာတော့ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မလွယ်ကူနိုင်။ ဒါပေမယ့် မှတ်မှတ်ရရရှိနေတာကတော့ “ဦးနော လောကော”ဆိုပြီး blackboard မှာ ရေးပြခဲ့သည့် စာလုံးလေးပါပဲ။ အဲဒီတုန်းက ဆရာတော် အရှင်း ဆုံး မြန်မာပြန်ပြသည်က “လောကကြီးဟာ လိုနေတယ်”တဲ့ ဒီစကားလေးကို အမှတ်ရတိုင်း သတိရတိုင်း တွေးမိပါသည်။ စကားလုံးလေးက တိုသလောက် တွေးစရာတွေက အများကြီးရှိနေသည်။

ယခုလည်း ဒီစကားလေးကိုအခြေခံ တွေးကြည့်ရင်းက ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အတွေးစလေးတွေကို “အတ္တ မှသည် ပရဆိသို့”လို့ ခေါင်းစဉ်တပ်ပြီး ကျွန်ုပ် ရေးပြခြင်း(သို့)တွေးပြခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ လူသားများနေထိုင်ရာ ကမ္ဘာလောကကြီးသည် အထက်တွင် ဆရာတော်မိန့်ခဲ့ဖူးသည့်အတိုင်း လိုနေသည်ချည်းသာဖြစ်၏။ ထိုသို့ လိုနေ၍လည်း ကိုယ်စီကိုယ်စီ ရှာဖွေနေကြရ၏။ လူဝတ်ကြောင်တွေက

မိသားစုအတွက် ရှာဖွေကြရ၊ လှူဖွဲ့ပေးဖို့ ရှာဖွေကြရနဲ့ ပစ္စည်းအတွက် ရှာဖွေကြရ၊ ရဟန်းတွေက ဟောဖို့ ပြောဖို့ ရှာဖွေရ၊ သင်ဖို့ ပြဖို့ ရှာဖွေရ၊ သိဖို့ကျင့်ဖို့ ရှာဖွေရနဲ့ တရားရှာကြရ။ ဘယ်လိုရှာရှာ အဆုံးသတ် နိုင်သည်တော့ မရှိခဲ့ကြပေ။ ဒီလိုဆိုရင် မိမိအတွက် မိမိနှင့်ဆက်စပ်သူတွေအတွက် ရှာရင်းနဲ့ပဲ ဘဝတွေ ကို အဆုံးသတ်မှာလား၊ မည်သို့ အဆုံးသတ်ကြမည် နည်း၊ သာသနာတော်တွင် တစ်ချို့ဆရာတော် သံဃာ တော်များက စာသင်တိုက်ကြီးတွေ ဖွင့်ပြီး သံဃာ တွေကို စာသင်စာပြပေးရင်း ပင်ပန်းကြီးစွာဖြင့် ပရ ဟိတဆိုတဲ့ သူတစ်ပါးအကျိုး အတွက် ရှာဖွေနေကြ သည်။ တစ်ချို့ဆရာတော်များက ရိပ်သာများဖွင့်လှစ် ၍ ဒကာ၊ ဒကာမအများ၏ သန္တာန်တွင် ကိန်းအောင်း နေသော အဝိဇ္ဇာ-အမှောင်ထုကို ဝိဇ္ဇာဖြင့် ထွန်းလင်း စေရင်း ပရဟိတဆိုတဲ့ သူတစ်ပါးအကျိုးအတွက်ရှာ ဖွေနေကြသည်။

တစ်ချို့ဆရာတော်များက တစ်မြို့မှ တစ် မြို့ ကူး၊ တစ်နယ်မှ တစ်နယ်ပြောင်း စသည်ဖြင့် နိုင်ငံရပ်ခြားတိုင်အောင် ဗုဒ္ဓဝါဒတရားတော်များထွန်း ကားရေးနှင့် ရဟန်းရှင်လူတို့၏ ပစ္စုပ္ပန်၊သံသရာနှစ်ဖြာ ကြီးပွားရေးတို့ကို အလေးထား၍ ဓမ္မကထိကအဖြစ် ဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခခံကာ တရားဟောရင်း သူတစ်ပါး အကျိုးအတွက် ရှာဖွေနေကြသည်။ ထိုနည်းတူစွာပင် ယနေ့ ခေတ်တွင်နာရေးကူညီမှုအသင်း၊ ပရဟိတ ကျောင်း စသည်အားဖြင့် အများအကျိုးပြုလုပ်ငန်း များစွာတို့သည်လည်း သူတစ်ပါးအကျိုးအတွက် ရှာ ဖွေနေရသည်သာဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် နေရာစုံထောင့်စုံတို့မှနေ၍ အများ အကျိုး ရွက်သည်ပိုးနေကြသူများသည် တစ်နေ့တစ် ချိန်တွင် “အများအကျိုးဆောင် ကိုယ့်အကျိုးအောင်” ဟု ဆိုသကဲ့သို့ မိမိရဲ့ ကိစ္စအဝဝတို့လည်း အောင်

မြင်မည်မှာ ငြင်းဆို၍ကား မရနိုင်။ မှန်ပါသည် ဒီနေရာမှာ အဓိက တွေးမိတာကတော့ လောကမှာ ပြောနေကြတဲ့ “အများအကျိုးဆောင် ကိုယ့်အကျိုး အောင်” ဆိုတဲ့စကားလေးပါပဲ။ အများကျိုးဆောင် တိုင်း ကိုယ့်အကျိုးအောင်နိုင်မည်လော။ တကယ် တော့ အောင်မြင်မည်ဟု တထစ်ကျ မဆိုနိုင်ပါ။ အများအကျိုးပြုနေသူကို အားပေးဖို့ တင်စားထားတဲ့ စကား ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အထက်တွင် ရေးပြခဲ့သော ပရဟိတပုဂ္ဂိုလ် များသည် ကိုယ့်ကိုကိုယ် အရင်ပြည့်စုံအောင် ရှာဖွေ ပြီးမှ သို့မဟုတ် ထိုက်သင့်သလောက် ရှာဖွေပြီးမှ ပရဟိတကို ရှာဖွေရင်း မိမိအကျိုးပါ ပြည့်စုံသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

နဂိုက ဘာမှ ရှာဖွေမထားဘဲနဲ့တော့ ဘာမှ လုပ်လို့ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အရာရာတိုင်းမှာ အခြေ အနေနဲ့ အချိန်အခါဆိုတာရှိစမြဲပါ။ ဘယ်အရာကိုမှ နာရီလက်တံလှည့်သလို ရှေ့နောက်လိုသလို ကျော် လို့ မရနိုင်ပါဘူး။

ပညာရှာဖွေရမည့်အချိန်မှာ ပညာရှာ၊ ဥစ္စာ ရှာဖွေရမည့်အချိန်မှာ ဥစ္စာရှာထားမှပြည့်စုံမယ်။ ဖတ်ဖူးတဲ့စာလေးတစ်ခု ရှိပါတယ် “အများကြီးပေး ချင်ရင် အများကြီး ရှာဖွေရမယ်”တဲ့။ ဟုတ်တယ်၊ သူ တစ်ပါးအကျိုးအတွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းဟာ များများရှာဖွေထားဖို့လိုပါတယ်၊ ဒါမှ များများပြန်ပေးနိုင်မယ်၊ ပင်ကိုက ရှာဖွေထားတာ နည်းရင် သူများပေးလိုက်တဲ့အခါ ကုန်သွားမှာပေါ့၊ ကုန်သွားတော့ ထပ်ပေးစရာ မရှိတော့ပါဘူး။ ဒါကို မျက်မြင်သာကေတွေနဲ့ချိန်တွေးကြည့်ရင် ပိုမြင်နိုင် ပါတယ်။ တစ်ချို့ရဟန်းတော်လေးတွေမှာ ပထမကြီး တန်းအောင်ရုံသာ ရှိသေးပေမယ့် စာသင်တိုက်မှာ

အနေကြာတော့ အောက်အတန်းတွေကို စာပြန်ပြ ပေးနေရတယ်။ ဒါတင်မကသေးဘူး ကျောင်းတိုက် နှင့် ပတ်သက်တဲ့ ကိစ္စကြီးငယ်မှန်သမျှတွေကိုလည်း အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် လိုက်လံဆောင်ရွက်ပေး ရတယ်။ အထက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း အားကိုးတကြီး ခိုင်းတာဖြစ်သလို သူတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း သံဃာ့အ ကျိုး၊ သာသနာ့အကျိုးကို စိတ်ဝင်စားလို့လည်း ဖြစ် နိုင်တယ်။ သို့သော် အချိန်တွေက အရမ်းစောလွန်း တယ်။ ဝေချိန်မတန်ဘဲ ဝေခဲ့ရတဲ့ပန်းတွေလို လှတော့ လှတယ်။ ဒါပေမယ့် မမွေးဘူး။ သူတို့ သင်ပေးလိုက်တဲ့ တပည့်တွေသာ သူတို့နဲ့ အတန်းတူလာတယ်။ သူ တို့ကတော့ အဲဒီအချိန်အထိ ပေးဆပ်နေတုန်းပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အခြားသူတွေအတွက်သာ ပေးဆပ်နိုင်သာ ပါ။ သူတို့နဲ့ အတန်းတူလာတဲ့ တပည့်တွေကို မပေး ဆပ်နိုင်တော့ဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူတို့ရှာဖွေထား တာ ကုန်သွားပြီလေ။

လူလောကမှာလည်း ထိုနည်းတူစွာပဲ ကိုယ့် အောက်က ညီငယ်ညီမငယ်တွေ ကျောင်းစရိတ် အဆင်ပြေအောင်လို့ အစ်ကို အစ်မတွေက ကျောင်း ထွက်ပြီး ပေးဆပ်လိုက်ရတာမျိုးတွေ၊ အစ်ကိုကြီး အဖအရာ ဖြစ်လို့၊ အစ်မကြီးတော့ အမိအရာ ဖြစ် လို့ဆိုပြီး တစ်ချို့ဆိုရင် သူတို့ရဲ့ နှလုံးသားရေးကို တောင် မျက်ကွယ်ပြုပြီး ပေးဆပ်ကြရတာမျိုးတွေ ဒါတွေအားလုံးကို အကျိုးမရှိပါဘူးလို့ ပစ်ပယ်နေခြင်း မဟုတ်ပါ။ အများကြီးပေးဆပ်နိုင်စေခြင်းလို့ လိုအပ် တဲ့ထောင့်လေးတွေကနေ တွေးပြရတာပါ။ နည်းနည်း လေးပေး ပြီးကုန်သွားရတဲ့ အဖြစ်ဟာ တကယ်ရင်နာ စရာကောင်းပါတယ်။ အရာရာမှာ လိုအပ်ခြင်းတွေ ကွက်လပ်တွေနဲ့ ဖြစ်တည်နေတဲ့ လောကကြီးမှာ ကိုယ်ကျိုးပြည့်စုံစွာ ရှာဖွေခြင်းဆိုတဲ့အတ္တဟိတကို အုတ်မြစ်ခိုင်ခိုင် တည်ပြီးမှ သူတစ်ပါးအကျိုး၊

မိသားစုအကျိုး၊ တိုင်းပြည်အကျိုး၊ သာသနာအကျိုး၊ ဘာသာအကျိုး ဆိုတဲ့ ပရဟိတကို အများကြီး ဆောင် ရွက်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အများအကျိုး ဆောင်ပြီး ကိုယ့်အကျိုးလည်း အောင်ဖို့ဆိုတာ နဂိုကလည်း မိမိမှာ ရှိသင့်သလောက် ရှိထားမှ ဖြစ် နိုင်ပါတယ်။

ယနေ့ သီတဂူကမ္ဘာဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၏ အဓိ ပတိဆရာတော်ကြီးသည်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ စာသင်တိုက်ကြီးတွေရဲ့ ပဓာနာယကဆရာတော်များ သည်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတိုင်းရဲ့ ခေါင်းဆောင်ပုဂ္ဂိုလ် များသည်လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ပြည့်စုံအောင် ရှာ ဖွေပြီးမှ ရရှိလာတဲ့ အကျိုးတရားတွေနှင့် ရင်းပြီး သာသနာနှင့် ဘာသာအတွက်သာမက နိုင်ငံအတွက် ပါ အကျိုးရှိတဲ့လုပ်ရပ်တွေကိုဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ယခု လက်ရှိအချိန်လေးမှာတော့ ကျွန်ုပ် လည်း ဒီစာကိုရေးလို့ ပြီးဆုံးခဲ့ပြီ၊ သင်လည်း ဒီစာကို ဖတ်လို့ ပြီးဆုံးသွားပြီ၊ ဒါဆိုရင် ကျွန်ုပ်တို့တတွေက ရော ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်များကို စံနမူပြုပြီး အဘယ်သို့ ပေး ဆပ်ကြမည်နည်း၊ ရေးရင်း တွေးရင်း ရေးရင်း တွေး ရင်းဖြင့် သီတဂူအဓိဌာန်ကို ရင်ဝယ် ပိုက်လျက်. . ။

လင်းရောင်ရှင် (ဇာနည်မြေ)

လောကမှာ လူရာဝင်ဖို့ ဘဝရည်မှန်းချက် ရှိရပါမယ်။ ရည်မှန်းချက်တွေ အများကြီးကို ဆိုလိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ခုပေါ့။ တိတိကျကျရှိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကိုယ်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရတဲ့ လုပ်ငန်းတိုင်းမှာ အောင်မြင်ဖို့ဆန္ဒရှိတဲ့ သဘောမျိုးလောက်သာ မဟုတ်ဘဲ လုပ်ငန်းပြီးမြောက်အောင်မြင် အဆုံးသတ်တဲ့အထိကို ကြိုးကြိုးစားစားဆောင်ရွက်ဖို့ ရည်မှန်းချက်ကြီးကြီးမားမားနဲ့ ခိုင်မာဖို့ကိုဆိုလိုပါတယ်။

အခုလို ရည်မှန်းချက်ရှိမှ အောင်မြင်မယ်လို့ ဆိုရခြင်းရဲ့ အကြောင်းတွေကတော့ အများကြီးပါ။ အဲဒီအများကြီးထဲက အဓိကအရေးကြီးတဲ့ အကြောင်းကတော့ တိကျတဲ့ ရည်မှန်းချက်သာ ကိုယ့်မှာ မရှိရင် ကိုယ့်ရဲ့ စိတ်စွမ်းအင်တန်ခိုးတွေက တိုးတက်လာမှာ မဟုတ်လို့ပါပဲ။ သာမန်ရည်မှန်းချက်ကို မဆိုလိုပါဘူး။

ဥပမာ- ကိုယ်က ရထားနဲ့ မန္တလေးကို သွားချင်တယ်။ ပထမဆုံး ရန်ကုန်မှာ လက်မှတ် ဖြတ်ကိုဖြတ်ရမယ်။ နေပြည်တော်ရောက်ရင် နောက်တစ်ဆင့်ပြောင်းစီးမှ မန္တလေးကို ရောက်မယ်ဆိုရင် နေပြည်တော်မှာ ဆင်း၊ လက်မှတ်ဝယ်၊ ရထားပြောင်းစီးရမယ်။ ဒါတွေဟာ သာမန်ကိစ္စတွေပါ။

ဒီတော့ ရည်မှန်းချက်ဆိုတာ ဘာလဲ၊ သိဖို့လိုလာပါပြီ။ ရည်မှန်းချက်ဆိုတာ မဖြစ်မနေ ပြီးမြောက်အောင် လုပ်ကိုလုပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ ပြင်းပြတဲ့ဆန္ဒကနေ ပေါက်ဖွားလာတဲ့ (တိတိကျကျချမှတ်ထားတဲ့) လုပ်စရာအလုပ်ပါပဲ။

ရည်မှန်းချက်မှာလည်း အမျိုးမျိုးရှိနိုင်ပါတယ်။ အမ်(မ်)အေပြီးဖို့၊ ဒေါက်တာဘွဲ့ရဖို့၊ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာဖြစ်ဖို့၊ အောင်မြင်တဲ့ အဆို တော် ဖြစ်ဖို့၊ ပြည်သူချစ်သရုပ်ဆောင်ဖြစ်ဖို့၊

ထင် ရှားတဲ့ အင်ဂျင်နီယာဖြစ်ဖို့၊ ကျော်ကြားတဲ့ ဆရာဝန် ဖြစ်ဖို့၊ မူးယစ်ဆေးဝါးပပျောက်ရေးမှာ စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်တဲ့ ရှေ့ဆောင်တစ်ဦးဖြစ်ဖို့ တီထွင်မှု ပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်ဖို့၊ ကွန်ပျူတာပညာရှင် တစ်ဦး ဖြစ်ဖို့ စသည်ဖြင့် ရည်မှန်းချက်တွေ အမျိုးမျိုး ရှိနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကိုယ်ဖြစ်ချင်တဲ့ တစ်ခုခု ကို စိတ်ထဲမှာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိနေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက ကိုယ့်ရဲ့ ဉာဏ်စွမ်းဉာဏ်စနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ နီးနီကပ်ကပ် ဆက်စပ်နေဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ အရေးအကြီးဆုံးက ထိုးထွင်းပိုင်း ခြားဝေဖန်တတ်မှုပါ။ အပြစ်ကိုပဲ ရှာကြံပြီး ပြောဆိုတတ်တဲ့ တချို့လူတွေက ပြောကောင်းပြောပါလိမ့်မယ်။

“လူတွေမှာ ဘာလို့ ရည်မှန်းချက်ရှိနေမှာလဲ။ ကြုံသလိုပေါ့။ အလုပ်အကိုင်အစီအစဉ်ရှိနေဖို့လည်း မလိုအပ်ပါဘူး။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်မတူတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် ရည်မှန်းချက်ရှိနေရင် ပြီးတာပဲ” လို့ ဆိုရင် “လူတိုင်းက ရိုးသားဖို့မလိုဘူး။ လူဆိုး သူခိုးဆိုတာကလည်း ရှိသင့်တယ်။ ဒါမှ လောကမှာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ကွဲပြားခြားနားတော့မှာ ပေါ့”လို့ ဆိုလိုရာရောက်နေပါတယ်။

အကောင်းနဲ့ အဆိုး ဒွန်တွဲနေတဲ့ ကွဲပြားခြားနေတဲ့ လောက ဖြစ်တာကြောင့် လူ့လောကမှာ အကောင်းချည်းပဲတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ မတူတာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ အပြစ်ရှာကြံပြောဆိုသူတွေကို ဆိုချင်တာက “ရည်မှန်းချက်အောင်မြင်ဖို့ အရေး”မှာ ပညာရှိဖို့၊ အရည်အချင်း တိုးတက်ပြည့်ဝလာစေရေးအတွက်မှာ စူးစိုက်ကြိုးပမ်းဖို့ အဓိက လိုအပ်တယ်ဆိုတာပါပဲ။ ကြိုတင်စီစဉ်ရေးဆွဲထားတဲ့ အတိုင်း မနေမနားအားထုတ်ကြိုးစားမှုဟာ တကယ်

ဘဝအောင်မြင်ရေးအတွက် အဓိကလိုအပ်တဲ့ သော့ချက် ဖြစ်တယ် ဆိုတာပါပဲ။

ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို တက်လှမ်းတဲ့ နေရာမှာ ကိုယ်က အောင်မြင်မှုကို ဦးစားပေးကြည့်မယ်ဆိုရင် တစ်နေရာရာမှာ မအောင်မြင်မှုဒုက္ခနဲ့ ကြုံရတဲ့အခါ အားငယ်တတ်၊ ငြီးငွေ့တတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မျှမျှတတကြည့်တတ်ဖို့ကလည်း မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ ရည်မှန်းချက်ဆိုတာ အဆက်မပြတ် လုပ်နေရမယ့် အလုပ်ပါပဲ။ အပျက်အစီးနဲ့ ကြုံရတဲ့အခါမှာလည်း ရည်မှန်းချက်ကတော့ စိတ်သစ် ဉာဏ်သစ် တက်ကြွမှုအသစ်နဲ့ အမြဲရှိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

တစ်ချို့လူတွေမှာ အပျက်အစီးနဲ့ ကြုံရတဲ့အခါ “ဒီအလုပ်ကို ဆက်လုပ်နေလို့ ရရှိလာမယ့် အကျိုးတရားက စိတ်ပျက်စရာပဲ။ သူများတွေများ ကြိုးစားတဲ့အတိုင်း အောင်မြင်လို့ စိတ်ချမ်းသာလိုက်ကြတာ၊ ကျေနပ်မှုတွေနဲ့၊ ငါ့မှာတော့ စိတ်ပျက်စရာတွေနဲ့”လို့ ဆိုတတ်ကြပါတယ်။

ဒီလိုဖြစ်ရတာတွေဟာ မူလအရင်းခံတဲ့စိတ်ပေါ်မှာ တည်နေတဲ့ အယူအဆများကြောင့်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ တချို့က သူတို့ဆန္ဒရှိသလို အောင်မြင်လို့ အများကြီး ကျေနပ်နေတယ်။ တချို့က မြင့်မားတဲ့ ရည်မှန်းချက်အတွက် ပင်ပန်းဆင်းရဲခံပြီး ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ရတာကို ကျေနပ်တယ်။

တကယ်က ပထမလူတန်းစားဟာ လေးနက်တဲ့ ကြာရှည်တည်တံ့တဲ့ ကျေနပ်မှုမျိုးကို မရနိုင်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လို့ဆိုတော့- လူအများစုဟာ ဘာကြောင့် ငယ်ရွယ်တဲ့အချိန်က ထားခဲ့တဲ့ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ဖြစ်မလာကြတာလဲ။ အဖြေက သူတို့ကိုယ်တိုင် ရေးဆွဲခဲ့တဲ့စိမ့်ကိန်းအတိုင်း သူတို့ကိုယ်တိုင် အောင်မြင်အောင် မလုပ်နိုင်ကြလို့ပါပဲ။နောက်တစ်

ခု သူတို့ မအောင်မြင်တာဟာ အရည်အချင်းမပြည့်စုံ
လို့ လည်း မဟုတ်ဘူး။ ကျန်းမာရေးမကောင်းလို့လည်း
မဟုတ်ဘူး။ ကံမကောင်းလို့ စတဲ့ အခက်အခဲတွေ
ကြောင့်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒါဆိုရင်ဘာကြောင့်လဲ။

သေချာတဲ့အဖြေက ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်
တဲ့ ယုံကြည်ချက် အားနည်းလို့ပါပဲ။ လုပ်ငန်းအောင်
မြင်ဖို့ဆိုတာ မုချ အောင်မြင်ရမယ်လို့ ယုံကြည်တဲ့
စိတ်ပြင်းပြမှုရှိနေဖို့ဟာ အရေးအကြီးဆုံး အချက်
ဖြစ်ပါတယ်။ ပထမဦးဆုံး ပြင်းထန်တဲ့ ယုံကြည်မှုရှိဖို့
အတွက် တကယ် အကျိုးအကြောင်း ဆီလျော်ပြည့်
စုံတဲ့ ရည်မှန်းချက်ရှိဖို့၊ ကိုယ်ရောက်ချင်တဲ့ ပန်း
တိုင်ကို စိတ်ထဲမှာ ဂရုတစိုက် တိတိကျကျရှင်းရှင်းလင်း
လင်း စိုက်ထူထားဖို့ပါပဲ။ လူအများစုဟာ ဒါတွေကို
ဂရုမစိုက်ကြဘူး။ သူတို့ဘာလုပ်ချင်တယ်။ ဘာဖြစ်
ချင်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက် မရှိကြဘူး။ ဒီလို
ရည်မှန်းချက်မရှိ သွားနေကြရင်းနဲ့ နှစ်တွေလည်း
တစ်နှစ်ပြီး တစ်နှစ် ကုန်လို့ ဘာအောင်မြင်မှုမှလည်း
မရှိကြဘူး။

ရည်မှန်းချက်တစ်ခု ကျကျနန ထားရရင်၊
အနာဂတ်ကာလ နှစ်တော်တော်များများ အချိန်အထိ
မဆုတ်မနစ် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရမယ့် ရည်မှန်းချက်
မျိုးဖြစ်ရင် ပိုကောင်းပါတယ်။ လိုလိုချင်ချင် ဖြစ်
ချင်တာမျိုးလည်းဖြစ်ရပါမယ်။ ဉာဏ်နဲ့ ယှဉ်ပြီး
တကယ် ကြိုးစားရင် ဖြစ်ကိုဖြစ်ရမယ်လို့ ယုံကြည်
တဲ့အထိပေါ့။ ရနိုင်တယ်၊ အောင်မြင်နိုင်တယ်လို့
ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ယုံကြည်ထားတဲ့ ရည်မှန်းချက်နဲ့
ပတ်သက်ပြီး အရေးကြီးတဲ့ အချက်နှစ်ချက်နဲ့စိစစ်
ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ပထမအချက်က ကိုယ့်မှာရှိတဲ့
ပင်ကို အစွမ်းအစထက် ကျော်လွန်ပြီး ရည်မှန်းထား
တာမျိုးက အကျိုးမများနိုင်ဘူး။ ဒုတိယအချက်က
လည်း ပထမအချက်နဲ့ တစ်ဆက်တည်းပါပဲ။ လူ

တစ်ယောက်က ကိုယ့်မှာ ရှိတဲ့ အစွမ်းအစကို ခန့်
မှန်းနိုင်တာမို့ လိုတာထက် ပိုပြီး စိတ်ကူးရဲမှာ မ
ဟုတ်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် စိတ်အချရဆုံးအချက်ကတော့
တတယ်ကြိုးစားရင် တကယ်ဖြစ်ရမယ်လို့ လေးလေး
နက်နက်ယုံကြည်တဲ့ ရည်မှန်းချက်မျိုးထားပြီး ဉာဏ်
စွမ်းရှိသလောက် နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာသည့်တိုင်
မဆုတ် မနစ်ကြိုးစားဖို့က အဓိကပါပဲ။

လူတိုင်းမှာ အသုံးမချသေးလို့ မပေါ်လာရ
သေးတဲ့ အရည်အသွေးတွေ၊ စွမ်းအားတွေ ရှိပါ
တယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ရဲ့ဉာဏ်စွမ်းဉာဏ်စနဲ့ မဖြစ်
နိုင်ဘူးလို့ ထင်ရတဲ့ ရည်မှန်းချက်ဟာ တကယ်သာ
ကြိုးစားရင် လက်လှမ်းမီရမယ်လို့ ယုံကြည်ချက်က
လည်း မရှိမဖြစ်ကိုလိုအပ်တာပါ။ အောင်မြင်မှုရဖို့အထိ
ငါ့မှာ စွမ်းအားတွေ အရည်အချင်းတွေ ရှိရဲ့လား။
မေး မနေပါနဲ့။ တစ်သမတ်တည်း စူးစူးစိုက်စိုက်
ပညာရှာမယ်၊ လေ့ကျင့်အားထုတ်မယ်ဆိုရင် ဘယ်
အတိုင်းအတာထိ အောင်မြင်နိုင်မလဲ ဆိုတာကို စဉ်း
စားပါ။ အဆက်မပြတ် ကြိုးစားနေဖို့ကသာ အရေး
ကြီးဆုံးဖြစ်ပါတယ်။

ကိုယ်က ဘယ်လို ရည်မှန်းချက်ထားထား၊
အရင်က ငါ့လို ရည်မှန်းချက်ထားပြီး ကြိုးစားသွား
သူတွေ အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်ဆီ ရောက်သွားပြီ ဆို
တာကိုလည်း သတိပြုပါ။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်က
တချို့လူတွေက ရည်မှန်းချက်ထားပြီး ကြိုးစားနေ
တယ်ဆိုလို့ရှိရင် ရယ်ကောင်းရယ်ကြပါလိမ့်မယ်။
ပန်းတိုင်ကိုရောက်နှင့်ပြီး လူတွေကတော့ မရယ်ပါ
ဘူး။ သူတို့ကတော့ သူတို့လို ပန်းတိုင်ကိုရောက်လာ
မယ့်သူဆိုတာ သိနေကြတယ်လေ။

ပတ်ဝန်းကျင်ကို တိုးတက်စေတဲ့ သူတွေဆို
က ပညာယူပါ။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင် လူတွေဆီက

လုပ်ဆောင်ချက်တွေကိုလည်း လေ့လာပါ။

ကမ္ဘာကျော်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို လက်လှမ်းမီသမျှ ဖတ်ပါ။ သာမန်ဆင်းရဲသားဘဝက နေ ချမ်းသာသွားသော သူတွေရဲ့ဘဝကို လေ့လာပါ။ ဒါဆိုရင် “ငါလည်း ဘာဖြစ်လို့ မဖြစ်နိုင်ရမှာလဲ” ဆိုတဲ့အချက်ကို ယုံကြည်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒီယုံ ကြည်ချက်က ကိုယ့်ရည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်တဲ့နေရာမှာ ပန်းတိုင်ထိအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါ လိမ့်မယ်။

ဟိုး အရင်တုန်းကဆိုရင် လေယာဉ်ပျံတွေ၊ ရုပ်မြင်သံကြားတွေဟာ မဖြစ်နိုင်တဲ့ စိတ်ကူးတွေပါလို့ ထင်ခဲ့ရတယ်။ တချို့က ဘာလို့မဖြစ်နိုင်ရမှာလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ယုံကြည်ကြတယ်။ အဲဒီလို ယုံ ကြည်ခဲ့လို့ ဒီကနေ့ တကယ် ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ အင် တာနက် ဝက်(ဘ်)ဆိုက်တွေအထိ ဖြစ်လာကြပြီ။ တစ်နေ့မှာ အောင်မြင်ရမယ်လို့ ယုံကြည်တဲ့အတွက် ပြဿနာများရဲ့ အဖြေကို ရလာကြပါတယ်။ ယုံ ကြည်မှုဟာ လုပ်ငန်းအတွက် စိတ်အားထက်သန်မှု မြင့်မားစေပါတယ်။

အခက်အခဲတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရပြီး အောင်မြင်မှုနဲ့ ဝေးနေတဲ့အချိန် မသေချာတဲ့အချိန်မျိုးတွေနဲ့ ကြုံ နေရတဲ့အခါမှာ စိတ်ဓါတ်ကျမသွားအောင် ယုံကြည် မှုက အထောက်အကူ အများကြီးပြုပါတယ်။ ရည် မှန်းချက်တွေပျောက်မသွားဖို့ လမ်းမှားမလိုက်မိဖို့ အကြီးအကျယ် နှိုးဆော်ပေးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကြီးမားတဲ့ အင်အားသစ်နဲ့ဆက်ပြီး ကြိုးစားဖို့ လို ပါတယ်။

ရည်မှန်းချက်အတိုင်း တကယ်အောင်မြင် နိုင်တယ်လို့ အမှန်တကယ် ယုံကြည်ရင်အရည်အချင်း တိုးတက်ရေးဘက်ကလည်း လှုပ်ရှားလာမှာ အမှန် ပါ။ ပညာရှာဖို့အခွင့်အလမ်းတွေ အကျိုးရှိမယ့်

အတွေ့အကြုံတွေကိုလည်းရလာမှာ အမှန်ပါပဲ။

ကိုယ်က ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ လမ်းမှန်အတိုင်း ချီတက်ရင် နဂိုကရှိတဲ့ ဗီဇအပြင် ကျွမ်းကျင်မှု၊ ပညာ၊ ဗဟုသုတ၊ အသိအမြင်ဆိုတာတွေဟာ အလို အလျောက် တိုးဝင်လာကြမှာပါ။

အသေးအမွှား အောင်မြင်မှုကလေးတွေကို လည်း မှန်မှန်ရနေအောင် ကြိုးစားနေဖို့ လိုပါတယ်။ တချို့က လတ်တလောကိစ္စတွေကို စိတ်အားထက် သန်စွာလုပ်ကြပြီး မအောင်မြင်တဲ့အခါစိတ်ပျက် တတ်ကြပါတယ်။ ဆီဒုံးနားဟိုတယ်ကြီးတို့လို ကုန် သည်ကြီးများဟိုတယ်တို့လို၊ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္က သိုလ်တို့လို၊ အဆောက်အဦးကြီးတွေဟာ အုဋ်တစ် ချပ်၊ သဲတစ်ပွင့်က စပြီး တည်ထောင်ခဲ့ကြတာပါ။ ရှေ့မှာ လာမယ့်ကိစ္စတွေကို တွေးပြီး အားလျော့ချင် သလို ဖြစ်လာရင် ရှေ့ကို တစ်လှမ်းတိုးပြီး ကြည့် လိုက်ပါ။ အနည်းငယ်အောင်မြင်တာကို စိတ်ဝင်စား ပြီး ရှေ့ဆက်လုပ်ရင် အောင်မြင်နိုင်တယ်လို့ ယုံ ကြည်ပြီး တက်လှမ်းပါ။

လူတွေမှာ သေးငယ်တဲ့ အလုပ်တွေအတွက် လုံလောက်တဲ့အင်အားရယ်၊ အရည်အချင်းတွေရယ်၊ စွမ်းရည်တွေ အများကြီး ရှိကြပါတယ်။ စာအုပ်အထူ ကြီးထဲက ပညာရပ်တွေကို ဘယ်လို ဖတ်ရ မှတ်ရ ယူရမှာလဲလို့ စိတ်ပျက်နေလို့ မဖြစ်ဘူး။ တစ်ခါ ဖတ်ရင် လူတစ်ယောက်အဖို့ တစ်မျက်နှာတော့ ဖတ် နိုင်မှတ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီတစ်မျက်နှာကိုပဲ ကျေညက် အောင် ဖတ်ပါ။ ပထမစာမျက်နှာမှာ ကျေရင် ဒုတိ ယစာမျက်နှာမှာလည်း ဘာမှမခက်ဘူးလို့ ယုံကြည် လာပါလိမ့်မယ်။ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တစ်အုပ်လုံးကို ကျေညက်အောင် ဖတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီနေ့ လုပ် စရာကို သေချာအောင် လုပ်ရမယ်။ မနက်ဖြန်အတွက် ပူမနေပါနဲ့။ ဒီနေ့လုပ်စရာတွေကို အောင်အောင်မြင်

မြင်နဲ့ လုပ်နိုင်မှာပါလို့ ယုံကြည်ရင် ကြီးမားတဲ့ အောင်မြင်မှုတွေ ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လည်း ယုံကြည်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ ကြီးမားတဲ့ ပန်းတိုင်ကြီးဆီ ရောက်နိုင်ပါတယ်။ အောင်မြင်မှာ မလွဲပါဘူးလို့ ယုံကြည်တဲ့ သူတစ်ယောက်ဟာ အောင်မြင်တဲ့ လူတစ်ယောက်လို နေထိုင်ပြောဆိုလာမှာပါ။ ကိုယ့်အလုပ်ကို ယုံကြည်သူဟာ အဆင့်မြင့်တဲ့ နေရာကို ရောက်နေသူလို့ ခံစားရမှာပါ။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးပြီး ကြွားတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ့်ကိုကို ဂရုစိုက်ပြီး ပြောင်းလဲလာတာပါ။ ကိုယ်အားကျတဲ့ လူတစ်ယောက်လို ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ကြည့်ပါ။ ပန်းတိုင်နဲ့ ပိုနီးလာနိုင်ပါတယ်။ လူတွေဟာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပညာရှိတယ်၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာတယ်လို့ ယုံကြည်လာရင် သူတို့ထင်တဲ့အတိုင်း ဖြစ်လာအောင်လုပ်ပါ။

အလုပ်တစ်ခုကို တာဝန်ယူတဲ့အခါမျိုးတွေမှာ ဒီကိစ္စကို ငါဘယ်လို ဖြေရှင်းရမလဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေးပါ။ အရေးကြီးတဲ့အချိန်ကို ရောက်နေပြီလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မြင်ပါ။ နေရာနဲ့ ကိုက်ညီအောင် နေထိုင်ပါ။ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို ရောက်ဖို့အရေးမှာ ယုံကြည်မှုဟာ ဘယ်လောက်တောင် ခရီးရောက်တယ်ဆိုတာ အောက်ပါအချက်ရှစ်ချက်နဲ့ ပြန်ကြည့်ကြရအောင်ပါ။

၁။ ရှင်းလင်းပြတ်သားတဲ့ ရည်မှန်းချက်အောင်မြင်ရေးအတွက် ယုံကြည်မှုအပြည့်နဲ့ ချီတက်ပါ။ အခက်အခဲတွေနဲ့တွေ့တဲ့အခါ နောက်မဆုတ်ပါနဲ့။ အမြဲတမ်း ချီတက်နေပါ။

၂။ အောင်မြင်မှုက စိတ်ကို ခွန်အားဖြစ်စေတယ်ဆိုတာ ယုံပါ။ စိတ်အားထက်သန်မှုက ယုံကြည်မှုကို အင်အားကောင်းစေပါတယ်။

၃။ တစ်ခါတစ်ခါမှာ အောင်မြင်မှုတွေ ရလာတာဟာ ဆက်လက်အောင်မြင်ဖို့ လမ်းကြောင်းတွေပဲ လို့ ယုံပါ။

၄။ ယုံကြည်မှုကို အောင်မြင်မှုအသေးစားလေးတွေက အားသစ်လောင်းပေးပါတယ်။ နောက်ဆုံးပန်းတိုင်ထိ ရောက်အောင် ပို့ပေးပါတယ်။ ဘယ်သူမဆို အောင်မြင်မှုဆီကို တစ်လှမ်းက စခဲ့တာပါ။

၅။ မအောင်မြင်မှုတွေနဲ့ ကြုံရတဲ့အခါ အသစ်ကပြန်စမယ်လို့ သဘောထားလိုက်ပါ။ အောင်မြင်မှုဆီ သွားဖို့ အဖြေရှိတယ်လို့ ယုံကြည်ပါ။

၆။ ကြိုးစားပြီး ပညာရှာရင် အတွေ့အကြုံတွေ များလာရင် ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာ ဖြစ်လာမှာပါလို့ ယုံကြည်ပါ။ အရည်အချင်းတွေနဲ့ ပြည့်စုံလာရင် ဖြစ်လာမှာ အသေအချာပါ။

၇။ ကိုယ့်ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ဖြစ်လာရင် အရာအားလုံးမှာ ယုံယုံကြည်ကြည်ရိုးရိုးသားသားနဲ့ နေပြပါ။

၈။ ကြိုးစားမှုရပ်သွားရင် ယုံကြည်မှုပါ ရပ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ပန်းတိုင်ရောက်တဲ့အထိ ယုံကြည်မှုကို တွန်းအားပေးနေပါ။ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ယုံကြည်ရင် အနာဂတ်ရည်မှန်းချက်တွေဟာ အောင်မြင်လာမှာပါ။ ကိုယ့်ရည်မှန်းချက်နဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ အရည်အသွေးများ တိုးတက်အကောင် အထည်ပေါ်အောင် ဒီနေ့ပဲ စလုပ်ကြရအောင်ပါ။

လူအေး (တမာမြေ)

သိက္ခာတစ်ရပ် သီလမြတ်

လူမှာအဝတ်၊ တောင်းမှာအကွပ်ဆိုသည့် မြန်မာ့စကားပုံတွင် လူသည် အဝတ် အစား သပ်ယပ်သေချာစွာ ဝတ်ဆင်မှု ကြည်ကောင်း၍ တင်း၊ တောင်း၊ ဇကာတို့တွင် နှိုး ကြိမ်တို့ဖြင့် ကွပ်မထားလျှင် ကြည်၍ မတင့်တယ်ရုံတွင်မက ကိုင်တွယ်အသုံးပြုရန်ပင် မ ကောင်းပါ။ ရှင်လူရဟန်းများတွင်လည်း အကွပ်အကဲ၊ အထိန်းအချုပ် မရှိပါက မတင့်တယ် မမြင့်မြတ်နိုင်ပါ။

ထိုကွပ်ကဲထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုသည်မှာ သီလတရားပင် ဖြစ်ပါသည်။ သီလဆိုသည့် အဓိပ္ပါယ်မှာ စောင့်စည်းခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ မည်သည်ကို စောင့်စည်း၍ မည်သည်ကို ထိန်းသိမ်းရမည်နည်း။ လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနှင့်စုတိကြား ပဝတ္တိအခါတွင် ဘဝင်စိတ်ဖြစ်လိုက်၊ ဝိထိစိတ်ဖြစ်လိုက်နှင့် တောက်လျှောက် သွားနေပါ သည်။ ထိုအခါ ဒွါရအလိုက် မြင်စိတ်၊ ကြားစိတ်စသည်တို့ဖြစ်၏။ ထိုမြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်းတို့ အပေါ်မှာတွင် နှလုံးသွင်းမှု 'မနသိကာရ' အရ ကောင်းမှု၊မကောင်းမှု၊ ဣဌာရုံ၊ အနိဌာရုံ များ ဖြစ်ပြန်၏။ ၎င်းတို့အပေါ် မူတည်၍ လောဘ၊ဒေါသစသည်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ၎င်းတို့ ဖြစ်လျှင် စိတ်ပျော်ရွှင်ချမ်းသာမှု မရှိ၊ မကောင်းကျိုးများသာ ဖြစ်ပေါ်လာမည်မှာ မုချဖြစ် ပါသည်။ ၎င်းဖြစ်ပေါ်မှု ခံစားမှုတို့သည် အကုသိုလ်များ ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို သတိထားစောင့်ကြည့်နေပါက ရှောင်နိုင်ပယ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤစိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့်တကွ မကောင်းကျိုးပေးသောတရားတို့ကို စောင့်ကြည့်၍ ပယ် နိုင်ဖို့ရန် 'သီလ'နှင့် ပြည့်စုံရန် မြတ်ဗုဒ္ဓသည် လူ၊ရှင်၊ ရဟန်းခွဲခြား၍ သီလအမျိုးမျိုးကို ဟောကြားခဲ့ပါသည်။ လူပုဂ္ဂိုလ် အကျင့်တရား နုသူများအတွက် 'အာဇီဝဌမကသီလ' ဟောခဲ့ပါသည်။ ပါဏိတိပါတ၊ အဒိန္နာဒါနာ ကာမေသုမိစ္ဆာ၊ မုသာဝါဒ၊ ပိသုဏဝါစာ ဖရသဝါစာ၊ သမ္ပပ္ပလာပမိစ္ဆာဇီဝ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သီလပင် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်း သီလ မြလာပါက ဂရုဓမ္မသီလဖြစ်သော ပဉ္စင်္ဂသီလကို စောင့်စည်းရပါမည်။ ဤသီလသည် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ ပထမဆုံးသော သောတာပတ္တိမဂ်/ဖိုလ်ရရန် အခြေခံကောင်းသော သီလဟုပင် ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဤဂရုဓမ္မသီလသည် လေးကျွန်းပိုင်သ အစိုးရသော စင်္ကြာမင်း များပင် အလေးမြတ်ထား၍ ကိုယ်တိုင် စောင့်စည်းရုံသာမက၊ တိုင်းသူပြည်သားတို့အား လည်း ဤပဉ္စင်္ဂသီလဥပဒေဖြင့်ပင် အုပ်ချုပ်ကြသည်ဟု သိရှိရပါသည်။

ဤငါးပါးသီလတွင် မုသာဝါဒ မဟုတ်မမှန်၊ ယုတ်ညံ့သော၊ ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း မမှန်သော တရား၊ မမှန်သောစကားသည် လောကကြီးတစ်ခုလုံး ပျက်စီးသွားနိုင်ပါသည်။ စည်းလုံးညီညွတ်မှု ရှိပြီး သာယာဝပြော စည်ပင်ခဲ့သော ဝေသာလီနိုင်ငံသည် ဝေဿကာရပုဏ္ဏား၏ ပြည်သူများကြားတွင် မမှန်ကန်သော စကားဖြင့် သွေးခွဲခဲ့၍ အပရိဟာနိယတရားများ ပျက်စီးပြီး အဇာတသတ်လက်အောက် ရောက်ခဲ့ခြင်းသည် မုသာဝါဒကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

စေတီယမင်းဇာတ်တော်တွင် မဟုတ်မမှန်သော မုသားစကား ဆိုသောကြောင့် လောကီအဘိညာဉ်များ ကွယ်ပျောက်ခြင်း၊ မိမိ ရရှိပြီးသော ဘုန်းတန်ခိုးများ ကွယ်ပျောက်၍ မြေမျိုခံနတ်ရွာစံခဲ့ရသည်အထိ မကောင်းကျိုးများ ဒုက္ခများ ခံစားခဲ့ရကြောင်း တွေ့မြင်ရပါသည်။ ဒေဝဒတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ညှင်းပန်းလိုသော စေတနာဖြင့် သတ်ရန် အားထုတ်ခြင်း၊ သွေးထွက်သံယိုဖြစ်စေခြင်း၊ မမှန်ကန်သော ယုံမှားဖွယ်ဖြစ်သော စကားတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား ကောင်းစွာ နှိပ်စက်၍ သံဃာကို ဂိုဏ်းခွဲခြင်း စသော ဒုစရိုက်တို့ကို ကျူးလွန်၊ သီလကို မစောင့်စည်းခဲ့သဖြင့် 'အမှားကိုတောင်းပန်လိုသော်လည်း မမှီတော့ပြီ' ယခု အချိန် ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ အဝီစိငရဲ၌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓလောင်းကြီး ခံနေရလေပြီ။

သီလသိက္ခာကို စောင့်စည်းခဲ့ကြသော အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ရွာတစ်ရွာမှာ အနာကင်းခြင်း၊ အသက်ရှည်ခြင်း၊ အကျိုးတရားများဖြင့် ပြည့်စုံကြောင်း မြတ်ဗုဒ္ဓသည် မဟာဓမ္မပါလဇာတ်ကို သက္ကတိုင်း၊ ကပိလဝတ်ပြည်ရှင် ခမည်းတော်သုဒ္ဓေါဓနမင်းကြီးအား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဓမ္မပါလရွာကြီးမှာ အုပ်ချုပ်သော ဓမ္မပါလရွာစားကြီးမှ၍ တစ်ရွာလုံး 'ဒါန၊ သီလအစ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မအဆုံး' စသော သုစရိုက်ဆယ်ပါး

တို့အား လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး 'ပါဏါတိပါတအစ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအဆုံး' ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးတို့အား ရှောင်ကြည်စေ၍ ဓမ္မကို နာယူခြင်း၊ မုသားမပြောခြင်း၊ ဆိတ်ကွယ်ရာမှာ 'န စ ခုဒ္ဒမာစရေ ကိဉ္စိ' သေးငယ်သော မကောင်းမှုပင် မပြုလုပ်၍ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ သူတော်ကောင်းများဖြင့်သာ ပေါင်းသင်းကြခြင်း၊ စိတ်ကို အမြဲ ယောနိသောမနသိကာရဖြင့် နေခြင်း စသော သီလတို့ကို ဆောက်တည်နေကြ၍ လူတိုင်း အသက်တစ်ရာကျော်မှ ကွယ်လွန်ကြပါသည်။

ရှင်သာမဏေနှင့် ရဟန်းတို့တွင် စောင့်စည်းရန်မှာလည်း ရှင်သာမဏေသည် ဆယ်ပါးသောသီလကို စောင့်စည်းဆောက်တည်စေပြီး ရဟန်းတော်တို့တွင် (၂၂၇)သွယ်သော သီလသိက္ခာတို့ကို လိုက်နာစောင့်စည်းကြရန် ဗုဒ္ဓ ညွှန်ကြားဆုံးမတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဤသီလတို့မှာ ကျိုးခြင်း၊ ပေါက်ခြင်း၊ ကြားခြင်း ရှိပါက သီလဝိသုဒ္ဓိမဖြစ်၍ အကျင့်မစင်ကြယ်သော ဆိုးကျိုးများ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ အာပတ်များ သင့်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

လောကတွင် စောင့်စည်းရန် သီလအနေဖြင့် စာရိတ္တသီလ၊ ဝါရိတ္တသီလဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပါသည်။ ဝါရိတ္တသီလဆိုသည်မှာ အာဇီဝဌမကသီလ၊ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလနှင့် (၂၂၇)သွယ်သော သီလများပင် ဖြစ်ပါသည်။ စာရိတ္တသီလ ဆိုသည်မှာ ကျင့်ဝတ်များ ဖြစ်ပါသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် သင်္ဂါလသုတ်တွင် အကျယ်တဝင့် ဟောကြားထားတော်မူခဲ့ပါသည်။ သင်္ဂါလသတို့သားသည် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးသော ဖခင်၏ မှာကြားချက်အရ နေ့စဉ် အရပ်ခြောက်မျက်နှာကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက်နေပါသည်။ မိဘစကား လိမ္မာစွာ လိုက်နာသော သားမြတ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အရပ်ခြောက်မျက်နှာကို ရှိခိုးခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုကား လုံးဝ မသိရှိပါ။ သို့ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓ

ရှင်တော်မြတ်သည် သိင်္ဂီလလုလင်အား ဆုံးမသွန်
သင်လို၍ ကြွရောက်လာပြီး သိင်္ဂီလသူဌေးသားအား
သိင်္ဂီလသုတ်တော်ကို ဟောကြားခဲ့ပါသည်။

အရှေ့အရပ်ကို ရှိခိုးခြင်းမှာ မိဘများကို ရှိ
ခိုးခြင်းဖြစ်ပြီး၊ မိဘဝတ္တရားဖြစ်သည့် 'မကောင်းမြစ်
တား၊ ကောင်းရာညွှန်လျက်၊ အတတ်သင်စေ၊ ပေးဝေ
နှီးရင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်း' ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သားသမီး
ဝတ္တရားဖြစ်သည့် "ကျွေးမွေးမပျက်၊ ဆောင်ရွက်စီမံ၊
မွေခံထိုက်စေ၊ လှူမျှဝေ၍ စောင့်နေမျိုးနွယ်" ဟူ၍
စသောဝတ္တရားများ၊ တောင်အရပ် ရှိခိုးခြင်းမှာ 'ဆရာ
တပည့်တို့အား ရည်ညွှန်းလျက် ဆရာဝတ်ငါးငါးမှာ
"အတတ်လည်း သင်၊ ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပံမချန်၊ ဘေးရန်
ဆီးကာ၊ သင့်ရာအပ်ဖို့" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ညီညာ
ထကြွ၊ ဆုံးမနာယူ၊ လာမူကြိုဆီး၊ ထန်းလုပ်ကြွေး၊
သင်တွေးအံ့ရွတ်" ဟူ၍ တပည့်ဝတ်အားလည်း
ကောင်း၊ မြောက်အရပ်ရှိခိုးခြင်းသည် ဇနီးမယားတို့ကို
ရည်ညွှန်း၍ ဇနီးကျင့်ဝတ် "အိမ်တွင်းမှုလုပ်၊ သိမ်း
ထုပ်သေချာ၊ မိစ္ဆာကြဉ်ရှောင်၊ လျော်အောင် ဖြန့်ချိ၊
ပျင်းရိမမှု" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ လင့်ကျင့်ဝတ်တွင်
"မထေမဲ့ကင်း၊ အပ်နှင်းဥစ္စာ၊ မိစ္ဆာမမှား၊ ဝတ်စား
ဆင်ရင်၊ မြတ်နိုးကြင်" စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊
အနောက်အရပ်ရှိခိုးခြင်းသည် မိတ်ဆွေအား ရည်
ညွှန်း၍လည်းကောင်း ဝတ္တရားအားဖြင့် "ပေးကမ်း
ချီးမြှင့်၊ ကိုယ်နှင့်ယှဉ်ထား၊ စီးပွားဆောင်ရွက်၊ နှုတ်
မြှက်ချိုသာ၊ သစ္စာမှတ်စေ" အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
အောက်ဘက်ရှိခိုးခြင်းသည် အလုပ်ရှင် အလုပ်သမား
တို့အား ရည်ညွှန်၍ ၎င်းဝတ္တရားအားဖြင့် ငါးပါးစီ
အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အထက်အရပ်ကို ပုဏ္ဏား၊
ရဟန်းတို့နှင့် ဒကာတို့အားလည်းကောင်း၊ ရည်ရွယ်
ကြောင်းဖြင့် "ဒါယိကာကျင့်ဝတ်" မေတ္တာစိတ် သက်၊
ဆောင်ရွက်ချစ်ခင်၊ ခင်မင်နှုတ်ချို၊ လိုလျှင်ဖိတ်ထား၊
တတ်အားလှစေ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "မကောင်း

မြစ်တား၊ ကောင်းရာညွှန်လျက်၊ အသစ်ဟောကြား၊
နာဖူးထပ်မံ၊ နတ်ထံတင်ရာ၊ မေတ္တာလည်းပြု"
စသည်ဖြင့် ရဟန်းဝတ္တရား(၆)ပါးတို့ကိုလည်းကောင်း
ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

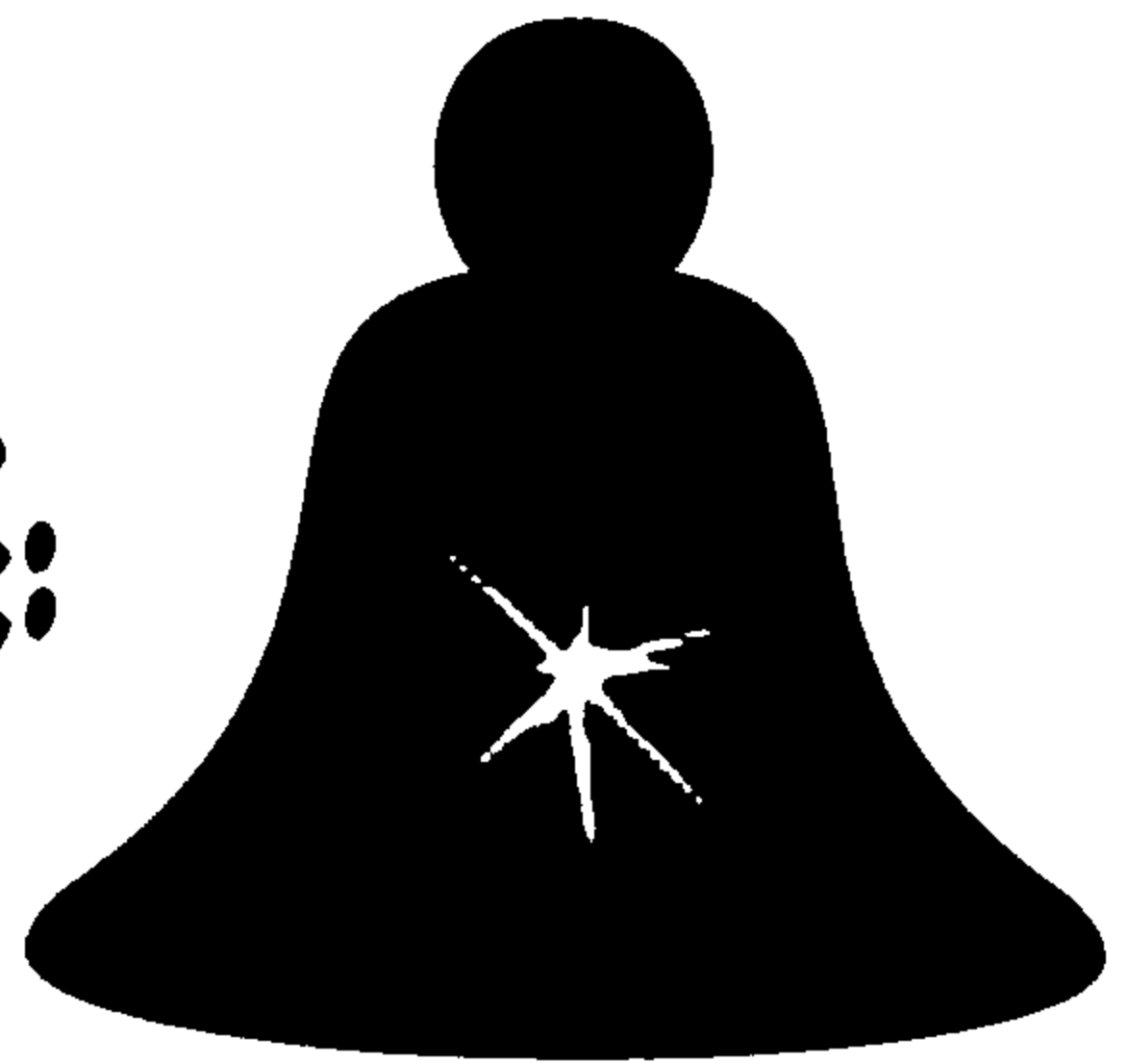
လူပုဂ္ဂိုလ်များတို့သည် မပျက်စီးစေရန်၊ ဥစ္စာ
ပျက်ကြောင်းတရား(၆)ပါး၊ မူးရစ်သေစာသောက်
ခြင်းဖြင့် ပျက်စီးကြောင်းတရား(၆)ပါး၊ အကျိုးမဲ့
သွားလာခြင်းအပြစ်(၆)ပါး၊ ပွဲလမ်းသဘင် သွားလာ
ခြင်းအပြစ် (၆)ပါး၊ လောင်းကစားပြုခြင်း အပြစ်(၆)
ပါး၊ ပျင်းရိခြင်းအပြစ်(၆) ပါး၊ မပေါင်းသင်းအပ်သော
အပေါင်းအသင်း(၆)ဦး၊ မိတ်ဆွေတု(၆)ဦးစသည်ဖြင့်
အကျယ်တဝင့် မြောက်များစွာ ဟောထားတော်မူခဲ့
ပါသည်။

အထက်ဖော်ပြခဲ့သော သီလများသည် လော
ကီမှ လောကုတ္တရာနယ်ပယ်အထိ စောင့်စည်းလိုက်နာ
ရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။ သီလသည် သာသနာတွင်
အုတ်မြစ် ဖြစ်ပါသည်။ ဤအခြေခံ ကောင်းပါမှ
အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ လှမ်း၍ လိုရာပန်းတိုင်ရောက်
မည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သီလဆောက်တည်ရာ
တွင် သီလဆောက်ပုံ၊ ဆောက်တည်နည်း စင်ကြယ်
ပြီး ဝိသုဒ္ဓိဖြစ်လာပုံကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တွင် အသေးစိတ်
မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောထားတော်မူခဲ့ပါသည်။ သီလစင်ကြယ်ပါ
မှ အခြေခံ ခိုင်မြဲကောင်းမွန်ပါမှ တဆင့်ဖြစ်သော
သမာဓိစခန်းဖြစ်သော ဈာန်၊ အဘိညာဉ် စခန်းသို့
ကောင်းစွာ တက်လှမ်းနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ခိုင်မြဲ
သော ဈာန်၊ အဘိညာဉ်မှ ရှေ့ပညာစခန်းသို့ တက်လှမ်း
ရန် ပေါက်မြောက်လွယ်ကူမည်ဖြစ်ပါသည်။ အလွန်
အရေးကြီးသော အခြေခံသိက္ခာဖြစ်ကြောင်း တင်ပြ
အပ်ပါသည်။

မောင်သီလ

အဘိဓမ္မာပါဠိ

ခေါင်းလောင်းလေးတစ်ခုအကြောင်း

၁၃ နေ့ အဘိဓမ္မာအကုသိုလ်စိတ် (၁၂)ပါးပြီးသွားတော့ ဆရာတော်ဦးသုန္ဒရက ကျောင်းသားတွေကို မေးပါတယ်။ ‘အကုသိုလ်စိတ်ဆိုတာ ဘာလဲ’တဲ့။ အကုန်လုံးလိုလို ဖြေကြားတာကတော့ ‘မကောင်းမှုက အကုသိုလ်’၊ ကုသိုလ်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်က အကုသိုလ်’စသည်ဖြင့် ဖြေကြပေမဲ့ ဆရာတော်ဦး သုန္ဒရရဲ့ စိတ်ကြိုက်ရာနှုန်းပြည့်အဖြေ မရခဲ့ပါဘူး။ တပည့်တော်ကို မေးရင်လည်း အထက်ပါကျောင်းသားတွေ ဖြေသလို ဖြေမိမှာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဆရာတော်က တပည့်တော်တို့ ထင်မထားတဲ့ ဥပမာ မေးခွန်းလေးနဲ့ ဖြေရှင်းပြခဲ့တယ်....။

ဥပမာကတော့ ‘ဘီယာကြိုက်တဲ့သူ ဘီယာ သောက်နေတဲ့အချိန်မှာ သူ့အတွက် အရမ်းကောင်းနေတယ်၊ စိတ်ချမ်းသာနေတယ်ဆိုရင် အဲဒီလူမှာ ကုသိုလ်စိတ်တွေ ဖြစ်နေတာလား’တဲ့။ နောက်တစ်ခုက ‘သတ္တဝါဆိုတာ လူချွတ်မှ ကျွတ်တာပါကွာ’ ဆိုပြီး ကြက်၊ငှက်၊ဝက်စတဲ့ သတ္တဝါတွေကို အားရဝမ်းသာသတ်ဖြတ်နေတဲ့ သူတွေက ကုသိုလ်စိတ်တွေ ဖြစ်နေတာလား’တဲ့။ ပြီးတော့ တရားထိုင်တာ တရားမှတ်တာ ခါးတွေ ညောင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်တွေ ကိုက်ခဲနာကျင်တယ်၊ ပင်ပန်းတယ်၊ မကောင်းဘူးပေါ့ .. ဒါကို တရားထိုင်ခြင်းဟာ’ အကုသိုလ်’ သတ်မှတ်ရမှာလား’တဲ့။

ဆရာတော်ရဲ့ ဥပမာမေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို သိနေပေမဲ့ အကုသိုလ်တွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိနေပေမဲ့ ဘယ်လိုမှ ဖြေမပြတတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဆရာတော်က ပါဠိလေးထောက်ပြပြီး ဖြေပြသွားခဲ့တယ်။ အဲဒီပါဠိလေးကတော့ ‘အကုသလံ သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကလက္ခဏံ’တဲ့၊ အပြစ်ရှိခြင်း အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်

ခြင်း၊ မကောင်းသော အကျိုးကိုပေးခြင်း လက္ခဏာ ရှိတာဟာ အကုသိုလ်ပါပဲတဲ့။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ် ကို မေးကြည့်ဖို့က 'ငါဟာ အပြစ်ကင်းတဲ့ လူလား၊ ကိုယ့်ရဲ့ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး(တစ်နည်း) ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတွေကို စောင့်ထိန်းနိုင်ပြီးလား၊ စောင့်ထိန်းနိုင်အောင် တားဆီးနိုင်ခဲ့ရင် လုပ်နိုင်ခဲ့ရင် 'ကုသိုလ်တွေရမယ်' ဆိုတဲ့ စကားထက် (ကလေးဆန် တဲ့ ဒီအသုံးအနှုန်းထက်)ပိုပြီး အဆင့်မြင့်တဲ့၊ အပြစ် ကင်းတဲ့ သူ ဖြစ်နေမှာပါ'တဲ့။

'တကယ်ပါ ဘုရားတပည့်တော်တော့ တစ် ခါမှ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဲဒီလို မမေးဘူးခဲ့တာ အလွန် သေချာပါသည်ဘုရား။' ဆရာတော် စာဝါဆင်းပြီး တော့ တပည့်တော်ရဲ့ ခေါင်းထဲမှာ လွန်ခဲ့တဲ့(၂)နှစ် လောက်က ဖတ်ဖူးခဲ့တဲ့ အင်္ဂလိပ်မြန်မာပြန် ဝတ္ထု လေးကို သွားသတိရမိတယ်...။

အဲဒီဝတ္ထုလေးကတော့....

တစ်ခါတုန်းက အရမ်းဆိုပြီး ခိုးတဲ့ သူခိုး တစ်ယောက် ရှိပါတယ်။ တစ်နေ့ သူ အဖမ်းခံရပါ တယ်။ သူ ထောင်ထဲ ရောက်တော့ ထောင်ထဲက ခါးသီးတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကြောင့် စိတ်ကောင်းတွေ ဝင်လာပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု ချလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီဆုံးဖြတ်ချက်ကတော့ - 'ငါ ထောင်က ထွက်ရ တဲ့နေ့က စပြီး မခိုးတော့ဘူး မဆိုးတော့ဘူး စိတ် ကောင်းထားပြီး လူတွေကို ကူညီတော့မယ်'ပေါ့ အဲဒီလိုအတွေးတွေနဲ့ သူနေလာခဲ့ပြီး ထောင်ကထွက် တော့ သူ့ရဲ့ နေထိုင်ရာမြို့ကလေးကို ပြန်လာခဲ့ပါ တယ်။ အပြင်လေနအေးရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုတွေနဲ့အတူ သူ့ရဲ့ရည်ရွယ်ချက် စိတ်ကူးတွေလည်း အကောင်အ ထည် ဖော်နိုင်တော့မှာမို့ သူ့ရဲ့ ခြေလှမ်းတွေက အရမ်းကို တက်ကြွပျော်ရွှင်နေတာပေါ့...။

အဲ...တစ်နေရာရောက်တော့ လူတွေ ဝိုင်းအုံ ကြည့်နေတဲ့ ချောင်းလေးနားကို သူရောက်လာတယ်။ လူတွေက အရမ်းကိုကြိတ်ကြိတ်တိုးဆိုတော့ သူ လည်း ဝင်ကြည့်ပြီး 'ဘာဖြစ်လို့ပါလဲ' လို့ မေး လိုက်ပါတယ်။

အဲဒီအခါ သူသိရတာက 'ကလေးတစ်ယောက် ရေစီးသန်တဲ့ ဒီချောင်းထဲကို ပြုတ်ကျသွားလို့' ဆိုတဲ့အကြောင်းကို သူသိလိုက်ရပါတယ်။ 'ဆင်း မကယ်ကြဘူးလား' ဆိုတော့ ရေစီးက အရမ်းသန် တော့ သူတို့မျောပါမှာ သေမှာကြောက်လို့ ဘယ်သူမှ ဆင်းမဆယ်ရဲကြဘူး'တဲ့။ ကလေးအမေကတော့ ကယ်ပါယူပါ တစာစာဆိုသလိုပေါ့လေ...။ လူတွေ ကတော့ ဝိုင်းကြည့်ရုံသက်သက်ပေါ့.. အဲဒီမှာပဲ သူက 'ဟာ .. ဒီလိုရပ်ကြည့်နေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲဆိုပြီး သူ့ရဲ့အသက်ကို ပဓာနမထားပဲ သိပ်ကိုရေစီးသန်ပြီး ဘယ်သူမှ မဆင်းရဲတဲ့ ချောင်းထဲကို သက်စွန့်ဆံဖျားနဲ့ ခုန်ချပြီး ခက်ခဲစွာနဲ့ အဲဒီကလေးကို ကယ်လာခဲ့တယ်။ ကုန်းပေါ်ရောက်တော့ ကလေးကိုပဲ လူတွေ ဝိုင်းအုံ ပြီး ပြုစုလိုက်ကြတာ။ ဒါပေမဲ့ ထောင်ထွက်ကတော့ တစ်သက်မှာ ဒီတစ်ခါသာ ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ သက်စွန့် ဆံဖျား ကူညီမှုလေးကို တွေးပြီး ပီတိဖြစ်စွာနဲ့ သူ့ ရဲ့ နဂိုအိမ်ဟောင်းလေးဆီ ပြန်လာခဲ့ပါတယ်...။

သူအိမ်ရောက်ပြီး သိပ်မကြာပါဘူး၊ သူအိမ် ကို တံခါးလာခေါက်တယ်။ တံခါးဖွင့်လိုက်တော့ ရဲအရာရှိတွေ၊ မြန်မာလို ပြောရရင်တော့ ရဲတွေ၊ ရပ်ကွက်လူကြီး သက်သေတွေနဲ့အတူ သူကယ်လိုက် တဲ့ ကလေး၊ ကလေးအမေကိုပါ တွေ့လိုက်ရတယ်။ 'ဟာ.. ငါ့ကိုတော့ လက်ဆောင်တွေ ပေးတော့မယ်၊ ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်စကားတွေ ကျေးဇူးတင်စကားတွေ ပြောတော့မယ်' လို့ သူထင်လိုက်တာပေါ့။ တကယ် တော့ သူထင်ထားတာနဲ့ တခြားစီပါပဲ...။ အဲ..

သူတို့ အားလုံးပြောလိုက်တာကတော့ 'ကလေး ဦးထုပ် ဘယ်မှာလဲ ပြန်ပေးပါ' တဲ့..။

ဝတ္ထုလေးက ဒီလိုလေးပဲ အဆုံးသတ်သွားပါတယ်။ အောက်မှာတော့ ဒဿနလေး တစ်ပုဒ်တော့ ပါပါတယ်။ 'အက်ရာပါတဲ့ ခေါင်းလောင်းဟာ အသံကောင်းကောင်း မထွက်နိုင်ဘူး' တဲ့...။

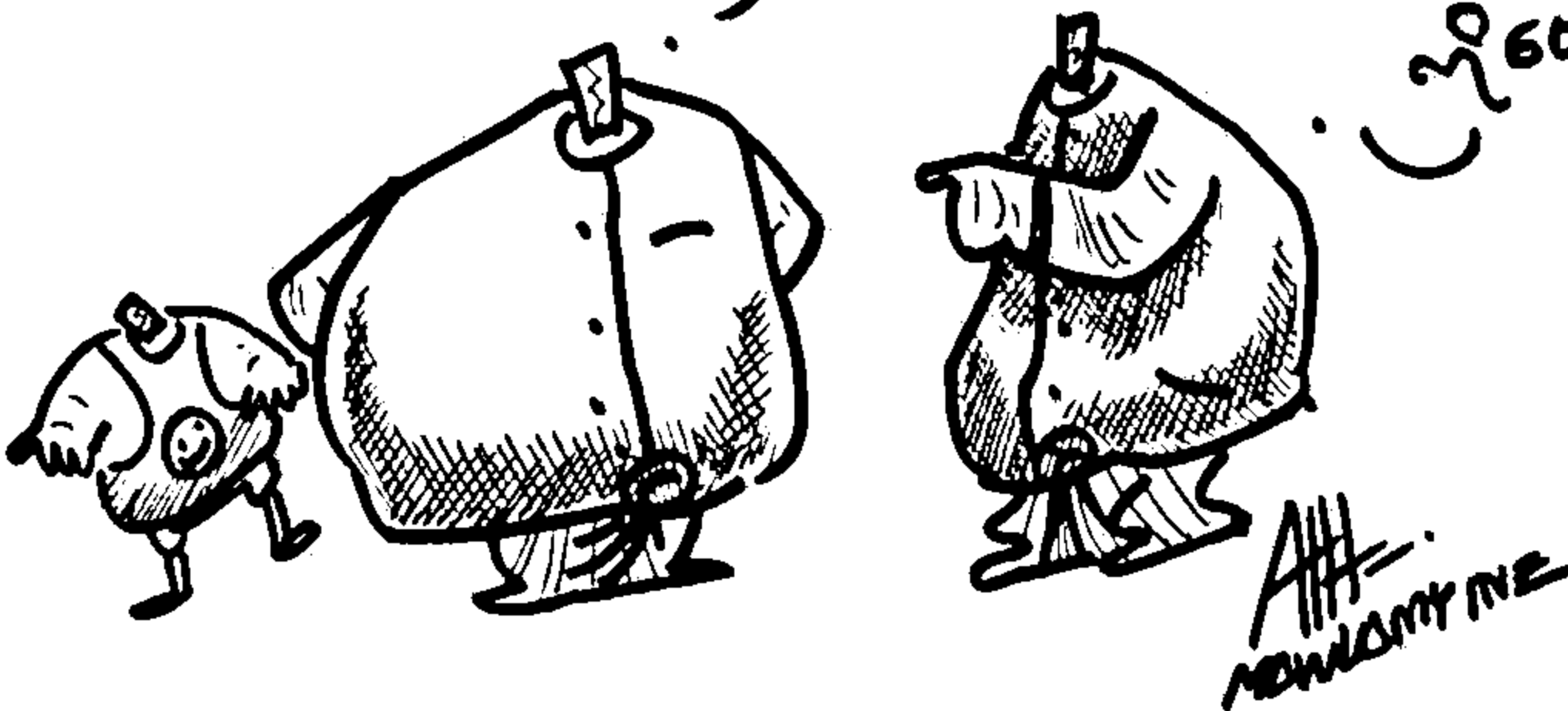
ဒီနေရာမှာ စာဖတ်သူအားလုံး ကယ်တင်ရှင်ထောင်ထွက်ရဲ့ နေရာကနေ ဝင်ခံစားပေးကြည့်ရင်တော့ သူ့ရင်တွေ ဘယ်လောက် နာကျင်သွားမလဲဆိုတာကို သိရမှာ အမှန်ပါပဲ။ ဒါကြောင့် တပည့်တော်တို့ရဲ့ နေ့စဉ် "daily life"မှာ သူက အပြစ်မကင်းတဲ့ မကောင်းမှုဆိုတဲ့ အကုသိုလ်ပြုလုပ်ခဲ့တယ်၊ ဒါကြောင့် သူဟာ အပြစ်ရှိသူပါပဲ။ ဒါကြောင့်မို့လည်း သူဟာ လူတွေရဲ့ ယုံကြည်မှု ကျေးဇူးတင်မှု၊ ချီးမြှောက်မှုတွေကို မရတဲ့အပြင် မယုံကြည်မှု ကျေးဇူးကန်းမှုတွေသာ ရရှိခဲ့တာပါ။ ဒါကြောင့် လူသားအားလုံးကို အပြစ် ကင်းတဲ့သူ ဖြစ်ပါစေလို့ ဆုတောင်းပေးရင်း သတိပေးစကားလေးနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါရစေ....။

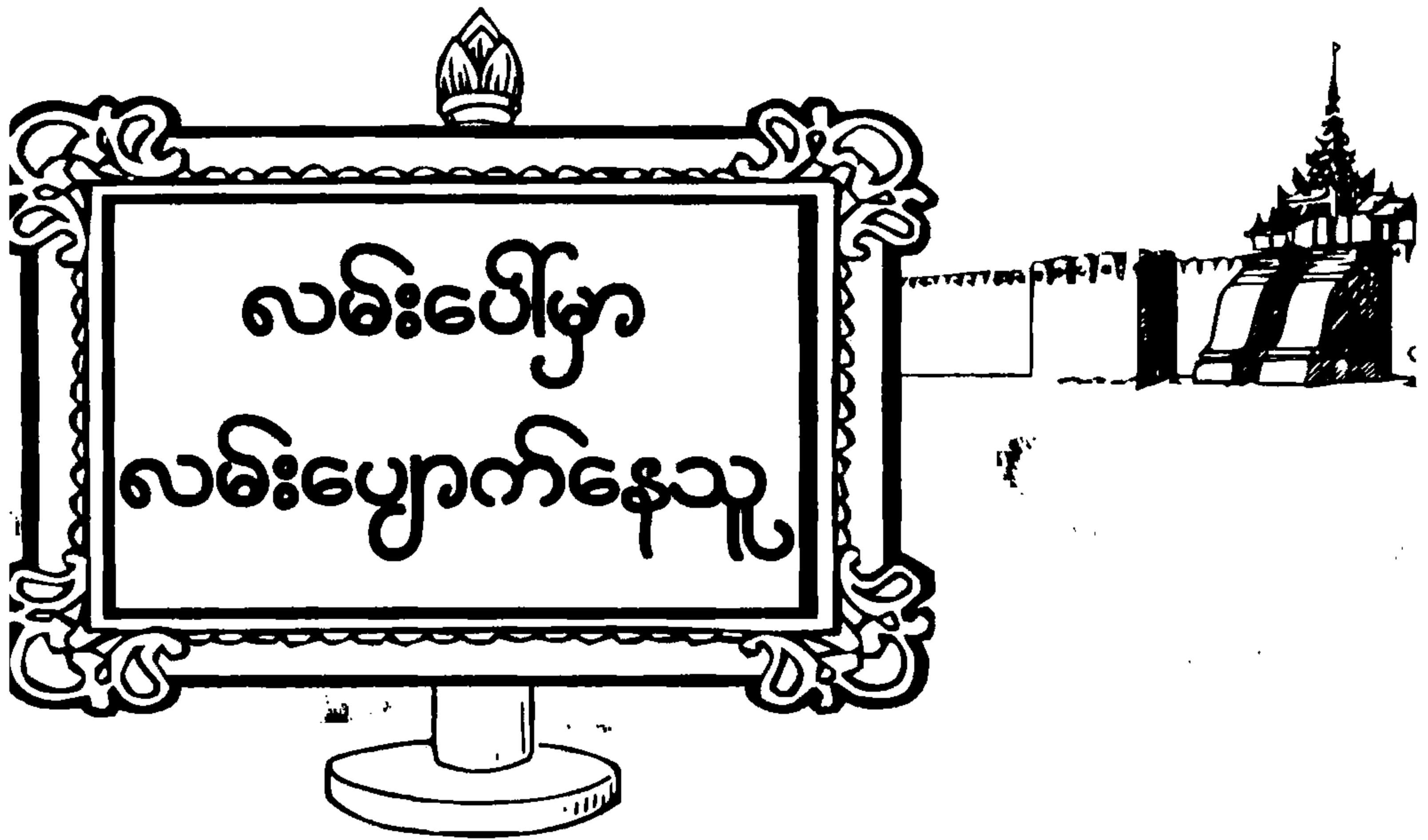
ဤစာမူဖြင့် ဆရာတော်ဦးသုန္ဒရအား ရိုသေစွာဂါရဝပြုလျက်

တပည့်သုခ (ချမ်းမြေ့)

ငယ်ငယ်တုန်းက ကလေးဘဝကို
မရှိလို့ ချင်လိုက်တာ...
လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ဆိုတာ
ဘာမှ မသိဘူး... အခု လည်း မသိ
မရှိ ဖြစ် ချင် လိုက်တာ...!!

ဟေ့လူ
ဘာမှ မသိလို့ မေ့လျော့...
ကျွန်ဆီက အကြွေး ယူထားတာ
လို့တော့ သိလို့ သိရမယ်...!!

လူတိုင်းမှာ ရည်ရွယ်ချက်ကိုယ်စီ ရှိကြပါတယ်။ လူတွေဟာ မျှော်လင့်ချက်နှင့် အသက်ရှင်ကြတယ်လို့ လူတော်များများ ပြောကြပါသည်။ ဒါပေမဲ့ ဒီအထဲမှာ စာရေးသူ မပါ ခဲ့ပါဘူး။

ကျောင်းစဖွင့်သည့် သုံးရက်မြောက်နေ့ ၂၂.၆.၂၀၁၁ နေ့က အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ပြောပြချင်ပါတယ်။ အဘိဓမ္မာစာချဆရာတော်ဦးသုန္ဒရက စာရေးသူကို မေးခွန်းတစ်ခုမေး ပါတယ်။ 'အရှင်ဘုရား ဘာရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သင်္ကန်းဝတ်နေတာလဲ' တဲ့။ စာရေးသူတို့အတန်းမှာ ကျောင်းသား ခုနစ်ဆယ် ရှိပါတယ်။ ဒီလို သံဃာခုနစ်ဆယ်ကျော်ရှေ့မှာ ဒီမေးခွန်းကို ဘယ်လိုဖြေရမလဲ။ အတွေ့အကြုံမရှိတဲ့ စာရေးသူအနေဖြင့် ကိုယ့်နာမည်ကို ပြောသည်ပင် စကားထစ်ထစ်နှင့်ဖြေရတာ ဒီမေးခွန်းကြောင့် ခေါင်းနားပန်းကြီးသွားတာတော့ အမှန်ပါပဲ။ ကိုယ့်ပေါင်ကိုယ်လှန်ထောင်းတယ်ပဲ ပြောပြော၊ ဒေါင်းအက၊ ကပြတယ်လို့ဆိုဆို စာရေးသူဘဝ အကြောင်း တစ်စေ့တစောင်းလေးတော့ ပြောပါရစေ။

ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့ သင်္ကန်းဝတ်ခဲ့တာလဲ ဆိုတဲ့မေးခွန်းကို ပြောရမယ်ဆိုရင် စာရေးသူ သင်္ကန်းဝတ်ဖြစ်ခဲ့သည့် ရည်ရွယ်ချက်က 'စာကျက်ရမှာပျင်းလို့' ကျောင်းတက်ရမှာပျင်းလို့။ ဟုတ်တယ်လေ သင်္ကန်းဝတ်လိုက်ရင် စာလည်းမကျက်ရတော့ဘူး၊ ကျောင်းလည်းမသွားရတော့ ဘူး။ အေးဆေးပဲလို့ ထင်ထားခဲ့တာ။ သင်္ကန်းဝတ်ပီး(၇)ရက်မြောက်နေ့မှာ ပြဒ္ဒနာစတက်

တော့တာပဲ။ ပရိတ်ကြီးပါဠိအနက်၊ ဆယ်စောင်တွဲ၊ လိင်ဆယ်ပါး၊ ဒဏ်ဆယ်ပါး ပြီးတော့ ဝိနည်း သဒ္ဒါ သင်္ဂြိုဟ် စသည်တို့ကို တစ်နှစ်ဆိုသည့် အချိန်အတွင်းမှာ မနားတမ်း သင်ရတော့တာပါပဲ။ ဒီတော့မှ စာရေးသူတစ်ယောက်ထဲ ပေါက်ကွဲနေမိပါတယ်... 'ဝတ်ချင်အုံးဟ သင်္ကန်း ဆိုပြီး'။

ဖြစ်ချိန်တန်ရင် ဘယ်သူမှတားမရဘူး' ဆိုတဲ့ စကားတကယ်မှန်ပါသည်။ သူများတွေလို ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကြီးမားမားမရှိဘဲ ရန်ကုန်ကိုရောက်လာ၊ စာသင်တိုက်တွေသွား၊ အတန်းတွေအသီးသီးအောင်မြင်ခဲ့တယ်။ သူများတွေလို ဘာဖြစ်အောင်ကြိုးစားမယ် ဘယ်လိုလုပ်မယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ တကယ်မရှိခဲ့တာပါ။ ဒါဆို ဘာဖြစ်လို့ စာသင်နေသလဲ၊ သင်္ကန်းဝတ်နေသလဲလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။

မိဘ ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေက စာသင်တိုက်ကိုသွားပြီး စာသင်စေချင်တာတွေ၊ ဆရာတွေက စာကျက်ခိုင်းတာတွေဟာ သူတို့စိတ်ချမ်းသာဖို့အတွက် ထင်လို့ စာရေးသူစာသင်တိုက်တွေသွားပြီး စာတွေသင်၊ အတန်းတွေအောင်မြင်အောင် ကြိုးစားခဲ့တာပါ။ ကိုယ့်အတွက်ဆို ဒီလိုမလုပ်တာ တကယ်ပါ။ သင်္ကန်းဝတ်နှင့် မြဲနေတာလည်း အဓိကတော့ မိဘကြောင့်ပါပဲ။ ကိုရင်ဘဝလည်း ကိုရင်ဘဝမို့၊ ဦးဇင်းဘဝလည်း ဦးဇင်းဘဝမို့၊ 'လူမထွက်နဲ့နော် လူမထွက်နဲ့နော်' လို့ တဖွဖွပြောလို့၊ မိဘစိတ်ဆင်းရဲမှာစိုးလို့ စိတ်ချမ်းသာအောင် သင်္ကန်းဝတ်နဲ့ မြဲနေခဲ့တာ။ တနည်းဆိုရလျှင် စာရေးသူလမ်းပေါ်မှာရောက်နေပေမဲ့ လမ်းပျောက်နေခဲ့သူပါ။

ယခုလည်းကြည့်ပါအုံး သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)ကို ဘယ်လိုမျက်စိလည်ပြီး ရောက်ခဲ့တယ်မသိဘူး။ ယခုတော့ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်မှာ ဗုဒ္ဓစာပေတွေကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် စာရေးသူ

သင်ယူနေရဲ့။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ အဘိဓမ္မာဆရာတော် ဦးသုန္ဒရ ရဲ့ 'အရှင်ဘုရား ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့ သင်္ကန်းဝတ်နေရတာလဲ' ဆိုတဲ့မေးခွန်းကို ဖြေလိုက်ပါတယ်။ ဘာတဲ့ 'တပည့်တော် သူတော်ကောင်းတရားတွေ ပြန့်ပွားအောင် သင်္ကန်းဝတ်နေတာပါ ဘုရား' လို့။ လာလှချည်လား၊ လူရွှင်တော်တွေပြောသလို 'ကိုယ့်ပါးစပ်နဲ့တန်အောင် ပြောပါကွာ' ဆိုတဲ့စကားကို သတိရမိပါတယ်။ ကိုယ်နဲ့ မတန်မှန်းလည်း သိပါရဲ့ ဒါပေမဲ့ သံဃာတွေကြားထဲမှာ ကြားကောင်းအောင်တော့ ဖြေလိုက်ရတာပဲ။ မတတ်နိုင်ဘူးလေ သူများကိုညာတာထက် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ညာတာက ပိုဆိုးတယ်ဆိုတာ ဖြေလိုက်ပြီးကာမှ တကယ်ရှက်မိပါတယ်။ ဦးသုန္ဒရက ဆက်မေးပြန်ပါတယ်၊ အရှင်ဘုရားရဲ့ ရည်ရွယ်ချက် ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ 'ကိုယ့်ရဲ့သန္တာန်မှာရော သူတော်ကောင်းတရားတွေ ဘယ်လောက်ရှိနေပြီးလဲ' တဲ့။ အဲဒါမှ အကြီးအကျယ် ပြဿနာတက်တာပဲ။ ဒီမေးခွန်းကိုတော့ မဖြေနိုင်တော့ဘူး။ ရိုးသားမှု မရှိသူဟာ တည်ငြိမ်မှု မရှိဘူးဆိုတာ အခုမှပဲ နားလည်တော့တယ်။ လောကကြီး ဘယ်လောက် ကျယ်တယ်ပြောပြော အဲဒီအချိန်မှာတော့ စာရေးသူအတွက် တစ်လက်မလောက်မျှ နေစရာမရှိလောက်အောင် ခေါင်းနုပန်းကြီးပြီး အနေကျပ်ခဲ့တာ အမှန်ပါပဲ။ 'ဘယ်လိုလဲ ပညာစက္က မင်း ... အခုတော့ဘာတတ်နိုင်သေးလဲ ပြောစမ်းပါအုံး' ကိုယ့်ကိုကိုယ် အပြစ်တင်မိပါတယ်။ ဆရာတော်ဦးသုန္ဒရ အခုလိုမေးခြင်းဟာလည်း စာရေးသူကို လူကြားထဲမှာ အရှက်ရအောင် ရှုတ်ချတဲ့သဘောဖြင့် မေးခြင်းမဟုတ်ပဲ ကိုယ့်ကိုကိုယ် စဉ်းစား၊ တွေးခေါ်ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်တတ်အောင် မေးခြင်းသာဖြစ်ပါတယ်။

ဦးသုန္ဒရပြောတဲ့ သြဝါဒတစ်ခုရှိပါသေးတယ်၊ 'ကောင်းသောရည်ရွယ်ချက်မရှိသူဟာ ကိုယ့်ကိုကိုယ် တန်ဖိုးမထားတတ်ဘူး ကိုယ့်ကိုကိုယ် တန်ဖိုးမထား

တတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘာဖြစ်လာမလဲဆိုရင် အကျင့်တွေပျက်လာမယ်၊ အကျင့်ပျက်စီးလာတာကြောင့် ပထမအနေနဲ့ ကိုယ့်ဘဝပျက်စီးမယ် ပြီးတော့ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမယ်၊ နောက်ဆုံးတော့ ကောင်းသောရည်ရွယ်ချက် မရှိတဲ့သူတွေများလာရင် လောကကြီးပျက်စီးမယ်'တဲ့။ စာရေးသူ ပေါ့ပေါ့လေး တွေးခဲ့တာကောင်းသောရည်ရွယ်ချက် မရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီလောက်ဖြစ်လိမ့်မယ်ဆိုတာ ဘယ်တုန်းကမှ မစဉ်းစားခဲ့မိဘူး။ နောက်တစ်ခုပြော ပါသေးတယ်။ စာကျက်တဲ့အခါ ကိုယ်ရဖို့စာကျက်တာထက် သူများကို ပြန်ပြောပြဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ကျက်တာက ပိုရလွယ်ပြီး ပိုမှတ်မိတယ်။ ဒါကြောင့် အရှင်ဘုရားများ သင်္ကန်းဝတ်နေတာဟာ သာသနာ့ဝန်ထမ်းဖို့လား သာသနာ့ဝန်စီးဖို့လားဆိုတာ သေချာစဉ်းစားကြပါ။ ကိုယ့် ဘဝကိုယ်တန်ဖိုးထားပါ၊ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းင်းထားပါ။ 'ရည်ရွယ်ချက်၊ ရည်မှန်းချက်နဲ့ လုပ်ဆောင်ချက် ကိုက်ညီအောင်လည်း ကြိုးစားကြပါ၊ ပြောတော့အဟုတ်လုပ်တော့တလွဲ မဖြစ်ပါစေနဲ့'။

စာရေးသူလျှောက်နေတဲ့ လမ်းပေါ်မှာ လမ်းစရှာတွေ့စေခဲ့တဲ့ သီတဂူဆရာတော်ရဲ့ ၂၇.၆.၂၀၁၁ သောကြာနေ့ Special lecture မှာပြောသွားတဲ့ သြဝါဒတွေထဲက ကောက်နှုတ်ချက်တွေကိုတင်ပြချင်ပါတယ်။ ဗောဓိပင်ပတ်ပတ်လည်မှာ ၇-ပတ်သီတင်းသုံးစဉ် တစ်နေရာမှာ ဘုရားပြောခဲ့ဖူးတယ်။ ဘာလဲဆိုရင် 'အန္တိဘူတော အယံလောကော'လောကကြီးအကန်းကြီးပဲတဲ့။ ဗောဓိပင်နား ၄၉ ရက် သီတင်းသုံးစဉ်က အိန္ဒိယသား ဘယ်နှစ်ယောက် သောတာပန်ဖြစ်ခဲ့ဖူးလဲ၊ တစ်ယောက်မှ မဖြစ်ဘူး။ အဲဒါကြောင့် လောကကြီး အကန်းကြီးပဲလို့ဆိုတာ။

ဒါကြောင့်မို့ "This academy aims at to contribute eyed wisdom to the blinded

world" ဒီအကယ်ဒမီက အကန်းကမ္ဘာမှာ မျက်လုံးပေးဖို့ ရည်ရွယ်တယ်။ မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာမှာရှိတဲ့စနစ် တွေကို တို့များရဲ့နေ့စဉ်ဘဝမှာ ဘယ်လိုသုံးမလဲ၊ ပိဋကတ်မှာလာတဲ့ စနစ်တွေကို တို့များအသုံးချဖို့ လူနဲ့တစ်ထပ်တည်းကျအောင် ကျင့်သုံးဖို့ရန်အတွက် တို့များမင်းတို့အတွက် အဲဒါ စပြောတာ။ စာဖတ်တဲ့အခါမှာ အသုံးဝင်အောင်ဖတ် လူနဲ့အပ်မိစပ်မိအောင်ဖတ် အနှစ်ချုပ်ယူပြီးတော့ ဘဝအတွက် အားလုံးအသုံးချ။ ပဉ္စဝဂ္ဂငါးဦး ရဟန်းပြုဖို့ ဘုရားဆီမှာ ဘယ်လိုလျှောက်လွှာတင်လဲ 'လဘောယျဟံ ဘန္တေ ဘဝဂတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇလဘောယျ ဥပသမ္ပဒံ' အဲဒီလျှောက်လွှာတင်လိုက်တော့ သူတို့ရဲ့ 'Quality' က ဘာတဲ့လဲ၊ 'စက္ခုဉာဏပါဒီ' အဲဒါ 'Qualification'ပဲ။ လျှောက်လွှာက လက်ခံနိုင်လောက်တဲ့ 'Quality' က အဲဒါပဲ၊ မင်းတို့မှာ ဒီတက္ကသိုလ်ကို ဝင်ရောက်နိုင်ဖို့ အကြီးတန်းအောင်ရမယ်တို့၊ ဓမ္မာစရိယအောင်ရမယ်တို့ ရှိသလို သူတို့မှာလည်း ရှိတယ်။ ဒီကနေ တို့အကယ်ဒမီက အားလုံးအတွက် 'Applied Buddhism' အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒကို တို့ သင်ကြားရတာ ဖြစ်တယ်နော်။

၂၀.၆.၂၀၁၁၊ တနင်္လာနေ့ 'Fresher welcome' မှာ ဆရာတော်ပြောသွားခဲ့တဲ့ သြဝါဒတစ်ခုရှိပါသေးတယ်။ ' ငါ့တပည့်တွေ (B.A, M.A, Ph.D) ဆိုတဲ့ ဒီ Certificate တွေနဲ့ နိဗ္ဗာန်တံခါးကို သွားခေါက်လို့ရသလား၊ မရပါဘူး။ သီလ-သမာဓိ-ပညာဆိုတဲ့ သိက္ခာသုံးပါးနဲ့ပဲ နိဗ္ဗာန်တံခါးကို ခေါက်လို့ရတာပါ။ အဲဒါကြောင့် တပည့်တို့အနေနဲ့ ဗုဒ္ဓစာပေတွေကို သင်ယူတဲ့အခါ အောင်လက်မှတ်ရဖို့အတွက်လောက် မသင်ယူပါနဲ့။ ဗုဒ္ဓစာပေတွေကို သင်ယူလို့ရလာတဲ့ အသိပညာတွေနဲ့ အမြဲတမ်းလှုပ်နေတဲ့ လောကကြီးကို တည်ငြိမ်အောင် လုပ်ကြပါလို့ တိုက်တွန်းပါတယ်'။

သီတဂူဆရာတော်နှင့်တကွ စာချဆရာတော်

တွေပြောတဲ့ သြဝါဒတွေကြောင့် လမ်းပေါ်မှာလမ်းပျောက်နေတဲ့ စာရေးသူ၊ အခုတော့ လမ်းစကို ရှာတွေ့လိုက်ပါပြီ။
ညီတော် နောင်တော်နှင့်တကွ စာဖတ်သူများလည်း စာရေးသူကဲ့သို့ လမ်းပေါ်မှာ လမ်းပျောက်နေသူများ
မဖြစ်ကြပဲ၊ လမ်းပေါ်မှာ လမ်းစကို ရှာတွေ့နိုင်ပြီး လမ်းဆုံးထိရောက်အောင် လျှောက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေခြင်း
အကျိုးငှာ ရည်စိတ်သန်၍ ဤ 'လမ်းပေါ်မှာ လမ်းပျောက်နေသူ' ကို ရေးသားလိုက်ရပါသည်။

အရှင်ပညာစက္က (ဝန်းသို)

Elementary-SIBA-0028

အာဇာနည်

လို့လပြန်

၁၈.၆.၂၀၁၁ ရက်နေ့ မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြား ည(၈:၀၀)နာရီသတင်းတွင် ဒဂုံမြို့သစ်မြောက်ပိုင်း သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)ကို ဒုတိယသမ္မတ သီဟသူရဦးတင်အောင်မြင့်ဦး တက်ရောက်ဖွင့်လှစ် သည့်သတင်း ကြည့်လိုက်ရသည်။ ဖွင့်ပွဲအခမ်း အနားတွင် သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင် ဉာဏိဿရ က-

တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် အသက်စွန့် ဆောင်ရွက်နေကြသော စစ်ခေါင်းဆောင်များ၊ နိုင်ငံ ရေးခေါင်းဆောင်များ၊ လူမှုရေးခေါင်းဆောင်များကို မိမိအနေနဲ့ ဘုရားအလောင်းကဲ့သို့ ကြည်ညိုပါကြောင်း၊ ဘုရားအလောင်းကဲ့သို့ပင် စွန့်လွှတ်ခြင်းငါးပါး၊ ပါရမီ ဆယ်ပါးနှင့် ကျင့်စဉ်များကို လက်ကိုင်ထားကျင့်သုံးပြီး ညီညီညွတ်ညွတ်ဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆောင်ရွက်ကြစေ လိုကြောင်း ဆရာတော်က ဆက်လက်ပြီး မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့အချိန် ဓါတ်တော်တွေကို ရှစ်ပြည်ထောင် မင်းတွေ ဓါးတဝင့်ဝင့် လှံတဝင့်ဝင့်ဖြင့် လုကြမည့် အခြေအနေ ဖြစ်နေကြောင်း၊ ထိုအချိန်တွင် တက္ကသိုလ်မှာ

နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆရာလုပ်ခဲ့တဲ့ တက္ကသိုလ်ရဲ့ ဒီသာပါ မောက္ခဆရာကြီးဒေါ်နုက ငါ့တပည့်တွေ ငါပြောရင် ရလောက်တယ်ဟု တွေးကာ 'ဟို့ဘုရားက ခန္တီဝါဒ (သည်းခံခြင်း) လက်ကိုင်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်။ ခန္တီဝါဒအပေါ်မှာ အခြေစိုက်တယ်'ဟု အော်ပြောလိုက်တယ်။ အဲ့ဒီတော့ ရှစ်ပြည်ထောင်မင်းတွေက ဒီသံဝါကြီးနဲ့အော်တာ ဘယ်သူပါလိမ့်လို့ ဆိုပြီး ကြည့်လိုက်တော့ သူတို့ရဲ့ဆရာ ပုဏ္ဏားကြီးဒေါ်နု ဖြစ်နေမှန်းသိတော့ ဓါတ်တော်ဝေပွဲ လည်း အေးအေးချမ်းချမ်းနဲ့ ပြီးဆုံးခဲ့ရတယ်။ ခန္တီ(သည်း ခံခြင်း)ရှိမှ သန္တိ(ငြိမ်းချမ်းခြင်း)ရှိတယ်။ ဒါဗုဒ္ဓရဲ့ဝါဒပဲ။ ပုဏ္ဏားကြီးဒေါ်နုပြောသလို ခန္တီဝါဒ နဲ့ မေတ္တာလက်ကိုင်ထား သန္တိ-ဖြစ်အောင် လုပ်ကြပါ' ဟု ပြောကြားပါသည်။

ဆရာတော်ကြီးက ဆက်ပြီး ဧရာဝတီ၊ ချင်း တွင်း၊ စစ်တောင်း၊သံလွင်ဟူ၍ အမည်များကွဲပြားနေစေကာမူ နောက်ဆုံး ဦးတည်ချက်သည် ပင်လယ်တွင်းသို့စီးဆင်း

သွားကြောင်း ၊ ဦးတည်ချက်က အရောင်အသွေး တူညီလျှင် အငြင်းပွားမနေဘဲ ညီညီညွတ်ညွတ်လုပ်ကြံမှသာ ပန်းတိုင်ကို ရောက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။ တို့ ဧရာဝတီက ရေကြည်တယ်။ ချင်းတွင်းရေက နောက်တယ် ဆိုပြီး ငြင်းခုံနေကြရင် အဲဒီမှာ Conflict ဖြစ်ပြီ၊ နာမည်ကို ဖောက်ပြီး ရေကိုရောက်အောင် ကြည့်ပါ၊ ရေကသတ္တိ နှစ်ပါးပဲရှိတယ်။ သန့်ရှင်းတယ်၊ ကြည်လင်တယ်၊ နာမည်ပေါ်မှာ ငြင်းခုံနေကြရင် ပင်လယ်ကို တော်တော်နဲ့ ရောက်ကြမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ပင်လယ်ထဲစီးကြတဲ့အခါ ချင်းတွင်းရေက ဧရာဝတီရေနဲ့ လာမပေါင်းနဲ့ ဆိုလို့ ရမလား၊ မရဘူး။ အဲဒါ Unity Harmonyပဲ၊ ငန်သော အရသာ ပြာသောအဆင်းရှိတဲ့ ပင်လယ်မှာ အားလုံး ပေါင်းသွားတယ်။ ဦးတည်ချက်ခြင်းလဲ တူတယ်ဆိုရင် ကုန်းပေါ်မှာ မငြင်းခုံကြပါနဲ့ 'ဟု မိန့်ကြားသည်ကို သိရှိလိုက်ရသဖြင့် မျက်မှောက် မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အခြေအနေနှင့် လွန်စွာမှကိုက်ညီပါသဖြင့် သဘောကျမိပါသည်။ ၎င်းအပြင် ဤကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တွင် ရဟန်းများအတွက်သာမက လူပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်ပါ သင်တန်းများ ဖွင့်မည့်အကြောင်း သိခဲ့ရပါသည်။

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ရန်ကုန်ဝင်းရှေ့မှအကြိမ်ကြိမ်ဖြတ်သွားခဲ့ဖူးပါသည်။ ထယ်ဝါလှသော အဆောက်အဦး၏အရှိန်အဝါကြောင့် ဝင်ရောက်လေ့လာဖို့ မဝန်ရဲခဲ့ပါ။ ယခုဆရာတော်ကြီး၏ ဖွင့်ပွဲမိန့်ကြားချက်နှင့် ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံသင်တန်းဖွင့်လှစ်မည့် သတင်းကြောင့် စိတ်ဝင်စားမိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငယ်သူငယ်ချင်း ဖြစ်သော သီတဂူသာဝက ဦးစိန်ဝင်းထံ တယ်လီဖုန်းဆက်မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ သီတဂူဆရာတော်ကြီးက (၂၀.၆.၂၀၁၁) ရက်နေ့တွင် အလှူဒကာများ အား အနုမောဒနာပြု အလှူပေးပွဲကျင်းပမည့်အကြောင်း တက်ရောက်လေ့လာနိုင်ကြောင်း ဖြေသဖြင့်၊ သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်သို့ အပြေးအလွှား ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အဆင့်

အတန်းမြင့်မားစွာ ဆောက်လုပ်ထားသည့် အလွန်ခမ်းနားလှသော သုံးထပ်အဆောက်အဦးကြီးအတွင်း ရောက်မှပင် လက်ရာမြောက်လှသော မြန်မာပန်းပုလက်ရာကျွန်းတံခါးကြီးများဖြင့် စာသင်ခန်းများ၊ ရုံးခန်းများ၊ ဧည့်ဆောင်များကို ကြက်သရေရှိစွာတွေ့ရပါသည်။ အခန်းအနားကျင်းပမည့် အပေါ်ဆုံးထပ် သန့်ပါတခန်းမကြီးတွင် တဖိတ်ဖိတ်တောက်နေသော ပါကေးကြမ်းခင်းပေါ်တွင် ခန်းမလုံးပြည့်ကော်စော ကြီးများခင်းထားပြီး၊ မင်း ပရိတ်သတ်များ ဆရာတော်ကြီး ကြွအလာကို စောင့်နေကြသည်ကိုတွေ့ရသဖြင့် နောက်နားတွင် ဝင်ရောက်နေရာယူလိုက်ပါသည်။ ရှေ့ဆုံး စင်မြင့်ပေါ်မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ထိုင်လျက်ရုပ်ပွားတော်ကြီးအား လက်ရာမြောက်လှသော ကျောက်ထွင်း ပန်းပုလက်ရာများဖြင့် ပုံဖော်ထားသည့် နံရံနောက်ခံပြီး လွန်စွာမှသပ္ပာယ်စွာ ဖူးတွေ့ရပါသည်။ မီးဆိုင်းများဖြင့် လင်းထိန်နေသော ခန်းမကြီးထဲတွင် ဧည့်ပရိတ်သတ် ပြည့်နေသော်လည်း အားကောင်းလှသော လေအေးပေးစက်ကြီးများကြောင့် ပူအိုက်ခြင်းမရှိပါ။ ဆရာတော်ကြီးရောက်ရှိလာပြီး အနုမောဒနာတရား နာယူကြသောအခါတွင်လည်း ခန်းမကျယ်ကြီး ဘေးအစွန်းနှင့် အနောက်ပိုင်းက ပရိတ်သတ်များသည် ခန်းမအတွင်း အထူးစိမ့်ထားသည့် ၅၂ လက်မ ရုပ်မြင်သံကြားစက်ကြီးများမှ တဆင့် အနီးကပ်ဖူးမျှော်ခွင့်ရကြပါသည်။

ခန်းမကြီးမှ မြေညီထပ်သို့ ဆင်းခဲ့ပြီးဦးစိန်ဝင်း၏ မိတ်ဆက်ပေးမှုကြောင့် သီတဂူကြယ်တစ်ပွင့် ဖြစ်သည့် သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ပညာရေးတာဝန်ခံ ဆရာတော် ဒေါက်တာပညာသီဟာလင်္ကာရ အားဖူးမျှော်ခွင့်ရပြီး မကြာမီဖွင့်လှစ်မည့် ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံ (Fundamental Buddhism) သင်တန်းအတွက် အမည်စာရင်းပေးခဲ့ပါသည်။

မြေညီထပ်အလယ်ရှိ ဧည့်ခန်းဆောင် ကြက်

သရေခန်းမတွင် သီတဂူဆရာတော်ကြီး၏ ဘဝမှတ်တမ်း ဓါတ်ပုံများ၊ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ သာသနာရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး ဆောက်ရွက်မှုမှတ်တမ်းဓါတ်ပုံများ အပြည့်ပြည့်ဆိုင်ရာ သာသနာရေး၊ ဘာသာရေးအခမ်း အနားကြီးများ၏ မှတ်တမ်းဓါတ်ပုံများကို ဝေဝေဆာဆာ ခင်းကျင်း ချိတ်ဆွဲထားသည်ကို လေ့လာခဲ့ရပါသည်။ ခန်းမရှေ့စတီးဆောင်ဖြင့် ခွေထားသော ကြော်ငြာသင်ပုန်း ပေါ်တွင် ပြည်တွင်း ပြည်ပထုတ်သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ စာစောင်များတွင် ဖော်ပြခဲ့သော သီတဂူသာသနာပြု အဖွဲ့၏သတင်းနှင့် မှတ်တမ်းဓါတ်ပုံများကို လေ့လာခဲ့ရ ပါသည်။ ထိုမှတ်တမ်းများထဲမှ တစ်နေရာတွင် အောက် ပါလေးလုံးစပ် ကဗျာလေးကို ဖတ်ရှုမှတ်သားလိုက်မိပါသည်။

သီတဂူအဓိဋ္ဌာန်

ငါတို့ဖြစ်ရ	ဤလောကဝယ်
ဘဝသမိုင်း	မရိုင်းစေရန်
စိတ်မန်မချ	မာနမပါ တို့စွမ်းရာဖြင့်
တို့သာသနာ	တို့ပြည်ရွာကို
သာယာစေမှု	လုံ့လပြုအံ့။

အထက်ပါကဗျာကို ဖတ်မိတော့မှ ဆရာတော် ကြီး၊ သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ဖွင့်ပွဲနေ့က မိန့်ကြားခဲ့သည့် မိန့်မှာကြားချက်မှာ ခေတ်ကာလနှင့်အညီ ပေါ်ပင်အပေါ်ယံ သဘောမိန့်ဆိုခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ ရှေးယခင်ကာလတွေထဲက သီတဂူအဓိဋ္ဌာန်ကို ခိုင်ခိုင်မာမာချမှတ်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံနှင့် သာသနာအတွက် ဆောင်ရွက်နေပါကလားဟု သဘော ပေါက်ကာ သီတဂူဆရာတော်ကြီးအား ဆထက်ထမ်းပိုး တိုးပွား ကြည်ညိုမိပါသည်။

၈.၇.၂၀၁၁ ရက်နေ့ ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံသင်တန်း ဖွင့်ပါသည်။ ဖွင့်ပွဲနေ့က အပေါ်ဆုံးထပ် သန့်ပါတခန်းမ

ဆောင်တွင် သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ ကိုယ်တော်တိုင် ကြွရောက်ပြီး အလွန်မှတ်သားထိုက်လှသော ကိုးကွယ်မှုများ စတင်ပေါ်ပေါက်လာပုံနှင့် ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံ တရားတော်ကို စတင်မိတ်ဆက် ဟောကြားခဲ့ပါသည်။

စာရေးသူသည် မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ဦးသာ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဘာသာရေးကိစ္စ ဆိုရင် ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ တခါတရံ ဘုရားတက်ခြင်း၊ ဥပုသ်စောင့်ခြင်း၊ တရားနာခြင်း၊ အလှူအတန်းပြုခြင်း တို့လောက်သာ ပြုခဲ့ဖူးပါသည်။ ရိုးသားစွာ ဝန်ခံရပါ လျှင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်နှင့်ပတ်သက်၍ ငယ်စဉ်ကလေးဘဝ ကျောင်းနေစဉ်က ကျောင်းတွင်ဆိုရသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဘွဲ့တော်ခေါ်တမမြတ်စွာဘုရား၊ လူ့အမည် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၊ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဓနမင်းကြီး၊ မယ်တော်မာယာဒေဝီ၊ မိထွေးတော်ဂေါတမီ' ဟူသည့် စာချိုးပါထက် များစွာ ပိုမသိခဲ့ပါ။ ယခုသင်တန်းတွင် သီတဂူဆရာတော်ကြီး ကိုယ်တိုင်ပို့ချသော ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံနှင့်ကိုးကွယ် မှုများ (Fundamental Buddhism/ Religion) သီတဂူကြယ်ပွင့်များဖြစ်သော ဆရာတော် ဒေါက်တာသုန္ဒရ ပို့ချသည့် ဗုဒ္ဓဝါဒသမိုင်းနှင့် သံဃာအစည်းအဝေးကြီးများ၊ (History of Buddhism/ Six Buddhist Councils) ဆရာတော် ဒေါက်တာပညာသီဟာလင်္ကာရ ပို့ချသည့် သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကျင့်ဝတ်ကျင့် စဉ်များ (Four Noble Truths/ Buddhist Training) ဆရာတော်ဒေါက်တာဣန္ဒကပို့ချသည့် ကိုယ်ကျင့်အဘိ ဓမ္မာနှင့် စိတ်အကြောင်း (Applied Abhidhamma Consciousness) တို့ကို သင်ယူခွင့်ရသဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏ အနှစ်သာရကို ပိုမိုသိရှိခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ဒီထက်စောစောကပင် ယခုကဲ့သို့သင်တန်းများ တက်ခွင့် ကြုံပါက ငယ်စဉ်ကပြုခဲ့မိသည့်အမှားများ ပြုခဲ့မိမည် မထင်ပါ။ ကုသိုလ်ရေးများမှာလည်း အသိအမြင်မှန်မှန် ကန်ကန်ဖြင့် နှစ်နှစ်ကာကာ ဆောင်ရွက်မိမည် ဖြစ်သဖြင့်

ကုန်လွန်ခဲ့သော အချိန်များကို နှမြောမိပါသည်။ ကျန်ရှိနေသေးသော အချိန်ကာလကလေးတွင် သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြင့် နေထိုင်ကျင့်ကြံသွားရန် ဆုံးဖြတ်မိပါသည်။ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း သင်ခန်းစာ ရယူကြစေလိုပါသည်။

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် လူသားများ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်တိုင် ပါရမီဖြည့်စီးပြီးမှ ရရှိခဲ့သည့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်နှင့် ထုတ်ဖော်ဟောကြားခဲ့သော ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ဒေသနာ တော်များ အခွန်ရှည်တည်တန့်စေရန် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းရင်း ကျေးဇူးရှင် သီတဂူဆရာတော်ကြီး ဒေါက်တာ အရှင်ဉာဏိဿရ၏ သီတဂူအဓိဋ္ဌာန်ပါအတိုင်း 'တို့သာသနာ တို့ပြည်ရွာကို သာယာစေမှု လုံ့လပြုကြပါစို့' ဟူ၍။

အောင်ခန့်စံ (DSA13)

ဧည့်သည်အဖြစ်
ပရိသတ်ကို
သာယာစေရန်ပြုပါ

ကောင်းကောင်း
နေကြပါလို့

ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်များနှင့် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေး

- ၁။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် ဘုန်းတော်ကြီး
- ၂။ ရွာအုပ်ချုပ်ရေး အာဏာပိုင်လူကြီး
- ၃။ ကျောင်းအုပ်ကြီး
- ၄။ ရပ်မိရပ်ဖဂုဏ်သရေရှိလူကြီးများ

(၁) ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် ဘုန်းတော်ကြီး

မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးဖို့ရန် ခေတ်ကာလအလိုက် မျက်စိဖွင့်ဖို့ရန်အတွက် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်သည် အလွန်အရေးကြီး၏။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာဆိုတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာခေါင်းဆောင်ကို ဆိုရပေမည်။ ရှေးပဝေသဏီကာလကတည်းက ဗုဒ္ဓဘာသာခေါင်းဆောင် မြန်မာရဟန်းတော်တို့သည် ကျေးလက်ဒေသအပေါ် အလွန်အရေးပါခဲ့သည်။

ပုဂံခေတ်ကာလတွင် အရှင်အရဟံဦးစီး၍ သာသနာပြန့်ပွားအောင် ဦးဆောင်နိုင်ခဲ့၏။ သထုံမှပိဋကတ်တော်နှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှ ပိဋကတ်တော်တို့ကို ပုဂံပြည်သို့ ပြည်သားများ သင်ယူခဲ့ကြ၏။ ပျူဘာသာ၊ မွန်ဘာသာ၊ မြန်မာဘာသာ၊ ပါဠိဘာသာတို့ကို တတ်မြောက်ပြောဆိုရေးသားနိုင်ခဲ့ကြ၏။ ယခု မျက်မှောက်ခေတ်တိုင်အောင် မြန်မာစကားထဲတွင် ပါဠိသတ်စကားများစွာ ပါဝင်နေ၏။

ထို့ကြောင့် မြန်မာစာနှင့်ပါဠိစာပေတို့ မြန်မာတို့၏ စာပေဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ပါဠိစာပေနှင့်ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့် တစ်ထပ်တည်းဖြစ်၍ မြန်မာတို့၏ရိုးရာဓလေ့၊ ယဉ်ကျေးမှု စာပေများသည်ဗုဒ္ဓ၏စာပေများမှ ဆင်းသက်ခဲ့၏။ ပုဂံခေတ်လူသားတို့မှစ၍ ခေတ်အဆက်ဆက် ပါဠိစကား၊ ဓမ္မသတ်၊ ရာဇသတ် ကျမ်းဂန်အမျိုးမျိုး တို့ကိုဘုန်းတော်ကြီးများထံမှ သင်ယူခဲ့ကြရ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများသည် တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ Education Center များဖြစ်နေလေသည်။ ထို့ကြောင့် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်သူရှင်ဘုရင်များ၊ ပညာရှိအမတ်ကြီးများ၊ စစ်သူကြီးများ၊ ကုန်သည်ပွဲစားများစသော တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် Monastic education center ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာရေးဌာနမှထွက်ခဲ့သူများ ဖြစ်ကြသည်။ သီပေါမင်းပါတော်မူပြီး အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီလက်အောက်သို့ အရောက်တွင် မြို့ကြီးတို့၌ ကိုလိုနီအင်္ဂလိပ်ကျောင်းများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ ထိုအင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ အလုပ်အကိုင်ကိုရဖို့ရန် အင်္ဂလိပ်ကျောင်းများတွင် သင်ကြားကြ၏။ ထိုအချိန်တွင် တောရွာဒေသ၌ပင် ဘုန်းကြီးများဦးစီး၍ သင်ကြားလာခဲ့ကြ၏။ လွတ်လပ်ရေးရပြီး ခေတ်မှာပင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်ဝန်းကျင်ထိ ကျေးလက်ပြည်သူအချို့သည် ကျောင်းဆရာတည်းဟူသော ဘုန်းတော်ကြီးများထံမှ စာရေး၊ စာဖတ်၊ ဂဏန်းသင်္ချာ ကိုးကြောင်းလင်္ကာများကို သင်ယူနေကြ၏။ မိမိ စာရေးသူ ရပ်ရွာ၌ပင် ဆရာတော်တစ်ပါးတည်းဖြင့် ကျေးရွာ ၁၄-၅ ရွာခန့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများကို စာသင်ပေးခဲ့၏။

သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များသည် ရှေးရှေးခေတ်ကာလ အားလျော်စွာ သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရင်းပင် တဖက်တလမ်းက တိုင်းပြည်သာယာအောင်လည်း ကြိုးပမ်းတော်မူခဲ့ကြသည်။ ကျေးရွာဘုန်းကြီးကျောင်းများမှ ဘုန်းတော်ကြီးများသည် အများအားဖြင့် ရပ်သူရွာသားတို့၏ လေး စားကြည်ညိုခြင်း

ကို ခံနိုင်လောက်အောင် သိလ၊ သမာဓိ ရှိတော်မူကြသည့်အပြင် ကလေးသူငယ်များကို ခေတ်အားလျော်စွာ စာပေသင်ကြား၍ စာရိတ္တကောင်းအောင်လည်း ဆုံးမသွန်သင်တော်မူခဲ့သောကြောင့် ကလေးသူငယ်မှစ၍ ဆရာမှတ်မှတ် သမားမှတ်မှတ် လေးမြတ်ရှိသေကာ အသောက်အစားကို မပြုဝံ့ဘဲ ရှောင်လွှဲတတ်ကြသည်။

ယခုမျက်မှောက်ကာလတွင် ကျေးရွာဒေသများကို ရဟန်းပျိုတို့သည် မထိုင်လို မနေကြလိုကြ။ ပညာတတ် ရဟန်းတော်များမနေကြ၍ ကျောင်းစောင့် နိုင်ရုံသာ အရည်အချင်းရှိသော ရဟန်းတို့ နေထိုင်ကြ၍ သာသနာ့အသရေ၊ မိမိ အသရေကို မဆောင်နိုင်ရုံမက ကျေးလက်ဒေသ၏ တတ်သိလိမ္မာရေးကို လုံးလုံးဆုံးရှုံးစေသည်ကိုတွေ့နေ၏။

ခေတ်သစ်ရဟန်းတော်များ ဘာကြောင့် ကျေးရွာများမှာ မနေချင်ကြသနည်း။ ရဟန်းတော်များသည် ပညာတတ်ဖြစ်၍ ကျေးရွာများသည် မဖွံ့ဖြိုးသော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထိုကျေးရွာထိုင် ဘုန်းတော်လေးများ၏နောက်ကွယ် ကျောင်းထိုင် ခိုင်းသော စာသင်တိုက် ဆရာတော်မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း သို့မဟုတ် ကျောင်းထိုင်တာဝန်ကို ချပေးသောအဖွဲ့အစည်းမရှိ၊ ထောက်ပံ့ရေးမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကျေးရွာများ၌ မနေချင် ကြဖြစ်နေသည်။

ကျေးရွာ၌ နေထိုင်သော ခေတ်သစ်ရဟန်းတော်သည် ဘုန်းကြီးစာပေ၊ ပရိယတ္တိအတော်အတန် ရှိသင့်ပြီး ခေတ်ပညာတို့ကိုလည်း တတ်သင့်၏။ ဆက်ဆံရေးပြေပြစ်၍ စည်းရုံးရေးကောင်းမွန်သူ ဖြစ်သင့်၏။ ရွာသူကြီးနှင့် ရွာရှိဂေါပက လူကြီးများနှင့် အဆင်ပြေသင့်မြတ်၍ ကျေးရွာသူတို့၏ ဓမ္မစာပေတိုးတက်ရေး၊ စာရိတ္တ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်ရေး၊ ခေတ်ပညာ တိုးတက်ရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် စီးပွားရေးတို့ကို

ဆောင်ရွက်ပေးသင့်၏။

မြတ်ဗုဒ္ဓသည်ဘုရားဖြစ်ရန်စတင်ကျင့်သုံးစဉ်ကပင် ဗုဒ္ဓဖြစ်ရန် ဗောဓိဉာဏ်ကိုရဖို့ရန်သာ ရည်ရွယ်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ သတ္တလောက၏ အကျိုးစီးပွားကိုဆောင်ရွက် ရန်ဟူသော (လောကတ္တစရိယ) ပထမဦးစားပေး ဖြစ်ပါ သည်။ သို့အတွက်ကြောင့် ဓမ္မစာပေမှလာသော Social Obligation နှင့် Moral Obligation လူမှုကျင့် ဝတ်၊ စာရိတ္တကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ သိင်္ဂီလောဝါဒသုတ်၊ မင်္ဂလသုတ်၊ ဝသလသုတ် စသည်တို့နှင့် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ အတတ်ပညာ၊ တိုးတက်ရေး စသည် တို့ကို ပြောပြသင့် သင်ကြားပေးသင့်သည့်အပြင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အသီးသီး တိုးတက်ကြပုံတွေ၊ စာရိတ္တတရား ကောင်းမွန် ပုံတွေ၊ နိုင်ငံအတွင်း မြို့ပြကြီးများနှင့် တချို့ကျေးရွာတို့ တိုးတက်နေကြပုံ လူနေမှု အဆင့်အတန်း မြင့်မားကြပုံတို့ကို ပြောပြ ပြုပြင်ပေးကြသင့်၏။

(၂) ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး အာဏာပိုင်သူကြီး

ကျေးရွာအာဏာပိုင်သူကြီးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာကို စေတနာ၊ မေတ္တာ၊ ကရုဏာဖြင့် အုပ်ချုပ်နိုင်သူ၊ ခေတ်ပညာအတော်အသင့် တတ် မြောက်၍ အမြော်အမြင်ရှိသူဖြစ်သင့်သည်။ ပညာ မတတ်လျှင် သူများပြောသမျှကိုနာခံ၍ အမှားမှား ပြုလုပ်တတ်သည်။ ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သမျှ ပွဲလမ်းများ၊ ရပ်ရေးရွာရေး ပတ်သက်သမျှ ကိစ္စအဝဝကို ရွာဦးကျောင်းဆရာတော်နှင့် တိုင်တိုင်ပင်ပင် ညှိနှိုင်း၍ ကြိုးကြိုးစားစား၊ ဆောင်ရွက်ထမ်းဆောင်သင့်သည်။ တရားစခန်းများ၊ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ သင်တန်းများ ဝတ် အသင်းများ၊ ကဆုန်လပြည့်စသည့် ဗုဒ္ဓနေ့များ၊ ဘုရား ပွဲတော် များနှင့် ကျောင်းတိုက်တိုးတက်ရေး၊ သာသနိက အဆောက်အဦများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကိုယ်တိုင် ဦးစီးညွှန်ကြားနိုင်သူဖြစ်သင့်သည်။ တချို့ ကျေးရွာတို့၌

ဘုန်းကြီးနှင့်သူကြီးများသည် မတည့်ကြဖြစ်နေလျှင် ကျေးရွာတိုးတက်ရေးအတွက် အနှောက်အယှက်ဖြစ် ပါသည်။

(၃) ကျောင်းအုပ်ကြီး

ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကျောင်းအုပ် ဆရာကြီးသည် အလွန်ပင်အရေးပါလှသည်။ ရွာသူ ရွာသားများ ပညာတတ်ရေး၊ စာရိတ္တကောင်း မွန်ရေး၊ အသိပညာတိုးတက်မှုတို့သည် ကျောင်းဆရာ-ဆရာမ များအပေါ်မှီနေကြသည်။ ပညာတတ်ပေါများသော ကျေးရွာများသည် ကျောင်းဆရာကောင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြသည်။ တချို့ကျောင်းဆရာများသည် ရပ်ရေး ရွာရေးများ၌ မပါဝင်လိုကြ၊ ရှောင်လွှဲ၍နေကြသည်။ အမှန်မှာ ရပ်ရေးရွာရေးတို့တွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာသည် ဦးစီး၍ ပြောပြသင့်၏။ ကျောင်းဆရာ မကောင်းသောရွာ သည် အလွန်ပင် ကံဆိုးမိုးမှောင်ကျ၍ ရွာသူရွာသားများ ပညာတတ် မထွက်ကြပေ။

ကျောင်းဆရာသည်ရွာသူရွာသားတို့၏ ကြည်ညို လေးစားခံရသူများဖြစ်၍ ရပ်ရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် စိတ်အားထက်သန်စွာ ပါဝင် သင့်သည်။ ကျေးရွာတိုင်းမှာ လိုလိုကျောင်းဆရာ အတတ်သင်ကျောင်းသို့တတ်ရောက် နေသည့်ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများရှိကြသည်။ ထို ကျောင်းသား၊သူများကို ကျေးရွာရှိပြည်သူများက ထောက်ပံ့မှသာလျှင် သူတို့ဆရာ၊ဆရာမဖြစ်လျှင် ကိုယ့် ရွာကို စာသင်၍ ကျေးဇူးဆပ်လိမ့်မည်။ သို့မှသာ ပညာ ရေးကဏ္ဍပို၍ တိုးတက်လာလိမ့်မည်။

(၄) ရပ်မိရပ်ဖ ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီးမင်းများ

ရပ်ရွာ၏ အရေးကြီးသော NGO အဖွဲ့အစည်းမှာ ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီးလူကောင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ ဂုဏ် သိက္ခာရှိ လူကြီးတို့သည် ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်း ခေါင်းဆောင်များဖြစ်သင့်၍ ဘာသာရေးကိစ္စကို ဦးစီး

ဦးကိုင်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဒါ့အပြင် ရပ်ရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ အလှူအတန်းများတွင် ဦးစီးညွှန်ကြားရမည်။ ကျေးရွာ၏ ကလေးသူငယ်များ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်လည်း အကြံပေးညွှန်ကြား လုပ်ကိုင်သင့် သည်။

ရပ်ရွာ၏ ကျမ္မာရေးအတွက် တောရွာအလိုက် တိုင်းရင်းဆေး ပညာတတ်သူတစ်ယောက်ယောက် တော့ရှိရမည်။ တိုင်းရင်းဆေးပညာသည်လည်း ကျေး လက်၌ ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါ (၄) ပုံတွင် (၃)ပုံခန့် ပျောက်ကင်းပါသည်။ ယခုခေတ်မှာတော့ ကျေးရွာအစု လိုက်ဒေသန္တရဆေးပေးခန်းများ ရှိကြသည်။ ကျန်းမာရေး သင်တန်း Nurse သင်တန်းကျောင်း၊ ဆေးတက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူများရှိလျှင် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ဒေသရှိလူကြီးတို့မှ ဦးစီး၍ ပညာသင်စရိတ် ထောက်ပံ့သင့် ၏။ မိမိတို့ ထောက်ပံ့အားပေးထားသော တူ၊ တူမ၊ သား၊ သမီး၊ ကျေးရွာသူ၊ သားများသည် ကျောင်းတွေ ပြီးလျှင် မိမိဒေသ ကျေးလက်တောရွာများကို ကုသ ပေးလိမ့်မည်။ ဒေသအတွက် ကျမ္မာရေး တိုးတက်စရာပင် ဖြစ်လိမ့်မည်။

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကြိုးပမ်း ခဲ့သော ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှ သာဓကတစ်ခုကို ထုတ်ပြချင် ပါသည်။ တရုတ်ပြည်တွင် ယင်းယန်ချူး (Yen yan- chu) ဆိုသူ တစ်ယောက်သည် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် နှစ်ပေါင်း (၆၀)ကျော် နစ်မြုပ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

သူသည် တရုတ်ပြည်အလယ်ပိုင်း စီချမ်ပြည် နယ်တွင် ၁၈၉၃- ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၆) ရက် နေ့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဖခင်သည် ယင်းယန်ချူးအား တရုတ်ဂန္ထဝင် စာပေးကျမ်းဂန်များ သင်ကြားပေးခဲ့ပြီး ဆယ်နှစ်သား အရွယ်မှာပင် ဘောနင်းရှိ အနောက်

တိုင်းပညာရေးကျောင်းသို့ သွားရောက် ပညာသင်ကြား စေခဲ့သည်။ ထို့ကျောင်းမှာ လေးနှစ်မျှ ပညာသင်ကြား ပြီးနောက်တွင် အထက်ကျောင်း၊ ဟောင်ကောင်တက္ကသိုလ်၊ အမေရိကန်ရှိ ယေးလ်တက္ကသိုလ်တို့တွင် ပညာသင် ကြားခဲ့သည်။

ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်း ပြင်သစ်ရှေးတန်း စစ်မျက်နှာတွင် တရုတ်ကူလီများကို ကားလမ်း၊ ရထားလမ်း၊ စစ်စခန်းများနှင့် လေယာဉ်ကွင်းများ တည်ဆောက်ခြင်း ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများတင် ခြင်း၊ ချခြင်းစသည်များနှင့် လက်နက်ခဲယမ်း၊ မီးကျောက် အလုပ်ရုံများတွင် လုပ်ကိုင်၍ ခေါ်ဆောင်ယူကြခြင်း ခံရ၏။ သို့ရာတွင် ယင်းယန်ချူးသည် ယေးလ်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားတစ်ဦး ဖြစ်သော်လည်း ပြစ်သစ်ပြည် မြောက်ပိုင်း ဗုလုံမြို့ အနီးရှိ တရုတ်လုပ်သားစခန်းတွင် စာရင်းပေးသွင်း၍ တရုတ်ကူလီသမားများနှင့်အတူ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

တရုတ်ကူလီများသည် မိမိတို့၏ မိသားစု၊ ဇနီး၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများထံ စာပို့ချင်၍ ယင်းယန်ချူးထံ ကူညီတောင်း၍ ရေးခိုင်းရ၏။ ယင်းသည် ပထမပိုင်း တွင်ရေးပေးနိုင်၍ နောက်ပိုင်း၌ လူတိုင်းစီ ရေးမပေးနိုင်၍ ညတိုင်း တစ်နာရီစာသင်ပေးရသည်။ အလွန်ခဲရင်းသော တရုတ်ပညာရေးကိုစတင်၍ သင်ကြားပေးရာ၌ နေ့စဉ်သုံး စကား လုံးတစ်ထောင်ကို စတင်၍ သင်ကြားပေးသည်။ လေးလမျှ သင်ကြားပြီးသည့်အခါ စာမေးပွဲစစ်၍ ပရိသတ်ရှေ့မှောက်မှာ ဘွဲ့နှင်းသဘင် အခမ်းအနား ကျင်းပ၍ ဘွဲ့လက်မှတ်တစ်ဆောင်စီ ပေးအပ်ချီး မြှင့် လေသည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ပထမကမ္ဘာ စစ်ကြီး ရပ်စဲပြီးဆုံးသွား၍ အမိတိုင်းပြည်ပြန်၍ (ဒင်ဇီ ယန်) 'ဒင်' ခရိုင်ကို စတင်ရွေးချယ်၍ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေး

လုပ်ငန်း စတင်လုပ်ရှားပါသည်။ ပထမပိုင်းမှာ 'လူထု သုံးစကားလုံး တစ်ထောင် ဖတ်စာ' အခြေခံစာအုပ်တစ် အုပ်ကို ရေးသား၍ ပို့ချသင်ကြားနိုင်သည်။ စာပေတတ် မြောက်ရေးလုပ်ငန်းသမက လယ်သမားများအား ဆင်းရဲခြင်း၊ ငတ်မွတ်ခြင်း၊ ရောဂါဘယထူပြောခြင်းတို့ သက်သာလွတ်ကင်းအောင် မြှင့်တင်ဖို့ရန် စဉ်းစားပြန်၏။ နိုင်ငံတော်တစ်ခုလုံး ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်အောင် ပြုစု ပျိုးထောင် ရမည့် လုပ်ငန်းကြီး ဖြစ်နေသည်။

သို့သော် ဤလုပ်ငန်းသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ အလုပ် (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံရေးသမား တို့၏အလုပ်သာ ဖြစ်သည်ဟု မယူဆ၊ မိမိတတ်နိုင်သည့်အပိုင်းမှ တတ် နိုင်သမျှ လုပ်သွားရေးသည်သာ မိမိတာဝန်ဖြစ်သည်ဟု ယင်းယန်ချူး သဘောထားသည်။

သူသည် ဘဝကို မြှုပ်နှံလုပ်ကိုင်မည့် စေတနာ ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ် ၃၀ မျှကို စည်းရုံးရရှိခဲ့သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် များထဲတွင် စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များ၊ ဆရာဝန်များ၊ အချို့သောအစိုးရဌာနများတွင် အရာရှိအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသူများ၊ တက္က သိုလ်ဆရာကြီးများအပြင် လွတ်တော်အမတ်များပင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

၎င်းနောက် -

- (၁) ပညာသင်ကြားရေး
- (၂) ကျန်းမာမှုအဆင့်အတန်း မြှင့်တင်ရေး
- (၃) အသက် မွေးမှု ဘဝတိုးတက်ရေးနှင့်
- (၄) စနစ်ကျန၍ မျှတသော စီမံခန့်ခွဲ အုပ်ချုပ်မှု ဖြစ်ပေါ်ရေးဆိုတဲ့ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ကဏ္ဍလေးရပ်ကို ကျိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

'ဒင်' ခရိုင်လူထု၏ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး အခြေအနေများကို မြှင့်တင်ပေး နိုင်ရုံမက ၄၀၀,၀၀၀ မျှသောလူထုအား စည်းလုံးညီညွတ်၍

အချင်းချင်းရိုင်းပင်း ကူညီခြင်း၊ စာနာထောက်ထားခြင်း၊ တရားသဖြင့် ဆက်ဆံဆောင် ရွက်တတ်ခြင်းစသော လူမှုရေး အလေ့အထကောင်းများရှိသည့် မိသားစု ကြီးတစ်ခုသဖွယ် ဖြစ်အောင် ဖန်တီးတည်ဆောက် ပေးနိုင်ခဲ့ကြသည်။

ယင်းယန်ချူး ဦးဆောင်သော ကျေးလက် ပြုပြင်ရေးအဖွဲ့သည် တရုတ်ကူလီများ အသုံးလုံးကျေ သင်တန်းပေးခြင်းမှစတင်ကာ ခရိုင် နယ်ပယ်တစ်ခုပြီးတစ်ခု ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကိုဆောင် ရွက်နိုင်ရုံမက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လုံးအတွက်ပါ ကြံစည် ကြိုးပမ်းဖြစ်ခဲ့သည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဈေးကွက်စူးစမ်းလေ့ လာရေးနှင့် ရပ်ရေးရွာမှု ကိစ္စတို့တွင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း စီမံခန့်ခွဲရေး အတွက်ယောက်ျားကြီးများ ပါဝင်သော အဖွဲ့၊ ကျန်းမာရေး၊ သန့်ရှင်းရေး၊ အိမ်အနီးဥယျာဉ် ပန်းမန်စိုက်ပျိုးရေး၊ တစ်ပိုင်တနိုင် မွေးမြူရေး၊ ကလေး လူငယ် ပြုစုပျိုးထောင် ရေးတို့အတွက် အမျိုးသမီးကြီးများ ပါဝင်သောအဖွဲ့နှင့် တတိယမှာစာပေ၊ အားကစား၊ အနုပညာနှင့် ရပ်ရွာသာမှု နာမှုကိစ္စများတွင်ဆော်ဩ ဆောင်ရွက်ကြရန်အတွက် လူငယ်များပါဝင်သော အဖွဲ့တို့ဖြစ်သည်။

ယင်းယန်ချူးသည် ဘာသာလူမျိုးမခွဲခြား၊ ကမ္ဘာ့ မိုးကောင်းကင်ကြီးအောက်ရှိလူသားမှန်သမျှ တစ်မိသား စုတည်းဖြစ်သည်ဟု သဘောထားကာ မည်သည့် လူမှု ဓလေ့ထုံးစံမျိုး၊ မည်သည့်နိုင်ငံရေးစနစ်မျိုးရှိသည့် တိုင်း ပြည်ဖြစ်ပါစေ ကျေးလက်လူထုဘဝ တိုးတက်မြှင့် တင်ရေးလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားသည်သာမှန်ပါက မိမိ အတွေ့မှန်သမျှ မိမိအသိပညာ နည်းမှန်သမျှကိုစေတနာ စိတ်ဓာတ် အပြည့်အဝဖြင့် ပေးအပ်ကူညီခဲ့စမြဲဖြစ်သည်။

နောင်သောအခါတွင် 'ဒင်' ခရိုင်အောင်မြင်မှု နည်းအတူ ဖိလစ်ပိုင်ကျွန်းစုကိုပင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲ

နိုင်ခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်များသည် ဤသာဓကကို အရယူ၍ လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ရမည်။

ဗုဒ္ဓသည် အာဠဝီတိုင်းပြည်အတွင်းမှာ နွားပျောက်၍ လိုက်ရှာနေသော ဥပသကာတစ်ယောက် တရားရမည်ကို မြင်၍ ယူဇနာသုံးဆယ် ဝေးကွာသော သာဝတ္ထိမှ ထိုအာဠဝီတိုင်းပြည်သို့ ကြွသွားခဲ့သည်။ ၎င်းဥပသကာသည် နွားကို ရှာတွေ့ခဲ့ပြီးနောက် မြတ်ဗုဒ္ဓကို ဖူးမြင်ရာတွင် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားတော်ကို စတင်မဟောသေးဘဲ ထမင်းစာစေပြီးမှ ဓမ္မကိုဟောပြသည်။

ဥပသကာသည် တဝီဝီမြည်သော ဆာလောင်ခြင်းရောဂါရှိလျက် တရားတော်ကို နာယူမည်ဆိုလျှင် တရားတော်ကို မမှတ်သားနိုင်။ ဓမ္မကိုမမြင်နိုင်သဘောမပေါက်၊ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်ဖြစ်ပေမည်။ သို့အတွက် ဗုဒ္ဓသည် ထမင်းကို အရင်စားစေခဲ့သည်။

ထိုအတူ တောင်တွင်းကြီးမြို့နယ် အတွင်းမှာရှိသော မြေပြန့်ချင်းရွာတို့ကို ခရစ်ယာန်သာသနာပြုခဲ့သော ဗိုကိတ်အမည်ရှိ ဘုန်းတော်ကြီးသည် “ထမင်းဆာနေသော သူတွေကို တရားစဟောလို့ မဖြစ်နိုင်” ဟု စဉ်းစား၍ ကျေးရွာများကို ပဲမျိုးစေ့ကောင်း၊ ကြက်၊ ဝက်မျိုးကောင်းယူဆောင်ပေးပြီး စီးပွားကုန်သည်ရေးတွေ ဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ ပြည့်စုံသောဘဝသို့ ရောက်မှသာ ခရစ်ယာန်ဓမ္မတရား စတင်ဟောပြောခဲ့သည်။ ကိလေသာကင်းစင် မြတ်ဗုဒ္ဓသည်ပင် လူသားအကျိုးပြု လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် လူသားများစွာ တို့ခြေဖဝါးအောက်၌ အနင်းခံထားရသော ပြည့်တန်ဆာအဗ္ဗပါလီ၊ မစင်ကျုံးသမားသုနီတတို့၏ ဘဝကို အဆင့်မြင့်သော ဘဝသို့ရောက်အောင် မြှင့်တင်ပေးခဲ့နိုင်ရုံသာမက လူသားစားဘီးလူးကြီးအာဠာဝက၊ လူသတ်သမား လူဆိုးကြီးအင်္ဂုလိမာလ စသောသူတို့၏

ကြမ်းတမ်းသော ဘဝခရီးကြမ်းကို အဆုံးသတ် ချောမွတ်စေနိုင်ခဲ့သည်။

သားသမီးတို့၏ စွန့်ပစ်ခြင်းကို ခံကြရသဖြင့် အသက်တစ်ချောင်း ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် ပင်ပန်းဆင်းရဲနေကြသော ဘိုးအိုဘွားအို (ရာဇပုဏ္ဏား၊ ဗဟုဓိကပုဏ္ဏား၊ ဗဟုပုတ္တိကသောဏ) တို့၏အားကိုး မှီခိုရာ ဘိုးဘွားရိပ်သာအဖြစ် ဗုဒ္ဓကျောင်းတော်များကို အသုံးပြုပေးခဲ့သည်။ လမ်းကြိုလမ်းကြား၊ အိမ်ကြိုအိမ်ကြား၊ အမှိုက်ပုံဘေးတွင် ရပ်တည်နေသော မိဘမဲ့ကလေးငယ်များကို (သောပါက၊ သံကိစ္စ၊ လောသက) ကောက်ယူမွေးမြူစောင့်ရှောက်ခဲ့ကြသည်မှာလည်း မိဘမဲ့ဂေဟာမရှိသောခေတ်က မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ကျောင်းတော်များသည် ကလေးဂေဟာ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ရဟန်းတော်များသည် ဗုဒ္ဓ၏တပည့်နောက်လိုက် သာဝကများဖြစ်ကြ၍ ဗုဒ္ဓကျင့်စဉ်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်သင့်လှပေသည်။ ဗုဒ္ဓရဟန်းတော်များ၏ ဘဝမှာ သူများပေးရကမ်းမှ စားသောက်နေထိုင်ရသော ဘဝမျိုး ဖြစ်၍ ပစ္စည်းလေးပါးကို အတောင်းအရမ်းများသူတို့အပေါ် ပစ္စည်းရှင်တို့အထင်မမြင်သေးခြင်းခံရသည်မှာ မထူးဆန်းလှပါ။ အသက်နှင့်အမျှ ပညာဆည်းပူးရသော ဘဝဖြစ်၍ ပညာဘက်၌မူ အများအထင်သေးခြင်းကို မရသင့်ပါ။ သို့အတွက်ကြောင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို စောင့်ထိန်းယင်းပင် ဗုဒ္ဓစာပေဘက်တွင် သာမက ခေတ်မီပညာရေးများကို လိုက်စား၍ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးတွေကို သာသနာပြုရာတွင် တပါးတည်း ဆောင်ရွက်သင့်လှပေသတည်း။

အရှင်ကုလာနန္ဒ(ဆိပ်ဖြူ)
SIBA-YGN
B.A(1 yr)

အောင်သပြေမြို့ဟောင်းမှ

ဘဂ္ဂင်ဘဂ္ဂဟံဗောဓိ - ပင်းဗောဓိ ရွှေညောင်တော်

အရှင်အရဟံဗောဓိဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပင်းဗောဓိဟူ၍လည်းကောင်း အမည်နှစ်မျိုးဖြင့် ထင်းရှူးကျော်ကြား လူသိများကာ မြန်မာပြည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ သဒ္ဓါကြည်ညိုကြသူများ လာရောက်ပူဇော် ကန်တော့ကြလေ့ရှိပါသည်။

ပုဂံခေတ် ပုဂံပြည်သာသနာပြုရဟန္တာ အရှင်အရဟံမထေရ်မြတ်ကြီး ကိုယ်တော်တိုင် မဇ္ဈိမဒေသဗုဒ္ဓဂယာသို့ ကြွတော်မူကာ ဘုရားဖြစ်တော်မူရာနေရာ၌ ရှင်သန်လျက်ရှိသော ဗောဓိညောင်ပင်မှအကိုင်းကို အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ပင်ပွားကူးယူသယ်ဆောင် စိုက်ပျိုးခဲ့သော ဗောဓိညောင်ပင်ဖြစ်၍ အရှင်အရဟံဗောဓိဟု အမည်ထင်ရှားနေခြင်းဖြစ်သည်။

အရှင်အရဟံ မထေရ်သူမြတ်ကြီးနှင့် ပုဂံပြည်ရှင် အနော်ရထာဘုရားမင်းကြီးတို့သည် မူလအမည် အောင်သပြေမြို့ဟောင်း ယခု ပင်းမြို့လက်ရှိနေရာ၌ မြေချစိုက်ပျိုးခဲ့ရာ စည်ပင်ကြီးထွား ဖွံ့ထွားရှင်သန်လျက်ရှိနေသော ဗောဓိညောင်ပင်ဖြစ်၍ ပင်းဗောဓိဟူ၍ ခေတ်အဆက်ဆက် အမည်ထင်ရှားနေခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဗောဓိပင် ကိုးကွယ်မှုအစဉ်အလာ

မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်စား ကိုးကွယ်ပူဇော်ထိုက်သော (ဝါ) လူတို့ရှိခိုးဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်သော စေတီလေးပါးတို့ ရှိလေသည်။ ထိုစေတီလေးပါးမှာ -

- (၁) ဓာတုစေတီ။ မြတ်စွာဘုရားရှင်နှင့် အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာအရှင်သူမြတ်ကြီးတို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ကြသောအခါ တေဇောဓိတ်လောင်ကျွမ်း၍ ကြွင်းကျန်သောသရီရဓိတ်တော် ဓမ္မတော်တို့ကို ထည့်သွင်းဌာပနာ တည်ထားအပ်သောစေတီ။
- (၂) ဓမ္မစေတီ။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် (၄၅)ဝါတို့ကာလပတ်လုံး နှုတ်တော်မှ မြွက်ဟထုတ်ဆော် ဟောကြားတော်မူအပ်သောသုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ နိကာယ်အားဖြင့် ငါးရပ်၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့် ရှစ်သောင်းလေးထောင် တည်းဟူသော

ဓမ္မစေတီ။

(၃) ပရိဘောဂစေတီ။ မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ သက်ရှိထင်ရှားရှိစဉ် အသုံးအဆောင်ဖြစ်တော်မူသော သပိတ်၊ သင်္ကန်း၊ ရေစစ်၊ တောင်ငွေ့စသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း တစ်ခုခုကို ထည့်သွင်းဌာပနာ တည်ထားအပ်သောစေတီ၊ မြတ်စွာဘုရားရှင် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူရာ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတော်ကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်တော်မူရာ၊ ကိလေသာအာသဝါတို့ကုန်ခန်းချုပ်ဆုံး၍ အသင်္ခတခါတ်နိဗ္ဗာန်မြတ်ကို မျက်မှောက်ပြုတော်မူရာနေရာ မှီရာတည်ရာဖြစ်ပေသော ဖွားဖက်တော်ရင်း ဗောဓိမင်းနှင့် ထိုဗောဓိညောင်ပင်၏ အကိုင်းအခက် အလက်တည်းဟူသော ပရိဘောဂစေတီ။

(၄) ဥဒ္ဓိဿစေတီ။ မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ကို ရွယ်စူးရည်မှန်း၍ ဆောက်လုပ်တည်ထားအပ်သော စေတီ၊ ပုထိုးအမျိုးမျိုးနှင့်ရွှေ၊ငွေ၊ကြေး၊ကျောက်သံပတ္တမြား ပဉ္စလောဟာရတနာပစ္စည်းတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ထုဆစ်သွန်းလုပ်ပူဇော်အပ်သော ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားဆင်းတုတစ်ခုခု သို့မဟုတ် စိတ်အာရုံတန်း၍ ပုံဖော်ရည်မှန်းထားအပ်သော ပုံတော်ကားချပ်။

အထက်ပါစေတီလေးမျိုးတို့ကို မြတ် ဗုဒ္ဓရှင်တော် မြတ်ကိုယ်စား ရှိခိုးပူဇော်ထိုက်၏။ ဘုရားအမှတ်ကြည်ညိုလေးမြတ်၍ သဒ္ဓါစိတ် စေတနာအဟုန်ဖြင့် ယုံယုံကြည်ကြည် ပူဇော်ဦးခိုက်၏ဟု ညွှန်ပြတော်မူခဲ့၏။

မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်းရှား ရှိတော်မူစဉ် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ဘုရားရှင်၏ အလုပ်ကျွေးရဟန်း အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သူမြတ်သည် ဘုရားအား လျှောက်ထားသည်မှာ - 'ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားရှင် သာဝတ္ထိဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှ ဖွဲ့၍ အခြားဒေသမြို့ရွာ ရပ်ဌာနတို့သို့

ခရီးဒေသစာရိ ကြွမြန်းသည့်အခါ သာဝတ္ထိမြို့သူမြို့သားတို့မှာ ပူဇော်ရာမဲ့ဖြစ်ရပါသည်။ ဘုရားရှင်အား လှူဒါန်းအံ့ဟု ရည်မှန်းယူဆောင်လာသောပန်း၊ ဆီးမီးပူဇော်ဖွယ်ရာ အသီးသီးတို့ကို ဇေတဝန်ကျောင်းတံခါးဝ၌သာ စွန့်ပစ်ထားရစ်ခဲ့ကြ၍ မရွှင်နှလုံး ညှိုးချိုးစွာဖြင့် ပြန်သွားကြရပါသည်ဘုရား၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်မရှိခိုက် ဘုရားရှင်ကိုယ်စား ရှိခိုးပူဇော်ထိုက်ရာ တစ်ခုခုကို အဘယ်သို့လျှင် စီမံဆောင်ရွက် ထားရှိရပါအံ့နည်း ဘုရား'ဟူ၍ ဖြစ်၏။ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်၏ အထက်ပါလျှောက်ထားချက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဘုရားရှင်ကိုယ်စား ဗောဓိညောင်ကို စိုက်ပျိုးပူဇော်ရန် ဘုရားခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ဘုရားရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်ရလျှင် မဇ္ဈိမဒေသဗုဒ္ဓဂယာရှိ ဖွားဖက်တော် ဗောဓိညောင်ပင်မှ ညောင်သီးကို အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကိုယ်တော်မြတ်အား ယူဆောင်စေ၍ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည် ဇေတဝန်ကျောင်း ဒါယကာ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးနှင့် သာဝတ္ထိမြို့သူမြို့သားတို့၏ အကူအညီဖြင့် ဇေတဝန်ကျောင်းတော် အဝင်လမ်းမ တံခါးဝနှင့် အလှမ်းမကွာလှသောနေရာ၌ မူလဗောဓိပင်မင်း၏ မျိုးရင်းဖြစ်သော ဗောဓိပင်ပွားကို စိုက်ပျိုးထားခဲ့လေသည်။ ထိုဗောဓိပင်သည် အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ် ကြီးကြပ်စိုက်ပျိုးခဲ့သည်ကို အကြောင်းပြု၍ 'အာနန္ဒာဗောဓိ' ဟု ယခုတိုင် ထင်ရှားလျက်ရှိနေလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်စား ပရိဘောဂစေတီ၊ ဥဒ္ဓိဿစေတီထိုက်သော ဗောဓိပင်ကိုးကွယ်ပူဇော်မှုအစဉ်အလာသည်လည်း ဘုရားရှင်သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်မှစ၍ ယနေ့တိုင်အောင် ဗောဓိပင်အလား ရှင်သန်တည်မြဲအမြစ်စွဲလျက် ရှိနေလေသည်။

အထင်ကရ ဗောဓိလေးပင် မှတ်တမ်းဝင်

ဤသို့လျှင် မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓကိုယ်စားဗောဓိပင်အား ကိုးကွယ်မှုအစဉ်အလာသည် ဘုရားရှင်သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်မှစ၍ ယနေ့ထက်တိုင်အောင် ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ အမြစ်စွဲ၍ သာသနာပြုပွဲကြီး

နည်းလမ်းတစ်ရပ်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင်ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများတွင် ရှင်သန်ထွန်းကားလျက်ရှိနေ ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာတို့သည် ဗောဓိ ညောင်ပင် ကို အထူးပင် ရိုသေလေးစားကြသည်။ ဗောဓိညောင်ပင်ကို ဘရိတသေ တလေးတစား မြတ်နိုးပူဇော်ကြသည်။ ဗောဓိညောင်ပင်ကို ခုတ်လှဲခြင်း၊ အကိုင်းအခတ်တို့အား ခုတ်ဖြတ်ခြင်းကို အပြစ်ကြီးတစ်ခုဟု ယူဆကြသည်။ ဗောဓိညောင်ကိုင်းအား ခုတ်ရန်ကို မဆိုထားဘိ ဗောဓိ ညောင်ကိုင်း မြေသို့ကျရောက် ထိပါးလာမည်ကိုပင်မလို လားကြ။ လူ သူ၊ ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန်များ ကျော်နင်းချိုးဖဲ့ မထေမဲ့မြင် မပြုလုပ်နိုင်အောင် တားဆီးကာကွယ်မှုပြုပေး ကြသည်။ ဗောဓိညောင်ပင်ကို အကာအရံများပြုလုပ်ပေး ခြင်း၊ ညောင်ထောက်ပေးခြင်းများကို ကောင်းမှုကုသိုလ် လုပ်ငန်းတစ်ရပ်အဖြစ် အမှတ်ထား၍ မြန်မာများ ယနေ့ တိုင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေကြဆဲဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်တွင် ဗောဓိညောင်ပင်များ ပေါက်ရောက် ရှင်သန်လျက်ရှိသည်။ အလေ့ကျပေါက်နေ ခြင်းကား မဟုတ်။ ဘာသာတရား ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်အဖြစ် လေးလေးစားစား စိုက်ပျိုးပူဇော်ထားကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ကိုးကွယ်ပူဇော်ရန် စိုက်ပျိုးထားအပ်သော ဗောဓိညောင်ပင် မျိုးသည် အလေ့ကျပေါက်ရောက်သော ညောင်ပင်များနှင့် ကွဲပြားခြားနားချက်များ ရှိကြောင်း မှတ်သားရဘူးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ညောင်ပင်အမျိုးပေါင်း အတော်များများ ပေါက်ရောက်ရှင်သန်လျက် ရှိကြသည်။ တမင်တကာ စိုက်ပျိုးထားသည်များ ရှိသကဲ့သို့ အလေ့ကျပေါက်ရောက် နေသည်များလည်း ရှိသည်။ လက်လမ်းမှီမြင်ဘူးသမျှမှာ ညောင်ကြပ်၊ ညောင်ပိနွဲ့၊ ညောင်မုတ်ဆိတ်၊ ညောင် ကြီး၊ ညောင်ချင်၊ ဗောဓိညောင်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဗောဓိ ညောင်နှင့် အခြားညောင်ပင်များ၏ မတူကွဲပြားချက်မှာ ပင်စည် အခေါက်အရောင်အသွေး၊ အညွန့်၊ ရွက်နုအရောင်

အသွေးနှင့် ရွက်ဖျားအမြီးတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဗောဓိညောင် ပင်၏အခေါက် အကိုင်းအခတ်အလတ်တို့၏ အရောင် အသွေးမှာ သနပ်ခါးခေါက် အရောင်အသွေး၊ ဆင်စွယ် ရောင် တပြေးရှိလေသည်။ ဒေသ၊ ရာသီဥတု၊ ရေမြေ သဘာဝ မိုးအနည်းအများကိုလိုက်၍ အခေါက်အရောင် အသွေး အနုအရင့် အပြောင်းအလဲ အနည်းငယ်ရှိနိုင်သည်။ ညောင်ကြီးမျိုးခြင်းပင်တူသော်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်ဒေသတွင် ပေါက်ရောက်သော ညောင်ကြီးများနှင့် မြန်မာ အလယ် ပိုင်း၊ အောက်ပိုင်းတို့၌ ပေါက်ရောက်သောညောင်ကြီးများ၏ ပင်စည်၊ အခေါက်၊ အကိုင်း၊ အခတ်အလက်အရောင်တို့မှာ ကွဲလွဲမှု ရှိတတ်လေသည်။

ဗောဓိညောင်ပင်၏ အညွန့်ရွက်နုများသည် သန္တာရောင်ပြေး ပန်းနုရောင်အသွေးဖြင့် တင့်တယ်လှ ပေသည်။ မီးကျည်းသွေးတမျှ နီတွေးသော အကိုင်းအညွန့် ရွက်နုကလေးများသည် စိုပြေဝင်းလက် အရောင်ထွက် နေကြသည်။ နံနက်ခင်း ဖြန်းပက်သောနေခြည် ရိတ်ခတ် သော လေပြေတွင်တဖြတ်ဖြတ် လှုပ်ရှားလူးလွန်မြူးကွန် နေကြသည်မှာ ရှုကြည့်မဝ၊ ပူဇော်၍အားမရ ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

ဗောဓိညောင်ရွက်များမှာ ရွက်ဖါးရွက်ဝန်း မကြီးလွန်းလှသော်လည်း ရွက်ဖျား အမြီးရှည်သွယ်လှ သည်။ ရွက်မြီးရှည်သွယ်၍ တွဲလဲကျနေသော ဗောဓိ ညောင်ရွက်သည် ဘုရားဆွဲလည်းနှင့် အလွန်တရာ လိုက်ဖက်လှသည်။ စေတီပုထိုးထီးတော်တွင် တပ်ဆင် ချိတ်ဆွဲထားသော ဆွဲလဲ၏ညောင်ရွက်ကို လေးတိုးသဖြင့် ထွက်ပေါ်လာသော ဆွဲလဲသံမှာ နားဝင်ပီယံ ဖြစ်ရုံမျှမက ဟဒယစိတ်နှလုံးကို ညွှတ်နူးချမ်းမြေ့ ပီတိအတွေ့ဖြင့် ထွေးပွေ့လိုက်သကဲ့သို့ ရှိချေသည်။ ဤသည်တို့ကား ဗောဓိညောင်ပင်၏ အဓိက ထူးခြားချက်များ ဖြစ်ပေသည်။

လူ့လောကမြေပြင်တွင် အထင်ကရ ဗောဓိ ညောင်(၄)ပင်ကို ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့ အမှတ်

ပြုကြသည်။ သာသနာ့သမိုင်းတွင် အထင်ကရဗောဓိ
ညောင် (၄)ပင်မှာ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားအမှီပြု ပွင့်တော်မူရာ မဇ္ဈိမဒေသ
ဗုဒ္ဓဂယာရှိ ဘုရားရှင်နှင့် ဖွားဖက်တော်ရင်း ဗောဓိ
ပင်မင်း၊ ၎င်းနေရာတွင် ဆက်လက်ပေါက်ဖွားမျိုး
ဆက်သား ဗောဓိပင်။

(၂) သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းတော် အဝင်လမ်းမ
လက်ျာနံဘေး၌ အရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်မျိုးစေ
ပင့်ဆောင်၍ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ် ကြီးကြပ်စိုက်ပျိုးခဲ့
သော မဇ္ဈိမဗောဓိပင်ပွား အာနန္ဒာဗောဓိပင်။

(၃) သာသနာနှစ် (၂၃၆)ခု၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း ဒေဝါနံပိယတိဿ
မင်းလက်ထက် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၊ အနုရာဓမြို့၌
ရဟန္တာ အရှင်မဟိန္ဒ၏ ညီမတော် သဗ္ဗမိတ္တာထေရီမ
ပင့်ဆောင်လာသော မဇ္ဈိမဒေသ မဟာဗောဓိပင်၏
လက်ျာတော်ကိုင်း(ဒက္ခိဏသာဓ)ပင်ပွား သဗ္ဗ
မိတ္တာဗောဓိပင်။

(၄) သာသနာနှစ်(၁၆၀၇)ခု၊ ကောဇာ(၄၂၅)တွင် ပုဂံ
ပြည်ရှင် အနော်ရထာမင်းလက်ထက် ရဟန္တာအရှင်
အရဟံမထေရ်သူမြတ် မဇ္ဈိမဒေသဗုဒ္ဓဂယာသို့ ကြွ
တော်မူကာ မဟာဗောဓိပင် ပင်ပွားကို အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်
ပင့်ဆောင်ယူကာ မြန်မာနိုင်ငံ အောင်သပြေမြို့ဟောင်း
(ယခုပင်းမြို့ လက်ရှိနေရာ)၌ ပုဂံပြည်ရှင် အနော်ရထာ
မင်းကြီးနှင့် ပြည်သူတို့ စိုက်ပျိုးခဲ့သော ရှင်အရဟံ
ဗောဓိပင်တို့ ဖြစ်ကြလေသည်။

ဘူမိနက်သန် နေရာမှန်

ရဟန္တာအရှင်အရဟံ မထေရ်မြတ်သည် မဇ္ဈိမ
ဒေသမဟာဗောဓိပင်မှ ပင်ပွားပင့်ဆောင်ယူသော ဗောဓိ
ပင်ကို အောင်သပြေမြို့ဟောင်းနေရာတွင် မြေချစိုက်ပျိုးရန်
အဘယ်ကြောင့် ရွေးချယ်ခဲ့ပါသနည်း။ ထိုအချိန်အခါက

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာအခိုင်အမာ ထွန်းကား
ရာဒေသများ ရှိနှင့်နေပြီဖြစ်သည်။ အနော်ရထာမင်းကြီး
ထီးနန်းစိုးစံရာ ပုဂံမင်းနေပြည်တော်သည် လည်းကောင်း၊
သာသနာအင်အား ကြီးမားထွန်းကားခဲ့ရာ သုဝဏ္ဏဘူမိ
သထုံဒေသသည်လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားဝါတော်
(၂၀) အရ စန္ဒသူရိယမင်း လက်ထက်ကပင် ဗုဒ္ဓသာသနာ
ထွန်းကားခဲ့ရာ ဧညဝတီဒေသသည် လည်းကောင်း၊
မြတ်စွာဘုရားရှင် ဝါတော်(၂၁)ဝါတွင် ဒေသစာရိကြွ
ချီရောက်ရှိကာ ရဟန္တာမထေရ်ကြီး အရှင်မဟာပုဏ္ဏ
ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းအပ်သော စန္ဒကူးနံသာကျောင်းတော်
ကြီးကို အလှူခံယူတော်မူခဲ့ရာ လက်ကိုင်းကျောင်းတော်
ရာဒေသသည်လည်းကောင်း၊ ဘုရားရှင် သာသနာထွန်း
ကားခဲ့ရာ ဒေသများချည်းဖြစ်ကြလေသည်။

ထို့ပြင် သာသနာနှစ်(၁၀၁)ခု၊ ဒုတ္တဘောင်
မင်းလက်ထက်ကပင် သာသနာစည်ပင်ထွန်းကားခဲ့
သော သီရိခေတ္တရာဒေသသည်လည်းကောင်း၊ စစ်ကိုင်း၊
ပင်းယ၊ အင်းဝ၊ ထီးပေါင်ကား ဒေသနှင့် ပြန့်ပြူးညီညာ
မန္တလာ၊ မတ္တရာဒေသတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗောဓိရက္ခ
မြေချစိုက် ပျိုးရန်နေရာ ရွေးချယ်ခြင်းမပြုခဲ့သည်မှာ
နှောင်းလူတို့အတွက် စဉ်းစားဖွယ်ရာဖြစ်ရလေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်စား
ပြည်သူအများ ကိုးကွယ်ပူဇော်နိုင်ရန် ရဟန္တာရှင်အရဟံ
မထေရ်သူမြတ်ကြီး ရွေးချယ်လိုက်သော အောင်သပြေ
မြို့ဟောင်း(ယခုပင်းမြို့) နေရာသည် ဗောဓိရက္ခမြေချစိုက်
ပျိုးရန် ဘူမိနက်သန်နေရာ မှန်ဟုပင် မှတ်ယူကြရမည်
ဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သာသနာရှည်ကြာမြင့်
ညောင်း တည်ရာတည်ကြောင်း စိရံတိဋ္ဌတု အာရုံပြုထိုက်
သည့် ရှင်အရဟံမထေရ်မြတ်ကြီး၏ အနာဂတံသ
ဉာဏ်ဆ အရှည်မြော် တွေးခေါ် ဆုံးဖြတ်မှုသည်သာ
ပဓာနအကြောင်းရင်း ဖြစ်သောကြောင့်ပါတည်း။

အောင်သပြေမြို့ဟောင်း သမိုင်းကြောင်း
(သို့မဟုတ်) ပင်မြို့၏နောက်ခံသမိုင်း

ပင်းမြို့၏ မူလရှေးဟောင်းအမည်မှ အောင်သပြေ
မြို့ပင်ဖြစ်သည်။ မြို့ဟောင်း၏ အရှေ့မြောက်အရပ်၌
အောင်သပြေညီနောင်ဟု သိမှတ်ခေါ်စမှတ်ပြုနေကြသော
သပြေပင်ကြီးနှစ်ပင် ယခုတိုင် ရှိနေသေးသည်။ ထိုသပြေ
ပင်ကြီးနှစ်ပင်ကို အစွဲပြု၍ မူလတည်ခဲ့သောမြို့ကို
အောင်သပြေမြို့ဟု အမည်မှည့်ခေါ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

သာသနာနှစ်(၁၅၈)ခုနှစ်တွင် တကောင်းဘုရင်
တစ်ပါးက တည်ထောင်ခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိခဲ့သည်။
ဗုဒ္ဓဝါဒဒီပနီကျမ်းကို ရည်ညွှန်းထားသော အဆိုအရ
ဒုတိယ တကောင်းမင်းဆက် ဓဇရာဇာမင်းနောက်(၁၅)
ဆက်မြောက်ဖြစ်သော သတိုးတိုင်း ချစ်မင်းသည်
တကောင်းမှ ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းအတိုင်း စုန်ဆင်းလာ
ကြောင်း၊ ပုဂံယုန် လွတ်ကျွန်းနေရာမှတစ်ဆင့် (ထိုစဉ်က
ပုဂံဟူ၍ မြို့နေရာမရှိသေးပါ) အရှေ့တောင်အရပ်သို့
ခရီးဆက်ခဲ့ရာ သပြေညီနောင်အရပ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြောင်း၊
သပြေညီနောင်ပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံးနေသော ဂေါင်
ရသေ့ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြောင်း၊ သပြေညီနောင်နှစ်
ပင်မှာ ဘိုးတော်အဋ္ဌနမင်းကြီး ဖြူကြွင်း မဟာသက္ကရာဇ်
(၂)ခုနှစ်တွင် စိုက်ပျိုးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆရာရသေ့ထံမှ
သိရှိခဲ့ရကြောင်း၊ နောင်အခါ ဂေါင်ရသေ့ကြီးနှင့်တိုင်ပင်
၍ ထိုနေရာတွင် မြို့ပြတည်ခဲ့ကြောင်း၊ မြို့တည်ထောင်မှု
အတွက် ပညာဗလအမတ်ကြီးကို တာဝန်ပေးအပ်ကာ
သတိုးတိုင်းချစ်မင်းကြီး တကောင်းသို့ ပြန်သွားကြောင်း
သားတော် သတိုးသစ္စာမင်းသားလေးအား ဆရာရသေ့ထံ
အပ်နှံထားခဲ့ကြောင်း၊ ပညာဗလအမတ်ကြီးသည် မြို့
အတွက် နယ်လေးရပ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြောင်း၊ မြို့တံခါးလေးရပ်
နှင့်တကွ မြို့ရိုးတံတိုင်းကာရံခဲ့ကြောင်း၊ နယ်လေးရပ်၊
အရပ်မျက်နှာ တစ်ရပ်လျှင် တာ(၉၁)တာစီရှိကြောင်း၊
တံခါးလေးရပ်မှာ အရှေ့မြောက်အရပ် မင်္ဂလာတံခါး၊

တောင်အရပ် ရန်အောင်မြင်တံခါး၊ အနောက်တောင်အရပ်
အမင်္ဂလာတံခါး၊ မြောက်အရပ် ရွှေအိုးရတံခါးတို့ ဖြစ်
ကြောင်း မြို့တည်ဆောက်ပြီးသောအခါ သတိုးတိုင်းချစ်
မင်းကြီးသည် တကောင်းမှ စုန်ဆင်းလာပြီး မြို့အမည်ကို
အောင်သပြေမြို့ဟု သမုတ်ခဲ့ကြောင်း၊ သားတော်သတိုး
သစ္စာမင်းသားကို အမတ်ကြီးပညာဗလ၏သမီးသုံး
ယောက်နှင့်စုံဖက်ကာ အောင်သပြေမြို့ကို အုပ်စိုးစေ
ခဲ့ကြောင်း၊ ဆရာဂေါင်ရသေ့အတွက် လေးခင်းတောင်
ခြေတောစပ်တွင် ကျောင်းမကြီး သုံးဆောင် ဆောက်လုပ်
လှူဒါန်းကြောင်း နောင်အခါ ရသေ့ကြီးပေးသော စိန်
ဆင်းတုကိုဌာပန၍ ဘုရားတစ်ဆူ တည်ခဲ့ကြောင်း(၄င်း
စိန်ဆင်းတုနှင့် ဂန္ဓကုဋီတိုက်မှာ ယခုအခါတောင်
ထောင့်ရွာဘုန်း တော်ကြီးကျောင်းဝန်းအတွင်း၌ ရှိနေပါ
သည်။) စသည်တို့မှာ ဗုဒ္ဓဝါဒကျမ်းလာ အောင်သပြေ
မြို့ဟောင်း၏ သမိုင်းအကျဉ်းဖြစ်လေသည်။

ယခုတင်ပြခဲ့သည့် အောင်သပြေမြို့ဟောင်း
သမိုင်းအကျဉ်းကို စာရေးသူ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ(၂၈)
ရက် တတိယအကြိမ် ပင်းမြို့သို့ ရောက်ရှိစဉ် ပင်းဗောဓိ
ရွှေညောင်တော် ပင်းမြို့ကျောင်းမှ ဦးဇင်းဦးဥတ္တမထံမှ
တစ်ဆင့် သိရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုထက် ပိုမိုသိပါသေး
လျှင် ဦးဉာဏ်လှ(အောင်သင်္ကန်းတိုက်)၊ မြန်မာသမိုင်း
သုတေသနစာစောင်၊ အမှတ်(၁၁)၊ ဇွန်လ ၂၀၀၃ ပါ
ဦးမြင့်သန်းငွေ၏ မဟာဗောဓိ ရွှေညောင်တော်စာတမ်း၊
ပင်းမြို့ ဟောင်းဒေသမှ မဟာဗောဓိပင်နှင့်အံ့ဩဖွယ်ရာမှာ
မင်းဘူးအောင်ကြိုင်၏ ဆောင်းပါးများ (ဦးဇင်းဦးဥတ္တမ၊
ပင်းမြို့ကျောင်းထဲတွင် ရနိုင်ပါသည်)ကို ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

ပင်းမြို့ဟု အမည်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

အောင်သပြေမြို့ဟူသော အမည်ဟောင်းသည်
ပျူခေတ်တစ်လျှောက်လုံး အများကခေါ်ဝေါ် အသုံးပြုခဲ့သော
မြို့အမည်ဖြစ်လေသည်။ ရဟန္တာအရှင်အရဟံ မထေရ်သူ

မြတ်ကြီး ဘုရားပွင့်ရာ မဇ္ဈိမဒေသမှ ဗောဓိညောင်ပင်ပွား
ပင့်ဆောင် ရောက်ရှိလာခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ မြန်မာ
ကောဇာ(၄၂၅) ခုနှစ်ခန့်မှ စ၍ ပင့်မြို့ဟုအမည်ပြောင်းလဲ
ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ပင့်မြို့မှ ပင်းမြို့ဟု ထပ်မံ
အမည်ပြောင်းလဲ ပြန်ကြောင်း လေ့လာသိရှိရသည်။
ပုဂံခေတ် အနော်ရထာမင်းကြီး လက်ထက်တော်မှာပင်
ပင်းမြို့ဟူသောအမည်ဖြင့် လူသိများထင်ရှားခဲ့ဟန်
ရှိပါသည်။

ဗောဓိရွှေညောင်တော်ကို အနယ်နယ်အရပ်
ရပ်မှ လူတို့လာရောက်ဖူးမျှော် ပူဇော်ကြရာမှ ပင်းမြို့သည်
လည်း ထင်ရှားကျော်ကြား လူသိများလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်
တန်ရာသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်းမြို့ဟူသော အမည်သည်
ပုဂံခေတ် အနော်ရထာ မင်းကြီးလက်ထက်မှစ၍ ပင်းယ၊
စစ်ကိုင်း၊ အင်းဝ၊ ညောင်ရမ်း၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်စဉ်
တစ်လျှောက်လုံးနှင့် ပါတော်မူခေတ်၊ ကိုယ်လိုနီခေတ်မှ
ယနေ့ထက်တိုင်အောင် မပြောင်းမလဲ တည်ရှိလာခဲ့သော
မြို့ အမည်ဖြစ်လေသည်။

ဆန်ရေစပါး လောက်လုံပေါကြွယ် ပင်းမြို့နယ်

‘ပင်းဆန်ဖြူ၊ ပင်းသူချော၊ ပင်းပြောအလိမ္မာ’
ဟူ၍ ရှေးသူဟောင်းတို့ ဆိုမှတ်စကား ပြုထားရစ်သည်
ကို မှတ်သားရဘူးသည်။ ပင်းနယ်သည် ရေခံမြေခံ
ကောင်းသည်။ မြေဩဇာထက်သန်ကောင်းမွန်၍ ဆည်
မြောင်းရေကန်များ ပေါများသဖြင့် သောက်သုံးရေ၊
စိုက်ပျိုးရေး လုံလောက်မှုရှိသည်။ ဆန် စပါး၊ ပဲ၊ပြောင်း
သီးနှံမျိုးစုံ ထွက်ရှိသဖြင့် ကျောက်ဆည်၊ စလင်း၊
လယ်ကိုင်း စသော လယ်တွင်းခရိုင်များကဲ့သို့ စာရေးရိက္ခာ
ပေါများသည်။ ပင်းမြို့ နယ်သူနယ်သားတို့သည်ဝမ်းစာ
ဖူလုံလောက်ငှ ကြရုံမျှမက ပိုပိုလှုံလှုံ စားနိုင်နေနိုင်
ကြလိမ့်မည်။ ဝမ်းဝသလို ခါးလည်းလှကြပေလိမ့်မည်။
ဘာသာတရား ရှိသေကိုင်းရှိုင်းကြ၍ စကားပြောဆို

ချိုသာယဉ်ကျေး ရှိကြပေလိမ့်မည်။ ရေမြေကောင်း၍
ဆန်ကောင်းစားကြရသဖြင့် လူတို့ကျန်းမာဝဖြိုး အလှ
တိုးကြမည်။ သို့အတွက်ကြောင့် ပင်းဆံဖြူ၊ ပင်းသူချော၊
ပင်းပြောလိမ္မာဟူ၍ လိုက်ဖက်သောစကားဖြင့် ရှေးလူ
တို့မှတ်ချက်ထား ပြောကြားခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။

ပင်းနယ်၏ ပထဝီဝင် ပတ်ဝန်းကျင် အနေ
အထားကလည်း သာမောဖွယ်ရာ ဆွဲအားတစ်ရပ်ဖြစ်
နေသည်။ လေးခင်းတောင်၊ တောင်မြောက်၊ တောင်ခမောက်၊
ရသေ့တောင်၊ ရေပုတ်တောင်တို့၏ တောင်စွယ်တောင်
တန်းတို့က ပင်းနယ်ကိုရစ်သိုင်း၍ တံတိုင်းသဖွယ်
ကာရံထားကြသည်။ ပုပ္ပါးတောင်မကြီးကို နောက်ခံထား၍
ကာရံရစ်သိုင်းထားသော တောင်တံတိုင်းတို့အလယ်မှ
စိမ်းလန်းစိုပြေ ရှိနေသောမြင်ကွင်းမှာ ပင်းနယ်၏
သဘာဝအလှ ရှုခင်းပင်ဖြစ်သည်။

မင်းကြီးကန်၊ ငှက်ရဲကန်၊ ကန်ကြီးကုန်းကန်၊
အင်းကန်နှင့် ဆတ်သကန်ဆည်၊ စည်ထီးရိုးဆည်တို့က
လယ်မြေကိုရေပေး၍ ပင်းနယ်၏စီးပွားရေးကို ထောက်မ
ထားကြသည်။ ပင်းနယ်မှာပုဂံ၊ဌေးချို ကျောက်ပန်းတောင်း၊
နတ်မောက်နယ်တို့နှင့် ထိစပ်ယှက်နွယ်ကာ သွားလမ်း၊
လာလမ်း လွယ်ကူမှုရှိနေပေသည်။

အထက်ပါ ရေမြေတောတောင် သဘာဝ ပထဝီ
ဝင်အနေအထား အားသာချက်များကို ပင်းနယ်သူ နယ်
သားတို့၏ ရိုးသားဖြူစင်မှု၊ ဘာသာတရားကိုင်းရှိုင်းမှု၊
ဖော်ရွေယဉ်ကျေးပျူငှာမှုတို့က အချို့ပေါ်သကာလောင်း
ထပ်ဆောင်းပေးလိုက်သကဲ့သို့ ရှိနေပေသည်။ ထိုခေတ်
ထိုအခါတွင် ထိုအကြောင်းတရားများသည် ငှက်အရဟံမထေရ်
သူမြတ်နှင့် အနော်ရထာဘုရားမင်းကြီးတို့ ဗောဓိပင်
မြေချစိုက်ပျိုးရန် နေရာရွေးမှုအတွက် ဆွဲဆောင်ပေးနိုင်
သော အချက်များဖြစ်နေသည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။

ဗောဓိပင်မြေချစိုက်ပျိုးရန် ပင်းမြို့မြေကို

ရွေးချယ်ခြင်း၏ နောက်အကြောင်း တစ်ချက်လည်း ရှိနေသေးသည်။ အနော်ရထာမင်းကြီးလက်ထက် တိုင်မိ ကာလကတည်းကပင် မြန်မာပြည်ပိုင် နက်မြေ အပိုင်းတွင် တမ္ပဒီပတိုင်း၊ သုနပရန္တတိုင်း၊ သီရိခေတ္တရာတိုင်း၊ ဇေယျဝဓနတိုင်း၊ ရာမညတိုင်း၊ ကမ္ဘောဇတိုင်း၊ ယောနက တိုင်း၊ ရက္ခပူရတိုင်း၊ ခေမရဋ္ဌတိုင်း၊ စိန့်တိုင်းဟူ၍ တိုင်းနယ်မြေကြီးများ ပါဝင်လျက်ရှိသည်။ ထိုတိုင်းကြီးများ အနက် ပင်းမြို့နယ်မြေသည် တမ္ပဒီပတိုင်း၊ သုနပရန္တ တိုင်း၊ ရာမညတိုင်း၊ ယောနကတိုင်း၊ ကမ္ဘောဇတိုင်း ဟူသော တိုင်းငါးတိုင်းတို့၏ အလယ်ဗဟို၌တည်ရှိနေသေးသည်။ နောင်အခါ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏သာသနာ ရှည်ကြာမြင့်သောင်း တည်ရာတည်ကြောင်းကို ရှင်အရဟံ ရဟန္တာမထေရ်မြတ်ကြီး တင်ကူးမြော်မြင် ဉာဏ်သက်ဝင်တော်မူ၍ ဗောဓိပင်ကို မြေချစိုက်ပျိုးရန် နေရာရွေးချယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေမည်။

ထို့ကြောင့် သာသနာနှစ်(၁၆၀၇)၊ ကောဇာသက္ကရာဇ်(၄၂၅)၊ ခရစ်နှစ် (၁၀၆၃) ခုနှစ်တွင် ရှင်အရဟံ မထေရ်သူမြတ်နှင့် အနော်ရထာဘုရင် ကြီးတို့သည် ပင်းမြို့(အောင်သပြေမြို့ဟောင်း)၏ အရှေ့တောင်ထောင့် အရပ်တွင် ဘူမိနက်သန် နေရာမှန်ကို ရွေးချယ်ကာ ဗောဓိပင်ကို မြေချစိုက်ပျိုးလိုက်ကြလေသည်။

သူတော်ကောင်းအလုပ် အကျိုးမယုတ်

မဇ္ဈိမဒေသသား လူအများတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူပြီးသည့်နောက် ကာလများတွင်လည်း မြတ်ဘုရားကိုယ်စား မဟာဗောဓိပင်ကို ဖူးမြော်ပူဇော်ကြရသဖြင့် ကုသိုလ်တရားများ တိုးပွား ရရှိကြပါသည်။

သာဝတ္ထိပြည်သို့ ပြည်သားတို့သည်လည်း အာနန္ဒာမထေရ်သူမြတ် စိုက်ပျိုးအပ်သော မဟာဗောဓိပင်ပွားကို ဖူးမြော်ပူဇော်ခွင့် ရကြသဖြင့် ကုသိုလ်တရား ရရှိနေကြရသည်။

သီဟိုဠ်ကျွန်းသား အနုရာဇမြို့သားတို့သည်လည်း ရဟန္တာအရှင်မဟိန္ဒ၏ စီစဉ်ညွှန်ပြဆုံးမမှုအရ သင်္ဃမိတ္တာ ရဟန္တာထေရီမ၊ မဇ္ဈိမမှ ပင့်ဆောင်လာကာ စိုက်ပျိုးခဲ့သော ဗောဓိပင်ကို ဖူးမြော်ပူဇော်ခွင့်ရနေကြသဖြင့် မြတ်ဘုရားရှိစဉ်သကဲ့သို့ ကုသိုလ်တရားတို့ ရရှိနေကြသည်။

မြန်မာတိုင်းသား ပြည်သူအများတို့သည်လည်း ဗုဒ္ဓကိုယ်စား မဟာဗောဓိရွှေညောင်တော်ကို ဖူးမြော်ပူဇော်ခွင့် ရကြပါလျှင် ပစ္စုပ္ပန်သံသရာနှစ်ဖြာသော ကောင်းကျိုး ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကြပေလိမ့်မည်။ ဤသို့လျှင် ကောင်းမြတ်သော မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာဓမ္မာ စိတ်စေတနာဖြင့် ရှင်အရဟံ မထေရ်မြတ်ကြီးနှင့် အနော်ရထာဘုရင်ကြီးတို့သည် ဆရာနှင့်ဒကာ ဆန္ဒ သဒ္ဓါတူညီကြသည့်အလျောက် မဇ္ဈိမဒေသမှ မဟာဗောဓိပင်ပွားကို ပင်းမြို့သို့ ပင့်ဆောင် စိုက်ပျိုးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ရှင်အရဟံမထေရ်မြတ်ကြီးနှင့် ပုဂံပြည့်ရှင် အနော်ရထာဘုရင်ကြီးတို့၏ ကျေးဇူးတရားကြောင့် မြန်မာပြည်သူပြည်သား လူအများတကာတို့ မဟာဗောဓိ ရွှေညောင်တော်ကို ဖူးမြော်ပူဇော်ခွင့် ရနေကြပြီး ကုသိုလ် တရားများ နေ့စဉ်တိုးပွား ရရှိနေကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဥဠာရဇ္ဈာသယာနံ နိသမ္မကာရိနံ
ပဋိပတ္တိပရေသံ ဝိဝိဇေတိသုခံ
နိပ္ပါဒနပ္ပယောဇနာ

(ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ အနုဋီကာ)

မွန်မြတ်သော နှလုံးသားဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင် မြော်မြော်မြင်မြင် ပြုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်သူတော် ကောင်းတို့ ဆောင်ရွက်အပ်သောအလုပ်သည် သူတစ်ပါး တို့အား အမျိုးမျိုးအစားစား အကျိုးစီးပွားချမ်းသာကို ဖြစ်စေနိုင်၏။ (အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ တစ်ဘဝသာသနာ၊ စာမျက်နှာ-၃၉၃)

ပုဗ္ဗကာရီ၊ ကတညုတ ကတဝေဒီ

ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ အကျိုးနှစ်ဖြာနှင့် လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို ပေးစွမ်းတော်မူပေသောကြောင့် သကျနွယ်ဖွား ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဗြဟ္မာ နတ်လူ သုံးဘုံသူလောကသားတို့အတွက် အကျိုးကြီးမား ကျေးဇူးများလှသည့် ပုဗ္ဗကာရီလက်ဦးသခင် ကျေးဇူး ရှင်ကြီးဖြစ်ပါပေ၏။

ဘုရားရှင်အမှီပြုပွင့်ရာ မူလဖွားဖက်တော်ရင်း ဗောဓိပင်မင်းသည်လည်းကောင်း၊ သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန် ကျောင်းတော် မြေနေရာ၌ စိုက်ပျိုးထားအပ်သောအာနန္ဒာ ဗောဓိပင်လည်းကောင်း၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့ရှိ သဃ်မိတ္တာဗောဓိပင်သည် လည်းကောင်း၊ ပင်းမြို့၌စိုက် ပျိုးထားအပ်သော ရှင်အရဟံဗောဓိပင်သည် လည်းကောင်း ကျေးဇူးတရားကြီးမားကြပါပေ၏။

အောင်သပြေမြို့ဟောင်း ပင်းမြို့၌ဗောဓိပင် ရွှေညောင်တော်ကို မြေချစိုက်ပျိုးပေးခဲ့ကြသူ ရဟန္တာရှင် အရဟံမထေရ်ညွှတ်ကြီးနှင့် ပုဂံပြည်ရှင်အနော်ရထာဘုရင် ကြီးတို့သည် မြန်မာပြည်သားတို့အတွက် ကလျာဏမိတ္တ နိဗ္ဗာနပုည ကျေးဇူးဥပကာရ ကြီးမားလှပါပေသော ကတညုတ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဖြစ်ကြပါပေ၏။

ပင်းဗောဓိရွှေညောင်တော်ကို ခေတ်အဆက် မသေမပျက် ရှင်သန်တိုးတက် စည်ပင်လျက်ရှိအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တည်ဆောက်ပြုပြင် မွမ်းမံကြ လျက် ညောင်ထောက်ရေသွန်း အမျိုးမျိုးသော ကုသလ ကမ္မအမှုတို့ဖြင့် ကုသိုလ်ပြုခဲ့ကြကုန်သော ခေတ်အဆက် ဆက်သော ပင်းနယ်သူနယ်သား စေတနာရှင် အလှူရှင် များတို့သည်ကား သာသနာ့အကျိုး ထမ်းပိုးသယ်ဆောင် ကြသူ၊ ရှင်အရဟံမထေရ်မြတ်ကြီးနှင့် အနော်ရထာဘုရင်ကြီး တို့၏ ကျေးဇူးကို တုံ့လှယ်ပေးဆပ် ကျေးဇူးဆပ်နေကြ ကုန်သော ကတညုတ ကတဝေဒီများချည်း ဖြစ်ကြပါပေ၏။

ရှင်အရဟံဗောဓိ-ပင်းဗောဓိပင်၏ ထူးခြားအံ့ဖွယ်များ

ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန ရှေးဟောင်းသုတေသန ဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးအောင်ကြိုင်(အငြိမ်း စား)သည် မင်းဘူးအောင်ကြိုင်အမည်ဖြင့် ပင်းမြို့ဒေသမှ ဗောဓိပင်နှင့် အံ့သြဘွယ်ရာများဟူ၍ ဆောင်းပါးတစ်စောင် ရေးခဲ့သည်ကို ဖတ်ရှုရပါသည်။ စာရေးသူသည်လည်း ရှင်အရဟံဗောဓိ၊ ပင်းဗောဓိသို့ သုံးကြိမ်သုံးခေါက်ရောက်ရှိ ခဲ့ဖူးရာ ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့မှတ်သားမိခဲ့သည့် ထူးခြား ချက်များကို အကျဉ်းချုပ်၍ တင်ပြလိုပါသည်။

(၁) ပထမ တွေ့ရှိချက်မှာ ဗောဓိပင်မြစ်ပွားကြီး များသည် ပလ္လင်တော်အောက်ခြေ အုတ်တံတိုင်းအကာအရံ ကိုထိုးဖောက်၍ မြေပြင်တစ်လျှောက် အရပ်လေးမျက်နှာ သို့ ထိုးထွက်နေကြကာ ထိုမြေလျှောက် အမြစ်ကြီးများမှ ဗောဓိပင်ပွားများ ရှင်သန်ပေါက်ရောက်လျက် ရှိနေကြခြင်း။

(၂) ဒုတိယတွေ့ရှိချက်မှာ ခက်မငါးဖြာ ပင်စည် များ ဖြာထွက်လျက်ရှိရာ ပင်စည်ပင်မ ခေါင်ကိုင်းကြီးနှစ်ခု သည် ရေကန်ဘက်သို့ အလှမ်းကွာကွာ ကျိုးကျ မြေခဲ ခြင်္သေ့လည်း သွေ့ခြောက်သေဆုံး မသွားကြပဲ အတက်အခက်၊ အလက်၊ အရွက်သစ်များထွက်လျက် ရှင်သန် စည်ကားနေခြင်း။

(၃) တတိယတွေ့ရှိချက်မှာ ပင်မကြီးတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် အရှေ့ဘက်ကိုင်းကျိုးပင်စည်သည် သွေ့ခြောက်နေသော်လည်း အဖျားပိုင်းတွင် အတက် အခက်၊ အရွက်အသစ်တို့ ထွက်၍ စည်ကားနေခြင်း။

(၄) စတုတ္ထတွေ့ရှိချက်မှာ ခက်မ ငါးဖြာရှိ သည့်အနက် အနောက်တောင်ဘက်သို့ သွားနေသော ကိုင်းကြီးမှာ ကျန်ပင်စည်များကဲ့သို့ အပေါ်ဘက်သို့ ထောင်တက်မနေဘဲ လူတစ်ရပ်မှီသာအောင် နိမ့်ဆင်း ပေါက်ရောက်နေခြင်း၊ (ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ရသည်မှာလည်း

သူတို့၏ အဓိဋ္ဌာန် ပြုချက်ကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု အယူအစွဲရှိကြောင်း။)

လပြည့်လကွယ်၊ နေ့ကြီးအခါကြီး ရက်ကြီးများတွင် ဗောဓိပင်ညောင်ရွက်များ ကန်တော့ထိုးကြသည်ဟူသော အချက်ကိုမူ အများပြည်သူတို့ပြောစကား ကြားသိခဲ့ရရုံသာဖြစ်ပြီး စာရေးသူကိုယ်တိုင် မတွေ့မြင်ခဲ့ရဘူးပါ။ မတိုက်ဆိုင်သေးခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ပင်းဗောဓိပင်ပွားစိုက်ထူ ကုသိုလ်ယူ

ပင်းဗောဓိရွှေညောင်တော်ပင်ပွားများကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဒေသအတော်များမှ လာရောက်ပင့်ဆောင်ယူကြတာ သာသနိကဌာနများ၌ ကုသိုလ် အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြလေ့ရှိကြောင်း သိရပါသည်။ စာရေးသူ တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ်က ပဲခူးမြို့၊ သာသနာ့ဗိမာန်တော်ကြီးဝန်းအတွင်း၌ ပင်းဗောဓိ မျိုးပွားနှစ်ပင် စိုက်ပျိုးကာ ကုသိုလ်ယူခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၆-ခုနှစ်၊ မတ်လအတွင်းက ပင်းဗောဓိပင်ပွား (၅)ပင်ကို ပင်းမြို့ကျောင်းဦးဇင်းဦးဥတ္တမထံမှ အလှူခံတောင်းယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုပင်းဗောဓိပင်ပွား များ မြေချစိုက်ပျိုးရန်အတွက် အခါအခွင့်ကောင်း သင့်ချိန်ခါမြေသင့်ရာကို စောင့်စားရှာဖွေ ငုံ့လင့်၍ နေခဲ့ပါသည်။

လောင်းမင်းသိဒ္ဓတ္ထဗောဓိသတ်နှင့် ဖွားဖက်တော်ရင်း ဗောဓိမင်း၏ မျိုးရင်းစစ်မှန်ခြင်း၊ ရဟန္တာရှင်အရဟံ၏ အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုးကြောင့်ပေလော မသိ။ အကျိုးပေးသန်လှ၊ အကျိုးပေးမြန်လှသည် ဟု ဆိုရပါတော့မည်။ ပင်းဗောဓိရွှေညောင်တော် ပင်ပွားများ မြေချစိုက်ရန် အချိန်တန်အခါကောင်း ဆုတောင်းဖြင့် ပြည့်ခဲ့လေပြီ။

ပထမတစ်ပင်မှာ သီတဂူဆရာတော်ကြီး

ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ၏ သီတဂူဗိမာန်တော် (ရန်ကုန်၊ မြောက်ဒဂုံနယ်မြေ) အုတ်မြစ်တော်စီ မင်္ဂလာနေ့ရက် အခမ်းအနားတွင် သာသနာပြုဖက် အဖြစ် မြေချစိုက်ပျိုးနိုင်ရန် ပင်းဗောဓိပင်ပွားတစ်ပင်ကို ဆရာတော်ကြီးအား လှူဒါန်းလိုက်ပါသည်။ ယခုအခါ သီတဂူဗိမာန်တော်(ရန်ကုန်) ရှေ့မျက်နှာစာ၌ ရှင်သန်စည်ကားလျက်ရှိနေပါသည်။

ဒုတိယတစ်ပင်မှာ လယ်ကိုင်းကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်မြတ်ကြီး၏ ရာဟုဒေါင့်အရပ် အောင်မြေနေရာ၌ အကျိုးတော်ဆောင်ချုပ် အရှင်ဓမ္မစာရ (အစိုးရဓမ္မစရိယ)က ကြပ်မတ်စိုက်ပျိုးထားသဖြင့် ရှင်သန်ကြီးပွားစည်းကားလျက်ရှိပါသည်။

တတိယ တစ်ပင်မှာ ရန်ကုန်တိုင်း၊ မှော် ဘီမြို့၊ စန္ဒကူးမြို့ငင်တောရ ဓမ္မရိပ်သာဝန်းအတွင်း၌ သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဒေါက်တာဖေညာဏ်(အကြံပေပုဂ္ဂိုလ်)၏စောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်မှုဖြင့် ရှင်သန်ကြီးပွား စည်းကားလျက်ရှိနေပါသည်။

စတုတ္ထတစ်ပင်မှာ ပဲခူးတိုင်း၊ တောင်ငူခရိုင်၊ ကေတုမတီမြို့သစ်၊ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာကျောင်းတိုက်အတွင်း မဟာသန္တိသုခ အောင်ချမ်းသာ စေတီတော်ကြီး၏ အရှေ့တောင်ထောင့်အရပ်၌ ပဓာနနာယက အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနစရိယ သက်တော်ရှည် ဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တအာသဘမဟာထေရ် အရှင်သူမြတ် ကြီးကြပ်စိုက်ပျိုးမှုဖြင့် ရှင်သန်တိုးပွား စည်ကားလျက်ရှိနေပါသည်။

ပဉ္စမတစ်ပင်မှာ ကေတုမတီမြို့ စာရေးသူ၏ ခြံဝန်းအတွင်း ဥတ္တရဒိသာရပ်မျက်နှာတွင် ပင်းဗောဓိပင်ပွားတစ်ဆူကို ကုသိုလ်ယူ စိုက်ပျိုးထားပါကြောင်း မင်္ဂလာသတင်းစကား တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

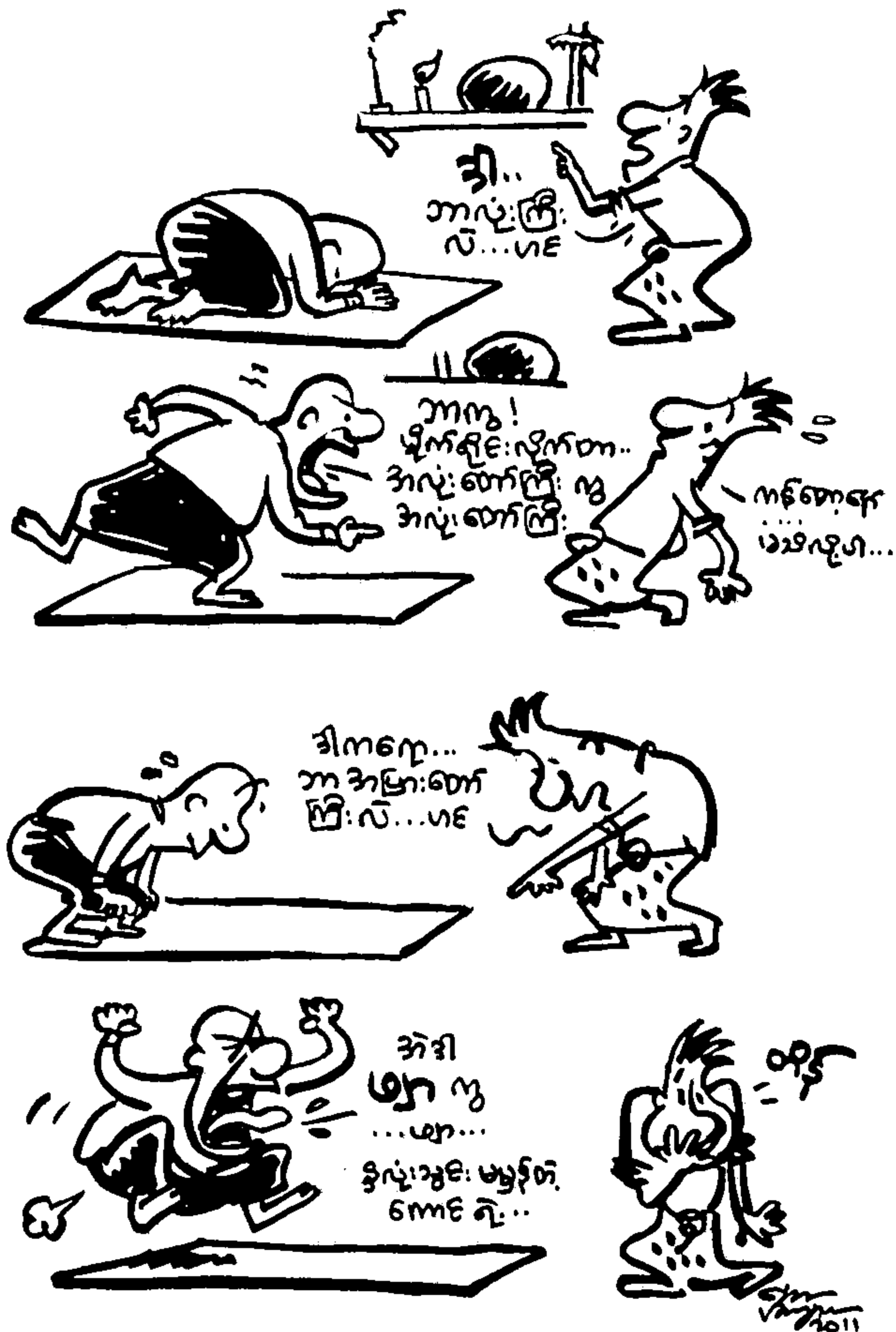
ယခုအခါ ရှင်အရဟံဗောဓိ ပင်းဗောဓိရွှေညောင်တော်

ပင်ပွား(၅)ပင်စလုံးကို မြေချစိုက်ပျိုးနိုင်ခဲ့ပြီး ရှင်သန်ကြီးထွား စည်းကားလျက် ရှိနေကြပြီ။ မြန်မာပြည်သူပြည်သားတို့ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားရာ တိုးပွားကြောင်း ကောင်းကျိုးပြုရင်း ရဟန္တာအရှင်အရဟံမထေရ်မြတ်ကြီးနှင့် ပုဂံပြည့်ရှင်အနော်ရထာဘုရင် ကြီးတို့၏ ကျေးဇူးကို ကတညုတ ကတဆေဒီ တုံ့ပြန်ပေအပ် ကျေးဇူးဆပ်လိုက်ပါကြောင်း တင်ပြလိုက်ပါသတည်း။

(သုခိတာ ဟောထ ဒုက္ခာ မုဇ္ဈထ)

ဣန္ဒာဆွေ

၂၀၁၁-မေလ ၁၉ ရက်

လူကောင်းလူတော် / လူတော်လူကောင်း

ပညာမည်မျှတတ်မြောက်သော်လည်း နှုတ်
သားက ကြင်နာသနားတတ်သောစိတ် ကင်းမဲ့လျှင်
လူတော်လူကောင်း၊ လူကောင်းလူတော် မဖြစ်နိုင် ပါ။
နောက်ပြီး . . .

သတ္တဝါများဟာ ဓါတ်တူချင်းချင်းသာ နှီး
နှောညီညွတ်ကြရသည်ကို ဓာတုသံယုတ်နိဒါန
ဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် အဿဒ္ဓသံသန္ဓနသုတ်မှာ
ဘုရားရှင်ဟောတော်မူခဲ့တာ ရှိပါသည်။ ဘယ်လို
ဟောခဲ့သလဲဆိုရင် . .

သဒ္ဓါမရှိသူဟာ သဒ္ဓါမရှိသူအချင်းချင်း နှီးနှောညီ
ညွတ်ကြတယ်။

ပညာမဲ့သူဟာ ပညာမဲ့သူအချင်းချင်း နှီးနှောညီ
ညွတ်ကြတယ်။

ပညာရှိသူဟာ ပညာရှိသူအချင်းချင်း နှီးနှောညီ
ညွတ်ကြတယ်။

ပျင်းသူဟာ ပျင်းသူအချင်းချင်း နှီးနှောညီညွတ်ကြ
တယ်။ လုံ့လရှိသူဟာ လုံ့လရှိသူအချင်းချင်း နှီးနှော
ညီညွတ်ကြတယ်။

မရှက်မလန့်သူဟာ မရှက်သူမလန့်သူ အချင်းချင်း
အပေါင်းအသင်းပြုမိ၊ နှီးနှောညီညွတ်မိလျက်
ရှိကြတယ်။

ပါရမီနတ်မိုး

လူတော်လူကောင်း၊ လူကောင်းလူတော် ဖြစ်ဖို့
ဆိုရင် လူမိုက်နှင့်လူလိမ္မာကိုလည်း ဝဃနဏ ခွဲခြား
သိထားရမယ်။ လူမိုက်ဆိုတာက “ဒွေအတ္ထေ လုနန္တိ
တိဗာလာ”၊ ဒွေအတ္ထေ-မျက်မှောက်ဘဝ၊ တမလွန်ဘဝ
အကျိုးနှစ်မျိုးတို့ကို၊ လုနန္တိ-ဖြတ်တောက်တတ်ကုန်၏။
ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဗာလာ-လူမိုက်မည်ကုန်၏။

လူမိုက်ဟာ လက်ရှိပစ္စုပ္ပန် ဆိုးကျိုးထက်

ကောင်းကျိုးကို ပိုပြီးဖျက်ဆီးလေ့ရှိတယ်။ မိမိအကျိုး
ရော သူတစ်ပါးအကျိုးပါ ဆုတ်ယုတ်စေတယ်။ ဥပမာ
ဆိုကြပါစို့၊ အပြုသဘောနဲ့ရပ်ရွာမြို့နယ်သာယာ
လှပအောင် ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာပြည်မှာ ကျွန်းသစ်တွေ
စိုက်ကြပါတယ်။ လူမိုက် အဖျက်သမားဟာ နှစ်ပြည့်
အောင်စောင့်ရမည့် ကျွန်းပင်တွေကို အရွယ်မရောက်ခင်
ခုတ်လှဲပစ်တတ်တာ မိမိ သူတစ်ပါး အကျိုးနှစ်မျိုးလုံးကို
ဆုတ်ယုတ်စေပါတယ်။

ထို့နောက် လူမိုက်ဟာ သံသရာအကျိုးကို
လည်း မကြည့်တတ်၊ မမြင်တတ်သူပါ။ ဒီဘဝ ဒီကိုယ်စံ၊
နောက်ဘဝ နောက်ကိုယ်ခံဆိုတဲ့ အလွယ် လမ်းလိုက်တဲ့
သူတွေရဲ့ ကျင့်ထုံးအတိုင်းပါပဲ။ ပစ္စုပ္ပန်မှာ မိမိအကျိုးပြီး
မြောက်ရင်ပြီးရော၊ သံသရာဘာဖြစ်ဖြစ်ဆိုတဲ့ (one
way) တစ်လမ်းသွားတွေပါ။

ဥပမာအားဖြင့် - အရှင်ဒေဝဒတ်ဟာ ဘုရားနဲ့
အရင်းနှီးဆုံး (ညီမပေးယောက်ဖ)ဖြစ်ပါလျက်၊ မိမိရဲ့ပစ္စုပ္ပန်
အကျိုးတစ်ခုတည်းကိုသာကြည့်ပြီး ရတနာသုံးပါးကို
ပစ်မှားမိသည့်အတွက် နောင်သံသရာမှာ မဟာအဝိစိ
သွားခြင်းဆိုတဲ့ သံသရာအကျိုးကို မကြည့်တဲ့အတွက်
အခုအချိန်မှာဆို ကယ်ပါယူပါ တစာစာအော်ရင်း
ငရဲမှာ နေမနား ညမအား ခံနေရ ရှာတာပါ။ နောင်လည်း
နှစ်တွေထောင်ချီလျက် အကြားအလပ်မရှိ ခံရဦးမှာပါ။
ဒါကြောင့်လူတော်လူကောင်း၊ လူကောင်းလူတော်ဖြစ်ချင်ရင်
တစ်ဘုံပဲ မကြည့်ဘဲ နှစ်ဘုံကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။

လူတော်လူကောင်းဖြစ်ဖို့ ပညာဟာ အဓိက
အခန်းကဏ္ဍက ပါဝင်ပါတယ်။ ပညာမပါဘဲနဲ့ လူတော်
လူကောင်း၊ လူကောင်းလူတော်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ ၉၀ ရာခိုင်
နှုန်း မသေချာပါဘူး။

ဒီနေရာမှာ ပညာဆိုတာ အကောင်းနဲ့အဆိုး၊
အကျိုးနဲ့အကြောင်းကို ခွဲခြားတတ်တဲ့ ဉာဏ်ပညာကို

ဆိုလိုတာပါ။ အကောင်းအဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုး၊
ခွဲခြားပြီး အဲဒီအကောင်းအဆိုး အကြောင်းအကျိုးကို
မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးတို့အတွက် ဧကန်မုချ အသုံးပြုရမှာ
ဖြစ်ပါတယ်။

လူတော်လူကောင်း လူကောင်းလူတော်ဟာ
ဘယ်တော့မှ ကိုယ်ကျိုးအတွက်တစ်ခုတည်း မကြည့်
ပါဘူး။ အနီးစပ်ဆုံး လူတော်လူကောင်းတွေကို တင်ပြ
ရမယ်ဆိုရင် မြန်မာပြည် ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးတွေအတွက်
အတတ်နိုင်ဆုံး ကူညီပေးနေသော ဆရာတော် ဒေါက်တာ
အရှင်ဉာဏိဿရစသော ခေါင်းဆောင်များ၊ နာရေးကူညီ
အသင်းကို တည်ထောင်ထားသော လူပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၊
စသည်ဖြင့် အခြားအခြားသော ပရဟိတလုပ်ငန်းရှင်
ကြီးများကို မြင်တွေ့ရမှာပါ။ ဘယ်လောက် အားက
စရာကောင်းပြီး ဘယ်လောက် အတုယူသင့် သလဲဆိုတာ
သူတော်ကောင်းစိတ် ရှိသူတွေအတွက် တွေးရုံမျှဖြင့်
လေးစားကျေနပ် မိနေကြမှာပါ။

ထို့ကြောင့်လူတော်လူကောင်း၊ လူကောင်းလူတော်
ဟာ ဘယ်သောအခါမှ ကိုယ်ကျိုးတစ်ခုတည်း ကြည့်လေ့
မရှိပါဘူး။ မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ သုမေဓာရှင်ရသေ့ ဘဝမှာ
နိဗ္ဗာန်ရဖို့ လက်တစ်ကမ်းအလိုမှာ ရောက်နေ ပြီးဖြစ်
ပါလျက် သတ္တဝါတို့၏ (ပရဟိတ) အကျိုး စီးပွားကို
လိုလားတော်မူ၍ “သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာကြီးကို
ငါတစ်ယောက်တည်းကူးလျှင် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။
ဝေနေယျသတ္တဝါတွေကို ငါတတ်နိုင်သလောက် ကယ်
တင်မည်”။

“ဗုဒ္ဓေါဗောဓေယျံ (ငါသိသလို) မုတ္တောမော
ဓေယျံ(ငါလွတ်မြောက်သလို) တိဇ္ဈောတာရေယျံ
(ငါကူးမြောက်သလို) သတ္တဝါတွေကိုလည်း ဖြစ်စေရမယ်”
လို့ စကားကြီးသုံးခွန်းကို ဟစ်ကြွေးပြီး လက်ထဲရောက်
နေတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို စွန့်ကာ ဘုရားဆုကို ပန်ဆင်ခဲ့

ဘာဟာ (ပရဟိတ) အများအကျိုးအတွက်ပါပဲ။

ဒါကြောင့် လူတော်လူကောင်း၊ လူကောင်း လူတော်တွေဟာ မိမိအကျိုး (အတ္တဟိတ) ထက် သူတစ်ပါးအကျိုး(ပရဟိတ)တွေကို ပိုပြီးဦးစားပေး တတ်တယ်ဆိုတာ စာရှုသူတို့ သဘောပေါက်နားလည် လိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

လူမိုက်တွေမှာ ရနိုင်တဲ့အကျိုးက -

- ၁။ အပြစ်ဒဏ်ခံရခြင်း၊
- ၂။ ဘေးရန်များခြင်း၊
- ၃။ ဂုဏ်သိမ်မွဲခြင်း၊
- ၄။ လူကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း ဆိုတဲ့ အကျိုးတရားတွေ ရနိုင်တယ်။

“ဒွေ အနတ္တေ လာတိတိ ဗာလော၊ ဒွေအနတ္တေ- မျက်မှောက် တမလွန် အကျိုးမဲ့ နှစ်မျိုးတို့ကို လာန္တိ- ယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်။ ဗာလာ-လူမိုက်မည် ကုန်၏။

ပညာတွေတယ်မျှလောက် တတ်စေဦး ပညာအရ သိထားတဲ့ ကောင်း၊ မကောင်း၊ ဟုတ်၊ မဟုတ်၊ မှန်၊ မမှန်၊ လိုက်နာ ရှောင်ကြည်ခြင်းမရှိဘဲ တလွဲကျင့်တဲ့သူ ဖြစ်လျှင် ပညာရှိလူတော်၊ လူကောင်းဟု မခေါ်နိုင်ပါဘူး။

လူလိမ္မာဆိုတာက -

- ၁။ ကောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်ခြင်း၊
- ၂။ ကောင်းသောစကားကို ပြောခြင်း၊
- ၃။ ကောင်းသောအကြံကို ကြံခြင်း၊

ပဏ္ဍန္နိတိ ပဏ္ဍိတာ၊ ပဏ္ဍန္နိ-အကျိုးနှစ်ပါး၌ ဉာဏ်အသွားဖြင့် သွားတတ်၊ ရောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ပဏ္ဍိတာ-ပဏ္ဍိတမည်ကုန်၏။

သဉ္ဇာတာ ပဏ္ဍာ ဧတေသန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

ဧတေသံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ သဉ္ဇာတာ- ကောင်း စွာဖြစ်သော၊ ပဏ္ဍာ-ပညာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ပဏ္ဍိတာ-ပဏ္ဍိတမည်ကုန်၏။

လောကမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ဘေးအန္တရာယ် များဟာ လူမိုက်ဗာလများကြောင့် သာဖြစ်၏။ ပညာရှိကြောင့်ဖြစ်တာမဟုတ်လို့ ဘုရားဟောတော်မူခဲ့ တယ်။

ပညာရှိတွေမှာ ရနိုင်တဲ့အကျိုးက -

- ၁။ ဘေးရန်အမျိုးမျိုး ကင်းရှင်းအေးချမ်းခြင်း၊
- ၂။ ဂုဏ်သတင်း ကျော်ဇောခြင်း၊
- ၃။ ပရိသတ်၌ ရွံ့စိုင်းကင်းခြင်း၊ ရဲရင့်ခြင်းစတဲ့ ကောင်း ကျိုးတွေ ရနိုင်တယ်။

ပညာဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားစေကာမူ လူမိုက်၊ လူယုတ်မာကို ရှောင်ရမည်။ ပတ္တမြားလည်ဆွဲ ဆင် ထားတဲ့မြွေဟာ အန္တရာယ်မပြုတတ်ဘဲ မရှိ။ မီးလောင် တဲ့အိမ်က မီးဟာအိမ်ကို၎င်း၊ အိမ်ကိုမှီနေတဲ့ လူအများ ကိုလည်းကောင်း လောင်တတ်၏။ အဲဒီဥပမာလိုပဲ လူမိုက်ဗာလဟာ မိမိရဲ့အယူမှား အပြုမှားတို့ဖြင့် မိမိကိုလည်းဖျက်ဆီး၊ မိမိစကားလိုက်နာသူတို့ အားလုံး ကိုလည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေတတ်၏။

လူလိမ္မာဟာ ဘေးရန်ဖြစ်လာတဲ့အခါ အကာ အကွယ် အစောင့်အရှောက်ကောင်းကဲ့သို့ လည်းလည်း ကောင်း၊ အမိုက်အမှောင်၌ အမြင်ကိုရစေတတ်သော ဆီမီးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မှန်ကုန်သင့်မြတ်တဲ့ အပြုအမူ အယူအဆရှိသူ ပညာရှိများအား မိမိကိုလည်းကောင်း၊ မိမိအားရှိခိုးသူ များကိုလည်းကောင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ကင်း စေတတ်၊ ချမ်းသာစေတတ်၏။

ဒါပေမဲ့ ဓါတ်သဘောက ကူးစက်တတ်တယ်။ အရှင်သာရိပုတြာက ပညာကြီးတော့ အရှင်သာရိပုတြာရဲ့

တပည့်အားလုံးဟာ ပညာကြီးကြတယ်။ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကား တန်ခိုးကြီးတော့ အရှင်ရဲ့တပည့်အားလုံးဟာ တန်ခိုးကြီးတယ်။ အဲဒီအတူပဲ အကောင်းဘက်မှာ ဓါတ်တူချင်းချင်း၊ ပေါင်းစပ်မိသကဲ့သို့ မကောင်းတဲ့ဘက်မှာ လည်း အရှင်ဒေဝဒတ်ရဲ့ တပည့်အားလုံး အလိုဆိုး ရှိသူတွေချည်း ဖြစ်ကြတယ်။

ဒီတော့ မတတ်သာလို့ မိမိုက် ဘမိုက် ဆရာမိုက်တွေနဲ့ ဆုံနေရသည်ဖြစ်စေ၊ လူမိုက်တွေနဲ့ ပေါင်းသင်း နေရသည်ဖြစ်စေ ဓါတ်မတူအောင် အထူးသတိထားပါ။

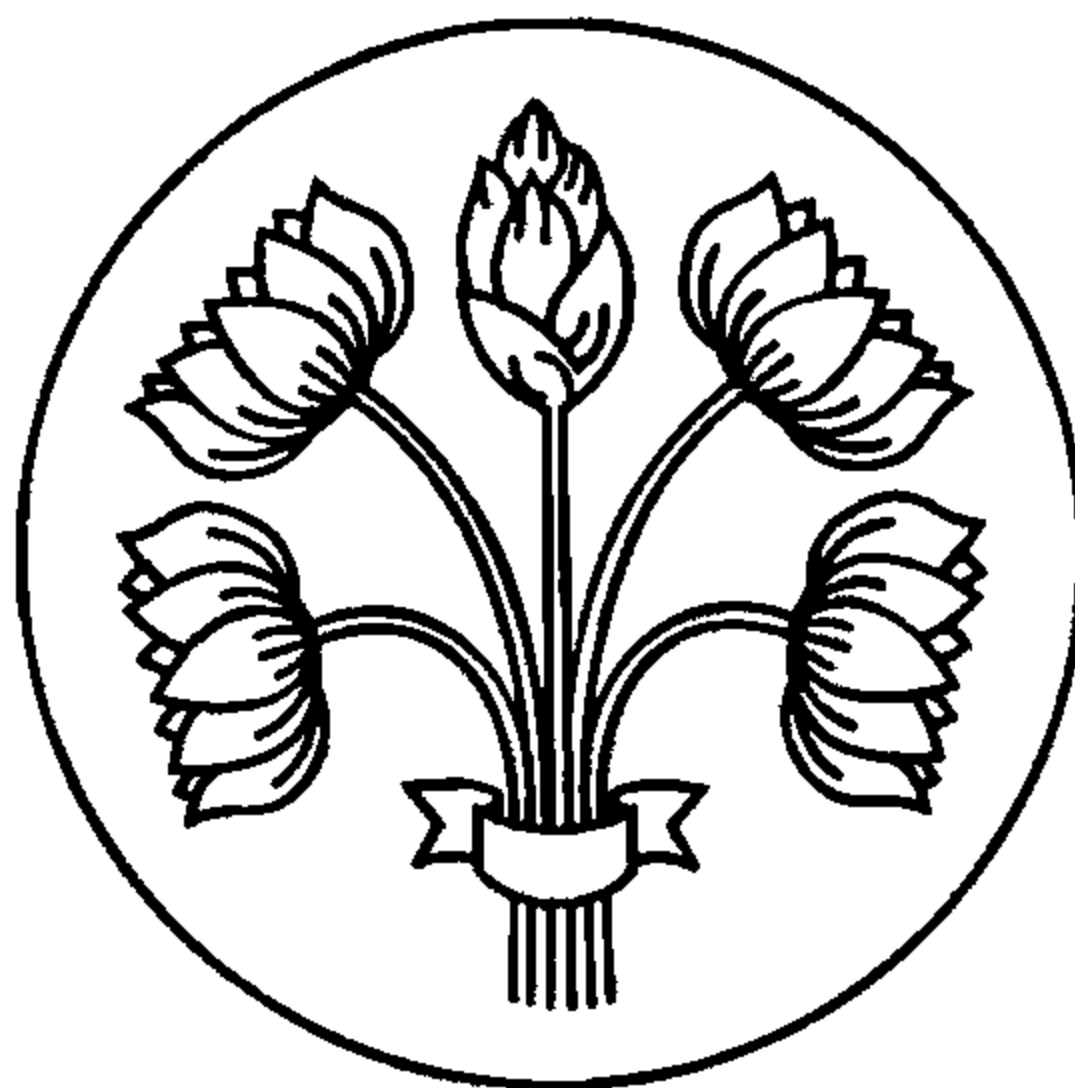
လူတော် လူကောင်း ဖြစ်ဖို့ဆိုရင် . . .

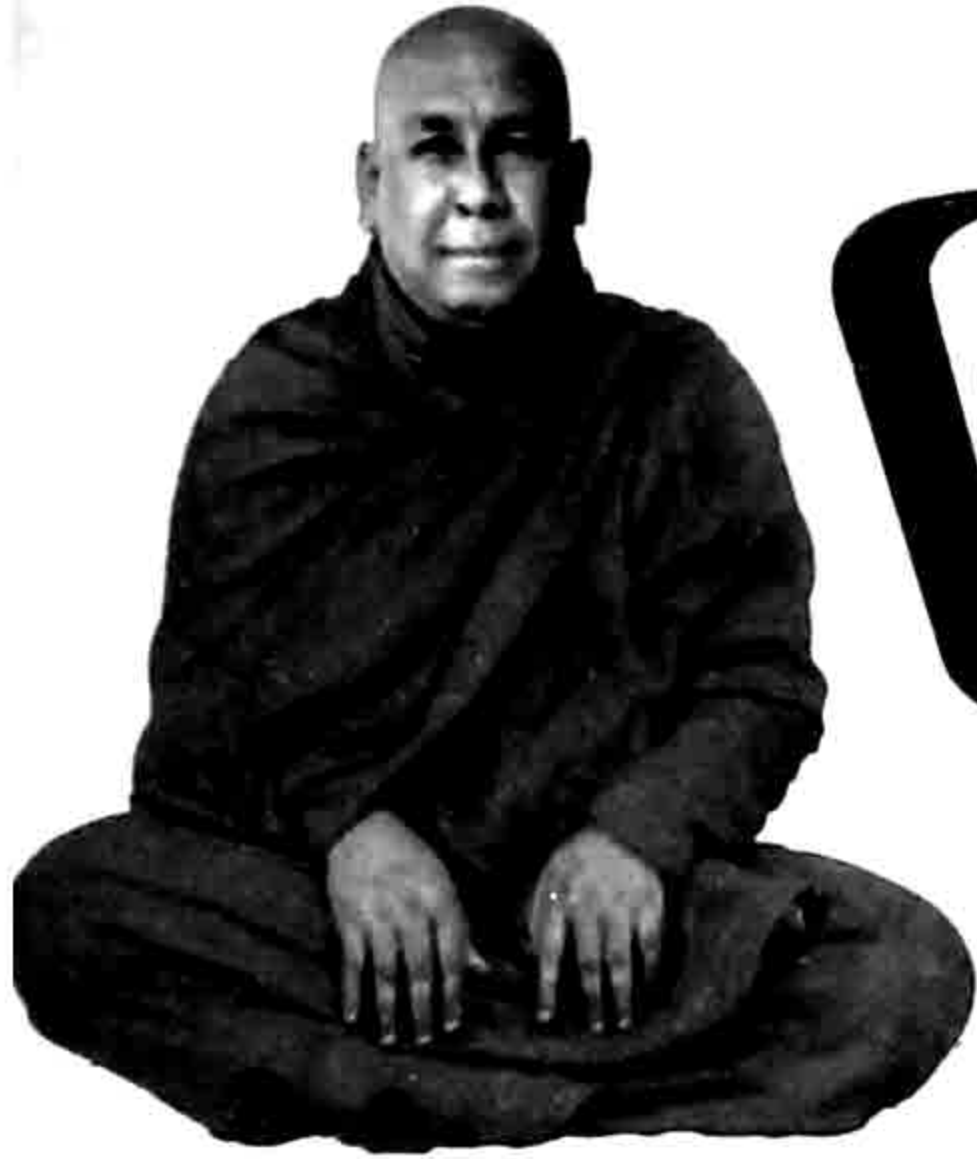
ပညာလည်းတတ်မြောက် နှလုံးသား၌ ကြင်နာ သနားတတ်တဲ့ စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်းအပြည့်ရှိတဲ့ သူကို လူတော်လူကောင်းလို့ခေါ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် လူတော်လူကောင်း၊ လူကောင်း လူတော် ဖြစ်ဖို့ဆိုရင် ပညာလည်းတတ်မြောက်၊ နှလုံးသား၌လည်း ကြင်နာသနားတတ်တဲ့ စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်း အပြည့်ရှိရပါမည်။ ဒါမှသာ လူတော် လူကောင်း၊ လူကောင်း လူတော်ဟုခေါ်နိုင်ပါမည်။

ပါရမီနတ်မိုး

အရှင်ပညာဇောတ (SIBA-00018)

မြတ်ဆရာ

မြတ်ဆရာဟူသည် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နေကြဖြစ်တဲ့ အနန္တောအနန္တ ငါးပါးထဲမှ တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဂုဏ်သတင်းကြီးမာ၍ ကျေးဇူးလည်းကြီးမားလှပါ သည်။ ဆရာဟူသော ဝေါဟာရသည် ပါဠိစကား “ဆာယာ” မှလာသည်ဟူ၍ ၎င်း၊ အာစရိယမှ လာသည်ဟူ၍ ၎င်း မှတ်သားတွေ့ရှိဖူးပါသည်။

“ဆာယာ” ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ “အရိပ်” ဖြစ်ပါသည်။ အရိပ်သည် မည်သူမျိုးကိုမဆို ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့စေပါသည်။ ဆရာသည် ကျွန်ုပ်တို့တပည့်တွေအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော အရိပ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် “နှိုင်းဆချင့်ချိန်” ဆုံးဖြတ်တတ်သည့် အလေ့အထရှိသော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်း၊ မှတ်သားခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အာစရိယဟုဆိုရာ၌ ဆရာသည် စရိယဟူသော အကျင့်သီလသိက္ခာတို့၌ ကျွန်ုပ်တို့တပည့်အားလုံး၏ ရှေ့ဆောင်လမ်းပြကြီး ဖြစ်ပါသည်။ တပည့်များသည် မြတ်ဆရာများအပေါ်၌ ရိုသေခြင်း၊ ကြည်ညိုခြင်း၊ လေးစားခြင်း စသည်များမှာ မြတ်ဆရာများ၏ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်အား ထုတ်သော လုံ့လဝီရိယ စာရိတ္တနှင့် ပညာအားကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့တပည့်များအား ပညာအလင်းရောင်တည်းဟူသော မီးရှူးတန်ဆောင်ကို ကိုင်ဆောင်ကာ ရှေ့ဆုံးမှဦးဆောင်၍ အောင်မြင်ခြင်းပန်းတိုင်သို့ မရောက် ရောက်အောင် ခေါ်ဆောင်သွားတတ်ကြပါ သည်။ အကျိုးအကြောင်း အဆိုးအကောင်းတို့ကို ကောင်းစွာခွဲခြမ်း ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်း၊ အထူးထူးကို သိခြင်း ‘ပညာ’ ဖြစ်ရာ မြတ်ဆရာများသည် ထိုပညာတို့ကို တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားပို့ချခြင်း၊ လမ်းညွှန်ပေးခြင်း၊ သွန်သင်ဆုံးမပေးခြင်း၊ တပည့်များ၏ ရှေ့မှာ မားမားမတ်မတ်ရပ်တည်ကာ စံပြသဖွယ် ပြောဆိုပြုမ ကျင့်ကြံနေထိုင်တတ်ကြပါ သည်။

ထို့ကြောင့် ပညာသင်ကြားပို့ချပေးသည့် ဂုဏ်နှင့် ကုံလုံပြည့်စုံသူကို အာစရိယဟူ၍ ၎င်း၊ ပညာသင်ယူသူ တပည့်တို့အား သွန်သင်ဆုံးမပေး သည့်ဂုဏ်နှင့် ကုံလုံပြည့်စုံသူကို ဥပဇ္ဈယ်ဆရာဟူ၍

ကောင်းစွာသတ်မှတ်ခေါ်ဆိုလေ့ရှိပါသည်။

ထိုသို့သော မြတ်ဆရာတို့ကို တပည့်များက အာစရိယဂုဏော အနန္တောဟု ရိုသေစွာ ဦးခိုက်ပူဇော်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ယဉ်ကျေးမှုများအရ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ မိဘ၊ ဆရာ ဤငါးပါးသည် ကျေးဇူးတရားအလွန်ကြီးမားသည်။ အနန္တော အနန္တငါးပါးဟူ၍ အခိုင်အမာအလေး အနက် သတ်မှတ်ခံယူထားကြပါသည်။

ဤငါးပါးကို ကြီးစွာလေးစား အားထား အားကိုး ကြပါသည်။ မြတ်ဆရာများသည် တပည့်များအပေါ်တွင် လိမ္မာသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုးသွမ်းသည်ဖြစ်စေ၊ ချစ်ခင်စွာ ကျောသားရင်သား မခွဲခြားပဲ မိမိတတ်သိသောပညာများကို တပည့်များအားလုံး တတ်မြောက်အောင် အားကြီးမာန်တက် သင်ကြားပေးပါသည်။

လိမ္မာသောတပည့်ကို အချစ်ပို၍ မလိမ္မာသော တပည့်ကိုလည်း အသနားပိုလှပါသည်။ ဆရာမြတ်တို့ ၏ စိတ်စေတနာမှာ မိမိတပည့်များအားလုံး ပညာများ ပြည့်ပြည့်ဝဝ တတ်မြောက်စေလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မိဘအတွက် သားသမီးကောင်း၊ ဆရာအတွက် တပည့် ကောင်း၊ နိုင်ငံအတွက် ဝန်ထမ်းကောင်း၊ လူမျိုးအတွက် အမျိုးသားကောင်း၊ အမျိုးသမီးကောင်းများ ဖြစ်စေချင် လှပါသည်။

မိမိကိုယ်တိုင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးစေကာမူ တပည့်များ ကို တိုးတက်ကြီးပွား ချမ်းသာနေသည်ကို မြင်ရတွေ့ရ ကြားရလျှင် လွန်စွာပီတိ ဖြစ်တတ်ကြပါသည်။ “တပည့် မရွား၊ တပြားမရှိ၊ ပီတိကိုစား၊ အားရှိပါ၏” ဟူသော ကဗျာလေးမှာ အထက်၌ဖော်ပြသော မြတ်ဆရာများကို ဂုဏ်ပြုသောကဗျာပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဒါကြောင့် မဃဝေဒလင်္ကာတွင် “ရှေ့ရှု မေတ္တာ၊ ကရုဏာနှင့်၊ နာနာကျင်ကျင်၊ အပြစ်မြင်တိုင်း၊ ဝမ်းတွင်း

မသို၊ ဟုတ်တိုင်းဆို၍၊ ကျိုးလို စိတ်က၊ ဆုံးမတတ်သူ၊ မြတ်ဆရာဟူလော့” ဟူ၍ ဘဝဆရာ မြတ်ဆရာ၏ လေးနက်မှုဂုဏ်ကို အခိုင်အမာစိုက်ထူ ဖွင့်ဆိုမိန့်မှာ ထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ရဖူးပါသည်။ မြတ်ဆရာ တို့သည် ဆီမီးတိုင်၊ ဥယျာဉ်မျိုး၊ ဓားသွေးကျောက်နှင့် ပမာ တူလှပါသည်။

ဆီမီးတိုင်သည် လူသားအားလုံး အလင်းရောင် ရစေရန် မိမိကိုယ်တိုင် အလောင်ခံကာ အလင်းရောင်ပေးပါ သည်။ မိမိထံမှ မည်မျှပင် အလင်းရောင် ကူးယူစေကာမူ မပြိုပြင်ပါ။ ဆက်လက်ထွန်းလင်း တောက်ပစေပါသည်။ မီးစာကုန် ဆီခန်းသည် အထိပေါ့။ အလင်းရောင်ပေး ပါသည်။

ထိုအတူ ဥယျာဉ်မျိုးသည်လည်း မိမိထွန်ယက် စိုက်ပျိုးသောပန်းဥယျာဉ်မှ ရောင်စုံဖြာ၍ ဖူးပွင့်ကြ သော ပန်းမျိုးစုံတို့၏ အလှအပကို ကြည်နူးနှစ်ခြိုက် စွာ ခံစားကြပါသည်။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပီတိဖြစ်တတ် ကြပါသည်။ လှသောပန်းတိုင်း ပွင့်စေချင်သည်၊ ပွင့်သော ပန်းတိုင်းလည်း မွေးစေချင်ပါသည်။ ထိုအတွက်ကြောင့် လှသော၊ ပွင့်သော၊ မွေးသောပန်းများကို မခူးရက်၊ မခြွေရက်ဘဲ ပို၍ ဝေဖြာလှပစေရန် အတွက်သာ ဂရုစိုက် အားထုတ်လေ့ ရှိပါသည်။

ထိုနည်းအတူပါပဲ။ မြတ်ဆရာတို့သည် ဓားသွေး ကျောက်နှင့်လည်း ပမာတူလှပါသည်။ ဓား သွေးကျောက် သည် ဓားအလက်ပေါင်းမြောက်များစွာကို ထက်စေ၊ မြက်စေ၊ လက်စေပါသည်။ ဓားသွေးကျောက်သည် ထက်မြက်ပြောင်လက်သော ဓားပေါင်းမြောက်များစွာ ထွက်ပေါ်လာအောင် မိမိခန္ဓာကိုယ်အား အပွန်းအပဲ့ ခံ အတိုက်စားခံသကဲ့သို့ ဆရာကောင်း၊ ဆရာမြတ်တို့ သည်လည်း ထက်မြက်ထူးချွန်၊ လူရည်မွန်တပည့်များ ဖြစ်လာစေရန် မိမိတတ်မြောက်ထားသည့် အတတ်ပညာ

ဟူသမျှကို အားသွန်ခွန်စိုက် အပင်ပန်းခံကာ သင်ကြားပေးလေ့ရှိကြပါသည်။

ထူးချွန်ထက်မြက်သော တပည့်ကောင်းများ ဖြစ်လာစေရန် ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသမျှ သင်ကြားပေးလေ့ရှိသည်။ မြတ်ဆရာတို့၏ တပည့်များအပေါ် ထားရှိသောမေတ္တာ စေတနာသည် အလွန်အံ့ ချီးမွမ်းဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက “ရိုသေချစ်ထိုက်၊ ချီးမွမ်းထိုက်နှင့်၊ လွဲမှိုက်ဆုံးမ၊ မေးသမျှခံ၊ ဓမ္မနက်နဲ၊ ဟောခိုင်မြဲ၍၊ ကိစ္စနည်းမတွန်း၊ ခုနစ်ခွန်းနှင့်၊ ပြည့်လျှမ်းညီညာ ဤဆရာ ရှာဖွေတပည့်ခံ” ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆိုရိုးတစ်ရပ်တွင်လည်း “အမူအခင်းကို ရှေ့နေအား ပုံအပ်ရာ၏၊ ရောဂါဝေဒနာကို သမားတော် (ဆေးဆရာ)အား ပုံအပ်ရာ၏။ ပညာရှာမှီး၊ ရသူအတွက်မူကား ဘဝကို ဆရာထံ ယုံယုံကြည်ကြည်အပ်နဲ့ ကြရာ၏” ဟူ၍ မှတ်သားဖူးပါသည်။

“လက်ဦးဆရာမည်ထိုက်စွာ ဗုဗ္ဗါစရိယ မိနှင့်ဘ” ဟူသော မြန်မာ့ဆိုရိုးနှင့်အညီ မိသားစုအတွင်း၌ ပထမဆုံးသော လက်ဦးဆရာဖြစ်ကြသော အမိအဘတို့က သားသမီးတို့အား “မကောင်းဖြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လတ်၊ အတတ်သင်စေ၊ ပေးဝေနှီးရင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်” ဟူသောဝတ္တရားအတိုင်း ကောင်းသောပညာအမွေကို ပေးကြပါသည်။ သို့ရာတွင် မိဘနှစ်ပါးသည် အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ နည်းပညာ အလုံးစုံတို့ကို ကုန်စင်အောင် သင်ကြားတတ်သူများ မဟုတ်ကြပါ။ သိကြ တတ်ကြသည် ဖြစ်ပါသော်လည်း သားသမီးတို့အား အသိပညာ၊ အတတ်ပညာအလုံးစုံတို့ကို သင်ကြားပေးနိုင်ရန် အချိန်အလုံအလောက်မရရှိကြပါ။

သို့ဖြစ်၍ ဆရာကောင်း၊ ဆရာမြတ်တို့ထံ မိမိတို့၏ သားသမီးရတနာတို့ကို ဆက်လက်ပေးပို့

အပ်နဲ့ကြရပါသည်။ ဆရာထံမှောက် ရောက်ရှိလာသည့် တပည့်တို့ကို ဆရာက မိဘနှင့်မခြား “အတတ်လည်းသင်၊ ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပံမချန်၊ ဘေးရန်ဆီးကာ၊ သင့်ရာအပ်ပို့” ဟူသော ဆရာတို့၏ကျင့်ဝတ်နှင့်အညီ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ နည်းပညာ စသည်တို့ကို သိတတ်ကျွမ်းကျင်အောင် မချွင်းမချန်သင်ကြားလေ့ကျင့်ပြုစုဖို့ထောင်ခြင်းဖြင့် “ဆရာကောင်းတပည့်ကောင်း” ဖြစ်စေရန် ကြိုးစားအားထုတ်ကြရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာများသည် အကြင်နာ၊ အနစ်နာ၊ ဝါသနာ၊ စေတနာ ဟူသော “နာ” လေးနာနှင့် ပြည့်စုံသူများဖြစ်ကြသည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း ခံရသူများ ဖြစ်လာခဲ့ကြပါသည်။

တပည့်များသည် ထိုဆရာကောင်း၊ ဆရာမြတ်များထံတွင် ပညာကိုရိုသေလေးစားစွာ သင်ယူသင့်ပါသည်။ မည်သည့်ကိစ္စတွင်မဆို ဆရာမပြနည်းမကျဖြစ်တတ်ပါသည်။ ဆရာထံတွင် ပညာများကို စနစ်တကျ သင်အံ့လေ့ကျင့်မှတ်သားမှသာလျှင် ထူးချွန်ထက်မြက်အောင်မြင်ကျော်ကြားသောတပည့်များ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ သံဝရမင်းသားသည် မိမိဆရာထံတွင် ရိုသေစွာ ပညာကိုသင်ယူပါသည်။ စနစ်တကျ သင်အံ့မှတ်သားပါသည်။ ဆရာ၏ စကားကို မြေဝယ်မကျ နားထောင်ပြီး ဆရာစီမံညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်သဖြင့် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

ထို့အတူ အနော်ရထာမင်းသည် ရဟန်းမြတ်အရှင်အရဟံကို ဆရာအရာ၌ကား ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သောကြောင့် တိုင်းပြုပြည်ပြု၊ မင်းဖြစ်ရုံသာမက ဗုဒ္ဓသာသနာထွန်းလင်းအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သော သာသနာပြုမင်းကောင်းမင်းမြတ်တစ်ပါး ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးသည်လည်း ဘုန်းကြီးကျောင်းသားဘဝ ဆရာတော်ကြီး၏ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ လိုက်နာသောကြောင့် မင်းကောင်းမင်းမြတ်

ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ဆရာသမားအပေါ် ချစ်ကြောက် ရိုသေသော မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးသည် နောင်လာနောက်သားများအား မိမိအကြောင်းကို ပြောပြရင်း ဆရာကျေးဇူး၊ ဆရာဂုဏ်တွေကို အောက်မေ့တသ သတိရနေမိသည်ဟု လေ့လာမှတ်သားခဲ့ဖူးပါသည်။

ဆရာ၏အဆုံးအမသည် လွန်စွာထိရောက် ထက်မြက်၍ တန်ဖိုးသည် အလွန်ကြီးမားလှပါ၏။ ဆရာ၏ အဆုံးအမနှင့်ကင်းလွတ်၍ လူတော်၊ လူကောင်း လူရည်မွန် နိုင်ငံသားကောင်း၊ သမီးကောင်းများဖြစ်မလာ နိုင်ကြပါ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဆရာမြတ်တို့၏ကျေးဇူးတရားများကို အထူးပင် နားလည်သဘောပေါက် သင့်ပါသည်။ ပြန်လည်၍လည်း ကျေးဇူးဆပ်ရန်လိုပါသည်။

ဗျိုင်းကို ဆရာအဖြစ် အသိအမှတ်မပြုလိုသော လုံကစားသမားသည် အာခေါင်လုံစူး၍ သေရသည်။ ထိုအဖြစ်ကို ပုံပမာပြု၍ “ဆရာကာပြန် အာခေါင်လုံစူး”ဟူသော စကားပုံပင် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ သော အပြုအမူစိတ်သဘောထားမျိုးကိုတပည့်များအားလုံး သတိပြုစရာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ရှောင်လည်းရှောင်ရှားရပါမည်။

ကျေးဇူးကြီးမာသော မြတ်ဆရာတို့ကို ကျေးမစွပ်အပ်ပါ။ မြတ်ဆရာတို့သည် တပည့်များအားလုံး၏ မီးရှူးတန်ဆောင် ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ မိမိဘဝ၏ မီးပြ တိုက်သဖွယ်ဖြစ်သောကြောင့် ကာယကံအားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဝစီကံအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မနောကံအားဖြင့်လည်းကောင်း မည်သည့်အခါမျိုးမှ မပြစ်မှားထိုက်ပါ။ ကျေးဇူးတော်အစုံ ဂုဏ်တော်အနန္တနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောမြတ်စွာဘုရားရှင်တို့နှင့် တစ်ဂိုဏ်းတည်းဖြစ်သည့် အာစရိယ ဆရာမြတ်တို့အား အာစရိယ ဂုဏောအနန္တောဟု တပည့်များအားလုံး၏ နှလုံးသားထဲတွင် အမြဲပင် စွဲပိုက်ကာ ဦးခိုက်ပူဇော်ရပါမည်။

အခါအခွင့်သင့်သည်နှင့် မြတ်ဆရာတို့၏ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်များကို တုံ့ပြန်၍ ပေးဆပ်သင့် လှပါကြောင်း တိုက်တွန်းရင်း...

ဤမြတ်ဆရာဟူသော ဆောင်းပါးတိုလေးဖြင့် မြတ်ဆရာ အပေါင်းတို့အား အဗ္ဗလိဂါရဝဖြင့် ပဏာမဝပ်လျှိုး၍ ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပူဇော် ကန်တော့အပ်ပါသည်... မြတ်ဆရာ...။

ဖိုးလပြည့်

ဟင်္သာတ

အသိဉာဏ်ယှဉ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်

သင်တန်းသားချစ်ဖွယ်

ကျွန်တော်သည် အကြောင်းတိုက်ဆိုင်၍ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)၌ Fundamental Buddhism သင်တန်းသို့ တက်ရောက်သင်ကြား ဆည်းပူးခွင့်ရရှိခဲ့ပါသည်။ သင်တန်းအမည်နှင့် လျော်ညီစွာပင် ဗုဒ္ဓဘာသာကိုအခြေခံမှစ၍ သင်ပါသည်။

အခြေခံပင်ဖြစ်သော်လည်း (1) Fundamental Buddhism/Religion (2) History of Buddhism/Six Buddhist Councils (3) Four Noble Truths/Buddhist Training (4) Applied Abhidhama တို့သင်ကြားသည်ဖြစ်ရာ ဤသင်တန်း၏အခြေအနေနှင့် အဆင့်အတန်းကို စာရှုသူတို့ ခန့်မှန်းနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

သင်ကြားပုံ သင်ကြားနည်းစနစ်မှာလည်း သမရိုးကျ သင်နည်းမဟုတ်ဘဲ Analytical Teaching Method- ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ စိစစ်ဝေဖန်နည်းဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဆိုသည်မှာလည်း ဝိဘဇ္ဇဝါဒပင်ဖြစ်ရာ ယခုသင်ကြားနည်းဖြင့်မူ လိုက်လျောညီထွေရှိလှ၏။

သင်ကြားပုံ ကြည့်ပါကလည်း သင်ခန်းစာသင်ချိန်ထက် သင်ခန်းစာ ရှင်းလင်းပြချိန်က ပို များတတ်ပါသည်။ တိတိပပ ဘဝင်ကျကျ သဘောပေါက်စေရန် သိုင်းဝိုင်းနေရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။ သင်တန်းဆရာများ ရည်ရွယ်သည်မှာလည်း သင်တန်းသားများ အယူဝါဒစင်ကြယ်ရေးနှင့် အရာရာကိုဉာဏ်ယှဉ်ကာ ဆန်းစစ်တတ်ဖို့၊ ဝေခွဲတတ်ဖို့၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာစစ်စစ်ဖြစ်ဖို့ ဦးတည်သင်ကြားခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ “ကာလာမ” သုတ်တော်လာ ဘုရား၏နည်းဟူ၍လည်း ပြောလိုရပါ၏။

ဤသုတ်တော်တွင် မြတ်စွာဘုရားဟောကြားသော ဥပဒေသ (၁၀)ချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ Blind faith ခေါ် အကန်းယုံမျိုး မဖြစ်စေလိုဘဲ “အကြင်သဘောတရားသည် ကောင်းမြတ်၏၊ လိုက်နာကျင့်သုံးလျှင် အကျိုးစီးပွားဖြစ်၏၊ ထိုသဘောတရားကိုသာ လက်ခံကျင့်သုံးထိုက်၏၊ ငါ၏စကားဖြစ်သည် ထို့ကြောင့် လက်ခံရမည်ဟု ဘယ်အခါ မျှမပြုကြလင့် - ကိုယ်တိုင်ဆည်းပူး

လေ့လာပြီးနောက် စစ်ဆေးပြီးလိုက်နာကျင့်သုံးကြ” ဟူ၍ဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် - ကာလာမ အမျိုးသားတို့၏ ကေသမုတ္တိနိဂုံးရွာကလေးသည်ကား - လမ်းဆုံ လမ်းဝှဲ တွင်တည်ရှိရာ လူမျိုးပေါင်းစုံ ဝင်ထွက်သွားလာ နေကြသည့် နေရာကလေးတစ်ခုဖြစ်ရာ မြတ်စွာဘုရား မကြွရောက်မှီ၊ တရားမဟောမှီကပင် တိတ္ထိဆရာကြီး (၆) ယောက်တို့သာမက အယူမျိုးစုံရှိကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးစုံတို့ ရောက်ခဲ့ကြပြီးဖြစ်၏။ သူတို့၏ဝါဒအသီးသီးကိုလည်း ဟောကြားထားပြီးလည်းဖြစ်၏။ ကာလာမတို့လည်း ကောင်းစွာနာကြားပြီးလည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကာလာမတို့သည် နယ်နယ်ရရမဟုတ် ဝါဒမျိုးစုံကို မွေနှောက်ချောက်ချား နှံ့နှံ့စပ်စပ် သိထားသူများဖြစ်၏။ တော်ယုံတန်ယုံ လောက်ဖြင့် ယုံကြည်ကြမည့်သူများ မဟုတ်ကြ။ ဤသို့သော အခြေအနေကို မြတ်စွာဘုရားလည်း ကောင်းကောင်းသိ၏။ သို့ကြောင့်ပင် မိမိတရားကောင်းကြောင်း မှန်ကြောင်း၊ လိုက်နာသင့်ကြောင်း လုံးဝမပြောဘဲ။ သူတို့သိထားသော နာကြားခဲ့သော ဝါဒမျိုးစုံအပေါ် ကိုယ်တိုင်ဝေဖန် စမ်းစစ်ပြီးမှ ယုံကြည်ရန်သာ ဟောကြားခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် အရာရာကိုစမ်းစစ်ပြီးမှ ယုံတတ်သော လက်တွေ့မှ ယုံကြည်တတ်သော၊ အမေးအမြန်း ထူသော ခေတ်ပညာလူငယ်များနှင့် ဘာသာရေးကိုသိပ္ပံနည်းကျ လေ့လာကြသော နိုင်ငံခြားသားတို့အတွက်မူကား ဤသုတ္တန်သည်အလွန်ပင် အသုံးတဲလှ၏။ သင့်မြတ်လှ၏။

သင်တန်းပြ ဆရာတော်များတိုင်းပင် သက်ဆိုင်ရာဘာသာရပ်တို့၌ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သင်ကြားပို့ချသည်ဖြစ်ရာ သင်ခန်းစာတွင်သာမက အပြင်ဗဟုသုတ ဝေဝေဆာဆာဖြင့် အသိဉာဏ်ကြွယ်စေပါသည်။ ဘာသာရပ်တိုင်းတွင် မြိုင်မြိုင်ဆိုင်

ဆိုင်ရှိလှ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် မဂ်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာနှင့် လှမ်းဝေးနေသေးသည် မှန်သော်လည်း “အသိချမ်းသာ” ကိုတော့ သင်တန်းသားတိုင်းရရှိကြပါပြီ။ အကျင့်ပိုင်းတွင်မူ မိမိတို့၏တာဝန်သာ ဖြစ်၏။

အနောက်နိုင်ငံသားတို့က အဘိဓမ္မာဘာသာကို Dry-Subject ဟုဆိုကြ၏။ ဆိုလည်း ဆိုလောက်ပေသည်။ သုတ္တန်ကဲ့သို့စိတ်ဝင်စားစရာ မကောင်း အဘိဓမ္မာဘာသာသည် သဘောတရားရေးရာ သက်သက်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဤအဘိဓမ္မာသင်တန်းပြ ဆရာတော်သည် ပြောစမတ်တွင်လောက်အောင်ပင် စိုစိုပြေပြေဖြစ်အောင် သင်တတ်ပါ၏။ စာသင်ချိန်အတွင်း အိပ်ငိုက်သူဟူ၍ တစ်ယောက်မျှ မတွေ့ရ Dry-Subject ဟုဆိုသော ထိုအနောက်နိုင်ငံသားများကို ကျွန်တော်ကပြောလိုပါ၏။ ခင်ဗျာတို့ပြောတဲ့ Dry-Subject ကို ကျွန်တော်တို့တက္ကသိုလ်က Wet Subject အဖြစ် ပြောင်းသင်တတ်ပါတယ်လို့ ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။

သင်တန်းဆရာတော်များသည် သင်တန်းသားတို့အား အရာရာ၌ ယထာဘူတကျကျ တွေးခေါ်တတ်ရန်လည်း နည်းပေးလမ်းပြပြုခဲ့သဖြင့် အကြောင်းအကျိုး အကောင်းအဆိုးတို့ကို ထိုက်သင့်သလောက် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာတတ်လာပါ၏။ အကောင်းနောက်ကွယ်ကအဆိုး၊ အဆိုးနောက်ကွယ်က အကောင်းတို့ကိုပင် ရှာဖွေမြင်တတ်လာပါပြီ။ အမြင်တို့သည်ကြည်လင်လာပါပြီ။ အမြင်တို့သည်ရှင်းလင်း သွားပါပြီ။ ဤတက္ကသိုလ်ကြီးသည် သင်တန်းသားတို့ကို ယခုခေတ်၏ ၎င်းမျက်မှန်တပ်ပေးလိုက်သည်နှင့် တူတော့၏။

ဤသင်တန်းမှ သင်တန်းသားများရရှိခဲ့သော အကျိုးကျေးဇူးများထဲမှ အနည်းငယ်မျှ ဖော်ပြရလျှင် ကိုးကွယ်စရာ အတုအယောင် အလွန်ပေါများသော ခေတ်တွင် (ကိုးကွယ်စရာမမှားဖို့) ဘယ်သူတို့ကိုကိုးကွယ်

ကြမလဲ။ ဘယ်သူ့ကို ဆည်းကပ်ကြမလဲ။ ဘယ်ပုံဘယ် ပုံနဲ့ရွေးချယ် ကိုးကွယ်မလဲ ယခုကျွန်တော်တို့ရွေးတတ် ဂါပြီ။ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိနေသော ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ စာအုပ်စာပေ များ မြောက်များစွာရှိနေရာ (လေ့လာစရာမမှားဖို့) ဘုရားအဆုံးအမ ဒေသနာတော်နှင့် သိညွတ်မှုရှိ မရှိ ဘယ်လိုပုံစံမျိုးနဲ့ စိစစ်ရွေးချယ်မလဲ ။ ယခုကျွန်တော်တို့ သိပါပြီ အနောက်နိုင်ငံသားတို့က ဗုဒ္ဓဘာသာကိုအဆိုပြင်ဝါဒဟု အထင်ရောက်နေတတ်ကြရာ အဆိုပြင်ဝါဒ မဟုတ်ကြောင်း ဘယ်လိုချေပရမည်ကိုလည်း ကောင်းစွာ သိကြပါပြီ။ သင်တန်းအစတုန်းက ဆရာတော်ကြီးက အမိန့်ရှိခဲ့ပါတယ် (Uplifted our mentality, morality and concept) ဖြစ်ဖို့ ပါတဲ့။

ယခုကျွန်တော်တို့ ရဲရဲကြီးပြောနိုင်ပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ သင်တန်းသားအားလုံး ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင် စစ်စစ် (စစ်စစ်) ဖြစ်ကြပါပြီလို့။

ကျွန်တော်သည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ် (၃၀)လောက်က ဆရာတော်ကြီး၏ မဟာနာမသုတ္တန်နှင့် ပထမပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တန်ကို နာခဲ့ရ၍ လည်းကောင်း ဆရာဦးသောင်းလွင်၏ “မိရိုးဖလာလွန် ဗုဒ္ဓဘာသာ” စာအုပ်ကိုဖတ်ရ၍ လည်းကောင်း “မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာ” အဖြစ်မှ “ဖွဲ့ထွက်ခဲ့ပါ၏” အိမ်ကဘုရားစင်တွင် လည်းရှင်းသွားပါ၏။ ကိုယ့်ကို ကိုယ်လည်း ဘယ်လိုဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မျိုး ဖြစ်လိုသည်ကို စဉ်းစားရတော့၏။

တဖန်လွန်ခဲ့သည့် ၂ နှစ်လောက်က ရွှေတိဂုံ ဘုရားရင်ပြင်ပေါ်၌ CD တစ်ချပ် ဓမ္မဒါနအဖြစ်ရရှိခဲ့၍ ဖတ်ကြည့်ရာ ဓမ္မကထိက မေတ္တာရှင်ရွှေပြည်သာ အရှင်ဇေန၏ “တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာ” အမည်ရှိစာရေး ခွဲဖြစ်နေပါသည်။ ဆရာဦးသောင်းလွင်က “မိရိုးဖလာလွန် ဗုဒ္ဓဘာသာ” တဲ့ယခုအရှင်ဇေနက “တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာ” တဲ့။ နှစ်ဦးလုံး၏အမည်တို့မှာ သူ့အကြောင်းနှင့် သူ့

သူ့အမြင်နှင့်သူ အလွန်ပင်အဓိပ္ပါယ်ရှိကြပါပေ၏။

ဤဆောင်းပါးအတွက် ခေါင်းစဉ်ရွေးချယ်ရာမှ ကျွန်တော်အမည်ခံလိုသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မျိုးကို အာရုံတွင် ပေါ်လာပါတော့၏။ ကျွန်တော်တို့ သင်တန်းတွင် ဘာသာရပ်တိုင်းလိုလို အရာရာ၌ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်၍ စဉ်းစားရ တွေးရ ပြောရ လုပ်ရသည် မဟုတ်ပါလော။ ဤသို့ဆိုသော် ကျွန်တော်သည်လည်း ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်နေရသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်နေပြီ။ “ဉာဏသမ္ပယုတ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်” လို့ပြောရမှာပေါ့။ ထိုမှတဆင့် အဓိပ္ပါယ်တူသည့် “အသိဉာဏ်ယှဉ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်” အဖြစ်ခံယူလိုက်ပါတော့၏။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည်ဤ ဆောင်းပါးကို ဤခေါင်းစဉ် တပ်လိုက်မိပါ တော့၏။

မေတ္တာဖြင့်-
သင်တန်းသား ချစ်ဖွယ်

ဗုဒ္ဓနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး

ဓာရိတ္တဏိဒ္ဓိ (တွင်းမြို့တိုင်း)

လောကမှာ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ပွင့်ပေါ်လာရခြင်းဟာ သတ္တဝါတွေချမ်းသာဖို့၊ အသိအမြင်တွေ ပွင့်လင်းဖို့လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာရှုထောင့်က ယုံကြည်ကြတယ်။ ဂေါတမဗုဒ္ဓဟာ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဘဝမှာ စင်္ကြာဝတေးမင်း ဖြစ်နိုင်တဲ့အရည်အချင်းတွေ ရှိလျက်နဲ့ နန်းစည်းစိမ်တွေကို စွန့်လွှတ်ပြီး သစ္စာတရားတွေကို ရှာဖွေခဲ့တာဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ကရုဏာတော်ကို ဖော်ပြရာရောက်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓရဲ့ ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ယနေ့သမိုင်းမှာ စစ်မီးတွေကြီးထွားခဲ့တယ်ဆိုတာ မရှိခဲ့ပါဘူး။

လောကလူသားတွေရဲ့ နှလုံးသားထဲမှာ ဗုဒ္ဓရဲ့ဓမ္မတရားတွေ အစဉ်အမြဲကိန်းအောင်း နေမယ်ဆိုရင် စစ်ပြတိုက်မှာ နောင်လာနောင်သားတွေ လေ့လာရမယ့်လက္ခဏာရှိမယ်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေက ယုံကြည်ကြပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ကမ္ဘာလူသားအားလုံးနဲ့သက်ဆိုင်ပါ တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဗုဒ္ဓရဲ့အခြေခံဖြစ်တဲ့(၃၈)ပါးသော မင်္ဂလာတရားတော်လေးနဲ့တင် ကမ္ဘာလူသားတို့ နှလုံးသားထဲမှာ စွဲမြဲစွာအသုံးပြုကြမယ်ဆိုရင် မေတ္တာဆိုတာ လူသားတိုင်း သတ္တဝါတိုင်းမှာ ပြန့်နှံ့နေမှာပါ။ ဒါကြောင့်လည်း ကမ္ဘာဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေက တညီတညွတ်တည်း “ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံးဘာသာ ဖြစ်တယ်လို့” ဆုံးဖြတ်ခဲ့ ကြတာပေါ့။ ဗုဒ္ဓရဲ့ အတိတ်အကြောင်းကို ပြန်လှန်ကြည့်ရင် ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် နှစ်နိုင်ငံသွေး ချောင်းစီးမယ့် ရောဟိဏီမြစ်ရဲ့အရေမှာ စစ်ပြေငြိမ်းတဲ့တရားတွေ ဟောခဲ့တဲ့သာဓကဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ငြိမ်းချမ်းမှုအတွက် ဦးဆောင်နေတဲ့ ဘာသာတစ်ခုပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာကြောင့် ကမ္ဘာ အသိပညာရှင်တွေ အတတ်ပညာရှင်တွေ မသိသေးတဲ့အရာတွေကိုလည်း ဖော်ပြနေတာ ယနေ့ အချိန်ထိပါပဲ။ ကမ္ဘာလူသားအားလုံးဟာ စိတ်ရဲ့ဖိစီးမှုကိုခံစားနေရပါတယ်။ အဲ့ဒီခံစားမှုတွေ

ကိုဖြေဖျောက်ဖို့ ငြိမ်းချမ်းတဲ့လမ်းစတွေကို သူတို့ရှာ
နကြတယ်။ သူတို့ရှာနေတာက စိတ်ရဲ့ငြိမ်းချမ်းမှု
သူတို့တွေ့နေတာက ကပ်ငြိတွယ်တာတတ်တဲ့ ခြပ်ပစ္စည်း
တွေဖြစ်နေတာက လမ်းလျှောက်ရင်းနဲ့လမ်းစပျောက်တဲ့
အဖြစ်ရယ်ပါ။ တကယ်ငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတဲ့ ချမ်းသာအစစ်
ကိုရှာချင်ရင် ငြိမ်းချမ်းမှုတွေ စုစည်းရာဖြစ်တဲ့ အရပ်ဒေသ
ကို သွားရမှာပေါ့။ ငြိမ်းချမ်းမှုရှိတဲ့ အရပ်ဒေသဆိုတာ
သိပ္ပံတိုင်းငြိမ်းချမ်းရာအရပ်ဒေသ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာရောင်ဝါထွန်း
သင်းရာဒေသ၊ မိကောင်းဖကောင်း၊ ဆရာကောင်းတွေ
ရှိရာအရပ်ဒေသပါ။ အဲဒီအရပ်မှာနေကြတဲ့လူမျိုးတွေဟာ
သစ္စာရှိကြတယ်၊ မေတ္တာရှိကြတယ်၊ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး
ဖော်ရွေတတ်ကြတယ်၊ သူတို့တာကြောင့် ကိုယ်အမူအယာ၊
နှုတ်အမူအယာ၊ စိတ်အမူအယာ၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့နေကြ
သလဲဆိုရင် သူတို့တွေဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ဆိုဆုံးမမှုတွေအောက်မှာ
ယုံကြည်စွာနဲ့လိုက်နာမှုတွေက ပြည့်နေလို့ပါပဲ။

လောကမှာအရေးကြီးဆုံးက ငြိမ်းချမ်းမှုပါပဲ။
ငြိမ်းချမ်းမှုတွေ ရှိနေပြီဆိုရင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦးသဟ
ဇာတဖြစ်နေကြမှာ ဧကန်မလွဲပါပဲ။ ငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတာလည်း
ရုပ်အေးချမ်းမှုနဲ့ စိတ်အေးချမ်းမှုဆိုပြီး နှစ်ခုခွဲနေပါ
တယ်။ ရုပ်အေးချမ်းမှုဆိုတာ တဒင်္ဂပါ။ စိတ်သာလျှင်
အဓိကကျပါတယ်။ ဒါကြောင့် စိတ်ဟာ လောကကြီးကို
ဦးဆောင်နိုင်တယ်လို့ ဗုဒ္ဓမိန့်ခြွေခဲ့တာပေါ့။ ယနေ့လောက
ကြီးမှာ ကိုယ့်ထက်သာရင် မနာလိုတာလည်း ဒီစိတ်ပဲ၊
မကျေနပ်တာလဲ ဒီစိတ်ပဲ၊ ကလဲ့စားချေချင်တာလဲဒီစိတ်ပဲ
စိတ်ကြောင့် လောကကြီးမှာ လိုချင်မှု၊ တပ်မက်မှု၊
စွဲလမ်းမှုတွေဖြစ်နေကြတာပေါ့။ ဒီအာရုံတွေကို ထိန်းချုပ်
နိုင်မှ ငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတာ ဖြစ်လာမှာပါ။ စိတ်ကိုထိန်းချုပ်မှု
နည်းတွေ အများကြီးထဲမှာမှ တစ်ခုသောနည်းလမ်းက
အာနာပါနပါပဲ။ အာနာပါကို အမြဲတမ်းသတိကပ်မယ်ဆိုရင်
အေးချမ်းမှုဆိုတာ ထာဝရဖြစ်လာမှာပါ။ ဘဝမှာလည်း
စွဲလမ်းမှု၊ တပ်မက်မှု လိုချင်မှုတွေနည်းလာမှာပါ။ လိုချင်

မှုနည်းလေ၊ အေးချမ်းမှုတွေနဲ့ အမြဲတမ်းမိတ်ဆက်နေမှာ
အမှန်ပါပဲ။

သာဓကတစ်ခုကိုတင်ပြပါရစေ- -
နာမည်ဆိုးနဲ့ ကျော်ကြားတဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးရဲ့
အကျဉ်းထောင်ကြီးတစ်ခုအတွင်းမှာ ကမ္ဘာ့ဝိပဿနာဆရာ
ကြီး ဂိုအင်ကာက ဗုဒ္ဓရဲ့အာနာပါနသတိပဋ္ဌာန်းတရား
တွေကို လက်တွေ့ပြုလုပ်ခိုင်းခဲ့ပါတယ်။ တစ်ချိန်က
ရက်စက်မှုတွေနဲ့ ပြည့်နေတဲ့ အကျဉ်းသားအကျဉ်းသူတွေဟာ
ယခုတော့ အာဏာပါနရဲ့ အကျိုးတရားတွေကို ခံစားနေရ
ပါပြီ။ ဒါဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့အကျိုးသက်ရောက်မှုတစ်ခုပါပဲ
။ နောက်တစ်ခုက အမေရိကန်ရဲ့ အကျဉ်းထောင်တစ်ခု
မှာပါ။ အကျဉ်းသားတွေကို ကိုယ်သန့်စင်စေပြီး ငါးပါး
သီလစောင့်တည်ခိုင်းပါတယ်။ ငါးပါးသီလရဲ့အကျိုးတရား
တွေကိုပြောပြကာ တရားထိုင်ခိုင်းပါတယ်။ (၃)ရက်လောက်
ထိုင်ပြီးတော့ သူတို့ရဲ့စိတ်ထဲမှာ အေးချမ်းကြည်လင်မှု
တွေရလာတယ်လို့ သူတို့ကိုယ်တိုင်ပဲ ထုတ်ဖော်ပြောပြလာ
ပါတယ်။ သူတို့ဒီထောင်ကလွတ်ရင်လည်း သူတို့မိသားစု
နှင့် အေးချမ်းပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်သွားမယ်လို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း
ဆရာကို ကတိတွေပေးကြပါတယ်။ စာရေးသူကိုယ်တိုင်
Promotion တစ်ခုမှာ ဒီမှတ်တမ်းတင် မီဒီယိုခွဲကိုကြည့်
ခဲ့ရတာပါ။

ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်တည်တည်ကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင်
ကမ္ဘာ့အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တစ်ဖွဲ့နဲ့တစ်ဖွဲ့
ခိုက်ရန်ဒေါသတွေကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး စစ်ပွဲတွေဖြစ်နေ
သမျှကာလပတ်လုံး ငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတာ မျှော်လင့်လေ
ဝေးလေပါပဲ။ ရန်ကိုပြန်ပြီး ဒေါသနှင့်တုံ့ပြန်နေမယ်ဆိုရင်
အဲဒီရန်ဟာ ဘယ်တော့မှ ငြိမ်းချမ်းမှာမဟုတ်ပါဘူး။
ရန်ကိုမေတ္တာတရားနဲ့ သည်းခံမှ မီးကိုရေနဲ့ဖျန်းလိုက်သလို
ရန်ဘေးမှ ကွာဝေးပါမယ်လို့ ဗုဒ္ဓကမိန့်ခဲ့ပါတယ်။
ကမ္ဘာမှာလက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်တွေပေါ်လာလေလေ
ကမ္ဘာလူသားတွေရဲ့အသက်တွေဟာလည်း အစုလိုက်

အပြုလိုက်တိုစေမှာ အမှန်ပါပဲ။

မေတ္တာတရားဟာ လူသားတိုင်းမှာ ရှိကြမယ်ဆိုရင် ငြိမ်းချမ်းတဲ့ကမ္ဘာကြီး ဖြစ်နေမှာဧကန်မလွဲပါပဲ။ ဒါကြောင့်လူသားတိုင်း ဘာသာတရားနဲ့ ကင်းလွတ်လို့မရနိုင်ပါဘူး။ ဘာသာတရားဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေကို တည့်မတ်ပေးနိုင်တဲ့ ဝါဒတစ်ခုပါ။ ဘာသာတရားတွေနဲ့ သွေဖယ်နေတဲ့လူတွေဟာ သူတို့ရဲ့အယူဝါဒ အတွေးအခေါ်တွေကလည်း ဝိုးတဝါးနဲ့ အကျိုးများမဲ့လမ်းစ ပျောက်နေမှာ အမှန်ပါပဲ။ ဘာသာတရားဟာ လူသားတွေကိုလမ်းမှန်ရောက်အောင် ညွှန်ပြပေးတဲ့မဏ္ဍိုင်တစ်ခု ဆိုတာကို စာရေးသူတို့ မျက်နှာလွဲလို့မရပါဘူး။ “အမှားနဲ့အမှန် ဒွန်တွဲနေတဲ့ မျက်ကန်းကမ္ဘာကြီးကို အကောင်းမြင်မျက်လုံးနဲ့ကြည့်တတ်ရမယ်” ဆိုတဲ့ သီတဂူဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဩဝါဒဟာလည်း ထာဝရလက်ခံနေရမယ့် လမ်းစဉ်တစ်ခုပါ။ ကမ္ဘာ့အတွေးအခေါ် ပညာရှင်ကြီး အိုင်စတိုင်းကတော့ “ကမ္ဘာ့လူသားတွေ မဖြစ်မနေကိုးကွယ်ရမယ့် ဘာသာတရားတစ်ခု ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင် အဲဒီဘာသာဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာပဲဖြစ်လိမ့်မယ်” လို့မိန့်ဆိုခဲ့ပါတယ်။ “ဗုဒ္ဓနှင့် သူ၏ဓမ္မတွေဟာ မိသားစုတစ်စုအတွက်၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွက်သာမကပဲ လောကညီညွတ်ရေးနှင့် သာယာဝပြောရေးတို့ကိုပါ ဦးတည်ဟောထားတာဖြစ်သည့်အတွက် တကယ်လိုက်နာ ကျင့်သုံးကြမည်ဆိုလျှင် လက်ရှိ ဘဝငြိမ်းချမ်းမှု တစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘဲ မဟာသန္တိသုခ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာအထိ ပေးဆောင်နိုင်လိမ့်မည်ဆိုတာ တစ်ထစ်ချ ယုံကြည်မိပါကြောင်း” အဆိုအမိန့်တွေကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ရွှေမြန်မာတွေရဲ့စကားပုံလေးနဲ့ ကွက်တိမှန်နေပါတယ်။ စကားပုံလေးက “လူမိုက်ပြေးကြည့်လျှင် ပညာရှိ တွေးကြည့်သည်ထက်မှန်” တဲ့” ဟုတ်ပါတယ်- စာရေးသူတို့တစ်တွေဟာ တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန်မှာ လက်တွေ့ဆိုတဲ့ အကျိုးတရားဟာ ငြိမ်းချမ်းမှုကို လိုလားတဲ့လူတွေရဲ့လက်ထပ်မှာ ထာဝရရှင်သန်လာဦးမယ်ဆိုတာကို တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်လိုက်ပါတယ်။

ကွမ်းခြံကုန်း ဉာဏိန္ဒ

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာတော်သည် နှစ်ပေါင်း (၂၆၀၀) နီးပါးရှိလာပါပြီ။ ထိုသို့မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာတော် ယခုလောက်ထိ တည်တံ့ခိုင်မြဲလာသည်မှာ ရှေးဆရာတော်များ အားထုတ်မှုကြောင့် ယနေ့ ထေရဝါဒသာသနာတော် ရပ်တည်နေနိုင်ပါသည်ဟုဆိုလျှင် နောက်နောင်လည်း သာသနာတော် အရှည်တည်တံ့ခိုင်ခန့်အောင် ယနေ့ဆရာတော်များမှလည်း ကြိုးပမ်းကြရပေမည်။

ထိုသို့ကြိုးပမ်းကြရာ၌ ဆရာနှင့်ဒကာသည် လက်တွဲညီကြဖို့ လိုပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဆရာဖြစ်သူ ရဟန်းချည်းလည်း ခါးမသန်ရာဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ဒကာဖြစ်သူ လူတို့ချည်းလည်း အားမာန်မပါနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဒကာဘက်အပိုင်းအတွက်မူ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးဟူသော ပစ္စည်းလေးပါး ထောက်ပံ့ခြင်းနှင့် ရောင့်ရဲတင်းတိမ် မနေသင့်ဘဲ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏အခြေခံကျသော ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အခြေခံသဘောတရားတို့ကိုပါ လေ့လာမှတ်သားထားသင့်၏။ ဒကာဘက်က ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတအားနည်းပါက ဓမ္မနှင့်အဓမ္မကို မခွဲခြားတတ်ဘဲ မယောင်ရာ ဆီလူးမည်ကို စိုးရိမ်ရပါသည်။ ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာချဉ်းကပ်မှုများ၊ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရားများက အသိပညာပိုင်းဆိုင်ရာကို အခြေမခံမိပါက “သဒ္ဓါကို ပညာစောင့်မှ လမ်းဖြောင့်မည်” ဆိုသောစကားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကာ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရားဟာ ဖြောင့်မတ်မလာဘဲ လမ်းကောက်ပြီး တစ်စုံတရာအတွက် အကျိုးရှိအောင်မလုပ်တတ် ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။ မကြံသင့် မကြံထိုက်၊ မပြောသင့် မပြောထိုက်၊ မလုပ်သင့် မလုပ်ထိုက်သောအကြံမှား၊ အပြောမှား၊ အလုပ်မှားများ ကြံတတ်၊ ပြောတတ်၊ လုပ်မှား ကိုင်မိမှားတတ်ပါသည်။

ယုံကြည်ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်မှုနည်းလမ်းများ မှန်ကန်လာသည်နှင့်အမျှ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ထေရဝါဒ မြတ်ဓမ္မ များကို ကောင်းစွာနားလည် သဘောပေါက်လာသည့်အခါ ထိုမြတ်ဓမ္မများကို ဓမ္မစာပေများ ပြုစုထုတ်ဝေပေးခြင်း၊ ဓမ္မသင်တန်းများ၊ ဓမ္မစာပေဆိုင်ရာများဟောပြော၊ သင်ကြားပို့ချခြင်းများ၊ ပရဟိတဆိုင်ရာ အကျိုးပြုလုပ် ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းစသည့် မိမိသူတပါး အကျိုးရှိမည့် လုပ်ငန်းများကို မိမိစွမ်းဆောင်နိုင်သည့် ဘက်ကနေ၍ ဆရာနှင့်ဒကာ လက်တွဲ၍ မှန်ကန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှု နည်းလမ်းမမှန်ပါက ဘာ သာရေးလမ်းကြောင်းပေါ် ရောက်ရှိပြီးကာမှ “အဓမ္မ ဝါဒလမ်းမှားပေါ် ရောက်သွားသည့်အဖြစ်” ကို ရောက် သွားလျှင် သံသရာအတွက် အလွန်နစ်နာလှပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အသောကမင်းတရားကို ပမာပြုကာ မိစ္ဆာအယူရှိ သော အတုအယောင်အဆောင်များကို အားမပေးဘဲ သာသနာ့အန္တရာယ်အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာမည့် အဓမ္မ ဝါဒီများ၏ အလုံးစုံပျက်သုဉ်းရေးကို သတိချပ်၍ အဓမ္မ ဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်များမထွန်းကားမီ တကယ့်စစ်မှန်သော ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်ကြီး အခွန်ရှည်ဖို့ရန်အတွက် သာသနာ့ ကာကွယ်ရေးတာဝန်ကြီးကို ဆရာဒကာ လက်တွဲ၍ ထမ်းရွက်သင့်လှပေသည်။

သာသနာပြုလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် ရာ၌ ရှင်လူရဟန်းပါ အသိပညာ အတတ်ပညာများနှင့် သိသင့်သိထိုက်သော အထွေထွေဗဟုသုတ များလည်း သိရှိဖို့ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာသည် အယူဝါဒ တစ်ခုကိုလက်ခံရာမှာဖြစ်စေ၊ အခြားတပါးသောကိစ္စရပ် မှာဖြစ်စေ မျက်စိမှိတ် ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုနှင့် ကြောင်း ကျိုးမဲ့လက်ခံမှုတို့ကို အားမပေးဘဲ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု ဆိုင်ရာ၌ သာမက အရာရာ၌တွေးခေါ် ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှုကို အလေးပေးထားသော ဘာသာတရားဖြစ်သည့် အားလျော်

စွာ (၁) မိမိသန္တာန်၌ အသိဉာဏ် ပညာတိုးပွားလိုစိတ် ရှိအောင်ကြိုးစားဖို့၊ (၂) ပညာမဲ့ လူဗာလတို့ကို ဝေးစွာ ရှောင်ရှားဖို့၊ (၃) ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့ထံ အဖန်ဖန်အထင် ထပ်မေးမြန်းဖို့ဟူ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် မှုနဲ့ ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓစာပေတို့၌ လူတစ်ယောက် အသိ ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်း ဖို့ရန်အတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ ပေးထားပါသည်။

ခန္တီ၊ မေတ္တာတည်းဟူသော သည်းခံရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးတို့ကို အမြဲလက်ကိုင်လာတဲ့အခါ မြန်မာ မှာသာမက ကမ္ဘာနှင့်အဝှမ်းမြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာ တော်သည် ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ မှန်တိုင်းဒဏ်တွေ လူးလဲစွာ ခံခဲ့ရတဲ့အကြိမ်တွေ၊ “မှန်ကင်းတလှည့် ထင်းတလှည့်”နဲ့ နေခဲ့ရတဲ့အချိန်တွေ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်ကိုဖျက်ဆီးခဲ့ကြသည့် မိစ္ဆာရန်တွေလည်း မနည်း တော့ပေ။ ထိုအဖြစ်တို့ကို သင်ခန်းစာယူကာ သာသနာ့ ရန်တို့ကို ကြိုတင်ကာကွယ် ပြင်ဆင်ဖို့လိုပေသည်။ သာသနာတော်ကို ဖျက်ဆီးဟူရာဝယ် (က) သာသနိက အဆောက်အအုံကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ (ခ) ပုဂ္ဂိုလ်ကိုဖျက်ဆီးခြင်း၊ (ဂ) ဓမ္မကို ဖျက်ဆီးခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ တချိန်က ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ ပညာသင်ယူရာ ဌာနဟုနာမည်ကြီးခဲ့သော ရှင်သာရိ ပုတြာ၏မွေးရပ်မြေ နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်နှင့် အခြား ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ သာသနိကအဆောက်အအုံများကို တူရကီနှင့် အခြားမိစ္ဆာဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်း ကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်း၌လည်း ပေါ်တူဂီဇင်ကာ စသည့်မိစ္ဆာဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဆိုင်ရာ သာသနိကအဆောက်အအုံများစွာ တို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်များကို သတ်ဖြတ်ညှင်းဆဲခြင်း စသည့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း အမျိုးမျိုးတို့ကို လုပ် ခဲ့ကြလေသည်။ ယင်းသည် သာသနာတော်ကို

ဖျက်ဆီးခြင်းတစ်မျိုးဖြစ်ပေသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းဟူသည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင် ကိုးကွယ်ယုံကြည်နေကြသော ရဟန်း၊ ရှင်လူများအား အမျိုးမျိုးသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပစ္စည်းဝတ္ထုနှင့် အခြားသောဝိသဘာဝ အာရုံများဖြင့် ဖြားယောင်း၍ ဘာသာရေးကို သိမ်းသွင်းခြင်းနှင့် အသက်အန္တရာယ်ကို ရန်မူခြိမ်းခြောက်၍ ဖျက်ဆီးခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မကိုဖျက်ဆီးခြင်းဟူသည် ဗုဒ္ဓ၏စစ်မှန် တဲ့ မူရင်းမြတ်ဓမ္မကို မိမိအယူအဆတွေနှင့် အစားထိုးဟောကြား၊ သင်ကြားပို့ချခြင်းစသည့် မှားယွင်းသည့်ဒဿနများဖြင့် လူတွေကို သိမ်းသွင်းစည်း ရုံးခြင်းနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးစေခြင်းစသည့် လူတွေကို ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်စေနိုင်သည့် အယူအဆတို့ကို ရေးသားဖြန့်ချိခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို စဉ်းစားသောအခါ-

- ၁။ ကုသိုလ်ရပါလျက် ဘာသာရေးမတိုး တက်သောကိစ္စ။
- ၂။ ကုသိုလ်တရား တိုက်ရိုက်မရသော်လည်း ဘာသာရေးတိုးတက်သောကိစ္စ။
- ၃။ ကုသိုလ်လည်းရ ဘာသာရေးလည်း တိုးတက်သောကိစ္စ။
- ၄။ ကုသိုလ်လည်းမရ ဘာသာရေးလည်း ပျက်စီးစေသောကိစ္စဟူ၍ ကိစ္စလေးမျိုးကို တွေ့ရပေသည်။

အတုအယောင်ဟန်ဆောင် ပကာသနတို့ကား ကုသိုလ်မရ အကုသိုလ်တွေသာရ၍ အမျိုးဘာသာ သာသနာတော် မတိုးပွားရုံသာမက၊ ရွှေအစစ်ကို ကွယ်ပျောက်စေတတ်သော ရွှေအတုကဲ့သို့ သာသနာတော်ကို ကွယ်ပျောက်စေနိုင်သော ဘာသာတရား

အတုတို့သာ ဖြစ်ကြလေသည်။

သာသနာပြုပြင်ရေး

မိမိတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ယုံကြည် ဆည်းကပ်ရာဝယ် ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ရမည်ကို ကောင်းစွာမသိကြတဲ့အတွက် ရှေးဆရာတော်ကြီးများက “သက်တော်ထင်းရှား ဘုရားအစစ်အမှန်ကို ရုပ်ပွားတော်၊ ဆင်းတုတော်၊ စေတီတော်များက ကွယ်နေ၏။” ဘုရားရှင်၏ ရွှေနှုတ်တော်မှ ထုတ်ဖော်ညွှန်ပြအပ်သော တရားတော်အစစ်တရားတော်အမှန်ကို အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပြောစကားနှင့် သူတို့၏အယူအဆများက ကွယ်နေ၏။ သံဃာမစစ် သံဃာအမှန်ကို သံဃာအတုများက ကွယ်နေ၏။ သံဃာ အတုများကွယ်နေ၏” ဟု မိန့်ဆိုခဲ့ဖူးပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အချို့တို့သည် ဆင်းတုတော်၊ စေတီတော်တို့၏ အနီးအနားသို့ ရောက်သွား၍ဖြစ်စေ၊ မိမိအိမ်မှာဖြစ်စေ၊ ဘုရားရှိခိုးကြရာဝယ် သက်တော်ထင်းရှား ဘုရားအထိ အာရုံမပြုနိုင်ကြဘဲ ဆင်းတုတော်စေတီတော် အဆင့်မျှကိုသာ လက်အုပ်ချီကာ မိမိတို့နှုတ်တက်အာရုံရနေသော ဘုရားရှိခိုးကို ရွတ်ဆိုကြသူကသာ များနေကြသည် မဟုတ်ပါလော။ သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဝယ် အရိယာသံဃာအစစ် သံဃာအမှန်များနှင့် သံဃာဂုဏ်ရည်ကို စိတ် ရောက်နိုင်ကြဘဲ ဘုန်းတော်ကြီးများကို ရှိခိုးလှူဒါန်းမှု ဖြင့်ပြီးနေကြသည်သာမက အကယ်၍ ဘုန်းကြီး ချင်း အဆင်မပြေပါက အမှားအမှန်ကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားလေ့မရှိဘဲ မိမိတို့ကိုးကွယ်သည့် ဘုန်းကြီးဘက်မှနေ၍ ပါဝင်ကြသည် မဟုတ်ပါလော။ ထိုသူတို့၏ ကိုးကွယ်မှုမျိုးသည် အဘယ်မှာဘုရားအစစ် ဘုရားအမှန်၊ တရားအစစ်တရားအမှန်၊ သံဃာအစစ်သံဃာ အမှန်ထိအောင် စိတ်ရောက်နိုင်ကြပါတော့မည်နည်း။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ကိုးကွယ်ရာအစစ်အမှန်ကို ရှာဖွေနှင့် ကိုးကွယ်ရာမှန်မှသာ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ

လွတ်မြောက်နိုင်မှုတို့ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါ၏။

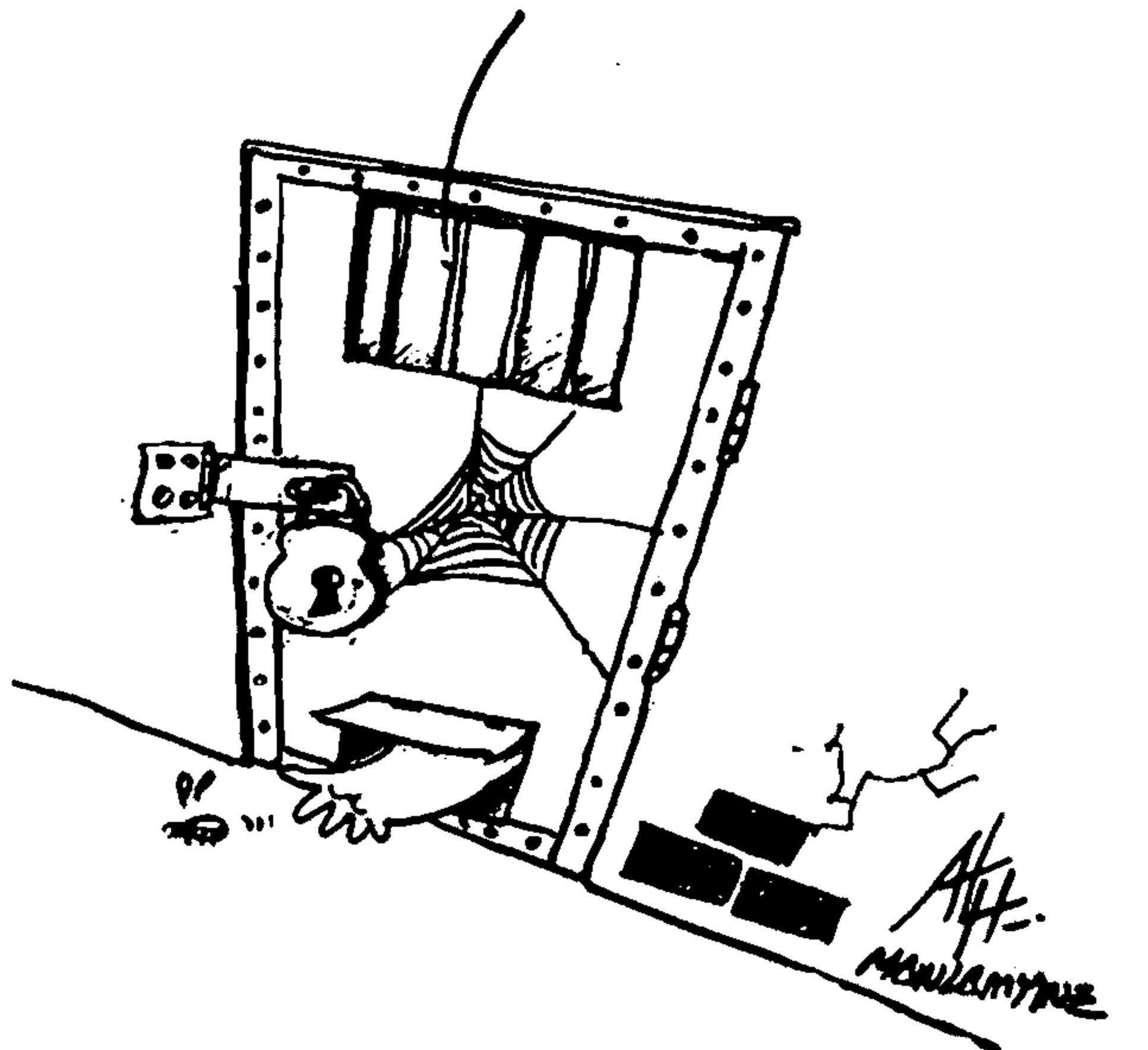
ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၏ စစ်မှန်တဲ့ထေရဝါဒမြတ်ဓမ္မများ လူသားတို့နှလုံးအိမ်ဝယ် ကိန်းဝပ်ပြီး လူသားတို့ နေ့စဉ်ဘဝမှာ ငြိမ်းချမ်းစွာနေထိုင်နိုင်စေရန်၊ ဘာသာတရား ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှု၌ ကောင်းစွာကိုးကွယ်ယုံကြည်တတ်ပြီး ဗုဒ္ဓအဆုံးအမနှင့်အညီ ပြုမူနေထိုင်တတ်စေရန်၊ သာသနာအစစ်အမှန်ကို ကိုးကွယ်တတ်စေဖို့ရန်နှင့် သာသနာ့ရန်စွယ်အန္တရာယ်တွေကို အမှန်တကယ် ဖြေရှင်းနိုင်စေဖို့ရန် မြတ်စွာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး အခွန်ရှည်စွာ တည်တန့်စေဖို့ရန်အတွက် ဆရာဒကာလက်တွဲကာ သဒ္ဓါ၊သတိ၊ သမာဓိ၊ပညာ၊ဝီရိယ၊ဗိုလ်တည်းဟူသော ဗလငါးတန်ဖြင့် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြပါစို့ ဟု ကောင်းမြတ်သောဆန္ဒမွန်ဖြင့် တိုက်တွန်းရင်း-----

ဒေါ်လှလှချော

ပထမနှစ် ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံသင်တန်း

သီတဂူဗုဒ္ဓတကသိုလ် (ရန်ကုန်)

မင်း အသက် တစ်သွယ်..
ငါ့ အသက် ဆယ်စာ ပျောက်...!!

ဗုဒ္ဓစာပေများကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း

သီဟသူအရှင်ပညာသိရီ

စတုတ္ထသံဂါယနာဟူသော ပေထက်အက္ခရာမှ စတင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်အခါက ပိဋကတ်သုံးပုံနှုတ်ငုံ အာဂုံဆောင်သည့် ရဟန်းသံဃာ နည်းပါးကြသောကြောင့် ကျောက်စာ ပေစာတို့တွင် ပေထက်အက္ခရာ တင်လာခဲ့ကြသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓသက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်အခါမှ စ၍ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပုထုဇဉ်မထေရ်မြတ်အဆက်ဆက်တို့က နှုတ်တက် အာဂုံဆောင်ခဲ့ကြသည်မှာ ကာလအားဖြင့် (၄၉၅)နှစ် တိုင်တိုင်ကြာမြင့်ခဲ့ပါသည်။

သာသနာ (၄၅၅)ခုနှစ်တွင် သီဟိုဠ်မင်းဆက် (၁၈)ဆက်မြောက် သဒ္ဓါတိဿမင်းကြီး၏ သားတော်ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကြီး နန်းစံလေ၏။ ၎င်းမင်းကြီး၏ ဒုတိယနန်းတက် (၆)နှစ်မြောက် နောက်ပိုင်းတွင် ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ပါဠိတော်များကို နှုတ်ငုံအာဂုံဆောင်မှု အားနည်းလာခဲ့ကြသည်။ ရှေ့အနာဂတ်ကို မြော်မြင်သိတော်မူကြသည့် ရဟန္တာမထေရ်မြတ်တို့က ပိဋကတ်တော်များ တိမ်ပါးသွားမည့်အရေးကို မျှော်တွေးလျက် ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကြီးကို အမှီပြု၍ သီဟိုဠ်ကျွန်း(သီရိလင်္ကာ) မလယဇနပုဒ် အာလောကမည်သောလိုဏ်ဂူ၌ အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ပိဋကတ်သုံးပုံကို သာသနာ (၄၅၀)ခုနှစ်တွင် ပေထက်အက္ခရာ တင်တော်မူကြလေသည်။ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကြီးသည် ရှေးနန်းစံ(၅)လ၊ နောက်တစ်ဖန် နန်းစံ (၁၂)နှစ်၊ နှစ်ရပ်ပေါင်း နန်းစံ ၁၂နှစ် ၅လ)တွင် နတ်ရွာ စံတော်မူသည်။

သာသနာ(၉၃၀)ခုနှစ်၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း မဟာနာမမင်းလက်ထက် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည် မဟာဗောဓိပင် အနောက်ယောသရွာဇာတိဖြစ်သူ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်သည် ဆရာရေဝတမထေရ် တိုက်တွန်းစေခိုင်းချက်ဖြင့် သီဟိုဠ်သို့ကူး၍ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်၌ သံယုတ္တနိကာယ်၊ သဂါထာဝဂ္ဂဒေဝတာသံယုတ်လာ အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌကထာကို ရှေးဦးစွာ ပြုစီရင်တော်မူလေသည်။

ပိဋကတ်သုံးပုံအဖွင့် အဋ္ဌကထာကျမ်းကြီးများသည် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်မြတ်၏

အဋ္ဌကထာ များထက် နှစ်သုံးရာခန့်စော၍ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အဋ္ဌကထာများဖြစ်ကြောင်း သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူသည့် “သင်္ဂါယနာသမိုင်း သင်္ဂီတိများအပေါ် သုံးသပ်ချက်နှင့် ၎င်းတို့၏အကျိုးကျေးဇူးများ” စာအုပ် တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

သဗ္ဗတ္ထဝါဒဂိုဏ်းသားတို့သည် ပိဋကတ်သုံးပုံနှင့် ဝိဘာသာခေါ်သော အဖွင့်အဋ္ဌကထာကျမ်းကြီးများကို စတုတ္ထသင်္ဂါယနာ၌ အသစ်ပြန်ရေးကြကြောင်း သိရ သည်။ သဗ္ဗတ္ထဝါဒဂိုဏ်းသည် တတိယသင်္ဂါယနာတင်ပြီး နောက်ပိုင်း ထေရဝါဒဂိုဏ်းနှင့် မဟာသံဃိကဂိုဏ်းတို့မှ ဆင့်ကဲ ထွက်ပေါ်လာသည့် ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်းဖြစ်သည်။

သာသနာနှစ် (၂၃၅) ခုနှစ်တွင် ရှင်မဟာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ် ဦးဆောင်သော ထေရ်မြတ် တစ်ထောင်တို့ပါတလိပုတ်၌ တတိယသင်္ဂါယနာတင်ချိန်တွင် ဂိုဏ်းကြီး ၁၈ ဂိုဏ်းကွဲခဲ့သည်။ မူလထေရဝါဒဂိုဏ်းမှ အာစရိယဂိုဏ်းကွဲပေါင်း ၁၁ ဂိုဏ်း၊ မဟာသံဃိကဂိုဏ်းမှ ၅ ဂိုဏ်း၊ မူလဂိုဏ်းကြီး ၂ ဂိုဏ်းနှင့် ပေါင်းသော် စုစုပေါင်း ၁၈ ဂိုဏ်း ကွဲပြားခဲ့ကြသည်။ (ဒိဃနိကာယ်၊ ပါထိကဝဂ်၊ သင်္ဂီတိသုတ် ရှု)

ဝိဘာသာခေါ်သော အဖွင့်အဋ္ဌကထာကျမ်းကြီးများ ကို ရေးသားတော်မူခဲ့ကြသည့် သဗ္ဗတ္ထဝါဒ ဂိုဏ်းသား များသည် ထေရဝါဒသင်္ဂါယနာ၌ ပါဝင်ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ ထိုအချိန်က အိန္ဒိယတစ်ပြည်လုံးကို သင်္ဂမင်းအုပ်စိုး သော်လည်း ဂန္ဓာရတိုင်း၊ ကသ္မီရတိုင်းနှင့် ယောနကတိုင်း ၃ တိုင်းကို အုပ်စိုးနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့။ အေဒီ ၁၂၀-၁၆၀၊ ကနိသျှကမင်းလက်ထက်တွင် ကသ္မီရနှင့် ဂန္ဓာရဂိုဏ်းဟူ၍ ထပ်မံကွဲပြားခဲ့သောကြောင့် ယင်းဂိုဏ်း ၂ ဂိုဏ်းကို စေ့စပ်ပေးရန်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို အားပေးရန် သင်္ဂါယနာ တင်ပွဲ ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ထေရဝါဒသံဃာများ ပါဝင်ခြင်းမရှိခဲ့။ ထို့ကြောင့် အိန္ဒိယတွင် သာသနာ

၆၀၀ ခန့်ကပင် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာ ကွယ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဗုဒ္ဓသာသနာသည် အိန္ဒိယ၏ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ မကွယ်ပျောက်ခင် ကတည်းက တည်ရှိနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ် တော်မူပြီးနောက် လင်းလွန်းပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ဥက္ကလာပဇနပုဒ်သားဖြစ်သည့် တဖုဿနှင့် ဘလ္လိက ကုန်သည်ညီနောင်တို့သည် မြတ်ဗုဒ္ဓကို ဖူးမြင်ခွင့်ရကြ၍ ဒွေဝါစိကသရဏဂုံတည်ခဲ့ကြသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ကုန်သည်ညီနောင် နှစ်ယောက်တို့အား ဆံတော်ခါတ်ရှစ်ဆူ ပေးသနားတော်မူလေသည်။ ထိုညီနောင်နှစ်ယောက်တို့သည် မိမိတို့၏ မွေးဖွားရာဇာတိဖြစ်သည့် ဥက္ကလာပဇနပုဒ် အသိတဉ္စမြို့ (ရန်ကုန်မြို့)သို့ မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ်တော် မူသောနှစ် ဝါခေါင်လဆုတ် ၅ ရက်နေ့(ဘုရားဖြစ်၍ သုံးလနှင့်ငါးရက်)တွင် ပြန်လည်ရောက်ရှိလာကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ ဧတဒဂ္ဂဝဂ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာတွင် အသိတဉ္စမြို့ဟု ဆိုထားသော်လည်း ထေရအဋ္ဌကထာ၌မူ ပေါက္ခရဝတီမြို့ ဟုဆိုသည်။ ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော် မှာက “တဖုဿ ဘလ္လိကာ ဒွေ ဝါဏိဇော ဥက္ကလာ တံ ပဒေသံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပ္ပန္နာ ဟောန္တိ” ဟု လာရှိသည်။ ရန်ကုန်မြို့ တစ်မြို့တည်းပင် အမည်နာမ သုံးမျိုးကွဲနေသည်။ သမိုင်းရာဇဝင်များ၌ ဒဂုံမြို့၊ တိဂုံမြို့ ဟူ၍လည်း ဆိုပြန်သည်။ အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ရန်အပေါင်း များစွာ ကုန်စင်သောကြောင့် ရန်ကုန်ဟု အမည်ပြောင်းလွှဲခေါ် ဆိုလာခဲ့ရာ ယခုထက်တိုင်ပင်ဖြစ်သည်။ တဖုဿနှင့် ဘလ္လိက ညီနောင်နှစ်ယောက်တို့၏ မွေးဖွားရာဇာတိသည် ဥက္ကလာပဇနပုဒ် အသိတဉ္စမြို့အရပ်မဟုတ်ဟု အချို့ရာဇ ဝင်များက ဆိုပြန်သည်။ ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာမှာ တဖုဿနှင့်ဘလ္လိက ညီနောင်နှစ်ယောက်တို့ ပင့်ဆောင် လာသော ဆံတော်ခါတ်ရှစ်ဆူကို ဌာပနာ၍ တည်ထားသော စေတီအမည် မထင်ရှားပေ။ သမိုင်းရာဇဝင်တို့မှာသာ

သိဂုံတ္တရမည်သော ကုန်းထက်၌ တည်ထားကိုးကွယ်ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် တဖုဿနှင့်ဘလ္လိကညီနောင်နှစ်ယောက်တို့ အစတည်သော ဆေတိတော်ကြီးသည် ရန်ကုန်မြို့ရှိ ရွှေတိဂုံဆေတိတော်မြတ်ကြီးဟူ၍ မှတ်ယူသင့်သည်။ ဤသည်ကား မြန်မာနိုင်ငံသို့ သာသနာတော် ရှေးဦးစွာရောက်ရှိခြင်း ဟုဆိုနိုင်ပေသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် ၈ ဝါမြောက်တွင် ဂဝံပတိမထေရ်မြတ်၏ ပင့်လျှောက်သဖြင့် သထုံ(သုဝဏ္ဏဘူမိ)သို့ ကြွတော်မူလာကြောင်း သာသနာလင်္ကာရကျမ်း၊ ဝံသဒီပနီကျမ်းနှင့် သာသနဝံသပွဒီပိကာကျမ်းစသော သမိုင်းကျောက်စာ ရာဇဝင်တို့၌ အဆိုရှိလေသည်။ သထုံပြည်ကို သုဝဏ္ဏဘူမိဟုဆိုသော်လည်း အချို့ကျမ်းစာများ၌ မွန်နှင့်သထုံနယ်နိမိတ်ဟုဆိုကြပြီး သာသနာလင်္ကာရ၊ သာသနဝံသပွဒီပိကာတို့၌ကား သုဝဏ္ဏဘူမိဟူသော အမည်သည် သုဓမ္မပုရမြို့၏အမည် ဟုဆို၏။ သုဓမ္မပုရမြို့သည် ကောလာသတောင်၏ အနောက်တောင်ထောင့်တောင်စွယ်နေရာဖြစ်ပြီး ၎င်းနေရာသည် တောင်ပေါ်မှာ တစ်ဝက်တစ်ပိုင်းတည်၍ တောင်ခြေမြေအပြင်မှာ တစ်ဝက်တစ်ပိုင်း စပ်လျက်တည်သည်ဟု ဆို၏။ ဇေယျဒီပဥသျှောင်ကျမ်းမှာ ရွှေမြေရှိရာဖြစ်သော ရှမ်း ၅၇ မြို့သည် သုဝဏ္ဏဘူမိတိုင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည်ကား အပရန္တရ၊ သုနာပရန္တ နှစ်မည်ရသော တိုင်းပြည်ဖြစ်ကြောင်း ရှေးဆရာတော် ကြီးများက ဆိုသည်။

သာသနာ(၁၅၆၁)ခုနှစ်၊ ကောဇာ(၃၇၉)ခုနှစ်တွင် အနော်ရထာမင်းစောသည် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီး နန်းသက် (၉)နှစ်မြောက်မှ ရှင်အရဟံမထေရ် ပုဂံသို့ ကြွလာ၏ ဟုဆိုသည်။ ကောဇာ (၄၁၉)ခုနှစ်တွင် သထုံ မနုဟာမင်းကို အောင်မြင်၍ ပိဋကတ်တော်နှင့် သံဃာတော်များ ပင့်လာကြောင်း ဝံသမေဒပွကာသနီမှာ ဆိုသည်။

သာသနဝံသသပွဒီပိကာကျမ်းနှင့် စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းများ အဆိုအရ သာသနာ ၁၆၀၁ ခုနှစ်၊ ကောဇာ ၄၁၉ ခုနှစ်တွင် သထုံမနုဟာမင်းကို အောင်မြင်၍ ပိဋကတ်တော်များ ပင့်လာကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် ရှင်အရဟံ ပုဂံသို့ရောက်ပြီး ၃၁ နှစ်ရှိမှ သထုံ မနုဟာမင်းကို အောင်မြင်၍ ပိဋကတ်တော်နှင့် သံဃာတော်များ ပင့်လာဖွယ်ရှိကြောင်း သိရ၏။ ဝံသမေဒပွကာသနီကျမ်း၊ ပုဂံရာဇဝင် ကျမ်းများ၌ အနော်ရထာမင်းစော နန်းစည်စိမ် ၃၃ နှစ်တွင် နတ်ရွာစံကြောင်း စကားရပ်နှင့် ကောဇာ ၄၂၁ ခုနှစ်တွင် တည်သော ရွှေစည်းခုံဆေတိတော်သည် ပစ္စယံသုံးဆင့်မျှသာ ပြီးသည်ဖြစ်၍ အဆုံးမသတ်ခင် ကောဇာ ၃၈၈ ခုနှစ်တွင် အနော်ရထာမင်းစောသည် မင်းအဖြစ်သို့ရောက်သည် ယူမှ နန်းစည်းစိမ် ၃၃ နှစ်ဟူသော စကားနှင့်ညီမည်ဖြစ်သည်။ နန်းစည်စိမ် ၃၁ နှစ်ယူမှ သထုံမနုဟာမင်းကို အောင်မြင်၍ ပိဋကတ်တော်နှင့် သံဃာတော်များ ပင့်လာသည်ဟူသော ရှေးစကားနောက်စကားညီမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတုန်းက ရှင်အရဟံမထေရ်မြတ်သည် အရိမဒ္ဒနာမည်သော ပုဂံသို့ကြွတော်မူ၍ မြို့နှင့်မနီးမဝေးတော တစ်ခု၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် တောလိုက်မုဆိုးတစ်ယောက်နှင့် တွေ့၍ မုဆိုးက လူရိုင်း၊ ဘီးလူးအမှတ်ဖြင့် မင်းအား ပြသရန် မြို့ပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ ရှင်ဘုရင်နှင့် တွေ့သောအခါ အရဟံမထေရ်- “ငါသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသာဝကဖြစ်သည့် ရဟန်းတည်း” ဟု ပြောပြလေသည်။ အနော်ရထာမင်းစောသည် ရှင်အရဟံအား မြတ်ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်များ ဟောကြားတော်မူလေသည်။ ထိုအခါ မင်းကြီးက -

“အရှင်းဘုရား၏ ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား ဘယ်မှာ သီတင်းသုံးပါလဲဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်က အဘယ်မျှလောက် များပါသလဲဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတွေ အဘယ်မျှ

လောက် များပြားပါသလဲဘုရား။ ဘုရားမှတစ်ပါး အခြား သူသော သူ ရှိပါသေးလားဘုရား”

“မင်းကြီး မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီး မြတ်စွာဘုရား၏ ဓါတ်တော်သာ ကျန်ရှိတော့သည်။ ထိုမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော တရားတော်ကား ရှစ်သောင်းလေးထောင် ပမာဏရှိသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်များ ထင်ရှားရှိနေသောကြောင့် ထိုတရားတော်တို့သည်လည်း ထင်ရှားရှိနေသေး၏။ အခြားသော ပရမတ္ထသံဃာ၊ သမုတိသံဃာဟူ၍ အများကြီးပင် ရှိပါသေးသည်။”

“ဤပုဂံပြည်မှာ အရှင်ဘုရားမှတစ်ပါး ကိုးကွယ် အားထားရာ၊ ယုံကြည်ရာ မရှိတဲ့အတွက် ယနေ့မှစ၍ တပည့်တော်အား ရတနာသုံးပါး ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုတော်မူပါဘုရား။ အရှင်ဘုရား၏ အဆုံး အမကိုလည်း ခံယူတော်မူပါမည်ဘုရား”

ထိုသို့ မင်းကြီးသည် လျှောက်ထားပြီးလျှင် စူတင်ဆောက်နိုင်လောက်သော တောရကျောင်း၌ ကိုးကွယ်ထားလေသည်။ ထိုအခါက ပုဂံပြည်တွင် ရှေးမင်းအဆက်ဆက်တို့ ကိုးကွယ်ခဲ့သည့် ရဟန်းတု၊ ရဟန်းယောင် (အရည်းကြီးများ) ပေါများသောကြောင့် ထိုရဟန်းတို့ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်း လူထွက်စေ၍ သာသနာကို ကြည်ညိုသူတို့အား ရှင်ရဟန်းပြုစေပြီးလျှင် သာသနာအတွက် တည်စေ၏။

ရဟန်းတု၊ ရဟန်းယောင်များ တည်ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး သာသနာအတုအယောင်ရှိနေမည်။ သာသနာအတုအယောင်ပေါ်ပေါက်လာလျှင် သံဃာအစစ် ပျောက်ကွယ်တတ်သည်။ သံဃာအစစ်ပျောက်ကွယ်လျှင် တရားစစ်၊ တရားမှန် ပျောက်ကွယ်တတ်သည်။ ထိုအခါ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူတို့သည် ရှိသမျှနည်းပါးလာကြ၏။ ပေးကမ်းလှူဒါန်းပူဇော်မှု နည်းပါးလာကြ၏။ သံဃာ

အပေါ် ယုံကြည်စိတ်ချသူ နည်းပါးလာသဖြင့် ရဟန်း ကောင်း၊ ရဟန်းစစ်တို့သည် တဖြည်းဖြည်း ဆုတ်ယုတ် လာကြတော့သည်။ ထေရအဋ္ဌကထာမှာ -

- (၁) မင်္ဂဗိုလ်ကိုရအောင် အားထုတ်သော ဝိမုတ္တိကာလ။
- (၂) ဈာန်အဘိညာဏ် သမာပတ်ရအောင် အားထုတ် သောကာလ။
- (၃) သီလစင်ကြယ်အောင် အားထုတ်သောကာလ။
- (၄) ဗဟုသုတပွားများအောင် အားထုတ်သောကာလ။
- (၅) ဒါနကို အားထုတ်သောကာလ- ဟူ၍ ကာလ(၅) စု၊ (၅)ပုံ ရှိလေသည်။

(၁) တစ်ပုံသည် မျက်မှောက်ဘဝမှာပင် အသက်ခန္ဓာ မငဲ့ကွက်ဘဲ တရားအားထုတ်သော ဝိမုတ္တိ ကာလဖြစ်သည်။ ဝိမုတ္တိကာလသည် ဘုရားပရိ နိဗ္ဗာန်ပြုပြီးနောက် ရှေးဦးစွာသော ကာလဖြစ်သည်။

(၂) တစ်ပုံသည် မျက်မှောက်ဘဝမှာပင် ဈာန် အဘိညာဏ်ချမ်းသာရုံလောက်သာ အားထုတ်သော သမာဓိယုဂကာလမည်၏။ ထိုကာလသည် မင်္ဂဗိုလ်ရအောင် အားထုတ်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ ဝိမုတ္တိယုဂကွယ်ပျောက် သောအခါဖြစ်သည်။

(၃) တစ်ပုံသည် လောကီဈာန်ရအောင် အားမထုတ် တော့ဘဲ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကြီးလေးပါး ကိုသာ လုံခြုံအောင် အားထုတ်သော သီလယုဂကာလ မည်၏။ ထိုကာလသည်လည်း သမာဓိယုဂကွယ် ပျောက်သောအခါ ဖြစ်သည်။

(၄) တစ်ပုံသည် စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကြီးလေးပါးကို ဆောက်ထိန်းခြင်းမရှိတော့ဘဲ တရားကျမ်းဂန်များကို သင်အံ့လေ့ကျက်ရုံသာ အားထုတ်သော သုတယုဂ မည်၏။ ထိုကာလသည်လည်း သီလယုဂ ကွယ် ပျောက်သောအခါ ဖြစ်သည်။

၅) တစ်ပုံသည် တရားကျမ်းဂန်များကို သင်အံ လေ့ကျက်ခြင်းမရှိတော့ဘဲ ရဟန်းအသွင်သာရှိတော့၍ ဥစ္စာပစ္စည်းကိုသာ စုဆောင်း၊ စွန့်လွှတ်ပေးကမ်းခြင်း ဟူသော ဒါနအမှုသာ ပြုလုပ်အားထုတ်သော ဒါနယုဂကာလမည်၏။ ထိုဒါနယုဂကာလသည် သုတယုဂကွယ်ပျောက်သောအခါ ဖြစ်ပြီး သာသနာတော်၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော အကျင့်တရားပင်ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ သာသနာတော်သည် ယင်းငါးပါးမှ မည်သည့်ယုဂအတွင်းသို့ ကျရောက်နေပြီကို စာရှုသူတို့ နှလုံးသွင်း မိကြလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ သာသနာသည် လူတိုင်းတွင် မတည်၊ သာသနာတော် တည်တံ့ဆိုသည်မှာ ရတနာသုံးပါးကို ရိုသေမှ သာသနာတည်သည်။ ဘုရားရတနာကို မရိုသေသောသူ သည် တရားရတနာကိုလည်း ရိုသေခြင်းမရှိ၊ တရားရတနာအပေါ် ရိုသေခြင်းမရှိသောသူသည် သံဃာအပေါ်တွင်လည်း ယုံကြည်မှုမရှိ၍ ရိုသေလေးစားခြင်းမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ရတနာသုံးပါးကွယ်ပျောက် လေတော့၏။

ရှေးအခါက ဗုဒ္ဓဘာသာမြန်မာတို့သည် ရဟန်းသံဃာများ၌ ရိုသေကြောက်ရွံ့ခြင်း ရှိကြလေသည်။ အထူးသဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီးများသည် မိမိတို့၏ တပည့်များကို ကျောင်းမှာနေစဉ် ကျောင်းသားဘဝ၊ ကိုရင်ဘဝမှစ၍ ဆိုဆုံးမလာခဲ့ရာ ကျောင်းမှ ထွက်သွားသော်လည်း အိမ်ထောင်ပြု၍ သားသမီး၊ မြေး၊ မြစ်ရသည့်တိုင်အောင်ပင် တုတ်ဖြင့်၊ နှုတ်ဖြင့် နိုင်နင်းစွာ ဆုံးမတော်မူနိုင်ကြလေသည်။ တပည့်ဒကာ၊ ဒါယိကာများသည်လည်း အဘိုးအဘွားဖြစ်သည်တိုင်အောင် ဆရာဘုန်းကြီး၏ အဆုံးအမကိုယူပြီး လိုက်နာကျင့်ကြံနေထိုင်ကြမြဲဖြစ်သည်။ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးအား ပြန်လှန်ပြောဆိုခြင်းမရှိကြ၊ မကောင်းဖြစ်တာ ကောင်းရာ ညွှန်ကြားတတ်သော ဆရာသမားများကို ကြောက်ရွံ့

ရိုသေကြသည်။ ယခုအခါမူကား ဆရာဘုန်းတော်ကြီးများအပေါ် ရိုသေကြောက်ရွံ့မှု နည်းပါးလာကြသည်။ အဆုံးအမများလည်း ခံယူခြင်း မရှိကြတော့ပေ။

ရှေးအခါက ဆရာသမား သံဃာများ၌ ရိုသေခြင်းကင်းမဲ့သူ၊ အဆုံးအမ မခံလိုသူများကို ရိုသေကြောက်ရွံ့မှုရှိအောင် သံဃာဒဏ်၌ထားသောအားဖြင့် ထိုသူတို့ထံ အလှူမခံယူခြင်း၊ တရားစကားမဟောကြားခြင်း စသော 'ပတ္တနိကုဇ္ဈနကံ'ကိုပြု၍ ဆိုဆုံးမတော်မူကြသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ ဆရာသမား ရဟန်းသံဃာများက သပိတ်မှောက် ကံပြုမည်ကို အလွန်စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့၍ပင် အထူးသဖြင့် ရိုသေကြသည်။ အပြစ်ကျူးလွန်ဖို့ မဆိုထားဘိ၊ သံဃာတော်များ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ဖို့ရန်တောင် မလွန်ကျူးဝံ့ကြ ပေ။ မရိုသေခြင်းအမှုကို မပြုကြပေ။ ဗုဒ္ဓဘာသာမြန်မာလူမျိုးတို့သည် ရတနာသုံးပါးအပေါ် အလွန်ရိုသေကြသည်။ မိမိတို့အပေါ် သံဃာတော်များက စိတ်မချမ်းမသာရှိ၍ မခေါ်မပြော မခိုင်းမစေ မဆက်ဆံဘဲနေ မည်ကိုပင် အလွန်စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ကြလေသည်။

ရတနာသုံးပါးအား မရိုသေခြင်းစသောအမှုကို ကျူးလွန်သောသူသည် အလွန်အပြစ်ကြီးလေသည်။ အပြစ်ကြီးမားသည်ကို ကြီးမားမှန်းမသိ၍ တောင်းပန်ခြင်း၊ ဝန်ချခြင်းလည်း မပြုကြ၊ အချို့ဆိုလျှင် အပြစ်ကြီးမှန်းသိပါလျက် မာန်တက်၍ တောင်းပန်ခြင်းမပြုဘဲ နေတတ်ကြသည်။ ထိုသူတို့အား သံသရာမှ လွတ်ကင်းစိမ့်သောငှာလည်းကောင်း၊ မာန်ကျစေသောငှာလည်းကောင်း၊ သတိရစေသောငှာလည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို ဖော်ပြသောအားဖြင့် ကံဆောင်ခြင်းမပြုရလေသည်။ ထိုသို့သံဃာတော်များက ကံဆောင်ပြပါ လျက် အပြစ်ကို ကုစားခြင်းမရှိသောသူတို့အား သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ အပါယ်သို့လားရပေး၏။ ကံထိုက်သော ဒကာ၊ဒါယိကာမများကို သိလျက်နှင့် သံဃာက ကံဆောင်၍မဆုံးမလျှင် ထိုဒကာ၊ ဒကာမ

များကို မသနားရာရောက်လျက် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌ နစ်မြွန်းရာလည်း ရောက်ပေသည်။

တစ်ခါတုန်းက ဝဇ္ဇလိစ္ဆဝိမင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရားထံချဉ်းကပ်ပြီးနောက် 'မလ္လမင်း၏သား အရှင်ဒဗ္ဗသည် အကျွန်ုပ်၏မယားကို ဖျက်ဆီးသည်' ဟု လျှောက်လေ။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း သံဃာတော်များကို စည်းဝေးစေပြီး မလ္လမင်း၏သား အရှင်ဒဗ္ဗကို-

“ဒဗ္ဗ သင်သည် ဝဇ္ဇလိစ္ဆဝိမင်းသားပြောသည့်အတိုင်း ဖျက်ဆီးခဲ့ပါသလော” ဟု စိစစ်မေးမြန်းတော်မူလေ၏။

“အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူသည့်အတိုင်းပါဘုရား” ဟု လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်ဒဗ္ဗအား သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းစိစစ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက-

“ဒဗ္ဗ ပညာရှိတို့သည် ဤသို့ မဖြေရှင်းကြကုန်။ အကယ်၍ သင်သည် ဖျက်ဆီးခဲ့ရင် ဖျက်ဆီးတယ်၊ မဖျက်ဆီးခဲ့ရင် မဖျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း လျှောက်တင်ပါလော” ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။

“မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်သည် မွေးခင်ခါစ ကတည်းက မေထုန်အကျင့်ကို အိပ်မက်ထဲတောင် မမက်ခဲ့ဖူးပါဘုရား၊ နိုးသော တပည့်တော်အား ဆိုဖွယ်ရာ မရှိပါဘုရား” ဟု လျှောက်လေသည်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းသံဃာတော် တို့အား- “ရဟန်းတို့ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ဝဇ္ဇလိစ္ဆဝိမင်းသားအား သပိတ်မှောက်လော့၊ သံဃာတော်များနှင့် မဆက်ဆံခြင်းကို ပြုလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အာနန္ဒာမထေရ်သည် သံဃာတော်တို့အား ‘အရှင်ဘုရားတို့ ဝဇ္ဇလိစ္ဆဝိမင်းသားသည် မလ္လမင်း၏သား အရှင်ဒဗ္ဗကို အကြောင်းမရှိဘဲ သီလပျက်စီးစေခြင်းဖြင့် စွပ်စွဲ၏။ သံဃာတော်သည်

ဝဇ္ဇလိစ္ဆဝိမင်းသား သပိတ်မှောက်ခြင်းအမှုကို ပြုပါ၏။ နှစ်သက်က ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူ၍ မနှစ်သက်က ပြောဆိုနိုင်ရာ၏’ ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်တော်မူလေ၏။ နောက်တစ်နေ့ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည် ဝဇ္ဇလိစ္ဆဝိမင်းသားထံသွား၍ သံဃာတော်သည် ဝဇ္ဇလိစ္ဆဝိမင်းသားအား သပိတ်မှောက်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလိုက်သောအခါ မူးလဲကျသွားလေသည်။ သူ့မိတ်ဆွေများက သံဃာတော်များ ကို တောင်းပန်ဖို့ပြောပြ၏။ ထို့နောက် ဝဇ္ဇလိစ္ဆဝိမင်းသား သည် သားမယား၊ မိတ်ဆွေတို့နှင့် မြတ်စွာဘုရားထံသွား၍ ဝန်ခံတောင်းပန်လေ၏။ ထိုအခါမှ မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ သံဃာတော်တို့သည် သပိတ်ကို လှန်တော်မူကြသည်။

သာသနာတော် အခွန်ရှည်တည်တံ့ဖို့သည် ရှေ့ပြေးကြာကဲ့သို့ သံဃာနှင့်ဒကာသည်လည်း ညီညွတ်စွာ လက်တွဲမှသာလျှင် ကြာရှည်တည်တံ့နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ သာသနာတော် အထောက်အပံ့အတွက် ဒကာမရှိလျှင် မဖြစ်သလို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ် အားထားရာ ရတနာသုံးပါး မရှိလျှင်လည်း မဖြစ်ပေ။ မြတ်ဗုဒ္ဓထားတော်မူခဲ့သည့် သာသနာတော်ကြီးသည် မိမိတို့လက်ထက်တွင် မပျောက်ကွယ်စေရန်အလို့ငှာ သာသနာ့သန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းမှသာမက ဒကာ/ဒကာမတို့၏ ရင်ထဲ နှလုံးသားထဲဝယ် သာသနာတည်၍ မျိုးရိုးစဉ်ဆက် သာသနာလက်ဆင့်ကမ်းနိုင်ကြပါစေကြောင်းဖြင့် ဆု မွန်ကောင်းတောင်လိုက်ရတော့သတည်း။

သီတဂူအသျှင်ပညာသိရီ

ရဟန်းဘဝ ဒုလ္လဘ

သို့သော် ဒုလ္လဘရဟန်းတို့မှာ...

မြန်မာလူမျိုးတို့သည် မိမိတို့၏မိရိုးဖလာယုံကြည်မှုအရသော်လည်းကောင်း၊ ထုံးတမ်းအစဉ်လာရသော်လည်းကောင်း မိမိတို့၏သားလှရတနာများကို အချိန်တန်အရွယ်ရောက်လာသောအခါ ရဟန်းခံရှင်ပြုပေးတတ်ကြသည်မှာ ဓမ္မတာပင်ဖြစ်သည်။ မြန်မာအမျိုးသမီးတို့သည် မိမိတို့ဝမ်းကြာတိုက်တွင် သန္ဓေသားငယ် မှီတွယ်နေပြီဟု သိရကတည်းက သားရတနာလေးဖြစ်ပါစေကြောင်း ဆုတောင်းကြသည်မှာ အခါခါပင်ဖြစ်သည်။ သမီးရတနာလေးဖြစ်လျှင်လည်း ချစ်မည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သော်လည်း သားလှရတနာလေးဖြစ်ပါမူ ရဟန်းခံ၊ ရှင်ပြုပေးလိုက်ရလျှင်ဖြင့် အပါယ်တံခါး မပိတ်စေနိုင်လျှင်ပင် ချစ်လှစွာသောသားကို မြင့်မြတ်သောသာသနာ့ဘောင်တွင် ဖန်ရည်ဆိုးသောသင်္ကန်းနှင့် ဖူးမြင်ရလျှင် ဖရဏပီတိ ဝှမ်းဆီထိသကဲ့သို့ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ရပေမည်ဟု ကိုးလလွယ်၊ ဆယ်လမဖွားမီ ကတည်းကပင် ကြိုတင်၍သားရတနာကို တောင့်တကြပေသည်။

အမှန်တကယ် သားလေးမွေးလာလျှင်လည်း သားငယ်ရှင်ပြုမည့်အရေး မျှော်တွေး၍ ကြိုတင်ကာ စုကြဆောင်းကြရပေသည်။ အဖဖြစ်သူကလည်း သားကလေးရှင်ပြုဖို့အတွက် အသက်မွေးမှုအလုပ်ကို ရှေးကတည်းကပင်ကြိုးစားကာ လုပ်ဆောင်ကြပေသည်။ ရှင်ပြုတော့မည်ဆိုလျှင်လည်း သားကို မြင်းထက်ကတင်၍ ရွာရိုးတစ်လျှောက် ကွမ်းတောင်ကိုင်း၊ ပန်းတောင်ကိုင်းတို့ဖြင့် စည်စည်ကားကား ရှင်လောင်းလှည့်ကာ ရှင်လောင်းကို ရွာဦးကျောင်းသို့ ပို့ဆောင်ကြရလေသည်။ အမှန်တကယ် သားမောင်ကို သာသနာ့ဘောင်အတွင်း သွတ်သွင်းနိုင်လျှင်ဖြင့် မိမိမွေးသောသားကို ရှိခိုးဦးတိုက်ရသည်မှာ မိဘတို့အတွက် စကားလုံးဖြင့်ဖော်ပြ၍ မရနိုင်အောင်ကြီးမားလှသော ချမ်းသာပင်ဖြစ်ပါသည်။ သားမောင် ပဉ္စင်းကလည်း လောကီလောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားရှာမှီခြင်းဖြင့် မိဘတို့ပင်ပန်းခဲသမျှ

အဖတ်တင်ရလေအောင် ကြိုးစားကာ တရားရှာဖွေကြ ရလေသည်။ ဤသည်မှာ ရှေးကမြန်မာမိဘတို့၏ သားလှတနာတို့ကို ရှင်ပြုပေးကြရပုံဖြစ်သည်။

ယခုခေတ်အခါတွင်တော့ ရုပ်ဝတ္ထုတို့ တိုးတက် လာသည်နှင့်အားလျော်စွာ အမိုးဖွင့် ကားကြီးကားငယ် အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် အသံချဲ့စက်များဖြင့် စီရင်ကာ အကကောင်းဇာတ်မင်းသားတို့ကို ကားခေါင်မိုးပေါ်မှာ ကစေ၍ ရန်ကုန်မြို့ရှိ တန်ခိုးကြီးဘုရားများသို့ သွား ရောက်ဖူးမြော်ကာ ရှင်လောင်းကို နတ်အပြုထွက်ကြသည် မှာ ခြိမ့်ခြိမ့်သဲသဲပင် မြင်တွေ့ကြရပေမည်။ ရှင်လောင်း၊ မောင်ရှင်လောင်းများကတော့ ရှင်အဝတ်အစားဖြင့်ကားပေါ် ၌ အငြိမ့်သားလိုက်ပါကာ ဘုရားပေါ်ရောက်လျှင်လည်း ခြေကျင်မသွားရပဲ သန်မာသောယောကျ်ားကြီးများ၏ ပခုံးထက်ဝယ် လိုက်ပါသွားကြရပေသည်။ ထို့နောက် ဘုရားမှဆင်းကာနာမည်ကြီး သာသနာ့ရိပ်သာများသို့ဝင်၍ ဆံကိုရိပ်ပယ်ကာ သာသနာ့ဘောင်သို့ ရဟန်း၊ သာမဏေ ဘဝဖြင့် အသီးသီးဝင်ရောက်ကြလေသည်။ ဤသည်မှာ ယနေ့ခေတ်၌ ရှင်ပြုကြရပုံ ဖြစ်ပါသည်။

ရှေးနှင့်မတူသည်က ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်လာလျှင် ပင် မယ်တော်၊ ခမည်းတော်တို့သော် လည်းကောင်း၊ အခြားသော ဆွေမျိုးညာတကာတို့သော်လည်းကောင်း တစ်နေ့ခြားစီ၊ တစ်ရံတစ်ခါ နေ့စဉ်မပြတ်လာရောက်၍ အအေးဗူးများ၊ ခဲဖွယ်ချိုချဉ်များ ဆက်ကပ်ကြခြင်းဖြစ် ပါသည်။ ဒုလ္လဘရဟန်းဝတ်သည်နှင့်မတူပဲ ပျော်ပွဲစား ထွက်သည်နှင့်ပင် တူနေသေးသည်။ အချို့ကတော့ သားရဟန်း ညနေတွင်ဆာမည်စိုးသဖြင့် ခေါက်ဆွဲခြောက် ထုပ်များကို ရေနွေးတည်ရန် လျှပ်စစ်ခါတ်ဘူးနှင့်တကွ ထားသွားပေးကြလေသည်။ သားရဟန်းတို့ကလည်း မိဘတို့လှူသည်ကို အချည်းနှီးမဖြစ်စေပဲ အခန်းဖော်ရဟန်း တို့ကို ခွဲဝေပေးကာ ကိုယ်တိုင်လည်း ညနေစောင်းလေးတွင် တစ်ထုပ်ပြုတ်စားကာ ဝိကာလဘောဇနာသိက္ခာပုဒ်

နှိပ်စက်သမျှကို ခေါက်ဆွဲပြုတ်နှင့် ကျိတ်မှိတ်ကာပြီးကြ ရလေသည်။ အချို့ကတော့ ခေါက်ဆွဲပြုတ်ကို လုံးဝဘုဉ်း ပေးခြင်း မပြုပဲ ဝေဖာ၊ ဘီစကွက်များနှင့်ပင် တင်းတိမ်ကြ ရပေသည်။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်နှင့် ညီညွတ်သောထန်း လျက်၊ သိကြားလုံးတို့ဆိုလျှင် ပြောနေရန်ပင်လိုမည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ကျေနပ်ကြသေးသည် မဟုတ်၊ လူထွက်လျှင် ဘာစားလိုက်မည်၊ ညာစားလိုက်မည်ဖြင့် ကြိုးဝါးလိုက်ကြသေးသည်။

အချို့ကတော့ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့သာမက ဒကာမကြီးတို့ ထည့်ပေးလိုက်သော ဆေးလိပ်၊ စီးကရက် ကို သောက်သုံးကာ အခန်းဖော်တို့နှင့်အတူ မိမိတို့၏ လောကီကိစ္စ လူမှုဘဝများကို တောင်စဉ်ရေမရလောက် အောင် ပြောဆိုကာ ငိုက်မျဉ်းသောအခါမှသာ အိပ်ရာဝင် ကြလေသည်။ သာသနာ့ရိပ်သာများသည်လည်း ဒုလ္လဘ ရဟန်းများ အလွန်များပြားပြီး ကျောင်းနေသံဃာတို့ ရှားပါးခိုက်ဖြစ်သောကြောင့် တစ်စုံတစ်ရာ မကြပ်မတ် နိုင်သဖြင့် ဒုလ္လဘတို့ လွတ်လပ်ရေး ရကြရပေသည်။ နံနက် တုံးမောင်းခေါက်ချိန်တွင် တရားထိုင်ချိန်၊ ဘုရား ဝတ်ပြုချိန်ရှိသော်လည်း မနိုးကြပဲ လာရောက်နှိုးသော ရဟန်းကိုပင် ခွင့်ပန်ကာ ဆက်လက်အိပ်ကြရပေသည်။ တရားထိုင်ချိန်၊ ဘုရားဝတ်ပြုချိန်ပြီး၍ အရက်ဆွမ်းစားရန် တန်းစားသောအခါ၌ကား ထိုကိုယ်တော်များဝီရိယ အားကောင်းကြပါသည်။ ဒကာတို့ သဒ္ဓါ၍လှူဒါန်းသော ဆွမ်းကို ပြည့်အင့်အောင်စား၍ ဆွမ်းခံကြွရန် ပြင်ကြ ဆင်ကြရလေသည်။

ဆွမ်းခံထွက်ကြသည်မှာလည်း အကြောင်းနှင့်ဖြစ် သည်။ ဆွမ်းခံမလိုက်သောရဟန်းများ တရားထိုင်ကြရမည် ဖြစ်သဖြင့် တရားထိုင်မည့်အစား အညောင်းအညာလည်းပြေ၊ လူ့ဘဝဟောင်းနှင့်လည်း ထိတွေ့ခွင့်ရမည့် ဆွမ်းခံကြွရာသို့ စီတန်း၍လိုက်ပါ ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဆွမ်းခံကြွရန်ရိပ် သာမှ အထွက်တွင်ပင် ဆွေ့သောလမ်းဆားကွမ်းယာဆိုင်၌

ဆိုင်ရှင် ကွမ်းယာနေသည်ကို ရပ်လျက်စောင့်ဆိုင်းနေရင်း သံဃာတန်းနောက်ဆုံးမှ ကျောင်းနေမထေရ်တို့ တွေ့မည် ခိုးသဖြင့် ကွမ်းယာသမားကို လောဆော်လျက် ယာပြီး သောကွမ်းထုပ်ကို ခါးပန်းထဲထည့်ကာ ဆွမ်းခံခရီးကို ကြွမြန်းကြလေသည်။ ဆွမ်းခံအပြန်တွင်လည်း ညနေ စားရန် ကွမ်းထုပ်ကို မှာယူပြီးမှသာ ရိပ်သာသို့ ဝင်ကြ လေသည်။ အခန်းသို့ ပြန်ရောက်လျှင် ရောက်ခြင်း ပင်ပန်းသည်ဟုဆိုကာ တရားထိုင်ချိန်အတွက် မိမိကိုယ်ကို အခွင့်ပေးကာ ကျိန်းကြလေသည်။ ဆွမ်းလုံးများပေကျံနေ သောသပိတ်ကိုဆေးရန် သတိမေ့နေကြသည်။

နေ့ဆွမ်းစားပြီးချိန် နီးသောအခါမှ အိပ်ရာမှထ၍ သပိတ်ကိုရေကျင်းကာ ဆွမ်းစားဆောင်သို့ စီတန်းကြ ချီကြလေသည်။ သပိတ်ထဲ ဆွမ်းဟင်း၊ ထမင်းများကို လောင်းထည့်ကာ သတိအမှတ်မပါ အားရပါးရ ဘုဉ်းပေး ပြီးအခန်းသို့ပြန်ကာ သပိတ်ကိုမျှ ပြောင်စင်အောင်မဆေးပဲ နေ့ဆွမ်းစားပြီး ထမင်းလုံးစီကာ ကျိန်းဆက်ကြလေသည်။ နေ့စောင်းသောအခါမှ ကျန်တရားထိုင်ချိန်များကို ငိုက်တစ်လှည့်၊ မှတ်တစ်လှည့်ဖြင့် ကုန်ဆုံးကာ နောက် ဆုံး တရားဖြုတ်သောအခါမှ အခန်းသို့ပြန်ကာ ဆာသော ရဟန်းက ခေါက်ဆွဲ၊ ဘိစကွက်များစားခြင်း၊ ဆေးလိပ် ကြိုက်သောရဟန်းက ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၊ ကွမ်းကြိုက် သောရဟန်းက ကွမ်းစားခြင်းအစရှိသဖြင့် အသီးသီးအသက ပြုကြရင်း ညဉ့်နက်သည်အထိ အချည်းနှီးသောစကား တို့ကိုပြောဆိုပြီး ငိုက်မြည်းသောအခါမှ အိပ်ရာဝင်ကြ လေသည်။

ရဟန်းဘောင်သို့ စတင်ဝင်ရောက်ချိန်မှစ၍ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဤနည်းလျင်လျင် ပြုမှုနေရာ ရဟန်းကျင့် ဖွယ် (၂၂၇)သွယ်ကိုလည်း မသိ၊ သိအောင်လည်း မကြိုးစားကြပဲ ရဟန်းဝတ်၍ ကုသိုလ်ရှာရမည့်အစား အကုသိုလ်အမိုက်မှောင်တွင်သာ အကြိုက်ဆောင်ကာ နေကြလေသည်။ ရှေးလူများက တစ်ဝါ၊ နှစ်ဝါ

စသည်ဖြင့်ရှင်ဘဝနှင့် နေကြပြီးမိဘကျေးဇူးကို တစ်ဖက် တစ်လမ်းမှ ဆပ်ရာရောက်အောင် ရဟန်းပီသအောင် နေကြပေသည်။ ယနေ့ခေတ် ဒုလ္လဘတို့ကတော့ ခုနစ် ရက်ခန့်ဝတ်သည်ကိုပင် ခုနစ်ကမ္ဘာကြာသည်ဟု ထင် ကြ ပြီး ယင်းခုနစ်ရက်တွင်လည်း လောကုတ္တရာအလုပ် ဘာမှမလုပ်ဟု ဆိုရလောက်အောင်ပင် ရေသာခိုအချောင် လိုက်ကာ အမှောင်မှိုက်သို့ သွားရာလမ်းကို ခြေတစ်ဖက်လှမ်း မိရက်သားဖြစ်နေပေသည်။ ခုနစ်ရက်ပြည့်၍ လူထွက်မည် ဆိုမှ ကြားဖူးနားဝဖြင့် သီတင်းကြီးသောသံဃာကိုပင့်ဖိတ် ၍ဒေသနာကြားကြရသည်။ ထို့နောက်တွင်ကား ဆရာ တော်၊ မထေရ်မြတ်တို့ကို သိက္ခာချပေးပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထား၍ မိမိတို့ဆိုင်ရာ လူ့ဘောင်သို့သာပြန် ကာ ပျော်သလိုသာ နေကြပေတော့သည်။

ယနေ့ခေတ် ဒုလ္လဘဝတ်ကြသူတို့တွင် အထက် တွင်ဆိုခဲ့သော လူမျိုးကပေါများ၍ ဝိနည်းနှင့်အညီ ရှင်ပီပီနေကြသူက အနည်းစုသာဖြစ်လေသည်။ အမှန် တကယ်ကြိုးစားသူများ အလွန်နည်းပါးပြီး ပေါ့ပေါ့နေ၊ ပေါ့ပေါ့စား ရဟန်းများ အလွန်များပြားနေကြသည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ပေါများလှပါသည်ဟု ဆိုကြသော မြန်မာပြည် သာသနာရေးအတွက် ရင်လေးမိပါသည်။ ရဲခဲလှသော ရဟန်းဘဝကို ဆတ္တခဏ ရရှိခိုက်လေးအတွင်း မှာ ရဟန်းပီပီမနေနိုင်လျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ လူလာဖြစ်ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ငြင်းပယ်ရာကျပေလိမ့်မည်။ ထိုမျှမက ကုသိုလ်ဖြစ်ရမည့်အစား သင်္ကန်းဝတ်နှင့် ငရဲကြီးနေ ကြရခြင်းမှာ ထေရဝါဒထွန်းကား၍ ဟောကြားပြသ မည့်သူ ပေါများလှသော မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဖြစ်သင့်ဖြစ် ထိုက်သောအရာ လားလားမျှမဟုတ်ပေ။ လွတ်လပ်သော တိုင်းပြည်ဖြစ်ရကား မိမိတို့၏သဘောဆန္ဒဖြင့်သာဒုလ္လဘ ဝတ်သင့်ပြီး တန်ဖိုးရှိလှသော ရဟန်းဘဝကိုအချည်းနှီး မကုန်စေပဲ လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားကို ရှာဖွေသင့်ပါ သည်။

ထို့အပြင် ဒုလ္လဘဝတ်ကြမည်ဆိုလျှင် ရဟန်းကျင့်
ဝတ်သိက္ခာပုဒ်များကို အလွတ်မရစေလျှင်ပင် အတော်များ
များမှတ်မိနေအောင် ကြိုးစားကြရပေမည်။ သို့မှသာ
တစ်ခါကျူးလွန်ဖူးသည်နှင့် တစ်သက်လုံးရဟန်းဘဝပြန်မရ
နိုင်အောင် အပြစ်ကြီးမားလှသော ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်များကို
ရှောင်ကြဉ်နိုင်ကြပေမည်။ ထို့အပြင် ဒေသနာကြားရုံဖြင့်
အပြစ်မှလွတ်နိုင်ပဲ သံဃာအစုအစားတွင် ဝတ်ဆောက်တည်
မှသာ အပြစ်ပြေပျောက်နိုင်သော သံဃာဒိသိသံအာပတ်များကို
လေ့လာမှတ်သားထားရမည်။ သို့မှသာ ဒုလ္လဘဝတ်ခိုက်လေး
တွင် အပြစ်ကြီးများမတင်ပဲ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ပေမည်။
အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ သံဃာဒိသိသံအာပတ် သင့်ခဲ့သော်
လည်း သံဃာအလယ်တွင် ကုစားရမည်ကို ရှက်ကြောက်
သောကြောင့် မကုစားပဲနေခဲ့ကြသဖြင့် ဒုလ္လဘဝတ်ခိုက်
ရခဲ့သောအပြစ်သည် သေသည်အထိပါ သွားလေသည်။
မှတ်သားရန်မှာ ရဟန်းဘဝနှင့် အာပတ်သင့်ခဲ့ပါက
လူထွက်ရုံမျှနှင့် မပြေပျောက်ပဲ မကုစားမချင်းအရိပ်ပမာ
ထပ်ချပ်မကွာ လိုက်နေ၍ ရဟန်းပြန်လည်ဝတ်သည်နှင့်
တစ်ပြိုင်နက် ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်လာမည်သာဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် ရဟန်းဘဝဖြင့် အာပတ်မသင့်ရောက်စေရန်၊
သတိလွတ်၍ အပြစ်ရောက်ခဲ့ပါကလည်း အပြစ်ပြေ
ပျောက်သည်အထိ ကုစားခဲ့ရန်မှာ လွန်စွာအရေးကြီး
လှပါသည်။

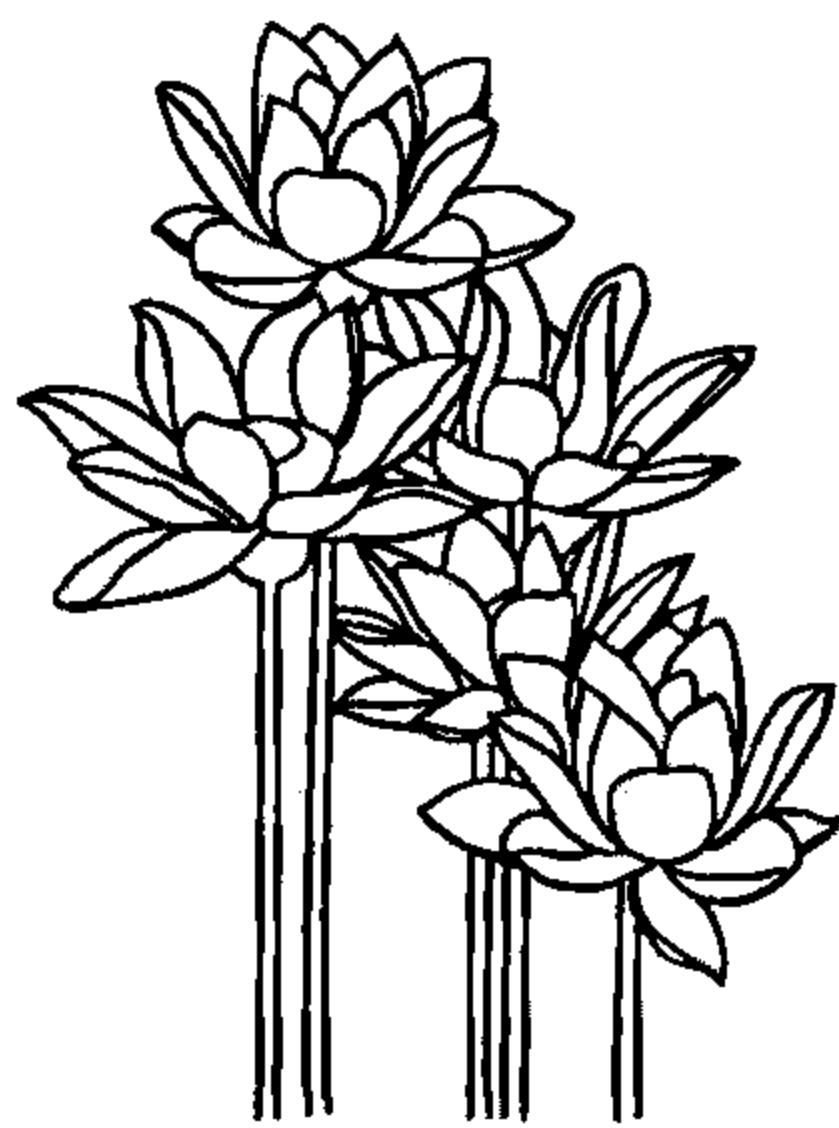
အချို့သော ဒုလ္လဘရဟန်းတို့ဆိုလျှင် ဝိနည်း
သိက္ခာပုဒ်များကို တတ်နိုင်သမျှ အကုန်အစင်စောင့်
ထိန်းကြလျက် ငယ်ဖြူရဟန်းသဖွယ် တင့်တယ်သဖွယ်
စွာဖြင့် တရားဘာဝနာစီးဖြန်း အားထုတ်နေသည်မှာ
ကြည်ညိုလေးစားဖွယ်ဖြစ်လေသည်။ မိမိတို့ဘဝ၌အချိန်
ရှားပါးသော်လည်း ရနိုင်သမျှသော အားလပ်ရက်တွင်
အပျော်မလိုက်ပဲ ရရှိသောအချိန်လေးတွင် တတ်နိုင်
သမျှ ဝီရိယစိုက်၍ ရဟန်းဝတ်ဖြင့် တရားအားထုတ်ကြသည်
မှာ လေးစားအားကျဖွယ်ရာဖြစ်ပါသည်။ မိဘများကလည်း

ရဟန်းနှင့် တော်သည်များကိုသာ ဆက်ကပ်၍ သာသနာ
နှင့်မလျောသော ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းစသည်တို့ကို မဆက်
ကပ်သင့်ပါ။ မိမိတို့၏သားရတနာများ ရဟန်းဘောင်
ဝင်တော့မည်ဆိုလျှင်လည်း သိသင့်သိထိုက်သောရဟန်း
ကျင့်ဝတ်များနှင့် ပြုဖွယ်အသွယ်သွယ်ကို တတ်အောင်သင်
ကြားပေးပြီးမှသာ ရဟန်းဝတ်စေသင့်ပါသည်။ ဤသို့ပြု
ကျင့်ခြင်းအားဖြင့် ခေတ္တမျှဒုလ္လဘဝတ်ခြင်းအား သံသရာ
မှ လွတ်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရရှိရေး
အတွက် အုတ်တစ်ချပ် သဲတစ်ပွင့်မျှဖြစ်စေ အထောက်အပံ့
ဖြစ်စေရန် ကြိုးပမ်းသင့်လှပါသည်။

ဒေါ်ပြုံးပြုံးကြည်

ပထမအကြိမ်ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံသင်တန်းသူ

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်

စိတ်အလှ

ဘဝအလှ

လူတို့သည် ရုပ်အလှကို အဓိကထားကြသည်က များနေသည်။ ချောမောလှပသူကို မြင်လျှင် သဘောကျနှစ်ခြိုက်ကြသည်။ မိမိကို ချောတယ်၊ လှတယ်ဟု ပြောသံကြားချင်ကြသည်။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ချောမောလှပရန် နေ့စဉ်ဖီးလိမ်း ပြင်ဆင်ချယ်သကြသည်။ ရုပ်အလှက အပယ်ကဖြစ်သည်။ အပေါ်ယံ ရွှေမှုန်ကြနေခြင်းသာ။ လောကတွင် စိတ်လှဖို့ အရေးကြီးသည်ကို လူတိုင်းအလေးမရပြု၍ စိတ်ကိုအလှဆင်ကြရမည်။

စိတ်ရင်းအတိုင်း အကျိုးပေးသည်ဆိုသော စကားအတိုင်း စိတ်ရင်းကောင်းသူ၊ စိတ်ထားကောင်းသူသည် လူအများ၏ လေးစားချစ်ခင်မှု ယုံကြည်အားကိုးမှုကို ခံရမည်။ ဖြူစင်သောစိတ်ဖြင့် မိမိ မိသားစု၊ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကို ငြိမ်းချမ်းစေသည်။ စိတ်ဆိုးတတ်သူ၊ ဒေါသကြီးသူ၏ မျက်နှာသည် အမြဲခက်ထန်မာကြော၍ အရုပ်ဆိုးအကျည်း တန်နေတတ်သည်။ သဘောကောင်းသူ၊ သည်းခံတတ်သူ၊ သူတစ်ပါးအား ကူညီတတ်သူ၊ အကြံဉာဏ်ကောင်းများပေး တတ်သူသည် အမြဲပြုံးရွှင်နေသည်။ မျက်နှာမှာလည်း ကြည်လင်လှပနေသည်။

စိတ်သည် အာရုံကိုသိခြင်း သဘောဖြစ်သည်။ စိတ်နှင့်အာရုံသည် ကြိုးဖြစ်ရစ် ပတ်ချည်နှောင်ထားသကဲ့သို့ရှိသည်။ အာရုံကောင်းမှ စိတ်ကောင်းဖြစ်စေသည်။ ကြည်လင် သောရေထဲသို့ အနီရောင်ဆေးမှုန့်ထည့်လျှင် အရောင်အဆင်းမရှိသောရေသည် အနီရောင်ရေ ဖြစ်လာမည်။ အပြာရောင်ဆေးမှုန့်ထည့်က ရေပြာဖြစ်မည်။ အမဲရောင်ထည့်ပါက ရေထဲတွင် မည်သည့်အရာဝတ္ထုရှိနေသည်ကို မမြင်ရအောင်ပင် ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်မဲနေသောရေမဲ ဖြစ်သွားမည်။

မိမိ၏ ကြည်လင်သောစိတ်ထဲကို အကုသိုလ်ဆေးမှုန့် မထည့်မိဖို့အရေးကြီးလှသည်။ မွေးသည်မှ သေသည်အထိ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံအမှုတို့ကို ပြုနေကြရာ အကုသိုလ် မဖြစ်အောင် နေတတ်ကြရမည်။ ကုသိုလ်နှင့်အကုသိုလ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော လူ့ဘဝသည်

လမ်းဆုံရောက်နေသော လူနှင့်တူပေသည်။ လမ်းမှား မလျှောက်မိဖို့လိုပေသည်။

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီမင်း၏ မိဖုရားခေါင်ကြီး သည် ကချေသည်မအပေါ် ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ စိတ်ဆိုးများ ဦးဆောင်၍ ကောက်ကျစ်သောအမှုကို ပြုခဲ့သည်။ ခွေး လေးယားသီးမှုန့်များဖြင့် ကချေသည်မ၏ တစ်ကိုယ်လုံး ယားယံစေကာ ဖူးဖူးရောင်၍ အဖုအပိန့်များဖြစ်စေပြီး ပြင်းထန်သော ဝေဒနာဆိုးကို ခံစားစေသည်။

ထိုအတိတ် အကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးသည် လည်းတစ်ဆင်းကို ဆွဲသွားသောနွား၏ ခွာနောက်လည်း ဘီးလိုက်သကဲ့သို့ ရောဟနီမင်းသမီးဘဝတွင် ကိုယ်ရေပြား ရောဂါသည်ဘဝအဖြစ် ရောက်ရှိကာ အရှက်တကွဲအကျိုး နည်းဖြစ်၍ လူကြားမတိုးပုံဖြစ်ရသည်။ အကိုတော်ဖြစ်သူ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်၏ သွန်သင်ဆုံးမမှုဖြင့် ဧရိတည် ထောင်၍ နေ့စဉ်တံမြက်စည်းလည်း၊ သောက်ရေအိုးတည် ခြင်းစသည့် ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်တို့ကို ပြုသည်။

ဂေါတမဘုရားအမျိုးရှိသော ရဟန်းအပေါင်းအား ပင့်ဖိတ်၍ မွန်မြတ်သော ဆွမ်းအလှူဒါနကို ပြုသည်။ ဘုရားက အထက်ပါအတိတ်က မိဖုရားခေါင်ကြီး ဘဝ ကံအကြောင်းနှင့်တကွ တရားဒေသနာ ချီးမြှင့်တော်မူသည်။ ဒေသနာတော်အဆုံးတွင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်တွင် အလွန်ချောမောလှပသော အလှပိုင်ရှင်နတ်သမီးအဖြစ် ရောက်ရှိသွားသည်။ နတ်သားလေးယောက်နှင့် သိကြား မင်းက ချစ်မြတ်နိုးကြသည်။ ရောဟနီကိုရလျှင် အသက် ရှင်မည်၊ မရလျှင် သေရပါမည် ဖြစ်နေသော သိကြားမင်းက နတ်သားလေးယောက်ထက် အခွင့်သာ၍ ရောဟနီနတ် သမီးသည် သိကြားမင်းမိဖုရားအဖြစ် ရောက်ရှိသွားသည်။ ကုသိုလ်ကံအကျိုးပေးသည် အရိပ်ရှင်၏ နောက်သို့ အရိပ်သည် မခွဲမခွာ အစဉ်လိုက်ခြင်းပင်။

မိမိဘဝအဆင့်အတန်းမြင့်မှု နိမ့်မှုသည် မိမိစိတ်

ပေါ် မူတည်ပေသည်။ မိမိရရှိထားသော လူ့ဘဝသည် ရဲခဲလှပေသည်။ ကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးကောင်းလွန်းလှ၍ လူ့ဘဝ ရလာသည်။ လူ့ဘဝတွင်မှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ခြင်း ကား ကံကောင်းတကာတို့တွင် ကံအကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ မဟာကရုဏာတော်ဖြင့် ဟောဖော်ပြ ထားသော သတိပဋ္ဌာန် အားထုတ်နည်း၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၊ သစ္စာ လေးပါးတရားတော်တည်းဟူသော ကျင့်စဉ်(၃)ရပ် အကျင့်မြတ်ဖြင့် မိမိဘဝလမ်းကို လျှောက်လှမ်းရမည်။ ဘဝကို အဆင့်မြင့်စေမည့် ကုသိုလ်စိတ်တို့ဖြင့် ထုံမွမ်း ထားရမည်။ လောဘမှ အလောဘ၊ ဒေါသမှ အဒေါသ၊ မောဟမှ အမောဟအဖြစ်သို့ ကောက်ကျစ်သောစိတ်မှ ဖြူစင်သောစိတ်သို့ ရောက်ရှိအောင် စိတ်ကိုပြုပြင်ထိန်းသိမ်း ရမည်။ စောင့်ရှောက်ပေးနေရမည်။

ဣဿာနှင့် မစ္ဆရိယတည်းဟူသော စိတ်ယုတ် စိတ်ပုတ်ကို မိမိသန္တာန်မှ အမြဲမောင်းထုတ်ထားရမည်။ စိတ်ယုတ်၊ စိတ်ပုတ် ဦးဆောင်မှုက အကုသိုလ်ကံအကျိုး ပေးခံရမည်။ သူတစ်ပါးကြီးပွား ချမ်းသာသည်ကို မလို လားသော ဣဿာကို မုဒိတာဖြင့် ဖယ်ရှားရမည်။ သူတစ်ပါး တိုက်ဆောက်၊ ကားစီးသည်ကိုမြင်လျှင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရမည်။ မျက်စောင်းတစ်ထိုးထိုး ပါးတစ်ရွဲရွဲနှင့် ငြူမှုမပြုရ။

စိတ်ဆိုး၊ စိတ်ညံ့ဖြစ်သော မစ္ဆရိယသည် ကိုယ် ကြီးပွားတိုးတက် ချမ်းသာသလို သူတစ်ပါးကြီးပွားတိုးတက် ချမ်းသာမည်ကို မလိုလာခြင်းဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါးအား လည်း မိမိ၏စိတ်ချမ်းသာမျှ တိုးတက်မှုကို ဒါနပြုခြင်းဖြင့် မျှဝေပေးရမည်။

ဟိရိဩတပ္ပဟူသော မကောင်းမှုပြုရမည်ကို စက်ဆုပ်သောအရှက်တရား ဟိရိနှင့် မကောင်းမှုပြုရမည်ကို ကြောက်ရွံ့သော အကြောက်တရား ဩတပ္ပ ဤတရားနှစ် ပါးကို လက်ကိုင်ပြုပြီး မကောင်းမှုရှောင် ကောင်းမှုဆောင်၍

၅။အောင်စိတ်ကိုထားရမည်။

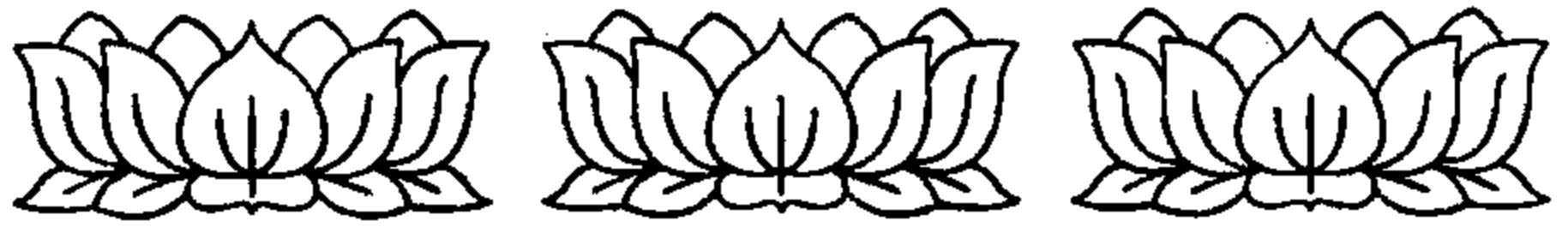
သီလစောင့်ထိန်းခြင်း၊ ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်နှင့် နှုတ်ကိုစောင့်စည်းရမည်။ ကိုယ်နှင့်နှုတ် စောင့်စည်းထားသော အချိန်တိုတောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ရှည်လျားသည်ဖြစ်စေ ထိုအခိုက်အတန့်၌ မိမိ၏စိတ် ငြိမ်းချမ်းနေသည်။ သီလစောင့်ခြင်းဖြင့် စိတ်ငြိမ်းချမ်းမှု ရရှိကာ ထိုငြိမ်းချမ်းမှုမှ စိတ်တည်ကြည်မှု သမာဓိကို ဖြစ်စေသည်။ အစသည် သီလ၊ အလယ်သည် သမာဓိ၊ ပညာသည် အဆုံး၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းရှိသောလောက။ အကြောင်းနှင့်အကျိုး ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံအကျိုးပေး အနိစ္စ မမြဲခြင်း၊ ဒုက္ခဆင်းရဲခြင်း အနတ္တ အစိုးမရ ခြင်းတည်းဟူသော ဉာဏ်ပညာရရှိသည်။

ရေဖူးနှင့် ဖိနပ်မပါလျှင် နွေခါမှသိ၊ သီလနှင့် ဒါနမပါလျှင် သေခါမှသိ၊ သီလစောင့်ထိန်းဖို့ မေ့လျော့ နေကြပါက နေ့စဉ်နှင့်အမျှ မကောင်းမှုပြုမိ ပြောမိနေကြသည်။ ထိုသူတို့မှာ ဘဝနေဝင်ချိန်၌ နောင်တရမှု၊ ပူဆွေးမှု၊ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှု၊ ကြောက်လန့်မှုတို့ဖြင့် ညှိုးနွမ်းသောစိတ် အရိပ်မဲထင်ကာ ဒုဂ္ဂတိဘုံသို့ ကျရောက် ရသည်။

သီလကို မမေ့မလျော့သောသတိတရား၊ အသိတရားတို့ဖြင့် နေ့စဉ်ကောင်းမှု ကုသိုလ်ပြုနေကြသူတို့မှာ ဘဝနေဝင်ချိန်၌ စိတ်နှလုံးသာယာမှုပုံရိပ်ထင်ကာ သုဂတိဘုံသို့ ရောက်ကြရသည်။

စိတ်အညစ်အကြေးများ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော စိတ်အလှဖြင့် ဘဝအလှကို ရရှိစေသည်။ အကုသိုလ်စိတ် မိမိသန္တာန်တွင် မတိုးပွားရန် နည်းသည်ထက် နည်းလာစေ ပြီး အကုသိုလ်စိတ် အလျှင်းကင်းနေစေရန် မိမိစိတ်ကို မိမိစစ်ရမည်။ အာရုံကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသည် ဖြစ်စေ မိမိတွင် အကုသိုလ်စိတ် မဖြစ်စေဖို့လိုသည်။ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်အောင် ပွားများတတ်ဖို့လိုသည်။ ကုသိုလ်စိတ်များ ထုံမွှမ်းပြီး စိတ်အလှ ဘဝအလှ ပိုင်ဆိုင်ကြ၍ မိမိအကျိုး မိသားစုအကျိုး လောကအကျိုး သယ်ပိုးနိုင်ကြပါစေ။

မေဇော်

ကျွန်မတို့မြန်မာနိုင်ငံကို ထေရဝါဒသာသနာ အထွန်းကားဆုံးသော နိုင်ငံအဖြစ် အားလုံးက အသိအမှတ်ပြုကြပါသည်။ “ထေရဝါဒ”ဆိုသည်မှာ မြတ်ဗုဒ္ဓမဟောခဲ့၊ မပညတ်ခဲ့သည်တို့ကို အသစ်ထပ်မဖြည့် ဟောထားပညတ်ထားသည်တို့ကိုလည်း မပြင်ဆင်၊ မပယ်နှုတ်၊ မြတ်စွာဘုရားဟောထား၊ ပညတ်ထားသည့်အတိုင်းသာလျှင် မထေရ်အစဉ်အဆက်လိုက်နာကျင့်သုံးသော ဝါဒ ဖြစ်ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏စစ်မှန်သော အဆုံးအမတရားတော်များကို ရိသေလေးစားစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး ဂုဏ္ဌဓုရ၊ ဝိပဿနာဓုရဟူသော အကျင့်နှစ်ဖြာကို ကျင့်ကြံကြိုးစားအားထုတ်ရင်း ထေရဝါဒသာသနာတော်ကို တိုးတက်စည်ပင်အရှည်တည်တံ့နိုင်ရေးအတွက် လက်ဆင့်ကမ်းကာ သာသနာတာဝန်ကိုထမ်းဆောင်နေကြသော သာသနာဝန်ထမ်းရှင် ရဟန်းကောင်းများစွာရှိပါသည်။ နောင်အနာဂတ်တွင် သာသနာတော်ပျက်စီးမည့်အရေး တွေးပူကာ ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသလောက် စွမ်းစွမ်းတမံသာသနာပြုကျင့်ခဲ့သော မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးကဲ့သို့ သာသနာ့အာဇာနည် ဆရာတော်ကြီးများလည်းများစွာရှိသလို ယနေ့ခေတ်မှာလည်း များစွာရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

သံဃာတော်များက သာသနာ့တာဝန်ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်နေသကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ် ခံယူထားသောကျွန်မတို့ လူပုဂ္ဂိုလ်များအနေနှင့်လည်း စစ်မှန်သောဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို မိမိတို့သားစဉ်မြေးဆက် လက်ဆင့်ကမ်းကာ သာသနာ့တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ရှိကြသည်ဟုယူဆပါသည်။ “ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်” ဆိုသည်မှာ ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ကိုးကွယ်ယုံကြည်ပြီး မြတ်စွာဘုရား၏အဆုံးအမ(သာသနာ)အတိုင်း ရိသေလေးစားစွာ လိုက်နာကျင့်ကြံသူများကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုသို့လေးစားစွာ လိုက်နာကျင့်ကြံနေထိုင်နိုင်ရန် ကျွန်မတို့ကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓဝါဒအဆုံးအမကိုသေချာစွာ သိရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ “သိ” ရန်အတွက် ရှေးဦးစွာ “သင်” ကြရပါမည်။ မသင်ဘဲနှင့်မသိနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့်

“သင်မှသိ၊ သိမှကျင့်၊ ကျင့်မှရ” ဟူသောမြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဩဝါဒအတိုင်း ကျွန်မတို့“သိ” အောင် “သင်ကြရပါမည်။ သိပြီးနောက်လည်း ကျင့်ကြံအားထုတ်မှသာ ဓမ္မရသကို ခံစားသုံးဆောင်နိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် “ပရိယတ္တိ(သင်)၊ ပဋိပတ္တိ(ကျင့်)၊ ပဋိဝေဓ(ရ)”ဟူသော သာသနာသုံးရပ်သည် ဘုန်းကြီးတွေနှင့်သာဆိုင်သည်ဟု ယူဆနေသူများကို ဘုရားအဆုံးအမဖြစ်သော သာသနာတော်သုံးရပ်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းနှင့် သက်ဆိုင်ကြောင်း သိစေချင်ပါသည်။

ယခုအခါတွင် ရဟန်းအချို့၊ လူအချို့တို့သည် ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဓသာသနာတော်မြတ်တို့ မိမိတို့သန္တာန်တွင်မရှိဘဲ “ဓမ္မ” မဟုတ်သော “အဓမ္မ” များကို မိမိတို့ထင်သလို သင်ကြားပေးနေသည်ကို တွေ့မြင်နေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် သီတဗုဒ္ဓစာတော်ကြီးက “စနစ်တကျသင်၊ စနစ်တကျကျင့်၊ ကျင့်လို့တွေ့လာတဲ့ အတွေ့အကြုံကို ပဋိကတ်တကယ်တတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ထံ မှာမေးမြန်းစစ်ဆေးခံကြရန် ဩဝါဒပေးပါသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာတော် အစစ်အမှန်ကို ကျွန်မတို့ကောင်းစွာ နားလည်သဘောပေါက်လျှင် “အစစ်”မဟုတ်သော “အတုအယောင်”များကိုလည်း ကောင်းစွာခွဲခြားတတ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ “သံကိုသံဖျက် သံချေးတက်” ဟူသည့်စကား အတိုင်း သံကိုဖျက်ဆီးမည့် သံချေးသည် သံထဲမှထွက် သကဲ့သို့ သာသနာတော်ကို ဖျက်ဆီးမည့်သူများလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များထဲမှပင် အလျှို့လျှို့ထွက်ပေါ်နေပါ သည်။ ရှေးအခါက တိတ္ထိဆရာကြီးခြောက်ယောက်သည် တပည့်များနှင့်တုံးခုန်၊ ဇယ်ခတ်၊ ကြိုးခုန်စသည့် ကစားနည်းမျိုးစုံ ကျင့်သုံးခဲ့ကြကြောင်း ကြားဖူးကြမည် ထင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် တိတ္ထိကြီးများကဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်များမဟုတ်ကြပါ။ သို့သော် ယနေ့ခေတ်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဆိုသူများက ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ကာယလေ့ကျင့်ခန်း လုပ်ရာတွင် အသုံးချနေသည်ကို

တွေ့မြင်နေရပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားခဲ့သော သမထကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တွင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း ပါဝင်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာဆိုသည်မှာ မိမိတို့သန္တာန်တွင် မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်တော်များကို ကြည်ညိုလေးစားစွာ အဖန်ဖန်ပွားများခြင်းဖြင့် အကျိုး ကျေးဇူးများစေသော ကုသိုလ်တရားကို ဖြစ်စေပါသည်။ ဘုရားဂုဏ်တော်များကို နှုတ်မှအော်ဟစ်ရွတ်ဆိုပြီး ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား အားကစားလုပ်နေသော မြင်ကွင်းက ကြည်ညိုဖွယ်ရာမဖြစ်ဘဲ မြတ်စွာဘုရားကို “အဂါရဝ” ဖြစ်နေသည်ဟု ထင်မြင်မိပြီး မြတ်စွာဘုရားကိုအား နာမိပါသည်။ “ဘယ်နှစ်နာရီ ကျင့်ရင်နတ်ပြည်ရောက်မယ်၊ ဘယ်နှစ်နာရီကျင့်ရင် သောတပန်ဖြစ်မယ်၊ အနာဂါမ်ဖြစ် မယ်” စသဖြင့် တိတိကျကျ ရေးကာမိမိသင်တန်းမှ အမြတ်စား သောတပန်ဘယ်နှစ်ယောက် ပေါ်ထွက်ပြီးဖြစ် ကြောင်း စာရင်းနှင့်ဇယားနှင့်တကွ ဖော်ပြ၍ “ကြော်ငြာ” နေသောအခွေများကိုလည်း တွေ့မြင်ခဲ့ရပါသည်။

နောက်တစ်မျိုးမြင်တွေ့ခဲ့ရသည်က မင်္ဂလာဆောင် တစ်ခုတွင် ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က လူကြီးနှစ်ယောက်ကို သွားရောက်နှုတ်ဆက်ရင်း “အသက်ကြီးနေပြီ တရားရအောင် အားထုတ်ကြတော့၊ ကျွန်မတော့ တရားရသွားပြီ၊ မင်္ဂလာသွားပြီ ဒီမှာတွေ့လာ” ဆိုပြီး ဓာတ်ပုံထုတ်ပြ နေတာကိုမြင်တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ သူပြသောဓာတ်ပုံကို လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ မြင်တွေ့ရတာက မျက်လှည့်ဆန်ဆန်ဖြစ်ပါသည်။ အဝတ်နှင့်ချည်ထား သောခြေထောက်နှစ်ဖက်ကို ခုံတစ်ခုမှာတင်၊ ခေါင်းကို ခုံတစ်ခုမှာ တင်ပြီး၊ အလယ်မှာကိုယ်လုံးက တောင့် တောင့်ကြီးဖြစ်နေသောပုံကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုတရား စခန်းမျိုးကို လူအတော်များများက သွားကြပြီး ထိုကဲ့သို့ ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံပြီးသူသည် “မင်္ဂလာသွားပြီ၊ တရားရသွားပြီ၊ နောက်ထပ်ဘာမှ ကျင့်ကြံအားထုတ်ရန် မလိုတော့ဟု ထင်မှတ်ယုံကြည်သွားကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်

“ရဟန္တာ” ဖြစ်မှသာ နောက်ထပ်ဘာမှကျင့်ကြံအား ထုတ်ရန်မလိုသည်ကို သူတို့မသိကြပါ။ “ရဟန္တာ” ဖြစ်ပြီဆိုရင်လည်း လူဝတ်ကြောင်ဘဝနှင့် (၇)ရက်ထက် ပို၍နေလိုမရမှန်း သူတို့မသိကြပါ။ ဘာသာရေးဗဟုသုတ နည်းပါးသော ထိုအမျိုးသမီးကိုပဲ သနားရမလား၊သူတို့ သင်တန်းဆရာကိုပဲသနားရမလား မသိနိုင်တော့ပါ။

ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ အဝတ်မဝတ်သော ဓမ္မကတက္ကတွန်းသည် ပါးစပ်ကိုဟပြီး ခြေတစ်ဖက် ကိုမြှောက်ကာ နူးထက်၌ထား၍ ရပ်နေပုံကိုအတွေးထဲ တွင်ပေါ်လာမိပါသည်။

လူအများက -

“အဘယ်ကြောင့် ခံတွင်းကိုဖွင့်ဟထားသနည်း” ဟုမေးကြသော်ဓမ္မကက “ငါကား လေကိုသာစားသူဖြစ်၏။ ငါ့မှာလေမှတစ်ပါး အခြားအစာအာဟာရမရှိ” ဟု ဝါကြွားပလွှား ပြောကြ၏။ တဖန် “အဘယ်ကြောင့် ခြေတစ်ဖက်ကိုမြှောက်ကာ နူးထက်၌ထားပြီးရပ်တည်နေပါ သနည်း” ဟုမေးမြန်းရာ “ငါကား ထက်မြက်ပြင်းထန် သောအကျင့်ရှိသူဖြစ်၏။ ငါသည်ခြေနစ်ဖက်လုံးချ၍နင်း သော် မြေကြီးသည် ငါ့ဂုဏ်ကိုမခံနိုင်ဘဲ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်မည်။ ထို့ကြောင့် ခြေတစ်ဖက်သာနင်း၍ နေရ၏။ မြေတုန် လှုပ်မှာစိုး၍ ထိုင်လဲမထိုင်၊ အိပ်လဲမအိပ်” ဟူ၍တဖန် ဝါကြွားပလွှား ဖြေကြားပြန်၏။ ထိုအခါလူအများက သူဆော်ဆောင်းဟု ထင်မှတ်ကာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြ၏။

ဓမ္မကသည် ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ ရဟန္တာအား ဆဲရေးစွပ်စွဲခဲ့မိသော အကုသိုလ်ကံကြောင့် အဝီဇီရဲ၌ကျခဲ့ပြီး လွတ်လာသောအခါ၌လည်းတက္ကတွန်း ဘဝဖြင့် အဝတ်ကိုလည်းမဝတ်နိုင်၊ မစင်ကိုသာစားလျက် ဆံပင်ကိုလည်း ထန်းစေ့မှုတ်ဖြင့် နှုတ်ကမြေပေါ်၌ အိပ်လျက်သာ အချိန်ကိုကုန်လွန်နေရကြောင်းကို လူအများကမသိကြ၍သာ သူတော်ကောင်းအမှတ်ဖြင့်

ကိုးကွယ်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ မဟာဂရု ဣာတော်ရှင် မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မကကိုတရားဟောပြီး ချေချွတ်သော အခါမှ ဓမ္မကသည် အသိတရားရသွားပါသည်။ ဓမ္မက မထေရ်ကဲ့သို့ ဧဟိဘိက္ခုဖြစ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်သော်မှ ဝစီဆောဒ အရိယူဝါဒကံ၏အကျိုးပေးကို ခါးသီးစွာခံစားခဲ့ရသည်ကို သင်ခန်းစာယူသင့်ပါသည်။ ဓမ္မက အထူးအဆန်း လုပ်ပြ၍ ကိုးကွယ်ကြသူတွေကို နမူနာယူရန်မသင့်ပါ။ အထူးအဆန်းလုပ်ပြတိုင်း ကိုးကွယ်ရန် သင့် မသင့်ကို ကိုယ့်ညာဏ်ဖြင့် ချင့်ချိန်သင့်ပါသည်။ ထိုသို့ချင့်ချိန်တတ် စေရန် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ်ခံယူထားသော မိမိတို့ကိုယ်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်ပတ်သက်သော ဘာသာရေးဗဟုသုတရှိ ထားဖို့ လိုအပ်ပါသည်။

နောက်သင်တန်းတစ်ခု မြင်ခဲ့ရသည်မှာ သင် တန်းစင်မြင့်ပေါ်မှ ရဟန်းတစ်ပါးက “သင်တန်းသား တွေကိုကြည့်ရတာ သိပ်မလန်းဘူးဖြစ်နေတယ် လန်းသွား အောင် ခန္ဓာကိုယ်ထဲက အဆိပ်တွေထုတ်လိုက် ကြရ အောင်” ဆိုပြီးပြောတော့ အဆိပ်တွေဘယ်လိုနည်းနဲ့ ထုတ်သလဲလို့ စိတ်ဝင်စား ဆက်ကြည့်မိပါတယ်။ ထိုရဟန်း၏ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း သင်တန်းသားအားလုံး နေရာမှထကာ နိုင်ငံခြားတေးသွားအလိုက် အချိန် အတော်ကြာကြာ လှုပ်ယမ်းကခုန်ကြကာ တီးလုံးသံရပ် သွားသည်နှင့် အနီးမှလူကို လှမ်းဖက်ကြသည်ကိုမြင် တွေ့ရပါသည်။ အလွန်ထူးဆန်းပေစွ။ ထိုသင်တန်း၏ တရားထိုင်နည်းကလည်း မိမိထိုင်ခဲ့မှာ ထိုင်ရင်းဖွင့် ပေးထားသော တီးလုံးသံကိုနားထောင်ပြီး မိမိဖြစ်ချင် တာကိုအတွေးထဲမှာ ဆုတောင်းနေပါတဲ့။ ထိုကဲ့သို့သော တရားထိုင်နည်းမျိုးလည်း ခုမှပဲ ကျွန်မ ကြားဖူးပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားခဲ့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်ထဲ မပါတာတော့ သေချာပါသည်။

ထိုသင်တန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဘုရားရှင်လက်ထက် တော်က ဇာတ်လမ်းလေးတစ်ခု သတိရမိပါသည်။

ကိဋ္ဌာဂီရိဇနပုဒ်၌ ကျောင်းထိုင်ကြသော အဿဇိနှင့် ပုနဗ္ဗသုကတို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိအုပ်စုဝင်များဖြစ်၍ ဝိနည်း သိက္ခာကိုမလေးစား အရှက်အကြောက်ကင်းမဲ့ကာ အမျိုးသမီးတို့အား ပန်းပေးခြင်း၊ တစ်နေရာထဲ အတူ နေ၊ အတူအိပ်၊ စောင်အတူခြုံ၊ အမွှေးနံ့သာလိမ်းကျံ၊ သီချင်းဆို၊ ကခုန်မြူးတူး၊ ကျားထိုးကစားနည်း မျိုးစုံကစားပြီး သာသနာနှင့်မသင့်လျော်သည့် ကုလ ဒူသကအနေသန အမှုတို့ကို ပြုလုပ်နေကြသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်က ရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် ရှင်မောဂ္ဂလာန် တို့အား ပဗ္ဗာဇနိယကံပြုစေ၍ အဿဇိနှင့် ပုနဗ္ဗသုကတို့ကို ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ ကုလဒူသကသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူခဲ့ရပါသည်။

အဿဇိနှင့် ပုနဗ္ဗသုကတို့က နှစ်ထပ်သင်္ကန်း ကြီးကို ခင်းပြီး “နမ-ကပါဟဲ့”ဟု တိုက်တွန်းခဲ့သလို ယခုလည်း သင်တန်းဆရာရဟန်းရှေ့မှာ သူ၏အက အဖွဲ့က ဘောင်းဘီကျပ်ကျပ် ဝတ်ကာ စင်ပေါ်မှကပြ၊ စင်အောက်မှ သင်တန်းသားတွေကလည်း အားလုံး ကကြ၊ တော်တော်လေးကို ဆင်တူသော ဖြစ်ရပ်မျိုးပဲ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့သော သင်တန်းမျိုးသည် “သာသနာဖျက် သင်တန်းလား” သိနိုင်ရန်အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်ပတ်သက်သော ဘာသာရေးဗဟုသုတ နည်းပါးနေကြောင်း ကျွန်မတို့ ဝန်မခံ၍မရပါ။

ရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် ရှင်မောဂ္ဂလာန်အလောင်းဖြစ် သော ဥပတိဿပရိမိုဇ်နှင့် ကောလိတပရိမိုဇ် သူငယ် ချင်းနှစ်ဦးတို့က သိဉ္ဇည်းဆရာကြီးကို မြတ်စွာဘုရားထံ အတူတကွ သွားရောက်ကြရန် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ခေါ်ကြပါသော်လည်း မရရှိဘဲ နောက်ဆုံးတွင်သိဉ္ဇည်း ဆရာကြီးက-

“အမောင်တို့- ဤလောက၌ ပညာမဲ့သူက များသလော၊

ပညာရှိသူက များသလော” ဟူ၍မေးမြန်းသဖြင့် “ ဆရာကြီး - ဤလောက၌ ပညာမဲ့သူကသာ များ၍ ပညာရှိသူက နည်းပါးလှပါသည်” ဟုဖြေဆိုကြသော် သိဉ္ဇည်းဆရာကြီးက “အမောင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့လျှင် ပညာရှိသူများသည် ပညာရှိသည့် ရဟန်းဂေါတမထံသို့ သွားကြလိမ့်မည်။ ပညာမဲ့သောသူများသည် ပညာမဲ့သော ငါ၏ထံသို့ လာကြလေ၏။ အမောင်တို့သာ သွား ကြတော့၊ ငါကား ဘယ်နည်းနဲ့မှ မလိုက်နိုင်” ဟုပြောဆို ခဲ့လေ၏။

ယနေ့ခေတ်မှာလည်း အမှားအမှန်ကိုဝေဖန်ပိုင်း ခြားနိုင်စွမ်းမရှိသော လူများစွာကို “သာသနာဖျက် သင်တန်း” များတွင် တွေ့မြင်နေရပါသည်။ ထိုသူများသည် “သာသနာပြုခြင်းနှင့် သာသနာဖျက်ခြင်း” “အစစ်နှင့် အတု” ကိုမခွဲခြားတတ်သော မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓဘာ သာဝင်အတုများဖြစ်နေမှန်း မသိကြဘဲ သာသနာဖျက်သူ များကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် နေကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာတော်ကြီးများက ကျွန်မတို့မြန်မာ နိုင်ငံမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် “ကြာပင်အောက် က ဖားကြီးနှင့် တူနေတယ်” ဟူ၍ပြောကြပါသည်။ “ထေရဝါဒအစစ်” ကို လိုလားသော ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်၍ တရားစစ်၊ တရားမှန်ကို သင်ယူလေ့လာ ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြ သော်လည်း၊ မြန်မာနိုင်ငံမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် မိမိတို့၏ ထေရဝါဒသာသနာအစစ်ကို ချစ်မြတ်နိုး ရမှန်း မသိကြဘဲ အတုအယောင်များနောက်သို့သာ တကောက်ကောက် လိုက်နေကြသည်မှာ ကြာပင်အောက် က ဖားကြီးသည် ကြာရိုး၊ ကြာစွယ်တို့၏ အရသာကို မသိသကဲ့သို့ ဖြစ်နေပြီး အဝေးမှလာသောပျား၊ ပိတုန်း များသည် ကြာဝတ်မှုန်တို့၏ အရသာကို မသိသကဲ့သို့ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ မြန်မာနိုင်ငံသို့လာ၍ တရားရှာကြ သူများသည် တရားစစ်၊ တရားမှန် “ဓမ္မရသ”ကို

သုံးဆောင်ခံစားကြရပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်မတို့နိုင်ငံတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အတုများ လျော့နည်းပျောက်ကွယ်သွားစေရန် တရားစစ်၊ တရားမှန်ကို သင်ကြားပို့ချပေးသော သာသနာပြုသင်တန်းများမှတစ်ဆင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အစစ်အမှန်များ တိုးပွားလာပြီး “အတုနှင့်အစစ်” ကိုခွဲခြားနိုင်သော ဘာသာရေးအသိ အမြင်ရှိသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ကောင်းများ ဖြစ်လာစေရန် ကျွန်မတို့သည် မိမိကိုယ်တိုင်သိရန် ရှေးဦးစွာကြိုးစား ကြရပါမည်။ မိမိသိသလို မိမိ၏မိသားစု၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ရပ်ကွက်၊ မြို့ရွာ၊ တိုင်းပြည်စသဖြင့် အဆင့်ဆင့်တိုးမြှင့်၍ သာသနာတော်အစစ်ကို လက်ဆင့်ကမ်းသွားရန် ကျွန်မတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းတွင် တာဝန်ရှိသည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

ထေရဝါဒအစစ်အမှန် ထွန်းကားတည်တံ့ပြန့်ပွားရေးအတွက် သာသနာဖျက်သူများကို ဖယ်ရှားပစ်ရပါမည်။ ကျွန်မ၏ ကလောင်တစ်ချောင်းတည်းနဲ့တော့ မစွမ်းနိုင်ပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့က မိမိတို့၏အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာအတွက် စွမ်းနိုင်သလောက် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် စုပေါင်းစွမ်းဆောင်ကြမည်ဆိုလျှင်ဖြင့် သာသနာတော်ကိုဖျက်ဆီးမည့် သာသနာ့ရန်သူများကို တွန်းလှန် ဖြိုဖျက်နိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဘယ်သူတွေ ဘာလုပ်လုပ် ကိုယ်နဲ့မဆိုင်ဟု မယူဆကြဘဲ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အရှည်တည်တံ့ရန် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းတွင် တာဝန်ရှိကြောင်းခံယူကြ၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်တည်တံ့ရေးအတွက် သာသနာ အဖျက်သမားများကိုဖယ်ထုတ်ဖို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းက “ပြိုင်တူတွန်းလျှင် ရွှေနိုင်ပါသည်” ဟု သာသနာတော်အကျိုးကိုမျှော်ကိုးပြီး တိုက်တွန်းနှိုးဆော်လိုက်ပါသည်။ ။

နေရဇရာ

ကျွန်မ မှတ်မိနေသော

တရားဟောဓမ္မကထိကဆရာတော်အကြောင်း

သာသနာပြု အကျော်အမော် သီတဂူဆရာတော်သည်လာမည့်တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် သက်တော် (၇၅)နှစ် ပြည့်မည်ဖြစ်သည်။ တပည့်ရင်းတို့သည် မွေးနေ့ပွဲကို ကျင်းပပူဇော်ရန် ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် ပြင်ဆင်လျှက်ရှိသည်။ ကျမသည်လည်း တပည့်ရင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ရာ မိမိတတ်သိနားလည်သည့် စွမ်းအားလေးဖြင့် ဆရာတော်ကို ပူဇော်လိုပါသည်။

ကျမ ကလေးဘဝအရွယ်က အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ပြန်မြင်ယောင်မိသည်။ တစ်နေ့သောအခါ အသံကြည်လင်၍ တရားဟောကောင်းသော ဆရာတော်တစ်ပါး၏ တရားတိတ်ခွေကို အဖေနှင့်အမေတို့ နာကြားမိကြသည်။ ထိုတရားအခွေတွင် ဟောကြားသော ဓမ္မကထိကဘွဲ့အမည် မပါဝင်သောကြောင့် ထိုအသံရှင်ဆရာတော်ကို ကျမတို့မိသားစု လိုက်လံရှာဖွေခဲ့ကြလေသည်။ လိုက်လံ စုံစမ်းမေး မြန်းသောအခါ မည်သူမျှမသိကြဘဲ (၆) လခန့်ကြာသောအခါမှ ထိုအသံရှင်ဆရာတော်သည် ကင်းဘုံလံလမ်း (ငါးထပ်ကြီးဘုရားလမ်း)ရှိ ထူးကြီးဆရာတော်ကျောင်းတွင် ခေတ္တသီတင်းသုံးနေသည်ဟု သတင်းရသောကြောင့် ဖူးတွေ့ဖို့သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။ ထူးကြီးဆရာတော်ကျောင်းကို ရှာတွေ့လျှင် ကျမတို့မိသားစု ဝမ်းသာအားရဖြင့် ကျောင်းဝိုင်းအတွင်းကို ဝင်ခဲ့ကြသည်။

ထိုအသံရှင်ဆရာတော်ကိုကား ချက်ချင်းဖူးတွေ့ခွင့် မရသေးပေ။ “ငါးထပ်ကြီးဘုရားကို ဘုရားဖူးရန်ကြွသွားသည်။ ဖူးတွေ့လိုက် စောင့်ရမည်” ဟု ပြောပါသည်။ ကျမတို့မိသားစုသည် အချိန်မည်မျှ စောင့်ရစောင့်ရ ထိုအသံရှင်ဆရာတော်ကို မဖူးမတွေ့ရခြင်း မပြန်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ စောင့်ခဲ့ကြလေသည်။ တစ်နာရီကျော်ခန့်မျှကြာသောအခါ အရပ်အမောင်း၊ အသားအရည်၊ မျက်နှာတော်အပါအဝင် ကြည်ညိုစရာကောင်းသော ဆရာတော်တစ်ပါးသည် ကျောင်းတိုက်အတွင်းကို ဝင်ရောက်လာပါသည်။ ဘွဲ့အမည်ကို မေးကြည့်သောအခါ “ဦးဉာဏိဿရ၊ သဲကုန်း သပိတ်အိုင်ဆရာတော်” ဟု သိရသဖြင့် မိသားစုအားလုံး ပျော်သွားခဲ့သည်။ လိုက်လာရကျိုးနပ်သည်။ အဖေနှင့်အမေတို့၏မျက်နှာသည် ကျေနပ်ပီတိတို့နှင့် ပြည့်နှက်နေသည်ကို ကျမအခုထိ ပြန်မြင်ယောင်နေမိပါသည်။

ကျမတို့မိသားစုသည် ထိုအချိန်မှစ၍ သဲကုန်း သပိတ်အိုင်ဆရာတော်၏ တပည့်များဖြစ်လာကာ ဆရာတော်ဟောပြောပြီးသမျှ တရားတိတ်ခွဲများကို ဝယ်ယူကာ တရားဓမ္မဒါနပြုလုပ် ကုသိုလ်ယူခဲ့ကြပါသည်။ ဆရာတော်၏တရားပွဲများကိုလည်း လိုက်လံနာယူခဲ့ကြပါသည်။ ကျမ အဖေနှင့် မိတ်ဆွေတို့သည် ရပ်ကွက် တရားပွဲများကိုလည်း ဦးဆောင်ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ ထိုတရားပွဲတိုင်း ကျမတို့မိသားစုက တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ကုသိုလ်ယူ ခဲ့ကြပါသည်။ ဤသို့လျှင် ဆရာတော် နှင့်ကျမတို့ မိသားစုသည် တရားတရား ဆရာ၊ ဒကာ ဖြစ်လာကြသည်။ ထိုအချိန်က ဆရာတော်သည် နောင် သောအခါ(ယခုခေတ်)၌ ကမ္ဘာ့သာသနာပြုအကျော် ဆရာတော်ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရဖြစ်လာမည်ကို မသိခဲ့ကြပေ။ ယခုအခါ ဆရာတော်၏လောကဓမ္မနှစ်ဖြာ အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများကို လိုက်လံပါရမီဖြည့်ယင်း နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကုသိုလ်တရားများကို ဆည်းပူးရလေသည် ဟု ဝမ်းသာလျှက် ဆရာတော်ကို အမြဲတမ်း ကျေးဇူးတင်မိ နေကြပါသည်။

အတိတ်က ကျမ မှတ်မိသမျှတွေကိုပြန်ပြော ပြရမည်ဆိုလျှင် ဆရာတော်သည် မလွန်ဆန်လှ။ အသင်းအတွက် နေ့မအားညမနား ဆန်လှ။ တရားပွဲ များကိုလည်း ဟောကြားကုသိုလ်ယူခဲ့သည်။ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း သုံးရာသီလုံးမှာ မိုးရေကိုသာ အားထား နေရ သည့် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးပျော် သူတော်စင်များ အတွက် ရေအခက်အခဲမရှိစေရန် တောင်စစ်ကိုင်းချောင်တိုင်းဝေမည် ဆိုသည့်သံဓိဌာန်နှင့် သီတဂူရေအလှူစီမံကိန်းကြီးကို အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့လေသည်။ ထိုစီမံကိန်းကြီး လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ အောင်မြင်ရေးအတွက်ပြည်တွင်းပြည်ပ ပညာရှင်များနှင့်ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်၍လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံ ခြားမှ ရေစုပ်စက်ကြီးများကို ခက်ခက်ခဲခဲရယူ၍ (နိုင်ငံ ခြားပစ္စည်း များတင်သွင်းခွင့် ကန့်သတ်ထားချိန်)

လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတဝှမ်း နေ့ညမနားဘဲ တရားဓမ္မ ဟောပြော အလှူခံ၍လည်းကောင်း၊ ဧရာဝတီမြစ်မှ မြစ်ရေများကိုတောင်ရိုးပေါ်၌ စီးဆင်းစေကာ တောင်ရိုးရှိ ကျောင်းတိုင်းကို ရေအလှူပေးနိုင်ခဲ့သည်မှာ ယခုအချိန် ထိပင် ဖြစ်ပါသည်။

စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးပျော်တို့အတွက် ရေစီမံကိန်း ကို ဆောင်ရွက်ပြီးသောအခါ နောက်ထပ်စီမံကိန်း တစ်ခုကို စတင်ပါတော့သည်။ နာမကျန်းဖြစ် နေသူများကို ဂရုတစိုက်စောင့်ရှောက်ပါဆိုသည့် မြတ်စွာဘုရားဟော ကြားချက်ကို လိုက်နာသောအား ဖြင့် သီတဂူအာယုဒါန ဆေးရုံတော်စီမံကိန်းကြီးကို အကောင်အထည်ဖော်လျက် သာသနာ့နွယ်ဝင်ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ သီလရှင်များကိုအခမဲ့ ကုသပေး၍ လည်းကောင်း၊ ရပ်ဝေးနီးမှလာကြသော လူသား အားလုံးကိုလူမျိုး ဘာသာမခွဲခြားဘဲဆေးအလှူငွေ အနည်းငယ်ဖြင့် ဆေးကုသပေး၍လည်းကောင်း၊ ကျန်း မာရေးကို စောင့်ရှောက်သမျှ ကုသိုလ်ပြုလေသည်။ သီတဂူ အာယုဒါနဆေးရုံ၏ နွေးထွေးသောပြုစုစောင့် ရှောက်မှုမှန်ကန်သော ကုသပေးမှုကြောင့်တောင်ရိုးတဝှမ်း၌ သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေကြသော သူတော် စင်တို့သည် သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို ကျန်းမာစွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ကြသည်။

ယခုအခါတွင်မူကား မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အသီးသီးတို့တွင် သီတဂူစကျီဒါနနှင့် အာ ရောဂျဒါနဆေးရုံများကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့လေသည်။ မျက်စိ ဝေဒနာရှင်များစွာကို မျက်စိအလင်းရအောင် ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ ဆရာဝန်ကြီးများဖြင့် ကုသပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

ထို့အပြင် သီတဂူဆရာတော်သည် ပြည်ပ သာသနာပြုလုပ်ငန်းအနေဖြင့် အမေရိကန်ပြည် ထောင်စု တက္ကဆက်ပြည်နယ်တွင် သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရ ကျောင်းကို တည်ထောင်ပြီး ပြည်ပနိုင်ငံများတွင် ဗုဒ္ဓ

ဘာသာထွန်းကားစေရန်ရည်သန်ချက်ဖြင့် ပြည်ပ သာသနာပြုလုပ်ငန်းကိုလည်း ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းကျောင်း၌ ရွှေစည်းခုံစေတီပုံတူ စေတီတစ်ဆူကို တည်ထားကိုးကွယ်နိုင်ရန် စီမံကိန်း စတင်အကောင်အထည်ဖော်နေပါသည်။

ဆရာတော်သည် ကမ္ဘာတစ်ခွင်သို့ဗုဒ္ဓသာသနာ တော် ပျံ့ပွားစေလိုသော စေတနာရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကို စစ်ကိုင်း၊ ရန်ကုန်၊ မန္တလေးတို့တွင် တက္ကသိုလ်အင်္ဂါရပ်များနှင့်အညီ တည် ဆောက်ထားပေးသည်။ (B.A) ဘီအေ၊ (M.A) အမ်အေ အောင် ရဟန်း၊ သီလရှင်များစွာကိုလည်း မွေးထုတ်ပေး နိုင်ပေသည်။ ဒေါက်တာ(Ph.D) ပီအိပ်ဒီအတွက် ပညာရပ်တွေကို သင်ယူနိုင်ရန် တပည့်ရဟန်းများကို ပြည်ပနိုင်ငံများသို့စေလွှတ်ကာ ပညာသင်စေခဲ့ပါသည်။ ပြည်ပနိုင်ငံများမှ သာသနာပြုရဟန်းများကိုလက်ခံပြီး ဗုဒ္ဓစာပေများကိုဆရာတော်ကိုယ်တိုင် အားလပ်ချိန်များတွင် မမောနိုင် မပန်းနိုင် သင်ကြားပို့ချပေးပါသည်။ ရခဲသည့် လူ့ဘဝမှာ ရရှိသည့်အချိန်ကို တန်ဖိုးရှိရှိ အသုံးပြုသည့် ဆရာတော်၏ပင်ကိုယ်အလေ့ကျင့် တစ်ခုပင်ဖြစ်သည် ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ဒုက္ခများဖြင့် ရှုပ်ရှက်ခက်နေသော လူ့လောက ကြီးတွင် လူသားတိုင်း ချမ်းသာအစစ်ကို လိုချင်ကြသည်။ ရှာဖွေကြသည်။ ချမ်းသာခြင်းအစစ်ကိုဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း တရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့်သာ ရနိုင်သည်။ ဤကဲ့သို့ ချမ်းသာအစစ်ကို ပေးစွမ်းနိုင်အောင် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း ဌာနကြီးကို စတင် အကောင်အထည်ဖော် နေပါသည်။ တချိန်တည်း တစ်ပြိုင်တည်း ယောဂီ(၃၀၀)မျှ တရားအား ထုတ်နိုင်သော တရားဓမ္မာရုံကြီးကို စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးတွင် ယှဉ်အခါ တည်ဆောက်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော် သည် လူသားများ၏ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန်နှစ်တန်သော အကျိုးစီးပွားအတွက် ဉာဏ်အမျှော်အမြင်ကြီးမား

စွာဖြင့် လုပ်ဆောင်လျှက်ရှိသည်ကို အထူးကြည်ညိုမိ သည်။

၂၀၀၈-နှစ် မေလတွင် တိုက်ခတ်သွားခဲ့သော နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် ဒုက္ခပင်လယ်ဝေကြရသော ဧရာဝတီတိုင်း တိုင်းသူတိုင်းသားများကို ဆရာတော်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့ဝင်များသည် အပြေးအလွှား သွားရောက်ကူညီခဲ့ကြသည်။ အချိန် ကြာမြင့်စွာနဲ့ ထိထိရောက်ရောက် ကူညီခဲ့ကြသည်။ ဆရာတော်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ပြည်တွင်းပြည်ပ တပည့် ဒကာ/ဒကာမများ၏ လှူဒါန်းမှုအစုစုတို့သည် မြန်မာ ကျပ်ငွေ ၈-ဘီလျှံကျော် ရှိခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

မေတ္တာ ကရုဏာ ကြီးမားစွာဖြင့် ဒုက္ခရောက် နေသူကို ကူညီစောင့်ရှောက်တတ်သည့် ဆရာတော်၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို အားကျမိကာ ကျမသည် လည်း ဆရာတော်၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို တတတ်တအား ပါဝင်ကာ ကုသိုလ်ယူနိုင်ရပါလို့၏လို့ အမြဲဆုတောင်းနေရပါသည်။

သပိတ်အိုင် သဲကုန်းဆရာတော်ဦးဉာဏ်ဓာရဘဝ မှ ကမ္ဘာကျော်သာသနာပြုဆရာတော်ကြီး ဘဝအထိ လေးစားကြည်ညိုခွင့် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခွင့် ရခဲ့သော ကျမသည် ရရှိသည့်လူ့ဘဝကို တန်ဖိုးရှိရှိအသုံးပြု တတ်အောင် အမြဲဟောပြော ဆုံးမပေးတတ်သောယခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ကျရောက်မည့် ကျေးဇူးရှင်ဆရာ တော်၏သက်တော် (၇၅)နှစ်ပြည့်မွေးနေ့ရက်မြတ်တွင် ကျေးဇူးရှင်သီတဂူဆရာတော်ဘုရား အသက်ရာကျော်ရှည်ပြီး ပြည်တွင်းပြည်ပ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို ဆထက် တပိုး ထမ်းဆောင်နိုင်ပါစေလို့ အကြိမ်ကြိမ် ဆုတောင်း ရှိခိုးနေမိပါသည်။

သီတဂူ စန်းလပမာ ချမ်းမြသာယာရှိကြပါစေ။
ပန်းစပယ်(လှဆန်းယဉ်)

သီတာကြားက ရင်သန်ချများ

အရှင်မောသာ(ပြန်စုန်)

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ နေ့စဉ်တွေ့မြင် ကြုံဆုံနေရတဲ့ အရာတွေဟာ ဘယ်အရာမဆို နေ့စဉ်နဲ့အမျှ စက္ကန့်တိုင်း မိနစ်တိုင်းမှာ ပြောင်းလဲနေပါတယ်။ အခြေအနေတစ်ခုဆီကနေ အခြေအနေတစ်ခုဆီသို့ ပြောင်းလဲဖြစ်ပျက်နေသောအရာတွေကို သိမြင်ခြင်းအားဖြင့် သင်္ခါရရဲ့ သဘောတရားတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၊အပြင်မှာ အဘယ်ကြောင့် ခုတစ်မျိုး တော်ကြာတစ်မျိုး ဖြစ်လိုက်၊ပျက်လိုက် ပြောင်းလဲနေရသလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို လူတိုင်းမှာ မေးစရာလေးတွေ ပေါ်လာမှာပဲလို့ ယူဆမိပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ကမ္ဘာပေါ်မှာ မပေါ်ထွန်းမီ နှစ်အနည်းငယ်စောပြီး အတ္တဝါဒ အယူအဆတွေ ကြီးဆိုးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို အတ္တဝါဒကြီးစိုးနေတဲ့ ကမ္ဘာမှာ အတ္တကမ္ဘာကြီးကို ဖြိုခွင်းဖို့၊ တိုက်ထုတ်ဖို့နဲ့ အပြောင်းအလဲလုပ်ပစ်ဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး ကမ္ဘာမှာ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်ပေါ်လာတယ်လို့ အမြင်မမှားစေချင်ဘူး။

လောကမှာ သတ္တဝါတွေရဲ့ မှားယွင်းနေသောလမ်းကြောင်းနဲ့ မှောင်မိုက်နေသော အမှောင်တိုက်တွင်းကနေ ကယ်တင်ဖို့နဲ့ လမ်းကြောင်းမှန်၊ အလင်းရောင်တည်းဟူသောအမှန် တကယ်စစ်မှန်သော ချမ်းသာအစစ်ရှိသောနေရာသို့ လမ်းညွှန်ပို့ဆောင်ပေးဖို့အတွက် ရှစ်လမ်း သောအသွယ်သွယ်နဲ့ ဖွဲ့စည်းထားသော မဂ္ဂင်လမ်းစဉ်နဲ့ လျှောက်လှမ်းပြီး နိဗ္ဗာန်သို့ အရောက် သွားနိုင်သော အဆုံးအမနဲ့ တရားဓမ္မတွေကို ပေးဆောင်ဖို့ ကမ္ဘာပေါ်မှာ မြတ်စွာဘုရားဖြစ် ပေါ်လာတာပါ။ ဒါပေမဲ့ ထိုရှစ်လမ်းသောလမ်းစဉ်ကို လျှောက်ဖို့နဲ့ ရောက်ရှိဖို့အတွက် မြတ်စွာဘုရားကို အားကိုးရုံနဲ့ မရရှိနိုင်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာသမားတွေအတွက် ယုံကြည်ရုံ ကိုးကွယ်ရုံနဲ့ ပြီးပြည့်စုံတဲ့ ဘာသာရေး မဟုတ်ဘူးဆိုတာတော့ သိမြင်ထားဖို့ လိုပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကြံအားထုတ်မှ စစ်မှန်သောလမ်းကြောင်းနဲ့ ချမ်းသာသုခအမှန်ကို ကိုယ်တိုင် ရောက်ရှိနိုင်သည့်ဘာသာမျိုး ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ကံ၊ ကံရဲ့ အကျိုးတရားတွေကို

ယုံကြည်လက်ခံဖို့ လိုက်နာကျင့်သုံးဖို့ အမြဲတိုက်တွန်း သွန်သင်ဆုံးမလေ့ ရှိပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်က လည်း ဘယ်သူ့ကိုမှ နိဗ္ဗာန်ပြည်သို့ အရောက်ပို့ပေးမယ်လို့ မည်သူ့ကိုမှ အာမခံချက် ပေးမထားခဲ့ဘူး။ ဒါကို နားမလည်တဲ့သူအဖို့တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ အဆိုးမြင်ဝါဒ ပဲလို့ ထင်ချင်ထင်ကြမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာက အဆိုးမြင်ဝါဒလည်း မဟုတ်သလို အကောင်းမြင်တဲ့ဝါဒ လည်း မဟုတ်ပါ။ အမှန်စင်စစ်ကတော့ အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်ဝါဒ ဖြစ်ပါတယ်။

လူတိုင်း လူတိုင်း နေ့စဉ် အသက်ရှင်ဖို့အတွက် ရှာဖွေ စုဆောင်းနေကြရတဲ့ဘဝတွေပါ။ ဒါတွေရဲ့ အခိုက်အတန့်မှာ စီးပွားရေး၊ မိသားစုရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ပညာရေး။ ဘာသာရေး၊ ဆက်ဆံရေး အစရှိသော အရေးတွေထဲမှာ စာဖတ်သူတို့အနေနဲ့ အဲဒီအရေးထဲက တစ်ခုပါဝင် ပတ်သက်နေမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ အရေး များထဲက ဘယ်အရေးမဆို တွေ့ဆုံကြုံနေကြရတဲ့ ပြဿနာတွေ အခက်အခဲတွေကြားကနေ ရှင်သန်အောင် ကြိုးစားနေကြရတဲ့ ဘဝ၊ ရုန်းကန်နေကြရတဲ့ဘဝသမား တွေမို့ ထိုထိုပြောခဲ့သော အရေးတွေနဲ့ ကင်းလွတ်ပြီး ပြောဖို့ အလွန်ခက်ခဲပါတယ်။ ဒါကိုကြည့်ပြီး ဘဝမှာ ပျော်စရာတွေရရှိဖို့ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ထိုထိုသော အရေးတွေနဲ့ တွေ့ကြုံနေရခြင်းဖြင့် သုခချမ်းသာအစစ်ပါပဲလို့ ထင် မြင်မိရင် လွဲမှားတဲ့အယူအဆတစ်ခုကို လက်ခံထား တာနဲ့ တူပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ နေ့စဉ်ကြုံတွေ့နေရသော အရာ တွေက ကာမဂုဏ်အာရုံနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး ပျော်ရွှင်မှု ဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်လာကြပါတယ်။ တစ်ချို့သောသူက အမြင်ဆိုတဲ့အာရုံနဲ့ အပျော်ရှာကြတယ်။ တစ်ချို့ကျ တော့ အကြားအာရုံနဲ့ အနံ့အာရုံနဲ့ အရသာအာရုံနဲ့ ထိတွေ့ခြင်းအာရုံတို့ အပေါ်ကနေခံစားပြီး အပျော် ရှာတတ်ကြပါတယ်။ ထိုထိုသော အပျော်တွေက လက်ရှိ

ရရှိနေတဲ့အချိန်ကာလမှာပဲ ပျော်ရွှင်စရာ တစ်ခုလို့ ထင်ရပေမဲ့ အခြားသောအာရုံ (ခံစားလို့မရတဲ့အာရုံတစ်ခုခု) ဝင်လာတာနဲ့ ပျော်ရွှင်စရာကောင်းသော အရာလေးတွေက အမုန်းပွားစရာ တစ်ခုအနေသို့ ချက်ချင်း ပြောင်းလဲသွား တတ်ပါတယ်။ ဒါက ပျော်ရွှင်စရာတွေကို ရှာဖွေရင်း လိုက်စားရင်းနဲ့ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ကြုံတွေ့နေကြရတဲ့ ပြဿနာနဲ့ မကင်းတဲ့အတွက် ထိုထိုများသော အပျော် တွေက အထူးထူးသော အမုန်းတရားတွေ ပိုများစေပါတယ်။ ဒါကို သည်းခံခြင်း ခန္တီတရား နည်းပါးတဲ့ သူအဖို့တော့ ပိုမိုကြီးမားတဲ့ ပြဿနာတွေ ဖြစ်ပေါ်လာမှာ မလွဲပါဘူး။ အားလုံးကို ခြုံကြည့်မယ်ဆိုရင် ပျော်ရွှင်မှု အစစ်အမှန်လို့ မှတ်ယူထားကြတဲ့အရာတွေ အာရုံတွေဟာ အချိန်နဲ့အမျှ ပြောင်းလဲနေတယ် ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့အတူ သင်္ခါရသဘော တရားဟာ တကယ်ပဲ ပြောင်းလဲဖြစ်ပျက်နေပါလား ဆိုတဲ့ အမေးကို အဖြေညှိရင်း သိမြင်လာမှာပါ။

ပြောင်းလဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သင်္ခါရကြားကနေ ဘဝအတွက် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေကြတဲ့ သတ္တဝါတွေ လည်း ကြီးသောသတ္တဝါတွေက သေးငယ်သော သတ္တဝါ တွေကိုအနိုင်ယူ ညှဉ်းဆဲတတ်ကြသလို ချမ်းသာကြွယ်ဝသော သူတစ်ချို့ဟာလည်း ဆင်းရဲနိမ့်ကျသော သူတွေကို ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်တတ်ကြပါတယ်။ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်း ဆင်းရဲနိမ့်ကျခြင်းတို့ရဲ့ အလေးချိန်တွေက ကွာဟမှုတွေ ရှိနေသော်လည်း ပေါင်းစည်းခြင်းနဲ့ နှုတ်ဆက်ခြင်းဆိုတဲ့ နိယာမတရားကို လျစ်လျူရှုပြီး ကျော်လွှားနိုင်စွမ်း ရှိကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

သင်္ခါရလမ်းကြောင်းပေါ်မှာ အသက်ရှင်ဖို့ သူလို ကိုယ်လို ရုန်းကန်လှုပ်ရှား နေကြတဲ့ အခိုက်အတန့်မှာ သင်္ခါရရဲ့ အပြောင်းအလဲနဲ့ အဖြစ်အပျက်ကို စဉ်းစား တွေးတောမှုမရှိကြဘဲ တစ်ချို့သောသူတွေက တစ်ချို့ချို့ သော သူတွေရဲ့အပေါ်မှာ အပေါင်းလက္ခဏာနဲ့ ပေါင်း စည်းဖို့ ကြိုးစားချင်ကြတယ်။ တစ်ချို့သော သူတွေက

အမြောက်လက္ခဏာနဲ့ တိုးပွားအောင်လုပ်ပြီး အမြတ်ထုတ် ချင်ကြတယ်။ တစ်ချို့ကျတော့ အစားလက္ခဏာနဲ့ ဝေငှ ချင်ကြတယ်။ တစ်ချို့ကျတော့လည်း အနှုတ်လက္ခဏာနဲ့ ပေးဆပ်လိုက်ကြရတယ်။ “ပေါင်းစည်းခြင်း၊ အမြတ်ထုတ် ခြင်း၊ ဝေငှခြင်း၊ ပေးဆပ်ခြင်းတို့ကြားက သင်္ခါရရဲ့ အပြောင်းအလဲကြားကနေ ရှင်သန်ဖို့ ကြိုးစားရင်းနဲ့ပဲ ဘဝရဲ့ နောက်ဆုံးခရီးစဉ်မှာ ကိုယ်ပါမကျန် အနှုတ် လက္ခဏာနဲ့ သင်္ခါရရဲ့ နှုတ်ဆက်ခြင်းနဲ့အတူ တစ်ဘဝ အတွက် အနှုတ်ခံလိုက်ရမှာပါဘဲ မဟုတ်ပါလား။” ကိုယ်တိုင် အနှုတ်မခံရသေးပေမဲ့ ကိုယ့်ရဲ့မိသားစု၊ သူငယ်ချင်း၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအဖော်တွေ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် သင်္ခါရရဲ့ နှုတ်ဆက်ခြင်းကို ခံလိုက်ကြရတဲ့ သူတွေ ရှိခဲ့ဖူးမှာပါ။ ဒါတွေက သင်္ခါရရဲ့ ရှင်သန်ခြင်း နောက်ကွယ်မှာ အဟောင်းနဲ့အသစ် အပြောင်းအလဲကြားက ပြန်လည်ရှင်သန်ခွင့်ရကြမည့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မနက်ဖြန် လူသားတွေအတွက် အဓိကအတုယူစရာကောင်းတဲ့ သင်္ခါရသဘောတရားလေးတွေပါ။

ပြောင်းလဲ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ သင်္ခါရနယ်ပယ်မှာ တွေ့ဆုံရင်းနှီးဖို့နဲ့ ဗဟုသုတတွေ ရှာဖွေဖော်ထုတ် နေတဲ့ သူသူ ငါငါ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ သင်္ခါရရဲ့ လမ်းကြောင်းပေါ်မှာ အရင်းအနှီးထုတ်စရာမလိုဘဲ အမြတ်တစ်ချို့ ယူဆောင်သွားလို့ရနိုင်ပါတယ်။ အဲဒါ ကတော့ “တွေ့ကြုံခဏ မာနထောင်မှု သတိပြုပါ။ အပြုံးပေးမိသူအဖို့ အမုန်းတရားတွေ ထပ်မံပွားများ လာစရာ အကြောင်းမရှိပါဘူး။ အပြုံးပေးခြင်းဖြင့် မုန်း တီးနေသော သင်္ခါရလူသားတွေက အမုန်းမဖက် အပြုံး သက်သက်နဲ့ ပြန်လည်ပေးဆပ်ဖို့လည်း ဝန်လေးမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ စစ်မှန်သော မေတ္တာတရားဟာ တန်ဖိုးဖြတ် လို့မရတဲ့ သစ္စာတရားနဲ့ ထိုက်တန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ယောက်သောသူအတွက် မေတ္တာတရားမျိုးတော့ မဖြစ်စေပါနဲ့။” မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဓိကကျတဲ့ လူနေမှု

စနစ် နည်းလမ်းအသွယ်သွယ်ကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် သတ္တဝါတွေရဲ့အပေါ်မှာ တွေ့မြင်တိုင်း ကြုံဆုံတိုင်းမေတ္တာ တရား ရှေ့ထားပြီး ကရုဏာစိတ်ထားနဲ့ ထားနိုင်ကြရင် လူတိုင်းဘေးကွာလို့ ချမ်းသာသုခဆောင်နိုင်ကြမှာပါ။

ယနေ့ကမ္ဘာမှာ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာတာနဲ့အမျှ လူနေမှုအဆင့် သိပ္ပံပညာရပ်တွေလည်းပဲ တစ်စစနဲ့ တိုးတက်ပြောင်းလဲနေပါတယ်။ အဲဒါကို သင်္ခါရတရားလို့ မထင်မြင်မိသူအဖို့ တစ်လံလောက်သာရှိတဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာပဲ သတိထားကြည့်လိုက်ပါ။ တစ်လံ လောက်သော ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းက လိုချင်တပ်မက်နေတဲ့ လောဘတွေ၊ မေတ္တာတရား ခေါင်းပါးပြီး အမုန်းတရား ပွားစေတတ်တဲ့ ဒေါသတရားတွေ၊ အမုန်းတရားတွေကို မမြင်နိုင်အောင် အမြဲတမ်း အမှောင်တိုက်နဲ့ ပိတ်မိစေတဲ့ မောဟတရားတွေ မကုန်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဘယ်လောက်ပဲ တိုးတက်စေကာမူ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကတော့ နိမ့်ကြနေမှာပါ။ ယနေ့တိုးတက် ပြောင်းလဲချင်သော လူသားအများစုဟာ လောဘတရား ကိုကျော်ပီး ပေးကမ်းစွန့်ကြဲဖို့ထက် စုဆောင်းမှုတွေ ပြုလုပ်တဲ့သူက ပိုများပါတယ်။ သူလို ကိုယ်လိုနေတဲ့ဘဝ မှာ ပိုသူကလိုသူကို မျှဝေလို့ခံစား၊ မရှိသေးသူကို ရှိစေ ချင်တဲ့ဆန္ဒနဲ့ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရင် ပြောင်းလဲ နေတဲ့သင်္ခါရကြားက ရှင်သန်ဖို့ကြိုးစားနေကြတဲ့လူသား တွေအနေနဲ့ အမုန်းမျက်နှာဆီမှ အပြုံးမျက်နှာ အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလာမှာ မလွဲပါ။ ရန်သူ မိတ်ဆွေ မခွဲခြားဘဲ မုန်းတီးခြင်းဆိုတဲ့ ဒေါသကို ထုတ်ပြမဲ့အစား မေတ္တာ စိတ်ထား ရှေ့နားထားကာ ပြောင်းလဲနေသော သင်္ခါရ ကြားက ရှင်သန်ချင်တဲ့ သူများအတွက် မုန်းတီးရာမှ ချစ်ခြင်းသို့ ပြောင်းလဲလာမှာ မလွဲပါ။

အပြောင်းအလဲကြားမှ ရှင်သန်ဖို့ ကြိုးစားအား ထုတ်ရင်း “တစ်ချို့သော သူတွေက ဘဝရဲ့ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း ချမ်းသာမှုတွေကို ခံစားခွင့်ရကြပီး ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့

ဆင်းရဲသောဘဝကို ခံစားခွင့် ရကြပါတယ်။ တစ်ချို့ကျတော့လည်း ဘဝရဲ့အစမှာ ကံကောင်းစွာဖြင့် ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ ချမ်းသာသုခအပြည့်အစုံနဲ့ သင်္ခါရရဲ့ အပြောင်းအလဲကြားကနေ ရပ်တည်ခွင့် ခံစားခွင့်ရကြပြီး ဘဝရဲ့အဆုံးသတ်ခရီးမှာ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း ဆင်းရဲခြင်းနဲ့ တွေ့ကြုံရပါတယ်။ လူတိုင်းလူတိုင်း အသက်တစ်ရာနေခွင့် ရရှိသည်ဖြစ်စေ၊ နေခွင့်မရရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ဘဝရဲ့ အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်အတွက် လူတိုင်းရာနှုန်းပြည့် အောင်မြင်မှု ရနိုင်ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ယနေ့ အသက်ရှင်သောသတ္တဝါဟာ နောက်မိနစ်ပိုင်း စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်းမှာ သေကြေ ဆောင်းနွမ်း ပျက်စီးတတ်ပါတယ်။ ကိုယ့်နဲ့သာဆိုင်တဲ့ ကိုယ့်ခန္ဓာဟာ အစိုးမရအခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေပါတယ်။ ယနေ့ပြု ပြင် ပြောင်းလဲလို့ရတဲ့ ဥပဒေပညတ်ချက်တွေဟာ အစိုးရတယ်လို့ ထင်နေကြတဲ့သူဟာ ပညာဉာဏ် အသိနဲ့ကြည့်လိုက်ရင် အစိုးရတယ်လို့ မရှိပါဘူး။ အစိုးမရတဲ့သင်္ခါရကမ္ဘာမှာ အစိုးရ ပါတယ်ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ အသက်ရှင်ဖို့ ကြိုးစားမယ်ဆိုရင် သင်္ခါရရဲ့ အပြောင်းအလဲနဲ့ ကြုံတဲ့တစ်နေ့ကျရင် ဆုံးရှုံးမှု အကြီးအကျယ်နဲ့ တွေ့ကြုံရတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကြုံဆုံမှုတွေရဲ့ဒဏ်တွေကို ခံနိုင်စွမ်းရရှိဖို့အတွက် ကိုယ့်ရဲ့သန္တာန်မှာ ရှိထား ရမဲ့ လက်နက်ကောင်းကတော့ လောကဓံတရားတွေပါပဲ။ ကိုယ်ရောက်နေသော နေရာ၊ ကိုယ်လုပ်နေသောအလုပ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုအပြည့်နဲ့ အရာရာအားလုံးအပေါ်မှာ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုရှိအောင်သာ အရင်ဆုံး ကြိုးစား ကြပါလို့ တိုက်တွန်းရင်း “သင်္ခါရဆိုတာ ပြောင်းလဲနေတဲ့အရာမို့ သင်္ခါရလောကမှာ အသက်ရှင်ဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့ သင့်ဘဝဟာလည်း မကြာမီ ပြောင်းလဲလာမယ်လို့” ဟောဟိန်းထုတ်လိုက်ပါတယ်။

သီတဂူ စန်းလပမာ ချမ်းမြသာယာ ရှိကြပါစေ။

အရှင်ခေမာသာရ (မွန်မွန်)

သီတာဂုဏ်မ္မာဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

သံယုဒသံ - The Voice of Saṃgha

နှစ်ပတ်လည်ကျောင်းသားမဂ္ဂဇင်း

အဘိဓမ္မာစာစုကဏ္ဍ

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းကို အကျဉ်းချုပ်ရေးသားပူဇော်ခြင်း

အုန်းကျော်သစ်

သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း၏ နောက်ခံသမိုင်း

- (၁) အဘိဓမ္မာတရားတော်သည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ ကွန့်မြူးကျက်စားရာ တရားတော်မြတ် ဖြစ်သည့်အတွက် အလွန်ကျယ်ဝန်းနက်နဲ၏။ သဘောအဓိပ္ပာယ်တို့ကို သိနားလည်ရန် အလွန်ခက်ခဲ၏။ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာကျမ်းများကို စေ့စေ့ငင နက်ရှိုင်းနားလည်သဘောပေါက်အောင် လေ့လာသင်ကြားမည်ဆိုလျှင် အလွန်ပင်ခဲယဉ်းပါမည်။ သို့သော် တစ်သက်တာ ပတ်လုံး လေ့လာဆည်းပူး နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၍ ဉာဏ်ကွန့်မြူးကာ ပူဇော်နိုင်ပါလျှင် ဝမ်းမြောက်ကြည်နူး၍ မဆုံးနိုင်အောင် ရှိပေလိမ့်မည်။
- (၂) ထိုသို့ကျယ်ဝန်းလှသည့် အဘိဓမ္မာပိဋကတ်၏ အနှစ်သာရကိုထုတ်နုတ်၍ အဘိဓမ္မာ၏ သဘောသရုပ်ကို ရဟန်းရှင်လူအပေါင်းတို့ အလွယ်တကူ ဆည်းပူးလေ့လာနိုင်စိမ့်သောငှာ အိန္ဒိယတောင်ပိုင်း ကဗ္ဗိပူရအရပ်တွင် သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့ဖူးသော အရှင်အာနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းဝယ် သီတင်းသုံးခိုက် အဘိဓမ္မာသင်္ဂဟ အမည်ရှိသည့် အဘိဓမ္မာအဖွင့်ကျမ်း တစ်စောင်ကို ပြုစုတော်မူခဲ့သည်။
- (၃) ထိုကျမ်းငယ်သည် လက်သန်းသဖွယ် သေးငယ်သောကြောင့် လက်သန်းအဋ္ဌကထာကျမ်း အဖြစ် ကမ္ဘာကျော်သွား၏။ ထိုကျမ်းကို ဘာသာအမျိုးမျိုးသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ကြရာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းအဖြစ် ထင်ရှားကျော်ကြားလျက် ရှိပေသည်။

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်

- (၄) အဘိဓမ္မတ္ထ = အဘိဓမ္မ + အတ္ထ + သံ + ဂဟ = အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် + အနက် အဓိပ္ပာယ်အကျယ်များကို + အကျဉ်းချုံ့၍ + ယူရာဖြစ်သောကျမ်း။

၅) သင်္ဂဟကို သက္ကတဘာသာဖြင့် သံဂြဟရေး၏။ မြန်မာတို့က သင်္ဂြိုဟ်ဟု ဝေါဟာရပြုလိုက်၏။ အကျဉ်းချုံး၍ အနှစ်ထုတ်ယူခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း(၉)ပိုင်း

ပထမပိုင်း

၆) အဘိဓမ္မသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း အပိုင်း(၉)ပိုင်းပါရှိသည်။ အစပိုင်းတွင် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်နှင့် နိဗ္ဗာန်မည်သော ပရမတ္ထတရားလေးပါးကို ဖော်ပြရေတွက်ထားပါသည်။ ဤသင်္ဂြိုဟ်၏ ပထမပိုင်းမှ ဆဌမပိုင်းအထိ (၆) ပိုင်းတွင် အဆိုပါ ပရမတ္ထတရား ၄ ပါးကို အသေးစိတ် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာထားသည်။ ပထမပိုင်းသည် စိတ်ပိုင်းဖြစ်၍ စိတ်အမျိုးအစားနှင့် အရေအတွက်တို့ကို အကျဉ်း (၈၉)၊ အကျယ် (၁၂၁)အားဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းဖွဲ့ဆို၍ သရုပ်ခွဲထားသည်။ အကျယ်အဝန်းအနေဖြင့် ပထမပိုင်းသည် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းစာ၏ စိတ်ပိုင်းကဏ္ဍအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

မာတိကာတွင် ပထမတိကအနေဖြင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုကို စတင်၍ စိတ်ကို ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ (၃)မျိုးကို အခြေခံ၍ သရုပ်ခွဲထားသည်။ ၎င်းနောက် ဘုံကိုအခြေခံ၍ စိတ်ကို ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံနှင့် လောကုတ္တရာဟူ၍ ထပ်မံခွဲခြမ်းသည်။ သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းသည် အခြားတစ်ဖက်၌ မာတိကာအတိုင်း မဟုတ်ဘဲ ဘုံကိုအခြေခံ၍ ခွဲခြမ်းပြီးနောက် စိတ်၏ အရည်အသွေးပေါ်မူတည်၍ ထပ်မံခွဲခြားသည်။

ဒုတိယပိုင်း

၇) ဒုတိယပိုင်းသည် စေတသိက်ပိုင်း ဖြစ်သည်။ စေတသိက်(၅၂)ပါး ရေတွက်ပြထား၍ သဗ္ဗစိတ္တသာဓရဏ၊ ပကိဏ်း၊ အကုသလနှင့်သောဘနစေတသိက်များဟူ၍ လေးမျိုးလေးစား ခွဲခြားပြန်သည်။ ၎င်းနောက် စေတသိက်ကိုမူတည်၍ စိတ်ယှဉ်သောနည်း (သမ္ပယောဂ) နည်းနှင့် စိတ်ကိုမူတည်၍ စေတသိက်ယှဉ်သောနည်း သင်္ဂဟနည်း နှစ်နည်းကို ဖော်ပြထားသည်။

တတိယပိုင်း

၈) တတိယပိုင်းသည် ပကိဏ်းပိုင်း ဖြစ်သည်။ စိတ်နှင့်စေတသိက်တို့ကို သင်္ဂဟ(၆)မျိုးဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ ၎င်းတို့မှာ (၁) ဝေဒနာသင်္ဂဟ၊ (၂) ဟေတုသင်္ဂဟ၊ (၃) ကိစ္စသင်္ဂဟ၊ (၄) ဒွါရသင်္ဂဟ၊ (၅) အာရမ္မဏသင်္ဂဟနှင့် (၆) ဝတ္ထုသင်္ဂဟတို့ ဖြစ်သည်။

စတုတ္ထပိုင်းနှင့် ပဉ္စမပိုင်း

၉) အဘိဓမ္မာနည်းအရ စိတ်သည် (၂)မျိုးဖြစ်သည်။ တစ်မျိုးမှာ အပြုဖြစ်စဉ် (Active Process) နှင့် အခြေခံဖြစ်စဉ် (Passive Flow) တို့ဖြစ်သည်။ စတုတ္ထပိုင်းသည် ဝီထိပိုင်းဖြစ်သည်။ လူတို့၏သွားလာရာ ခရီးသည် ရွာစဉ်မကျော်ဘဲ အစဉ်သွားဘိသကဲ့သို့ ထို့အတူ စိတ္တနိယာမအတိုင်းဖြစ်သော စိတ်တို့၏ အစဉ်သည်လည်း ဖြစ်သင့်သောစိတ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မကျော်၍ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်တတ်သောကြောင့် ဝီထိမည်ကြောင်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ ဤအပိုင်းတွင် စိတ်အစဉ်အမျိုးမျိုးကို ဖော်ပြထားပါသည်။

ပစ္စမပိုင်းမှာမူ ဝီထိမုတ် (Passive process-freed flow) ပိုင်းသည် ရှေးဗုဒ္ဓဘာသာ စကြဝဠာအယူ အဆ သဘောပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းအပိုင်းတွင် ဘူမိစတုက္က၊ ပဋိသန္ဓိစတုက္က၊ ကမ္မစတုက္ကနှင့် မရဏပတ္တိစတုက္ကဟူ၍ ခေါင်းစဉ်(၄)မျိုးဖြင့် အကျယ်ရှင်းထားပါသည်။

ဆဋ္ဌမပိုင်း

(၁၀) ဆဋ္ဌမပိုင်းသည် ရုပ်ပိုင်း ဖြစ်သည်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၊ ဒုတိယအခန်းကို အဓိကအခြေခံထားပြီး ရုပ်တရား အမျိုးအစားများကို ရေတွက်ခြင်း နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် သရုပ်ခွဲထားခြင်း၊ ရုပ်များ စတင်ဖြစ်ပေါ်ရာ အကြောင်းတရားများကို ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသည်။ ရုပ်အုပ်စုများကိုလည်း ဖော်ပြ၍ ဘုံအသီးသီးတွင် ရုပ်များ၏ ဖြစ်ပေါ်ပုံများကိုလည်း ရှင်းလင်းထားသည်။ ဤအပိုင်း၌ပင် တစ်ခုတည်းသော အသင်္ခတ ဓာတ်သာဖြစ်သည့် (လေးခုမြောက် ပရမတ္ထတရား) နိဗ္ဗာန်အကြောင်းကို အတိချုပ်ဖော်ပြ၍ အဆုံးသတ်ထားသည်။ ပထမပိုင်းမှ ဆဋ္ဌမပိုင်းအထိ ပရမတ္ထတရား(၄)ပါးနှင့်ပတ်သက်၍ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလျက် ပြည့်စုံစွာဖော်ပြထားသော် လည်း အဘိဓမ္မာသဘော ပြည့်စုံသွားရန် အရေးကြီးသောအချက်အလက်များ ကျန်ရှိနေရာ ၎င်းတို့ကို ကျမ်း၏ကျန်ရှိသော အပိုင်းသုံးပိုင်းတွင် တင်ပြထားပါသည်။

သတ္တမပိုင်း

(၁၁) ဤအပိုင်းသည် သမုစ္စည်းပိုင်းဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုဓမ္မအစစ်ဖြစ်ကြသော စိတ်(၁)ပါး၊ စေတသိက် (၅၂)ပါး၊ နပုဗ္ဗရုပ် (၁၈)ပါး၊ နိဗ္ဗာန် (၁)ပါး၊ ပေါင်း (၇၂)ပါးတို့ကို သင်္ဂဟ(၄)မျိုးဖြင့် ရှင်းလင်းထားသည်။ ၎င်းတို့မှာ အကုသလသင်္ဂဟ၊ မိဿကသင်္ဂဟ၊ ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟနှင့် သဗ္ဗသင်္ဂဟတို့ဖြစ်သည်။

အဋ္ဌမပိုင်း

(၁၂) ဤအပိုင်းသည် ပစ္စည်းပိုင်း ဖြစ်သည်။ ရုပ်နှင့် နာမ်တရားတို့၏ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို နည်းလမ်း (၂)မျိုးဖြင့် တင်ပြထားပါသည်။ တစ်မျိုးမှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းဖြစ်၍ ဒုတိယနည်းမှာ ပဋ္ဌာန်းနည်းဖြစ်သည်။ အကြောင်းတရားကိုစွဲ၍ အကျိုးတရားတို့သည် ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်တတ်သောကြောင့် အထူးထူးအပြားပြားရှိသော ဟေတုစသော ပစ္စည်းတို့၏အစွမ်းဖြင့် ပြအပ်သောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းမည်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း၌ ဟေတုသတ္တိ၊ အာရမ္မဏသတ္တိ စသောသတ္တိထူး မပါပါ။ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်တို့၏ ဖြစ်ပုံလောက်ကိုသာပြ၏။ ပဋ္ဌာန်းနည်း၌ကား ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်အပြင် ပစ္စယသတ္တိကိုလည်းပြသည်။ ဤသို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း၌ ပစ္စယသတ္တိမပါခြင်း၊ ပဋ္ဌာန်းနည်း၌ ပစ္စယသတ္တိပါရှိခြင်းသည် နည်း(၂)ရပ်၏ ထူးခြားချက်တည်း။

နဝမပိုင်း (နောက်ဆုံးအပိုင်း)

(၁၃) နောက်ဆုံးအပိုင်းသည် သဘောတရားနှင့်မဆိုင်ဘဲ အကျင့်ပဋိပတ်နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အနှစ်ချုပ်ကို ဤအပိုင်း၌ ဖော်ပြထားပါသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အကျယ်တဝင့် ပါရှိသောဘာဝနာနည်းတို့ကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထား၍ သမထနှင့် ဝိပဿနာဘာဝနာနှစ်မျိုး တို့ကိုအားထုတ်လျှင် ရရှိလာနိုင်သော အကျိုးကျေးဇူးနှင့် တိုးတက်မှုအဆင့်များကို ဖော်ပြထားသည်။ အဆိုပါအပိုင်းသည် အရိယာပုဂ္ဂိုလ် (၄)မျိုးတို့နှင့် ၎င်းတို့ရရှိသည့် ဖိုလ်နှင့်ဝိမုတ္တိရသတို့ကို ဖော်ပြ၍

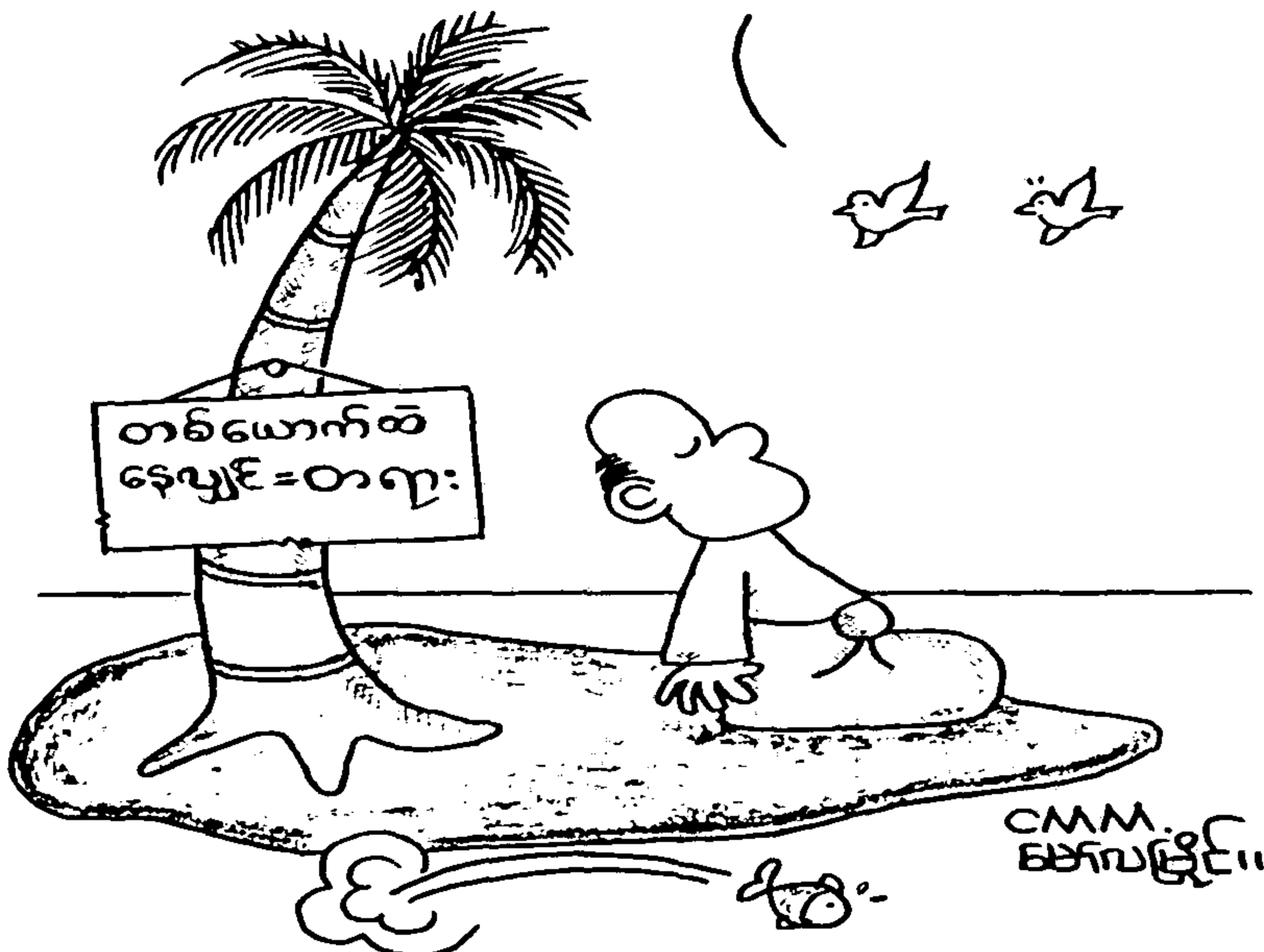
နိဂုံးချုပ်ထားပါသည်။ ကျမ်း၏အရှေ့ပိုင်းများ၌ နာမ်နှင့်ရုပ်တို့ကို သဘောတရားအရ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာထား၍ ဘာဝနာပဋိပတ်ပိုင်း၌ နောက်ဆုံးစုစည်းကာ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့၏ နောက်ဆုံးမွန်မြတ်သော ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည့် နိဗ္ဗာန်သို့ ဦးတည်ထားပါသည်။ အစွဲအလမ်းကင်းသည့် စိတ်ပိုင်း လွတ်လပ်မှုကို ရရှိစေပါသည်။

အဘိဓမ္မာအဖိုးတန်ဆုံး ဘဝပညာရပ်

၁၄) ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံ၊ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၊ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု စသည်တို့၌ ဆည်းပူး လေ့လာနေကြသော အဘိဓမ္မာတရားတော်မှာ ဤသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းကို အကျဉ်းချုပ် အနှစ်ထုတ် ပြထားသည့် တရားတော်ဖြစ်၏။ ကျမ်းကျင်သူ ဆရာကောင်းထံ နည်းနာခံယူ၍ ဤသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းကို လွယ်လင့်တကူ သင်ယူဆည်းပူးနိုင်ပါသည်။ သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းလာ အဘိဓမ္မာအနှစ်သာရကို ခံယူသုံးဆောင်ခွင့်ရလျှင်ပင် ဤလောက၌ သင်ယူနိုင်သော ပညာရပ်များအနက် အဖိုးအတန်ဆုံး ဘဝပညာတစ်ရပ်ကို သင်ကြားတတ် မြောက်လိုက်ပြီဟု သတ်မှတ်နိုင်ပါကြောင်း တင်ပြ၍ နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသည်။

အုန်းကျော်သစ် ရေးသားပူဇော်သည်။

ဘာမှ မပျက်ရင်တော့
တရား မရနိုင်ဘူး

အဝ ဟူသည် လူသားတို့အဖို့ မြတ်နိုးဖွယ်၊ သာယာဖွယ် အတိဖြစ်၏။
ထိုဘဝကိုလူသားတို့သည် အမျိုးမျိုးသော နာမည်တွေတပ်ကြသည်။
ဖန်ဆင်းကြသည်။ တချို့က အကောင်းနာမည်တပ်ကြသူရှိသကဲ့သို့၊ အဆိုးနာမည်တပ်ကြသူ
တွေလည်း ရှိသည်။ တချို့သူတို့မှာဖြင့် အကောင်းတွေကို ဖန်ဆင်းကြသူရှိသကဲ့သို့၊
အဆိုးတွေကိုလည်း ဖန်ဆင်းကြပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ လူသားတို့သည် ကိုယ့်ဘဝကိုတော့ ကိုယ်လိုသလို နာမည်တပ်ကြ၊
ဖန်ဆင်းကြနှင့် အချိန်ရှိသမျှ လှုပ်ရှားကြ၊ ရုန်းကန်ကြလျက် ရှိနေကြသည်မှာ လောကသဘောအရ
ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခုသာ ဆိုဖွယ်ရှိပါသည်။

သို့သော်တခါတရံဘဝကို မသိမှုတွေက မသိမသာအမှတ်မထင် ဝင်ရောက်ပြီး
လူသားတို့အား နာမည်ဆိုးလေးတစ်ခု တပ်သွားတတ်ပါသည်။ ထိုအခါလူသားတို့ဘဝသည်
မလှုပ်မရှား အသက်မရှိတော့သော သစ်ငုတ်တိုနယ် ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်သွားရပါသည်။ လူသား
တို့အဖို့မြတ်နိုးဖွယ်၊ သာယာဖွယ်ဘဝသည် ထိုခဏမှာ မြတ်နိုးဖွယ်မဟုတ်တော့။ သာယာဖွယ်
မဟုတ်တော့။ ဘဝထဲမှာ ကိန်းအောင်းနေသောဘဝ မာယာ၏ ထိုးနှက်ချက်တစ်ခုပါတကားဟု
သိလိုက်စဉ် အကောင်းနာမည်ကိုလည်း မတပ်ချင်တော့၊ အဆိုးနာမည်ကိုလည်း မတပ်ချင်တော့၊
အကောင်းကိုလည်း မဖန်ဆင်းချင်တော့၊ အဆိုးကိုလည်းမဖန်ဆင်းချင်တော့၊ အကောင်းအဆိုးတွေထဲမှ
ရုန်းထွက်ချင်လာ၏။

ဘဝ၏အကောင်းအဆိုးဟူသည် ဘဝရှိလို့သာ ဖြစ်ရသည်။ ဘဝသာမရှိလျှင် အကောင်း

အဆိုး ဖြစ်စရာမရှိ။ ထို့ကြောင့် ဘဝမဖြစ်ပေါ်ရေးသည် လူသားတို့အဖို့ အဓိကဖြစ်လာသည်။ ဘယ်ဟာသည် အဓိကဖြစ်သနည်း။ ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်အရ အာရုံတို့၌ ပြင်းစွာ စွဲလန်းခြင်း 'ဥပါဒါန်'သည် အဓိကဖြစ်၏။

ဥပါဒါန်၏အာရုံမှာလည်း ခန္ဓာငါးပါးဖြစ် လေရာ၊ ယင်းတို့အထဲမှာပင် အာရုံအကောင်းအဆိုး အစုံစုံရှိနေကြ၏။ အကောင်းအာရုံတို့သည် အကောင်း နာမည်တပ်ကြ၏။ အဆိုးအာရုံတို့သည် အဆိုးနာမည် တပ်ကြ၏။ အကောင်းအာရုံတို့သည် အကောင်းဘဝကို ဖန်ဆင်းကြ၏။ အဆိုးအာရုံတို့သည် အဆိုးဘဝကို ဖန်ဆင်းကြ၏။ ဤသဘောကို သိတော်မူကြသော ဆရာမြတ်တို့သည် မိမိတို့တပည့်များအား ဆုံးမကြသည့် အခါ "ဦးနှောက်ကို အမှိုက်တောင်းမလုပ်နဲ့ ရွှေတောင်းဖြစ် အောင်လုပ်ဟု" ဆုံးမကြသည်။

တနည်းအားဖြင့် "မကောင်းတဲ့အာရုံတွေကို ခေါင်းထဲ အဝင်မခံနဲ့၊ အဲဒါတွေက မင်းတို့ဘဝကို ယုတ်ညံ့သော အောက်တန်းကျသော ဘက်ကိုတွန်းပို့လိမ့် မယ်" ဟု သတိပေးဆုံးမကြဟန် ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘဝ၏ အကောင်းအဆိုးမှ ရုန်းထွက်နိုင်ရန် 'ဥပါဒါန်' မဖြစ်ဖို့လိုပါ၏။ ဥပါဒါန်မဖြစ်ဖို့ဆိုရာ၌ လည်း အပြော လွယ်သလောက် လက်တွေ့နယ်ပယ်က ကျယ်ပြန့်ပါ၏။ နက်ရှိုင်းပါ၏။ လူသာမန်တို့ အရာမဟုတ်၊ ရင့်ကျက်သူတို့ အရာဖြစ်၏။ သို့သော် နုရာမှရင့်ကြသည်မှာလည်း အမှန်ဖြစ်ပါ၏။ လူသာမန်တို့သည် အာရုံတို့ကို ဥပါ ဒါန်ဖြင့် စွဲလန်းချိန်တွင်၊ ရင့်ကျက်သူတို့သည် အာရုံတို့ကို တွန်းလှန်ကြ၏။

လူသားတို့အဖို့ နေ့စဉ်အာရုံအမျိုးမျိုးတို့ကို နေရာ အမျိုးမျိုးတို့မှာ တွေ့မြင်နေကြပါ၏။ ခေတ် ရေစီးကြောင်းအရ ယနေ့ခေတ်လောက် သိပ္ပံပညာထွန်း ကားသည့်ခေတ် ရှေးကရှိခဲ့ဖူးသည် မဟုတ်။ ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်း

မှာဆိုလျှင်လည်း ခုတစ်မျိုး နက်ဖြန်တမျိုး အသစ်အဆန်း တွေ ပေါ်ထွက်နေကြပါသည်။ ထိုထိုသော ရုပ်ဝတ္ထုတိုင်း အာရုံတိုင်းသည် လူသားတို့အား ဥပါဒါန်ကို ဖြစ်စေသည် မှာ ဧကန်ဖြစ်၏။ သို့ဆိုလျှင် ဥပါဒါန်သည် လူသားတို့အား ဘဝ၏အကောင်းအဆိုးကို ဖြစ်စေတော့မည်။ အကောင်း ဖြစ်လျှင် သာယာမည်။ အဆိုးဖြစ်လျှင် ငြီးငွေ့မည်။

နှစ်ခုစလုံးသည် ဘဝမာယာ၏ ထိုးနှက်ချက် ဟုဆိုလျှင် လူသာမန်တို့က ငြင်းဆန်ကြမည်။ ရင့် ကျက်သူတို့ကဟုတ် မဟုတ် စိစစ်ကြမည်ဖြစ်၏။ အမှန်ကိုမတွေ့သမျှ လူသားတို့အဖို့ ဥပါဒါန်သည် ဘဝအမျိုးမျိုးကို ဖန်ဆင်းပေးမည်ဖြစ်၏။ သူဌေး (ဥပါဒါန်)အာရုံက သူဌေးဘဝ၊ သူဆင်းရဲအာရုံက သူ ဆင်းရဲဘဝ၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝ စသည်တို့သည် ဖြစ်ခိုက်မှာသာ မှန်နိုင်သော်လည်း ပျက်ခိုက်မှာ မမှန်နိုင်တော့။ ထိုအခါ လူသားတို့အဖို့ တဖန် ထိုမှရုန်းထွက်ချင်လာ၏။

လူသားတို့သည် ထိုထိုအာရုံ၌ တပ်မက်ရသည် ကိုပျော်၏။ နှစ်သက်၏။ ကျေနပ်၏။ အဘယ်ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ရသနည်းဆိုသော် (အကြောင်း) ကိုမသိ၊ နားမလည် သဘောမပေါက်ကြ၍ ဖြစ်၏။ ထိုထိုအာရုံတို့၌ စွဲလန်းတပ်မက်ခြင်း ပျော်ရွှင်ခြင်းသည် 'ဆင်းရဲခြင်း အကြောင်း' တနည်း ဘဝ၏အကောင်းအဆိုးကို ဖြစ်ပေါ် စေခြင်း အကြောင်းတရားအဖြစ် သဘောမပေါက်ခြင်းသည် လူသားတို့အား အာရုံအမျိုးမျိုးတို့က လှည့်စားထားသော ကြောင့်ဖြစ်၏။ လူသားတို့အား ရာဂအာရုံက လှည့်စား သောအခါ အရာရာတိုင်းသည် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်၏။ တရားသည် မတရားသည် မဝေဖန်နိုင်တော့။

ဒေါသအာရုံက လည် စားသောအခါ အရာရာတိုင်းသည် ပျက်ဆီးခြင်စရာဖြစ်၏။ တရား သည် မတရားသည် မဝေဖန်နိုင်တော့။ မောဟ အာရုံကလှည့်စားသောအခါ အရာရာတိုင်း၌ မှားမှား

ယွင်းယွင်း ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်၏။ ကျင့်၏။
ထိုသောအခါ လူသားတို့အား ယင်းတို့၏သဘာဝ
အားဖြင့် လူသားတို့သည် အကောင်းကိုသာ တွေ့ကြုံ
လိုကြ၏။ အဆိုးကိုမူ မတွေ့ကြုံလိုကြ။

အကယ်၍ အဆိုးကို တွေ့ကြုံပါကလည်း
လူသားတို့သည် တခုခုကို အကြောင်းရှာအပြစ်ဖို့ချင်
ကြ၏။ မိမိစွဲလန်းခဲ့သော ဥပါဒါန်ကိုမူ ထိုအခါ
သတိမရတတ်ကြ၊ ထိုသို့သာ သတိရခဲ့ပါက အပြစ်မ
ဖို့ပဲ နောင်အတွက်ဘယ်သို့ ပြင်ဆင်ရမည်ဆိုသည့်
'လမ်းစ'ကို တွေ့နိုင်ကောင်းပါသည်။

ထို့ကြောင့် လူသားတို့၏ဘဝသည် ဥပါဒါန်
ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားလေရာ ကောင်းသောပတ်ဝန်းကျင်
သည် ကောင်းသောဥပါဒါန်ကို ဖြစ်စေမည်ဖြစ်၏။
မကောင်းသောပတ်ဝန်းကျင်သည် မကောင်းသော
ဥပါဒါန်ကို ဖြစ်စေမည်ဖြစ်၏။ တနည်းဆိုသော်
သူတော်ကောင်းတို့ ပတ်ဝန်းကျင်သည် သူတော်
ကောင်းဥပါဒါန်ကို ဖြစ်စေမည်ဖြစ်၏။ မသူတော်တို့၏
ပတ်ဝန်းသည် မသူတော်ဥပါဒါန်ကို ဖြစ်စေမည်ဖြစ်၏။
ခေတ်စကားဖြင့်ဆိုရသော် ပညာရေးပတ်ဝန်းကျင်သည်
ပညာရေးဥပါဒါန်ကို ဖြစ်စေမည်ဖြစ်၏။ စီးပွားရေး
ပတ်ဝန်းကျင်သည် စီးပွားရေးဥပါဒါန်ကို ဖြစ်စေမည်
ဖြစ်၏။ အကျဉ်းချုပ်သော် ထိုထိုသောပတ်ဝန်းကျင်တို့သည်
ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဥပါဒါန်ကို ဖြစ်စေမည်ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓဘာသာ အမြင်အရဆိုရင် ဗြဟ္မစိုရ်ထွန်းကား
သောပတ်ဝန်းကျင်သည် လူသားတို့အတွက် အသင့်
လျော်ဆုံး၊ အလျော်ကန်ဆုံး၊ အလိုအပ်ဆုံး ပတ်ဝန်းကျင်
ဖြစ်ပါ၏။ ယင်းပတ်ဝန်းကျင်ကို 'ဗြဟ္မစိုရ်ဥပါဒါန်'ဟု
ဆိုပါက၊ ထိုဥပါဒါန်ကို လိုလားအပ်ပါသည်။ မျက်မှောက်
ခေတ်အခြေအနေတို့ကလည်း ယင်းဗြဟ္မစိုရ်ဥပါဒါန်ကို
လိုလားတောင်းတနေသည်မှာ သိသာထင်ရှားနေပါသည်။

အခြားသောဥပါဒါန်တို့သည် လူသားတို့၏ဘဝကိုပူ
လောင်စေ၏။ တခါတရံ ကြေကွဲဖွယ်၊ ရင်နင့်ဖွယ်အဖြစ်
အပျက်တို့ကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေပါ၏။ မျက်မှောက်ကမ္ဘာ
စစ်ရေး၊ စီးပွားရေးအခြေအနေတို့က ဤအချက်ကို
ဖော်ပြနေကြပါ၏။ ထို့ကြောင့်ဗုဒ္ဓ၏ဗြဟ္မစိုရ်ဥပါဒါန်သည်
လူသားတို့၏ ပူလောင်မှုကိုအေးချမ်းစေပါ၏။ ငြိမ်သက်
စေပါ၏။ ငြိမ်းချမ်းစေပါ၏။ လူသားအချင်းချင်းကို
သက်ညှာစေပါသည်။ အားလုံးသောသူကို ညီမျှစေပါ၏။
တူညီစေပါ၏။ တူညီသောလမ်းကြောင်းပေါ်လျှောက်၍
တူညီသော ဗြဟ္မစိုရ်ဥပါဒါန် ထွန်းကားရေးသည်
လူသားတို့ဘဝ သာယာမှု၊ တိုးတက်မှု၊ ပျော်ရွှင်မှုအတွက်
မရှိမဖြစ် လိုအပ်လျှက်ရှိနေပါ၏။ ဗြဟ္မစိုရ် လမ်းစဉ်လေး
ရပ်ကို လူသားတို့အတွက် အိုအေစစ်အဖြစ်ယူ၍ လက်တွဲ
လျှောက်မှသာ ဥပါဒါန်မျိုးစုံ(အာရုံမျိုးစုံ)ဖြင့် တည်ဆောက်
ထားသောဘဝသည် အာရုံကောင်းတွေ အကောင်းအတွေး
တွေ ပေါ်လာပြီး လူသားတို့ဘဝဟာလည်း ငြိမ်းချမ်းသာ
ယာသော ဘဝကိုပိုင်ဆိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

မြတ်နိုးဖွယ် သာယာဖွယ်ကောင်းသောလူ သား
တို့၏ဘဝသည် နောက်ထပ်မဖြစ်ပေါ်ရေးထက်ဖြစ်ပေါ်
နေပြီးသောဘဝ၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်ပေါ်မှာ မသာ
ယာ၊ မခင်တွယ်ဖို့သာ အရေးကြီးပါသည်။ ယင်းသည်
ယနေ့လူသားတို့မျှော်လင့်တောင်းတနေသော ငြိမ်းချမ်းမှု
ဖြစ်တန်ရာပါ၏။ ဗုဒ္ဓဒေသနာဝေါဟာရအရ ဆိုရလျှင်
ယင်းကို 'အလောဘ'ဟု ခေါ်ဆိုပါ၏။ အလောဘ၏
ဆန့်ကျင်ဘက်ကသည် 'လောဘ'ဖြစ်၏။ လောဘသည်
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ထဲတွင် ဥပါဒါန်အုပ်စုထဲ ပါဝင်၏။သစ္စာ
အနေဖြင့် သမုဒယသစ္စာဖြစ်၏။ သမုဒယသစ္စာဟူသည်
လူသားတို့၏ အကောင်းအဆိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေသော
အကြောင်းတရားဖြစ်၏။ ဒေသနာတော်အရ ရိုးရိုး
သာမန်စွဲလန်းမှု လိုချင်မှုကို 'လောဘ'ဟုဆို၍ မရမနေ
ပြင်းပြင်း ထန်ထန် စွဲလမ်းမှု လိုချင်မှုကို 'ဥပါဒါန်'

ဟုဆိုပါ၏။

နှစ်ခုလုံးသည် လူသားတို့အား အကောင်းအဆိုးထဲမှာ တစ်လည်လည်ဖြစ်စေ၏။ ရုန်းထွက်မည့်လမ်းကိုပိတ်ကာဆီးတတ်၏။ ထို့ကြောင့်ဘဝ၏ အကောင်အဆိုး မဖြစ်ပေါ်ရေးအတွက် 'အလောဘ' ဖြစ်ဖို့လိုပါ၏။ အလောဘသည် လောဘကဲ့သို့ အသာစီး မယူတတ်၊ တစ်စတစ်စ အနာခံရင်း စွန့်လွှတ်ရင်း အကောင်းအဆိုးထဲမှ ရုန်းထွက်၏။

ယင်းကြောင့် 'အလောဘ' ဖြစ်လျှင် ဗြဟ္မစိုရ်ပါဒါန် ထွန်းကားနိုင်မည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ လူသားတို့၏ဘဝသည် နောက်ထပ်မဖြစ်ပေါ်ရေးသို့ ဦးတည်သွားပြီးဖြစ်၏။ ဘဝနောက်ထပ်မဖြစ်ပေါ်ပါက ဘဝ၏ အကောင်းအဆိုးဆိုသည်မှာ ဖြစ်စရာမရှိတော့။ ယင်းသည် ဗြဟ္မစိုရ်ပါဒါန်နှင့်အတူရှိနေသော 'ငြိမ်းချမ်းမှုရသ' ဟု ဆိုပါက လူသားတို့သည် ထိုဗြဟ္မစိုရ်ပါဒါန် ထွန်းကားရေးအတွက် တူညီသောလမ်းကြောင်းပေါ် လက်တွဲလျှောက်ဖို့သာရှိပါ၏။ လိုအပ်ပါ၏။

အရှင်တေဇ (တေဇသစ်လွင်)

သုံးလောကထွဋ်တင် သဗ္ဗညုတမြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးသည့်နောက် ခုနစ်ဝါမြောက်ဝယ် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဝါကပ်တော်မူကာ မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော သန္တုဿိတနတ်သားအမှူးရှိသော စကြဝဠာတိုက် တစ်သောင်းမှ စုဝေးရောက်ရှိလာကြသော နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့အား အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို ဝါတွင်းသုံးလကာကပတ်လုံး မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၉ ခုနှစ် ဝါဆိုလပြည့်ကျော်(၁)ရက်နေ့မှ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့အထိ ကောင်းကင်မြစ်ကြီးတစ်သွင်သွင် စီးဆင်းနေသည့်အလား နေ့ညမစဲဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုတရားတော်များသည် အဘိဓမ္မာတရားတော်များဖြစ်သည်။ ထိုအဘိဓမ္မာတရားတော်သည် ကျမ်းအားဖြင့် (၇)ကျမ်းရှိပါသည်။

- ၁။ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း
- ၂။ ဝိဘင်္ဂကျမ်း
- ၃။ ဓာတုကထာကျမ်း
- ၄။ ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်း
- ၅။ ကထာဝတ္ထုကျမ်း
- ၆။ ယမိုက်ကျမ်း
- ၇။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း တို့ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် အဘိဓမ္မာတရားတော်နှင့်ပတ်သက်၍ အစဉ်အလာကောင်းခဲ့သောနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ပုဂံခေတ် ထေရဝါဒသာသနာ စတင်ထွန်းကားစဉ်အခါက သားသည်မိခင်များသည်

သင်းခွေရင်း၊ ရေခပ်ရင်းကပင် အဘိဓမ္မာကို ဆွေးနွေးမေး မြန်းခဲ့ကြရသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓသည် အဘိဓမ္မာပိဋကတ်၌ အသိပညာ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဟောထားတော်မူခဲ့ပါ သည်။ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာဆိုင်ရာ အသိပညာသည် ကျယ်ဝန်း လှ၏။ နက်နဲသိမ်မွေ့လှ၏။ အခြားမည်သည့်အတွေး အခေါ်အယူအဆနှင့်မျှ စံထိုး၍မရနိုင်လောက်အောင် ထူးခြားခိုင်မာလှ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမဟောကြားထားသော တရားတွေထဲမှလူကြိုက်အများဆုံး တရားချုပ်ဖြစ် သည်

“သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ၊ ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။
“သစိတ္တပရိယောဒပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓနဿသနံ။”

မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ စိတ်ကိုဖြူ အောင်ထားဟူသော တရားတော်နှင့်အညီလိုက်နာ ကျင့်သုံးဖို့ရန်အတွက် အကုသိုလ်ဆိုတာဘာလဲ၊ ကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာလဲ စသည်ဖြင့် တိတိကျကျခွဲခြား သိနိုင်မှသာ အကုသိုလ်ဖြစ်မည့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စသည့် တရားဆိုးတွေကို ပယ်သတ်နိုင်ပြီး အပြစ်မရှိသော ကောင်းသောအကျိုးကို ပေးတတ်သော ကုသိုလ်တရားတွေကို မိမိနှလုံးသားထဲမှာ ကိန်းအောင်း နေအောင်နှလုံးသွင်းနိုင်မှသာ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော စိတ်တွေပေါ်လာပြီး မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမခဲ့သောတရား တော်တွေကို နားလည်သဘောပေါက်ကာ လိုက်နာကျင့် သုံးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ လိုက်နာကျင့်သုံးရန်အတွက် အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို လူတိုင်းသင်ယူသင့်ပါသည်။

ထိုသို့ သင်ယူရာတွင်လည်း အထက်ဖော်ပြပါ အဘိဓမ္မာ(၇)ကျမ်းသည် ခက်ခဲနက်နဲကျယ်ဝန်းလှ သဖြင့် တိုက်ရိုက်သင်ယူနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ထို အဘိ ဓမ္မာ(၇)ကျမ်းကိုသင်ယူလေ့လာနိုင်ရန်အတွက် အခြေခံ

အဖြစ်ဖြင့် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟခေါ် မြန်မာလိုသင်္ဂြိုဟ် (အဘိဓမ္မာအနှစ်ချုပ်)ကို အရင်ဦးစွာ လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

ထို အဘိဓမ္မာတရားတော်မှာ မြတ်စွာဘုရားသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို အသံ မစဲ ဟောကြားနေစဉ်အတွင်း နေ့စဉ်နေ့တိုင်းနံနက် ဆွမ်းခံချိန်တွင် နိမ္မိတမြတ်စွာဘုရားကို ဖန်ဆင်းတော်မူပြီး “ဤနေရာမှ ဤနေရာအထိ ဤနည်းဖြင့်ဟောကြားတော် မူစေသတည်း” ဟုအဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူ၍ သပိတ်သင်္ကန်း ကိုယူဆောင်ကာ ဟိမဝန္တာအနောက်တော် ရေအိုင်သို့ ကြွဆင်းတော်မူ၍ ရေဆင်းသန့်စင်ပြီးနောက် ဥတ္တရကုရ (မြောက်ကျွန်း)သို့ ဆွမ်းခံတော်မူပြီးနောက် အနောက်တော် ရေအိုင်ဆိပ်ကမ်းမှာသာ အေးချမ်းစွာ ဆွမ်းဘုန်းပေးတော် မူသည်။ ၎င်းနောက်နေ့ သန့်စင် (အနားယူ)ရန်အတွက် စန္ဒကူးတောသို့ကြွတော်မူသည်။

ထိုအခါ ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကြွရောက်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုစုပြီးလျှင် မြတ် စွာဘုရားက တာဝတိံသာမှာ အကျယ်ဟောကြားတော်မူခဲ့ သော အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို ရှင်သာရိပုတ္တရာအားအကျဉ်း ချုပ် ပြန်လည်ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရှင်သာရိပုတ္တရာက တပည့်ရှင်ဖြစ်သော ရဟန်းငါးရာတို့အား မကျဉ်းမကျယ်သောနည်းအားဖြင့် တစ်ဖန် ပြန်၍ဟော ကြားပို့ချ သင်ကြားပေးတော်မူခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်သည် နည်း(၃)နည်းဖြင့် လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်တစ်ပြိုင်နက် ပေါ်ထွန်းလာခဲ့သည်။ ဤတွင် အကျဉ်းနည်းနှင့် အကျယ်နည်းကို မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူခဲ့၍ မကျဉ်းမကျယ်နည်းကို ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က ပြန် လည်ဟောကြားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းကို ကျောင်းဒကာနမ္မ လျှောက်ထားချက်အရ စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့သော

ပုဂ္ဂိုလ်က ရှေးအခေါ်သီဟိုဠ်ကျွန်း၊ ယခုအခေါ် သီရိလင်္ကာ နိုင်ငံဇာတိဖြစ်သော အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ် ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မြတ်သည် သိသင့်သိထိုက်သော အခြေခံ အချက်အလက်များကို တိတိကျကျ ကျစ်ကျစ်လစ်လစ် ရေးသားထားမှုပါသည်။

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းသည် အဘိဓမ္မာ(၇) ကျမ်းတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာကြီးကိုကူးခတ်ရာ၌ မရှိလျှင်မဖြစ်သောလော၊ သင်္ဘောသဖွယ်ဖြစ်သကဲ့သို့ သံသရာပင်လယ်ကြီးကို ကူးခတ်ရာ၌လည်း ၎င်းအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းက များစွာအထောက်အကူပြုပါသည်။

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းသည် အဘိဓမ္မာပိဋကတ်တော်၏အနှစ်ချုပ်ဖြစ်သလို ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး၏ အနှစ်ချုပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းသည် လူ့ဘဝ၏အဖိုးတန်သောအသိဉာဏ်များကို ရရှိစေပါသည်။ ဤကျမ်းသည် သာသနာတော်၌ အကောင်းဆုံးသော ကျမ်းတစ်ကျမ်းဟု လည်းကောင်း၊ လက်သန်း အဋ္ဌကထာဟူ၍လည်းကောင်း မိန့်ဆိုတော်မူသေးသည်။

မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အဆိုအမိန့်အရလည်း အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းကို မသင်ရသေးဘူးဆိုပါလျှင် “လူစော်မနံသေး” ဟုဆိုတော်မူခဲ့ကြောင်းကိုလည်းမှတ်သားခဲ့ရပါသည်။

ယခုအခါတွင် လူပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့် သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှလည်း အဘိဓမ္မာပြန့်ပွားရေးအတွက် အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲများကို တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် နှစ်စဉ်ကျင်းပပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် ဓမ္မဗျူဟာ မင်္ဂလာဗျူဟာ ဝိုင်အမ်ဘီအေ ဆူးလေအဘိဓမ္မာ သင်တန်းများ စသည်ဖြင့် သင်ကြားပေးခဲ့သည်မှာ အချိန်အတော်ပင်ကြာညောင်းခဲ့ပါသည်။

ထို့အပြင် စာရေးသူတို့ တတ်ရောက်သင်ကြားနေသော (သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီး)တွင် သီတဂူဆရာတော်ကြီး၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် (ပထမအကြိမ်) ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သော ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံသင်တန်းမှာပင် အဘိဓမ္မာဘာသာရပ်သည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်အဖြစ် သင်ကြားနေရသည့်အတွက် အထူးပင် ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်ဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

ယခုအခါ လူပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့် ထိုအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းကို မြန်မာဘာသာ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော စာအုပ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာကို ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်ကြပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ဖော်ပြပါသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းကိုပင် မှတ်မှတ်သားသားသိရှိပြီဆိုပါလျှင် ဖော်ပြခဲ့သော အဘိဓမ္မာ(၇)ကျမ်းကို သင်ယူရာ၌ ဖြစ်စေ၊ ဘုရားဟောသုတ္တန်ဒေသနာတော်များကို လေ့လာရာ၌ဖြစ်စေ၊ နာကြားရာ၌ ဖြစ်စေ သိလွယ် မြင်လွယ် ပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် တရားအားထုတ်ရာ၌ ဖြစ်စေ အရှိတရားဖြစ်သောရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓါတ်၊ သစ္စာတို့ကို ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် သိစေရာ၌ဖြစ်စေ များစွာအထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

ထို အဘိဓမ္မာဘာသာရပ်ကို သင်ယူရခြင်းအကျိုးကြောင့် အသိဉာဏ်ကိုဖြစ်ပွားစေပါသည်။ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးများလည်း ထက်သန်လာစေပါသည်။ ထို ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးများကို အမှီပြုပြီးအရာရာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ သိမြင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်များလည်း ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။

အဘိဓမ္မာတရားကိုသင်ကြားရ နာယူရသောကြောင့် ရဟန္တာဖြစ်သောအခါ၌လည်း ရဟန္တာ(၅)မျိုးအနက် ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တရဟန္တာ အမျိုးအစားဖြစ်ရသည်။ အဆိုပါ ရဟန္တာမျိုးဖြစ်ပါက စာသင်စရာမလိုတော့ဘဲ ပိဋကတ်တော်များကို တတ်သိခြင်းဟူသော အကျိုးများ၊ မြေ

လျှိုးမိုးပျံ့နိုင်ခြင်းဟူသော အကျိုးတရားများ၊ အကယ်၍ ဘဝမဆုံးသေးသော်လည်း ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဘဝများ၌ ဉာဏ်ပညာများကောင်းမွန်ခြင်းဟူသော အကျိုးတရားများ ရရှိနိုင်ပေမည်။

ထို့ကြောင့်ပင် အဘိဓမ္မာသင်တန်းမျိုးကို သင်ကြားသင့်ကြောင်း တိုက်တွန်းရင်းဖြင့် ပဋ္ဌာန်းလင်းရောင် ဆရာတော်ကြီးရေးစပ်သော အဘိဓမ္မာသင်ရကျိုး ကဗျာဖြင့် နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသည်။

အဘိဓမ္မာသင်ရကျိုး

အဘိဓမ္မာ ဒေသနာကို

ကောင်းစွာသင်ယူမှတ်သားသည့်

နောင်အခါဝယ်ကောင်းစွာဉာဏ်ရှိ

မြန်စွာသိလျက်ပဋိသမ္ဘိဒါပစ္စရဟန္တာ

ဖြစ်ရဏှာ၍သုံးဖြာပိဋကမသင်ရပဲ

တတ်သိမြဲတည်ဝင်ထဲလည်ခါ

သံသရာ၌ပညာပြည့်ကြွယ်

ဂုဏ်ပေါင်းကြွယ်၍အန္တရာယ်မရှိ

ဂုဏ်နာမ်သိသည်.....အဘိဓမ္မာသင်ရကျိုးပေတည်း။

သင်ကြားဖူး၊ နာယူဖူး၊ မှတ်ဖူး၊ ဖတ်ဖူးသော စာများအား တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

ဒေါ်တင်တင်ဝင်း

Reg.No SIBA- SAG- 000386

(ပထမအကြိမ်) ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံသင်တန်း

သီတဂူကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၊

အောင်မြင်စွာ(မိမိတို့)

လူတိုင်းမှာ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ တူညီတဲ့အခြေခံ အခွင့်အရေး နှစ်ရပ်ရှိပါသည်။ ၎င်းအခွင့်အရေး ကတော့ မြန်မာသာမက ကမ္ဘာနှင့်တဝှမ်းမှာ တောင်းဆိုနေကြတဲ့ Human right ခေါ် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် Civil rights ခေါ် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးတို့ကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်ပါ။ ယခုပြောလိုသည့် အခွင့်အရေး ကတော့ မြတ်ဗုဒ္ဓဟောကြားတော်မူသည့် အခွင့်အရေးတို့ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်း အခွင့်အရေးတို့ကတော့ မိမိကိုယ်တိုင်လုပ်ပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးနှင့် ခံစားခွင့် အခွင့်အရေးတို့ဖြစ်ပါသည်။ အရပ်စကားအရပြောရရင် ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးလို့ ပြောသော် ရ၏။ စာ စကားနှင့်ပြောရလျှင် ကမ္မနှင့် ကမ္မဝိပါကတို့ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိတိုင်း မကောင်းတာလုပ်က မကောင်းကျိုးတွေ ရမည်ဖြစ်၍ ကောင်းတာလုပ်က ကောင်း ကျိုးမြင်တွေ ရမည်ဖြစ်သည်။ ဇာတကအဋ္ဌကထာ စူဠနိန္ဒိယဇာတ်၌ အဋ္ဌကထာအကျော် ဗုဒ္ဓယောသ ဆရာတော်က “ ယာနိ ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရ၊ မနောဒွါရေဟိ ကမ္မာနိ ပုရိသော ကရောတိ၊ တေသံ ဝိပါကံ ပဋိလဘန္တော တာနိယေဝ အတ္တနိ ပဿတိ” ဟု ဖွင့်ဆိုခဲ့၏။ လူသည် နေ့စဉ်လူမှုကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတို့ဖြင့် ပြုမူပြောဆို ဆက်ဆံနေရ၏။ အတွေးအခေါ် အပြောအဆို အမူအကျင့် တစ်စုံတစ်ခုသော တိကျမှန်ကန်မှုနှင့် ချွတ်ချော်မှားယွင်း တိမ်းပါးမှုတို့ကို မူတည်၍ ပြုမူသူသာ သူ့စေတနာအလျောက် ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်တွေ တွေ့ကြုံခံစားရမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ Action ကြောင့် Reaction ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသော် ရ၏။

မြတ်ဗုဒ္ဓမတိုင်မီ ဝေဒခေတ်မှ မြတ်စွာဗုဒ္ဓလက်ထက်ရော ယနေ့ခေတ်တိုင် ဆိုခဲ့ပြီး မိမိ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် အကျိုးခံစားခွင့်ဆိုတဲ့ ကမ္မနှင့် ကမ္မဝိပါကဝါဒတို့ကို လျစ်လျူရှုပြီး လူအချို့လက်မလွှတ်နိုင်ပဲ စွဲမြဲစွာ လက်ခံယုံကြည်နေသော ဝါဒတို့ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ပုဗ္ဗေကတဟေတုဝါဒ၊ ဣဿရနိမ္မာနဝါဒ၊ အဟေတုက အပစ္စယဝါဒတို့ဖြစ်သည်။ ဘာကြောင့်ဆိုသော် လူမှာ မိမိရှိပြီး၊ ကိန်းအောင်ပြီးဖြစ်သော ယုံကြည်ချက်၊ အသိဉာဏ်၊ စိတ်ဓါတ်၊ အားထုတ်လိုမှု စွမ်းအား စသည်တို့ကို ထုတ်မသုံးပဲ ထိုအယူဝါဒ ရေးရာတို့ကို ဆုတ်ကိုင်ထားခြင်းမှာ ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာက အမြစ်တွယ်ခဲ့သော အယူဝါဒတွေကို

စွန့်လွှတ်ရန်အတွက် ဝေဖန်ပိုင်းခြားဖို့ ရန် ဉာဏ်မမီသောကြောင့်လည်းကောင်း သို့မဟုတ် ဘာသာဝါဒ၏ အမှားအမှန်ကို ဝေဖန်ဆန်းစစ် ရာ၌ ကြောက်ရွံ့နေသောကြောင်းလည်းကောင်း ဖြစ် ကောင်းဖြစ်မည်။

ဗုဒ္ဓသည် သူခေတ်မှာ ဟောင်းနွမ်းနေသော အတွေးအခေါ်များကို တော်လှန်ပြီး ခေတ်မီ ဆန်းသစ်သောအတွေးအမြင်တွေ ဖေါ်ထုတ်ရန်နှင့် အရိုးစွဲနေသော ရှုပ်ထွေးလှသည့် ဝါဒရေးရာတို့ကို ဖယ်ရှား၍ လောကလူအများကို အသိမှန်အမြင်မှန် ရရှိစေရန်အလို့ငှာ ၄၅ နှစ်တိုင် ကြိုးပမ်းအားထုတ် တော်မူခဲ့ရပါသည်။ လူသားတွေကိုလွတ်လပ်စွာတွေး ခေါ်ခွင့် ဝေဖန်ဆန်းစစ်ခွင့် ပြုထားသည်။ လူသားတို့၏ ဦးနှောက်ကို မီးညှိပေးခဲ့သည်။ လူတို့၏အသိဉာဏ်ပွင့် လင်းမှုသည် ဘဝအမှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ရန်ဖြစ် သည် ဟူသော ကြွေကြော်သံကို လူတို့အား ကြွေကြော်တော် မူခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း ဗုဒ္ဓမတိုင်မီ ဝေဒခေတ်၊ ဗုဒ္ဓခေတ်၊ ရီနေဆင့် (Renaissance) ခေတ်တို့လွန်ခဲ့ပြီး သိပ္ပံခေတ် ရောက်သည့်တိုင် ဒီနေ့အထိ လူအချို့ယုံကြည်နေသည်မှာ လူတို့တွေကြံခံစား နေရသည့်ချမ်းသာဆင်းရဲမုန်သမျှသည် ပုဗ္ဗေကတဟေတုခေါ် ရှေးအတိတ်ကံကြောင့်ဆိုပြီး ကံကြမ္မာကိုပုံချပြီး ကမ္မဿကာဟု ပြောလေ့ရှိကြသည်။ မြန်မာတို့ပြောစကားအရ ပြောရသော် ကံကြမ္မာကို ယိုးမယ်ဖွဲ့လေ့ ရှိကြသည်။ အဲဒီထဲ မြန်မာလူမျိုးအများစု သည် ရှေးဆုံးမှပါဝင်ကြသည်ဟု ဆိုသော် မှားအံ့မထင်။ မြန်မာလူမျိုး အများစုသည် လုပ်ငန်းတစ်ခုအဆင် မပြေသည်ရှိသော် မိမိ၏ အဆင်မပြေမှုကို ဆန်းစစ်ဝေဖန် တတ်သော အလေ့အထ (Critical thinking) နည်း၍ ကံကို ပုံချလေ့ရှိကြသည်။ ကြမ္မာကို ယိုးမယ်ဖွဲ့ လေ့ရှိကြသည်။ ဗုဒ္ဓအလိုအရ အဆင်မပြေမှုတစ်စုံတစ်ခု

တွေ့ရလျှင် မိမိကြောင့်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည် သို့မဟုတ် သူတစ်ပါးကြောင့်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ထို့ကြောင့် ဒီအဆင်မပြေမှု၏ ရင်းမြစ်ကို ဆန်းစစ်သင့်ကြောင်းကို ရဟန်းတော်ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားရှင်၏ လာဘ်လာဘနှင့် ကြော်ငြားမှုအပေါ် မခံမရပ်ဖြစ်ပြီး ဘုရားရှင်ထံကနေ ထွက်သွားတဲ့အခါ ရဟန်းတို့အား ဆင်ခြင်ရန်အတွက် “သာဓု ဘိက္ခုဝေ ကာလေန ကာလံ အတ္တသမ္ပတ္တိ (ပရသမ္ပတ္တိ) ပစ္စဝေက္ခိတာ ဟောတိ။ “သာဓု ဘိက္ခုဝေ ကာလေန ကာလံ အတ္တ ဝိပုတ္တိ (ပရဝိပုတ္တိ) ပစ္စဝေက္ခိတာ ဟောတိ” ဟု အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ဒေဝဒတ္တဝိပုတ္တိသုတ်မှာ မိမိရဲ့တိုးတက်မှု ဆုတ်ယုတ်မှုကို ဆန်းစစ်ဝေဖန်သင့် ကြောင်းကို ဗုဒ္ဓက ဒေဝဒတ်ကိုအကြောင်းပြု၍ ဟော တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဗုဒ္ဓက ကံတစ်ခုတည်းကိုသာ ဟောခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ ဘဝတစ်ခုမှာ သက်ရှည်ကျန်းမာစွာနဲ့ အဆင့်မီ လူတန်းစေ့ နေနိုင်ဖို့အတွက် ဟောထားတာက ဉာဏ် ဝီရိယတို့လည်း အရေးပါသောကဏ္ဍမှာရှိကြောင်း ဟောထားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဒါကို မဃဒေဝလင်္ကာ၌ ကျမ်းပြုဆရာတော်က “ကံဟုမူလ၊ သမ္မုဒ္ဓတို့၊ ဟောပြ သည်မှာ၊ အရင်သာအရှင်၊ ဥစ္စာဘောဂ၊ ဇီဝိတနှင့်၊ သုခပွားရန်၊ ဤလူ့ထံ၌၊ ဉာဏ်ဝီရိယ၊ ပယောဂတည်း” ဟုလည်းကောင်း၊ “လောကလူ့ရွာ၊ သူ့ဓမ္မတာတွင်၊ ကံသာအမိ ဆိုရိုးရှိလည်း ဝီရိယလျှင်၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်မှ၊ စီစဉ်သမျှ၊ မှုကိစ္စဝယ်၊ လုံးဝအောင်မြင်ဖြစ်လိမ့်ပင်” ဟုလည်းကောင်း၊ ဉာဏ် ဝီရိယတို့ကလည်း အရာရာ အဆင်ပြေတို့အတွက် အဓိကကျကြောင်း၊ အရေးပါ ကြောင်း ရေးသားစပ်ဆိုခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ လုံးလ အားထုတ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ကဝိဒပ္ပဏနီတိကျမ်းနှင့် နီတိမဉ္ဇရီကျမ်းတို့၌လည်း နီတိဆရာများက ----

“ဥယျာမေန ဟိ သိဇ္ဈန္တိ၊ ကာရိယာနိ မနောရထံ။
န ဟိ သုတ္တဿ သိဟဿ၊ ပဝိသန္တိ မုခေ မိဂါ။”

ဟုလည်းကောင်း ရေးသားခဲ့ကြသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လုပ်ငန်းကိစ္စအဆင်ပြေရာမှာ တွေးတေးကြံစည်ကာမျှ နဖူးလက်တင်စိတ်ကူးယဉ်မှုဖြင့် အောင်မြင်သည်မဟုတ်။ လက်တွေ့ကြိုးဖမ်း အားထုတ်မှသာအောင်မြင်နိုင်ကြောင်းကို ပြဆိုထားပါသည်။ နီတိဆရာများက ဥပမာပြောထားသည်မှာ ခြင်္သေ့သည် အိပ်ပျော်နေရုံကာမျှနဲ့ သူ့ခံတွင်းထဲသို့ သားကောင်းများရောက်လာမည် မဟုတ်ဟု ဥပမာပြထားသည်။

ဖော်ပြပါ မြတ်ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်နှင့် နီတိကျမ်းလာဒဿနများသည် ပုဗ္ဗေကတဟေတုဝါဒဟု ဆိုသော ကံတစ်ခုကိုသာ ယိုးမယ်ဖွဲ့သည့်ဝါဒသည် ဘဝတစ်ခုအောင်မြင်ဖို့အတွက် မမျှော်မှန်းနိုင်ကြောင်း မိမိ၏လုံးလကြီးကုတ် အားထုတ်မှသာ အောင်မြင်နိုင်ကြောင်း ပြဆိုသည်။ ဤအချက်ကို ထောက်ရှုခြင်းဖြင့် ပုဗ္ဗေကတပုညခေါ် ရှေးကောင်းမှုကံကို လက်ခံသော်ငြား ဗုဒ္ဓဝါဒသည် ကံကိုချည်း ယုံကြည်အားကိုးသည့်ဝါဒ သို့မဟုတ် ကံကြမ္မာကိုချည်း ယိုးမယ်ဖွဲ့သည့်ဝါဒ မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတုဝါဒနှင့် စပ်၍ ဤအကျဉ်းမျှ ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဒုတိယလူအချို့ ယုံကြည်လက်ခံသော ဝါဒကတော့ ကုဿရနိဗ္ဗာနဝါဒဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝါဒကိုလည်း ယနေ့ခေတ် လူတို့သာမက ရှေးဗုဒ္ဓမတိုင်မီ ဝေဒခေတ်ကလည်း လူအချို့လက်ခံယုံကြည်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းဝါဒကိုတော့ ထာဝရဖန်ဆင်းရှင်ကို ယုံကြည်သော လူတို့လက်ခံကြသည်။ ထိုဝါဒသည် ကမ္မဝါဒီတို့လက်ခံသော ပုဗ္ဗေကတဟေတုဝါဒနှင့် ဆင်ဆင်တူပါသည်။ ဝါဒနှစ်ရပ်လုံးသည် မိမိ၏လုံးလ စွမ်းပကား ကိုလျစ်လျူရှုသော အနေအထားမှာ ရှိကြသည်။ လူတို့ခံစားနေရသော ချမ်းသာ ဆင်းရဲမှန်သမျှသည် ထာဝရတန်ခိုးရှင်ဖန်တီးမှုကြောင့်ဖြစ်ရသည်။ တန်ခိုးရှင်တို့၏ စေစားချက်အတိုင်း ပြုမူခံကြရသည်ဆိုလျှင် လူတို့မှာ

လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် (သို့မဟုတ်) လူ့မာကိန်းအောင်းနေသော လုံးလအစွမ်း၊ ဉာဏ်အစွမ်းတွေကို လက်မြောက်အနှံ့ပေးရာ ရောက်ပေသည်။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဖြစ်နိုင်စွမ်းတွေ (Potentiality) (သို့မဟုတ်) လူ့ရဲတက်လမ်းတွေကို (Advancement) ဟန့်တားသလို (Obstacle) ဖြစ်နေတဲ့အတွက် ဗုဒ္ဓက အဲဒီဝါဒကိုလက်ခံအားပေးတော် မမူခဲ့ပါဘူး။

တတိယဝါဒကတော့ အဟေတုက အပစ္စယဝါဒဖြစ်ပါသည်။ သူကတော့ ဖြစ်သမျှချမ်းသာ ဆင်းရဲတွေဟာ ကမ္မဝါဒီနှင့် ကုဿရနိဗ္ဗာနဝါဒီတို့လက်ခံယုံကြည်သလိုမျိုး မဟုတ်ဘဲ အရာအားလုံးဟာ ပုဗ္ဗေကတကြောင့်လည်း မဟုတ် ထာဝရတန်ခိုးရှင်ကြောင့်လည်း မဟုတ် ဘာအကြောင်းကြောင့်မှမဟုတ်ဘဲ သူဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်တာပါဘဲ (သို့မဟုတ်) အရာအားလုံးဟာ အကြောင်းကင်းလျက် ဖြစ်တာပါဟုယူဆသော ကြောင်းကိုနိဿာမဖြစ်စဉ်တွေကို လက်မခံတဲ့ဝါဒပါ။ ဒီဝါဒကိုတော့ ရုပ်ဝါဒ (Materialism) လို့ ပြောလို့ရမည် ထင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒအလိုအရ ဘယ်ဟာမှ ကြောင်းကျိုးကင်းဖြစ်ပျက် တယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ဒီနိဿာမနှစ်ခုဟာ ဒွန်သဘောဖြစ်ပါတယ်။ ကြောင်းကျိုးမဲ့တည် ဖြစ်ပျက်နေကြတာပါ။ “ဟေတု ပဋိစ္စ သမ္ဘူတ ဟေတု ဘင်္ဂါ နိရုဇ္ဈတိ” ဟူသော သင်္ဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ သေလာသုတ္တန်မှာလာသော ဓမ္မသဘောအရ အားလုံးဟာ ဒွန်တွဲတည်နေကြပါတယ်။ အကြောင်းဖြစ်၍ အကျိုးဖြစ်ရခြင်း၊ အကြောင်းမရှိက အကျိုးမရှိခြင်းဆိုတဲ့ သဘောပါ။

ဘဝလှဘို့အတွက်နေ့စဉ် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေကြရသော လူတိုင်းမှာ “ခေါက်ရှာငှက်ပျံ၊ ခင်ပုတ်ပျံနှင့် ဘုတ်ပျံပျံ လောကခံဟု ထင်တရာ၊ ဤရှစ်ပါးကား၊ ပိုင်းခြားလူမှာ၊ မမြီစွာတည်း” ဟု ဆိုသည့်အတိုင်း ဘဝမှာ အဆင်မသင့်တဲ့အခါနိမ့်ပြီး အဆင်သင့်တဲ့အခါ မြင့်လာ လေ့ရှိပါတယ်။ ကြုံလာတဲ့အနိမ့် အမြင့်ကို မှန်ကန်စွာ မသုံးသပ် မဆုံးဖြတ်ဘဲ ဖော်ပြပြီး ဝါဒသုံးရပ်ကို

စွဲမြဲစွာ ဆုတ်ကိုင်ထားပါက လူမှုစီးပွားနှင့် ဘဝပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ရေးတွေပါ ထိခိုက်သွားစေပါလိမ့်မည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒအရ ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း ဈာန်ချမ်းသာ၊ မဂ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတို့မှလည်း လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးစေပါလိမ့်မည်။

အဲဒီလိုလောကီ၊ လောကုတ်နှစ်ရပ်သော အစီးအပွားမဆုတ်ယုတ်စေရန်အတွက် ဗုဒ္ဓက ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိလမ်းစဉ် (သို့မဟုတ်) အလယ်လမ်းစဉ် (သို့မဟုတ်) ဉာဏ်လမ်းစဉ်ကို ချမှတ်တော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဒီမှာ အဆိုပါလမ်းစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ အကျယ်မပြောလိုပါ။ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတာ အများသိပြီးဖြစ်တဲ့ ကံနှင့်ကံ၏အကျိုးကို ဆိုလိုရုံသာမက၊ ဒီနေရာ ဆိုလိုချင်တာက ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ၊ ကြိုးစားမှု ဝီရိယ၊ နိုးကြားမှု သတိ၊ တည်ကြည်မှု သမာဓိ၊ ဆင်ခြင်မှု ပညာတို့ကို ဆိုလိုပါတယ်။ စာ စကားနဲ့ပြောရရင် ဗလငါးတန် သို့မဟုတ် ဗိုလ်ငါးပါး စွမ်းအင်လို့ ခေါ်နိုင်ပါတယ်။ လူမှာ ဘဝလောကဓံ တစ်ခုခုကြုံလာသော် မိမိတိုးတက် ဆုတ်ယုတ်မှုကို လူအချို့ ယူဆကြတဲ့ ဆိုခဲ့ပြီး လူ၏စိတ်ဓါတ်အားကို လျော့ပါး သွားစေမည့်ဝါဒသုံးရပ်ကို ဥပေက္ခာပြုလိုက်ပါ။ စွမ်းအင်ငါးရပ်နဲ့ ချိန်ထိုးပြီး စိစစ်ဝေဖန်လိုက်ပါ။ လောကသည် သို့မဟုတ် ဝန်းကျင် (Environment) သည် လူရဲ့ကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ်တွေကို သင်ခန်းစာယူဖို့ အတွက် ညွှန်ပြပေးတဲ့အတွက်ကြောင့် မိမိရဲ့ ဆရာပါဆိုတဲ့ စကားကို လက်ကိုင်ထားသင့်ပါတယ်။ ဘဝသင်ခန်းစာဆိုတာ မိမိမှလည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးဆီမှလည်းကောင်း ယူနိုင်ကြောင်းကို အထက်ပါ ဝေဒတ္တဝိပတ္တိသုတ်ကို ကြည့်ပြီး ဆင်ခြင်လို့ရပါတယ်။

အားလုံးကို ခြုံငုံသုံးသပ်ရပါက ဘဝအောင်မြင်မှုပန်းတိုင်အတွက် (သို့မဟုတ်) ဘဝပင်လယ် ကျယ်ကို စိတ်ဓါတ်မကျ ကူးခတ်နိုင်ဖို့ရန် ပုဗ္ဗေကတဟေတုကဟုခေါ်တဲ့ ကံကြမ္မာကို ယိုးမယ်ဖွဲ့တဲ့ ဝါဒ၊ ဣဿရနိမ္မာနခေါ်တဲ့ ထာဝရဘုရားကိုချည်း အားကိုးတဲ့ဝါဒ၊ အဟေတုက အပစ္စယခေါ်တဲ့ ကြောင်းကျိုးဖြစ်စဉ် နိယာမကိုလက်မခံတဲ့ဝါဒ။ ဤကဲ့သို့သော လူတို့ရဲ့ဘဝအားမာန်ကို ယုတ်လျော့အားပျော့စေမဲ့ဝါဒ သုံးရပ်တို့ကိုပယ်၍ ဗုဒ္ဓအလိုကျ လက်တွေ့ ကျသော ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိလမ်းစဉ် (သို့မဟုတ်) တွေးခေါ်မြော်မြင်ရေးလမ်းစဉ် လို့ခေါ်တဲ့ ဗလငါးတန် ခွန်အားမန်ကို လက်ကိုင်ပြု၍ မိမိတို့ရဲ့ လောကီ၊ လောကုတ် လိုရာပန်းတိုင်နှစ်ဖြာကို စိတ်ရှည်ခံသန် ခွန်အား မာန်ဖြင့် ဗုဒ္ဓလမ်းစဉ်အတိုင်း လျှောက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေလို့ ဆန္ဒပြုလိုက်ပါသည်။

အရှင်ပညောဘာသ (အတိထိ)

အဘိဓမ္မာအကြောင်း သိကောင်းစရာ

စာရေးသူသည် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှ (၂၀၁၁)ခုနှစ်၊ ဇွန်လိုင်လ(၅)ရက်နေ့တွင် လုပ်သက်အနှစ် (၄၀)ဖြင့် သက်ပြည့်အနားယူခဲ့ပါသည်။ ယင်းသို့ အနားယူခဲ့ပြီးနောက် အပြင်လုပ်ငန်းတစ်ခုခုတွင် ပြန်လည်လုပ်ရန်လည်း စိတ်မဝင်စားသဖြင့် မည်သည့်အလုပ်မျိုးကို လုပ်ကိုင်ရမည်ကို တွေးတောစဉ်းစားခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်ဘဝ ဆည်းဆာအချိန်တွင် လောကီ၊လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသောအကျိုးရှိနိုင်သည့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏တရားတော်ကို (၃၄) စံပြရပ်ကွက်ဓမ္မာရုံ၌ ဖွင့်လှစ်လျက်ရှိသော လူပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အဘိဓမ္မာသင်တန်းသို့ တက်ရောက်ခဲ့ရာ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာတရားတော်ကို သင်ယူဆည်းပူး ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မွန်မြတ်နက်နဲ တန်ဖိုးဖြတ်၍မရနိုင်သော အကျိုးတရားများ ရရှိပုံကို ကိုယ်တိုင်သိခဲ့ရပါသည်။ တစ်ဖန် (စ.စ.၂၀၁၁)ရက်နေ့တွင် သီတဂူဗိမာန်တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်သော ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံပထမအဆင့်(၃)လ သင်တန်းသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရခဲ့ရာ အသုံးပြုအဘိဓမ္မာဘာသာရပ်ကို ထပ်မံလေ့လာ ပူဇော်ခွင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။

အဘိဓမ္မာ၏အဓိပ္ပာယ်

အဘိပုဒ်နှင့်ဓမ္မပုဒ် ပေါင်းစပ်ထားရာ (အဘိ-သာလွန်သော၊ ထူးခြားသောအဓိပ္ပာယ်ရ၍။ ဓမ္မ-မြတ်ဗုဒ္ဓဟောကြားသောတရား)သုတ္တန်တရားထက် ပို၍အသေးစိတ် ဟောထားသဖြင့် ဟောပုံဟောနည်းအားဖြင့် သာလွန်ထူးခြားသောကြောင့် အဘိဓမ္မာဟုခေါ်သည်။ ဥပမအားဖြင့် သုတ္တန်ပိဋကတ် ခန္ဓသံယုတ်၌ ခန္ဓာငါးပါးကို တစ်မျက်နှာမျှသာ ဟောထားသော်လည်း အဘိဓမ္မာပိဋကတ်ဝိဘင်းပါဠိတော် ခန္ဓာဝိဘင်း၌ စာမျက်နှာပေါင်း (၆၈)မျက်နှာအထိ အသေးစိတ် ဟောကြားထားပါသည်။

ပရမတ္ထတရား(၄)ပါး

အဘိဓမ္မာတရားတော်တွင် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရမတ္ထတရား(၄)ပါးကို ဟောကြားထားခြင်းဖြစ်ရာ ပရမတ္ထဟူသောပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်မှာ မြတ်သောသဘောတရား၊ မိမိတို့ဆိုင်ရာ ပင်ကိုယ်သဘောလက္ခဏာများမှ မဖောက်ပြန်မပြောင်းလဲ မှန်ကန်တည့်မတ်သော သဘောတရားဖြစ်သည်။

စိတ်သည် အာရုံကိုသိခြင်းသဘောတရား၊ စေတသိက်သည် စိတ်ကိုမှီ၍ စိတ်ကိုခြယ်လှယ်သောသဘောတရား၊ ရုပ်သည် အပူအအေး ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းများကြောင့် ရှေးရုပ်အစဉ်သည် နောက်ရုပ်အစဉ်နှင့်မတူအောင် ထင်ရှားစွာဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောတရားနှင့် နိဗ္ဗာန်သည် ဒုက္ခခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းရာ သဘောတရားဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပါသည်။

စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တရားတို့သည် ကံ၊စိတ်၊ဥတု၊ ဓာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရား(၄)ပါးတို့က ပြုပြင်ဖန်တီးသောကြောင့် သင်္ခတတရားဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ကား အဆိုပါအကြောင်းတရား(၄)ပါးတို့၏ ပြုပြင်ဖန်တီးမှု ကင်းသောကြောင့် အသင်္ခတတရားမည်၏။

အဘိဓမ္မာ၏ထူးခြားချက်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သော တရားအလုံးစုံ ကို (၁)သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ (၂)ဝိနည်းပိဋကတ်၊ (၃)အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်ဟူ၍ ပိဋကတ်(၃)ပုံ ခွဲခြားထားသည်။

သုတ္တန်ပိဋကတ်သည် ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏ အလို အရွာ သယဝါသနာ စရိုက်တို့ကိုလိုက်၍ လူအများသိနားလည်နိုင်သော ဝေါဟာရများကိုသုံးနှုန်းလျက် ဟောကြားထားသော တရားတော် များ ဖြစ်၏။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာ၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင် စသောတရားတို့ကို ဟောကြားရာ၌ ပြည့် ပြည့်စုံစုံ ဟောကြားတော်မူခြင်းမပြုဘဲ တရားနာသူတို့နှင့် သင့်လျော်ရုံ၊ လျှောက်ပတ်ရုံသာ ဟောကြားတော်မူသည်။ သုတ္တန်ပိဋကတ်တွင် ဓမ္မာစကြာသုတ်၊ အနတ္တလက္ခဏာသုတ်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်စသော အရေးကြီးသောသုတ်တော်များ ပါဝင်သည်။ သုတ္တန်ပိဋကတ်သည် ဝေနေယျတို့၏ အသိဉာဏ် နှင့် သင့်မြတ်လျော်ကန်သည့် အသုံးအနှုန်းများကို ဦးစားပေး၍ ဟောကြားထားသော ဝေါဟာရဒေသနာဖြစ်၏။

ဝိနည်းပိဋကတ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝ ကများဖြစ်ကြသော ရဟန်းတော်များ လိုက်နာကျင့်သုံး ဆောက်တည်ရန်အတွက် မြတ်ဗုဒ္ဓက ပညတ်တော်မူခဲ့သည့် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်များသည် ကုဋေကိုးထောင် တစ်ရာရှစ်ဆယ်ငါးသန်း သုံးသောင်းခြောက် ထောင်မျှ အရေအတွက်ရှိပေသည်။ ၎င်းသိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ဘိက္ခုပါတိမောက်၌လာသော နှစ်ရာနှစ်ဆယ် ခုနှစ်သွယ် သောသိက္ခာပုဒ်တို့သည် မူလအခြေခံဖြစ်၍ အရေးကြီးဖြစ် ကြ၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ရဟန်းတော်များသည် မိမိ တို့၏ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာပုဒ်အဖြစ် အထူးရိုသေလေးစားစောင့် ထိန်းကြရပေမည်။ ဝိနည်းပိဋကတ်သည် သာသနာတော်၏ အသက်ဖြစ်၏။ ဝိနည်းတော်များနှင့်အညီ ကျင့်ကြံနေထိုင် ကြသော ရဟန်းတော်များသည် အထူးကြည်ညိုလေးစားဖွယ် ဖြစ်ကြပြီးလျှင် လူအပေါင်းတို့ ကုသိုလ်မျိုးစေ့များကို စိုက်ပျိုးကျေချရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်ကြပေသည်။ ဝိနည်းပိဋကတ်သည် တပည့်သာဝကများလိုက်နာကျင့် ကြံရန် အာဏာကို အသုံးပြုပညတ်တော်မူခဲ့သော အာဏာဒေသနာ ဖြစ်သည်။

အဘိဓမ္မာပိဋကတ်သည် သတ္တလောက၊ ဩကာသလောက၊ သင်္ခါရလောကဟုဆိုအပ်သော လောကသုံးပါးနှင့် နိဗ္ဗာန် တို့၏ အကြောင်းအရာများကို တကယ်အစစ်အမှန်ဖြစ်ကြ သော ပရမတ္ထတရား(၄)ပါးအဖြစ်ဖြင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ ဟောကြားထားသော ဒေသနာဖြစ်သည်။ အဘိဓမ္မာသည် ပရမတ္ထ သဘာဝတရားများကို ဖြစ်စဉ်အတိုင်းအကြွင်းမရှိ ဟောကြားတော်မူခဲ့သော ပရမတ္ထဒေသနာဖြစ်၏။ ခုနစ်ဝါမြောက် ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည် တွင် မယ်တော်မိနတ်သားအမှူးရှိသော နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းကို ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး အဘိဓမ္မာတရား ဟောကြားခဲ့သည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်အစွမ်းဖြင့် သဘာဝ လောကတစ်ခုလုံးကို မွေနှောက်ချောက်ချားလျက် ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာ၊ ဣန္ဒြေ စသောတရားတို့၏ သဘာဝဖြစ်စဉ်ကို နည်းမျိုးစုံတို့ဖြင့် အကြွင်းအကျန်မရှိအောင် ဝေဖန်ပိုင်းခြား၍ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ဓမ္မက္ခန္ဓာအရေအတွက်အားဖြင့် သုတ္တန်ပိဋကတ်တွင် (၂၁၀၀၀)၊ ဝိနည်းပိဋကတ်တွင် (၂၁၀၀၀) နှင့် အဘိဓမ္မာပိဋကတ်တွင် (၄၂၀၀၀)ရှိ၏။

ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာပိဋကတ်သည် သုတ္တန်ပိဋကတ်ထက် ဓမ္မက္ခန္ဓာ အရေအတွက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟောကြား သောနည်း အရေအတွက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထူးခြားဆန်း ကြယ်မှုအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သာလွန်သောတရားတော်ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် အဘိဓမ္မာဟု အမည်တွင်ခြင်းဖြစ်၏။ အဘိဓမ္မာ ကျမ်းများတွင် ကျမ်း(၇)ကျမ်းရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ (၁)ဓမ္မ သင်္ဂဏီ၊ (၂)ဝိဘင်း၊ (၃)ဓာတုကထာ၊ (၄)ပုဂ္ဂလပညတ် (ပုဂ္ဂလပညတ္တိ)၊ (၅) ကထာဝတ္ထု၊ (၆) ယမိုက်(ယမက)နှင့် (၇)ပဋ္ဌာန်း(ပဋ္ဌန)တို့ဖြစ်သည်။

အဘိဓမ္မာ၏အကျိုးကျေးဇူးများ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် လေးကြိမ်မြောက် ရတနသရသတ္တ ဟ၌ အဘိဓမ္မာပိဋကတ်မှ ပဋ္ဌာန်းတရားတော်တို့ကို ဆင်ခြင် သုံးသပ်တော်မူသောအခါ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်ကွန်မြူး လာ၏။

ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်၌ လိုဏ်ခေါင်းအထက်၌ ခိုအောင်းနေသော လင်းနီသား ငါးရာတို့သည် ရဟန်းနှစ်ပါး၏ အဘိဓမ္မာတရားရွတ်ဆိုသံကို ကြားရ၍ အာရုံပြုခဲ့ရာ ထိုကောင်း မြတ်သောအာရုံဖြင့် လင်းနီသားငါးရာတို့ သေလွန်ကြသည့်အခါ နတ်ပြည်သို့ရောက်ကြရသည်။

သူတို့သည် ကဿပဘုရားရှင် လက်ထက်တော်မှ ဂေါတမဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အထိ ဘုရားရှင်နှစ်ဆူကြား ဗုဒ္ဓန္တရ အသင်္ချေယျကာလပတ်လုံး အပါယ်သို့မလားကြဘဲ

နတ်ပြည်၌ပင် တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်ခဲ့ကြရ၏။ ဂေါတမဘုရားရှင်လက်ထက်တွင် လူယောက်ျားများဖြစ်ကြပြီး ရဟန်းဘဝကိုရရှိကြ၏။ ရဟန်းများအဖြစ်ဖြင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်ထံမှ အဘိဓမ္မာပိဋကတ်ကို ဦးဦးဖျားဖျား သင်ယူကြပြီးလျှင် အဘိဓမ္မာပိဋကတ်ဆောင် ရဟန္တာများဖြစ်လာကြ၏။

သာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ကို ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဟောကြား၍ ပြီးဆုံးသွားသောအခါတွင် နတ်ဗြဟ္မာကုဋေပေါင်း ရှစ်သောင်းတို့သည် ကျွတ်တန်းဝင်ကုန်၏။ မယ်တော် မိနတ်သားသည်လည်း သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေ၏။

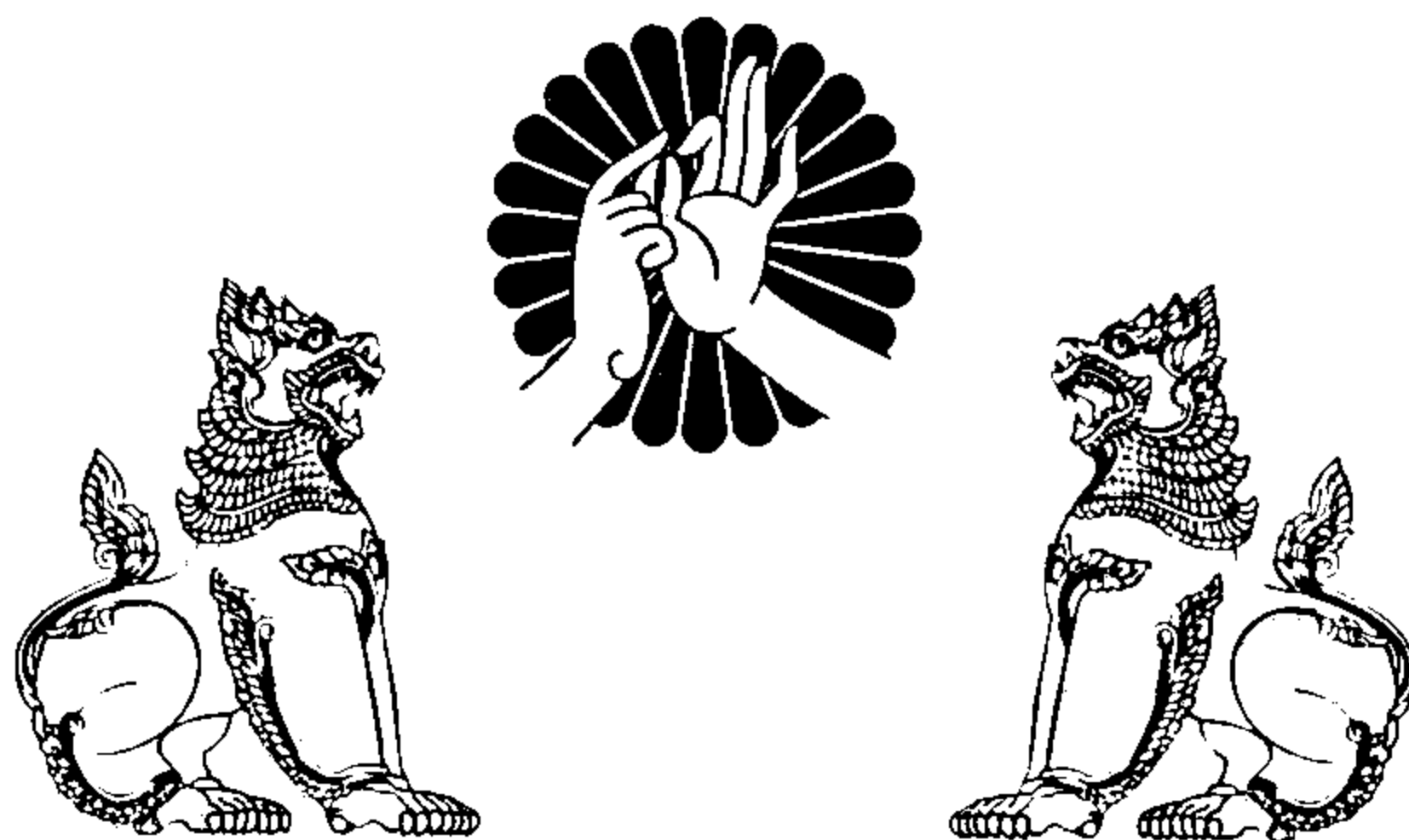
အဘိဓမ္မာတရားတော်သည် ပညတ်လောကကို ဖောက်ထွင်း၍ ပရမတ်လောကကို စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်းသူသော အခြေခံအရှိတရားများဖြင့်ဖွင့် ဆိုရှင်းပြထားသည့်အတွက် ဘဝ၏အမှန်သဘောကို ထင်ထင်ရှားရှား သိနားလည်စေ၏။

ကိုယ်၊ စိတ်နှစ်ပါးဟူသည်မှာ ရုပ်နာမ်အစုမျှသာဖြစ်၏။ ရုပ်နာမ်တို့၏ သဘာဝဖြစ်စဉ်များကို သိနားလည်လာသောအခါ ရုပ်နာမ်အစု၌ ငါဟူသောမာနစွဲ၊ ငါ့ဥစ္စာဟူသော တဏှာစွဲ၊ အတ္တကောင် (ငါ) လိပ်ပြာကောင်ရှိ၏ဟူသော ဒိဋ္ဌိစွဲတို့ကို ဖြိုခွဲနိုင်၏။

အဘိဓမ္မာဒေသနာကို ကျကျနနလေ့လာလျှင် အကြောင်းအကျိုးအပြည့်အစုံနှင့်တကွ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်နိုင်သော ယထာဘူတဉာဏ်ကို ရရှိနိုင်၏။ ထိုဉာဏ်ဖြင့် အယူလွဲမှု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် ယုံမှားသံသယဖြစ်မှု ဝိစိကိစ္ဆာတို့ကို အတော်အတန်ကာလအထိ ဖယ်ရှားနိုင်သောကြောင့် ထိုဉာဏ်ပိုင်ရှင်သည် စူဠသောတာပန်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိသည်မည်၏။ စူဠသောတာပန်ဖြစ်လျှင် နောက်ဘဝ၌ ဧကန်မုချ အပါယ်မလားရောက်တော့ချေ။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် အလွန်တရာအဖိုးတန် မွန်မြတ်လှစွာသော အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို မဖြစ်မနေ ဆည်းပူးပူဇော်၍ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်သင့်ပါကြောင်း စေတနာကောင်းဖြင့် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်အပ်ပါသည်။

ဦးအုန်းကျော်

ပညာသာသနာ

ကျွန်ုပ်သည် (၃၂) နှစ်အရွယ်မှစပြီး ရိပ်သာဝင်ပြီး တရားအားထုတ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ (၁၀)ရက်စခန်းပွဲဖြစ်ပါသည်။ တရားတွေနာရင်းနာရင်းနှင့် အပါယ်ကျမည့်ဘေးကို သိလာပါသည်။ သံသရာလည်ရမည့်အရေးကို ကြောက်လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရားစခန်းတွေဝင်ပြီး တရားအားထုတ်ခြင်း၊ တရားပွဲတွေလိုက်ပြီး တရားနာခြင်းတို့ကို အခြေအနေပေးရင်းပေးသလောက် လုပ်လာခဲ့ပါသည်။ တကယ်လုပ်ကြည့်မှ အပါယ်ပိတ်မည့်အရေးနှင့် အလယ်သံသရာရပ်မည့် အရေးသည် တကယ်ဝေးကြောင်းပို၍ပို၍ သိလာပါသည်။ သို့သော်လည်း အားမလျော့ဘဲ ထိုနှစ်ခုကိုဒီဘဝမှာ မရနိုင်ပေမယ့် ပါရမီဖြစ် ကုသိုလ်ဖြစ်လောက်တော့ ရနိုင်ပါတယ်ဆို တဲ့စိတ်နဲ့ ဆက်လုပ်လာခဲ့ပါသည်။

အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓရဲ့တရားတွေကို လေ့လာလိုက်စားရတာ ပျော်လည်းပျော်ပါတယ်။ စိတ်လည်း ချမ်းသာပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း အချိန်တွေပိုပိုပေးပြီး လုပ်လာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်ုပ်ရဲ့အသက်(၅၂)နှစ် ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ အချိန်ကျမှအခုပြောမယ့် ပညာ သာသနာကို နာကြားခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ (၃)နှစ် ကြာမှဒီတရားကို တစ်ခြားသူများအား ပြန် ပြောပြ နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ သို့သော်လည်း သေသေချာချာပြန် ပြောနိုင်တာက (၄)နှစ်မြောက်မှာပါ။ ယခု ကျွန်ုပ်အသက်(၅၇)နှစ်ကိုရောက်ပါပြီ။ ဒီတရားရတာ ငါးနှစ်ရှိပါပြီ။ အခု ဒီတရား လေးကိုတင်ပြချင်ပါတယ်။ ကျွန်ုပ်ရဲ့ အတ္တနောမတိဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားတွေကို (၂၅)နှစ်ကျင့်ကြံအားထုတ် လေ့လာခဲ့သမျှကို ကျွန်ုပ်နားလည်သလို တင်ပြလိုက်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်ရဲ့ ဘာသာရေးလုပ်ရတဲ့ရည်ရွယ်ချက်မှာ (၁) အပါယ်ပိတ်ဖို့ (၂) အလယ်သံသရာရပ်ဖို့ (၃) ပြုဖွယ်ကိစ္စကုန်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓရဲ့ အလိုတော်ကျဖြစ် ပါတယ်။ အပါယ်ပိတ်ဖို့ဆိုတာ အပယ်ဘယ်အချိန်ကျသလဲကို အရင်သိမှ အပါယ်ဘယ်အချိန် ပိတ်သလဲဆိုတာ သိမှာဖြစ်ပါသည်။ (ဥပမာ- မြွေကိုက်ခံရတဲ့ဘေးက လွတ်အောင်၊ မြွေဘယ်နေရာမှာ ရှိသလဲကိုသိပြီး ထိုမြွေကိုရှောင်ရှားသွားနိုင်မှ မြွေကိုက်ခံရတဲ့ဘေးက လွတ်မှာပါ။) ထို့ကြောင့် အပါယ်ဘယ်အချိန်ကျသလဲဆိုတာ အရင်ဦးဆုံးသိဖို့လိုပါ တယ်။

အပါယ် ဘယ်အချိန်ကျသလဲဆိုရင် သတ္တဝါတိုင်းမှာ အာရမ္မဏိကနဲ့ အာရုံဆိုတာရှိပါတယ်။ အာရမ္မဏိကဆိုတာ တကယ်ဖြစ်ပျက်တဲ့ ခန္ဓာဖြစ်ပါတယ်။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ(၅)ပါးဖြစ်ပါတယ်။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဓာတုက္ခန္ဓာ၊ သဉ္စက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့် ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒါကို ရုပ်နာမ်နှင့်ပြောရင် (၂)ပါး၊ ခန္ဓာနဲ့ပြောရင် (၅)ပါးဖြစ်ပါတယ်။ အတူတူပါပဲ။ တကယ်ဖြစ်ပျက်တဲ့ အာရမ္မဏိကခန္ဓာသည် အဇ္ဈတ္တလို့ခေါ်တဲ့ အတွင်းမှာရှိပြီး ၎င်း၏ဖြစ်ပျက်မှုသည် အလွန်မြန်သောကြောင့် (တစ်စက္ကန့်အတွင်းမှာရုပ်တွေက ကုဋေငါးထောင်ကျော်၊ နာမ်တွေက ကုဋေတစ်သိန်းကျော်၊ ဖြစ်တည်ပျက်/ဥပါဒ်၊ ဋီ၊ ဘင် ဖြစ်သွားပါတယ်) အဲဒီလိုမြန်တဲ့အတွက်ကြောင့် တကယ်ဖြစ်ပျက်တဲ့ခန္ဓာကို ဘယ်သူမှမမြင်နိုင်၊ ဖြစ်ပြီးသား ပျက်ပြီးသား ရုပ်နာမ်တွေကိုသာ အာရုံမှာမြင်ရပါတယ်။ အာရုံ ရုပ်နာမ်များသည် ဗဟိဒ္ဓ (အပြင်)တရားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တကယ်ဖြစ်ပျက်တဲ့ ရုပ်နာမ်တွေကို ဘယ်တုန်းကမှ ဘယ်သူကမှ မမြင်ရပါဘူး။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့မြင်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်များသည် ဖြစ်ပြီးသား၊ ပျက်ပြီးသား ရုပ်နာမ်များအဖြစ် အာရုံမှာသာ မြင်ရတယ်။ (စိတ်နှစ်စိတ် တစ်ပြိုင်နက် မဖြစ်နိုင်၊ တစ်စိတ်ပြီးမှတစ်စိတ်ဖြစ်သဖြင့်) ဖြစ်ပြီးသား ပျက်ပြီးသား ရုပ်နာမ်ဆိုလျှင် ယခုမြင်နေရတဲ့အချိန်မှာ တကယ်ဖြစ်ပျက်မှုသည်မရှိတော့ပါ။ (ဥပမာ- ထမင်းစားပြီးပြီလားမေးရင် ထမင်းစားခဲ့ပြီးရင် စားပြီးပြီလို့ပြန်ဖြေကြပါတယ်။ ထိုစားတဲ့အလုပ်သည် ယခုအချိန်မှာ မရှိတော့ပါ။)

ထို့ကြောင့် အာရုံမြင်ရတဲ့ရုပ်နာမ်များသည် ဖြစ်ပြီးသား ပျက်ပြီးသားများ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မရှိတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် အာရုံနာမ်များသည် ဖြစ်တော့ ဖြစ်တယ် မရှိဘူး။ မရှိတဲ့ဖြစ်နေတာ အာရုံရုပ်နာမ်များလို့ အပြန်အလှန်ပြောလို့ရပါတယ်။ ထိုသို့သိ ခြင်းသည်

မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သဘာဝတရားကို အမှန် အတိုင်းသိမြင်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက ပဉ္စက္ခန္ဓာမှာပါတဲ့ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည် သိမှုသဘောဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းသည် အာရုံတစ်ခုတည်းကိုသာ သိတဲ့သဘောရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မသေခင် နေနေရတုန်းမှာလည်း အာရုံရုပ်နာမ် များနှင့်သာ ရင်ဆိုင်ရပြီး၊ သေပေါက်သေဝ ရောက်ခါးနီးမှာလည်း အာရုံရုပ်နာမ်များနှင့်သာ ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ (တကယ်ဖြစ်ပျက်တဲ့ အာရမ္မဏိကရုပ်နာမ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည် မဟုတ်ပါ)

တဖန် ဗုဒ္ဓဝါဒသည် (၁) အနတ္တဝါဒ (၂) ဝိဘဇ္ဇဝါဒ (၃) ဘယ်သူနဲ့မှ မဆန့်ကျင်တဲ့ဝါဒ ဖြစ်ပါတယ်လို့သိရပါတယ်။ အနတ္တဝါဒသည် မရှိတဲ့ဝါဒဖြစ်သည်။ သို့သော် လုံးဝမရှိဘူးဆိုရင် ဥစ္ဆေဒိဋ္ဌိဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အရှိတရားအနေနဲ့တော့ မရှိဘူး။ အဖြစ်တရားအနေနဲ့တော့ရှိပါတယ်လို့ အနတ္တဝါဒကို အဲဒီလိုသိထားပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက နိဗ္ဗာန်အကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်သည် အာရုံတရား၊ ဗဟိဒ္ဓတရား၊ အသင်္ခတတရား၊ သန္တိသုခ အဇ္ဈတိရသဖြစ်ပြီး အစဉ်ရှိတဲ့တရားဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်သည် အစဉ်ရှိတဲ့တရား ဖြစ်ပြီး၊ အာရုံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာသည် အစဉ်မရှိတဲ့တရားဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အာရုံဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အစဉ်မရှိတာကို သိအောင်လုပ်လိုက်လျှင် အစဉ်ရှိတဲ့နိဗ္ဗာန်သည် အလိုလို ပေါ်ပြီးသားဖြစ်ပါသည်။

အပါယ်ဘယ်အချိန်ကျသလဲဆိုရင် ပတ်သက်မှု(၃)ခုကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ (၁) အာရမ္မဏိကခန္ဓာရယ်၊ (၂) ဥပါဒါနိလေးပါးရယ်၊ (၃) အာရုံခန္ဓာရယ် ပတ်သက်မှုကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ အာရမ္မဏိကခန္ဓာနဲ့ အာရုံခန္ဓာအကြောင်းကို အထက်ကပြောခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့် ယခု ဥပါဒါနိလေးပါးအကြောင်းကို ပြောပါမယ်။ ဥပါဒါနိလေးပါးမှာ (က) ကာမုပါဒါနိ၊ (ခ) ဒိဋ္ဌုပါဒါနိ၊ (ဂ) သီလဗ္ဗတပါ

ဒါနံနှင့် (ဃ) အတ္တဝါတုပါဒါနံတို့ဖြစ်ပါသည်။ ဒိဋ္ဌပါ
ဒါနံနှင့် အတ္တဝါတုပါဒါနံသည် အပြစ်ကြီးပြီး၊ ကာမုပါ
ဒါနံနှင့် သီလဗ္ဗတုပါဒါနံသည် အပြစ်သေးသည်။ ဒိဋ္ဌ
ပါဒါနံနှင့် အတ္တဝါတုပါဒါနံတို့ပြုတ်လျှင် ကာမုပါဒါနံ
နှင့်သီလဗ္ဗတုပါဒါနံတို့သည် ကျွဲကူးရေပါပြုတ်ပါသည်။
သတ်သတ်ဖြုတ်စရာမလိုပါ။ တဏှာက လိုချင်တာ၊
ဥပါဒါနံက စွဲစွဲလန်းလန်းနှင့်မရမနေလို ချင်တာ ဖြစ်ပါ
သည်။ ထိုဥပါဒါနံလေးပါးသည် အာရမ္မဏိကဲ့သို့
(အဇ္ဈတ္တ)အတွင်းမှာရှိပါသည်။ ဥပါဒါနံ၏ သဘာဝသည်
မြင်ရတဲ့ခန္ဓာမှာ စွဲပါတယ်။ မမြင်ရတဲ့ခန္ဓာမှာမစွဲပါ။

အပါယ်ကျပုံမှာ ဥပါဒါနံလေးပါးသည် အာရမ္မ
ဏိက မနောဝိညာဉ်နှင့် ယှဉ်၍ယှဉ်၍ဖြစ်ပါသည်။
(တနည်း) ဥပါဒါနံလေးပါးသည် ဝိပက်ခန္ဓာကို မှီ၍မှီ၍
ဖြစ်ပါသည်။ အာရမ္မဏိကခန္ဓာသည် မြန်သဖြင့်မမြင်ရပါ။
ထို့ကြောင့် ဥပါဒါနံလေးပါးသည် မြင်ရတဲ့အာရုံခန္ဓာမှာ
ဒိဋ္ဌိတဏှာတို့ဖြင့် သွား၍စွဲပါသည်။ ထို့ကြောင့်
အာရုံခန္ဓာကို ဥပါဒါနကန္ဓာ၊ စွဲလန်းလို့ဖြစ်တဲ့ခန္ဓာ၊
ဖြစ်ပြီးသား ပျက်ပြီးသားခန္ဓာ၊ သက္ကာယခန္ဓာစသည်ဖြင့်
ခေါ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အာရုံခန္ဓာသည်(မှန်ထဲကခန္ဓာ)
ကဲ့သို့ ဖြစ်နေရက်နဲ့ မရှိဘူး။ မရှိဘဲနဲ့ ဖြစ်နေတာသည်
အာရုံဥပါဒါနကန္ဓာလို့ အမှန်ကိုအမှန်အတိုင်းသိထားသဖြင့်
သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါသည်ပင်လျှင် တရားရရှိအဓိက
အကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ ထို့ကြောင့် အာရုံထဲမှာမြင်
နေရတဲ့ ရုပ်နာမ်အဖြစ်တရားတွေကို အမှန်မသိဘဲ
အရှိတရားလို့ထင်ပြီး ကိလေသာ (လောဘ၊ဒေါသ၊မောဟ)
တွေကို ကုန်အောင်ပျောက်အောင် တရားတွေအားထုတ်ပြီး
ပယ်သတ်နေကြတော့ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် ဥဇ္ဈေဒဒိဋ္ဌိတွေဖြစ်နေ
ပါတယ်။ ထို့ပြင် အာရုံမှာမြင်နေရတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေကို
အရှိယူပြီး သူ ငါလို့ ယူလိုက်တော့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြစ်ပြီး
အပါယ်ကျပါပြီ။ ထိုအပါယ်သည် မသေခင်ကျတဲ့အပါယ်
ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အပါယ်ကျတယ်ဆိုတာ

သိရပါသည်။

ထို့ကြောင့် အပါယ်ပိတ်ဖို့ဆိုရင် အာရုံ
ထဲမှာမြင်နေရတဲ့ရုပ်နာမ် (လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)
ကိလေသာတရားများသည် ဖြစ်တော့ဖြစ်တယ် မရှိ
ဘူးလို့၊ မရှိဘဲနဲ့ ဖြစ်နေတဲ့တရားများလို့ အမှန်ကိုသိခဲ့
လျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပါပြီ။ (ဒါသည် သစ္စာတရားကိုသိဖို့
အရေးကြီးဆုံး အဓိကအချက်ဖြစ်ပါသည်။) ထိုသို့
အမှန်ကို အမှန်အတိုင်းသိမယ်ဆိုရင် အရှိယူတဲ့
(သဿတဒိဋ္ဌိ)လည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ ကုန်အောင်
ပျောက်အောင်လုပ်တဲ့ (ဥဇ္ဈေဒဒိဋ္ဌိ)လည်းမလုပ် တော့ဘူး။
သူ ငါလို့ ယူတဲ့(သက္ကာယဒိဋ္ဌိ)လည်း မယူတော့ဘူး။
ထို့ကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ(၆၂)ပါးကို အကျဉ်းချုံးရင် (၁)
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ = အပါယ်ကျစေတယ်။ (၂) သဿတဒိဋ္ဌိ
= အလယ်သံသရာ (၂၇) ဘုံကိုလည်စေတယ်။ (၃)
ဥဇ္ဈေဒဒိဋ္ဌိ = နိဗ္ဗာန်ကိုတားမယ်၊ ဆင်းရဲမယ်ဆိုတဲ့
ဒုက္ခသစ္စာကို ဖြစ်စေတဲ့အကြောင်း သမုဒယသစ္စာဖြစ်တဲ့
ဒိဋ္ဌိ (၃)ပါးကိုလည်း ပယ်ရာမည်ပါတယ်။ ဤသို့ပယ်
ခြင်းသည် အကျင့်နှင့် ပယ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ အသိနှင့်ပယ်တာ
ဖြစ်ပါတယ်။ (နတ္ထိ ကိလေသာ ပဟာနာယ = ကိလေသာ
မရှိဘူးဆိုတာ သိခြင်းသည် ပယ်ခြင်းမည်ပါတယ်။)
ထိုသို့ ဒုက္ခသစ္စာကိုဖြစ်စေတဲ့ ဒိဋ္ဌိ(၃)ပါး (သမုဒယသစ္စာ)
ကို အသိနှင့်ပယ်ခြင်းသည် ပညာသာသနာ ဖြစ်ပါသည်။

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် သစ္စာကိုမသိဘဲ အပါယ်
ပိတ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ရောက်သူ မရှိပါ။ သစ္စာလေးပါး ရှိပါ
သည်။ (၁)ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြား သိရမည်။ (၂)
သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ရမည်။ (၃)နိရောဓသစ္စာကို
ဆိုက်ရောက်ရမည်။ (၄) မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားများရမည်
တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားသိရမည်ဆိုသည်မှာ
ဒုက္ခသစ္စာထိုက်အောင် ဆင်းရဲစေတဲ့အာရုံခန္ဓာနဲ့ ဒုက္ခ
သစ္စာထိုက်အောင် ဆင်းရဲတဲ့အာရမ္မဏိကခန္ဓာကို
ပိုင်းခြားသိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ရ

ဆက်ပညာကို မမ္မအမြင်ဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်မသည် ဆေးတက္ကသိုလ်(၁)၊ ရန်ကုန် ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးမှ ဦးနှောက်နှင့်အာရုံကြော ဆေးကုသဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ပါမောက္ခ ဌာနမှူးတစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။

ဦးနှောက်နှင့်အာရုံကြော ဆေးပညာဘာသာ ရပ်သည် အထူးပြုဘာသာရပ်တစ်ခု ဖြစ်သည့် အတွက် ကျွန်မသည် များသောအားဖြင့် (ဘွဲ့လွန် ကျောင်းသားများ) Post graduate (Master & Students ကိုသာ စာသင်ကြားပေးရပါသည်။

ဦးနှောက်နှင့်အာရုံကြော ဆေးပညာဘာသာရပ်သည် ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်သော ရုပ်ခန္ဓာ (ရူပက္ခန္ဓာ) နှင့်နာမ်ခန္ဓာ(၄)ပါးဖြစ်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့် ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ ပေါင်းစည်းတွေ့ဆုံရာ အချက်အချာဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဦးနှောက်နှင့်အာရုံကြော ဆေးပညာဘာသာရပ်သည် အနည်းငယ်ခက်ခဲနက်နဲ ရှုပ်ထွေးသဖြင့်လည်းကောင်း၊ Adult Teaching System ဖြစ်သည့် အတွက်လည်းကောင်း၊ Active participation Learning System ဖြစ်စေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ကျွန်မ၏ ပထမဦးဆုံး သင်ကြားပို့ချချိန်တွင် မည်သည့်စာကိုမှ မသင်ကြားသေးပဲ အောက်ပါ 'R's Reflect the Step of Right Education Flow Chart (or) Algorithm ကို ကျောင်းသားများနှင့် အတူ ဆွေးနွေးပြောဆိုခြင်း စတင်ပြုလုပ်ပါသည်။

ဆေးပညာဘာသာရပ်၏ စာမေးပွဲများသည် Theory (ရေးဖြေ)၊ Clinical Examination (လူနာများအား လက်တွေ့ စမ်းသပ်ဖြေ ဆိုခြင်း)၊ Viva Voice (နှုတ်ဖြေ)၊ (လူနာနှင့် သူ၏ မိသားစုများကို ကောင်းမွန်စွာ ဆက်ဆံပြောဆို အကြံပေးနိုင်ခြင်း) စသဖြင့် (၄) ပိုင်း စစ်ဆေး

အကဲဖြတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ပါသည်။ အမှန်စင်စစ်မှာမူ Knowledge (အသိပညာ)၊ Skills (ကျွမ်းကျင်မှု) နှင့် Attitude (အမူအကျင့်)များ အားလုံးကို ပြည့်စုံစွာ စစ်ဆေးသော စာမေးပွဲများဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မှန်ကန်စွာသိနား လည်ခြင်း (Right Knowledge) ၊ မှန်ကန် တိကျစွာ စမ်းသပ်စစ်ဆေးနိုင်ခြင်း (Right & thorough Clinical Skills) နှင့် Right Attitude (မှန်ကန်သော စိတ်နေသဘောထားနှင့် အမူအကျင့်များ) လိုအပ်ပါသည်။

ယခင်က ကျွန်မသည် အောက်ပါ Flow Chart (or) Algorithm ကို ရေးဆွဲဆွေးနွေးသည့် အခါတွင် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့သော ဓမ္မစကြာတရားဦးမှ မဂ္ဂင်(၈)ပါး(Noble Eightfold Path) ကို ယှဉ်၍ မစဉ်းစားဖြစ်ခဲ့ပါ။ ယခု သီတဂူအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တွင် ဗုဒ္ဓစာပေများကို လေ့လာဆည်းပူး သင်ကြားသည့်အချိန်မှစ၍ ကျွန်မသည် လောကီ သိပ္ပံပညာများလေ့လာသင်ကြားရာတွင် ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ တရားတော်များနှင့် ယှဉ်တွဲလိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်သည်ကို နားလည်သဘောပေါက်မိပါသည်။

ပညာရေး (Education) ဟုဆိုရာတွင် - Reading Comprehension (စာဖတ်ရှုနားလည်ခြင်း) Listening (နားစိုက်မှတ်သားခြင်း)၊ Writing(ရေးမှတ်ခြင်း) Speaking (နှုတ်ဖြင့်ပြောဆိုမှတ်သားခြင်း) နှင့် Practicing (လေ့ကျင့်ခြင်း) စသည့် အာရုံခြောက်ပါးတို့ဖြင့် လုပ်ဆောင်အပ်သော အလုပ်အမှုများပင် ဖြစ်ပါသည်။

'R's Reflect step of the Right Education. Noble Eightfold Path

Reading -	Religion (or) any kinds of education	(Right understanding)
Remembering -	Reational thinking & Reasoning power	(Right thought)
Repetition -	Recognition skills	(Right understanding)
Revision -	Reassure the knowledge	(Right Mindfulness)
Refresh & Regain the memory		(Right effort)
Ready to sit examination -	Respect the exam's Rules & Regulation	(Right Livelihood, Right Speech)
Right & Relevant answer -	Recall the memory	(Right effort)
Don't be Reckless & Restless		(Right action)
For best Result,	Raise the qualification with Reputation & Rewards	

မဂ္ဂင်(၈)ပါး Noble Eightfold Path ဆိုသည်မှာ -

သမ္မာဒိဋ္ဌိ	မှန်သော အမြင်။	(Right Understanding)
သမ္မာသင်္ကပ္ပ	မှန်သော အကြံ။	(Right Thought/ Contemplation)
သမ္မာဝါစာ	မှန်သော စကား။	(Right Speech)
သမ္မာကမ္မန္တ	မှန်သော အလုပ်။	(Right Action)
သမ္မာအာဇီဝ	မှန်သော အသက်မွေးမှု။	(Right Livelihood)
သမ္မာဝါယာမ	မှန်သော အားထုတ်မှု။	(Right effort)
သမ္မာသတိ	မှန်သော အောက်မေ့မှတ်သားမှု။	(Right Mindfulness)
သမ္မာသမာဓိ	မှန်သော တည်ငြိမ်မှု။	(Right Concentration)

1. Reading စာဖတ်ခြင်း။
2. Remembering မှတ်မိခြင်း။
3. Rational thinking ကြောင်းကျိုးစပ်ဆက်၍ စဉ်းစားချင့်ချိန်နိုင်ခြင်း။
4. Reasoning power စဉ်းစားချင့်ချိန်နိုင်စွမ်း။
5. Repetition အဖန်တလဲလဲ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
6. Recognition မှတ်မိခြင်း။
7. Refresh & Regain the memory မှတ်ဉာဏ်ကိုအားသစ်လောင်း၍ ပြန်လည်လန်းဆန်းစေခြင်း။
8. Revision ပြန်လည်လေ့ကျင့်သင်ကြားဖတ်ရှုခြင်း။
9. Reassure the knowledge အသိပညာဗဟုသုတများအား ခိုင်မာသေချာစေခြင်း။
10. Respect လေးစားခြင်း။
11. Rules & Regulations စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများ။
12. Ready to sit examination စာမေးပွဲဖြေဆိုရန် အသင့်ရှိနေခြင်း။

13. Right & Relevant Answer	မှန်ကန်သင့်တင့်သော ဖြေဆိုမှု။
14. Recall the memory	မှတ်သားထားသည်များကို ပြန်လည် အမှတ်ရအောင် စဉ်းစားခြင်း။
15. Reconsider the facts	အချက်အလက်များအား ပြန်လည်စဉ်းစားသုံးသပ်ခြင်း။
16. Reckless	မဆင်ခြင်၊ မစစ်ဆေးခြင်း။
17. Restless	ယောက်ယက်ခတ်ခြင်း။
18. Best Result	အကောင်းဆုံးရလဒ်။
19. Raise the qualification	အရည်အသွေးကိုမြှင့်တင်ခြင်း။
20. Reputation	နာမည်ဂုဏ် သတင်းကျော်စောခြင်း။
21. Rewards	ဆုလာဘ်များ။

ပညာရပ်တစ်ခုအား လေ့လာရာတွင် လည်းကောင်း၊ စာပေတစ်ခုအား ဖတ်ရှု ကျက်မှတ်ရာ တွင်လည်းကောင်း အကောင်းဆုံးရလဒ်ကို ရရှိနိုင်ရန်အတွက် သညာသိဖြင့် သိရှိမှတ်မိနိုင်ရန် မှန်ကန်သော အမြင် (သမ္မာဒိဋ္ဌိ) ရှိမှသာ ဆင်ခြင်တုံတရား၊ ကျိုးကြောင်းဆက်စပ် စဉ်းစားနိုင်စွမ်း ဖြင့်ညာဏ်ဖြင့်ယှဉ်ကာဖတ်ရှု နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်စွဲမြဲစွာ မှတ်မိ နေစေရန် အဖန်တလဲလဲ၊ ထပ်ခါထပ်ခါ ဖတ်ရှု လေ့လာရပါမည်။ ထိုသို့ လေ့လာဖတ်ရှုရာတွင် မှန်သောအကြံ(သမ္မာသင်္ကပ္ပ) ရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုမျှသာမက သင်ယူလေ့လာဖတ်ရှုပြီးသော စာပေ(သို့မဟုတ်)သင်ခန်းစာများကိုပြန်လည် လေ့ကျင့် သင်ကြားလေ့လာမှသာလျှင် အသိ ပညာ ဗဟုသုတများသည် ပိုမိုခိုင်မာစွဲမြဲပြီး မိမိ၏မှတ်ညာဏ်ကို အားသစ်လောင်းပေးသကဲ့သို့ ရှိလာ ပါမည်။ ထိုသို့ပြန်လှန်လေ့လာ ကျက် မှတ်ရန်အတွက် မှန်သောအမြင် (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ မှန်သောအောက်မေ့မှတ်သားမှု (သမ္မာသတိ)နှင့်မှန်သောအားထုတ်မှု (သမ္မာဝါယာမ)တို့နှင့်ပြည့်စုံရန် လိုအပ်ပါသည်။ အထက်ပါအ ချက်များအားလုံး လိုက်နာကျင့်ဆောင်ပြီးသူသည် ကျောင်းသားဖြစ်ပါက စာမေးပွဲဖြေဆိုရန် အသင့်အနေအထား ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ပြီး ဖြေဆိုရာတွင်လည်း သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများအား ရှိသေလိုက်နာခြင်း၊ မှန်သောအသက်မွေးမှု (သမ္မာအာဇီဝ)နှင့် မှန်သောစကား(သမ္မာဝါစာ)တို့ကို ကျင့်သုံး၍ မိမိ၏မှတ်ညာဏ်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားသုံး သပ်ခါ မှန်ကန် သင့်တင့်သော အဖြေများကို ဖြေဆိုရာတွင် မှန် သော အားထုတ်မှု (သမ္မာဝါယာမ) နှင့် မှန်သောအ လုပ် (သမ္မာကမ္မန္တ)နှင့်အညီ ဖြေဆိုရမည် ဖြစ်ပါသည်။ မဆင်မခြင်၊ မစစ် မဆေးပဲ ဖြေဆိုခြင်းနှင့် စိတ်တည်ငြိမ်မှုမရှိပဲ ယောက်ယက်ခတ်ခြင်းများ မဖြစ်စေရန် ရှောင်ကြဉ်ပြီး မှန်သော တည်ငြိမ် မှု (သမ္မာသမာဓိ) ဖြင့် ကြိုးစားဖြေဆိုရပါမည်။ အထက်ပါအတိုင်းဖြေဆိုလေ့လာသူသည် အကောင်း ဆုံးရလဒ်အဖြစ် နာမည်သတင်း ကျော်စောခြင်းကို ဆုလာဘ်အဖြစ်ရရှိပြီး ထူးချွန်စွာအောင်မြင် နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ခေတ်အမြင်အရ တော်သော၊ ချက်ချာပါးနပ်သောသူကို လူတော်လူကောင်း (Smart Person) သတ်မှတ်ထားပါသည်။ “လူတော်လူကောင်း”ဟု ဆိုရာတွင် ‘တော်သည်’ဆိုသည်မှာ ပညာအရည် အချင်းကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်ပြီး၊ =ကောင်းသည်+ ဆိုသည် မှာ အကျင့်စာရိတ္တ ပိုင်းဆိုင်ရာကောင်းမွန်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် လူတော် လူကောင်း (Smart Person) တစ်ဦးအနေဖြင့် အောက်ပါ အရည်အချင်းများနှင့်လည်း ပြည့်စုံရန် လိုအပ်ပါသည်။ SMART ၏ အမှန်စင်စစ် အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်မှာ-

- S - Specific (တိကျသော)
- M - Measurable (တိုင်းတာနိုင်ခြင်း၊ ချင့်ချိန် ခန့်မှန်းနိုင်ခြင်း)
- A - Achievable (စွမ်းဆောင်နိုင်သော၊ အောင်မြင်ဖြစ်မြောက်နိုင်သော)
- R - Reliable (ယုံကြည်အားထားရသော)
- T - Timebound (သတ်မှတ်ထားသော အချိန်အတွင်း ပြီးစီးအောင်လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း)

တော်သော၊ ချက်ချာပါးနပ်သောသူတစ်ဦး ဖြစ်စေရန်အတွက်မှာ မည်သည့် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားတွင်မဆို လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် သာမန် လက်သမားတစ်ဦး၏ အလုပ်တွင်လည်း အထက်ပါ S-M-A-R-T အချက်များအားလုံး လိုအပ်နေမည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ လက်သမားသည် အတိုင်းအတာ (၃ပေထ ၅ပေထ ၂ပေ) ရှိသော ခိုင်ခံ့သည့် ကျွန်းသား စားပွဲတစ်ခုကို လေးရက်အတွင်း ပြီးစီးအောင်ပြုလုပ် ရမည်ဆိုပါက-

- Specific ကျွန်းသား
- Measurable အတိုင်းအတာ (၃ပေထ ၅ပေထ ၂ပေ)
- Achievable စားပွဲ
- Reliable ခိုင်ခံ့သော
- Timebound (၄) ရက် စသည်ဖြင့် ခွဲခြားပြနိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ စာမေးပွဲဖြေဆိုရာတွင်လဲ တိကျစွာဖြေဆို နိုင်ခြင်း၊ ချင့်ချိန်ခန့်မှန်း နိုင်ခြင်း၊ အောင်မြင်စွာဖြေဆိုနိုင်ခြင်း၊ ဆရာ ဆရာမများ၏ယုံကြည်အားထားမှုရခြင်း၊ သတ်မှတ်ချိန်အတွင်း ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုနိုင်ခြင်း စသည့်အချက်များ အရေးကြီးကြောင်းသိရှိနိုင်ပါသည်။ ဆရာဝန်များ၊ ဗိသုကာပညာရှင်များ၊ သုတေသနပြုလုပ်နေသော သိပ္ပံပညာရှင်များပင် ဖြစ်စေ၊ ရုံးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် နေကြသော မန်နေဂျာများ၊ ဝန်ထမ်းများ ဖြစ်စေ မည်သည့်အလုပ် အမျိုးအစား၊ မည်သည့်အလွှာမှဖြစ်စေ အထက်ပါ SMART နှင့်ပြည့်စုံမှသာ အမှန်တကယ် တိုးတက်အောင်မြင် ထက်မြက်ကြသည်များ ဖြစ်လာကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါ အချက်များအနက်မှ အရေးကြီးသော အချက်တစ်ခုမှာ Reliable (ယုံကြည်အား ထားရသော)

ဟူသည့် အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ လူတစ်ဦး ယုံကြည်အားထားသည်ဆိုရာတွင် ထိုသူ၏ ပညာနှင့်စာရိတ္တ(တနည်း) ပညာနှင့်သီလအား အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်လေးစားနိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ သီလနှင့်ပြည့်စုံသည်ဟု ဆိုရာတွင်လည်း လူတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် စာရိတ္တသီလ၊ ခါးဝတ်ပုဆိုး ကဲ့သို့မြဲစွာ ဆောက်တည်ကျင့်ကြံအပ်သော ဝါရိတ္တ(၅)ပါးသီလ နှင့် ရှောင်ရှားရမည့် ဒုစရိုက်(၁၀)ပါးကို ကောင်းစွာရှောင်ကြဉ်ခြင်း ပြုသောသူကိုသာလျှင် သီလနှင့်ပြည့်စုံသည်ဟု သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။

ငါးပါးသီလ

ပါဏာတိပါတာ

သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း၊

အဒိန္နာဒါနာ

သူတပါးပစ္စည်းအား ပိုင်ရှင်မသိပဲ ယူခြင်း၊

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ

သူတပါးသားမယားအား ပြစ်မှားခြင်း၊

မုသာဝါဒါ

လိမ်ညာ ပြောခြင်း၊

သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဌာန

မူးယစ်စေတတ်သော အရက်သေစာများ သောက်စားခြင်း။

ဒုစရိုက် (၁၀) ပါး

ကာယဒုစရိုက် (၃)ပါး= ပါဏာတိပါတာ

သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း၊

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ

သူတပါးသားမယားအား ပြစ်မှားခြင်း၊

အဒိန္နာဒါနာ

သူတပါးပစ္စည်းအား ပိုင်ရှင်မသိပဲ ယူခြင်း၊

ဝစီဒုစရိုက်(၄)ပါး=

မုသာဝါဒ

လိမ်ညာ ပြောခြင်း၊

ပိသုဏဝါစာ

ချောပစ်ကုန်းတိုက်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း။

ဖရသဝါစာ

ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားကိုပြောဆိုခြင်း။

သမ္ပပ္ပလာပဝါစာ

အကျိုးမရှိ၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကိုပြောဆိုခြင်း။

မနောဒုစရိုက်(၃)ပါး= အဘိဇ္ဈာ

သူတပါးပစ္စည်းအား မနာလိုခြင်း၊ ရယူလိုခြင်း။

ဗျာပါဒ

သူတပါးအသက်အား သေစေလိုခြင်း။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ

မှားယွင်းသောအယူရှိခြင်း။ (သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ)

တိုးတက်လာသောခေတ်ကြီးတွင် စာမေးပွဲဖြေဆိုရာတွင်ပင်လျှင် စည်းကမ်းမလိုက်နာခြင်းနှင့် မသမာမှု ချိုးစုံ (ဥပမာအားဖြင့်) များယူဆောင်လာခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်တွင် ရေးမှတ်လာခြင်း၊ သူတပါးဆီမှ ကူးယူခြင်း စသော ဒုစရိုက် အကျင့်များကို တွေ့ရှိနေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားအရွယ်မှ စတင်ပီး မဂ္ဂင်(၈) ဝါးအတိုင်း လိုက်နာကျင်းသုံးမည် ဆိုပါက လူတော်လူကောင်းများစွာ ပေါ်ထွန်းလာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ အနေဖြင့် စာမေးပွဲတခုဖြေဆိုရာတွင် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ဝီရိယ စသည့် မဂ္ဂင်(၈) ပါး အကျင့်မြတ်နှင့် လျော်ညီစွာ ဖြေဆိုမှသာ စာမေးပွဲကို ထူးထူးချွန်ချွန်အောင်မြင်ပြီး ရှိရင်းစွဲ အတန်းမှ ကျွတ်လွတ်အောင်မြင်ကာ ပိုမိုမြင့်သော အတန်းသို့ တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်မည့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာများ ရရှိခံစားမည် ဖြစ်ပါသည်။

မဂ္ဂင်(၈)ပါး အကျင့်မြတ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ကျင့်ကြံသူသည် လောကုတ္တရာချမ်းသာဖြစ်သည့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကာ ဒုက္ခဆင်းရဲအပေါင်းမှ ငြိမ်းအေးလွတ်မြောက်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ နိဗ္ဗာန် မရမီ စပ်ကြားတွင် လောကီ ကောင်းကျိုးချမ်းသာများ ရရှိနိုင်မည်မှာ မုချဖြစ်ပါသည်။

အတွေးမှန်မှ အသိမှန်မည်။

တွေးသိကြံလုပ်

အသိမှန်မှ အကြံမှန်မည်။

အမှန်ဟုတ်က

အကြံမှန်မှ အလုပ်မှန်မည်။

မုချမသွေ

အလုပ်မှန်မှ အောင်မြင်မှုနိဗ္ဗာန်ရနိုင်မည်။

အောင်မြင်မလေ

ဒေါက်တာဝင်းမင်းသစ်

(၉-၉-၂၀၁၁)

သီတာဂုဏ်ဗျူဟာပုဒ္ဓိတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

သံဃာ့အသံ - The Voice of Sangha

နစ်ပတ်လည်ကျောင်းသားမဂ္ဂဇင်း

ဝတ္ထုတိုကဏ္ဍ

အမှောင်ခွင်း၍

ညက်ညက်အလင်းခို၍

‘ဟလို ဟလို မမလတ်လား’

‘အေး၊ ပြော’

‘မမလတ် အားပြီးလား၊ ၁၀:၀၀ နာရီလောက် သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် သွားရအောင်’

‘ဘာသွားလုပ်ဖို့လဲ’

‘အဲဒီမှာ 'Fundamental Buddhism'(၃)လ သင်တန်းဖွင့်မယ်၊ စာမေးပွဲဖြေပြီးရင် အောင်လက်မှတ်ရမယ်၊ ဒီနေ့ စာရင်းသွားသွင်းရအောင်၊ မမလတ် မှတ်ပုံတင်၊ သန်းခေါင်စာရင်းနဲ့ ဓါတ်ပုံ(၂)ပုံ ယူခဲ’

‘ဟင် ငါမတက်ဘူး၊ နင်ဘဲသွားတက်၊ ငါက အသက်လည်းကြီးပြီ၊ မျက်စိလည်းမှုန့်၊ စာလည်း မကျက်နိုင်တော့ဘူး၊ ကျသွားရင်လည်း ရှက်စရာကြီး’

‘အို မမလတ်ကလည်း ဟိုမှာ မမလတ်ထက်ပိုပြီး အသက်ကြီးတဲ့လူ အများကြီး’

‘ချို့’မှာ အဖော်မရှိလို့ ဝိုင်းတက်ပေး၊ ၁၀:၀၀ နာရီသွားမယ်၊ ဒါပဲ၊ ဒါပဲ’

အင်း ကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ပြီး ထပ်ငြင်းလို့မသင့်၊ အားနာပါးနာနဲ့ ပါသွားရော၊ ဟိုရောက်တော့ လူပြည့်လို့ စာရင်းပိတ်သွားပြီတဲ့၊ ရင်ထဲကျိတ်ပြီး ဝမ်းသာသွားတယ်၊ တက်စရာမလိုတော့ဘူး၊ တစ်ပူအေးပြီးပေါ့။

နောက်တစ်နေ့ ဖုန်းလာပြန်ရော...

‘မမလတ်၊ ကျောင်းက ဖုန်းလာတယ်၊ စာရင်း ထပ်သွင်းလို့ရတယ်၊ လူထပ်တိုးပေးတယ်၊ သွားရ အောင်’ တဲ့။

ဟိုရောက်တော့ အကျိတ်အနယ်တိုးတွေပြီး စာရင်းပေးနေကြတယ်၊ စာရင်းမပါမှာကိုတောင် စိုးရိမ်နေကြတယ်၊ အရမ်းအံ့ဩသွားတယ်။

သင်တန်း စတက်တော့ ကျောင်းသူဘဝပြန် ရောက်သလိုဖြစ်ပြီး၊ ပျော်သလိုတော့ရှိသား၊ တက် ဖြစ်တဲ့အတူတူတော့ စာမေးပွဲမကျအောင် ကြိုးစား ရမယ်။

ပထမရက် စာသင်တန်းပြည့်လျှံပြီး extention အခန်းမှာတက်ရတယ်၊ ယောက်ျားလေးတွေလည်း အများကြီးပါလား၊ လူငယ်လေးတွေ ချီးမွမ်းစရာဘဲ၊ သူတို့အရွယ်လေးတွေနဲ့ ကိုယ့်ဘာသာရေးမှာ စိတ်ဝင် စားမှုရှိကြတယ်။ သင်တန်းသားအားလုံး တက်တက်ကြွကြွ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် မြင်ရတော့၊ ကိုယ်ပါရောပြီး တက်တက် ကြွကြွ ဖြစ်သွားတယ်။

ပထမဆုံးအချိန် သီတဂူဆရာတော်ကြီးကိုယ် တိုင် စတင်သင်ကြားတာ ကိုယ်တိုင်ဖူးမြင်ရ၊ သင်ကြား ရတာ တန်ဖိုးရှိလိုက်တာလို့ ခံစားလိုက်ရပါတယ်။ အိမ်မှာသာ နေနေရင် အချိန်တွေ အလဟဿဖြစ်ပြီး အခုတော့ စက္ကန့်တိုင်း၊ မိနစ်တိုင်း တန်ဖိုးရှိရှိ နေရ တယ်လို့ ခံစားမိလိုက်ပါတယ်။

ငယ်စဉ်ကတည်းက ဘုရားကတော့ မှန်မှန်ရှိခဲ့ပါ တယ်၊ ယခုလို အဓိပ္ပါယ်တော့ သိပ်နားမလည်ခဲ့၊ ရွတ်ဆိုနေကျ ပရိတ်တော်များကို အဓိပ္ပါယ်မသိပဲ ဒီအတိုင်း အမြန်နှုန်းနဲ့ ရှိခိုးနေရာမှ ယခုတော့ ဘုရား ရှိခိုးသည့်အခါ ရွတ်ဆိုလိုက်သော ပရိတ်တော်များ၏

အဓိပ္ပါယ်ကို တတ်နိုင်သလောက်တော့ လေ့လာမှတ်သားပြီး ဖြေးဖြေးမှန်မှန် ရှိခိုးတတ်လာပါပြီ၊ အချိန်ယူပြီး တရားစာအုပ်များကိုလည်း စိတ်ဝင်စားစွာ ဖတ်နေမိပါပြီ။

ကျမတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သိသင့်၊ သိထိုက်၊ သိအပ်သည်များကို ဆရာတော်ကြီးက အမျှော်အမြင် ကြီးစွာနှင့် သင်တန်းဖွင့်လှစ်ပို့ချပေးနေပါပြီ။

အစပထမတော့ စာမေးပွဲကျမှာ စိုးရိမ်လို့ သင် ပြီးသလောက်ကို ကြိုးကြိုးစားစား ကျက်မှတ်နေမိ ပါတယ်၊ ယခုတော့ စာမေးပွဲက အဓိကမဟုတ်ပဲ တကယ့်အနှစ်သာရပိုင်းကို ကျေကျညက်ညက်နားလည် ချင်မိလာပါတယ်။ အတော်လေးကို စိတ်ပါဝင်စားလာပြီး ဒီသင်တန်းတက်ဖြစ်အောင် အတင်းခေါ်လာတဲ့ ညီမ အငယ်ဆုံး ‘ချို’ ကို အလွန်ဘဲ ကျေးဇူးတင်မိလာပါတယ်။

ကျမရဲ့ ဝါသနာအရ သင်ပြီးသမျှကို အိမ် ရောက်ရင် အနားမှာရှိတဲ့ သားကိုပြန်ပြန်ပြီးပြော ပြတတ်ပါတယ်။ ကျမက လူတတ်ကြီးလုပ်ပြီး ဆရာ ဦးဇင်း ပူပူနွေးနွေးသင်ထားတဲ့ မေးခွန်း(၁)ခုကို သားကို မေးလိုက်ပါတယ်။ ‘သား’ မျက်စိနဲ့နား ဘယ်ဟာက ပိုအရေးကြီးလဲ’။

‘မေမေကလည်း၊ နားကအရေးကြီးတာပေါ့’ သူ သိတယ်ပါလား။

တစ်ခါ ကျမက သံဂါယနာအကြောင်း ကျက် နေတော့ သားက ‘မေမေ၊ ဒီလွယ်လွယ်လေးကို အကြာကြီး ကျက်နေရလား’ တဲ့၊ သူတို့ ဘယ်အချိန်က စာအုပ်တွေဖတ်ပြီး မှတ်မိနေလဲ မသိ၊ ကျမတို့ထက် ပိုပြီး ကလေးတွေက မှတ်ညာဏ်ကောင်းနေပါလား၊ ဗဟုသုတလည်း ရှိသားပါလား၊ ကိုယ်ကတော့ စီးပွားရေး၊ သားသမီးအရေး ဝတ္တရားပေါင်းစုံနဲ့ ကျင်လည်နေရတော့ ဒီအရေးတွေနဲ့ ဝေးနေခဲ့ရတာပေါ့။

ပါရာဇိကအကြောင်း ကျက်နေသံကြားတော့ သားက သူသိချင်တာ ဆရာဦးဇင်းထံ မေးခိုင်းပြန်ပါတယ်။ ‘ပါရာဇိကကျသောရဟန်းက ရဟန်းပြုခွင့်မရှိတော့ဘူးဆိုတာ ဒီတစ်ဘဝဘဲလား၊ တစ်သံသရာလုံးလား’ တဲ့။ ကျမလည်း ဝမ်းသာအားရ ဆရာဦးဇင်းထံမေးပေးပါတယ်။ ‘ဒီတစ်ဘဝပါပဲ’ တဲ့။ အဖြေမှန်သိခွင့်ရတော့သူလည်း အလွန်ဘဲစိတ်ကျေနပ်မှုရသွားပါတယ်။ ကျမတစ်ယောက် ဒီသင်တန်းတက်ခွင့် ရလိုက်တာ ကျမကိုယ်တိုင်သာမက မိသားစုပါ ဘာသာရေးမှာ စိတ်ဝင်စားမှုရ၊ ဗဟုသုတရ၊ ဘာသာရေးအသိများကို ရရှိစေလိုက်ပါတယ်။

ယခင်အချိန်များဆို ကျမမှာ အလွန်ဝတ္တရားများပါတယ်။ အိမ်မှာမွေးထားတဲ့ခွေး (၅) ကောင်၊ကြောင် (၅)ကောင် ဝတ္တရားများအပြင် သားသမီးများရဲ့ ဝတ္တရားများ၊ အိမ်မှုကိစ္စများနဲ့ အားရတဲ့အချိန်လုံးဝ မရှိသလောက်ပါဘဲ။ ခန္ဓာကိုယ်က မအားလပ်သော်လည်း စိတ်ကအားလပ်နေနိုင်သည်ကို သတိမပြုမိခဲ့။ ယခုအခါ ဟင်းရွက်ချွေရင်၊ ဟင်းချက်ရင်း အဝတ်လျှော်ရင်း၊ မီးပူတိုက်ရင် တံမြက်လှဲရင်း၊ ကျက်ပြီးသား သင်ခန်းစာများကို ပြန်လည်ရွတ်ဆို တတ်နေပါပြီ။ လူခန္ဓာကိုယ်က မအားသော်လည်း စိတ်ကအားလပ်ချိန်များ ရနေသည်။ တရားတော်များကိုမှတ်နိုင်သည်။ ရွတ်ဆိုနိုင်သည် စဉ်းစားနိုင်သည်။ မိမိစိတ်ကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနေနိုင်သည်။ မိမိလုပ်နေသော အလုပ်ကိုလည်း ဘာလုပ်နေသည် ကုသိုလ်လုပ်နေတာလား၊ အကုသိုလ် လုပ်နေတာလား သတိရှိလာပါသည်။

ကျမစိတ်အကျေနပ်ရဆုံး အရာတစ်ခုရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ မြတ်စွာဘုရား နှုတ်တော်က ကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားချက်များ၊ ဥပမာ ဆရာဦးဇင်း ကျက်ခိုင်းသော ‘ဈာန်လေးပါး’ ပါဠိတော်ကို ကျက်ရသောအခါ ထူးခြားသောခံစားမှု ဖြစ်မိပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ နှုတ်တော်မှ

ထွက်လာသော ပါဠိတော်များကို မိမိနှုတ်ဖြင့်ရွတ်ဆိုခွင့် ရသည့်အခါ အလွန်ကျေနပ်ပြီး အလွန်ဝမ်းသာ ပီတိဖြစ်မိရပါသည်။ ထိုဂါထာတော်များကို မကြာခဏ မြန်မြန်ရှက်ရှက် ရွတ်ဆိုနေမိပါသည်။ အလွန်ထူးခြားပြီး စိတ်ကျေနပ် ကြည်နူးပီတိ ခံစားရပါသည်။

နောက်တစ်ခု မိမိကိုယ်မိမိ ကျေနပ်မှု တစ်ခု ရရှိလိုက်ပါသေးသည်။ ဆရာဦးဇင်း သင်သော ဝါရိတ္တသီလနှင့်စာရိတ္တသီလတွင် ကျမတို့သည် စာရိတ္တသီလပြည့်စုံအောင် နေနိုင်ကြောင်း သတိပြုမိလာပါသည်။ ကျမတို့ နေ့စဉ်ပြုနေကျ ဝတ္တရားများပေါ်တွင် စေတနာ ထည့်လာတတ်ပါသည်။ တခါတရံပင်ပန်းပြီး စိတ်တိုတတ်သည်ကို ဆင်ခြင်ပြီး ပြုပြင်တတ်လာပါသည်။

ကျမတို့ကိုယ်တိုင်သာမက ပတ်ဝန်းကျင်ကိုပါ အကျိုးပြုတတ်လာပါသည်။ တစ်နေ့ အိမ်နီးချင်း မိန်းကလေး အိမ်လာပြီး အိပ်မပျော်ကြောင်း ‘ဘယ်ဆေးခန်းသွားရမလဲ၊ ဘာဆေး သောက်ရမလဲ’ လာမေးပါသည်။ ကျမက အကောင်းဆုံး ဆေးနည်း ပေးတတ်သွားပါပြီ။

‘သမီး အိပ်ချိန်မှာ အိပ်မပျော်ရင် ဝင်လေ၊ ထွက်လေမှတ်ပါ။ ရိုးရိုးစပြီး မှတ်ပါ။ ဝင်၊ထွက်လေ ၁၊ ဝင်လေထွက်လေ ၂၊ ဝင်လေထွက်လေ ၃၊ (၈) ထိမှတ်၊ မဂ္ဂင်(၈)ပါး အကြိမ်ရေပေါ့၊ (၈)ထိရောက်လို့ အိပ်မပျော်သေးရင် (၁)က ပြန်စ၊ ကုသိုလ်ရ၊ အချိန်ကုန်မှန်းလဲမသိ၊ အဲဒီအတိုင်းမှတ်နေပါ။’

နောက်တစ်နေ့ ဝမ်းသာအားရ လာပြောပါတယ်။ ‘အန်တီ ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ’ ‘သမီး’ ဘာမှ လျှောက်မတွေးတော့ဘူး၊ အဆင်ပြေသွားပြီ’ တဲ့။

တစ်နံနက်ကလည်း ဘေးအိမ်က လင်မယား ရန်ဖြစ်နေကြပါတယ်။ လင်တစ်လှည့် မယားတစ်လှည့် ခွန်းတုန်ခွန်းပြန်အခြေအတင် ဖြစ်နေကြတယ်။ ကျမက

ချဉ်ပေါင်ရွက်ချွေရင်း ထုံးစံအတိုင်း ကျမကျက်ထားသော ပါဠိတော်များကို မတိုးမကျယ် ရွတ်ဆိုနေခိုက်၊ သူ့ယောက်ျား အိမ်နောက်ဖေးပေါက်ရောက်ပြီး ကြားသွားပါတယ်။ လင်မယား စကားများတာ တိတ်သွားတာ သတိပြုမိလိုက်ပါတယ်။ ဪ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတန်ခိုးတော်ဟာ အလွန်ထူးခြားပြီး အစွမ်းထက်ပါလား။ သူတို့ အဓိပ္ပါယ်မသိသော်လည်း တရားသံကြောင့် ဒေါသပြေပျောက် သွားပါလား။ ကျမတို့ ဒီသင်တန်း တက်လိုက်တာ မိမိကိုယ်တိုင်သာမက မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကိုပါ အကျိုးပြုနိုင်ပါလားလို့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မိလိုက်နိုင်ပါတယ်။

ယခုတော့ ကျမအသိညာဏ်ထဲမှာ စာမေးပွဲအောင်ဖို့ အဓိကမကျတော့ဘဲ တကယ့်ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော် အနှစ်သာရကိုသာ ကျေကျေညက်ညက် နားလည်သဘောပေါက် ချင်လာမိပါကြောင်းရိုးသားစွာဝန်ခံလိုက်ပါသည်။ သင်တန်းကြီးကို ဖွင့်လှစ်ပေးသော ညာဏ်အမြော်အမြင် လွန်စွာကြီးမားလှသည့် ဆရာတော် ကြီးနှင့်တကွ ဆရာဦးဇင်း ဒေါက်တာများကို အလွန်ကျေးဇူးတင်လှပြီး ဦးခိုက်ပူဇော်လိုက်ပါသည်။

ခင်မြင့်မူ

SIBA-SAG.000405

နိုင်ငံရေးမှာဖြစ်စေ၊ လူမှုရေးမှာ ဖြစ်စေ၊ ရ+မရ၊ အောင်မြင်+မအောင်မြင်၊ ချီးမွမ်း+ကဲ့ရဲ့ စတဲ့ နှစ်ခုတွဲ ရှိနေကြတဲ့ လူ့ဘဝ၏ သဘာဝတွေမှာ ဘယ်ဘက်ကိုမှ ဘက်မလိုက်ဘဲ မက်မောခြင်းလည်း မရှိ၊ စိတ်ပျက်ခြင်းလည်း မရှိ၊ ဟိုဘက် ဒီဘက် အစွန်းမထွက်ဘဲ မျှတညီညွတ်သော စိတ် အလယ်က သွားရတဲ့ ကျင့်စဉ်မျိုးဟာ Perfect ဖြစ်လိုတဲ့ ခေါင်းဆောင်တို့အတွက် လိုအပ်တဲ့ ကျင့်စဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။

သီတဂူဆရာတော်

၂၀၁၁၊ UN Speech မှ

စာရေးသူသည် မွေးရပ်ဌာနေ ရွှေညာမြေသို့ ၁၃၇၃-ခုနှစ်ရဲ့
ဝါခေါင်လဆန်း(၁၃)ရက်နေ့ ရောက်ရှိသွားခဲ့ပါတယ်။ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်းပဲ
ရွှေဦးကျောင်းက ဆရာဘုန်းဘုန်းထံ သွားရောက်ပီး လှူဒါန်းရန်ပါလာသောသင်္ကန်း၊
ခြံထည်စသည့် လှူဖွယ်ပစ္စည်းများနဲ့ ရွှေဦးကျောင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ ဒကာကျော် ဘယ်နေ့က ရောက်လဲ ဒကာ ရ။

ဒကာကျော်။ ။ မှန်လှပါ တပည့်တော် မနေ့ညက ရွာကိုရောက်ပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော်ရဲ့ လှူရန်လေး
ဦးဦးဖြားဖြား ဘုန်းဘုန်းကို လာကန်တော့တာပါ ဘုရား။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ သာဓု-သာဓု-သာဓု။ ဒကာကျော်က ပတိရူပဒေသဝါသ၊ သပ္ပရိသုပနိဿယ စက်နဲ့အညီ
ရန်ကုန်မှာနေရတော့ ကံကောင်းတာပေါ့။ ဒို့တော့ ရွှံ့ထဲ၊ ဖုံထဲ နေရတာ တယ်ဟန်မကြပါဘူး
ကွာ။ ဒကာကျော် ပိုပီး ကံကောင်းတာက သီတဂူဆရာတော်ဘုရားရဲ့ ခြေတော်ရင်းမှာ အလုပ်
အကြွေးပြုနေရတာက ပိုပြီးတော့ ကံကောင်းတာ။

ဒကာကျော်။ ။ မှန်လှပါဘုရား။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ ဒကာကျော်နဲ့ တရားစကားနဲ့နဲ့ ပြောရအောင် အချိန်ရတယ်မဟုတ်လား။

ဒကာကျော်။ ။ ရပါတယ် ဘုရား။ တပည့်တော် နားထောင်ပါ့မယ် ဘုရား။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ ဒကာကျော်ကို ဝက္ကလိရဟန်း အကြောင်းပြောပြမယ်။

ဒကာကျော်။ ။ မိန့်တော်မူပါဘုရား။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ မြတ်စွာဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါက ဝက္ကလိရဟန်း(၂)ပါး ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ တစ်ပါးက

မြတ်စွာဘုရားကို ကြည်ညိုရုံတင် မဟုတ်ဘဲ၊ တရားအလုပ်ကို ပဓာနထားပြီး တရားအားထုတ်တယ်။ အခြားတစ်ပါးကတော့ ဘုရားရှင်၏ ရူပကာယတော်ကိုကြည့်ပြီး ကြည်ညိုတဲ့ရဟန်း။ ဘုန်းကြီး အခုပြောချင်တဲ့ ဝက္ကလိရဟန်းက မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အသံတော်တွေ အဆင်းတော်တွေကို ကြည်ညိုပြီး မြတ်စွာဘုရားရဲ့ စကားကိုလည်း နားမထောင် တရားအားထုတ်ခြင်းလည်း မလုပ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက “ချစ်သား ဝက္ကလိ၊” ငါဘုရားရဲ့ အနီးအနားနေပေမဲ့ ငါဘုရားရဲ့ အဆုံးအမကိုလည်း နားမထောင်၊ ဝိပဿနာတရားကိုလည်း အားမထုတ်ခဲ့ဘူးဆိုရင် ငါဘုရားရဲ့အနီးအနားမှာ နေပေမဲ့ ငါဘုရားကို မြင်တယ်လို့ မခေါ်ဘူး ချစ်သားဝက္ကလိ”။ ‘ငါဘုရားနဲ့ ဝေးနေပေမဲ့ ငါဘုရားရဲ့ အဆုံးအမတွေကို လိုက်နာပြီး ဝိပဿနာတရားအားထုတ်နေမယ်ဆိုရင် ငါဘုရားကို မြင်နေတယ်လို့” ဆုံးမတယ် ဒကာကြီး။ ဒကာကျော်လဲ သီတာဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး အနီးအနားမှာနေပြီး ဝက္ကလိရဟန်းလို ဟင်းအိုးထဲ ရောက်နေပြီး ဟင်းရဲ့ အရသာကိုမသိတဲ့ ဟင်းမွှေးတဲ့ယောက်မလို့ မဖြစ်ဘို့ သတိပေးချင်တာပါ ဒကာကျော်ရေ။

ဒကာကျော်။ ။ အခုလို သတိပေးတာ ဝမ်းမြောက်လှပါတယ် ဘုရား။ တပည့်တော်လည်း ဒီလိုအဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံမှာစိုးလို့ တပည့်တော် ဉာဏ်မီသလောက်တော့ ကြိုးစားအားထုတ်နေပါတယ် ဘုရား။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ ဒကာကျော်ရဲ့ဆရာ သီတာဂူဆရာတော်ဘုရားက တရားဟောကောင်းရုံတင်မဟုတ်ဘဲနဲ့ လောကတ္တစရိယပါ ကျွမ်းကျင်တော့ ကြည်ညိုတဲ့ လူတွေကလည်း ပေါ့၊ လှူဒါန်းတဲ့သူတွေပေါ်တော့ ဆရာတော်ရဲ့ အနီးအနားမှာ (ခုနုတ္တရာ)လို အမျိုးသမီးမျိုး ကပ္ပိယတွေလိုအပ်တယ် ဒကာကျော်ရ။

ဒကာကျော်။ ။ ဟာ ... ဘုန်းဘုန်းကလည်း..... ။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ ဘာ ဖြစ်သွားလို့လဲ ဒကာကျော် ရ။ သာမာဝတီက ပန်း(၈)ကျပ်ဖိုး ဝယ်ခိုင်းတာကို ခုနုတ္တရာက ပန်း(၄)ကျပ်ဖိုးပဲ ဝယ်တယ်လေ။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ ဒကာကျော်က ခုနုတ္တရာဝတ္ထုကို ဆုံးအောင် မဖတ်မီ မနာမိဖူးဘူးနဲ့ တူတယ်။

ဒကာကျော်။ ။ မိန့်တော်မူပါအုံး ဘုရား။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ တစ်နေ့မှာ ခုနုတ္တရာ ပန်းဝယ်တဲ့ သူဌေးအိမ်က မြတ်စွာဘုရားနဲ့ သံဃာတော်တွေ ဆွမ်းကပ်ကြတယ်။ အဲဒီမှာ ခုနုတ္တရာလဲ ပန်းဝယ်လာရင်းနဲ့ ဝေယျာဝစ္စလုပ်ပြီး မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတဲ့တရားကို နားကြားရတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားအဆုံးမှာတော့ ခုနုတ္တရာ ကျွန်မလေးဟာ သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ် ဒကာကျော်။ အဲဒီနေ့ကစပြီး ခုနုတ္တရာဟာ သာမာဝတီ မိဖုရားကြီးကို ပန်း(၈)ကျပ်ဖိုး အပြည့်ဝယ်ပြီးတော့ ဆက်ကပ်တာပါပဲ။

ဒကာကျော်။ ။ ဒါဆို သောတာပန်ဆိုတာက ..။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ ဒါပေါ့ ဒကာကြီးရာ။ သောတာပန်ဆိုတာက ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာတွေကို အကြွင်းမဲ့ပယ်သတ်ပြီး ကိုယ်ကျင့်တရားလည်း ကောင်းကောင်း လုံခြုံသွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်သွားပြီးလေ။ ဒါကြောင့်

ဆရာတော်ကြီးရဲ့ အနီးအနားမှာ ခုန့်ကတော့ အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတွေ လိုတယ်လို့ ပြောတာပေါ့။ ရှင်းရှင်းပြောရရင် အနှစ်ကို အကာတွေရံတာမျိုး မဖြစ်စေချင်ဘူး။ အနှစ်ကိုအနှစ်က ရံတာက ပိုကောင်းပါတယ်။ အနှစ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြစမ်းပါ။ အဲဒါကြောင့် ဒကာကျော်တို့ သင်္ကန်းကျွန်းက မေဃဝတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ သြဝါဒကိုလည်း မှတ်သား ထားလိုက်ပါဦး...။

ဒကာကျော်။ ။ မိန့်တော်မူပါဘုရား။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ ကာယိန္ဒြေကြီးကြီးထား၊ စကားနဲ့နဲ့ပြော၊ စိတ်ကြံတိုင်း နှုတ်မထွက်စေနဲ့၊ နှုတ်ထွက်လျှင် မြဲစေ၊ သူတော်ကောင်းတို့ ကျက်သရေ တဲ့ဗျာ။

ဒကာကျော်။ ။ တန်ဖိုးကြီးတဲ့ သြဝါဒပါ ဘုရား။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ အေး တန်ဖိုးကြီးမှန်းသိရင် သြဝါဒအတိုင်း ကျင့်ပါ၊ ကြိုးစားပါ၊ အားထုတ်ပါ။ ဒါမှလဲ ကိုယ့်အတွက် အကျိုးထူးမယ်၊ ဘုရားနဲ့တကယ်တွေ့နေရတယ်လို့ ဘုန်းဘုန်းပြောချင်ပါတယ်။ အေးဗျာ ... ဘုန်းဘုန်းတို့ပြောတာလဲ များသွားပြီ၊ ဒကာကျော်ရွာကို လာတဲ့အကြောင်းရင်းကိုလည်း ပြောပြပါဦး။

ဒကာကျော်။ ။ တပည့်တော်အဖေနဲ့ မတွေ့ရ တာလည်း တစ်နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်တော့ အဖေကိုလည်း ကန်တော့ရင်း၊ ရွာမှာရှိတဲ့ သက်တော်ရှည်အဖိုး၊ အဖွားတွေနဲ့ ဂိလာနတွေကို ကန်တော့ဖို့ ရောက်လာခဲ့တာပါ ဘုရား။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ ရွာမှာ သက်တော်ရှည် အဖိုး၊ အဖွား ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိသလဲ ဒကာကျော်။

ဒကာကျော်။ ။ ပေးထားတဲ့ စာရင်းအရတော့ (၇၅) နှစ်အထက် အဖိုး၊ အဖွားတွေက (၅၂)ယောက် ရှိပြီးတော့ (၇၅)နှစ် မပြည့်ပေမဲ့ ဂိလာနဖြစ်လို့ ကန်တော့ဖို့စာရင်းထဲထည့်ထားတာက (၅)ယောက် ရှိပါတယ်။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ ဟာ.. ဒကာကျော်ရဲ့ကုသိုလ်ကလဲ မသေးပါလား။ (၅၇) ယောက်တောင် ပါလား။

ဒကာကျော်။ ။ တပည့်တော်တို့ရွာက ရွာသေးပေမဲ့ သက်တော်ရှည်တွေ များသားပဲ ဘုရား။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ အသက်ရှည်ဘို့ သီလကောင်းကြတာကိုး ဒကာကျော် ရ။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဥပုသ်နေ့တိုင်း ဥပုသ်စောင့်ကြတယ်လေ။ နေ့လည်(၁)နာရီကနေ ညနေအထိ -ဒကာကျော်ပို့ပေးတဲ့ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားဟော တရားတော်တွေကို ဥပုသ်နေ့တိုင်း ဖွင့်ပေးတယ်။ ဒကာကျော်လည်း လှူရကျိုး နပ်တာပေါ့။ ဒကာကျော် အခုလို အဖိုးအဖွားတွေကို ကန်တော့ခြင်း၊ ဂိလာနတွေကို ကျွေးမွေးပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းဟာ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားရဲ့ အာယုဒါနကြွေးကြော်သံနဲ့ သွားပြီး ကိုက်ညီနေတယ်။

ဒကာကျော်။ ။ မိန့်တော်မူပါဦး ဘုရား။

ဘုန်းဘုန်း။ ။ ဘုရားရှင်ကို ချစ်ကြည်ညိုက သူအို၊သူနာ အနာထာကို မေတ္တာပိုပီး ရိုသေလေးမြတ် လုပ်ကြွေးအပ်၏။ ဒကာကျော် ယခုလာလုပ်တဲ့ သက်ကြီးပူဇော်ပွဲဟာ ဘုရားရှင်ကို ကြည်ညို ရာလည်းရောက်တယ်။ ပြီးတော့ ဆရာသမားရဲ့ အဆုံးအမကို နာခံရာလည်း ရောက်ပါပေတယ်။ မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင်စိတ်ကိုထား ဆိုတဲ့အတိုင်း မိမိရဲ့စိတ်ကို ဖြူစင်အောင် ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ပြီး မိမိရဲ့ဘဝကို တန်ဖိုးထားပါလို့ ဘုန်းကြီးပြောချင်ပါတယ်။ ကဲကဲ တော်လောက်ပါပြီ ဒကာကျော်။

ဒကာကျော်။ ။ မှန်လှပါဘုရား။ ဒီကနေ့ ဘုန်းဘုန်းပြောဆို ဆုံးမခဲ့တဲ့ သြဝါဒတွေဟာ တပည့်တော်အတွက် ရွှေအိုးကြီးရသလို ခံစားရပါတယ် ဘုရား။

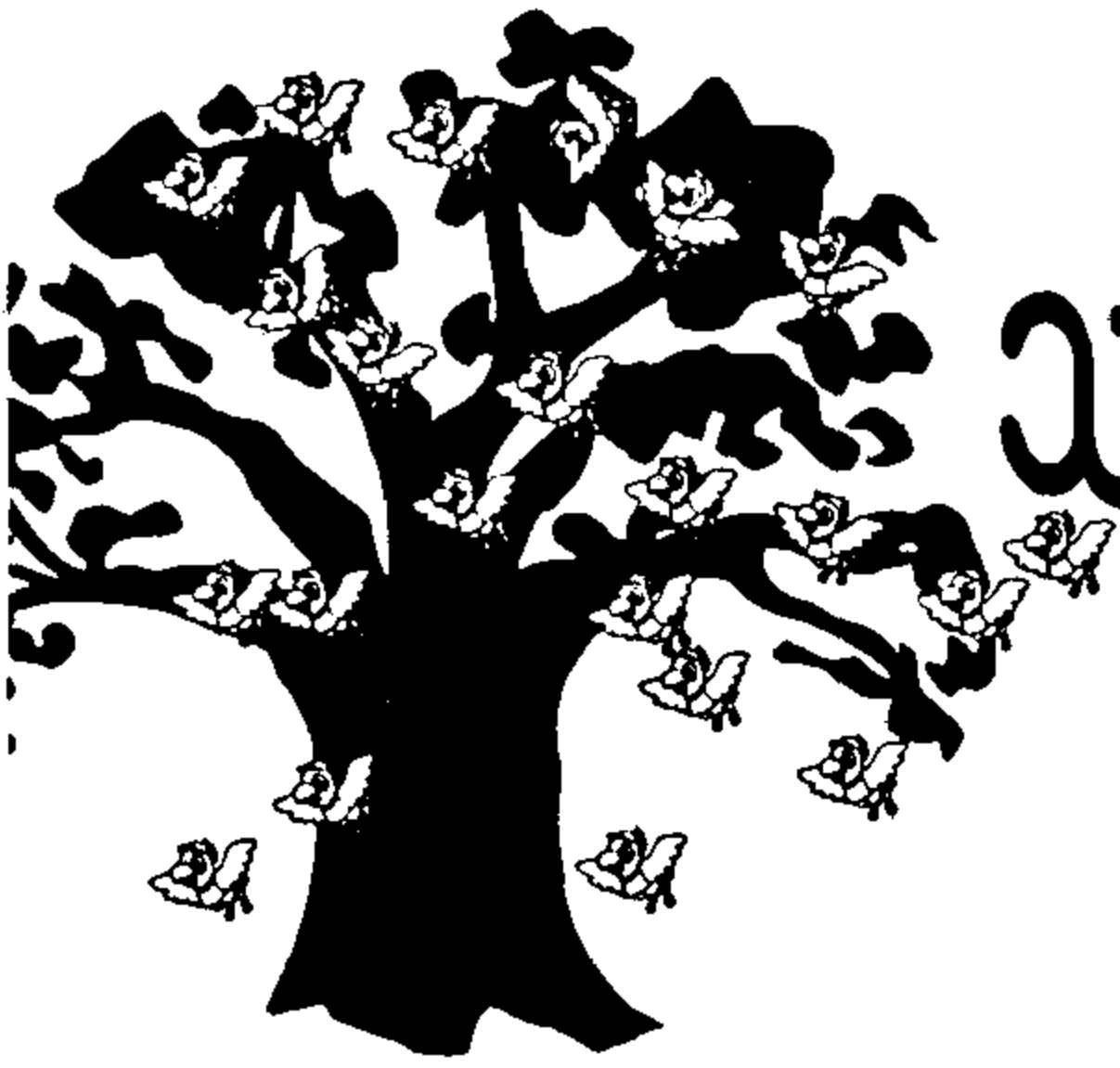
သီတဂူကပ္ပိယ ဦးကျော်

၁၅-၉-၂၀၁၁

အကယ်၍ မိမိအား မကောင်းပြု၊ မကောင်းပြော၊ မကောင်းကြံလာသော သူအား အမျက်ထွက်လျှင် “မိမိသည်ပင် မိမိကိုယ်ကို စိတ်ဓာတ်ရေးရာမှာ ဆုံးရှုံးခြင်းဟူသော အန္တရာယ်တွင်း ထဲသို့ ပို့လိုက်ပြီ ဖြစ်သည်”ဟု မှတ်ယူရမည်။

သီတဂူဆရာတော်

Common Platform- မှ

သစ်တစ်ပင်ကောင်းသော်...

ဦးအုဉ်က

(၁)

နေအပူရှိန်က သိသိသာသာမြင့်တက်နေသည်။ တံလျှပ်များ အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်နေသည်။ နေပူထဲမထွက်နဲ့၊ နေပူထဲထွက်လျှင် ဦးထုပ်ဆောင်း၊ မျက်မှန်တပ်၊ အရိပ်ရသစ်ပင်မှာ အရိပ်ခို၊ မိဘတိုင်း သားသမီးများကို မှာကြားသောစကားများဖြစ်သည်။ မနှစ်က နေ အတော်ပူသည်။ အရက်သမားတွေ အတော်ပြုတ်ကုန်သည်။ ဟိုနားကဦးနှောက် ကြောပြတ်လို့တဲ့၊ ဒီနားက အပူရှပ်လို့တဲ့၊ နေရင်းထိုင်ရင်း ထိတ်လန့်နေရသည်။ ကိုယ့် အလှည့်ပဲ ကျတော့မလို၊ အခုပဲ အပူလှိုင်းက ဖြတ်တော့မလို၊ ဘာလိုလို ညာလိုလို၊ ကျွန်တော် ကတော့ မကြောက်ရေးချမကြောက် အားကိုးရှိသည်။ အရိပ်အာဝါသကောင်းသည့် ကုက္ကိုပင် ကြီးတစ်ပင်ရှိသည်။ ကုက္ကိုပင်ကြီးအောက် မကြာခဏ အရိပ်ခိုဖြစ်သည်။ မကြာခဏလည်း အနားယူ ဖြစ်သည်။ “သစ်ပင်တစ်ပင်ကောင်း ငှက်တစ်သောင်းခိုနိုင်” တဲ့။ လူအများအပြား အရိပ်ခိုနိုင်သည်။ ငှက်များသာမက ပုဇွန်ရင်ကွဲများသာမက လူအများအပြားအေးအေး ဆေးဆေး အနားယူနေနိုင်သည်။

ကျွန်တော်သည် ဒီကုက္ကိုပင်နဲ့ ထူးထူးခြားခြား ဇာတ်လမ်းများပင်ရှိခဲ့သည်။ မနှစ်က ဒီကုက္ကိုပင်သည် နှစ်ငါးဆယ်ပြည့်မြောက်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်က ကမကထပြုလုပ်ပြီး ရပ်ကွက်လူကြီးများနှင့်တကွ သံဃာတော်များပင့်ဖိတ်ကာ ဆွမ်းကပ်တရားနာခဲ့သည်။

ရပ်ကွက်သူ၊ ရပ်ကွက်သားခရီးသွားလာသူများအား မုန့်ဟင်းခါးစတုဒိသာကျွေးခဲ့သည်။ ‘ဗောဓိ ကုက္ကိုညောင်ထိုထို’ ဆိုလား ဘာလား ကိုးကွယ်ရာအဖြစ်ရှိသော သစ်ပင်များဟုကြားသိဖူးသည်။ ကုက္ကိုပင်ပတ်လည် ကွပ်ပျစ်ကျယ်ကြီးထိုးသည်။ ခုံတန်းများဆောက်လုပ်ထားသည်။ ရေအိုး စင်ရှိသည်။ ဈေးဆိုင်လေးရှိသည်။ လိုအပ်သည်များကိုလည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ဖြည့်လုပ် ခဲ့ကြသည်။ အခုတော့ ဒီကုက္ကိုပင်သည် ပြည်သူပိုင်သစ်ပင် အရင်တုန်းက ဒီကုက္ကိုပင်သည် ကျွန်တော်ပိုင်သစ်ပင် ကျွန်တော်စိုက်ပျိုးခဲ့သော သစ်ပင်...။

(၂)

မှတ်မှတ်ရရ ဒီကုက္ကိပင်စိုက်တော့ ကျွန်တော့် အသက်အရွယ်သည် ဆယ်နှစ်ကျော်ပဲ ရှိသေးသည်။ အဖေက ကျွန်တော့်ကိုစကားတွေ ပြောခဲ့တာ မှတ်မိ သေးသည်။

“ သားလေး ”

“သားလေးရဲ့ အရပ်ပျက်စီးသွားမှာ ပျောက် သွားမှာကြောက်သလို ဟော့ဒီသစ်ပင်ကလေး သေသွားမှ ကြောက်ပါ” တဲ့။ ဆယ်ငါးနှစ်၊ ဆယ့်ခြောက်နှစ် သီတတ်စအရွယ် ရောက်လာတော့လည်း အဖေကပြော သေးသည်။

“သားလေး”

“သားလေး ဒီကုက္ကိပင်ကိုစိုက်ခဲ့တာ အခုဆိုရင် သုံးနှစ်တောင်ပြည့်ပြီ ကုက္ကိပင်ကတော့ သားအရပ်ထက်မက တော့ဘူးကွ ပိုမြင့်နေပြီး နောက်လည်း ဒီကုက္ကိပင် ကိုစောင့်ရှောက်ပါ။ အဖေက သားကိုအရိပ်တကြည့် ကြည့်စောင့်ရှောက်သလိုမျိုး ဒီကုက္ကိပင်ကို စောင့်ထိန်းပါ။ အဖေက သားကိုချစ်သလိုမျိုး ဒီကုက္ကိပင်ကို ချစ်ပါ... သားလေးပြုစုပျိုးထောင်ပေးမှ ပိုကြီးလာမှာ...” အဖေက ဒီလိုပြောတော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ မနေရဲခဲ့ပါ။ ငှက်တွေရိုက်ပြီး မှတ်ခဲ့တာပဲ အစ ဝါးတွေနဲ့သပ်သပ်ရပ်ရပ် ကာရံခဲ့တဲ့အထိ စောင့်ရှောက်ခဲ့သည်။ တစ်ခါတစ်ခါအဖေက စကားစစ်ထိုး သေးသည်။

“ဘယ်နှယ့်လဲကွ မင်းစိုက်ထားတဲ့သစ်ပင်က”

“မင်းကုက္ကိပင်ကိုစောင့်ရှောက်တာရော ဟုတ်ရဲ့ လား၊ အသေသတ်နေတာလား”

ကုက္ကိပင်က အိမ်ရှေ့မျက်နှာစာ လမ်းတစ်ခုပဲ ခြားသည်။ အိမ်အပေါ်ထပ်ကကြည့်လျှင် အတိုင်းသားမြင်

နေရပါသည်။

အခြားသောသစ်ပင်တွေလည်း အဖေနဲ့အတူ စိုက်ပျိုးခဲ့သည်။ စိန်ပန်းပင်တွေပါသည်။ ရေတမာပင် တွေပါသည်။ ဒီအပင်တွေကိုတော့ အဖေကတာဝန် ယူစောင့်ရှောက်သည်။ ထူးထူးခြားခြားပဲ ကျွန်တော် ဂရုတစိုက်စောင့်ရှောက်ခဲ့သည့် ကုက္ကိပင်သာရှင်သန် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

ဖြစ်ပုံကဒီလို ကျွန်တော်တို့အိမ်ရှေ့ မျက်နှာစာ နေရာလွတ်တွေမှာ အိမ်ယာစီမံကိန်းတွေ ပေါ်လာသည်။ အိမ်ရှင်များက အဖေစိုက်ထားသောသစ်ပင်များကိုခုတ် လှဲသည်။ အခြားသောသစ်ပင် ပန်းမာန်များဖြင့်အစား ထိုးသည်။ အဖေကအစတော့တားသေးသည်။ နောက်တော့ လူသစ်များကိုမနိုင်တော့။ သူ့အိမ်ရှေ့ကိုယ့် အိမ်ရှေ့အပင် ငယ်ငယ် အပွင့်လှလှပန်းများဖြင့် နေရာယူလာတော့သည်။

အဖေကတော့ပြောမဆုံး-

“အရိပ်ရသစ်ပင်တွေ အပင်သုံးဆယ်လောက်စိုက် တာ မင်းရဲ့ကုက္ကိပင်တစ်ပင်ပဲ ကျန်ရစ်တယ်ဟေ့.. ဒါပေမဲ့ ပြန်တွေးကြည့်ရင် ဝမ်းသာစရာလည်းရှိတယ်ကွ... ငါတို့မိသားစု မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းတွေ သုံးဆယ်ထက် မက ပြန်ရလိုက်တာပဲ” တစ်ဖက်က အကောင်းမြင်ရှာသည်။

ကျွန်တော့်စိုက်ခဲ့သည့် ကုက္ကိပင်ကပဲကံကောင်း လာတာလား။ ကျွန်တော်ကိုပဲ ကံကောင်းစေခဲ့တာ လား မပြောတတ်ပါ။ ရပ်ကွက်လူကြီးတွေ၊ မြို့နယ်လူကြီး တွေက အိမ်ရှေ့မျက်နှာစာ ကွက်လပ်မြေနေရာမှာ လူငယ်ကစားကွင်းအဖြစ် ချန်ထားခဲ့သည်။ ရပ်ကွက်လူငယ် တွေ ဆော့ကစားနေကျ ဘောလုံးကွင်း ဖြစ်တာကတစ် ကြောင်း၊ အဲ့ဒီအချိန်ကကျွန်တော့်အဖေက ရပ်ကွက်လူ ကြီးဖြစ်တာက တစ်ကြောင်း၊ အကြောင်းတွေ တော့ရှိခဲ့ သည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကုက္ကိပင်လေး ရှင်သန်ခွင့်ရခဲ့သည်။

နောက်တော့ အိမ်ရှေ့လမ်းဟာ ကားတွေတဝီဝီ ဖြင့်မောင်းလာတဲ့ လမ်းမဖြစ်လာသည်။ ကားလမ်းကို တိုးချဲ့ခဲ့သည်။ ကုက္ကိုပင်ပါမသွား၊ ဒီလိုနဲ့လေဒဏ် မိုးဒဏ်ကြိုကြိုခံရင်း ကုက္ကိုပင်အရွယ် ရောက်လာသည်။ ပင်စည်၊ အခက်၊ အရွယ်ဝေစည်အုပ်ဆိုင်းပြီး ကြီးထွားလာ သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း မနေနိုင် ကုက္ကိုပင်တင့်တောင်း တင့်တယ်ရှိစေချင်သည်။ နားနေဖို့ရာ ခုံတန်းကလေးတွေ၊ အမောပြေသောက်ဖို့ ရေအိုးစင် ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ကုက္ကိုပင်ကလည်း အရိပ်တွေဖြန့်ကျက်အုပ်မိုးနေ လိုက်တာ စိတ်ချမ်းသာစရာ၊ တကယ့်ကို ကြည်နူးစရာအတိ။

(၃)

အခု ကျွန်တော့်အသက်က ခြောက်ဆယ်ကျော်၊ ကုက္ကိုပင်က ငါးဆယ်စွန်းစွန်း၊ ကျွန်တော်သာတဖြည်း ဖြည်း အိုမင်းရင့်ရော်အရွယ် ကျဆင်းလာသည်။ ကုက္ကိုပင်ကတော့ တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့လှပနုပျိုနေ ဆဲ။ ကုက္ကိုပင်ချိန်ကလည်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ အလှထူးသည်။ ဝတ်ဆံတွေက အရင်းကဖြူပြီး အဖျားမှာအနီရောင် သမ်းနေသည်။ ကြည့်၍ပင် ကောင်းနေသေးတော့၏။

ဒီကုက္ကိုပင်အရိပ်တွေ ထွက်လာကတည်းက ကျွန်တော်အရိပ်ခိုလာခဲ့သည်။ အပင်ကြီးလာလေ လေ အပူဒဏ်ကိုကာကွယ်ပေးလေလေ၊ အပူဒဏ်ကိုကာကွယ် ပေးလေလေ အရိပ်ခိုသူများလာရောက်နားခိုလေလေ၊ ရပ်ကွက်သူရပ်ကွက်သား၊ ခရီးသွားဧည့်သည်၊ ရဟန်း ရှင်လူ၊ လူအမျိုးမျိုး နားခိုကြသည်။ ကားစီးမည့်သူ၊ ဆိုက်ကားသမား၊ မုန့်ပဲသွားရေစာရောင်းသူ၊ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ ကလေးသူငယ်သည် ကုက္ကိုပင်ကိုပဲ အမှီ သဟဲပြုနေကြသည်။

နှစ်တွေလည်း မနည်းတော့ သားတွေ၊ သမီးတွေ၊ တူ၊ တူမ၊ မြေးမြစ် စီကာစဉ်ကာမွေးဖွားလာခဲ့ပါပြီ။ ဆွေမျိုးညီအစ်ကိုမောင်နှမ၊ အိမ်နီးနားချင်း၊ မိတ်ဆွေအချို့

လူဘဝဘူတာက စောစီးစွာ ခရီးနှင်ထွက်ခွာသွားခဲ့ပြီ။ ဝမ်းသာစရာ၊ ဝမ်းနည်းစရာတွေလည်းအကြိမ်ကြိမ်၊ နာကျည်းမုန်းတီးစရာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာ ဖွယ်တွေလည်း အလီလီတွေကြုံခဲ့ရပါပြီ။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်ပျော်ပါသည်။ ဒီကုက္ကိုပင်ရိပ်၊ ဒီခုံတန်း၊ ဒီကွပ်ပျစ်ပေါ်ထိုင်နေရသည့် အချိန် တကယ့်ကိုစိတ်ချမ်းသာလှပါသည်။ ကျွန်တော့် အဖေကြားနိုင်မည်ဆိုလျှင် လူကြီးတန်မဲ့ အော်ပြောလိုက်ချင် ပါသေးသည်။

“အဖေ....သားစိုက်ခဲ့တဲ့ကုက္ကိုပင်.....စိတ်ချလက်ချ ရှင်သန်နေပါပြီ အဖေ”

နေပူပူထဲက ကုက္ကိုပင်အရိပ်ထဲချဉ်းကပ်နေတဲ့ မြင်ကွင်း၊ အရိပ်ထဲကလေးငယ်တွေ တဟီးဟီးတဟား ဟားရယ်ပွဲ ဖွဲ့နေတဲ့ရှုခင်း၊ အလုပ်သမားဆင်းရဲသား လူတန်းစားအလွှာလွှာ ဒါတွေ ဒီကုက္ကိုပင်အရိပ်အောက် ကမြင်နေ ကြားနေရတဲ့ တန်ဖိုးဖြတ်လို့မရတဲ့ သက်ရှိပန်း ချိုကားတွေပဲဖြစ်သည်။ ဒီကုက္ကိုပင်သည် ကျွန်တော့် အတွက်သာမက လူတွေအားလုံးအတွက် အဓိပ္ပါယ်ရှိရှိ စိမ်းစိုလှပ၍ နေဦးမည်ဖြစ်သည်။

(၄)

ညနေခင်းတစ်ခုတွင် မြေးဖြစ်သူနဲ့စကား လက်ဆုံကျသည်။ ရှိလှ ဒီမြေးအသက်ဆယ်နှစ်နှစ်၊ ဆယ်သုံးနှစ်ထက်မပို အဘိုးဆီအလည်လာတယ် တဲ့၊ အဘိုးဆီမုန့်ဖိုးတောင်းဖို့ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်ရောက် လာခဲ့ကြသည်ပေါ့။

“မြေးတို့ စာသင်ကျောင်းမှာ ဘာစာတွေ သင်ရတုန်း.... ပြီးတော့... ဘာတွေလုပ်ရသေးလဲ”

မြေးဖြစ်သူက သူသင်ရသောစာများကို တတွတ် တွတ်ရွတ်ပြသည်။ သူမေ့နေသည့် စာပိုဒ်အချို့မှာတော့

ထစ်ထီးထစ်ငေါ့၊ ရယ်ကျဲကျဲ..။ သူပြောသေးသည်။ ကျောင်းမှာ ပန်းပင်တွေ၊ သစ်ပင်တွေစိုက်ရတယ် တဲ့။ ဒါနဲ့ “ဘာ သစ်ပင်တွေ စိုက်ခဲ့တာလဲ” ဟုမေးကြည့်ဖြစ်သည်။ မြေးဖြစ်သူက ဖြေသည်။

“စိန်ပန်းပင်၊ ကုက္ကိုပင်.... အဲ.....

ကျန်တာတော့မှတ်မိတော့ဘူး ဘိုးဘိုး.....”

“....အေး... သာဓု... သာဓု... သာဓု

ငါ့မြေး ဘုန်းကြီးပါစေ.... အသက်ရှည်ပါစေ...”

မြေးဖြစ်သူကို သာဓုခေါ်ဆိုပေးမိသည်။ တစ်ဆက်တည်း မြေးဖြစ်သူကို ပြောလည်းပြောမိသည်။

“ဟိုမှာ... မြင်လား... ငါ့မြေး... ကုက္ကိုပင်အကြီးကြီးလေ... အဲဒါက... ဘိုးဘိုးစိုက်ခဲ့တာပေါ့”

မြေးဖြစ်သူက သေချာကြည့်သည်။ အပင်ကြီးကြီး အရွက်များဖြင့် ဝေဆာလှပနေသည့် ကုက္ကိုပင်ကို သူတွေ့သည်။ ပြောလည်းပြောသည်။

“ဘိုးဘိုးက... ဟုတ်လည်းဟုတ်ပဲနဲ့...”

ကုက္ကိုပင်သည် နေရောင်အောက်တွင် လှပလျှက်ရှိနေပါသည်။ ကုက္ကိုပင်၏အရိပ်သည်လည်း ဖြန့်ကျက် အုပ်မိုးလျက် တည်ရှိနေပါဘိ။ ။

ဦးအဂ္ဂဉာဏ

ဆောင်းဝေ

ဥရဝေလမှာ

ဟောင်းတဲ့ မီး

မနက်မိုးလင်းတာနဲ့ အကြည်ခါတ်လေး စလင်းတာနဲ့ မီးတောင်ဟာ မျက်လုံးထဲက ပန်းထွက်လာတယ်။ ပန်းထွက်လာတဲ့ မီးတောင်ဟာ လမ်းပေါ်က မီးလောင်ပြင်မှာ သွားစိုက်နေတယ်။ လမ်းတွေဟာ ခါးကတွေ ဆက်ထားသလို ကမ္ဘာအနှံ့အပြား ပေါက်ရောက်နေတယ်။ လမ်းထိပ်ကနေ နောက်တစ်လမ်း ဖြာထွက်သွားတယ်။ ကမ္ဘာဦးကျော်ခေတ်က ဘာသာစကား မပေါ်ခင်ကတည်းက စပြီး အခုသိပ္ပံခေတ် ဘာသာစကားတွေ ရှုပ်ထွေးလာတဲ့အခေတ်ထိ မီးတောက်ဟာ မပြတ်တောက် လောင်ခဲ့သလို အလှူညီးညီး ပိုလို့သာ တောက်ပြောင်ခဲ့တယ်။ ဒီမီးတွေ ဒီလမ်းတွေနဲ့ပဲ တစ်မြို့ နဲ့တစ်မြို့ ဆက်သွယ်ထားတာ၊ ဖောက်သွင်းထားတာ။ အဲဒီလိုနဲ့ လမ်းတွေမြို့တွေမှာ မီးတောင်ဟာ မရှိမဖြစ်ပူလောင်လို့။ ဒီမီးကြောင့်ပဲ တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ ခန္ဓာတစ်ခုပြီးတစ်ခုနဲ့ မပြီးဆုံးနိုင်တဲ့ သံသရာလမ်းမှာ ဒုက္ခအထပ်ထပ်ကို အပူခံထမ်းပိုးခဲ့ရပေါ့။ ၁၉၀၆-ခုနှစ်အမေရိကန် ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့ကြီး မီးလောင်သွားသလို ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းနဲ့ အပြင်ဘက်မှာမီးဟာ အသက်ရှူ လမ်းကြောင်းလို အောက်စီဂျင်လို စက္ကန့်/ မိနစ်မခြား လောင်ကျွမ်းနေခဲ့တယ်။ စိတ်နှလုံးမှာ မျက်လုံးမှာ အဝိဇ္ဇာခါတ်လေး ကာထားသောမီးကို မီးမှန်းမသိကြ၊ မီးမှန်းမသိတော့ ပိုးဖလံ တိုးဝင်တာပေါ့။ နောက်ဆုတ်ရမှန်း မသိဘဲ အပူခံပြီး ဆက်တိုးပေါ့။

အဲဒီမီးကြောင့် နောက်တစ်ခုဆက်ရ၊ ဒီဘဝသေလည်း နောက်ဘဝတစ်ခု ဆက်ရ၊ အိတ် အလေးကြီး မ၊ပြီး လမ်းတကာ လျှောက်သွားနေသလို ဒီမီး ဒီအပူနဲ့ သံသရာမှာဆက်ရ၊ ငိုသံကို တာဝန်တစ်ခုလို ဆက်ထမ်းရ။ ကြည့်လို့ရတဲ့ မျက်လုံးဟာလည်း ပူတယ်၊ မြင်နေရတဲ့ အကြည့်ခံရှ ခင်းဟာလည်း ပူတယ်။ မြင်တယ်လို့ သိသွားတဲ့ စိတ်ဟာလည်း ပူတယ်။ သစ်ပင်ပေါ် သစ်တစ်ပင် ဆင့်ပေါက်သလို တိုက်ခန်းတွေ တစ်ထပ်ပြီးတစ်ထပ် ဆင့်ဆောက်ထားသလို အပူပေါ် အပူ ဆင့်လို့။

ပဋိပက္ခနှင့်တိုက်ပွဲများ၊ မငြိမ်းသက်နိုင်တဲ့ ရန်ငြိုးနဲ့ မုန်းတီးမှုများ၊ စစ်ဝါဒနှင့် စစ်အင်အား ဘူထောင်မှုများ၊ ဒုက္ခသည်စခန်းများ၊ အစာပေးဝေရေး စခန်းများ၊ အသေခံပုံးခွဲမှုများ စတာတွေဟာ မီးစာကို အရှိန်မြှင့်တင်လို့၊ အပူဟာ သွေးကြောထဲ အဆုတ်ထဲ မပြတ်စီးလို့၊ တကယ်တော့ ဒီဘဝသေလည်း နောက်ဘဝ မသေ။

စွဲမက်မှု၊ ရာဂမီးတွေ၊ အမျက်ထွက်မှုဒေါသ မီးတွေ၊ တွေဝေမှု မောဟမီးတွေ၊ မီးတန်းလန်းနဲ့ ကမ္ဘာ မှာ ခင်ဗျားတွေ ငါတွေ၊ ကွေ့ချလိုက်တဲ့လမ်းတိုင်းမှာ အပူဟာ အဆင်သင့်ပေါ့။ မွေးမယ်၊ နေမယ်၊ အိုမယ်၊ နာမယ်၊ ငိုကြွေးမယ်၊ ပူပန်မယ်၊ သေမယ်၊ အမယ်အိုရဲ့ လက်ထဲက တောင်ဝှေးလို အပူကိုကိုင်ပြီး တစ်လမ်းဝင် တစ်လမ်းထွက်၊ တစ်ဘဝဝင် တစ်ဘဝထွက်၊ မီးတောက် တန်းလမ်းနဲ့ ထမင်းချက်လို့၊ တဏှာတန်းလန်းနဲ့ သီချင်းဆိုလို့၊ ဒေါသတန်းလန်းနဲ့ ရုပ်ရှင်ရိုက်လို့၊ မောဟတန်းလန်းနဲ့ ဘတ်စ်ကားစီးလို့၊ ငိုကြွေးရင်းနဲ့ လိုက်ဖ်ရှိုးပွဲကြည့်လို့၊ မျက်ရည်ကိုရယ်သံနဲ့ ခါချလို့။

“ကျွန်မ ခုဘယ်မြို့ရောက်ရောက် သေခြင်း တရားနဲ့ ထိထိနေတယ်”။ ခန္ဓာကိုယ်အနှံ့ မီးတောက် ဟာ တဟုန်းဟုန်းတောက်လောင်နေတော့ ရှောင်မရ တိမ်းမရပေါ့။ မလိုလည်း အပိုဆုယူသလို ပူပေါ့။

မျက်စိနဲ့ မြင်ကွင်းဟာ မီးတောက်နဲ့ ငြိငြိနေတယ်။ နားရွက်နဲ့ အသံဟာ မီးတောက်နဲ့ ငြိငြိနေတယ်။ နှာခေါင်နဲ့ အနံ့ဟာ မီးတောက်နဲ့ ငြိငြိနေတယ်။ လျှာနဲ့ အရသာဟာ မီးတောက်နဲ့ ငြိငြိနေတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ အထိတွေ့ဟာ မီးတောက် နဲ့ငြိငြိနေတယ်။ စိတ်နဲ့ အတွေးအာရုံဟာ မီးတောက်နဲ့ ငြိငြိနေတယ်။

ရန်သူ တပ်စခန်းထဲ ပုံးတစ်လုံး ပစ်သွင်းလိုက် သလို ကိုယ်ပြောလိုက်တဲ့ စကားမှာလည်း မီးတောက်

ဟာ တန်းလန်း၊ ကိုယ့်နားဆီ စူးဝင်လာတဲ့ အသံက လည်း အပူနှင့်တကွ၊ ဆိုရရင် ခန္ဓာငါးပါးထဲ လှည့် ပတ် စီးဆင်းလို့၊ ဝတ္ထုခြောက်ပါး၊ အာရုံခြောက်ပါးမှာ ဖဲ့ထုတ်လို့ မရလောက်အောင်ကို မီးတောက်နှင့်တကွ အသက်ရှင်နေရတယ်။

“မီးတွေ မီးတောက်တွေ....”

အိပ်မက်က လန့်နိုးလို့ ယောင်ပြီးထအော် လိုက်သလို၊ အရေပြားကို ဆူးခက်နဲ့ဆွဲခြစ်လိုက်သလို သတိရတာနဲ့ စိတ်အတွေးမှာ အလန်တကြား တအော်တော့ တာပဲ။ ဒီမီးကို ငြိမ်းမှဖြစ်မယ်၊ ဇာတ်အရှိန်ကို မြှင့်မှ ဖြစ်မယ်၊ ဒီမီးရှိရင် ဘယ်နည်းနဲ့မှမငြိမ်းချမ်းနိုင်ဘူး။ မျက်လုံး၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာကိုယ်၊ စိတ်၊ ခန္ဓာကိုယ်မှ ရှိသမျှ ပြတင်းပေါက် (၆)ပေါက်လုံး မီးတွေစွဲလောင်လို့။

မီးစွဲနေသူ အချင်းချင်းဖုန်းပြောလို့၊ ချက်တင် ထိုင်လို့၊ မြွေဖမ်းလို့၊ ကျားဖမ်းလို့၊ ကိုယ့်အလံ ကိုယ်လွှင့်တင်လို့၊ တို့မီးရှို့ မီးကစားလို့၊ “ရန်သူမျိုး ငါးပါးထဲမှာ မီးဟာ အဆိုးဆုံးပါ” သီးချင်းကိုဆိုလို့။

“ရဟန်းတို့ စိတ်အသိဉ်လည်း ငြီးငွေ့၏၊ စိတ်အတွေ့ဉ်လည်း ငြီးငွေ့၏။ စိတ်တွေဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာသော ခံစားမှုဉ်လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲသော ခံစားမှုဉ်လည်း ကောင်းငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သောသူသည် မစွဲမက်ခြင်း ကြောင့် ကိလေသာမှလွတ်၏။ ကိလေသာမှ လွတ် ပြီဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓေကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့် ကို ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုအပ်ပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အကျိုးငှာ တစ်ပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိပြီ”။

ဒီဇာတ်ကိုသိမ်းဖို့ ဒီခွဲနေတဲ့မီးကို ငြိမ်းဖို့ နည်းလမ်းကိုပေးခဲ့ပြီ၊ လမ်းဟာ အရေးတကြီး လိုအပ်လှ ပါတယ်။ လမ်းမရှိရင် ဘယ်မှမရောက်တော့၊ ဗုဒ္ဓဟာ

လမ်းကို ပေးခဲ့ပြီ။ အဝတ်စား အဟောင်းကို ချွတ်လဲလိုက်သလို မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးရှိသော သာသနာတဲ့၊ ဒီကမ္ဘာဟာ မီးကိုနိုင်တဲ့နည်းကို ရခဲ့ပြီ။ အဝတ်စပေါ် မီးပွားကျသလို အမှိုက်ပုံပေါ် မီးစကျသလို မီးတောက်ဟာ တောက်လောင်ဖို့ကလွဲရင် အခြားအလုပ်မရှိ၊ ကမ္ဘာဦးတုန်းက မီးကို စတင်တွေ့ရှိပြီးနောက်ပိုင်း အသားစိမ်းကို မီးနဲ့ ကင်စားလာကြတယ်။ ချမ်းအေးတဲ့အခါ မီးကိုဖိုပြီး လှုံ့လာကြတယ်။ ခုတော့လူဟာ အတွင်းမီးအပြင်မီးနဲ့ နှစ်ဖက်ညှပ် အကင်ခံထားရတယ်။ ကြာလေ အချိန်ကြာလေ မီးဟာ အရောင်ထွက် တောက်ပြောင်လာတယ်။ မီးဟာ ဥရုဝေလမှာ ဂယာသီသမှာ လေဆိပ်မှာ ဟိုတယ်မှာ အင်တာနက်ကဖေးမှာ ပင်လယ်ထဲမှာ မျက်လုံးမှာ နားရွက်မှာ လမ်းပေါ်မှာ ...။

ဆောင်းဝေ

၄-၉-၂၀၀၀(၂၃:၀၀)

မှတ်ချက်။ ။ လွန်ခဲ့သောနှစ် ဆယ့်ငါးရာစုကျော်က အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗာရဏသီမြို့အနီး ဥရုဝေလအထွက်ဂယာသီသ အဝင်မှာ ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့သော အာဒိတ္တပရိယာယ(မဟာဝါ၊ဝိနယ)သုတ်ကို အခြေခံ၍ရေးသားထားပါသည်။

လူသားတွေရဲ့ ဘဝဗိသုကာဟာ လူတွေရဲ့ စိတ်ပါပဲ။
လှပသောဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်လိုလျှင် စိတ်ကို
လှပအောင် ပြုပြင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ဆိုးလျှင်တော့
အရုပ်ဆိုးသောဘဝကိုရကြမှာပဲ။

သီတာဂူဆရာတော်

Common Platform- မှ

ဘုရားရှင်(လှောင်မြေ)

၈

အမေ့ဗျက်ရည်

တစ်ချက်တစ်ချက် ပျံ့လွင့်လာသော ကြေးစည်သံသည် နှလုံးသားကို ဆွဲခါလှုပ်ရမ်းနေတိ၏။ ကြေးစည်လက်ရိုက်သည် နှလုံးသားကို ထုရိုက်သည့်နှယ်။ နှလုံးသားသည်လည်း ကြေးစည်ပမာ လှည့်ရမ်းသွက်ခါနေ၏။ လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်နေသော ပရိသတ်တို့ကို ငေးကြောင်ကြည့်နေ၏။ ပရိသတ်တို့၏အာရုံ စူးစိုက်ရာသည် ပန်းခွေများ လေးဘက်လေးတန် အလှဆင်ထားသည့် အသုဘတလားဆီသို့။ အသုဘ တလားထက်တွင် ဝိညာဉ်ကင်းမဲ့စွာ လဲလျောင်းနေသော သားလေး ...။ ဒါသည်ပင် အများလက်ခံနေကြသော သားငယ်လေး၏အသုဘ ...။ သူမ စိတ်တွေ ရှုပ်ထွေးနေသည် အခြေအနေမှန်ကို လက်ခံရမှာလား... ငြင်းပယ်ရမှာလား... အိပ်မက်တစ်ခုများဖြစ်နေမလား...။

‘မမခိုင်’ ငိုချလိုက်လေ ‘ငိုချလိုက် စိတ်ကိုတင်းမထားနဲ့’ ‘ငိုချပစ်လိုက်စမ်းပါ’ နဘေးမှ ထွက်ပေါ်လာသော အသံတစ်ခုကြောင့် သူမခေါင်းကို ခါရမ်းပစ်လိုက်သည်။ တကယ်ပဲလား သားလေး သေသွားပြီးဆိုတာ တကယ်ပဲလား။ ဘယ်သောအခါကမှ မျှော်လင့်မထားခဲ့ဘူးသော သားလေးရဲ့ အသုဘဟာ တကယ်ဖြစ်ခဲ့ပြီးလား ...။ တလားပေါ်မှ သားလေး၏မျက်နှာကို ငေးမောကြည့်နေမိသည်။ မျက်တောင်ကော့ကော့လေးများကလည်း ဘယ်လိုမှမပြောင်းလဲ။ မျက်ခုံထူထူလေးတွေကလဲ နဂိုအတိုင်း ...။

နဖူးပေါ်ဝဲကျနေသော ဆံပင်ခွေခွေလေးတွေကလည်း ပကတိအတိုင်းရှိနေသည်။ ‘အိပ်ချင် ယောင်ဆောင်နေတာလား သားလေးရယ်’။ ‘အမေ့ကို မကျီစယ်ပါနဲ့တော့ကွယ်’... ‘အမေ့ရင်တွေ အရမ်းပူလှပြီ သားလေးရယ်’...။ ‘သမီး’ ‘မခိုင်’ အခြေအနေမှန်ကို လက်ခံလိုက်ပါကွယ်... သတ္တဝါတိုင်း ဒီအခြေအနေကို ရင်ဆိုင်ကြရမှာ ဓမ္မတာပဲမဟုတ်လား ...။ မကြာခင် ဆရာတော်တွေ

ကြွလာတော့မယ် ...။ ‘မမခိုင် စိတ်ကိုလျော့လိုက်တော့နော် ...။ ဟင်း ... အို ... မဟုတ်ဘူး ... မဖြစ်နိုင်ဘူး သိပ်ချစ်ကြတဲ့ ကျွန်မတို့သားအမိကို ဘယ်အကြောင်းနဲ့မှ ခွဲလို့မရနိုင်ဘူး။ ကျွန်မ မယုံဘူး...။ ကျွန်မ မယုံဘူး...။ အား .. စကားမဆုံးခင် သူမခေါင်းတွေ ချာချာလည်သွားရ သည်။ သူမခေါင်းထဲတွင် ကြေးစည်သံတို့သည် နီးလာ လိုက် ... ဆေးသွားလိုက် ...။ ငိုညည်းသံများ၊ စုပ်သပ်သံများ၊ အားပေးသံများ၊ နားချသံများက မသဲကွဲ။ ကျောင်းဝတ်စုံနှင့် သားလေး၏ပုံရိပ်၊ အားကစားဝတ်စုံနှင့် သားလေး၏ ပုံရိပ်၊ အိမ်ဝတ်စုံနှင့် သားလေး၏ပုံရိပ် အတွေးထဲဝယ် သားလေး၏ပုံရိပ်များက ကြီးစိုးနေသည်။

‘သားရယ် ... အမေ့ကို ဘာတွေများ မကျေနပ် လို့ အဝေးကြီးကို ထွက်ခွာသွားရတာလည်းကွယ်..’။ မခိုင် ... အားရှိသွားအောင် ဆန်ပြုတ်ကလေး သောက် လိုက်ဦးနော် ...။ ‘ပြီးတာတွေ ပြီးပြီပဲ မခိုင်ရယ်’။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ ကျန်းမာအောင် နေပါ။ သန်ဘက်ခါဆို ရက်လည်ဆွမ်းသွပ်ရဦးမှာ မဟုတ်လား။ ပါးပြင်ထက်သို့ မျက်ရည်များ ဒလဟောစီး ကျလာ၏။ အခြေအနေမှန်ကို ငြင်းဆန်ဖို့ရန် စွမ်းအားမရှိတော့ပါ။ မျှော်လင့်ချက် အနာဂတ်တွေသည် ပြိုကျပျက်ဆီးခဲ့လေပြီ။ အမေတစ်ခု သားတစ်ခု ဘဝသည်လည်း ကြမ္မာရိုင်း၏ ရိုက်ခတ်မှု အောက်တွင် ကြေမ္မအောင် ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရချေပြီ။ အနာဂတ်မှာ သားလို့ခေါ်စရာမရှိတော့ အမေလို့ခေါ်မည့်သူ လည်း မရှိတော့ပြီမို့ စွပ်ပြုတ်ပန်းကန်ကို တွန်းဖယ်လိုက် သည်။ ‘မသောက်ချင်ဘူး .. သေရင် သေသွားပါစေ’ .. မသောက်ပါရစေနဲ့၊ အားယူ၍ တစ်ဘက်သို့စောင်းလိုက် စဉ် အိမ်ပေါက်ဝဘက် မျက်နှာမူလျက် ကြည့်နေသည့် အနေအထားဖြစ်သွား၏။

“အိုး .. ဒီအချိန်ဆို သားလေးကျောင်းပြန်ချိန်ပဲ။ အိမ်ပေါက်ဝမှ ဆီးကြိုနေသော အမေ့ကိုအပြုံးလက် ဆောင်လေးတွေ ပေးမည်။ အမေလုပ်သူက သားလေး

မျက်နှာပေါ်မှ ချွေးကလေးတွေကို တယုတယ သုတ်ပေးနေ သည်။ ကာလသားပေါက်(လူပျိုပေါက်)ကြီး ဖြစ်နေသော သားရဲ့နဖူးပေါ်မှ ဆံကေဝဲလေးကို ပင့်တင်ပေးရင်း အိမ်ပြန်နောက်ကျကြောင်း အပြစ်တင်မည်။ သားကလည်း ဘောလုံးကန်နေလို့ပါ အမေရာဟု ဖြေရှင်းချက်ပေးမည်။ ‘ခုတော့’ ခုတော့ အတွေးစတိုနဲ့အတူ မျက်ရည်တို့က ဝဲတတ်လာ၏။ အမေ့မျက်ရည်တွေကို ဖေးကူသုတ် ပေးလှည့်ပါလား သားလေးရယ်။

အဘယ်မျှ ငိုနေမိသည်မသိ အနီးသို့ရပ်လာ သော ကျောင်းဝတ်စုံလေးကြောင့် သတိတို့ကို ထိမ်း ချုပ်ရင် မော့ကြည့်လိုက်မိသည်။ ဪ .. ‘သားလေးရဲ့ သူငယ်ချင်းတွေပါလား’..။ ဟုတ်ကဲ့ .. ဒေါ်လေး ကျွန်တော်တို့လည်း ထပ်တူထပ်မျှ ဝမ်းနည်းရပါတယ် ဒေါ်လေးရယ် ...။

ဒါတွေက သူရှိစဉ် ကျွန်တော်တို့ဆီ စာလာ ကျက်ရင်း ထားခဲ့တဲ့ပစ္စည်းလေးတွေပါ။ ဒေါ်လေးကို ပြန်ပေးပါရစေ။ ဪ.. အေးအေး ကျေးဇူးတင်ပါ တယ်ကွယ်။ သားတို့အားလုံး အေးအေးဆေးဆေးမှ ပြန်ကြပေါ့၊ သားလေးရှိတုန်းကလိုပဲ လွတ်လွတ်လပ် လပ် နေကြပေါ့ကွယ်။ သားလေးပစ္စည်းတွေကို တယု တယကောက်ကိုင်လိုက်မိသည်။ ဒသမတန်း ကျောင်းသုံး စာအုပ်နဲ့ မှတ်စုစာအုပ်အချို့ ...။ ပြီးတော့ နက်ပြာရောင် နေ့စဉ်မှတ်တမ်း စာအုပ်ကလေး ...။ သား လက်ရေးလေး မြင်ရပြန်တော့ ရင်နင့်ရပြန်ပြီ။ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းဆိုသော်လည်း နေ့တိုင်း ရေးမှတ်ထားတာ မဟုတ်။ အမှတ်တရနေ့လေး တွေလောက်သာ ရေးမှတ်ထား၏။ ဘောလုံးပွဲများအ ကြောင်း၊ သူငယ်ချင်းများအကြောင်း၊ ဆရာ ဆရာမများ အကြောင်းနှင့် အခြားမှတ်သားစရာများသာ ဖြစ်၏။ တစ်နေရာအရောက်တွင် အခြားသော အကြောင်းလေး တစ်ခုကြောင့် အာရုံစိုက်မိ၏။

စိန္တမာနောပိ ဝိနဿတိ၊ အစိန္တမာနောပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
 စိန္တမာနော-ကြံစည်ထားပါသော်လည်း၊ (ဝါ) မျှော်လင့်
 ထားပေမယ့်၊ ဝိနဿတိ-ပျက်တတ်၏။ အစိန္တမာနော-
 မကြံစည်ထားပါသော်လည်း၊ (ဝါ) မကြံစည်ထားပေမယ့်၊
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်တတ်၏.. ဆိုတဲ့စာပုဒ်ကလေးကို အဓိပ္ပါယ်
 ဖော်ရင်း .. ဪ မျှော်လင့်တိုင်းလည်း မဖြစ်၊ မမျှော်
 လင့်ပဲလည်း ဖြစ်တတ်သောသဘာဝကို သားကကြိုသိနေ
 ရောထင်၊ ဝဲတတ်လာသော မျက်ရည်တို့ကို ပုတ်ခတ်ရင်း
 တစ်ရွက်ချက် လှန်နေမိသည်။ ဒီတစ်ခါတော့ ကဗျာ
 ကလေးတစ်ပုဒ် သံဝေဂတွေနဲ့ပါလား သားရယ် ...

အငိုနဲ့စ လူ့ဘဝဝယ်

ကျင်လည်ဝန်းကျင် ပျော်ရွှင်သမျှ

ဘဝနိဂုံး ငိုရဦးမည်

အငိုနိဒါန်း အလွမ်းနိဂုံး

နေတုန်းမှခါ ငိုနေပါက

ရောက်လာခဏ လူ့ဘဝဝယ်

အရတော်ဖွယ် မရှိဘူး တဲ့။

ကဗျာလေးကို အဓိပ္ပါယ်ဖော်ရင်း အမြဲတမ်း
 ပျော်ရွှင်နေတတ်သော သားလေးရဲ့ မျက်နှာကို မြင်
 ယောင်နေမိပြန်သည်။ ကျောင်းလုပ်အားပေးပွဲ၊ ရပ်ကွက်
 လုပ်အားပေးပွဲတိုင်း ရှေ့ဆုံးမှာ ပြုံးရွှင်စွာ လုပ်အားပေး
 နေတတ်သောသားသည် ရောက်လာခဏ လူ့ဘဝလေးကို
 ကောင်းစွာအသုံးပြုသွားခြင်းပေလား ...။ သာသာရေး
 လိုက်စားတတ်သော သားလေးသည် ဆရာတော်တစ်ပါး၏
 တရားတော်ကို အကျဉ်းချုပ်မှတ်သား ရေးထားသေးသည်ကို
 တွေ့ရပြန်၏။

“အခါတစ်ပါး မြတ်စွာဘုရားသည် ဝနဝါသီ
 တိဿ သာမဏေရှိရာအရပ်သို့ကြွ၍ သာမဏေနှင့်အတူ

တောင်ထိပ်သို့တက်တော်မူ၏။ တောင်ထိပ် သို့ရောက်သော်
 လှမ်းမြင်ရသော သမုဒ္ဒရာကိုကြည့်၍ အောက်ပါအတိုင်း
 မေးတော်မူ၏။

ဘုရားရှင်။ ချစ်သား တောင်ထိပ်ကကြည့်လျှင် ဘယ်အရာ
 ကို မြင်ရသလဲ။

သာမဏေ။ သမုဒ္ဒရာကို မြင်ပါတယ်မြတ်စွာဘုရား။

ဘုရားရှင်။ ဟုတ်ပါပြီ.. သမုဒ္ဒရာကြီးကို မြင်တော့
 ချစ်သားရဲ့ စိတ်ထဲမှာဘယ်လိုများ ကြံစည်စဉ်းစားမိ
 သလဲ။

သာမဏေ ။ မှန်ပါမြတ်စွာဘုရား၊ သံသရာ၌ ကျင်
 လည်သမျှ ကိုယ်စိတ်မချမ်းသာ၍ ငိုနေခဲ့ရသော မျက်
 ရည်တို့သည် ဤသမုဒ္ဒရာလေးစင်းတို့ထက်မက ရှိလေ
 ပြီဟု စဉ်းစားစိတ်ကူးမိကြောင်း ပြန်လျှောက်ထား
 တော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က သာဓုခေါ်တော်မူ၍ ...။

“စတုသု သမုဒ္ဒေသု ဇလံ ပရိတ္တကံ၊
 တတော ဗဟံ အဿုဇလံ အနပ္ပကံ။
 ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌဿ နရဿ သောဓနာ၊
 ကိံ ကာရဏာ သမ္ပတုဝံ ပမ္မဇ္ဇတိ။”

စတုသု သမုဒ္ဒေသု-သမုဒ္ဒရာလေးစင်းတို့၌၊
 ဇလံ-ရေသည်၊ ပရိတ္တ-နည်းပါသေး၏။ တတော-
 ထိုသမုဒ္ဒရာရေထက်၊ အနပ္ပကံ-မရေတွက်နိုင်အောင်၊
 အဿုဇလံ-မျက်ရည်တို့သည်၊ ဗဟံ-များလှပါ၏။
 ဒုက္ခေန-ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်းနှင့်၊ ဖုဋ္ဌဿ-တွေ့ကြုံရသော၊
 နရဿ-လူများအပေါင်းအား၊ သောဓနာ-စိုးရိမ်ပူဆွေး
 ငိုကြွေးရ၏။ သမ္ပ-အိုအချင်း၊ တုဝံ-သင်သည်၊ ကိံ
 ကာရဏာ-အဘယ်မေ့လျော့၍ နေရပါသနည်း။

မှတ်တမ်းစာအုပ်လေးကို ကိုင်ထားသော
 သူမ၏လက်များ တဆတ်တတ်တုန်လာသည်။
 သမုဒ္ဒရာရေတွေထက် များသတဲ့လားသားရယ်။

သားသေလို့ အမေကျခဲ့တဲ့ မျက်ရည်တွေဟာ သမုဒ္ဒရာရေတွေထက် များခဲ့ပြီးလားကွယ် ...။ အမေ အတွက်များ ရည်ရွယ်ပြီး ရေးခဲ့တာလား သားလေးရယ်။ ဘယ်သူမှ တရားချလို့ မရနိုင်တဲ့ အမေ .. အပူသယ်မကြီးကို သားကိုယ်တိုင် တရားချနေတာလား သားရယ်။ အမေရဲ့ မျက်ရည်တွေကို သုတ်ပေးနေတာလား သားလေးရယ်။

‘မမခိုင်’ ‘ဆရာတော်က ရေစက်ချမယ်တဲ့၊ စိတ်ထိန်းနော် အမျှဝေတဲ့အခါ ကြည်ကြည်လင်လင် အမျှဝေလိုက်ပါ။’ ‘ဒါမှ မမခိုင်ရဲ့သားလေး လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်နဲ့ ကောင်းရာသုဂတိကိုလားမှာ’။ ဒါ့ကြောင့် ကြည်ကြည်လင်လင် အမျှဝေလိုက်ပါ မမခိုင်ရယ်။ သတိပေးစကားသံကြောင့် တွေးနေမိသော အတွေးစတို ပြတ်တောက်လွင့်စင် သွားရသည် ...။ ဪ ..ရေစက်ချ အမျှဝေရတော့မှာပါလား ...။ မျက်ရည်စတိုကိုသုတ်ရင်း အေးပါဟု ခေါင်းညှိမ့်ပြလိုက်ပါသည် ...။

သားရယ်... နိဗ္ဗာန်မရောက်မချင်း သံသရာဆိုတာ ကျင်လည်ရဦးမှာပါ သားရယ် ...။ သံသရာရဲ့ နောင်ဘဝတွေမှာ သားနဲ့အမေ ပြန်လည်ဆုံတွေ့ကောင်း ဆုံတွေ့ရဦးမှာပေါ့ ..။ ဒီဘဝ ဒီခန္ဓာမှာတော့ ကံကြမ္မာက ဒီလောက်နဲ့ပဲ တွေ့ဆုံခွင့် ပေးတာပဲကွယ်။ သားရယ် အမေရင်နာစွာ လက်ခံလိုက်ပါပြီ။ အမေမျက်ရည် မကျစေရတော့ပါဘူး။ ဒါဟာ သားလေးကိုမချစ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး သားရယ်။ သားလေး လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်နဲ့ ကောင်းရာမွန်ရာဘုံဘဝကို မသွားနိုင်ဘဲ နေမှာစိုးတာ ကြောင့် “အမေမျက်ရည်”ကို အမေရင်ထဲမှာပဲ ကြွေစေတော့ပါ့မယ် သားလေးရယ် ...။

အမေပြုသမျှ ကုသလကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာ သားလေးတစ်ယောက် သာဓုခေါ်ဆိုနိုင်ပါစေကွယ်။ သာဓုခေါ်နိုင်ပါစေ

သားလေးနှင့်တကွ အားလုံး

အမျှ ... အမျှ ... အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့.....။

သာဓု ... သာဓု ... သာဓု။

သီတဂူစမ်းလပမာ ချမ်းမြသာယာ ရှိကြပါစေ။

အားလုံးသတ္တဝါ ဘေးရန်ကွာ ကျမ်းမာချမ်းသာကြပါစေ။

မေတ္တာစိတ်ဖြင့်

အရှင်ဣန္ဒာဝရိယ (ရွှေဆောင်မြေ)

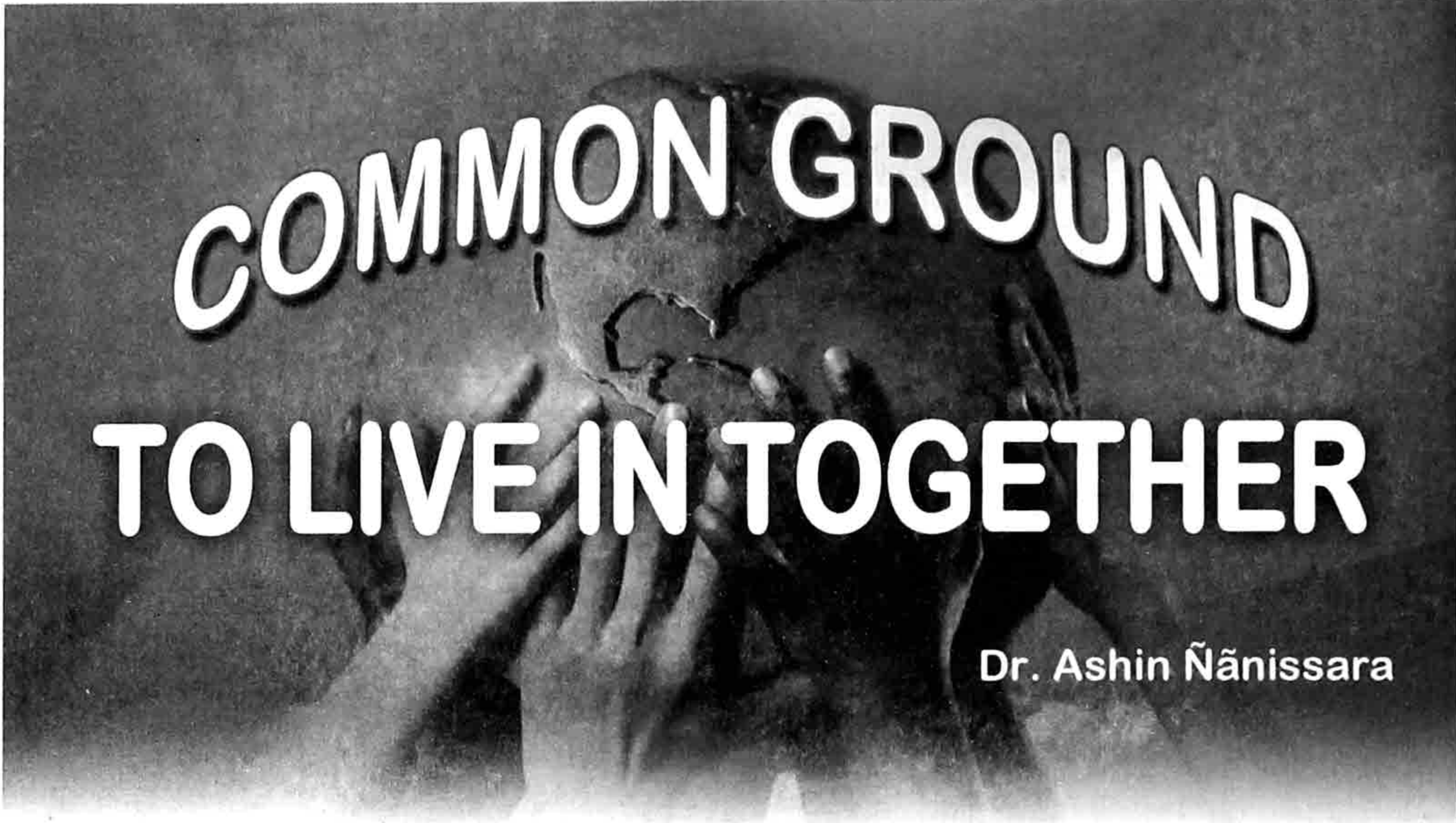
သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

သံဃာ့အသံ - The Voice of Sangha

နှစ်ပတ်လည်ကျောင်းသားမဂ္ဂဇင်း

English Section

COMMON GROUND TO LIVE IN TOGETHER

Dr. Ashin Ñānissara

We, human beings, are mysterious beings with inconceivable potentialities. Noble characteristics and criminal tendencies are latent within us. These may rise up to the surface of our life at any time unexpectedly without using strength and power. These potentialities or tendencies are dormant within us in various degrees.

Within the powerful complex human's mind, we find a treasure vault of virtues and wisdom, then we find a rubbish heap of wickedness and corruption. By developing these respective characteristics, we may become either a blessing or a curse to humanity. We, human beings, are consisted of both mind and matter. One of the Buddha's messages is (Manopubbangama Dhamma) mind is forerunner, mind is chief in life, mind is the master of man, mind moulds the human life, mind makes happiness and suffering, mind creates beauty and ugliness. Therefore, human beings are architects of their own lives. Thus, in order to create our beautiful life or beautiful world or peaceful world, we must mould our mind to be beautiful and peaceful first.

Today's world is full of chaos, full of crimes, full of miseries, full of evils, full of violence. The nations are arming themselves to their teeth. Human's lives are in danger and frightened by arm races among great countries. Their weapons of mass

destruction are capable of killing many human lives at any moment.

Many atrocities have been perpetrated which baffle description. Cruel wars have been waged, marring the historic pages of world history. The unpleasant situations and miserable events are generated by evil mind. The starting point of miserable events is selfish thought of egocentric human beings in world. The source of competition and conflict is the thought of jealousy or unhappiness over others' progress and success.

Another powerful destructive vice within us is anger. The constructive virtue that can eliminate such evil force is Loving-kindness. Cruelty is another vice that is responsible for many horrors, and atrocities prevalent in the world today. Compassion is its antidote to those vices. Jealousy is another vice that is poison to every system of the world. The poisonous jealousy leads to unhealthy rivalries and dangerous competitions. The most effective remedy for this poisonous sickness is Appreciative Joy.

I would like to introduce some Buddha's message with you in this conference. The salient message of the Buddha is Great Tolerance. Intolerance is the great weakness of political leaders. All leaders should regard this as sterling quality of heart like a great earth which never shows sign of pleasure or displeasure toward all pleasant or unpleasant situations put upon it, but the earth forbears them whether they are foul or flower without attaching, detaching, depressing, reacting. Stability of mind, balance of mind

are very powerful tools to make this world a peaceful place to live in. To build a harmonious community, another useful tools are universal love, boundless compassion, sympathetic joy, selflessness and wisdom.

Loving-kindness treats both the good and the bad equally without making any discrimination, just as the water extends its coolness and calmness equally alike to both the wicked and virtuous. So, we should develop the thought of universal love.

Next, to make the better world we live in, wisdom is another important quality we must possess. Removing the ignorance which is darkness of delusion in life, understanding the Truth, seeing the realistic nature, receiving the correct vision are very important to make right decisions.

The Buddha clearly stated that these noble qualities and virtues are the foundation for the brotherhood all nations or all religions. This universal brotherhood, selflessness, boundless compassion, great tolerance, and right vision will break down all barriers separating one nation from another. If we, all leaders and followers of different faiths, could not meet, could not live on a common ground like brothers and sisters, simply because we belong to different religions, then surely, all our noble missionaries and ministry services would have failed.

I truly believe that all religious teachings could help to transform the hearts and minds of human beings and bring them to the realization of Truth and liberate from

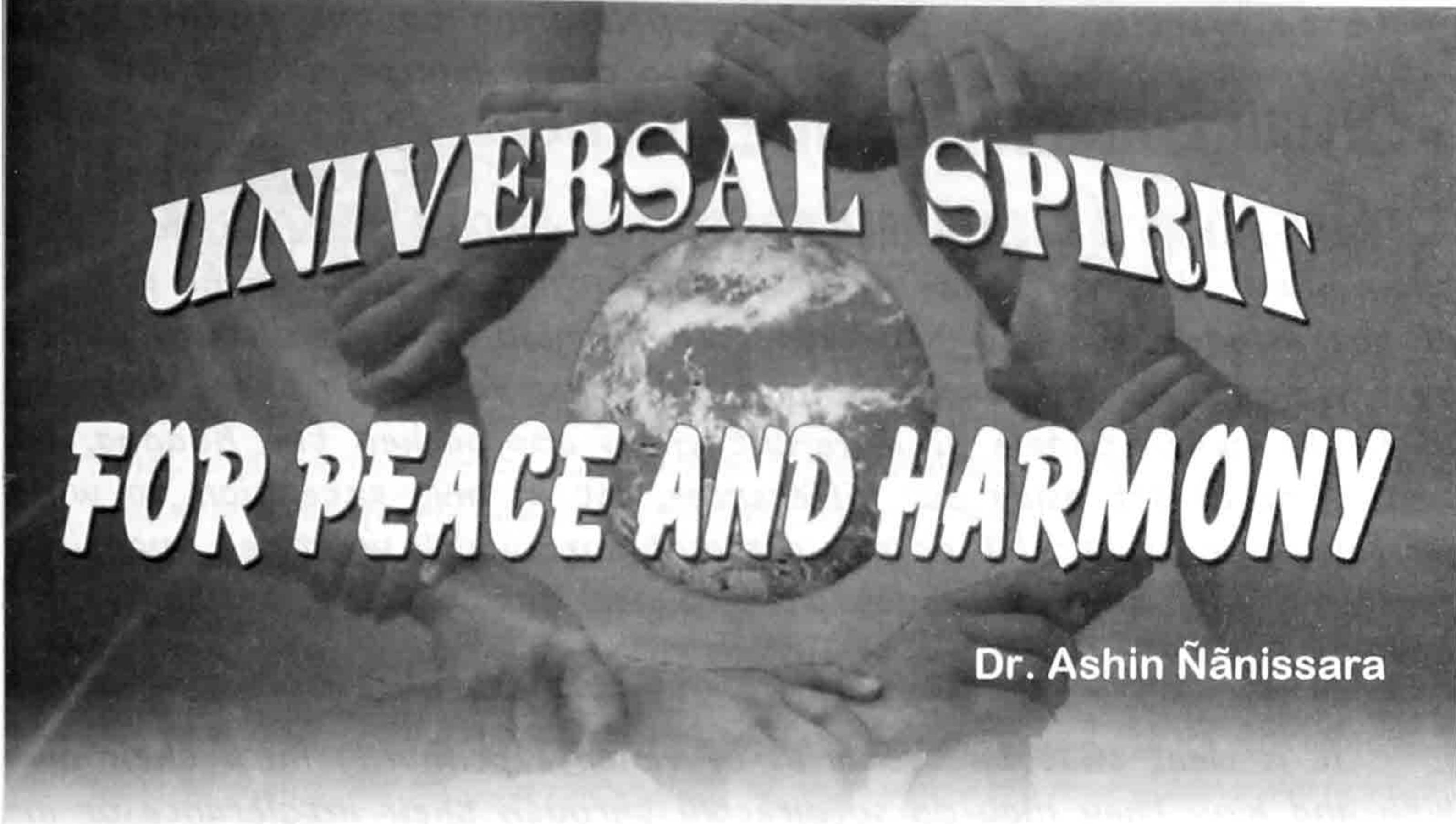
the bondage of hardship and sufferings. Those timeless teachings give rise to the loving-kindness, mutual respect, coexistence together in the same planet. I am positive that all of my spiritual brothers and sisters here today will hold and share the same belief and point of view regarding the purpose of religious teachings. Days in and days out, we, all religious leaders, have been teaching relentlessly and guiding people to attain the state of nobility, peacefulness and liberation from all kinds of sufferings for many years to come.

There are many rivers on land - for example, Mississippi, Colorado in US; Niles in Africa; Amazon in South American; Thames in England; Rhine in Europe; Ganges in India; Ayerwaddy in Myanmar; Yellow River in China; etc — having so many different river names. In spite of the different names, all rivers have shared the same common characteristic — which is also known as water in general or H₂O in scientific terms. We need to try our best to acquire a skill to see the fundamental characteristic of water instead of getting caught up with their proper names and various locations. No matter where the water comes from, the water can do two wonders — purify and cleanse up everyone who takes a shower and refresh your tiring heart with a sip of it. I am convinced that all religious leaders should possess the same two qualities of water and we need to assume that our jobs are to help people purify the minds and sooth their weary hearts. All rivers flow through the land and wilderness, all rivers lose their identities the moment that they flow into the seas. The Niles, the Rhine, Ganges, etc, cannot keep their identities and names. Instead, all become part of one big deep blue sea. We should not lose sight of spiritual goals, moral purification and tranquility.

Science and technology can never find out solution of human problems. They invent the material things and make people comfortable but it does not necessary bring happiness. In the Buddha's message, it was said that the mind is the master of man, mind is the creator of happiness or sorrow, battle field or paddy field, bloody world or beautiful world, etc. So, we should try to change such mind from wicked to honest, corrupt to correct, hatred to love, cruelty to compassion, fear to favor, violence to peace, division to unity, evil to nobility. In summary, we need to work together hands in hands with all religious leaders and journey together on the common highway. In order to create the peace, harmony and coexistence, we, all religious leaders build common ground and let's live together peacefully and harmoniously.

May the sublime teaching prevail in its pristine purity!
May the truth and peace prevail in every corner of the world!

Venerable Dr. Ashin Ñāṇissara (D.Litt., Ph.D.)
Chancellor of Sitagū International Buddhist Academy

UNIVERSAL SPIRIT FOR PEACE AND HARMONY

Dr. Ashin Ñānissara

Where there is darkness, the light is really needed. The darkness and the light cannot coexist. We have to put the light in place of darkness. When there is fire, the water is absolutely necessary. Today, the world is under the darkness of sorrow and suffering caused by violence and conflict. In the Buddha's message, it was said, "The world is blind, the world is unstable, and the world is burning." In world history, there has been so much bloodshed because of power craving and ignoring the Truth. So, the world is badly in need of peace, harmony and co-existence. This is a great challenge for political leaders, spiritual leaders and religious leaders. We all have to accept those responsibilities and meet those challenges.

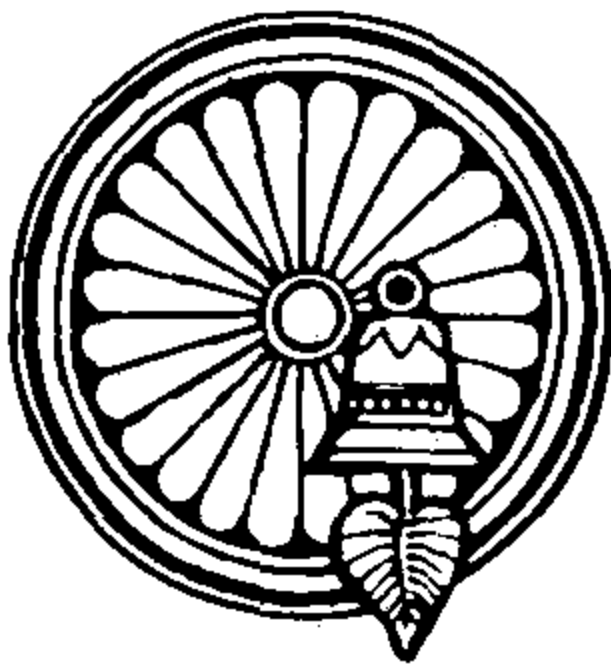
Every religion has an outer shell and inner core. Outer shell consists of rites, rituals, ceremonies, beliefs, myths, and doctrines —which differentiate from one religion to another. However, there is an inner core which is common to all religions. This is the universal teaching of morality, charity, discipline, purity of mind, loving-kindness, compassion, good will, tolerance, and insight. This is a common denominator that all religious leaders ought to emphasize and religious followers

ought to practice. If proper attention is given to the essence of all religions, love; tolerance and compassion can minimize conflict and violence.

All human beings should be free to profess and free to follow their faith. However, they must be careful not to neglect the practice of the essence of their own respective religion, not to disturb others by their own religion, and not condemn other faiths. In these diversity of faiths, when people of different views approached the Buddha, He said, "Let us set aside our differences, let us give attention to what we can agree on and let us put common core which we agree upon into practice. Why quarrel?" Such wise counsel still retains its value until today.

It is clear that the votaries of violence primarily hurt their own kith and kin. They may do so directly through their intolerance or indirectly by provoking a violent response to their actions. On the other hand, "Blessed are the merciful, for they shall obtain mercy." This is the law of nature. It may equally be called the decree or way of God. The Buddha said, "Animosity can be eradicated by its opposite --which is love, patience, forgiveness and so on. Animosity cannot be eradicated by animosity. Violence can be ceased by nonviolence. Violence never be ceased by violence. Hatred can never be ceased by hatred in this world. Through pure love only, they can be ceased. This is an eternal law." This is Dhamma. What is called Dhamma in the world has nothing to do with Buddhism, Hinduism, Jainism, Judaism, Sikhism, Islamism, or any other "ism". Dhamma is a simple truth. Dhamma teaches us not to harm others. We first harm ourselves by generating mental negativity and by removing such negativity, we can find peace within ourselves and we can also strengthen peace in the world.

Venerable Dr. Ashin Nāṇissara (D.Litt., Ph.D.)
Chancellor of Sitagū International Buddhist Academy

Buddhism and its Relevance to the present world situation

In the present world, we many see so many velocity of changing the situation with the material things, scientific technologies and the development of medical system. Nowadays, even ugly person can make up to be beautiful and handsome by the scientific and medical instruments. And then, information technology and communication system also progress accordingly the development of the counties. As a result of the improvement of scientific and techniques, now the world of the impact of news and information can get easily. However, all of these are only the development of material world.

If we consider the improvement of material world, it seems to think that it is good situation. In the some country, they posses even the weapon such as the nuclear as a result of science and techniques. They may say to publish these nuclear system can produce the electronic power and other requirement and the producing of agriculture, but they do not clear its destroying power and energy because they want to belong it only themselves. They do not wish to share other their power and technologies. If we consider the reason, it bases on the jealous. As a result of jealous, they conflict each other and fight each other. We may say that the improvement of material world leads to the conflicting, fighting, and famine.

Therefore, the whole worlds are needed by the material and go to the material world and crave only it. The human beings cannot notice of that the material requirements lead to the degenerate of the people. In the present world, as a degenerating of the people, disease such as HIV and AIDS appear. In the present situation human beings are lacking of knowledge. As a result of it, human beings commit wrongly the crime and misuse their idea such as killing someone, who suffer disease, by compassionate which wants to be free from suffering. It is only foolhardy. And it cannot be said that this manner is compassion. Such as action, human beings cannot be given to be getting the good spiritual or moral development.

If so, there is something to be consideration dealing with the Buddhism. How the Buddhism interrelates in the present world situation? Can the Buddhism fulfill the requirement of the present world which is burning and unsteady? These questions are answerable. We can also say that the Buddhism is relevant this present situation according to the moral, spiritual, and intellectual of the human beings. However, the Buddhism can fill with only the elevating of human mental spirits. If human beings are appraisal, in their mind, the origin of the problem of present world, the conflicting of each other, the predicament of human societies and the great battles of the human world, they will know that all of these

base on the human's jealousy, arrogant, stingy, anger and hatreds, and torment, and self-interesting.

Nowadays, almost the entire nation of human beings loss their loving-kindness, compassion and rejoicing on the each other. Therefore, the entire human world and generation need to consider what it is good and evils. As a mentioned earlier, all of people have to understand that the human's jealousy, arrogant, stingy, anger and hatreds, and torment, and self-interesting base on the evil mind.

Therefore, all of the Buddha appeared in the world comment as 'you should not do any evil'. In this point, the word 'should not do' consist of physical action, verbal action and mental action. And then, there are three kinds of physical action; they are killing other, stealing other property and committing sexual intercourse on the other. And then, there are four kinds of verbal action too; they are telling lie, telling other to separate their love, telling violently on the other and telling nonsense on the other. And there are also three kinds of mental action; they are thinking to get other properties by the unfairly and by greedy, thinking to be making destroying other properties and thinking to be wrongly one's idea.

All of these ten kinds of evil things deal with the entire human being Christian, or Muslims, or Hindus, or Buddhist although the Buddhism practices them. Therefore, it can be called Universal Law. Because of this basis of evils action, speaking, and thinking, in the human beings' mind appear jealous, arrogant, stingy, anger and hatreds, and torment, and self-interesting. As long as human being posses and perform and grasp all of these evil things, there never stop jealousy and conflicting and fighting and famine on each other in the present world.

Therefore, all the Buddha, appeared in the world, expounded that 'you should do whatever good

deed. These speeches are also relevant the whole human beings. No need to distinguish because of the good things. If the human beings can perform for the good of other with harmony each other without selfish and do not maltreat other being in the present situation, the world will peaceful and beautiful. All human beings also will become happy without jealousy, arrogant, stingy, anger and hatreds, and torment. In later, they will know that lacking of the cruel leads to loving-kindness and lacking of hatreds leads to compassionate, and lacking of the jealousy leads to the rejoicing.

As a understanding of these goods and evils, human interest in giving other, abstaining from killing each other, acting of the mental development, building and performing social works, servicing for the nation and giving the general knowledge for the nation, announcing one's meritorious deeds to the other, and are happy or joyful or satisfying when they heard other meritorious deeds, in listening whatever other speeches deeply, in telling the speeches on the other, and human view become straight.

To purify all human's mind they must be breathing in and breathing out at least fifteen minute once a day. This is upper standard to be purifying the mind according to the tranquility (samatha) in the Buddhism. According to the insight or seeing clearly (vipassana) they have to search for themselves within fathom long body. To get the peaceful and be free from the suffering (dukkha) human no need to search for any other place in individually. Only human individually control themselves their jealousy, arrogant, stingy, anger and hatreds, and torment, and self-interest, in the present world situation which is burning with sexual desire, wishes, is needed with material things, is unsteady with hatreds, will become peaceful.

Ashin Neminda

A WAY TO A HAPPIER LIFE (BUDDHIST MEDITATION)

သုဒ္ဓသံ သုနိပုဏ်၊ ယတ္ထကာမနိပါတိနံ။
စိတ္တံရက္ခေယ မေဓာဝီ၊ စိတ္တံ ဝုတ္တံ သုခါဝဟံ။

*The mind is very difficult to see, very delicate and subtle.
The mind moves and lands wherever it pleases.
The wise man should guard such mind. Well guarded mind brings Happiness*

Happiness is something sought by everyone. For many, personal possessions and their continued acquisition constitutes "happiness", for other it is the companionship of dear ones. Some may say that good health is happiness. Yet all these are very transient and never last long. Soon the black cloud of mystery covers the sun radiating what people have deemed to be happiness. Possessions are lost in one way or another, companions quarrel or die and good health eventually turns to sickness and old age.

What then is happiness, and what steps can be taken to help one to lead a happier life? Happiness is nothing more nor less than a particular state of mind, and Buddhist meditation is an unique, but well-proven method of purifying the mind, thus paving the way for a permanent state of peace and serenity.

Therefore, meditation is the technique how to purify the mind. Another word, Meditation means a technique to protect defilement not to associate with the mind.

You may ask why the mind needs purifying. In a few words it is because the knowledge of objects and events which occur outside the body is always coloured by prejudice and concepts which have been accumulating since time immemorial. You may feel that what you experience through any one of your six senses is real, but this is just not so. Sense impressions, by the time they reach the ordinary mind, have been defiled by five hindrances: (1) sensual desire (2) agitation and hatred (3) sloth and torpor (4) remorse & restless (5) skeptical doubt. Even with the temporary expulsion of these hindrances by meditation, the mind is set on the path of purification.

Since long before the days of the Buddha, Meditation has been practiced in the East. The

Buddha even practiced those ancient methods of meditation. But, he found that there was something lacking and holding him back from realizing the truth of existence. He also found that even by developing his powers of concentration to the highest and purest state, passing through all the five trances, he was no nearer to his goal - "realization of the ultimate truth".

He finally decided to follow an independent course, avoiding the two extremes of self-indulgence and self-mortification. The new way which he himself discovered was the middle path "MajjhimaPatipada". One happy morning in the year 658 B.C., while he was deeply absorbed in meditation, unaided and unguided by any supernatural power and solely relying on his efforts and wisdom, He eradicated all defilements, purified himself and realizing things as they truly are, attained Enlightenment (Buddha hood) at his age of 35.

It is these techniques, well-proven by the Buddha, and described extensively in the Tipitaka (the sacred books of the Buddhists) and an attempt made to show that their efficacy can be experienced by anyone willing to devote some time and a lot of patience to their practice. Obviously the more a meditator practices, the greater will be his proficiency.

Types of Meditation

In Theravada Buddhism, there are two types of meditation. These are known as Samatha (concentration) and Vipassana (insight).

Samatha meditation:

It is enabling the meditator to attain a very high degree of concentration and, for the very adept, extraordinary powers such as mental telepathy, E.S.P. and even levitation. The

Buddha frowned upon the overt use of any of these special powers and even today Buddhist monks are forbidden to display any powers they may acquire during meditation.

The Samathameditator has an object of meditation, and with half-closed eyes, he focuses his attention on this meditation object, called a kasina. With deep concentration, he becomes as one with his kasina. After a time, he will find that upon closing the eyes, an image of the meditation object appears in the space between his eyes.

As his proficiency and purity of mind increase, he will experience at intervals the five trances or jhana. These have the effect of raising his consciousness to even higher and purer planes. The fifth jhana is the highest happiness in the mundane world. In the highest fifth trance, just one-pointedness on the meditation after image remains, states of pure thinking, sustained thought, rapture and happiness have been abandoned along the way.

Vipassana meditation:

The morality of the meditator must be of the highest in Vipassana meditation. A person with a guilty conscience cannot attain any degree of concentration necessary to make progress. For a lay meditator, there are at least five precepts; abstaining from bringing about the termination of life of beings, abstaining from taking anything which the owner has not given, abstaining from wrong sexual behavior, abstaining from false speech, and finally abstaining from taking alcoholic drinks or drugs. By following at least these five precepts, a meditator helps to both purify and calm his mind, indispensable requisites for his progress.

For Vipassana meditation, it is advisable

to assume a cross-legged posture to maintain a firm equilibrium, thus being conducive to good meditation. The left hand should be placed lightly on the lap, palm open upwards. The right hand should be placed on top of the left and two thumbs should touch. The eyes should be three quarters closed.

As stated earlier, the ordinary mind is defiled with impurities. All information on phenomena appearing at any of the sense doors is distorted by false concepts and the mind at this stage is like a dirty mirror.

ဖန္တန် စပလံ စိတ္တံ၊ ဒုရက္ခဒုန္နိဝါရယံ။

ဥဇံ ကရောတိ မေဓာဝီ၊ ဥသုကာရောဝ တေဇနံ။

The flickering, fickle mind, difficult to guard, difficult to control, The wise person straightens it as a Fletcher straightens an arrow.

In meditation we have to begin the systematic task of washing away these impurities which include those which are the root causes of all unhappiness: greed, hatred and delusion, allowing wisdom which is buried deep in our unconscious, to come to the surface.

With the impurities expelled and wisdom arising the knowing mind can then experience the truth. The same sights are there but it appears as if different eyes are seeing them. Thus, it is with all the senses. A new, non-discriminating mind has taken over.

The basic exercises

When meditating, we must get to know, distinguish and understand each bodily action as it happens. To start this process, we take that which is the simplest recurring bodily function

- breathing in and breathing out - as our meditation object.

So, sitting comfortably in meditation, cast the mind down towards the diaphragm. It will be noticed that when breathing in, the diaphragm rises. When breathing out, the diaphragm falls. Mentally notice each rising and falling as it occurs with a knowing mind. Bare awareness of the rise and the fall is all that is required, there must be no mental clinging to the action at all.

In the early stages, this exercise is equivalent to the kasina mentioned earlier in connection with Samatha. It helps to calm the untamed mind and induce the serenity necessary for wisdom to manifest itself. A calm mind sets the scene for all future progress. Wisdom can only manifest itself if our mind is in passionless, still and imperturbable state, not subject to any outside influences.

When a sound like a dog barking, distracts the mind centered on the breathing process, the meditator should make a mental note "hearing...", "hearing..." and then returning to notice his breathing in and breathing out with the rising and falling of the diaphragm. On no account should the sound be listened to (this is grasping or attachment to the phenomena) something which must be discouraged. If there is just bare awareness of the phenomena, in this instance the bark of a dog, then there can be no grasping. Not only external phenomena will appear to disturb one's serenity, but also internal phenomena in the form of thoughts. These, too, must be acknowledged with "thinking..." "thinking..." , and the mind brought back to noticing the rising and falling. Mental pictures, probably in the form of coloured fantasies, may well arise from time to time as well. Here again, "seeing..." "seeing..." . Do not grasp and cling

to these sights and they will fade away.

In the beginning, it is better to sit in meditation for no more than 30 minutes or an hour at the most. If more continuous meditation is desired, then it can be interspersed with walking meditation.

By now, you will realize that while meditating, life is being lived 100 percent, in the present. The "here and now" is the only reality in life. Both the past-even the immediate past-and the future are but figments of the imagination and have nothing at all to do with reality. Much unhappiness is caused by useless speculation about the future or in harping back to bygone times. Happiness cannot be sought and found in either yesterday or tomorrow. Happiness, as was said earlier, is but a state of mind and new mental states are constantly arising only to immediately die in the now. They have no existence in time.

Returning to the meditation exercises. When sitting for any length of time, bodily sensations such as itching, tiredness, and length of time, bodily sensations such as itching, tiredness, and stiffness will arise. Some will probably persist, in which case they must be acknowledged until they fade away or until action is deemed necessary to eliminate them. The itching may become worse and you feel compelled to scratch the spot. Every bodily action towards which must be accompanied by a mental note. Thus: "itching...", "itching..."; "intending...", "intending..." "raising...", "raising..."; "moving...", "moving..."; "lowering...", "lowering..."; "touching...", "touching..."; "scratching...", "scratching..."; "raising...", "raising..."; "moving...", "moving..."; "lowering...", "lowering..." and so back to "rising...", "rising..."; "falling...", "falling..."

As mentioned earlier, meditation is not only a sitting activity. There are a series of walking exercises which can be undertaken to gain further progress in mindfulness and to break up the sittings. Thus, the meditator can sit for half an hour and then walk for half an hour. In his walking, he tethers his mind to the slow, methodical movement of the feet, nothing mentally every action undertaken: "lifting...", "lifting..."; "forward...", "forward..."; "lowering...", "lowering...". And then when he has to turn; "stopping...", "stopping..."; "turning...", "turning...". As with the sitting exercises, every bodily or mental action must be noted with bare attention as it happens.

Name and form

In nature of the breathing process, there are two parts: the movement, which is called in Palirupa(form), and the knowing of the movement, in palinama(name). This knowledge will soon extend to the understanding of every other phenomena or sensation of either mind or body. There is the known and there is the knowing. If the meditator has been sincere in his practice up to this point he will, through the wisdom he has already acquired, be in a position to further analyse name and form (namaand rupa) to see for himself that they are impermanent (anicca), unsatisfactory (dukkha) and without an abiding entity, ego or "I" (anatta) Phenomena arise and pass, they do not exist for two consecutive thought moments, thus they are impermanent. There is no little man sitting around to have arisen because of a previous cause. Cause and effect, with no beginning and no end. This is called the Doctrine of Dependant Origination in Buddhism. Everything arises from a cause. If a cause does not exist, something will not arise. Thus, we have looked at some of the earlier stages of progress in Vipassana or Insight medi-

tation. The path to complete freedom is long but providing the meditator is resolute in his endeavour there is no reason why further progress, even to the ultimate of Nibbana, may not be his. Do not be afraid of hate, welcome or enjoy anything which may happen to you along the path. Everything must be noted with awareness and equanimity. Do not try to force the pace, neither should you tarry.

Obviously it cannot have been hoped to cover fully such a complex and far reaching subject as Buddhist meditation in this short space. However, it is hoped that enough has been said to whet the appetite and for everyone to fully appreciate that even if they do not profess to being a Buddhist themselves, the diligent practice of this sublime form of self – correction, handed down faithfully by the followers of the Buddha for more than 2,500 years must result in their greater happiness and well-being even in this life.

16th October, 2011

By: Dr. Mya Thidar Sway Tin
SIBA-FBI-000404, 1st Batch

SITAGU INTERNATIONAL BUDDHIST ACADEMY

Two Points Needed in Myanmar Education

In modern day, there are so many current educational issues, such as philosophy, history, teaching & learning, and curriculum, etc. Out of them I want to state two points—teaching & learning and curriculum—because I recently read acceptable news said by Alvin Toffler (2002) who is an American writer as well as futurist “the illiterate of the 21st century will not be those who cannot read and write, but those who cannot learn, unlearn and relearn”.

Teaching and learning issue;

In accordance with Alvin Toffler’s description, we can see his description in Myanmar as truth. Modern Myanmar, as an under developing country, faces so many current educational issues including teaching and learning. Method of teaching and learning is nothing but teachers and student. My Myanmar once had a strong and expanding education system and also good methods of teaching and learning. But those situations now reduce from good position gradually and gradually, since the current military regime stated a coup in 1988. The greatest barrier of education school in Myanmar does not have accurate methods of teaching and learning. Poverty is also an issue of Myanmar’s education. I am sure that the teachers and students in school are scant when poverties increase in the country. At that time they cannot do to scrutinize their method of teaching and learning because they are interested in more working for life than going to school. So we can see what issue of teaching and learning involved as a current educational issue exists in the current period till in Myanmar.

So we here need continuously to go on how many teaching and learning issues there are. For answer, Dr. Diana G. Oblinger (2007) stated, in a magazine in which duties as a president, that the EDUCAUSE Advisory Committee for Teaching and Learning (ACTL) had indentified the key technology-related teaching and learning issue in higher education for 2007.

My scenario for Teaching and learning, as a result of the current educational achievement, is to accept 10 important teaching and learning issues described by Dr. Diana. They are;

1. Establishing and supporting a culture of evidence
2. Demonstrating improvement of learning
3. Translating learning research into practice
4. Selecting appropriate models and strategies for e-learning
5. Providing tools to meet growing student expectations
6. Providing professional development and support to new audiences
7. Sharing content, applications, and application development
8. Protecting institutional data
9. Addressing emerging ethical challenges
10. Understanding the evolving role of academic technologists.

This is the first point of issue related to teaching and learning. As my opinion, I assume there are various kinds that might be worth learning. What important to learn is skills concerning with profession.

Curriculum issue;

This is second point for higher education in Myanmar. Curriculums in Myanmar indicate teacher's guides, textbooks, and learning plans. Curriculums in Myanmar, in deeds, are incomplete because it emphasizes only the subjects to be taught. For example, we can, in American schools, see that they have been teaching the various kinds of curriculum organization from two points of views—subject-centered curriculum, and student-centered curriculum. The first, subject-centered curriculum emphasizes the curriculum as a body of content, or subject matter, that give to make sure achievement, benefits, and so on. The second, student-centered curriculum, states curriculum that the terms of student needs and attitudes; it is the most concerned with process—in other word, how the student learns and the classroom or school climate.

However, we can see above two perspectives indicated in American schools as educational issues. For example, the subject-centered curriculum traces both the oldest and most contemporary framework of curriculum organization. In the subject-centered curriculum, we study the following three sections, such as the subject-area approach, back-to-basis, and the core curriculum. Proponents of these sections argue that subjects present a logical basis for organizing and interpreting learning, that teachers are trained as subject matter specialists, and that textbooks

and other teaching materials are usually organized by subject.

In my scenario, for student-centered curriculum, it emphasizes student interests and needs, including the affective aspects of learning. Modern scholar accepted that when the interests and needs of learners were incorporated into the curriculum, students would be intrinsically motivated and learning would be more successful. According to John Dewey proponents of student-centered curriculum accepted to establish a curriculum that balanced subject matter with students and needs and he pointed out fallacies of either extreme. So, in Myanmar, we view what it does not practice till Dewey's opinion is also as an issue.

In conclusion, another issue in curriculum of Myanmar is the question of censorship. Today Myanmar, schools do not be allowed to teach or write or publish freely by the instructors of censorship in accordance with about political, sex, racially sensitive information, because curriculums instructed in Myanmar emphasize basically the permission of government to be taught. For example, we here should emphasize view of Wilson. LO, (1990) as his individual opinion, he said that curriculum is anything and everything that teaches a lesson and also said human are born learning, thus learned curriculum actually encompasses a combination of all of the below_ the hidden, null, written, political and societal etc. These are curriculum issues of Myanmar.

References;

- Partnership for 21st Century Skills, (2002) by Alvin Toffler.
- Education in Burma, (1999) by Thein Lwin, U,
- Quarterly Magazine, Volume 30, Number 3, (2007) by Dr. Diana G. Oblinger
- training and e-learning Blog.

Ashin Jatila, (M.Ed. E.A)
S.I.B.A

A COMMON PLATFORM FOR INTERFAITH DIALOGUE AMONG ALL DIFFERENT RELIGIONS

I. Introduction

Now we can see our world has become a global village when we think in terms of economy, politics and especially information technology. If we think our world, in term of religion point of view, it also becomes pluralistic. In this situation, some scholars like Dr. S. Radhakrishnan proposed a question; the world has got together as a body; it is groping for its soul. We need psychological unity, spiritual coherence. We are eager to promote peace and concord among men through several international agencies. If we have a United Nations Organization, cannot we have a United Religions Organization ?

No matter how we are different we have been a United Nation Organization. So is it possible for religions to become like a UNO. But for the religion, it is not a piece of cake to do like this. It is because we have different faith belonging to exclusivism, incluvisim and pluralism. In this situation, however, interfaith dialogue is essential for us because of searching for a way so that we all different religions can work more and more for the benefit of the world. Therefore, we must have interfaith understanding among members of different religions in order to save the world and live peacefully together.

This understanding must be based on the action of compassion, the action of loving-kindness and the action of tolerance for all. These three kinds of basic noble hearted quality are a good foundation and a good common platform in which we all together can work for the benefit of the whole world and can live peacefully together among different religion without making any competition and conflict with each other. Otherwise, there is no way to do a better world. It is the time to do interfaith dialogue so that we can have something common platform for all religions.

II. Patience or tolerance

I believe that through this interfaith dialogue, we can only have some important goal that is a common platform which is very essential for all different religions. How to start inter-religious dialogue is to begin with conversation meeting one another. At the time of conversation, both sides are ready to accept each other. Here what I mean acceptance is that listening

to others whose religious convictions are not the same with one's own. So listening to others and trying to understand their own faith is the first stage of interreligious dialogue (Helmst S. Ruppert, 2000, p-24).

When we are listening to conversation, we need to have a patience or tolerance which is a foundation that can lead to the door of successful interfaith dialogue. Without having patience or tolerance there is no way to have complete and successful meeting conversation. If the peace of the world is to come to this earth, patience or tolerance must be practiced. To establish peace and harmony among all religions of mankind, each and everyone must first learn to practice the ways leading to extinction of hatred, greed, delusion which are the roots of all evil forces or problems in the world.

The way to peace is not sufficient just only prayers and rituals and so we need to put it into practice. Peace is the result of man's harmony and also an interval between the conflict of selfish desire and worldly condition. It can never exist on this earth without exercising of patience or tolerance. To be tolerance, we must not permit the negative emotion of anger and jealousy with us because as long as we allow them to prevail in our mind we are the enemy of others. So peace and harmony among all different religions cannot come to us without having tolerance.

III. Loving-kindness or pure-love

If we approach an interfaith dialogue among all different religions, the next vital importance quality is loving-kindness, Metta, which is lacking in the world today amongst mankind. This loving-kindness, which is much

deeper than friendliness or kindness and goodwill, is absence of hatred and hostility and also it is without a desire to possess but with a desire to help, to sacrifice self-interest for the welfare and well-being of humanity. We should understand that this loving-kindness is without any selection or exclusion. If we choose a few the same religious people but not include unpleasant persons, we cannot get a good grasp of this loving-kindness.

In fact, loving-kindness embraces all beings everywhere which is either on the earth or in the skies or Heaven. It must cover all beings high or low without measure because the poor people, lowly people, evil people and ignorant people are most in need of it. It includes loving, unloving good and bad people. In any situation, we should not hate the others that may be either a person or a nation or a religion whatever. We should be just like a doctor who does not hate a patient but his duty is to equal, to remove the disease that the patient is suffering from, to take out anything that is wrong in that person (Ashin Thitthila, 1996, p83). Therefore, it should include all beings on the earth without measuring and making distinction caste, colour or creed and so on.

The Buddha encourages us to love all beings as a mother loves her only child in Matta Sutta. The more we love others, the more we understand them. Without loving others it is difficult to understand them. So I believe that practicing loving-kindness is very powerful so that cooperation, respect, loves for one another and mutual understanding among different religions and faiths will be in full bloom in the world today. To work for the benefit of the whole world without making any distinction as regards cast, color or creed and this religion and that religion, we must have it as a good

common platform on which we can walk together.

IV. Compassion

The next crucial quality for interfaith dialogue is a compassion which is the quality of heart. The true compassion goes hand in hand with helpfulness and willingness to sacrifice self-interest so that we can promote the welfare and happiness of mankind (Ashin Thitthila, 1996, p, 90). Compassion is associated with love, charity, kindness, and tolerance. The essence of compassion is understanding, the ability of knowing the suffering of others. We have to be in touch with the physical, mental and psychological suffering of others. To do so, we have to put ourselves "inside the skin" of the other. We must "go inside" their body, feelings, and mental formations, and experience their suffering. A shallow observation as an observer will not help us to see their suffering.

When we are in contact with the suffering of another, a feeling of compassion is born in us immediately. Here is one example of Thich Nhat Hanh how to have compassion toward others. According to his experience, during the Vietnam War, he meditated on the Vietnamese soldiers, praying they would not be killed in the battle. But he also meditated on the American soldiers and felt a very deep sympathy for them. He knew that they had been sent far away from home to kill or be killed, and he prayed for their safety. That led to a deep aspiration that the war would end and allow Vietnamese and Americans to live in peace (Thich Nhat Hanh, 2001, p, 105).

Compassion is generally taken to exist in connection with other people. But really, true and pure -love or compassion for oneself

should come first in order to diminish our own cruel tendencies. Here is one example of The Dalai Lama who is a good spiritual leader of Tibetan. He states his own experience of the power of compassion. He says;

"In my own case, our Chinese brothers and sisters are destroying Tibetan rights and so more suffering and anxiety develops. But no matter how forceful this is, it cannot destroy the supreme source of my happiness, which is calmness of mind. This is something an external enemy cannot destroy. Our country can be invaded, our possessions can be destroyed, our friends can be killed, but these are secondary for our mental happiness. The ultimate source of my mental happiness is my peace of mind" (The Dalai Lama, 2008, p, 87).

So it is impossible to radiate thoughts of love and compassion if we ourselves do not have properly developed these qualities.

When we have eventually cultivated the principle of compassion in ourselves we are in a position to extend it, and we have to develop it until it embraces the whole of religions, the whole society, the whole country and the whole world, without distinction whatever with regard to different religion and faith, to class, color or creed. If we all have this noble quality of heart which is called compassion, we are ready to accept and fully to understand the different kinds of religion and faith, and easier to talk in this interfaith dialogue on account of this powerful compassion, noble quality of heart, we can establish the world peace and promote mutual understanding and respect upon which cooperation can be developed for the good of all persons in a community, nation or the whole world. Based on this, we need to put our interfaith dialogue into action in order for working together and living together with

peace and harmony among all.

V. The main argument

We have different view and different concept and different faith on the religion. So practicing of religion is different from one another. For those who have exclusivism, there is no way to discuss interfaith dialogue. Moreover, according to inclutivism, they think that it is not possible that all religions are true and equal even though they accept and agree with inter-religious harmony is good for all. An inclusivist states that we all have different beliefs saying that 'we are right, and they are wrong, in their own turn they are right, we are wrong'. If so these believe cannot all be true in the light of inclusivism. They like to look at the beliefs of others through their own l-glasses and cultural baggage.

But according to pluralism, they hold that there is truth in very religion and accept that all religious founders are a fraternity, everyone has freedom to practice their religion. For them, they want to engage in dialogue, to change and grow, not to assimilate the other but to integrate the other into oneself. They want to contribute toward reduction of conflicts and promotion of peace.

In the present world situation, there are many problems. Even under the name of religion we have many problems such as racial discrimination and religion conflict neglecting peace and harmony for the society and the world we live in. Here even in Thailand, especially in the southern border province, religion conflict between Buddhists and Muslims are still happening. Many people die from there on account of violence by Muslim terrorists attack without caring the value of human-lives

and the dignity of religion. Therefore, Bikkhu buddhadas says;

"When religions are regarded as in opposition and conflict, people become enemies as a result. Everyone thinks, "We are right; they are wrong," until there is quarreling and fighting. Such people only display their foolishness." What they are quarreling about is only the outer form and not the inner essence. When people of intelligence and wisdom get together over essential matters concerning religions, they recognize that religions are all the same". (Bhikkhu Buddhadasa, 1991, p-154)

According to him, understanding is very important, without understand between each religion, there is no peace like Southern Thailand. As they love their own religion, we also love our own religion. So try to understand and listen to them. Thich Nhat Hanh states; "for dialogue to be beautiful, we need to live deeply our own tradition and, at the same time, listen deeply to others. Through the practice of deep looking and deep listening, we become free, able to see the beauty and values in our own and others' tradition" (Thich Nhat Hanh, 2001, p.136). For him, listening to each other is the best way to understand the beauty and value of each religion.

I do believe that religion teaches all people to be more polite and more civilized. Even in Confucianism, there is a kind of teaching; "to treat people as though we were attending a high sacrifice; not to do unto others what we would not that they should not unto us; to breed no wrongs in the state and breed no wrongs in the home." (Daid A. Brown, 1975, p-91-2). Therefore under the name of religion why people are hating and making quarrel, conflict and violence neglecting for peace among all different religions! We, individually,

have to change first to have a good attitude that can bring people together to contribute to peace.

VI. The Common Platform among all different religions

The starting point of competition and conflict is in our mind which is the thought of jealousy and unhappy of the other's progress and other's success. Firstly we need to convert our mind from selfishness to selflessness, from jealousy to joy, from evil to noble. These are the aim of religions. So Dr. S. Radhakrishnan says; "the ascent of man from the animal to the human, from the human to the spiritual, from unrest to serenity, from darkness into radiance, is the aim of religion" (Dr. S. Radhakrishnan, 2009, p-4). Moreover, Buddhadasa mainly concludes in his special lecture of interfaith understanding; "whenever they can overcome their selfishness and egoism, they can attain interfaith understanding and attain peace on earth" (Buddhadasa, Vol. 9 (1989) p, 235). Similarly, Thich Nhat Hanh says;

"Dialogue is not a means for assimilation in the sense that one side expands and incorporates the other into its "self." Dialogue must be practiced on the basis of "non-self." We have to allow what is good, beautiful, and meaningful in the other's tradition to transform us. But the most basic principle of interfaith dialogue is that the dialogue must begin, first of all, within oneself. Our capacity to make peace with another person and with the world depends very much on our capacity to make peace with ourselves." (Thich Nhat Hanh, 2001, P-138)

According to him, peace or conflict is

coming from our mind. Our mind can make both of peace and conflict for the world. Without starting individually for peace, there is no way for interfaith dialogue. So we have to change our mind first not to have the thought of jealousy, the thought of ill-will, the thought of hatred, replacing them with the thought of selflessness, the thought of compassion, the thought of loving-kindness, the thought of tolerance. These fundamental noble qualities are the best way of common platform for all different religions to have religious interfaith dialogue in order for searching for the way so that we can live peacefully and work together for the benefit of the world.

VII. Conclusion

I have a belief that all religions can provide spiritual support. People are polite, gentle, and civilized because of religion in which they all are follow and practice according the teaching of their religious founders. Practicing religion distinguishes between human being and animal. Religious teaching is good for society and can help the people of society to live happily and peacefully but problems are facing until now. It is not because of religion teaching but because of the follower of that particular religion who are selfish. They deviate from the religious teaching, and then they more emphasize on only the surface, outer form and the label of religion and do not go beyond that label into deeper meaning and inner essence of religious teaching.

We can call "The River" by giving different names on the land, no matter how it has different name, it is only on the land, but they all certainly go to the ocean together. Finally they combine only with the color of green and the taste of salt in the ocean. Similarly all

religions are only different names on the conventional term or everyday language in daily life, but they all, who practice them, are going to the ocean of ultimate reality. Therefore we should not create the problem of competition and conflict between among different religions.

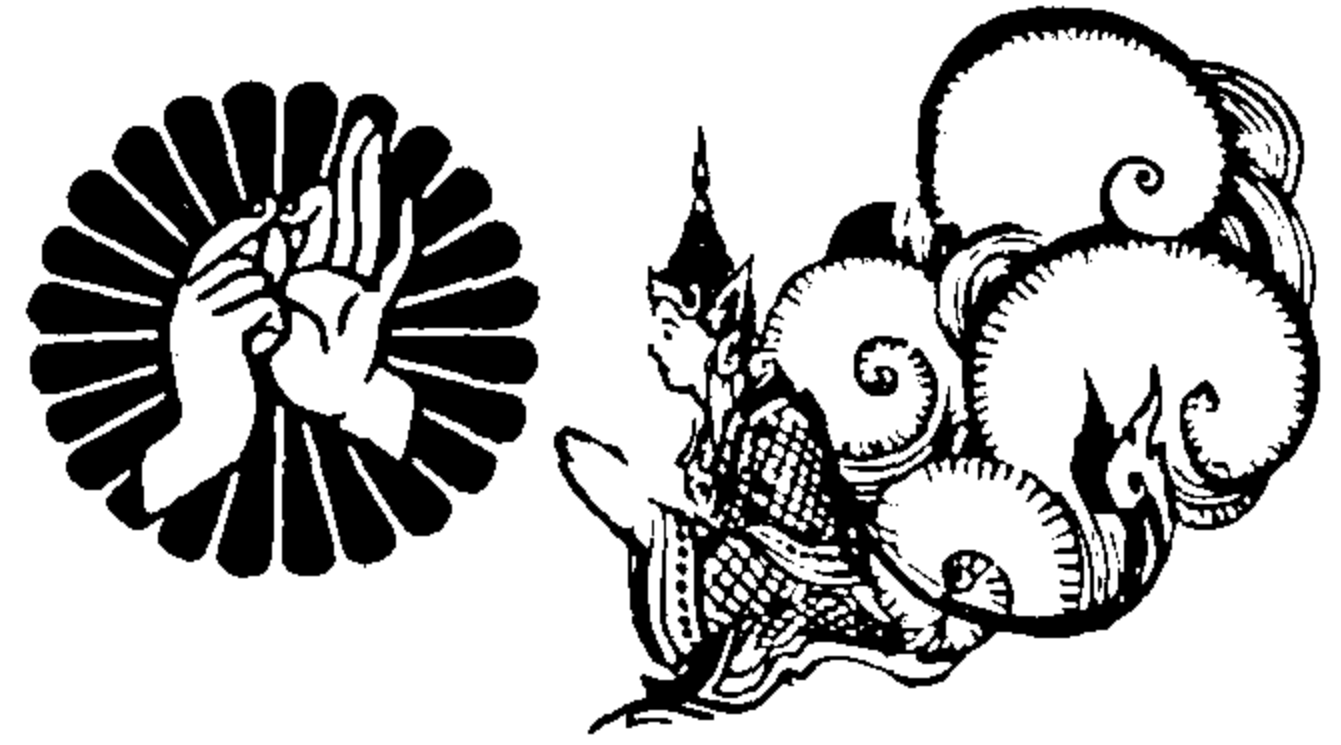
Bibliography-----

1. Dr. S. Radhakrishnan, 2009, The Spirit of Religion, New Delhi, India, Hind Pocket Books Pvt Ltd.
2. Thich Nhat Hanh, 2001, Thich Nhat Hanh Essential Writing, Published by Orbis Books, Maryknoll, NY 10545-0308.
3. The Dalai Lama, 2008, The Dalai Lama Essential Writings, Published by Orbis Books, Maryknoll, Ny 10545-0308.
4. Bhikkhu Buddhadasa, 1991, Me and Mine, State University of New York Press.
5. David A. Brown, 1975, A Guide To Religions, London, Published by SPCK Holy Trinity Church.
6. Bhikkhu Buddhadasa, 1989, Interfaith understanding in the Buddhist-Christian Dialogue, Vol.9, pp.233-235, University of Hawaii Press.
7. Helmut S. Ruppert, 2000, Building Bridges Interreligious Dialogue on the Path to World Peace, Published in the United States By New City Press.
8. Ashin Thitthila, 1996, Essential Themes of Buddhist Lectures, Yangon, Myanmar, Ministry of Religious Affairs.
9. [http://www.nationmultimedia.com/home/2011/08/20/opinion/What the world needs today is more religious plura 30163196.html](http://www.nationmultimedia.com/home/2011/08/20/opinion/What%20the%20world%20needs%20today%20is%20more%20religious%20plura%2030163196.html)
10. [http://www.nationmultimedia.com/home/2011/08/26/opinion/Impossible for all religions to be true and equal-30163668.html](http://www.nationmultimedia.com/home/2011/08/26/opinion/Impossible%20for%20all%20religions%20to%20be%20true%20and%20equal-30163668.html)

Ashin Thuriya, (sitagu)
MA. Student.

The Graduate School of Philosophy and Religion
Assumption University, Bangkok, Thailand. (24-12-2011)

THE SYSTEM IN BUDDHISM

The Buddha described his message in simple terms that life is suffering, suffering is caused by attachment, freedom from attachment is the cure for suffering, and the way out of suffering is through eight pursuits; namely, right understanding, right thought, right speech, right action, right livelihood, right effort, right mindfulness and right concentration.

To live is to suffer. Life is accompanied by inevitable pains, sickness, disappointment, disillusion, decay and death. This world we live in is characterized by inevitable and unavoidable dissatisfaction, disappointment, rejection, failure, pain, yearning, decrepitude, and loss. "Suffering" in Buddhism refers not only to physical pain, aging, sickness, and death, but to emotional pain like fear, loss, jealousy, disappointment, and unrequited love, but also to the existential sense that, somehow, deep down, life is permanently out of joint. Everything is touched by the shadow of dissatisfaction, imperfection, disappointment. Suffering, in the Buddhist sense, is a pervasive condition. No one escapes it. Even enlightened teachers grow old, suffer the pains of decay, and die. Suffering arises because everything changes, everything is impermanent. Everything is in process, all the time. Whenever we hope to find any lasting happiness by means of something that is changing, suffering results. This means that nothing in the realm of ordinary human experience can provide lasting happiness, and trying to force things to stand still and make us happy is itself the main source of misery.

In Buddhism, three concepts are said to characterize all things:

- Anicca - Nothing is permanent. Everything changes.
- Dukkha - To cling to anything or anyone, expecting it to be enduring, whole, and a self, is to create and amplify suffering.
- Anattā (in Sanskrit anatman) - There is no separate self. What appears separate or enduring turns out to be changeable and composite. What we experience as identity turns out to be a changing constellation of varying influences.

Naturally, these concepts have been interpreted in many ways by many thoughtful people that the ordinary self is a non-self, but we can awake. The most pervasive form of self-centered suffering takes place as we project upon everyday experience a huge burden of extraneous interpretations, associations, fantasies, emotions, painful memories, and diversions.

We act then with the big three problems: greed, aversion, and delusion. Greed sucks things in to our purposes, violating their natures as necessary. Aversion shoves or pushes roughly things away, denies, distorts, destroys them, again violating their natures. In the state of delusion, we float, confused, not seeing, not knowing, and insulated from the pain and salvation of deep experience.

Instead of seeing each moment as it is, we react to each moment from our past pain and frustration; then we react to the pain and frustration; then we react to that reaction; and so on and on. In this way a special form of mental torment is created that consists of seemingly endless layers of pain, negative emotion, self-doubt and selfjustification. If we could be released from attachment, we would be released from suffering. And our primary attachment is to the concept of a separate, isolated self from which we derive all other attachments and experience all other sufferings.

When we fully face, accept, and lighten the self-amplified sufferings of our lives; when we begin to experience life beyond our delusions and confusions, beyond self, beyond culture, beyond knowledge - what we find is not a

meaningless universe of alien forces, but the truth of nibbāna (total release of self-sustained suffering).

When people begin to feel released from their self-sustained sufferings, they experience life more fully; they become more cheerful and compassionate. Enlightened people do not cease to experience the pain of existence. They only stop creating illusions that amplify that pain and cause new suffering. The rest of people might try to stop making things worse than they are, to stop creating unnecessary suffering, and, by accepting life as it is, accept also the depth and vibrancy of experience.

The Buddha taught a method to lead away from self-sustained suffering toward a more enlightened and compassionate life - through the pursuit of morality (sīla-sikkhā - the controlling system of moral discipline), concentration (samādhi-sikkhā - controlling system of concentration), and wisdom (paññā-sikkhā - controlling system of penetrative wisdom). Because it avoids the two extremes: self-mortification, which is painful, unworthy and unprofitable; and self-indulgence of sense-pleasures, which is low, common, the way of ordinary people, unworthy and unprofitable. This method is wellknown to the world as the "Middle Way."

The sīla-sikkhā (morality) is founded on three pursuits of right speech, right action and right livelihood. This is built on the vast conception of universal love (mettā), compassion (karuṇā), sympathetic or appreciative joy (muditā) and equanimity or neutrality of mind (upekkhā) for all living beings, on which the

Buddha's teaching is based. The living with *sīla-sikkhā* which is built upon these four, *mettā*, *karuṇā*, *muditā*, and *upekkhā*, is called 'Noble Living' (*brahmavihāra*).

All beings desire happiness but not suffering. Whatever a person treats (*kāyakamma*), or speaks (*vacī-kamma*), or thinks (*mano-kamma*), all actions should be with the above four qualities of love, compassion, appreciative joy and equanimity for the sake of happiness for others. When everyone becomes pervaded with the spirit of love, compassion, appreciative joy, and equanimity, that would be very pleased to everyone's heart and would be very peaceful world.

Samādhi-sikkhā is based on three Noble Truths — Right Mindfulness, Right Effort, and Right Concentration. These three factors are well known to the world as 'Buddhist Insight Meditation (*vipassanā*)' or 'Mental Culture' or 'Mental Health'.

These factors aim at cleansing the mind of impurities and disturbances, such as lustful desires, hatred, ill-will, indolence, worries and restlessness, skeptical doubts, and cultivating such qualities as concentration, awareness, intelligence, will, energy, the analytical faculty, confidence, joy, tranquility, leading finally to the attainment of highest wisdom which sees the nature of things as they truly are, and realizes the highest and lasting peace of *Nibbāna*.

The technique of *Vipassanā* is a simple, practical way to achieve real peace of mind and to lead a happy, useful life. *Vipassanā* means "to see things as they really are"; it is a logical process of mental purification through self-observation. From time to time, beings experience

agitation, frustration and disharmony.

When they suffer, they do not keep their misery limited to themselves; instead, they keep distributing it to others. Certainly this is not a proper way to live. Beings all long to live at peace within themselves, and with those around them. After all, human beings are social beings: they have to live and interact with others. How, then, can they live peacefully? How can they remain harmonious themselves, and maintain peace and harmony around them?

Vipassanā enables them to experience peace and harmony: it purifies the mind, freeing it from suffering and the deep-seated causes of suffering. The practice leads step-by-step to the highest spiritual goal of full liberation from all mental defilements.

There are three steps to the training of *vipassanā*. First, one has to practise abstinence from actions (bodily and verbal) which cause harm, killing, stealing, lying, sexual misconduct and the use of intoxicants. The observation of these allows the mind to calm down sufficiently to proceed with the task at hand.

Second, one has to practise *Sati* (mindfulness) meditation, focusing attention on the meditation objects. This practice helps to develop control over the unruly mind.

These two steps of living a wholesome life and developing control of the mind are necessary and beneficial, but are incomplete unless the third step is taken: purifying the mind of underlying negativities. The third step is the practice of *vipassanā*: one penetrates one's entire physical and mental structure with the clarity of insight.

The well-known word 'vipassanā' can be found as 'samādhi-sikkhā' in various discourses in the Tipiṭaka literatures. Therefore, to develop or to practise Samādhisikkhā is essentially important for one's life to be mentally healthy and to enjoy the highest peace which is free from mental illness or mental defilements.

Although vipassanā is a part of Buddha's teaching, it contains nothing of a sectarian nature, and can be accepted and applied by people of any background. The technique works on the basis that all human beings share the same problems, and a pragmatic method which can eradicate these problems can be universally practiced.

Paññā-sikkhā is based on two Noble Truths — Right Understanding and Right Thought. Right Thought denotes the thoughts of selfless renunciation or detachment, thoughts of love and thoughts of non-violence, which are extended to all beings. It is very interesting and important to note here that thoughts of selfless detachment, love and non-violence are grouped under wisdom. This clearly shows that true wisdom is endowed with these noble qualities, and that all thoughts of selfish desire, ill-will, hatred and violence are the result of a lack of wisdom.

Right Understanding is the understanding of things as they really are. It is the highest wisdom which sees the ultimate reality which is nibbāna. There are two kinds of understanding: (1) the understanding which is an accumulated memory, an intellectual grasping of a subject according to certain given data (anubodha), and (2) the understanding which penetrates or sees a thing in its true nature, without name or

label (paṭivedha). This penetration is possible only when the mind is free from all impurities and it fully developed through meditation.

After completion of the moral discipline (sīla-sikkhā) and concentration (samādhi-sikkhā), a meditator can develop Paññā-sikkhā (penetrative wisdom) with the help of five purifications: (1) Purification of View (diṭṭhi-visuddhi), (2) Purification by Overcoming Doubt (kaṅkhāvitarāṇa-visuddhi), (3) Purification by Knowledge and Vision of What is the Path and What is not the Path (maggāmaggañāṇadassanavisuddhi), (4) Purification by Knowledge and Vision of the Way (paṭipadāñāṇadassanavisuddhi), and (5) Purification by Knowledge and Vision (ñāṇadassana-visuddhi).

In brief, after having temporarily quitted the defilements by the power of Sīlasikkhā, in order not to come up at the surface of the mind again, the middle kind of defilement has to be quieted only by the power of Samādhi-sikkhā. And in order to uproot the root of all defilements, Paññā-sikkhā has to be developed.

To conquer the rough or crude form of defilement (vītikkaṃma-kilesā), such as killing, cheating, stealing, robbing, engaging in sexual misbehavior, raping, causing troubles and tensions to the families, and taking intoxicants or other kinds of harmful drugs, lying, back-biting, uttering harsh words and talking nonsense, Sīla-sikkhā is to be practiced.

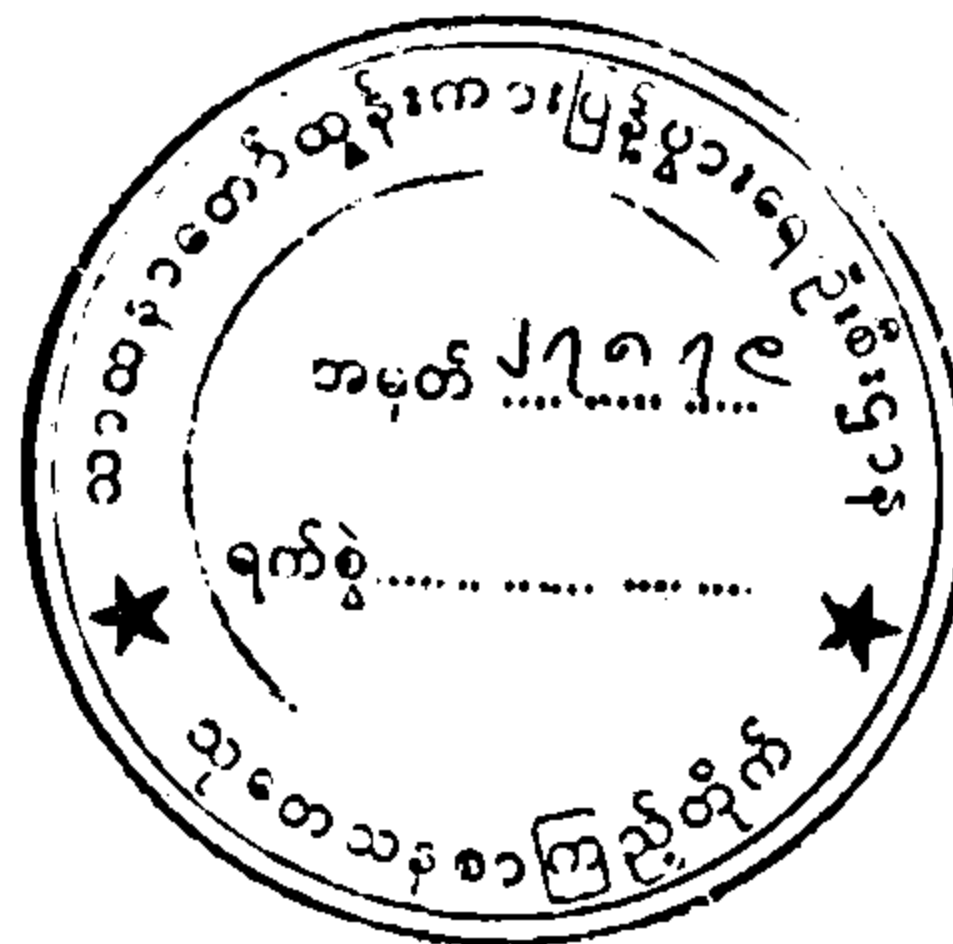
To conquer the middle kind of defilement (pariyutṭhāna-kilesā), such as lustful inclination towards and longing for sensual pleasures or craving for other's belongings, ill-will or agitation, or a feeling of jealousy for others, restlessness and worry, and feeling uncertain

or doubtful, which may cause the wrong view that does not believe in sin or merit, Samādhisikkhā is to be applied.

To conquer the subtle form of defilement (anusaya-kilesā) which is the root of all kinds of defilement, such as underlying tendency of lust or greed (rāgānusaya), agitation or anger (paṭighānusaya) and ignorance or delusion (avijjānusaya), Paññāsikkhā is to be engaged in.

Accordingly, these three sikkhās become a vital role in Buddhism. Therefore, this study on sikkhā would be very helpful to throw light on today-modern world which is full of stress and full of complicated problems. And this study on sikkhā could also show the aim of life of a person, which is the highest and lasting peace of nibbāna, which is free from all defilements.

Ashin Paññāsihālankara

RESOLUTION

WITH NO THOUGHT OF
PRIDE OR GLORY,
WITH UTMOST HUMILITY,
WE RESOLVE TO MAKE BETTER
THE WORLD WE LIVE IN
AND
TO PROMOTE OUR SASANA
TO THE BEST OF
OUR ABILITY.

သီတဂူအဓိဋ္ဌာန်

ဝါဆို၊ ဖြစ်ရ ဤလောကယ်
ကဝသမိုင်း မရှိင်းစေရန်
စိတ်မန်မဗ္ဗ မာနမဝါ
တို့ စွမ်းရာမြင့် တို့ သာသနာ
တို့ ပြည်ရွာတို့ သာယာစေမှု
လုံ့ လေပြုစုံ၊

သီတဂူအမိဋ္ဌာန်

ငါတို့ဖြစ်ရ ဤလောကဝယ်
ဘဝသမိုင်း မရိုင်းစေရန်
စိတ်မန်မချ မာနမပါ
တို့စွမ်းရာဖြင့်
တို့သာသနာ တို့ပြည်ရွာကို
သာယာစေမှု လုံလပ်ပြုအံ့။

SITAGU RESOLUTION

With no thought of pride or glory,
With utmost humility,
We resolve to make better
the world we live in
And to promote our Sasana
to the best of our ability.

